

Vô sản tất cả các nước, đoàn kết lại!

V.I.LÊ-NIN

TOÀN TẬP

53

V.I.LÊ-NIN

TOÀN TẬP

53

*Những thư từ
Tháng Sáu - tháng Mười một 1921*

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA
HÀ NỘI - 2006

Những tác phẩm của V.I.Lê-nin trong tập này in theo bản dịch
của Nhà xuất bản Sự thật, Hà Nội

© Nhà xuất bản Tiến bộ, 1978

Л 10102 - 620 / 014 (01) - 78 783 - 78

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Khẳng định chủ nghĩa Mác - Lê-nin và tư tưởng Hồ Chí Minh là nền tảng tư tưởng và kim chỉ nam hành động là vấn đề có tính nguyên tắc đối với cách mạng Việt Nam; là bước phát triển về nhận thức và tư duy lý luận của Đảng ta trong công cuộc đổi mới, quyết tâm xây dựng đất nước theo con đường xã hội chủ nghĩa.

Những thành tựu mọi mặt do công cuộc đổi mới đất nước mang lại trong những năm qua thật đáng trân trọng và khích lệ, đồng thời đòi hỏi toàn Đảng, toàn dân phải tiếp tục nghiên cứu, phát triển lý luận cách mạng khoa học của chủ nghĩa Mác - Lê-nin để giải quyết những vấn đề thực tiễn đang đặt ra trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước trong giai đoạn hiện nay.

Với tinh thần đó, việc tìm hiểu, nghiên cứu có hệ thống và vận dụng sáng tạo những tư tưởng, những tinh hoa của chủ nghĩa Mác - Lê-nin là vô cùng quan trọng và cấp thiết đối với chúng ta hiện nay.

Đáp ứng nhu cầu học tập, nghiên cứu lý luận của đông đảo bạn đọc, đặc biệt là của các nhà hoạch định chính sách, các nhà khoa học, các nhà nghiên cứu, giảng viên và sinh viên các trường đại học, nhân dịp kỷ niệm 135 năm ngày sinh của Vla-đi-mia I-lích Lê-nin (22-4-1870 — 22-4-2005), Nhà xuất bản Chính trị quốc gia xuất bản Bộ sách quý **V.I. Lê-nin - Toàn tập** gồm 55 tập và hai tập tra cứu.

Bộ sách *V. I. Lê-nin - Toàn tập* ra mắt bạn đọc lần này được xuất bản theo đúng nguyên bản của Bộ *V. I. Lê-nin - Toàn tập*, tiếng Việt, do Nhà xuất bản Sự thật, Hà Nội, hợp tác với Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, xuất bản vào những năm 70-80 thế kỷ XX.

*
* *

Tập 53 của Bộ sách *V. I. Lê-nin - Toàn tập* bao gồm những thư từ, điện tín viết từ tháng Sáu đến tháng Mười một 1921.

Các tài liệu trong tập này phản ánh những công việc to lớn của Lê-nin trong những ngày đầu xây dựng chính quyền xô-viết non trẻ, thực hiện chính sách kinh tế mới, kế hoạch điện khí hóa nước Nga, cải tổ việc quản lý nền kinh tế quốc dân, chống lại tệ quan liêu và những mưu toan chống phá của các thế lực thù địch... Các tài liệu trong tập này cũng cho thấy những nỗ lực phi thường của Đảng, Nhà nước và nhân dân trong công cuộc xây dựng đất nước Xô-viết.

Nội dung những tác phẩm chính trong tập này được phân tích khá toàn diện trong phần *Lời tựa* in ở đầu sách, do Viện Nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin (Liên Xô) viết cho lần xuất bản bằng tiếng Việt.

Phần Phụ lục và các Bản chỉ dẫn (với những số trang tương ứng của phần nội dung trong tập) ở cuối sách được trình bày hết sức khoa học và chuẩn xác; đây là phần tra cứu rất bổ ích, góp phần làm sáng tỏ nhiều vấn đề trong nội dung tác phẩm, giúp bạn đọc hiểu sâu sắc hơn tư tưởng của V. I. Lê-nin.

Chú thích cuối trang bằng dấu (*) là của V. I. Lê-nin; Chú thích bằng chữ số Ả-rập ⁽¹⁾ là của Viện Nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban Chấp hành Trung ương Đảng cộng sản Liên Xô (trước đây).

Hy vọng Bộ sách sẽ là tài liệu nghiên cứu và tham khảo bổ ích cho bạn đọc

Tháng 12 năm 2005

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

LỜI TỰA

Tập năm mươi ba trong V. I. Lê-nin Toàn tập gồm những thư từ và điện tín viết từ tháng Sáu cho tới tháng Mười một 1921. Chúng bổ sung cho những tác phẩm đã được công bố trong tập bốn mươi tư của Toàn tập xuất bản lần này.

Phần lớn các tài liệu phản ánh công việc to lớn của V. I. Lê-nin nhằm giải thích chính sách kinh tế mới, sự hoạt động hàng ngày của Người trong việc lãnh đạo công cuộc xây dựng kinh tế.

Tăng cường sự quan tâm của nông dân đến việc phát triển nông nghiệp, chính sách kinh tế mới đã tạo những điều kiện thuận lợi để khôi phục nhanh chóng nông nghiệp và trên cơ sở đó, khôi phục cả công nghiệp nữa. Coi việc phát triển nông nghiệp là nhiệm vụ hàng đầu, song song với những biện pháp giúp đỡ toàn diện cho nền kinh tế tiểu nông, đảng và chính phủ đã chú ý tới việc phát triển những xí nghiệp xã hội chủ nghĩa trong nông nghiệp. V. I. Lê-nin đã nghiên cứu kỹ lưỡng những tài liệu về sự hoạt động của Tổng cục kinh tế nông nghiệp của các xí nghiệp công nghiệp nước Cộng hòa, cơ quan tập hợp những nông trường quốc doanh lớn. "Công tác mẫu mực của một số nông trường quốc doanh thuộc Tổng cục kinh tế nông nghiệp của các xí nghiệp công nghiệp nước Cộng hòa, — Người viết vào tháng Chín 1921, — đã được báo chí chúng ta hoàn toàn làm sáng tỏ và chứng minh... Ý nghĩa về nguyên tắc của công cuộc xây

dựng thắng lợi nền nông nghiệp thật sự vô sản đó thật to lớn" (tập này, tr. 297). Ngay trong năm đầu tiên của chính sách kinh tế mới, theo đề nghị của Lê-nin, những món tiền lớn đã được cấp cho các nông trường quốc doanh.

Loạt tài liệu in trong tập này làm sáng tỏ công tác to lớn mà đảng và chính phủ đã làm để động viên tất cả mọi lực lượng và phương tiện của Nhà nước xô-viết nhằm đấu tranh chống nạn đói ở những vùng bị hạn hán, ở vùng Pô-vôn-gi-ê và ở miền Nam U-cra-i-na. Khi lãnh đạo công tác này, V. I. Lê-nin đã cố gắng tiến hành một loạt biện pháp nhằm đảm bảo cho nhân dân các khu vực bị nạn đói có đủ lương thực, hạt giống v. v.. Sự giúp đỡ trên tinh anh em của công nhân và nông dân đất nước Xô-viết cho những người bị nạn đói đã có ý nghĩa quyết định. V. I. Lê-nin đã chú ý nhiều tới phong trào của quần chúng lao động các nước tư bản chủ nghĩa tương trợ những người bị đói ở nước Nga.

Chính phủ xô-viết kiên quyết chống lại những mưu toan của chủ nghĩa đế quốc thế giới định lợi dụng nạn đói để gây sức ép về chính trị đối với nước ta. Vạch trần những thủ đoạn của "những kẻ can thiệp giấu mặt", trong bức thư gửi cho những ủy viên Bộ chính trị, lần đầu tiên được công bố, V. I. Lê-nin đã viết: "Ở đây đang diễn ra một trò chơi cực kỳ phức tạp. Sự đố kỵ của Mỹ, của Hu-vơ và Hội đồng Hội quốc liên thật quá quắt" (tr. 145). V. I. Lê-nin đề nghị áp dụng những biện pháp nghiêm khắc chống lại bọn dân chủ - lập hiến, bọn men-sê-vích và bọn xã hội chủ nghĩa - cách mạng đã lọt vào trong Ủy ban cứu đói mà chúng đã lợi dụng để che giấu hoạt động chống xô-viết của chúng.

Những tài liệu của Lê-nin trong tập này làm sáng tỏ hoạt động của đảng và chính phủ trong công cuộc khôi phục công nghiệp và vận tải, cải tổ công tác của những ngành này trong những điều kiện mới, áp dụng trong công nghiệp

chế độ hạch toán kinh tế, bảo đảm tính sinh lợi của sản xuất. Việc thực hiện nguyên tắc quan tâm về mặt vật chất tới những kết quả lao động của mình, tặng thưởng cho việc tiết kiệm vật tư và cải tiến sản xuất, có một ý nghĩa đặc biệt quan trọng. "Không khuyến khích sự quan tâm của cá nhân thì sẽ không làm được gì đâu, — V. I. Lê-nin chỉ rõ. — Phải *biết* cách khuyến khích sự quan tâm" (tr. 356). Việc áp dụng chế độ tiền công mới căn cứ vào số lượng và chất lượng của lao động đã được V. I. Lê-nin coi là một trong những nhân tố mạnh mẽ để phục hồi và phát triển công nghiệp.

Đấu tranh với nạn thiếu nhiên liệu là nhiệm vụ quan trọng bậc nhất của thời kỳ này. V. I. Lê-nin đã đứng đầu ủy ban nhiên liệu thuộc Hội đồng lao động và quốc phòng, ủy ban này đã tiến hành một loạt biện pháp thực tiễn cấp bách nhằm tăng cường việc khai thác than, dầu mỏ, dự trữ củi đốt.

V. I. Lê-nin đã lãnh đạo toàn bộ công tác thực hiện kế hoạch của Ủy ban nhà nước về điện khí hóa nước Nga, đã trực tiếp nghiên cứu những vấn đề xây dựng những công trình đầu tiên của công cuộc điện khí hóa xô-viết — các nhà máy điện khu vực Ca-si-ra và Vôn-khốp. Nhiều bức điện và thư chứa đựng những chỉ thị của Người về việc đảm bảo cho Công trường Ca-si-ra và Vôn-khốp đầy đủ những vật tư, thiết bị, lương thực cần thiết.

Nhiều bức thư, thư ngắn, giấy giao nhiệm vụ đã phản ánh rõ sự quan tâm của đảng, của V. I. Lê-nin đối với triển vọng phát triển công nghiệp và vận tải, đối với việc trang bị kỹ thuật tiên tiến cho chúng, đối với việc thu hút những lực lượng ưu tú nhất trong số các chuyên gia cũ và quan tâm chú ý tới họ. Những tài liệu cho thấy mỗi phát kiến khoa học và cải tiến kỹ thuật đã được V. I. Lê-nin triệt để ủng hộ như thế nào; việc ứng dụng những phát kiến và cải tiến này đã được Người coi là một nhân tố quan trọng

để tăng năng suất lao động (phương pháp khai thác than bùn bằng sức nước, việc chế tạo máy cày điện, những công trình nghiên cứu trong lĩnh vực kỹ thuật vô tuyến điện, việc nghiên cứu và sử dụng nguyên liệu hóa chất ở vịnh Ca-ra - Bô-ga-dơ - Gôn, v. v.).

Rất đáng chú ý là những tài liệu của Lê-nin chứa đựng những lời chỉ dẫn về tầm quan trọng của việc tổ chức đúng đắn sự thông tin về những thành tựu kỹ thuật và khoa học ở nước ngoài và việc áp dụng ở nước ta tất cả những gì ưu tú nhất do kinh nghiệm kỹ thuật nước ngoài đem lại. Phê phán công việc của Ban khoa học - kỹ thuật thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao, trong thư ngắn gửi N. P. Goóc-bu-nốp đề ngày 3 tháng Chín 1921, V. I. Lê-nin đã nhấn mạnh sự cần thiết phải tổ chức tốt việc "giới thiệu cho chúng ta biết kỹ thuật của châu Âu và của Mỹ một cách rõ ràng, kịp thời, thực tiễn không phải theo kiểu quan liêu. Nói riêng, — V. I. Lê-nin viết, — Mát-xcơ-va phải có 1 mẫu *tất cả* các máy móc quan trọng nhất *trong số những máy mới nhất* để học và dạy" (tr. 216).

Một trong những nhiệm vụ phức tạp nhất trong năm đầu tiên của chính sách kinh tế mới là tổ chức tốt những mối liên hệ kinh tế bình thường, sự chu chuyển hàng hóa giữa công nghiệp và kinh tế nông dân. Những tài liệu trong tập này cho thấy rằng V. I. Lê-nin đã giúp đỡ các cán bộ ở trung ương và các địa phương bằng những lời khuyên nhủ và những lời chỉ bảo thiết thực như thế nào, nhằm giải quyết nhiệm vụ khó khăn này. "Vấn đề về *trao đổi hàng hóa* là vấn đề *quan trọng bậc nhất*", — V. I. Lê-nin đã nhận xét khi giao cho phó văn phòng Hội đồng lao động và quốc phòng V. A. X-mô-li-a-ni-nốp "theo dõi vấn đề này *trước tiên*" (tr. 225).

Sau khi chuyển sang chính sách kinh tế mới, việc tạo nên một đồng tiền xô-viết vững giá đã trở thành một nhiệm

vụ cấp bách. V. I. Lê-nin đã đòi đẩy nhanh việc chuẩn bị cải cách tiền tệ, tiến hành những biện pháp nhằm chấn chỉnh tài chính, ngân sách nhà nước. "...**Toàn bộ nhíp điệu** của cuộc cải cách tiền tệ của chúng ta phải được thay đổi về cơ bản", — Người đã chỉ thị như vậy cho các cán bộ của Bộ dân ủy tài chính (tr. 415 - 416).

Một bộ phận lớn các tài liệu nói về việc cải tổ sự quản lý nền kinh tế quốc dân sao cho phù hợp với những nhiệm vụ mới của công cuộc hòa bình xây dựng xã hội chủ nghĩa. Những tài liệu ấy phản ánh việc chuẩn bị, công bố và gửi đi cho các địa phương bản "Huấn thị của Hội đồng lao động và quốc phòng gửi các cơ quan xô-viết địa phương" do V. I. Lê-nin viết, cũng như bản "Huấn thị của Hội đồng bộ trưởng dân ủy về việc thực hiện những nguyên tắc của chính sách kinh tế mới" đã được thảo ra với sự tham gia trực tiếp của Người.

Công cuộc cải tổ việc quản lý nền kinh tế quốc dân đã nhằm thực hiện triệt để nguyên tắc tập trung dân chủ. Những tài liệu của V. I. Lê-nin cho thấy rằng đảng và chính phủ đã đấu tranh để củng cố sự lãnh đạo tập trung, có kế hoạch đối với nền kinh tế quốc dân, và đồng thời mở rộng tính tự lực của các tổ chức ở địa phương và phát triển sáng kiến của họ.

V. I. Lê-nin coi việc phát triển tính tích cực sáng tạo và sáng kiến của quần chúng là có một ý nghĩa to lớn. "Giờ đây tất cả mọi việc, — V. I. Lê-nin chỉ rõ, — đều phụ thuộc vào nghị lực và tài cán của các cán bộ ở địa phương: thuế lương thực, phát triển sự chu chuyển giữa nông nghiệp và công nghiệp, phát triển công nghiệp nhỏ" (tr. 1).

Những bức thư gửi G. M. C-rơ-gi-gia-nốp-xki và Cục thống kê trung ương đã vạch ra những biện pháp cải tiến việc lập kế hoạch cho nền kinh tế quốc dân, việc tổ chức một cách đúng đắn công tác của Ủy ban kế hoạch nhà

nước, việc tổ chức kiểm kê và thống kê coi như công cụ quan trọng bậc nhất để lập kế hoạch một cách khoa học và quản lý kinh tế một cách hợp lý.

Nhiều tài liệu nói về sự tổ chức công việc của các hội đồng kinh tế địa phương, các hội đồng này có nhiệm vụ cải tiến việc phối hợp công việc của trung ương và địa phương, góp phần phát triển sáng kiến về quản lý kinh tế của địa phương. Những tài liệu của V. I. Lê-nin nhấn mạnh sự cần thiết phải đảm bảo phát triển một cách tổng hợp nền kinh tế của những khu kinh tế lớn, "sự phối hợp thích đáng trong công tác ở địa phương — công nghiệp, nông nghiệp và thương nghiệp" (tr. 178).

V. I. Lê-nin rất chú ý tới việc cải tiến lề lối làm việc của các tổ chức đảng, tổ chức xô-viết và kinh tế. Trong hoạt động thực tiễn của mình, V. I. Lê-nin đã triệt để thực hiện nguyên tắc lãnh đạo tập thể, đã đòi hỏi phải nghiêm khắc tuân theo kỷ luật của đảng và nhà nước, phải có tinh thần trách nhiệm cá nhân đối với công việc được giao phó, phải kiểm tra việc chấp hành. Về mỗi một công việc, V. I. Lê-nin đều dặn dò phải "tiến hành *kiểm tra* sự thực hiện *trên thực tế*.. Đó là điều quan trọng nhất và cần thiết nhất" (tr. 215). Trong bức thư gửi cho N. P. Bri-u-khannốp, Người đã phê phán cái thói quen đã được xác lập là tất cả những chỉ thị và mệnh lệnh mang tính chất riêng từng ngành đều nhất thiết phải đưa lên xin chữ ký của chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy. Cần phải, V. I. Lê-nin viết, "dạy cho mọi người", cho những cơ quan ở địa phương "phục tùng một cách bình thường chứ không phải chỉ trong những trường hợp đặc biệt" (tr. 265 - 266).

V. I. Lê-nin coi cuộc đấu tranh với chủ nghĩa quan liêu và tệ giấy tờ là một trong những điều kiện quan trọng để cải tiến công tác của bộ máy nhà nước. Người đề nghị phải đưa ra tòa xét xử những vụ án về tệ quan liêu trì trệ, "sau khi đã chọn trước những trường hợp "nổi bật nhất" và biến

mỗi phiên tòa thành một vụ án *chính trị*", phải học cách "*truy nã* tội quan liêu trì trệ" trên báo chí (tr. 218).

V. I. Lê-nin rất coi trọng việc củng cố pháp chế xã hội chủ nghĩa. Người đòi các cán bộ của bộ máy nhà nước ở trung ương và địa phương phải có thái độ chú ý và ân cần xem xét những đơn từ và thư của những người lao động. V. I. Lê-nin thường phản ứng ngay khi có những tin tức về những sự lộn xộn và lạm dụng. Về mặt này rất tiêu biểu là bức thư ngắn gửi L. A. Phô-ti-ê-va đề ngày 13 tháng Bảy 1921. "Tìm tác giả *gấp*, hãy tiếp anh ta, làm cho anh ta yên tâm, nói với anh ta là tôi đang bị ốm, nhưng tôi sẽ xúc tiến công việc của anh ta", — V. I. Lê-nin viết sau khi đọc bức thư của một chiến sĩ Hồng quân nói về sự bất bình của công nhân và nông dân vùng sông Đôn đối với những hành vi không hợp pháp của một số cán bộ ở địa phương. V. I. Lê-nin đã đề nghị "phái một Ban kiểm tra về vùng sông Đôn gồm một ủy viên Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga + 10 (hay 20) sinh viên trường đại học Xvéc-đlốp (lấy cả tác giả bức thư đi theo)" và áp dụng những biện pháp ngay tại chỗ (tr. 35).

Trong những tài liệu được đưa vào tập này, V. I. Lê-nin nhấn mạnh sự cần thiết phải tiến hành một cuộc đấu tranh liên tục nhằm củng cố đảng, thanh trừ ra khỏi đảng những phần tử ngẫu nhiên, không cộng sản, nhằm củng cố sự thống nhất của hàng ngũ đảng. Đồng thời Người kiên quyết chống lại mọi mưu toan lợi dụng cuộc đấu tranh này để trấn áp sự phê bình và trừng trị những người có ý kiến bất đồng. Về mặt này, có ý nghĩa lớn là bức thư gửi G. E. Di-nô-vi-ép đề ngày 29 tháng Chín 1921, lần đầu tiên được công bố, nói về sự xung đột trong tổ chức đảng ở Pê-tơ-rô-grát. Với tư cách là chủ tịch ủy ban của Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga giải quyết cuộc xung đột này, V. I. Lê-nin không đồng ý với Di-nô-vi-ép, kẻ đã coi những lời phê bình mình là những lời phát

biểu đối lập chống lại đảng. "Ở Pê-tơ-rô-grát — V. I. Lê-nin viết — hiện không hề có những bất đồng nào có tính chất nguyên tắc, thậm chí cũng không có cả khuynh hướng muốn ngã theo một khuynh hướng lệch lạc... Có nguyện vọng chính đảng của đa số muốn trở thành đa số và thay thế cái nhóm mà đồng chí đang dùng để "chỉ huy" nhóm kia. Người ta đã trưởng thành, và điều đó cũng đã khiến cho nguyện vọng của họ trở thành chính đáng" (tr. 296).

Trong điều kiện chính sách kinh tế mới, trong điều kiện có một sự phát triển nào đó của những phần tử tư bản chủ nghĩa, thì công tác tư tưởng, giáo dục chính trị của đảng, việc tuyên truyền chủ nghĩa Mác, việc đấu tranh kiên quyết chống lại hệ tư tưởng tư sản đóng một vai trò đặc biệt quan trọng. V. I. Lê-nin rất coi trọng việc xuất bản tác phẩm của những nhà sáng lập ra chủ nghĩa cộng sản khoa học. Người đã quan tâm tới việc thu thập những văn kiện của C. Mác và Ph. Ăng-ghe-n, đã biên tuyển tập thư từ chọn lọc của hai ông.

V. I. Lê-nin coi việc phát triển những mối quan hệ mới mẽ trên tinh thần đồng chí và tương trợ lẫn nhau là một trong những nhiệm vụ quan trọng của công tác giáo dục chính trị của đảng và nhà nước. "Cả "trong nội bộ giai cấp" và cả đối với *những người lao động thuộc* các giai cấp *khác*, phát triển tình cảm "giúp đỡ lẫn nhau" v. v., là tuyệt đối *cần thiết*" (tr. 247).

Nhiều bức thư nói về những vấn đề xây dựng văn hóa. V. I. Lê-nin đã tìm hiểu kỹ lưỡng tất cả những công việc quan trọng nhất có liên quan tới công tác của Bộ dân ủy giáo dục, của các trường học, tới việc tiêu diệt nạn mù chữ coi là một trong những nhiệm vụ cấp bách của Nhà nước xô-viết. V. I. Lê-nin đã chú ý những vấn đề văn hóa hết sức khác nhau (việc chuẩn bị ra một cuốn từ điển tiếng Nga hiện đại, việc soạn một tập bản đồ giáo khoa địa lý v. v.).

Việc thực hiện thắng lợi những nhiệm vụ của công cuộc xây dựng xã hội chủ nghĩa gắn chặt với việc giải quyết đúng đắn vấn đề dân tộc. Các thư từ trao đổi cho thấy rõ công tác của V. I. Lê-nin trong việc lãnh đạo sự thực hiện trên thực tiễn chính sách dân tộc, cuộc đấu tranh chống lại bất kỳ thiên hướng và xu hướng dân tộc chủ nghĩa nào. V. I. Lê-nin đã khuyên những người cộng sản ở các nước cộng hòa dân tộc tính đến những điều kiện và đặc điểm của địa phương khi tiến hành chính sách kinh tế mới, trong công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội. Khi chỉ ra ý nghĩa to lớn của việc giải quyết đúng đắn vấn đề dân tộc ở phương Đông Xô-viết, V. I. Lê-nin đã viết: "Đó là vấn đề thế giới, không cường điệu một tí nào. Ở đây cần phải cực kỳ nghiêm khắc. Điều này sẽ ảnh hưởng tới Ấn-độ, tới phương Đông, ở đây không được phép bông đùa, ở đây cần phải 1000 lần thận trọng" (tr. 251).

Những tài liệu trong tập này là bằng chứng rõ ràng về việc Chính quyền xô-viết đã triệt để và kiên trì thực hiện chính sách cùng tồn tại hòa bình giữa các nước có chế độ xã hội khác nhau. Trong nhiều bức thư và điện có những chỉ thị về việc tổ chức tốt những mối quan hệ kinh tế giữa đất nước Xô-viết với các nước tư bản chủ nghĩa. Trong bức thư đề ngày 11 tháng Mười 1921 gửi Bộ chính trị, lần đầu tiên được công bố, có nêu rõ ý nghĩa đặc biệt của cuộc đàm phán về việc ký kết vay nợ với nước Ý là nước không đòi thừa nhận những món nợ cũ. Điều này, - V. I. Lê-nin viết, - "có thể có nghĩa là chọc thủng sự phong tỏa về tài chính" (tr. 337).

Đồng thời V. I. Lê-nin cũng phòng ngừa khả năng xảy ra một cuộc can thiệp mới về quân sự của bọn đế quốc nước ngoài chống lại Nhà nước xô-viết. Tính đến nguy cơ đó, V. I. Lê-nin đã viết cho G. V. Tsi-tse-rin vào tháng Mười 1921 rằng "ở đây không còn có cách nào khác ngăn cản được, trừ việc tăng cường khả năng quốc phòng" (tr. 396). Bức thư này cũng được công bố lần đầu tiên.

Trong những bức thư và điện nói về những vấn đề của phong trào cộng sản và công nhân quốc tế, V. I. Lê-nin đã quan tâm tới tình hình trong các đảng cộng sản và các đảng xã hội chủ nghĩa. Người vạch trần những sai lầm cơ hội hữu khuynh và bè phái tả khuynh của một số nhà hoạt động trong các đảng cộng sản, Người bền bỉ và kiên trì đấu tranh cho sự thống nhất của phong trào cộng sản quốc tế.

Một phần lớn các tài liệu mang tính chất tư liệu tiểu sử; nhiều bức thư cho thấy sự quan tâm rất cảm động của V. I. Lê-nin đối với các đồng chí, thái độ thông cảm khác thường đối với mọi người.

* *
*

Trong số 575 tài liệu được đưa vào tập này có 553 tài liệu chưa được đưa vào trong các Toàn tập trước đây của V. I. Lê-nin, trong số này có 93 tài liệu được công bố lần đầu tiên (trong tập này, những tài liệu đó được đánh dấu bằng ngôi sao nhỏ).

Trong phần "Phụ lục" có in 39 tài liệu, do các cơ quan khác nhau thảo ra và đã được V. I. Lê-nin ký. Trong số lớn những tài liệu đó, chỉ đưa vào đây những tài liệu quan trọng bậc nhất hoặc những tài liệu nói về các vấn đề mà V. I. Lê-nin đã đặc biệt nghiên cứu.

*Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin
trực thuộc Ban chấp hành trung ương
Đảng cộng sản Liên-xô*

V. I. Lê-nin
1921

1921

1

**ĐIỆN GỬI NHỮNG NGƯỜI CỘNG SẢN
XA-MA-RƠ-CAN-ĐƠ¹**

Gửi đồng chí *Sa-phran-xki*, tỉnh ủy, Xa-ma-rơ-can-đơ

Cám ơn nhóm các bạn đã gửi lời thăm. Giờ đây cái chủ yếu là phải lập tức cải thiện tình cảnh của công nhân và nông dân. Giờ đây tất cả mọi việc đều phụ thuộc vào nghị lực và tài cán của các cán bộ ở địa phương: thuế lương thực, phát triển sự chuyển giữa nông nghiệp và công nghiệp, phát triển công nghiệp nhỏ. Đối với chúng ta chủ nghĩa tư bản không đáng sợ, bởi vì giai cấp vô sản nắm vững chính quyền, giao thông vận tải và đại công nghiệp trong tay mình và sẽ biết dùng sự kiểm tra của mình để hướng chủ nghĩa tư bản vào quỹ đạo chủ nghĩa tư bản nhà nước. Trong điều kiện đó, chủ nghĩa tư bản sẽ giúp chúng ta đấu tranh chống lại chủ nghĩa quan liêu và tính phân tán của người sản xuất nhỏ. *Chúng ta biết chúng ta muốn điều gì, cho nên chúng ta sẽ chiến thắng.*

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng *Lê-nin*

Viết ngày 27 tháng Sáu 1921

*In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX*

*Theo đúng bản đánh máy
do V. I. Lê-nin ký*

2

***GỬI TẤT CẢ CÁC BỘ TRƯỞNG
HOẶC THỨ TRƯỞNG CÁC BỘ DÂN ỦY**

27. VI. 1921.

Hôm qua, đồng chí A-va-nê-xốp đã gửi cho các đồng chí bản đánh máy dự thảo Huấn thị của Hội đồng lao động và quốc phòng và Hội đồng bộ trưởng dân ủy kèm theo những vấn đề để báo cáo¹⁾.

Bản dự thảo này sẽ được Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga phê chuẩn cuối cùng vào thứ năm ngày 30/VI.

Cần làm như thế nào để đến *12 giờ trưa thứ tư*, ngày 29/VI, *tất cả các đề nghị sửa đổi* đều được gửi đến cho đồng chí A-va-nê-xốp.

Mỗi bộ trưởng dân ủy của bộ mình chịu trách nhiệm về *tính chất có cân nhắc kỹ và đầy đủ* của các vấn đề báo cáo và tính chất đúng đắn trong việc biên soạn các vấn đề.

Nếu gửi muộn, sẽ không nhận các đề nghị sửa đổi.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy và
Hội đồng lao động và quốc phòng
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

*In lần đầu năm 1945 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXV*

Theo đúng bản thảo

* Từ đây trở đi chúng tôi dùng dấu này để chỉ những đầu đề lấy theo bản gốc.

1) Xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 43, tr. 319 - 349.

3

**GỬI HỘI ĐỒNG BỘ TRƯỞNG DÂN ỦY
VÀ BỘ DÂN ỦY LƯƠNG THỰC
NƯỚC CỘNG HÒA TUỐC-KE-XTAN**

Đồng chí Ba-đa-ép, vừa mới từ biên khu của các đồng chí trở về, có kể lại cho tôi chút ít về việc các đồng chí ở địa phương đã tiếp đón đồng chí ấy tử tế như thế nào và đã có thái độ nhiệt tình như thế nào đối với sự nghiệp của công nhân Mát-xcơ-va và Pê-tơ-rô-grát.

Nhờ các đồng chí chuyển lời cảm ơn sâu sắc của tôi đến các đồng chí địa phương và lời yêu cầu các đồng chí ấy từ nay về sau cũng sẽ giúp đỡ một cách kiên quyết nhất và hết lòng nhất về mặt lương thực cho công nhân hai thủ đô.

Tình hình thật khó khăn. Cần phải hết sức giúp đỡ. Tin rằng các đồng chí sẽ làm tất cả những gì có thể làm được.

Gửi lời chào cộng sản.

V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Viết ngày 27 tháng Sáu 1921

*Đăng ngày 24 tháng Tám 1921 trên
báo "Tin tức của Đoàn đại diện
toàn quyền của nước Cộng hòa
liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết
Nga tại nước Cộng hòa xô-viết
Khô-rê-giơ-mơ", số 20*

Theo đúng bản đăng trên báo

4

*** GỬI BỘ DÂN ỦY BƯU ĐIỆN**

27. VI.

Tôi gửi kèm theo bức điện văn bằng điện thoại của đồng chí Bri-u-kha-nốp về những bức điện về cá.

Tôi lưu ý đến tính chất *hết sức* quan trọng của ngành cá và của việc chuyển *một cách nhanh chóng* những bức điện về việc này².

Tôi khẩn thiết đề nghị đồng chí sẽ làm tới mức *tối đa* những gì có thể làm được và *thỏa thuận* với Bri-u-kha-nốp.

Báo cho tôi biết về việc này.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Viết ngày 27 tháng Sáu 1921

In lần đầu, theo đúng bản sao do
chính tay L. A. Phô-ti-ê-va viết

5

**ĐIỆN GỬI KH. G. RA-CỐP-XKI, M. C. VLA-ĐI-MI-RỐP,
BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG
ĐẢNG CỘNG SẢN (b) U-CRA-I-NA³**

Gửi Ra-cốp-xki, Hội đồng bộ trưởng dân ủy, Khác-cốp,
Vla-đi-mi-rốp, Bộ dân ủy lương thực U-cra-i-na,
Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) U-cra-i-na

Bắt đầu từ ngày 22 tháng Sáu việc các đồng chí gửi lúa mì về trung ương đã hoàn toàn đình chỉ. Để bổ sung thêm vào bức điện của Bri-u-kha-nốp, tôi nói rõ là ở trung ương tình hình hoàn toàn không có lối thoát, nếu không khôi phục lại ngay việc gửi lúa mì từ U-cra-i-na đến, ít nhất mỗi ngày một chuyến. Nếu không làm điều đó thì không thể tránh khỏi sự gián đoạn lâu dài và nghiêm trọng trong việc cung cấp cho các thủ đô, lại càng không thể để như vậy trong thời gian có đại hội Quốc tế cộng sản. Cho nên tôi đề nghị lập tức khôi phục lại việc gửi lúa mì lên phía Bắc ít nhất ba mươi toa một ngày.

Rất mong báo cho biết, cả bằng điện báo lẫn điện thoại, là các đồng chí đang làm việc đó cụ thể như thế nào và triển vọng thành công của nó ra sao¹⁾.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy Lê-nin²⁾

Viết ngày 28 tháng Sáu 1921

In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX

Theo đúng bản đánh máy do
V. I. Lê-nin bổ sung và ký

6

GỬI I. A. TÊ-Ô-ĐÔ-RÔ-VÍCH

Goóc-ki đã gửi đến bản dự án về "*Ban cứu đói*".

15 phút nữa hãy lấy ở chỗ Rư-cốp khi anh ấy đọc xong.

Ngày mai chúng tôi sẽ giải quyết trong Bộ chính trị. Hãy gọi điện thoại trao đổi với Mô-lô-tốp để ngày mai đồng chí ấy giành cho đồng chí 5 phút.

Riêng tôi cảm thấy rằng có thể kết hợp dự án của chúng ta với dự án của Goóc-ki⁴.

Viết ngày 28 tháng Sáu 1921

In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

Theo đúng bản thảo

1) Câu cuối cùng do chính tay Lê-nin viết.

2) Cả V. M. Mô-lô-tốp cũng ký tên vào bức điện.

7

* GỬI VIỆN BẢO TÀNG RU-MI-AN-TXÉP

Yêu cầu cho tôi mượn cuốn "Lô-gích" của Hê-ghen để dùng trong một thời gian. Tôi ủy nhiệm đồng chí La-tsu-ghin, chiến sĩ đơn vị xe đạp, nhận cuốn sách này.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy Lê-nin

Viết ngày 28 tháng Sáu 1921

Đăng lần đầu ngày 20 tháng Giêng
1940 trên báo "Tiếng còi", số 16

Theo đúng bản đánh máy
do V. I. Lê-nin ký

8

ĐIỆN GỬI G. C. OÓC-ĐGIÔ-NI-KÍT-ĐÊ

29. VI. 11 giờ 10 phút sáng.

Oóc-đgiô-ni-kít-đê

Tôi vừa về và đã được đọc điện mật mã của đồng chí. Hy vọng trong ngày hôm nay tôi sẽ biết được một số chi tiết và sẽ gửi điện mật mã cho đồng chí. Tạm thời xin nói: hãy bình tĩnh, nhẫn nại, hãy ở lại. Hãy tiến hành một chính sách cực kỳ thận trọng. Tinh thể có thể sắp chuyển biến tốt hơn¹⁾. Đồng chí sẽ còn ở lại Vla-đi-cáp-ca-dơ cho đến mấy giờ?

Lê-nin

Viết ngày 29 tháng Sáu 1921

Gửi đi Vla-đi-cáp-ca-dơ

In lần đầu năm 1945 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXV

Theo đúng bản thảo

1) Lê-nin đánh dấu đoạn "Tinh thể có thể sắp chuyển biến tốt hơn" và viết ngoài lề: "bằng mật mã".

9

GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP⁵

Đồng chí Goóc-bu-nốp! Cho biết rõ, có thể giúp được không và bằng cách nào. Hãy giúp đỡ bằng mọi cách. (Nhà in đó có nằm trong số 6 nhà in mà Rư-cốp tiến hành cung cấp tập thể không? Xmô-li-a-ni-nốp có đến thăm nó không?)

Lê-nin

30/VI.

Viết ngày 30 tháng Sáu 1921

In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX

Theo đúng bản thảo

10

GỬI B. X. XTÔ-MÔ-NI-A-CỐP

30. VI. 1921.

Đồng chí Xtô-mô-ni-a-cốp!

Xin giới thiệu với đồng chí người đưa thư là đồng chí Ghê-oóc-ghi Đmi-tơ-ri-ê-vích

Txi-u-ru-pa,

người xây dựng Nhà máy điện Ca-si-ra, một nhà máy *c ư c* kỳ quan trọng đối với chúng ta⁶.

Cần giúp đỡ ý kiến và những thứ khác, đặc biệt là tiền, cho đồng chí ấy để *n h a n h c h ó n g* tiến hành việc đặt hàng cần thiết ở Béc-lanh, để thanh toán và thực hiện được việc đặt hàng *không một phút chậm trễ*.

Tôi yêu cầu giúp đỡ bằng mọi cách.

Liệu có thể dùng điện báo để gặp Cra-xin ở Béc-lanh trên đường (từ Luân-đôn về Mát-xcơ-va) được không.

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

Gửi đi Béc-lanh

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản thảo

11

ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI

GỬI A. M. LÊ-GIA-VA

Gửi đồng chí Lê-gia-va,
Bộ dân ủy ngoại thương

Vì việc ký kết hợp đồng tô nhượng với công ty SKF là đặc biệt quan trọng và khẩn trương, tôi yêu cầu phải áp dụng những biện pháp cần thiết để giải quyết nhanh nhất vấn đề mua những ổ bi ⁷ đã có sẵn ở trong kho của công ty SKF. Trong thời hạn một tuần phải có quyết định dứt khoát. Yêu cầu báo cho tôi biết diễn biến sau này.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy *Lê-nin*

Viết ngày 30 tháng Sáu 1921

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

*Theo đúng bản đánh
máy do V. I. Lê-nin ký*

12

GỬI G. M. CỜ-GI-GIA-NỐP-XKI ⁸

2/VII.

G. M.!

Bài viết không đạt.

Cảm tưởng chung sau khi "đọc lần thứ nhất":

trang 1: "nhiều người" nhận thấy khuynh hướng "rõ ràng".... (thừa nhận rằng có "nhiều" người trách cứ để làm gì? Thấy ngay giọng văn và "hành" văn không đúng, có lợi cho kẻ thù).

tr. 2

"việc tổng cải tổ các bộ dân ủy không tránh khỏi gắn liền với"...

("không tránh khỏi"? Rất *có thể tránh khỏi*, bởi vì *KHÔNG* có sự *tổng* cải tổ nào xảy ra cả. Thành ra tác giả dẫn đọc giả đến cái "tổng" *kh ô n g t h ấy c ó*).

tr. 3

việc tách cái cơ bản ra, sự tập trung trong các xí nghiệp lớn v. v...

"song chỉ cần suy nghĩ kỹ sẽ thấy rằng không thể bằng *tùng mẩu nhỏ* được"... "chủ nghĩa *tùng mẩu nhỏ*". (Không được chứng minh. Chỉ có thể *bằng từng mẩu nhỏ*. Cần phải bắt đầu từ ít một, từ *một* trường hợp.)

tr. 4 ... Không để có những thái cực

(hiển nhiên là như vậy, nhưng đó là có tính chất học viện)

Ô-xát-tsi ở trong Bộ dân ủy ngoại thương (đã hai lần được gọi tên)

"các **cán bộ** Ủy ban kế hoạch nhà nước buộc phải **không ngừng** (một mình Ô-xát-tsi?) làm công việc nháp vật"...

35 — 1 = 34

tr. 5...

Chất đốt... La-rin (*không đưa ra* một con số nào cả thì trích dẫn La-rin làm gì? Khuyến khích kẻ thù! Hoặc giả không đả động gì đến ông ta khi nói đến công việc của mình không phải bằng những lời lẽ của La-rin mà bằng những lời lẽ của mình và bằng những sự kiện thực tế, hoặc giả công kích lại ông ta. Một sách lược khác = một sự thất bại chắc chắn).

tr. 6 "vội vàng thành lập nhóm cán bộ đấu tranh chống nạn đói"
(? đây hoàn toàn không phải là công việc của Ủy ban kế hoạch nhà nước!)

tr. 7

tr. 8 những chỉ thị của Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng

(? Những chỉ thị nào? đọc giả không biết)

Hội đồng vận chuyển tối cao + Ủy ban vận tải trung ương Bộ dân ủy giao thông... "*chấc là sẽ thể hiện ra n g a y*" (những chữ gạch dưới cũng có lợi cho kẻ thù). Nê-ô-pi-kha-nốp...

(mà anh ta đã làm gì? Không có một lời nào rõ ràng.

Dù chỉ một thí dụ. Anh ta đã giúp gì?

Đã tiết kiệm? Đã phát hiện ra sai lầm? Đã giúp tránh được sai lầm?

cụ thể là cái gì?)

8 - 9: ..." *Những nhiệm vụ* "...

Mọi người đã chán ngấy các nhiệm vụ đến nỗi tốt hơn là hãy im lặng, đừng nói gì đến chúng. Tất cả mọi người đều có hàng đống nhiệm vụ.

Những nhiệm vụ chung, phổ biến, bao quát tất cả, mà rõ ràng sẽ không hoàn thành.

Kết quả không tốt hay hoàn toàn không được gì cả. Lúc này tốt nhất là im lặng trên báo chí. Còn để báo cáo với Hội đồng lao động và quốc phòng thì

(α) nêu ra một cách rõ ràng một cái gì *đã đạt được trên thực tế*, dù chỉ 3 - 4 thí dụ nhỏ, nhưng chính xác, thực tế, cái đã đạt được chứ không phải nhiệm vụ, cái đã thực hiện được một cách cụ thể chứ không phải cái chung chung và giả thiết.

Ram-din đã làm gì ở Pê-tơ-rô-grát?

Nê-ô-pi-kha-nốp " " ở Mát-xcơ-va?

Xtơ-ru-mi-lin

Pô-pốp

và những người khác

(β) Công việc đã giao cho từng nhân viên chưa?
Vào lúc nào? Cho bao nhiêu trong số 35?

(γ) Trong 10 ban của bộ dân ủy, quan hệ *đúng* với *một* ban (? phụ trách vấn đề chất đốt).

Điều đó biểu hiện trong cái gì?

Cái gì đã đạt được trên thực tế trong kế hoạch sáu tháng cuối năm 1921?

Tiết kiệm chất đốt?

Kết luận: tiếp tục thực hiện *hợp* nhất với 10, khắc phục sự thủ cựu của 9, những ban không làm *gì cả*?

(δ) *Chưa bị* kế hoạch sáu tháng cuối năm 1921?

Bộ dân ủy nông nghiệp (mùa màng?) Cục thống kê trung ương?

Tiểu ban hiện nay

Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao

Ví dụ, theo tôi, cần phải chuẩn bị tài liệu cho bản báo cáo tại Hội đồng lao động và quốc phòng như thế.

Một kế hoạch chung và tổng hợp hình như sẽ không có trước mùa thu 1921, và *không thể* đưa ra kế hoạch như vậy trước khi biết được gần đúng về mùa màng.

Hãy cứ như vậy. (Nhưng mùa màng là một việc, mà số lượng thuế *thực hiện được* và lúa mì *thu được* lại là một việc khác. Đồng chí sẽ biết được số lượng đó vào năm 1922, post factum.)

Có nghĩa là *dù sao* cũng vẫn phải xuất phát từ **những mức tối thiểu đã q u i ố c**.

Những kế hoạch bộ phận đã làm xong (chất đốt?); đã làm xong $\frac{1}{2}$ (Bộ dân ủy giao thông?). Hình như ở đây có thể nêu ra được một cái gì thực tế.

Đã làm được $\frac{1}{4}$? số nhân khẩu? (đó là công việc của Cục thống kê trung ương, *chứ không phải* của Ủy ban kế hoạch nhà nước. Mọi người sẽ trút hết công việc *c ứ a m ì n h* cho Ủy ban kế hoạch nhà nước. Ủy ban kế hoạch nhà nước không được cho phép như vậy).

Nhưng cái chính vẫn là: *xóa bỏ điều rõ ràng bất hợp lý, rõ ràng mâu thuẫn với kế hoạch của nền kinh tế quốc gia* ngay lập tức, không chậm trễ, "từng mẩu một".

(đóng cửa những cơ quan nào đó trong lĩnh vực nào đó... đóng cửa đường sắt, đóng cửa một nửa những đường sắt nào đó... xây dựng những chi nhánh đường sắt nào đó vận chuyển chất đốt... nêu tên khu rừng mà theo Ram-din thì sẽ cung cấp nhiều gỗ hơn mọi Cục công trình đường sắt A-léch-xan-đrốp - Gai - Êm-ba và đặt kế hoạch: phải đốn khu rừng như thế này, phải vận chuyển như thế này...)

Trong số 1000 nhà máy tốt, thì 10 cho chạy vào ngày này, 50 vào ngày này v. v., dầu chỉ đến 100 hay 200).

Lê-nin của đồng chí

Viết ngày 2 tháng Bảy 1921

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản thảo

13

NHIỆM VỤ GIAO CHO L. A. PHÔ-TI-Ê-VA⁹

1) Làm rõ xem việc mời những người Mát-xcơ-va phụ thuộc vào ai? (hỏi I-ô-nốp?)

2) Theo § 4 từ chối đi công cán.

Viết cho *L a - p i n - x k i* (qua Ra-đếch): 1) bao giờ sẽ gửi tác phẩm của mình đến và 2) *d a n h m ụ c* tài liệu gốc.

*Viết giữa ngày 4 và 9
tháng Bảy 1921*

*In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX*

Theo đúng bản thảo

14

ĐIỆN GỬI G. C. OÓC-ĐGIÓ-NI-KÍT-DÊ

Oóc-đgiô-ni-kít-dê

Tôi ngạc nhiên là đồng chí đã làm gián đoạn việc an dưỡng của Xta-lin. Xta-lin cần phải nghỉ ít nhất là 4 hay 6 tuần nữa. Hãy lấy kết luận bằng văn bản của các bác sĩ giỏi.

Cho biết rõ đồng chí đang làm gì cho Ba-cu và cho sự phát triển của ngoại thương. Sự im lặng của đồng chí về điều này đáng ngờ lắm.

Lê-nin

*Viết ngày 4 tháng Bảy 1921
Gửi đi Ti-phlít*

*In lần đầu năm 1942 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXIV*

Theo đúng bản thảo

15

TRAO ĐỔI THƯ TỪ VỚI BÔ-GU-MIA SMÊ-RAN¹⁰

Yêu cầu chỉ rõ một cách chính xác:

Nhà xuất bản *nào* đã công bố và công bố *vào lúc nào* những luận cương của Đại hội II của Quốc tế III?

Những điều kiện đã được in ra ngay sau đại hội, tức là vào đầu mùa thu 1920, trên các cơ quan *riêng biệt*, trước đây là của chung của đảng. Buri-an đã tuyên bố điều đó một cách hoàn toàn xác định ở trong "Rovnost". Những điều kiện này không thấy đăng trên các báo lúc bấy giờ còn chịu ảnh hưởng của phái hữu. Cơ quan trung ương "Pravo Lidu" lúc đấy ở trong tay phái hữu cho đến tận ngày chúng ta giành lại được. Những điều kiện ấy được đăng toàn bộ vào *tháng Giêng* trong bản in chính thức của đảng *cánh tả*.

Bản dịch bài phát biểu của đồng chí trên tờ "Vorwärts"¹¹ ở Rây-khen-béc

- 1) có đúng không?
- 2) có đầy đủ không?

Lê-nin

Chỉ có đoạn trích ngắn. Nguyên bản dài hơn gấp sáu lần.

Viết chậm nhất là ngày 5 tháng Bảy 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo Dịch từ tiếng Đức

16

GỬI BỘ CHÍNH TRỊ
BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG
ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA¹²

Tôi đề nghị phê chuẩn qua điện thoại và bổ sung: giao nhiệm vụ mua tới mức tối đa có thể được, cả lúa mì lẫn gạo.

5/VII.

Lê-nin

Viết ngày 5 tháng Bảy 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

17

GỬI V. Đ. CAI-XA-RỐP

Tôi yêu cầu ban biên soạn bản đồ giáo khoa kiểm cho được tất cả các cái đó¹³, giao cho tiểu ban bắt tay vào việc và báo cho tôi biết tên họ của các thành viên tiểu ban và kết quả công việc của tiểu ban đó.

6/VII.

Lê-nin

Viết ngày 6 tháng Bảy 1921

Đăng lần đầu năm 1961 trên tạp chí "Lịch sử Liên-xô", số 2

Theo đúng bản thảo

18

GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN

Đồng chí Tsi-tsê-rin hay đồng chí Lít-vi-nốp!

Bộ chính trị quyết định để Phrăng-xơ vào¹⁴. Tôi nghĩ rằng đối với việc này để tôi trả lời có lợi hơn. Kết luận của đồng chí về vấn đề này như thế nào? Nếu đồng chí phản đối (việc để tôi trả lời), thì cho biết lý do của đồng chí?

Nếu tán thành, đồng chí viết cho bản dự thảo, được chứ?

Gửi lời chào cộng sản

Lê-nin

Viết ngày 6 hay ngày 7 tháng Bảy 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

19
GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN

Đồng chí Tsi-tsê-rin!

Đồng ý với đồng chí là phải tiếp Phrăng-xơ. Có thể, đồng chí làm ơn chữa lại bức thư kèm theo và cho đánh máy lại vào giấy có tiêu đề của tôi.

Đợi Cra-xin (vào 13. VII) chẳng? Hay là giao cho Cra-xin tiếp Phrăng-xơ, như thế không tiện chẳng? Hay ngược lại, như thế là rất tiện?

Lê-nin của đồng chí

Viết ngày 7 tháng Bảy 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

20
* GỬI HỘI ĐỒNG KINH TẾ QUỐC DÂN TỐI CAO,
BỘ DÂN ỦY LƯƠNG THỰC,
ỦY BAN KẾ HOẠCH NHÀ NƯỚC,
BỘ DÂN ỦY THANH TRA CÔNG NÔNG,
HỘI ĐỒNG TRUNG ƯƠNG
CÁC CÔNG ĐOÀN TOÀN ANH

7. VII. 1921.

Vì ngày mai cần phải giải quyết dứt khoát ở *Hội đồng lao động và quốc phòng* thành phần, những giới hạn công việc v. v..

của ủy ban Xmin-ga nhân danh Hội đồng lao động và quốc phòng (ở Ba-cu, Grô-dơ-nui và Đôn-bát).

Tôi yêu cầu hôm nay và ngày mai trước 6 giờ chiều

phải thỏa thuận xong về thành phần của ủy ban đó và những vấn đề khác¹⁵.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

In lần đầu, theo đúng bản thảo

21
GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP

7. VII. 1921.

Gửi đồng chí Mô-lô-tốp

Qua cuộc nói chuyện với Un-slich-tơ, tôi đề nghị Ban chấp hành trung ương quyết định:

buộc đồng chí *Men-gin-xki* phải đi nghỉ và phải đi nghỉ ngay cho đến khi nào có *giấy* chứng nhận của các *bác sĩ* về sức khoẻ. Cho đến khi đó, đồng chí ấy chỉ được tới không quá 2 - 3 lần trong một tuần và mỗi lần 2 - 3 tiếng đồng hồ.

Lê-nin

*In lần đầu năm 1945 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXV*

Theo đúng bản thảo

22
GỬI A. I. RƯ-CỐP và V. M. MÔ-LÔ-TỐP

Gửi Rư-cốp và Mô-lô-tốp

Tôi vô cùng sợ việc thay đổi. Đối với công việc của trung ương, Mê-khô-nô-sin không dùng được vào đâu cả.

Tôi nghi rằng Báp-kin, A-va-nê-xốp đã làm quá mức các cuộc "điều tra". Theo tôi ủy ban của các đồng chí cần phải giải quyết xong *trong vòng ba tiếng đồng hồ*:

cả với Bri-u-kha-nốp

lần Pô-chi-a-ép

khuyến trách (một cách lịch sự): nếu còn cãi vã nhau một lần nữa chúng ta sẽ đuổi cổ và tống giam cả hai ¹⁶.

Và chấm hết.

Viết ngày 7 tháng Bảy 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

23

GỬI NHỮNG NGƯỜI THAM GIA PHIÊN HỌP CỦA TIỂU BAN VỀ SÁCH LƯỢC CỦA ĐẠI HỘI III QUỐC TẾ CỘNG SẢN

Gửi đồng chí Di-nô-vi-ép, yêu cầu báo lại cho các thành viên của tiểu ban ngày hôm qua điều sau đây:

Các đồng chí thân mến!

Tôi được biết rằng những lời phát biểu hôm qua của tôi tại tiểu ban, phản đối những người cộng sản Hung-ga-ri — nói cho đúng hơn, phản đối một số — đã gây nên sự bất bình ¹⁷. Cho nên tôi vội viết thư báo lại với các đồng chí biết: trước đây khi bản thân tôi là một người lưu vong (hơn 15 năm), đôi lúc tôi cũng có một lập trường "quá tả" (như giờ đây tôi thấy điều đó). Tháng Tám 1917, tôi cũng là một người lưu vong và đã đưa ra một đề nghị quá tả với Ban chấp hành trung ương của đảng chúng tôi, cũng may là đề nghị đó bị bác bỏ hoàn toàn ¹⁸. Lê tự nhiên, những người lưu vong thường hay đứng trên lập trường "quá tả". Trước kia cũng như bây giờ tôi không bao giờ có ý nghĩ trách móc những nhà cách mạng tuyệt diệu, trung

thành, tận tụy và xứng đáng, như các đồng chí Hung-ga-ri lưu vong, những người được tất cả chúng ta, tất cả Quốc tế cộng sản rất kính trọng.

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

7/VII. 1921.

Đăng lần đầu không đầy đủ bằng tiếng Đức ngày 27 tháng Giêng 1924 trên báo "Vorwärts" (Reichenberg), số 23

In lần đầu không đầy đủ bằng tiếng Nga năm 1924 trong cuốn sách "Lê-nin trên báo chí nước ngoài"

In toàn văn lần đầu, theo đúng bản thảo Dịch từ tiếng Đức

24

GỬI GIÔ-DÉP PHRĂNG-XƠ ¹⁾

8. VII.

Kính gửi Giô-dép Iéc-vin Phrăng-xơ
Thượng nghị sĩ Mỹ

Ngài thân mến,

tôi rất cảm ơn ngài về bức thư đầy nhã ý của ngài đề ngày năm tháng Bảy 1921 và hai quyết nghị rất lý thú kèm theo thư. Tôi sẽ rất vui mừng được gặp ngài và tiếp chuyện ngài vào tuần sau, nhưng sớm nhất là ngày 13. Nếu như điều đó thuận tiện đối với ngài thì xin ngài cho biết điện thoại, địa chỉ của ngài và thời gian thuận tiện nhất đối với ngài.

Kính thư

Viết ngày 8 tháng Bảy 1921

*In lần đầu, theo đúng bản thảo
Dịch từ tiếng Anh*

1) V. I. Lê-nin ghi chú phía trên tài liệu: "Nhắc tôi ngày 12 và 13/VII. Sớm nhất là ngày 13/VII".

25
NHỮNG GHI CHÚ TRÊN BỨC ĐIỆN
TỪ VÊ-XI-Ê-GÔN-XCƠ
VÀ BỨC THƯ NGẮN GỬI THƯ KÝ

Có một ý kiến — biểu hiện qua nguyện vọng của một số nông dân — muốn bảo hiểm nhà cửa của mình khỏi hỏa hoạn bằng lúa mì và các sản phẩm nông nghiệp khác với điều kiện là sự bảo hiểm mùa xuân sẽ được trả sau bằng những sản phẩm đó. Lưu ý đến việc cần thiết phải tăng quỹ lương thực, tôi yêu cầu phải phân tích ý kiến đó, nếu có thể được, thì ra một sắc luật tương ứng. Va-khô-nép, ủy viên phụ trách lương thực huyện của thành phố Vê-xi-ê-gôn-xcơ.

*Bản sao gửi các đồng chí Bri-u-kha-nốp, Bô-gđa-nốp,
Tê-ô-đô-rô-vích, Xmô-li-a-ni-nốp*

Hãy thảo một công văn gửi cho 4 đồng chí ấy cộng với *Bộ dân ủy ngoại giao*:

Vì coi ý kiến của các đồng chí ở Vê-xi-ê-gôn-xcơ là hoàn toàn đúng đắn, tôi yêu cầu các đồng chí triệu tập ngay hội nghị với thành phần đã nêu (5) để soạn thảo một sắc luật tương ứng. Thời hạn một tuần.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy *Lê-nin*

Viết ngày 8 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1932 trong

Văn tập Lê-nin, t. XX

Theo đúng bản thảo

26
GỬI L. A. PHÔ-TI-Ê-VA

Chị Li-đi-a A-lếch-xan-đrốp-na!

Chị làm ơn phân phát những bức thư gửi kèm theo đây¹⁹, và kiểm tra (trong cuốn sổ gửi đi và biên nhận).

NB { Cần phải sắm *quyển sổ* biên nhận đóng bìa cứng, và tất cả những người nhận công văn của tôi gửi qua người giao liên đều phải ký ở trong đó. Dán các giấy biên nhận vào trong đấy.
Đóng thêm *dấu* và có chữ ký của thư ký cho Cơ-gi-gia-nốp-xcai-a. Nếu cần, tôi sẽ viết lại trên giấy có tiêu đề. Gửi cho tôi 10 - 20 tờ giấy có tiêu đề.

Gửi lời chào! *Lê-nin*

8/VII.

P. S. Yêu cầu Xcơ-li-an-xki gửi cho tôi báo cáo mật

(1) về tình hình quân sự

(2) tổng tư lệnh đã thỏa thuận gì với Xta-lin.

Viết ngày 8 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1945 trong

Văn tập Lê-nin, t. XXXV

Theo đúng bản thảo

27
GỬI V. X. ĐÔ-VGA-LÉP-XKI

8/VII. 1921.

Gửi đồng chí Đô-vga-lép-xki
Bộ dân ủy bưu điện

Qua những bản sao các bức điện gửi kèm theo đây, đồng chí thấy đấy, điện của tôi gửi đồng chí Pi-a-ta-cốp đề ngày 24.VI mà mãi đến ngày 5.VII¹⁾ người ta mới trao cho

1) Xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 52, tài liệu 467.

đồng chí ấy. Tôi nêu để đồng chí thấy một trường hợp chậm trễ không thể tha thứ như vậy và tôi cảnh cáo trước rằng từ nay về sau tôi sẽ thi hành kỷ luật nghiêm khắc hơn về việc đó.

Yêu cầu cho tôi biết tên họ những người đã phạm sai lầm cũng như việc đồng chí đã thi hành kỷ luật họ như thế nào²⁰.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

Theo đúng bản đánh máy
do V. I. Lê-nin ký

28

GỬI BỘ TỔ CHỨC
BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG
ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA

Gửi đồng chí Mô-lô-tốp

Yêu cầu Bộ tổ chức hay Ban bí thư của Ban chấp hành trung ương (có sự phê chuẩn của Bộ chính trị qua điện thoại) cho phép tôi nghỉ một tháng theo kết luận của bác sĩ Ghê-chi-ê và được đến dự họp Bộ chính trị, Hội đồng bộ trưởng dân ủy và Hội đồng lao động và quốc phòng 2 - 3 lần trong một tuần và mỗi lần 2 - 3 tiếng đồng hồ. Bao giờ bắt đầu nghỉ, tôi sẽ báo (trong một ngày gần đây) cho đồng chí Mô-lô-tốp²¹.

8/VII.

Lê-nin

Viết ngày 8 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

Theo đúng bản thảo

29

GỬI G. E. DI-NÔ-VI-ÉP
ĐỂ CHUYỂN CHO CÁC ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ
BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG
ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA²²

Đồng chí Di-nô-vi-ép!

Theo tôi, cần phải chấp nhận dưới dạng một trường hợp ngoại lệ, bằng cách nói rõ đây là trường hợp ngoại lệ. Tôi yêu cầu phê chuẩn ngay bằng điện thoại qua Bộ chính trị.

Lê-nin

Viết sớm nhất là ngày 9
tháng Bảy 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

30

GỬI N. P. BRI-U-KHA-NỐP

10/VII.

Đồng chí Bri-u-kha-nốp!

Tôi đã nhận được thư của Lô-ba-tsép đề ngày 9/VII, nêu rõ tình hình cung cấp ở Pê-tơ-rô-grát và Mát-xcơ-va trở nên tồi tệ hơn. Đồng chí ấy xin chỉ thị.

Theo tôi, đồng chí cần phải đề ra biện pháp đẩy mạnh công việc. Tôi đề nghị:

1) lập tức ra sức thu thuế ở tỉnh Mát-xcơ-va (lúa mạch đen đã gặt rồi) theo phương thức *c á c h m ạ n g*, xung kích, khẩn cấp. Điều động riêng công nhân Mát-xcơ-va *g i ú p* các cơ quan lương thực làm việc đó;

2) nói chung, điều động cả cán bộ đi làm công tác lương thực, *v é t* cả các bộ dân ủy theo quyết nghị *hôm qua* của Bộ chính trị (lấy đoạn trích)²³;

3) một lần nữa gửi mệnh lệnh chính xác cho các Bộ dân ủy lương thực U-cra-i-na và Xi-bi-ri;

4) cử một đoàn khảo sát *cấp tốc* (cùng với Liên hiệp trung ương các hợp tác xã tiêu dùng) đi tỉnh *Pô-đôn-xcơ*; người ta nói ở đây lúa mì nhiều vô kể và giá một pút có 6000 rúp tiền xô-viết.

(Nói chung cảm tưởng của tôi là Bộ dân ủy lương thực *b ở l ở c ở h ở i* và *l ở m ở c ở h ở a m ở c ở h ở a p* không chịu được trong việc thu mua và trao đổi hàng hóa. Không có sáng kiến. Không có công tác mạnh dạn.)

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

Yêu cầu trả lời cho tôi vào ngày 11/VII.

Viết ngày 10 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập *Lê-nin*, t. XX

Theo đúng bản thảo

31

GỬI I. T. XMIN-GA

Đồng chí Xmin-ga! Tôi đã đọc bản dự thảo. Tôi gửi kèm theo những sửa đổi của tôi²⁴.

Tôi *khẩn khẩn* khuyên:

1) không nên đề ra lấy danh nghĩa *c á n h â n đ ó n g c h í* (trêu tức ngỗng mà làm gì? *Cản trở sự nhứt trí* có thể được của tất cả và của mỗi người để làm gì?).

2) Chỉ đề ra nhân danh *đ o à n c h ủ t ị c h* Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao.

Bô-gđa-nốp, chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao sẽ đệ trình Ban chấp hành trung ương.

3) Một lời khuyên nữa: thỏa thuận với Cơ-gi-gia-nốp-xki về việc biên soạn mục bàn về Ủy ban kế hoạch nhà nước (cách biên soạn của đồng chí *không đúng*; tôi không chấp nhận nó).

Về cơ bản rất dễ dàng nhất trí và lúc đó đề ra nhân danh hai đoàn chủ tịch: đoàn chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao + đoàn chủ tịch Ủy ban kế hoạch nhà nước.

Tôi yêu cầu trả lời vào ngày $\frac{11}{VII}$.

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

P. S. Đưa thêm cho Bộ dân ủy lương thực, Bộ dân ủy thanh tra công nông và Bộ dân ủy ngoại thương xem thì có tốt hơn không?

Suy nghĩ và trả lời vào ngày $\frac{11}{VII}$.

Viết ngày 10 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập *Lê-nin*, t. XXXVI

Theo đúng bản thảo

32

GỬI G. M. CƠ-GI-GIA-NỐP-XKI

Gửi đồng chí Cơ-gi-gia-nốp-xki

10/VII.

(Mật)

G. M., đồng chí hãy đọc nhanh lên. Hãy so sánh bản dự thảo này với những điểm sửa đổi của tôi (bằng bút chì)

Cho biết ý kiến của đồng chí.

Tôi gạch §§ về Ủy ban kế hoạch nhà nước. Có thể là đồng chí sẽ thay những mục đó bằng một mục: cần phải đẩy nhanh, đẩy mạnh, tăng cường theo đúng một hướng nào đó.

Có thể là lúc đó sẽ đưa những luận cương cho đoàn chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao + đoàn chủ tịch Ủy ban kế hoạch nhà nước ký?

Hãy *gửi trả lại* và trả lời gấp.

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

Viết ngày 10 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX

Theo đúng bản thảo

33

**GỬI N. P. BRI-U-KHA-NỐP,
A. M. LÊ-GIA-VA và V. A. A-VA-NÊ-XỐP**

Tôi yêu cầu tạm thời chưa đưa bản dự thảo này cho ai hết, nếu có thể hãy đọc ngay lập tức và chăm chú hơn, và gọi điện thoại cho tôi, hay (nếu không gọi được tôi) viết ngay hôm nay cho tôi vài chữ: đối với các đồng chí có chấp nhận được không? Các đồng chí muốn sửa đổi điều gì (rất ngắn)?

Tôi cho rằng, tiến hành điều đó nhanh chóng và *nhất trí* là hết sức quan trọng.

Lê-nin

Viết ngày 11 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX

Theo đúng bản thảo

34

GỬI I. T. XMIN-GA

Đồng chí Xmin-ga! Theo tôi, bản của Cơ-gi-gia-nốp-xki hoàn toàn có thể làm đồng chí thỏa mãn. Tôi khuyên trong ngày hôm nay (vì hôm nay đoàn chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao sẽ họp?) đem trình *bản dự thảo* (cùng với những điểm tôi sửa đổi, tức là không có § về Ủy ban kế hoạch nhà nước) trước đoàn chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao, *chấp nhận* bản của Cơ-gi-gia-nốp-xki *đưa chi để làm cơ sở và đồng thời* gửi bản đó cho tôi.

11/VII.

Lê-nin

Viết ngày 11 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

Theo đúng bản thảo

35

**GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP
ĐỂ CHUYỂN CHO BỘ CHÍNH TRỊ
BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG
ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA²⁵**

Tôi tán thành *cả hai* đề nghị.

- 1) Bắt đầu chở ngay than và lương thực đến Pê-tơ-rô-grát; ký ngay.
- 2) Đồng ý với điều kiện của Nan-xen: ông ta sẽ phái đến một người.

Lê-nin

Viết ngày 11 tháng Bảy 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

36

GỬI Ph. A. RỐT-STANH

11. VII. 1921.

Đồng chí Rốt-stanh!

Xin giới thiệu với đồng chí người đưa thư này, đồng chí A-lếch-xan-đrơ A-lếch-xan-đrô-vích *Ác-măng* và Vác-va-ra A-lếch-xan-đrốp-na, em gái của đồng chí ấy.

Tôi biết hai thanh niên này và rất quan tâm đến họ.

Tôi hết sức cảm ơn đồng chí nếu đồng chí chú ý đến họ và giúp đỡ họ bằng mọi cách.

Nếu có gì đặc biệt cần thiết, tôi thiết tha đề nghị hãy đánh điện báo cho tôi (bằng mật mã gửi Tsi-tsê-rin để chuyển cho Lê-nin), cũng như trong trường hợp ốm đau v. v.. A-l. A-l. *Ác-măng* thạo tiếng Pháp; sau khi ở quân đội cũ ra đồng chí ấy phục vụ trong Hồng quân hai năm, là một người được thử thách, đồng chí ấy sẽ rất có ích, đặc biệt với điều kiện thỉnh thoảng được đồng chí chỉ thị và lãnh đạo.

Chúc mọi sự tốt lành và thành công trong công tác của đồng chí ở Ba-tư.

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

In lần đầu, theo đúng bản thảo

37

GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP²⁶

1

Đồng chí X-mô-li-a-ni-nốp! Tôi *rất* lo rằng tinh thần lạc quan của Lê-gia-va là *không có cơ sở*. Hãy yêu cầu nêu ra **n h ữ n g s ự k i ệ n t h ự c t ế**, hãy kiểm tra lại chúng. Đồng chí

hãy đích thân kiểm tra *hai lần*. Sau đó qua đường dây trực tiếp hãy bàn với Tsu-tơ-ca-ép và I-van Ni-ki-tích Xmiéc-nốp. Nếu không làm tất cả những điều đó thì tôi *k h ô n g* tin là công việc *đ ư ợ c đ ả m b ả o*.

11/VII.

Lê-nin

Viết ngày 11 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1932 trong

Theo đúng bản thảo

Văn tập Lê-nin, t. XX

2

Đồng chí X-mô-li-a-ni-nốp! Công việc *hết sức* quan trọng và **khẩn cấp**. Đồng chí chịu trách nhiệm về việc hoàn thành. Hãy dốc hết sức lực. Cra-xin sẽ có mặt ở đây ngày 13/VII. Hãy trình lên *Hội đồng lao động và quốc phòng* ngày 13/VII.

11/VII.

Lê-nin

Viết ngày 11 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1959 trong

Theo đúng bản thảo

Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

38

GỬI A. I. RƯ-CỐP

Đồng chí Rư-cốp!

Đồng chí đã biết bản dự thảo "nghị quyết" (luận cương) của đoàn chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao (đề ngày 11/VII) chưa?

Làm sao đẩy công việc nhanh hơn? Ý kiến của đồng chí?

Nếu vậy:

1) gửi ngay cho các ủy viên Bộ chính trị và đề nghị họ viết cho biết ý kiến ngắn gọn.

2) Gửi ngay cho các ủy viên Hội đồng lao động và quốc phòng và Hội đồng bộ trưởng dân ủy để thứ sáu thông qua tại Hội đồng lao động và quốc phòng và yêu cầu Bộ chính trị phê chuẩn?

Viết ngày 12 tháng Bảy 1921

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản thảo

39

NHỮNG BỨC THƯ NGẮN GỬI CÁC THƯ KÝ²⁷

1

GỬI L. Đ. GRI-BA-NÔ-VA

1) Bao giờ sẽ có cuốn *Huấn thị của Hội đồng lao động và quốc phòng*? Ra lệnh gọi điện cho cả hai nhà in **ngay lập tức**.

2) "Bản dự thảo nghị quyết của Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao" đề ngày 11. VII. Đâu rồi? Cần phải có bản dự thảo đó.

2

GỬI L. A. PHÔ-TI-Ê-VA

Có lẽ hôm nay tôi sẽ đi¹⁾. Ngày mai phải lấy cho được cuốn *Huấn thị của Hội đồng lao động và quốc phòng* và gọi điện cho tôi.

Viết ngày 12 tháng Bảy 1921

*In lần đầu năm 1945 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXV*

Theo đúng bản thảo

1) V. I. Lê-nin đi Goóc-ki ngày 13 tháng Bảy 1921.

40

GỬI R. A. PÊ-TÉC-XÔN

12/VII. 1921

Đồng chí Pê-téc-xôn!

Cần phải chuyển tất cả những công văn đề tên tôi để ở trạm gác tại cổng Tơ-rô-ít-xki cho Ban thư ký của Hội đồng bộ trưởng dân ủy ngay lập tức, tuyệt đối không được chậm trễ một phút; nếu không tôi sẽ thi hành kỷ luật nghiêm khắc. Công văn đề tên tôi do đồng chí Bô-gđa-nốp gửi mà người đưa thư mang đến vào lúc 4 giờ, cho đến lúc này vẫn chưa chuyển lại cho tôi, và mãi đến 7 giờ, chỉ sau khi đồng chí Bô-gđa-nốp báo cho biết thì hóa ra nó còn nằm ở trạm gác.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

P. S. Yêu cầu cho tôi biết bản sao mệnh lệnh của đồng chí về việc này và nêu chính xác những biện pháp mà đồng chí đã áp dụng. Nếu một lúc nào đó sau 5 phút mà tôi vẫn chưa nhận được ở ngoài trạm gác gửi vào thì tôi sẽ phải thi hành kỷ luật đồng chí²⁸.

Lê-nin

*In lần đầu năm 1942 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXIV*

*Theo đúng bản ghi của
L. A. Phô-ti-ê-va do V. I.
Lê-nin bổ sung và ký*

41

GỬI N. A. XÊ-MA-SCÔ²⁹

Xê-ma-scô thân mến của tôi! Đừng đồng đánh nữa, cô bạn thân mến! Chúng tôi sẽ để lại những tin đồn theo giáo

phái Quây-cơ cho cô, *chỉ* cho cô thôi. Đừng ghen với Cu-xcô-va nữa.

Chỉ thị ngày hôm nay trong Bộ chính trị là: phải triệt để làm cho Cu-xcô-va trở thành vô hại. Cô ở trong "chi bộ những người cộng sản" và chờ ngủ quên, *hãy giám sát việc đó một cách nghiêm ngặt*.

Chúng ta chỉ sử dụng cái tên và chữ ký của Cu-xcô-va và *vài toa tàu* của người đồng tình với Cu-xcô-va (và **những người giống như thế**). *Ngoài ra c h ả n g c ấ n g ì n ù a*.

Ồ, làm điều đó không có gì khó.

Viết ngày 12 tháng Bảy 1921

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản thảo

42

GỬI G. M. CRO-GI-GIA-NỐP-XKI

Gửi chủ tịch Ủy ban kế hoạch nhà nước. Xa-đốp-ni-ki, 30

12. VII. 1921.

Đồng chí Cro-gi-gia-nốp-xki!

Đồng chí Xê-rê-brốp-xki giới thiệu với tôi người đưa thư, tôi gửi kèm theo bức thư của đồng chí Xê-rê-brốp-xki³⁰. Thỏa thuận nhanh chóng cả với đồng chí, với Xmin-ga, với Cra-xin và có thể là với Xtô-mô-ni-a-cốp nữa, là cực kỳ quan trọng. Tôi hy vọng đồng chí sẽ tự thu xếp lấy việc đó với sự giúp đỡ của đồng chí Xmô-li-a-ni-nốp. Gửi lời chào cộng sản.

Lê-nin

*In lần đầu năm 1934 trong
cuốn "Lê-nin trên mặt trận
kinh tế"*

Theo đúng bản thảo

43

GỬI A. Đ. TXI-U-RU-PA

Gửi Txi-u-ru-pa

Theo đơn của đồng chí, đồng chí sẽ nghỉ phép thêm 3 tháng. Phải làm cho mình sáng khoái lên và nhất định phải nằm chữa cho hết toàn bộ đợt điều trị, đồng chí sẽ là một cán bộ tuyệt.

Lê-nin

*Viết khoảng giữa ngày 12
và 16 tháng Bảy 1921*

*In lần đầu năm 1945 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXV*

*Theo đúng bản viết tay
của L. A. Phô-ti-ê-va do
V. I. Lê-nin bổ sung và ký*

44

GỬI A. A. CÔ-RÔ-XTÊ-LÉP

Gửi đồng chí Cô-rô-xtê-lép
ủy viên ban lãnh đạo
Bộ dân ủy thanh tra công nông

13/VII.

Đồng chí Cô-rô-xtê-lép!

Tại sao cho đến nay đồng chí vẫn chưa xúc tiến công việc mà chúng ta đã thỏa thuận? ³¹ L. B. Ca-mê-nép nói: đồng chí đã hoãn việc báo cáo cho đoàn chủ tịch Xô-viết đại biểu Mát-xcơ-va.

Tại sao có sự ngừng lại đó?

Do những nguyên nhân đặc biệt gì? Hay là vì đồng chí đã thay đổi ý kiến? Hay không nhất trí với ai?

Hết sức yêu cầu đồng chí trả lời gấp cho tôi những câu hỏi đó, và nếu cần, nói chuyện qua điện thoại nữa. Vấn đề hết sức quan trọng và hết sức cấp bách.

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

Viết ngày 13 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1928 trong
Văn tập Lê-nin, t. VIII

Theo đúng bản thảo

45

**NHIỆM VỤ GIAO CHO L. A. PHÔ-TI-Ê-VA
VÀ THƯ GỬI P. A. BÔ-GĐA-NỐP, I. T. XMIN-GA,
G. M. CỜ-GI-GIA-NỐP-XKI, A. I. RƯ-CỐP**

Gửi *Phô-ti-ê-va* (hay Gli-át-xe)

Hãy gửi cho Bô-gđa-nốp, Xmin-ga (nếu đồng chí ấy chưa đi) cả cho Cờ-gi-gia-nốp-xki và Rư-cốp (bản sao gửi cho X-mô-li-a-ni-nốp): tốt nhất là một bức thư kèm theo *bản sao* bức thư của Gúp-kin.

Khi gặp Gúp-kin tôi có yêu cầu đồng chí ấy nếu có gì quan trọng thì trực tiếp hỏi tôi.

Trong bức thư đề ngày 13.VII, đồng chí ấy yêu cầu đưa ra trước *Hội đồng lao động và quốc phòng* vấn đề bãi bỏ quyết định của Tổng cục công nghiệp nhiên liệu và của đoàn chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao về việc sáp nhập Tổng cục công nghiệp đá phiến vào Tổng cục công nghiệp than. Đồng chí ấy yêu cầu vẫn duy trì sự độc lập của Tổng cục công nghiệp đá phiến.

Tôi gửi kèm theo bản sao bức thư của Gúp-kin.

Yêu cầu cho tôi biết gấp ý kiến ngắn gọn, trong vài dòng.
Tôi cảm thấy lý do của Gúp-kin có trọng lượng.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng Lê-nin

13/VII.

Viết ngày 13 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX

Theo đúng bản thảo

46

GỬI L. A. PHÔ-TI-Ê-VA³²

Đồng chí Phô-ti-ê-va!

1) Tìm tác giả *gáp*, hãy tiếp anh ta, làm cho anh ta yên tâm, nói với anh ta là tôi đang bị ốm, nhưng tôi sẽ xúc tiến công việc của anh ta.

2) Hãy cho đánh máy lại bức thư của anh ấy thành mấy bản
1 gửi cho Mô-lô-tốp
1 gửi cho Xôn-txơ, Ban kiểm tra trung ương.

3) Khi gửi thư cho Mô-lô-tốp, nói thêm ý kiến của tôi: tôi đề nghị phái một Ban kiểm tra về vùng sông Đôn gồm một ủy viên Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga + 10 (hay 20) sinh viên trường đại học Xvéc-đlốp (lấy cả tác giả bức thư đi theo) và *bắn tại chỗ* tất cả những kẻ nào bị vạch mặt là ăn cướp.

Lê-nin

13/VII.

Viết ngày 13 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX

Theo đúng bản thảo

47

GỬI M. M. BÔ-RÔ-ĐIN

Gửi đồng chí Bô-rô-đin
Đồng chí thân mến!

Đồng chí có thể cung cấp cho tôi tài liệu liên quan đến đảng thứ ba ở Mỹ, tức là Liên đoàn công nông hay Liên đoàn công nhân - phéc-mi-ê, hay đảng của những người thuộc phái đối lập và sự hoạt động của nó ở bang Đa-cô-ta Bắc, là bang đang nằm trong tay đảng này³³. Tôi muốn có những tài liệu, tuy ít nhưng quan trọng nhất có liên quan đến đảng này và sự hoạt động của nó ở Đa-cô-ta Bắc, và tốt hơn nữa là kèm theo những tài liệu đó có thêm bức thư ngắn của đồng chí về vấn đề này. Nếu như không có gì khó khăn, đồng chí có thể viết nhanh cho tôi, đồng chí có thể hoàn thành được điều đó không, và bao giờ.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Viết ngày 13 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

Theo đúng bản sao đánh máy

48

ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI

GỬI A. G. SLI-KHTE

Lê-nin gửi đồng chí Sli-khte

13 — VII — 21.

Tôi đã nhận được báo cáo của đồng chí về việc ủy ban đặc biệt³⁴ đã làm xong công việc. Tôi yêu cầu đồng chí: 1) gửi ngay hôm nay cho tôi báo cáo mật, ngắn gọn, về kết

quả chung của công việc và 2) thương lượng với Cra-xin (chắc sẽ đến ngày hôm nay), sau đó với Lít-vi-nốp (sẽ từ Rê-ven trở về trong một vài ngày nữa) về điều kiện thực hiện, và báo cáo lại cho tôi kết quả thương lượng với các đồng chí đó trong bức thư ngắn. Yêu cầu cho tôi biết kết luận của đồng chí về khả năng chuyển bộ máy của ủy ban của đồng chí cho Cục bảo quản tài sản quý của nhà nước.

In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

Theo đúng bản sao đánh máy

49

NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ
VÀ THƯ NGẮN GỬI Ê-NU-KÍT-DÊ³⁵

Gửi các bản sao cho:

- 1) Mô-lô-tốp
 - 2) Ê-nu-kít-dê
 - 3) Ủy ban đặc biệt toàn Nga.
- Yêu cầu sửa nhanh.
Chắc là động đất hay là lụt?

13/VII.

Lê-nin

Ê - n u - k í t - d ê : có nên giao cho một ủy viên trong Ban chấp hành trung ương các Xô-viết có những biện pháp giúp đỡ không?

Lê-nin

Viết ngày 13 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX

Theo đúng bản thảo

50

**ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI A. I. RƯ-CỐP và V. M. MÔ-LÔ-TỐP**

Gửi các đồng chí Rư-cốp và Mô-lô-tốp

Yêu cầu các đồng chí báo cho tôi biết vài dòng về việc các đồng chí đã kết thúc vụ Tổng cục công nghiệp đánh cá và Pô-chi-a-ép như thế nào³⁶. Tôi có nhận được thư của X. Ê-li-da-rô-va nào đó là trưởng ban khoa học - kỹ thuật của Tổng cục công nghiệp đánh cá. Chị ấy cũng viết cho Ban kiểm tra và hăng hái bảo vệ Pô-chi-a-ép, mặc dù chị ấy không đồng ý với Pô-chi-a-ép một số điểm, và chị ấy chỉ rõ rằng tất cả các chuyên gia đứng đắn đều ủng hộ Pô-chi-a-ép.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Viết ngày 13 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản sao đánh máy

51

**GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP
ĐỀ CHUYỂN CHO CÁC ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ
BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG
ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA³⁷**

Gửi Mô-lô-tốp, các ủy viên Bộ chính trị. **Mật**

Đề nghị *thử* biểu quyết *viết*:

Theo tôi: 1) đề nghị phát triển những ý kiến trong phần đầu của bức thư để đưa lên báo chí; 2) suy nghĩ kỹ về kế

hoạch của "ban chính sách đối ngoại" và *thành lập* ban này dưới sự chủ tọa của I-óp-phê, *nhưng khiêm tốn hơn*; 3) bổ nhiệm làm ủy viên của Đoàn chủ tịch Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga; 4) phái đến Tuốc-ke-xtan *trước* Xô-côn-ni-cốp.

13/VII.

Lê-nin

Viết ngày 13 tháng Bảy 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

52

GỬI G. L. SƠ-LỐP-XKI

Đồng chí Sơ-lốp-xki!

Tôi đã nói chuyện với cả Xtô-mô-ni-a-cốp lẫn Cra-xin. Tôi kèm theo đây bức thư ngắn của Cra-xin. Đồng chí ấy hứa sẽ gặp đồng chí. Lu-tô-vi-nốp đã lấy "danh dự" hứa với tôi là sẽ có thái độ "vô tư" đối với đồng chí. Tôi đã làm *tất cả những gì có thể*. Tôi xin xác nhận điều đã nói trực tiếp: ở Béc-lanh đồng chí cần "bắt đầu từ đầu" và *bằng những việc làm hãy giành lấy cho mình* một vị trí. Điều này đã từng xảy ra sau năm 1917 với *một vài* đảng viên cũ. Gửi đồng chí cùng toàn gia quyen những lời chào tốt đẹp nhất!

Lê-nin

Viết khoảng ngày 13 và ngày
19 tháng Bảy 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

53

**NHIỆM VỤ GIAO CHO L. A. PHÔ-TI-Ê-VA
VÀ ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI CHO V. A. A-VA-NÊ-XỐP
A. X. Ê-NU-KÍT-DÊ, A. I-a. BÊ-LEN-KI**

Gửi Phô-ti-ê-va hoặc Gli-át-xe

Đề nghị gửi bức điện văn bằng điện thoại sau đây cho:

A-va-nê-xốp

Ê-nu-kít-dê

Bê-len-ki (Ủy ban đặc biệt toàn Nga)

Hôm nay, ngày 13.VII, người ta lại gửi cho tôi không phải một cuốn sách nhỏ đã chuẩn bị xong xuôi, đã lên khuôn hẳn hoi, đã in xong ("Huấn thị của Hội đồng lao động và quốc phòng" và Nghị quyết của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga) mà chỉ là bản dập thử, chưa lên khuôn, một bản dự thảo.

Rõ ràng là hai nhà in, của Ủy ban đặc biệt toàn Nga và của Đoàn chủ tịch Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga, đều *phá hoại ngầm*. Một sự dây dưa, trì hoãn tệ hại, không thể chịu đựng được.

Tôi đề nghị đẩy nhanh công việc và *trừng phạt* những người phụ trách hai nhà in *cố lối* dây dưa kéo dài công việc.

Đề nghị thông báo ngay cho biết những điều đồng chí đã làm.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy Lê-nin

Viết ngày 13 tháng Bảy 1921

In lần đầu không đầy đủ năm
1945 trong Văn tập Lê-nin,
t. XXXV

In toàn văn lần đầu,
theo đúng bản thảo

54

*** GỬI CHỦ TỊCH
TIỂU HỘI ĐỒNG BỘ TRƯỞNG DÂN ỦY
HOẶC PHÓ CHỦ TỊCH TIỂU HỘI ĐỒNG**

Tôi đã nhận được công văn của Tsi-tsê-rin báo cho biết rằng ngày 11 — VII vấn đề thủ tục nhập và bảo quản hàng hóa Anh đã được giải quyết mà không lắng nghe ý kiến của đồng chí Stanh, đại diện của Bộ dân ủy ngoại giao. Điều này đã được tiến hành mặc dầu đồng chí Stanh đã phải ngồi ở phòng tiếp khách từ 3 cho tới 9 giờ tối. Tsi-tsê-rin phàn nàn về việc thông qua nghị quyết không có sự tham gia của Bộ dân ủy ngoại giao và về việc nghị quyết được phê chuẩn không có sự tham gia của họ đã được đăng trên tờ "Đời sống kinh tế".

Tôi đề nghị áp dụng những biện pháp nhằm sửa chữa sai lầm đã phạm.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Viết ngày 14 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX

Theo đúng bản sao đánh máy

55

GỬI A. A. CÔ-RÔ-XTÊ-LÉP³⁸

Gửi đồng chí Cô-rô-xtê-lép

Lẽ tất nhiên, toàn bộ vấn đề là ở sự giúp đỡ cho các xí nghiệp. Đồng chí nói đúng. Chúng ta sẽ chuyển ngay lập tức những xí nghiệp riêng lẻ sang chế độ cung cấp tập thể.

Cả L. B. Ca-mê-nép lẫn tôi đều tán thành việc này. Chúng tôi sẽ đưa ra *Hội đồng lao động và quốc phòng* một bản danh sách do *đồng chí* cung cấp, có sự thỏa thuận với đoàn chủ tịch của Mát-xcơ-va (hoặc là *chống lại* những công nhân Mát-xcơ-va, nếu như họ ngoan cố). Đề nghị đồng chí hãy cho người mang thư trả lời đến cho tôi.

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

Viết ngày 15 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX

Theo đúng bản thảo

56

GỬI CHỦ TỊCH
TIỂU HỘI ĐỒNG BỘ TRƯỞNG DÂN ỦY ¹⁾

Gửi chủ tịch Tiểu hội đồng
(người chủ tọa ngày 14. VII)

Đồng chí kính mến! Xin làm ơn viết cho tôi vài chữ về thực chất của nghị quyết ngày 14. VII của Tiểu hội đồng nói về việc bảo quản hàng hóa Anh³⁹. Tại sao lại phối hợp với *Bộ d ân ú y n ô i v ụ*? chứ không phải với *Bộ dân ủy ngoại giao*?

Tại sao người ta lại không nghe ý kiến của Stanh?

Và *trên thực tế* nên kết thúc tất cả câu chuyện này như thế nào? Ý kiến của đồng chí ra sao?

Lê-nin

C ó t h ế, đồng chí nói chuyện trực tiếp (hoặc qua điện thoại) với *Tsi-tse-rin*? Như vậy có lẽ là tốt hơn cả.

Viết ngày 15 tháng Bảy 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

1) Xem tập này, tài liệu 54.

57

GỬI Ph. E. ĐGIÉC-GIN-XKI,
I. X. UN-SLÍCH-TƠ

Gửi Đgiéc-gin-xki, Bộ dân ủy giao thông
Un-slích-tơ, Ủy ban đặc biệt toàn Nga

Tôi lưu ý các đồng chí tới bức điện mà tôi đã nhận được sau đây⁴⁰. Tôi đề nghị áp dụng những biện pháp đấu tranh kiên quyết nhất và thông báo cho tôi biết cụ thể các đồng chí đã làm được việc gì và đã kiểm tra hiệu quả của những biện pháp đã được thi hành như thế nào.

Lê-nin

Viết ngày 15 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX

Theo đúng bản thảo

58

GỬI L. B. CRA-XIN ⁴¹

Theo tôi, công việc này là của **Hội đồng bộ trưởng dân ủy**, và nếu cả hai đồng chí đều đồng ý (và Khin-tsúc cũng vậy) thì có lẽ là chắc chắn. Hôm nay đồng chí hãy đưa ra **Hội đồng bộ trưởng dân ủy**.

Liệu có thể mua và vận chuyển từ Mãn-châu qua một công ty của *Đ ứ c* hay không.

Lê-nin

Viết ngày 15 tháng Bảy 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

59

GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN

Gửi đồng chí Tsi-tsê-rin
Bản sao gửi đồng chí Un-slích-tơ

Đồng chí Tsi-tsê-rin!

Tôi vừa nói chuyện với thượng nghị sĩ Phrăng-xơ. Ông ta đem đến cho tôi bản nghị quyết, do ông ta đưa ra thượng nghị viện ngay từ năm 1920, **UNG HỘ** nước Nga xô-viết. Ông ta kể lại rằng trong những cuộc mít-tinh lớn, công khai ông ta đã cùng với đồng chí Mác-ten-xơ phát biểu **UNG HỘ** nước Nga xô-viết. Ông ta nói rằng ông ta là "một người thuộc phái tự do chủ nghĩa". **UNG HỘ** sự liên minh giữa Hợp chúng quốc với nước Nga, với nước Đức, để cứu thế giới khỏi chủ nghĩa đế quốc Nhật-bản, Anh v. v. và v. v..

Theo lời ông ta, ông ta tới đây để nhìn thấy nước Nga và để bác bỏ những lời nói dối về nước này.

Ngoài ra, theo lời ông ta, còn có một việc nhỏ nữa. Mụ Ha-ri-xơn đang bị giam giữ ở nước ta vì tội làm gián điệp. Ông ta nghĩ rằng mụ có lỗi, mụ quả là đã do thám. Ông ta tin rằng mụ đang bị tra tấn ở nước ta v. v..

Nhưng ông ta lại là thượng nghị sĩ của bang Mê-ri-len-đơ. Ông ta muốn được bầu lại (sẽ có cuộc bầu cử trong năm tới). Tất cả bọn thù địch của ông ta la hét: "thế còn Ha-ri-xơn của chúng ta" (mụ cũng là người bang này) và người anh em họ của mụ (brother in law "anh em rể") là thống đốc bang Mê-ri-len-đơ. Đột nhiên mụ chết — và tất cả sẽ nói rằng: ở nước Nga người ta đã giết chết "Ha-ri-xơn của chúng ta".

Ông ta không đề nghị thả mụ ra: ông ta chỉ đề nghị hãy suy nghĩ xem có thể làm được điều gì không.

Tôi hứa sẽ trả lời ông ta vào thứ hai (thứ ba ông ta định về nước) qua đồng chí Tsi-tsê-rin.

Tôi đề nghị đồng chí Un-slích-tơ từ nay tới chủ nhật cho biết ý kiến nhận xét của mình và ý kiến kết luận của đồng chí Tsi-tsê-rin, còn đồng chí Tsi-tsê-rin thì gọi điện cho tôi vào tối chủ nhật để phát biểu ý kiến của đồng chí, tức là của đồng chí Tsi-tsê-rin⁴².

Lê-nin

Viết ngày 15 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1958 trong
cuốn "V. I. Lê-nin bàn về
pháp chế xã hội chủ nghĩa
(những năm 1917 - 1922)"

Theo đúng bản sao đánh máy

60

* BỔ SUNG BỨC THƯ NÓI VỀ PHRĂNG-XƠ

Phrăng-xơ rất quan tâm tới việc những sắc lệnh gần đây nhất dịch ra tiếng Anh hay chưa?

(Các loại thuế, việc buôn bán tự do, việc cho thuê các xí nghiệp v. v.)

Có thể thu xếp giúp cho ông ta việc này không?

Lê-nin

Viết sớm nhất là ngày 15
tháng Bảy 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

61

GỬI I. T. XMIN-GA

Đồng chí Xmin-ga! Cơ-gi-gia-nốp-xki yêu cầu đồng chí hãy hoãn chuyến đi cho tới ngày thứ tư⁴³. Theo lời đồng chí đó thì tình hình nhiên liệu đang nguy ngập. Đồng chí

nói, *thứ ba*, chúng ta sẽ cùng nhau thông qua một loạt quyết định thực tiễn *cấp bách*, quan trọng bậc nhất.

Đề nghị đồng chí *trả lời ngay* cho tôi những lý do phản đối của đồng chí, đưa cho người mang thư này đem về. Cũng nên ở lại cho tới thứ ba.

Lê-nin

Ngày 15/VII. 11 $\frac{1}{2}$ giờ sáng

Viết ngày 15 tháng Bảy 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

62

GỬI L. B. CRA-XIN

Đồng chí Cra-xin!

Gôn-đen-béc không muốn đi ra nước ngoài. Anh ta không muốn làm công tác văn học.

Anh ta muốn có ích trong lĩnh vực kinh tế, trong lĩnh vực gay go nhất. Đang xin vào làm việc ở Bộ dân ủy ngoại thương.

Đồng chí hãy nói chuyện với anh ta.

Và đồng chí hãy thu xếp tiệm tiệm về mặt *vật chất* cho anh ta ở Mát-xcơ-va. Hãy yêu cầu *Ê-nu-kít-dê* về việc này. Mong đồng chí cố gắng đạt được kết quả.

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

Viết ngày 16 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1932 trong Văn tập Lê-nin, t. XX

Theo đúng bản thảo

63

GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN

Đồng chí Tsi-tsê-rin! Rốt-stanh phàn nàn về Ba-cu. Đồng chí quyết định thế nào? Có cần thực hiện thông qua Ban chấp hành trung ương hay không, để cho Oóc-đgiô-ni-kít-dê (là ủy viên Ban chấp hành trung ương) cũng phải bị ràng buộc.

Hãy đưa cho Mô-lô-tốp *bản dự thảo* (văn bản) nghị quyết của Ban chấp hành trung ương đã chuẩn bị, chúng tôi sẽ thông qua bằng điện thoại⁴⁴.

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

Viết ngày 16 tháng Bảy 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

64

NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ

Đề nghị tìm hộ toàn bộ tập báo "Ru-đê Pra-vô" ("Quyền lợi đỏ")⁴⁵ của Đảng cộng sản Tiệp-khắc nói về đại hội hội tháng Năm 1921⁴⁶ của Đảng cộng sản Tiệp-khắc (hỏi Ác-xen-rốt hoặc Smê-ran, đại biểu của Tiệp-khắc).

Đề nghị với tờ báo Đức "Phoóc-véc-tơ" xuất bản ở Rai-khen-béc ở Tiệp-khắc cũng làm như vậy. (Hỏi Ác-xen-rốt hoặc Crây-bích, đại biểu Đảng cộng sản Tiệp-khắc vùng người Đức).

Đọc qua điện thoại trước ngày 17 tháng Bảy 1921

Đăng lần đầu tháng Mười 1958 trên tạp chí "Những vấn đề hòa bình và chủ nghĩa xã hội", số 2

Theo đúng bản đánh máy

65

**ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI T. L. ÁC-XEN-RỐT**

Đồng chí Ác-xen-rốt!

Cho tới nay tôi vẫn chưa nhận được những bản nghị quyết của Đại hội III mà đồng chí đã hứa gửi cho tôi sau hai ngày. Tôi gửi trả lại đồng chí những tờ báo Tiệp-khắc và Đức vì ở trong đó không thấy có chính cái điều mà tôi yêu cầu. Tôi nhắc lại yêu cầu đưa cho tôi những số báo "Ru-đê Pra-vô" có đăng tường thuật về đại hội tháng Năm 1921 của Đảng cộng sản Tiệp-khắc và chỉ những số báo ấy thôi. Chính những số đó thì đồng chí lại không gửi tới. Tôi đề nghị tìm một đồng chí Tiệp-khắc nhận lấy và thực hiện một cách tận tâm và nghiêm túc yêu cầu này.

*Đọc qua điện thoại ngày 17
tháng Bảy 1921*

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản đánh máy

66

**ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI P. A. BÔ-GĐA-NỐP**

Đồng chí Bô-gđa-nốp

Đề nghị đồng chí đặt cho Tan-khi-lê-vích hiện đang công tác tại ủy ban tô nhượng làm một bản báo cáo tổng hợp ngắn gồm những số liệu về những khoản tô nhượng cho Ua-các, hay Éc-các⁴⁷, cụ thể là: 1) bao nhiêu diện tích, bao nhiêu đê-xi-a-ti-na tô nhượng, 2) phần của sản xuất

trong những khoản tô nhượng này là bao nhiêu, và gửi kèm theo hoặc chỉ rõ tập số liệu thống kê đó. Trong phần thuộc về sản xuất thì nói rõ riêng đối với đồng, vàng, bạc, kẽm, và chì. Đề nghị cho tôi biết bao giờ thì những tin tức và tài liệu ấy có thể đem tới chỗ tôi.

*Đọc qua điện thoại ngày 17
tháng Bảy 1921*

*In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX*

Theo đúng bản đánh máy

67

**ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI G. Đ. TXI-U-RU-PA**

Gửi G. Đ. Txi-u-ru-pa,
Ủy ban các công trình nhà nước

Đề nghị đồng chí lợi dụng sự có mặt của Xtô-mô-ni-a-cốp và Cra-xin ở Mát-xcơ-va để cùng với họ thỏa thuận dứt khoát về việc mua ở Béc-lanh những thứ còn đang thiếu để hoàn thành công trình xây dựng ở Ca-si-ra, cũng như để thanh toán những đơn đặt hàng. Đề nghị thông báo một cách vắn tắt cho tôi biết, tất cả những công việc này có được thu xếp ổn thỏa hay chưa và bao giờ thì những hàng đặt sẽ tới.

*Đọc qua điện thoại ngày 17
tháng Bảy 1921*

*In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX*

Theo đúng bản đánh máy

68

**ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI L. B. CRA-XIN**

Gửi L. B. Cra-xin

Trước khi Xtô-mô-ni-a-cốp lên đường, đề nghị đồng chí thoả thuận dứt khoát với G. Đ. Txi-u-ru-pa về việc mua ở Béc-lanh và vận chuyển ngay lập tức, không một chút chậm trễ, cho đồng chí đó những vật liệu cần thiết để hoàn thành công trình xây dựng ở Ca-si-ra.

Đề nghị đồng chí báo cho tôi biết những biện pháp nào có thể được áp dụng để thúc đẩy sự thoả thuận với công ty bạch kim và kim cương mà đồng chí đã nói với tôi. Tôi cho rằng thúc đẩy cho nhanh thêm việc này là tuyệt đối cần thiết⁴⁸.

*Đọc qua điện thoại ngày 17
tháng Bảy 1921*

*In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX*

Theo đúng bản đánh máy

69

**ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI I. I. XCƠ-VOỐC-TXỐP - XTÊ-PA-NỐP**

Gửi I-v. I-v. Xcơ-voóc-txốp - Xtê-pa-nốp

Đề nghị đồng chí báo cho tôi biết tác phẩm mà đồng chí đã hứa và trong lần gặp gần đây chúng ta đã nói tới⁴⁹, hiện đang tiến hành như thế nào và bao giờ thì kết thúc.

*Đọc qua điện thoại ngày 17
tháng Bảy 1921*

*In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX*

Theo đúng bản đánh máy

70

**ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI G. C. OÓC-ĐGIÔ-NI-KÍT-ĐÊ**

Bằng mật mã

Thứ nhất: đề nghị cho biết tình hình sức khoẻ của Xta-lin và kết luận của các bác sĩ về vấn đề này. Thứ hai: điều cực kỳ quan trọng đối với chúng ta là nhận theo hợp đồng tô nhượng của người Thổ-nhĩ-kỳ những mỏ đồng ở phía Nam Ba-tum, là những mỏ đã trở thành sở hữu của họ. Báo cho biết đã áp dụng những biện pháp gì chưa và những biện pháp nào. Thứ ba: Cra-xin hiện đang ở Mát-xcơ-va, cần phải lợi dụng việc này để tìm hiểu rõ tình hình Ban ngoại thương của Da-cáp-ca-dơ. Thứ tư: báo cho biết tình hình sức khoẻ của Rê-xkê và bao giờ thì đồng chí đó chữa bệnh xong⁵⁰.

Lê-nin

*Đọc qua điện thoại ngày 17
tháng Bảy 1921*

*In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX*

Theo đúng bản đánh máy

71

*** GỬI ĐOÀN CHỦ TỊCH XÔ-VIỆT ĐẠI BIỂU
KHU RÔ-GÔ-GIƠ-XCƠ - XI-MÔ-NỐP-XKI**

Gửi các đồng chí C. U-kha-nốp và N. Bô-ri-xốp

17/VII.

Các đồng chí thân mến!

Tôi rất cảm ơn các đồng chí đã gửi cho tôi cuốn sách⁵¹ và bức thư hữu ái. Tôi đã đọc cuốn sách một cách hứng

thú. Chắc chắn rằng nó sẽ có ý nghĩa đối với lịch sử tổ chức Chính quyền xô-viết.

Tôi gửi các đồng chí một bản sắc luật về các hội đồng kinh tế khu và "Huấn thị" vừa mới được công bố. Tôi hy vọng rằng các đồng chí trước đó sẽ thu hút một cán bộ thống kê, cung cấp cho anh ta tài liệu, kiểm tra công việc của anh ta, bản thân các đồng chí cũng bổ sung thêm cho công việc này (và bổ sung bằng những bài lược khảo của một số đồng chí nào đó trong số các đồng chí ở địa phương Rô-gô-giơ-xcơ - Xi-mô-nốp-xki, nếu như có những người tự nguyện) và đến mùa thu hãy cho in bản báo cáo về nội dung và những kết quả của công tác kinh tế địa phương của Xô-viết đại biểu khu các đồng chí. Tôi hy vọng rằng sáng kiến của các đồng chí sẽ được thể hiện rõ và khu của các đồng chí sẽ đi hàng đầu trong sự nghiệp phát triển công cuộc xây dựng kinh tế địa phương.

Một lần nữa xin cảm ơn và gửi lời chào cộng sản.

V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Viết ngày 17 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX

Theo đúng bản thảo

72

ĐIỆN GỬ ĐẠI HỘI CÁC XÔ-VIỆT HUYỆN XIM-BIẾC-XCƠ

Xim-biéc-xcơ
Đại hội XII toàn huyện các Xô-viết
huyện Xim-biéc-xcơ

Tôi xin thông báo rằng Chính quyền xô-viết đang thi hành những biện pháp cấp bách và kiên quyết nhất nhằm giúp đỡ những người bị thiếu ăn vì mất mùa. Ở khắp nơi đã

И Председателю
Ровненского Социалистического
Собрания
и т. т. Уханову и т. т. Гурову.
17/ VII
Дорогие товарищи!

Очень благодарен вам за вы-
сылку книги "за управление
наше дело". Книгу прочел
с интересом. Рассмотрел,
где имеются ограничения
сов. власти отсюда много
предела.

Поздравляю вас с началом
работы по опубликованию
закона о раздании земель
наказам. Какое, вот далеко
привлечение внимания, да и
ему материал, и конечно
зачесть его работу, доблестно
и сами (и очертании еще кое

Trang đầu bản thảo của V. I. Lê-nin
"Gửi đoàn chủ tịch Xô-viết đại biểu
khu Rô-gô-giơ-xcơ - Xi-mô-nốp-xki". — 17 tháng Bảy 1921

tuyên bố tiến hành lạc quyền. Ngày 12/VII, Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga đã ra lời kêu gọi toàn thể nhân dân nước Nga hãy hết sức giúp đỡ cho những người đang bị nạn đói. Một ủy ban chuyên trách cứu đói trực thuộc Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga đã được thành lập. Một ủy ban tương tự như vậy cũng đã được thành lập để nhận sự viện trợ lúa mì của nước ngoài. Trong vài ngày tới những phái viên toàn quyền Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga sẽ đi đến chỗ các đồng chí. Chúng tôi đang làm tất cả những gì có thể.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng *Lê-nin*

*Viết ngày 18 hoặc 19
tháng Bảy 1921*

*In lần đầu năm 1945 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXV*

*Theo đúng bản ghi của
L. A. Phô-ti-ê-va do
V. I. Lê-nin ký*

73

NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ VÀ ĐIỆN GỬ PÔ-LÔN-XKI

Gửi điện báo cho bác sĩ nào hôm qua đã gửi báo cáo cho tôi về bệnh trạng của đồng chí Rê-xkê. Tên và địa chỉ của người đó ở chỗ Li-đi-a A-léch-xan-đrốp-na, người hôm qua đã trao cho tôi tờ giấy đó.

Nội dung bức điện: Đề nghị truyền đạt cho đồng chí Rê-xkê, nếu như tình trạng sức khoẻ của đồng chí đó cho phép, nhiệm vụ sau đây của tôi: viết cho tôi biết hiện nay đội của đồng chí đó ở đâu và khi nào thì hoàn thành công

việc đang làm, viết tương đối tỉ mỉ về thành phần nhân sự và về những khả năng nghề nghiệp và về những thành viên chính của đội và cả về việc ai trong một thời gian ngắn có thể thay thế đồng chí Rê-xkê ở đội này. Viết tỉ mỉ trong thư, ngắn gọn trong một bức điện⁵².

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Viết ngày 19 tháng Bảy 1921
Gửi đến Ki-xlô-vốt-xcơ

In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX

Theo đúng bản đánh máy

74

**ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI M. I. CA-LI-NIN và L. B. CA-MÊ-NÉP**

Ca-li-nin đã báo cho tôi biết ý định mới nảy sinh muốn thu một khoản đặc biệt là một phun-tơ trên mỗi pút lúa mì mới gặt để giúp đỡ những người bị đói ở vùng Pô-vôn-gi-ê. Đề nghị báo cho tôi biết vấn đề này đã được đưa ra chưa và bao giờ thì các đồng chí định thực hiện việc đó thông qua Đoàn chủ tịch Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga⁵³. Theo tôi, cần phải: 1) thực hiện việc này ngay lập tức, 2) bằng cách khẩn cấp nhất đòi mỗi huyện phải gửi vài toa lúa mì tới vùng Pô-vôn-gi-ê, nhất thiết phải có hai hoặc ba nông dân địa phương đi áp tải số lúa mì đó, những người này phải tận mắt thấy rõ quy mô tai nạn và kể lại cho những nông dân ở địa phương mình, 3) cần phải suy nghĩ về việc đặt ra một cái gì đó như loại huân chương

hoặc huy chương chữ thập danh dự để tặng cho những ai tích cực giúp đỡ những người bị đói ở vùng Pô-vôn-gi-ê.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Đọc qua điện thoại ngày 19
tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản đánh máy

75

**NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ
VÀ THƯ NGẮN GỬI L. G. LÊ-VIN**

Gửi cho bác sĩ sẽ theo dõi việc chữa bệnh cho đồng chí Bê-la Cun (gửi theo địa chỉ của đồng chí Di-nô-vi-ép qua Bộ dân ủy ngoại giao tới nhà an dưỡng, nơi bác sĩ đó ở và nơi đồng chí Bê-la Cun sẽ tới):

Yêu cầu báo tin cho tôi biết một cách vắn tắt về tình trạng sức khoẻ của đồng chí Bê-la Cun, cũng như về việc cần bao nhiêu thời gian cho việc chữa bệnh và đồng chí đề nghị phương pháp chữa bệnh nào.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Đọc qua điện thoại ngày 19
tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX

Theo đúng bản đánh máy

76

TRẢ LỜI THƯ CỦA X. G. XA-ÍT - GA-LI-ÉP

1. Có cần thiết phải có những nước cộng hòa tự trị nhỏ nói chung trong Liên bang xô-viết Nga và nói riêng có cần thiết phải có nước Ta-ta-ri-a hay không?

2. Nếu cần thì trong bao nhiêu lâu, hay nói một cách khác, đến khi thực hiện xong những nhiệm vụ nào và đến khi đạt được những mục đích nào?

3. Tôi có đúng hay không, nếu như giữ ý kiến cho rằng nếu hiểu đúng nghị quyết của Đại hội đảng lần thứ X về vấn đề dân tộc thì trong quá trình thực hiện nghị quyết, những người cộng sản thuộc dân tộc thống trị trước kia, với tư cách là những người có trình độ cao hơn về mọi phương diện, cần phải đóng vai trò những nhà giáo dục và những bà mẹ nuôi đối với những người cộng sản và tất cả những người lao động thuộc các dân tộc bị áp bức trước kia mà tên được dùng để gọi nước cộng hòa (khu, công xã) tự trị, và những người sau càng trưởng thành thì những người trước càng cần phải nhường chỗ của mình cho họ?..

4. Ở tất cả các nước cộng hòa tự trị mà trong trường hợp này là ở Ta-ta-ri-a, giữa những người cộng sản địa phương (người Ta-ta) có hai trào lưu (phái) khác biệt nhau rõ rệt: một trong hai trào lưu đó đứng trên quan điểm đấu tranh giai cấp và cố gắng tiến tới sự phân hóa tiếp tục về mặt giai cấp trong những tầng lớp nhân dân địa phương, còn trào lưu kia thì có sắc thái chủ nghĩa dân tộc tiểu tư sản, được chứng minh một cách rõ ràng trong quá trình đấu tranh giai cấp, đặc biệt là trong bốn năm gần đây.

Tôi có đúng hay không, nếu như khẳng định rằng những người thuộc trào lưu thứ nhất cần phải được sự ủng hộ hoàn toàn bằng mọi

Trả lời câu hỏi thứ nhất — c ó.

2) Còn lâu.

3) Không phải là "những nhà giáo dục và những bà mẹ nuôi", mà là những người trợ lý.

4) Đề nghị chỉ ra một cách chính xác, ngắn gọn, rõ ràng, những sự việc có liên quan tới "2 trào lưu".

cách của toàn thể Đảng cộng sản Nga và của những cơ quan tối cao của đảng, còn những người thuộc trào lưu thứ hai (trong chừng mực họ chân thành và tha thiết muốn được làm việc cho cách mạng vô sản và nếu như công việc của họ có ích) thì cần phải được sử dụng và đồng thời được giáo dục theo tinh thần của chủ nghĩa quốc tế thuần khiết, nhưng không được coi trọng họ hơn những người thuộc trào lưu thứ nhất như trong thời gian gần đây vẫn thấy và không phải chỉ riêng ở Ta-ta-ri-a?

Viết ngày 20 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1923 trong cuốn sách "Hội nghị IV Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Nga với các cán bộ chủ chốt của các nước cộng hòa và các khu dân tộc tại Mát-xcơ-va từ 9 đến 12 tháng Bảy 1923. Tường thuật tốc ký". Mát-xcơ-va.

Theo đúng bản thảo

77

ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI B. X. XTÔ-MÔ-NI-A-CỐP¹⁾

Những đơn đặt hàng cho nhà máy điện Ca-si-ra là đặc biệt quan trọng. Có nghị quyết của Ban chấp hành trung ương về việc nhất thiết phải thúc đẩy nhanh việc này để cho nhà máy có thể chạy với công suất 12 ngàn ki-lô-oát chậm nhất là vào tháng Chạp năm nay. Trước khi lên đường, đồng chí hãy hỏi cho chính xác hơn về những đơn đặt hàng đó và sau khi tới Béc-lanh, đồng chí hãy áp dụng mọi

1) Bản dự thảo bức điện văn bằng điện thoại này xin xem trong Văn tập Lê-nin, tiếng Nga, t. XX, tr. 214 - 215.

biện pháp để đẩy nhanh và kiểm tra sự thực hiện sao cho chu đáo. Tôi giao trách nhiệm này cho cá nhân đồng chí. Đề nghị đánh điện từ Béc-lanh báo cho tôi biết đồng chí áp dụng những biện pháp gì, cụ thể là khi nào tất cả những hàng đặt sẽ sẵn sàng và khi nào sẽ được chuyên chở tới Mát-xcơ-va.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy Lê-nin

Viết ngày 20 tháng Bảy 1921

Gửi đi Béc-lanh

*In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX*

*Theo đúng bản viết tay của
L. A. Phô-ti-ê-va*

78

GỬI TỔNG CỤC CÔNG NGHIỆP THAN

Tổng cục công nghiệp than,
Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao

Đề nghị báo cho tôi biết ngay lập tức về tình hình công việc mua những máy đào than ở nước ngoài cho Đôn-bát.

Đồng chí Xmô-li-a-ni-nốp báo cho tôi biết rằng qua những câu chuyện bằng điện thoại với đồng chí Gri-gô-ri-ép, đồng chí đó nhận thấy rằng về phía Tổng cục công nghiệp than có một số ý kiến nghi ngờ về tính hợp lý hiển nhiên của việc sử dụng rộng rãi những máy đào than khi khai thác than, hay dầu sao thì hiệu quả sản xuất mà đồng chí Pi-a-ta-cốp chờ đợi ở việc sử dụng những máy đào than là có tính chất phóng đại.

Tôi yêu cầu báo cho biết một cách hoàn toàn chính xác và rõ ràng quan điểm của Tổng cục công nghiệp than về tính hợp lý của việc sử dụng những máy đào than trong

việc khai thác than ở Đôn-bát và về ảnh hưởng mà việc sử dụng chúng trong sản xuất có thể mang lại cho việc làm tăng sản lượng khai thác.

Đồng thời cũng đề nghị cho biết có thể mua được và nên mua những máy đào than ở đâu thì tốt hơn — ở Đức hay ở Anh và lúc nào có thể làm việc này.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Viết ngày 20 tháng Bảy 1921

*In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX*

*Theo đúng bản đánh máy
do V. I. Lê-nin ký*

79

GỬI L. B. CRA-XIN và V. X. ĐÔ-VGA-LÉP-XKI

Gửi các đồng chí Cra-xin và Đô-vga-lép-xki

Từ Luân-đôn có tin cho biết rằng một số tư nhân đề nghị được gửi những bưu kiện lương thực sang nước Nga. Giữa nước ta với Bưu cục Anh không có một hiệp nghị thích hợp.

Yêu cầu thúc đẩy nhanh công việc này, bởi vì lẽ tất nhiên chúng ta cần phải tạo điều kiện thuận lợi và khuyến khích việc nhận những bưu kiện tương tự như thế. Đề nghị báo cho biết đã làm được những gì về vấn đề này⁵⁴.

Lê-nin

Viết ngày 20 tháng Bảy 1921

*In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX*

Theo đúng bản sao đánh máy

80
GỬI M. I. PHRUM-KIN

Gửi Phrum-kin

20/VII.

Tôi đã đọc bức thư của đồng chí ngày 20/VII⁵⁵.

Tôi đồng ý với đồng chí rằng không nên cho phép hợp tác xã *tăng* giá cả sản phẩm nông nghiệp. Nhưng trong việc này đồng chí cần đưa ra những đề nghị hoàn toàn thực tiễn, cụ thể. Về hợp đồng mua bán thịt cũng vậy. Đồng chí hãy theo dõi kết quả công việc của hợp tác xã và hãy đưa ra những đề nghị cụ thể.

Lê-nin

Viết ngày 20 tháng Bảy 1921

*In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX*

Theo đúng bản thảo

81
GỬI CÁC CÔNG DÂN LÀNG GOÓC-KI⁵⁶

Các đồng chí kính mến! Tôi không được khoẻ lắm. Tôi không thể tới được. Đề nghị đừng đợi tôi và cứ khai mạc ngày hội không có tôi. Tôi hy vọng rằng các đồng chí thứ lỗi cho tôi.

Gửi các đồng chí những lời chào tốt đẹp nhất và lời chúc thắng lợi.

V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Viết ngày 20 tháng Bảy 1921

*In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX*

Theo đúng bản thảo

82
GỬI RI-KHA MUY-LƠ VÀ HEN-RÍCH MAN-TSAN

20/VII. 1921.

Gửi các đồng chí Ri-kh. Mui-lơ và H. Man-tsan

Các đồng chí thân mến!

Mãi cho tới hôm nay tôi mới đọc được bức thư của các đồng chí đề nghị 18/VII⁵⁷. Tôi chỉ mới nói chuyện có một lần và không lâu lắm với đồng chí Héch-kéc về vấn đề mà các đồng chí đưa ra. Khi đồng chí ấy hỏi tôi về thái độ của tôi đối với vấn đề đó, tôi trả lời rằng tôi được biết quá ít để có thể bàn luận về chuyện này; rằng những người bị khai trừ, lẽ tất nhiên, cần phải được tổ chức lại bằng cách nào đó và *theo ý nghĩa ấy* đề nghị của Héch-kéc theo tôi *có lẽ* là đúng.

Chỉ có thể thôi.

"Liên đoàn" là cái gì, một vài người cộng sản (đã tạo điều kiện thuận lợi cho bọn xã hội - phản bội tiến hành việc khai trừ) đã có những hành vi thiếu tế nhị như thế nào, tôi *không* rõ.

Qua bản nghị quyết do đại hội thông qua (mà các đồng chí đã gửi cho tôi) tôi thấy rằng các liên đoàn *không* được hoan nghênh ("không quan trọng", "mơ hồ", "gây lẫn lộn"). Khẩu hiệu thực tiễn là: "Không tách những nhóm công nhân mới ra khỏi các liên đoàn tự do tập trung".

Có thể nói gì để phản đối điều đó chứ?

Hơn nữa, chính các đồng chí hy vọng rằng sẽ nắm được các liên đoàn vào tay mình.

Tôi sẽ gửi bức thư của các đồng chí cho các đồng chí Lô-dốp-xki và Di-nô-vi-ép để có thể nhận được đầy đủ tin tức.

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

*Theo đúng bản thảo
Dịch từ tiếng Đức*

83

GỬI I. X. LÔ-BA-TSÉP, A. I. RŨ-CỐP

Gửi đồng chí Lô-ba-tsép
Gửi Ủy ban cung cấp cho công nhân
Đồng chí Rũ-cốp

Tsi-tsê-rin phàn nàn về việc những người nước ngoài không được sự cung cấp của nhà nước. Đồng chí đó yêu cầu tuyệt đối không được làm như vậy. Theo tôi, những lý do của đồng chí đó là nghiêm túc. Tôi đề nghị thảo luận xem có nên mua ở nước ngoài một số lượng lương thực nhất định để cho những người nước ngoài tới nước ta và thu của họ một số tiền đủ để bù lại hoàn toàn những chi phí của chúng ta, hay không.

Tsi-tsê-rin còn phàn nàn nhiều hơn về việc cắt bớt 100 khẩu phần của những cán bộ Bộ dân ủy ngoại giao. Tôi nghĩ rằng quá thực nên để lại những khẩu phần đó cho Bộ dân ủy ngoại giao.

Đề nghị cho biết ý kiến kết luận của các đồng chí.

Lê-nin

Viết ngày 20 tháng Bảy 1921

In lần đầu, theo đúng
bản sao đánh máy

84

GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN

Gửi đồng chí Tsi-tsê-rin

Tôi vừa đọc xong quyết định ngày hôm qua của Hội đồng bộ trưởng dân ủy về vấn đề cảng Pê-tơ-rô-grát. Qua văn bản thấy rằng quyết định này đã được thông qua và việc khởi

thảo hiệp định đã được ủy nhiệm cho một Ủy ban đặc biệt với sự tham gia của cả Bộ dân ủy ngoại giao, của Ủy ban đặc biệt toàn Nga và của Xô-viết Pê-tơ-rô-grát. Đồng chí hãy đưa ra đề nghị cụ thể và hãy cố gắng bảo vệ nó ở ủy ban đó⁵⁸.

Lê-nin

Viết ngày 20 tháng Bảy 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

85

GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP

Gửi đồng chí Xmô-li-a-ni-nốp

Đồng chí hãy đưa việc này ra để kiểm tra. Hãy giải thích cho Tsi-tsê-rin rằng cần phải khiếu nại với Ủy ban cung cấp cho công nhân theo thủ tục **đã được quy định chung**. (Về thực chất của sự việc, tôi **ủng hộ** Tsi-tsê-rin.)¹⁾

21/VII.

Lê-nin

Viết ngày 21 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX

Theo đúng bản thảo

86

GỬI I-u. M. XTÊ-CLỐP, M. I. U-LI-A-NÔ-VA,
V. A. CÁC-PIN-XKI, G. I. CRU-MIN

21 — VII — năm 21.

Ban biên tập báo "Tin tức của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga" — gửi đồng chí Xtê-clốp

1) Xem tập này, tài liệu 83.

Ban biên tập báo "Sự thật" — gửi đồng chí U-li-a-nô-va
 Ban biên tập báo "Nông dân nghèo" — gửi đồng chí Các-pin-xki
 Ban biên tập báo "Đời sống kinh tế" — gửi đồng chí Cru-min
 Bản sao gửi đồng chí X-mô-li-a-ni-nốp

Đề nghị chú ý tới số 44 "Tập sắc luật và chỉ thị của Chính phủ" đề ngày 1 — VII — năm 1921 — "Về các hội đồng kinh tế địa phương, về chế độ báo cáo của các hội đồng đó và việc chỉ đạo theo Huấn thị của Hội đồng bộ trưởng dân ủy và của Hội đồng lao động và quốc phòng" (quyết nghị của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga).

Cần phải đăng một vài bài báo giới thiệu và giải thích tỉ mỉ ý nghĩa của quyết nghị này của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga, đặc biệt cần phải nhấn mạnh rằng không cho phép lập ra bất kỳ một cơ quan nào để báo cáo, bởi vì luật pháp đã tuyên bố rằng những phòng thống kê tỉnh và huyện là cơ quan duy nhất.

Cần trình bày tỉ mỉ ý nghĩa có tính nguyên tắc của những hội đồng kinh tế địa phương và của chế độ báo cáo đã công bố cho tất cả mọi người được biết vừa là để thực hiện chính sách kinh tế mới nói chung, vừa là để xây dựng kinh tế một cách đúng đắn.

Đặc biệt cần nhấn mạnh vấn đề về trao đổi hàng hóa, sau đó là về sự phát triển sáng kiến về kinh tế ở địa phương, về việc đấu tranh với chủ nghĩa quan liêu và về việc lôi cuốn những người ngoài đảng vào công cuộc xây dựng kinh tế.

Tôi đề nghị Hãng thông tấn Nga truyền đi hai hoặc ba bức điện ngắn gọn về chủ đề này để báo tin ngay lập tức cho tất cả các thị xã và thị trấn, với yêu cầu đăng lại trên tất cả các báo chí của đảng và của chính quyền ở địa phương.

Tôi đề nghị ban biên tập các báo chí ở Mát-xcơ-va gửi cho tôi hoặc là những đoạn cắt những bài báo đã được

đăng theo yêu cầu này, hoặc là những số báo riêng có những bài về chủ đề này được đánh dấu đặc biệt.

Tôi giao cho đồng chí X-mô-li-a-ni-nốp theo dõi sự thực hiện việc này và báo cho tôi biết ở đây còn có thể xảy ra những vấn đề nào nữa.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
 V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

*In lần đầu không đầy đủ năm
 1945 trong Văn tập Lê-nin,
 t. XXXV*

*In toàn văn lần đầu, theo đúng
 bản sao đánh máy*

87

ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI TỔNG CỤC PHÁT HÀNH SÁCH BÁO

Tổng cục phát hành sách báo
 Bản sao gửi X-mô-li-a-ni-nốp

Đề nghị báo cho tôi biết các đồng chí đã thi hành những biện pháp gì để thực hiện mục 9 trong quyết nghị của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga ngày 1 — VII về chế độ báo cáo của các cơ quan địa phương, cũng như để gửi quyết nghị này tới tất cả các cơ quan địa phương một cách đúng đắn và nhanh chóng. Thế nào cũng phải báo cho tôi biết rằng việc đưa quyết nghị này tới các cơ quan tỉnh, huyện và tổng sẽ được hoàn thành trong thời hạn nào⁵⁹.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
 V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

*Đọc qua điện thoại ngày 21
 tháng Bảy 1921*

*In lần đầu năm 1945 trong
 Văn tập Lê-nin, t. XXXV*

Theo đúng bản sao đánh máy

88

**ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI M. I. CA-LI-NIN,
A. X. Ê-NU-KÍT-ĐÊ, V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP**

Gửi các đồng chí Ca-li-nin, Ê-nu-kít-đê và
Xmô-li-a-ni-nốp

Đề nghị lưu ý tới tổng đài của tầng dưới điện Crem-li. Nó hoạt động rất kém. Chắc hẳn là ngoài một số thiếu sót trong việc tổ chức và quản lý của cơ quan này, còn có tình trạng mở rộng quá mức số cơ quan trực tiếp sử dụng tổng đài đó.

Các đồng chí có cho là đúng không, nếu tổ chức lại công việc sao cho trước hết chỉ có những người sau đây được sử dụng tổng đài: 1) các ủy viên Ban chấp hành trung ương, 2) các ủy viên Đoàn chủ tịch Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga và 3) các bộ trưởng dân ủy. Tất cả những cơ quan khác, theo tôi, hoặc giả cần phải cắt hoàn toàn, hoặc giả được tách riêng một cách đặc biệt, để cho bộ máy chính quyền trung ương có thể có hệ thống liên lạc bằng điện thoại hoạt động thật hoàn hảo.

Đề nghị các đồng chí báo cho tôi biết ý kiến của các đồng chí về vấn đề này. Tôi khẩn khoản yêu cầu phải có sự cải cách hết sức nhanh chóng và kiên quyết⁶⁰.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

*Đọc qua điện thoại ngày 21
tháng Bảy 1921*

*In lần đầu năm 1945 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXV*

Theo đúng bản sao đánh máy

89

ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI A. I. RŨ-CỐP

Gửi điện văn bằng điện thoại sau đây cho Rư-cốp:
(*Bản sao* gửi Xmô-li-a-ni-nốp)

Tôi cho rằng quyết định của đồng chí giao cho Bộ dân ủy lương thực tổ chức ra một cửa hàng đặc biệt (một kho) để bán thực phẩm (và những thứ hàng khác) cho những người nước ngoài và những cán bộ của Quốc tế cộng sản tới nước ta là hoàn toàn đúng. Đề nghị thực hiện việc này thông qua *Hội đồng lao động và quốc phòng* và ra sức *thúc đẩy chôn hạ nhấc hống*⁶¹. Cửa hàng cần phải được tổ chức theo lối thương mại chặt chẽ với sự lãnh đạo của một người. Chỉ có những người từ nước ngoài tới, có những giấy chứng nhận cá nhân đặc biệt, mới được phép mua ở cửa hàng theo những sổ cung cấp riêng cho cá nhân. Tôi giao cho Xmô-li-a-ni-nốp theo dõi đặc biệt việc này.

Lê-nin

22/VII.

Viết ngày 22 tháng Bảy 1921

*In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX*

Theo đúng bản thảo

90

GỬI V. M. BA-GIA-NỐP, X. A. GHÊ-TXỐP

Gửi đồng chí Ba-gia-nốp hoặc Ghê-txốp
Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao,
Tổng cục công nghiệp than

Đề nghị các đồng chí áp dụng mọi biện pháp kiên quyết nhằm đảm bảo việc mua một cách hết sức nhanh chóng

những máy đào than ở nước ngoài. Hãy lợi dụng việc đồng chí Xtô-mô-ni-a-cốp, người được ủy quyền của Bộ dân ủy ngoại thương ở Đức, đang có mặt ở Mát-xcơ-va để đẩy nhanh việc chuẩn bị và để tìm hiểu tất cả những vấn đề có liên quan tới việc mua này.

Về tất cả những biện pháp mà đồng chí đã áp dụng nhằm đẩy nhanh việc chuẩn bị và việc mua máy móc, đề nghị các đồng chí báo cho tôi biết qua đồng chí Xmô-li-a-ni-nốp.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Viết ngày 22 tháng Bảy 1921

Đăng lần đầu năm 1957 trên
tạp chí "Lao động xã hội chủ
nghĩa", số 10

Theo đúng bản đánh máy
do V. I. Lê-nin ký

91

GỬI L. A. PHÔ-TI-Ê-VA

Gửi Ph ô - ti - ê - va

Tôi kiên quyết phản đối việc in chậm trễ "Huấn thị của Hội đồng lao động và quốc phòng" ở nhà in của Ủy ban đặc biệt toàn Nga.

Gọi điện cho Bê-len-ki và nói rằng tôi đang cầu.

Hãy yêu cầu Tổng cục phát hành sách báo phải gửi bản Huấn thị đó đi cho nhanh, nếu không tôi sẽ bỏ tù họ.

Lê-nin

23/VII.

Viết ngày 23 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX

Theo đúng bản thảo

92

GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP

Việc phát hành cuốn sách ("Huấn thị của Hội đồng lao động và quốc phòng") lẽ mà quá thể. Nó đã được in xong rồi kia mà!

Hãy thúc cho dữ vào⁶².

Sẽ còn phiên họp của Hội đồng lao động và quốc phòng nữa đấy.

Viết giữa ngày 23 và 25 tháng
Bảy 1921

In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX

Theo đúng bản thảo

93

GỬI M. A. CRU-TSIN-XKI

23/VII. 1921.

Đồng chí Mi-kh. Cru-tsin-xki! Tôi đã nhận được bức thư của đồng chí cùng với tất cả các văn kiện về Tổng cục chăn nuôi ngựa⁶³.

Tôi rất tiếc rằng trong khi kết tội những người khác là loạn thần kinh, chính bản thân đồng chí (nếu như nói một cách nhẹ nhàng) cũng đang rơi vào tình trạng như vậy. Tôi đề nghị đồng chí từ nay về sau viết cho bình tĩnh hơn và *cần nhắc cần thận hơn*.

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

Viết ngày 23 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

Theo đúng bản thảo

94

**GỬI BỘ CHÍNH TRỊ BAN CHẤP HÀNH
TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA ⁶⁴**

Thi hành thông qua *Bộ chính trị* và thông qua *Hội đồng lao động và quốc phòng*:

1) phạt *Ba - đ a - é p* và hai người cộng tác gần gũi nhất của anh ta bằng cách *g i a m g i ữ* 1 ngày chủ nhật vì đã không thực hiện mệnh lệnh của Hội đồng lao động và quốc phòng;

2) cảnh cáo anh ta và những người nói trên: lần sau thì sẽ giam giữ *một tháng* và sẽ bị đuổi.

Viết ngày 23 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1959 trong

Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

Theo đúng bản thảo

95

**GỬI BAN QUẢN TRỊ LIÊN HIỆP TRUNG ƯƠNG
CÁC HỢP TÁC XÃ TIÊU DỪNG
VÀ NHIỆM VỤ GIAO CHO L. A. PHÔ-TI-Ê-VA**

Bản sao gửi Mô-lô-tốp và Bri-u-kha-nốp
Về bản nghị quyết của đảng đoàn cộng sản tại Đại hội
của *Liên hiệp trung ương các hợp tác xã tiêu dùng*⁶⁵

Tất cả những chỉ thị này đều quá chung chung. Ngoài mục 1 - 2, không có cái gì có thể coi như là những đề nghị thực tiễn chính xác. Do tầm quan trọng của những vấn đề được đề cập tới ở đây, cần phải làm sao cho trong *những bản báo cáo gửi Hội đồng lao động và quốc phòng* các cơ quan hợp tác xã ở địa phương phải đưa ra được những vấn đề một cách cụ thể hơn. Khi tổng kết kinh nghiệm của các

địa phương, ban quản trị Liên hiệp trung ương các hợp tác xã tiêu dùng phải phát biểu trên báo chí (đặc biệt là trên tờ "*Đời sống kinh tế*") một cách thường xuyên hơn và với những đề nghị *cụ thể* đối với *Hội đồng lao động và quốc phòng* và đối với *Ban chấp hành trung ương*.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy Lê-nin

24/VII.

NB! Huấn thị (nghị quyết) của đảng đoàn cộng sản trong Liên hiệp trung ương các hợp tác xã tiêu dùng gửi cho

Ph ô - t i - ê - v a :

gửi thư, văn bản

tr. 5 phía sau

Viết ngày 24 tháng Bảy 1921

*In lần đầu không đầy đủ năm
1932 trong Văn tập Lê-nin, t. XX*

*In toàn văn lần đầu, theo
đúng bản thảo*

96

**NHỮNG GHI CHÚ TRÊN BỨC ĐIỆN
GỬI TỪ IN-DA
VÀ THƯ NGẮN GỬI N. P. BRI-U-KHA-NỐP,
V. A. A-VA-NÊ-XỐP, V. M. MÔ-LÔ-TỐP**

× ×	<p>...Nông dân các tỉnh <u>Xa-ma-ra</u>, <u>Xim-biéc-xcơ</u> tỏ ý tha thiết muốn được <u>làm việc</u> trong những <u>đội</u> <u>thu hoạch</u> của các tỉnh trồng lúa mì, họ đang hoạt động với tư cách là thanh tra và cổ động viên cho việc thu thuế lương thực ở các <u>tỉnh trồng lúa mì</u>.</p>	<p>Gửi <i>B r i - u - k h a - n ố p</i>, <i>A-va-nê-xốp</i> và <i>Mô-lô-tốp</i> Tôi đề nghị tổ chức một cuộc hội nghị nhỏ về vấn đề quan trọng nhất đã được gạch dưới (× ×): <i>Bri-u-</i> <i>kha-nốp + A-va-nê-xốp +</i> <i>Mô-lô-tốp</i> và <i>t h ự c h i ệ n</i></p>
-----	--	--

Nên giải quyết gấp vấn đề này.
Cần báo cho Xa-ma-ra, Xim-biéc-xơ được biết việc này...

Chủ tịch ủy ban của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga *Bên-kin*

n g a y thông qua **Hội đồng lao động và quốc phòng.**

Điều này hết sức quan trọng.

Cần thiết và có ích.

24/VII. *Lê-nin*

Viết ngày 24 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

Theo đúng bản thảo

97

GỬI A. I. PÔ-CHI-A-ÉP, V. A. A-VA-NÊ-XỐP

Gửi đồng chí Pô-chi-a-ép
(và đồng chí A-va-nê-xốp)

Đồng chí Pô-chi-a-ép! Chắc đồng chí đã đọc cái này rồi chứ?⁶⁶ Đồng chí hãy xem những ghi chú của tôi và gửi *n g a y lậ p t ú c* (ngay ngày hôm nay) cho A-va-nê-xốp.

Đồng chí cần tiến hành ngay một cuộc hội ý ngắn với A-va-nê-xốp vào thứ hai và thứ ba, lấy khẩu cung của những bị cáo ((Nê-pri-a-khin và một người nào đó trong số những cán bộ trung ương của Hội đồng trung ương các công đoàn toàn Nga)), bắt buộc họ (cả hai bị cáo) phải *viết những lời khai ngắn* và gửi cho *Hội đồng lao động và quốc phòng* vào thứ tư 27/VII.

1) Cảnh cáo nghiêm khắc và, theo tôi, *b ấ t g i ữ* Nê-pri-a-khin và kẻ có lỗi trong Hội đồng trung ương các công đoàn toàn Nga vì tác phong quan liêu chậm trễ và vì không

thi hành và *v i p h ạ m* mệnh lệnh của *Hội đồng lao động và quốc phòng*.

2) Một số đề nghị *ch í n h x á c*, thiết thực, thực tế để đẩy nhanh việc vận chuyển cá và *đ ể b á o đ ả m t h ấ n g l ợ i c h o v ụ đ ấ n h cá m ù a t h u* ở khu vực A-xơ-ra-khan.

24/VII.

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

Viết ngày 24 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX

Theo đúng bản thảo

98

GỬI A. I. PÔ-CHI-A-ÉP

Đồng chí Pô-chi-a-ép!

Cuộc cãi lộn giữa đồng chí và Bộ dân ủy lương thực đã giải quyết xong hẳn chưa? Cần phải xóa sạch mọi vết tích của nó.

Đồng chí hãy viết báo cho tôi về việc này.

Tôi chuyển cho đồng chí bản báo cáo của Báp-kin với những lời nhận xét và những đề nghị.

Tôi hy vọng rằng những quan hệ với Báp-kin không bị cuộc cãi lộn này làm hỏng chứ?

Ngày thứ tư cần thông qua ở *Hội đồng lao động và quốc phòng* một loạt biện pháp chính xác và khẩn cấp để thực hiện vụ đánh cá mùa thu.

Nếu như không có cách nào khác, hãy mua những thứ cần thiết ở nước ngoài.

Đồng chí hãy gọi điện cho tôi vào thứ ba hoặc vào sáng thứ tư — có thể gọi từ phòng làm việc của tôi.

Còn việc bán trứng cá ra nước ngoài thì thế nào?

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

24/VII.

Viết ngày 24 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX

Theo đúng bản thảo

99

GỬI N. P. BRI-U-KHA-NỐP

Đồng chí Bri-u-kha-nốp!

Đồng chí đã thu xếp ổn thỏa những quan hệ đúng đắn với Pô-chi-a-ép hay chưa? Đồng chí đã xóa sạch những vết tích của *cuộc cãi lộn* chưa? Điều này rất cần làm.

Tôi cho rằng trong cuộc cãi lộn vừa rồi người đáng bị lên án không phải là đồng chí, mà là một người nào đó (? người nào?) trong ban lãnh đạo Bộ dân ủy lương thực. Tôi không rõ ai là chính. Đồng chí, theo tôi, chỉ có lỗi ở chỗ nhu nhược: lẽ ra phải tìm ra kẻ gây sự, đánh thật đau và công khai, đồng thời chuyển cho tôi ký tờ giấy cảnh cáo anh ta. Có một kẻ nào đó thích gây sự trong ban lãnh đạo Bộ dân ủy lương thực!

24/VII.

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

Viết ngày 24 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX

Theo đúng bản thảo

100

GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP⁶⁷

Gửi đồng chí X mô - li - a - ni - nốp

Tôi đề nghị đồng chí *đẩy nhanh* việc thông qua Hội đồng bộ trưởng dân ủy, sau khi đã giới thiệu sơ qua bản dự án và bản báo cáo cho Rư-cốp, A-va-nê-xốp, Bri-u-kha-nốp và những người khác.

24/VII.

Lê-nin

Viết ngày 24 tháng Bảy 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

101

GỬI I. P. BÁP-KIN

Đồng chí Báp-kin!

Tôi đã nhận và đọc xong những giấy tờ của đồng chí.

Đồng chí đưa *ngay lập tức* (25/VII) những đề nghị thiết thực về việc vận chuyển cá và để bảo đảm thắng lợi của vụ đánh cá mùa thu cho A-va-nê-xốp để trình lên Hội đồng lao động và quốc phòng (và lẽ tất nhiên trước hết là cho *Pô-chi-a-ép*).

Chúng tôi sẽ cho đồng chí nghỉ phép, nếu như bác sĩ đề nghị và viết rằng không thể hoãn việc nghỉ phép cho tới mùa đông. Nếu không thì đến mùa đông.

Tôi khuyên đồng chí hãy nói chuyện trực tiếp với Pô-chi-a-ép và xóa bỏ những sự nghi ngờ của đồng chí đó về "sự cạnh tranh" của đồng chí. *Nếu đồng chí muốn*, mọi việc sẽ ổn thỏa.

Ai là người trong số các cán bộ "địa phương" không hài lòng về Pô-chi-a-ép? Tại sao? Họ đã tuyên bố về điều này lúc nào và ở đâu?

Tôi không tin: đó chỉ là một cuộc cãi lộn; chúng tôi sẽ dàn xếp xong.

24/VII.

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

Viết ngày 24 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

Theo đúng bản thảo

102 GỬI A. I. RƯ-CỐP

Mật

Gửi đồng chí Rư-cốp (trả lại sau khi đọc xong)

Đồng chí Rư-cốp! Theo tôi, cần phải quở trách Báp-kin và để đồng chí đó ở lại tiếp tục công tác (một khi đồng chí đó đồng ý để Pô-chi-a-ép ở lại Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao thì mọi sự chỉ là một cuộc cãi lộn và những chuyện thêu dệt mà thôi).

Đồng chí hãy nhờ một bác sĩ *giỏi* cấp giấy chứng nhận về bệnh trạng của Báp-kin: nếu có thể thì hoãn việc nghỉ phép cho tới mùa đông; nếu không thể hoãn được thì cho nghỉ phép bây giờ, nhưng *b u ộ c p h ả i* chữa bệnh một cách nghiêm túc.

Về những đề nghị thiết thực của đồng chí đó thì tôi viết riêng cho Pô-chi-a-ép và A-va-nê-xốp¹⁾ để đưa ra Hội đồng lao động và quốc phòng vào ngày 27/VII.

Lê-nin

24/VII.

Viết ngày 24 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX

Theo đúng bản thảo

103 GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP

Đồng chí Mô-lô-tốp!

Tôi và Na-đê-giơ-đa Côn-xtan-ti-nốp-na đều biết Phô-pha-nô-va là một nữ đảng viên bên-sê-vích hết sức trung thực **từ mùa hè năm 1917**. Cần phải lưu ý đặc biệt⁶⁸. Đồng chí hãy viết cho tôi vài chữ.

Lê-nin

24/VII.

Viết ngày 24 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1945 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXV

Theo đúng bản thảo

1) Xem tập này, tài liệu 97.

104
GỬI N. Ô-XIN-XKI

Gửi đồng chí Ô-xin-xki
(yêu cầu chuyển cho đồng chí Tê-ô-đô-rô-vích
sau khi đọc xong)

Tác giả là đồng chí Phô-pha-nô-va, nguyên là ủy viên ban
lãnh đạo Bộ dân ủy nông nghiệp.

Không phải tôi đề nghị đồng chí ấy giữ chức vụ đó.

Đó là một đồng chí đảng viên đã trải qua rất nhiều thử thách
trước tháng Mười 1917.

Kỹ sư nông học.

Theo tôi nhất thiết phải sử dụng: đồng chí hãy mời lên, trao
đổi ý kiến, suy nghĩ kỹ. Hoặc sử dụng vào công tác địa phương.
Hoặc vào công tác thanh tra.

Số kỹ sư nông học là đảng viên rất ít ỏi, mà giới đó (các kỹ
sư nông học) lại rất "xa lạ", cho nên phải giang hai tay ra nắm
lấy người của đảng để giám sát giới đó, để kiểm tra họ, để *lời*
kéo giới đó đi theo chúng ta.

Bao giờ quyết định, tiến hành như thế nào, đồng chí hãy viết
cho tôi vài chữ.

Lê-nin

P. S. Đồng chí gửi trả lại bức thư của Phô-pha-nô-va.

Viết sau ngày 24 tháng Bảy 1921

*In lần đầu năm 1945 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXV*

Theo đúng bản thảo

105
ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP

Gửi đồng chí Xmô-li-a-ni-nốp

Yêu cầu đồng chí đẩy nhanh việc giải quyết vấn đề gửi các
bưu kiện thực phẩm từ Anh về Nga. Hãy liên hệ với Bộ dân ủy
bưu điện và với Cra-xin, để bất kỳ trường hợp nào họ cũng
không trì hoãn việc gửi bức điện chính xác về vấn đề này sang
Luân-đôn.

Lê-nin

*Đọc qua điện thoại ngày 25
tháng Bảy 1921*

*In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX*

Theo đúng bản đánh máy

106
ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP

Gửi Mô-lô-tốp

Tôi đã đọc xong những giấy tờ do đồng chí ủy nhiệm
gửi đến cùng với bức thư của bí thư thành ủy Mát-xcơ-va,
cũng như những giấy tờ về vấn đề phân phối bánh mì ở
Mát-xcơ-va và ở Pê-tơ-rô-grát. Về vấn đề thứ hai tôi đã đưa
cho đồng chí bản dự thảo quyết nghị của tôi gửi Bộ chính

trị⁶⁹. Về vấn đề thứ nhất chúng ta sẽ trực tiếp trao đổi qua điện thoại hoặc trong lần gặp nhau vào thứ tư.

Lê-nin

Đọc qua điện thoại ngày 25 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1945 trong Văn tập Lê-nin, t. XXXV

Theo đúng bản đánh máy

107

ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI L. B. CRA-XIN

Gửi đồng chí Cra-xin

1. Tôi lưu ý đồng chí về bức điện của Cốp-pơ⁷⁰ ngày 19 - VII, đề cập tới các kho hàng hóa, gửi Tsi-tsê-rin, bản sao gửi Bô-gđanốp. Hãy đọc ngay và cho biết ý kiến của mình qua Tsi-tsê-rin.

2. Clư-scô gửi dồn dập hàng loạt bức điện về các bưu kiện thực phẩm. Cần phải thúc trả lời nhanh.

Lê-nin

Đọc qua điện thoại ngày 25 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1932 trong Văn tập Lê-nin, t. XX

Theo đúng bản đánh máy

108

ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI N. L. MÊ-SÊ-RI-A-CỐP⁷¹

Qua bức thư Tsi-tsê-rin, tôi được biết đồng chí chuẩn bị cho xuất bản một cuốn sách nhỏ hay một loạt bài nói về vấn đề Gru-di-a⁷². Đồng chí có sử dụng nghị quyết của

hội nghị men-sê-vích năm 1919 công nhận khối liên minh của những người men-sê-vích Gru-di-a với khối Đồng minh là điều không thể tha thứ được và lên án khối liên minh đó không?

Nếu đồng chí không có bản nghị quyết đó, tôi có thể cấp cho đồng chí.

Lê-nin

Đọc qua điện thoại ngày 25 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1945 trong Văn tập Lê-nin, t. XXXV

Theo đúng bản đánh máy

109

GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN

Đồng chí Tsi-tsê-rin! Cần phải thông qua Bộ tổ chức (được sự chuẩn y của Bộ chính trị) một quyết nghị đại thể như sau:

- 1) giao cho Mê-sê-ri-a-cốp xúc tiến nhanh;
- 2) cử một người chuyên trách chịu trách nhiệm về việc in một cách nhanh chóng;
- 3) chỉ thị cho báo chí;
- 4) giao cho Sanh-man xúc tiến nhanh;
- 5) cũng như vậy — cho Ê-nu-kít-dê về tất cả các vấn đề đó.

25/VII.

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

Viết ngày 25 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1959 trong Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

Theo đúng bản thảo

110
ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI ĐOÀN CHỦ TỊCH XÔ-VIỆT MÁT-XCƠ-VA

Gửi Đoàn chủ tịch Xô-viết Mát-xcơ-va
Sao gửi Xô-rô-kin, phòng thống kê tỉnh,
hội đồng kinh tế quốc dân tỉnh
và hội đồng công đoàn tỉnh

1. Những tin tức do Xô-rô-kin cung cấp cho tôi hôm nay về việc giảm 30% gây nên nhiều sự nghi ngờ về tính chất đúng đắn của chúng⁷³.

2. Tính chất đúng đắn của việc tiến hành giảm theo ý nghĩa là giảm không phải những nhóm lẽ ra cần giảm, cũng đang gây ra một nghi ngờ như thế. Lẽ ra cần phải giảm những xí nghiệp và cơ quan không tuyệt đối cần thiết.

3. Việc Xô-rô-kin viện lý rằng không có những số liệu về những nhóm xí nghiệp và cơ quan không tuyệt đối cần thiết, chúng tỏ rằng công việc của phòng thống kê tỉnh, của hội đồng công đoàn tỉnh và hội đồng kinh tế quốc dân tỉnh cực kỳ kém.

Tôi yêu cầu đệ trình những số liệu chính xác và những sự giải thích chính xác cho phiên họp ngày mai của Hội đồng bộ trưởng dân ủy (26. VII. năm 21).

Lê-nin

*Đọc qua điện thoại ngày 25
tháng Bảy 1921*

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản đánh máy

111
GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN⁷⁴

Gửi đồng chí Tsi-tsê-rin (hoặc Lít-vi-nốp)

Đồng chí Tsi-tsê-rin! Đồng chí hãy cho dịch và gửi đi (có kèm vài lời nhận xét, có biết là việc gì không? một tên bịp bợm? không rõ?).

Gửi cho *Xmô-li-a-ni-nốp* (chánh văn phòng *Hội đồng lao động và quốc phòng*) để hỏi *Rur-cốp* và những người khác và để thông báo qua điện thoại cho tôi.

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

25/VII.

Viết ngày 25 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1932 trong

Văn tập Lê-nin, t. XX

Theo đúng bản thảo

112
ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP
ĐỂ CHUYỂN CHO BỘ CHÍNH TRỊ
BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG
ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA

Gửi đồng chí Mô-lô-tốp

Về vấn đề bản dự án hiệp nghị về bọn đa-snắc mà I-óp-phê đã ký tắt tại Ri-ga⁷⁵. Tôi hoàn toàn đồng ý với những lý do của Tsi-tsê-rin và đề nghị kiên quyết bác bỏ ngay hiệp nghị ấy. Tôi đề nghị qua điện thoại thông qua

ngay một quyết nghị như sau: "Kiên quyết bác bỏ ngay bản dự án hiệp nghị do I-óp-phê và những đồng chí khác ký tại Ri-ga về bọn đa-snắc".

Lý lẽ của Tsi-tsê-rin cho rằng một bản hiệp nghị như vậy không những là sai lầm, mà còn nguy hiểm cho chúng ta, theo tôi là hoàn toàn đúng.

Lê-nin

Đọc qua điện thoại ngày 25 tháng Bảy 1921

In lần đầu, theo đúng bản sao đánh máy

113

ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI

GỬI L. B. CRA-XIN

Gửi đồng chí Cra-xin
Sao gửi đồng chí Tsi-tsê-rin

Ngày 21 Clur-scô điện cho đồng chí rằng sự giúp đỡ quan trọng cho nước Nga chỉ có thể được thực hiện trong trường hợp các giới trong chính phủ Anh có một thái độ ít nhiều thân thiện đối với Chính phủ xô-viết⁷⁶. Tôi rất lo ngại rằng Clur-scô đặt vấn đề đó không đúng và để cho mình bị lôi cuốn vào những lời hứa hoặc những lời tuyên bố không thể tha thứ được. Chúng ta chẳng dính dáng gì đến các giới trong chính phủ Anh cả. Phải cạo cho Clur-scô một mẻ để anh ta hành động thông minh hơn.

Lê-nin

Đọc qua điện thoại ngày 25 tháng Bảy 1921

In lần đầu, theo đúng bản đánh máy

114

GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN⁷⁷

Đồng chí Tsi-tsê-rin!

1) Nếu Lu-na-tsác-xki + Cra-xin *t á n t h à n h*, thì *bất họ* phải gánh hết mọi việc.

2) Người ta bắt *đồng chí* phải bận tâm đến những điều nhỏ nhặt ấy làm gì? Thế còn Goóc-bu-nốp hoặc *người phó* của anh ta đâu? Đây là **công việc của họ** kia mà!!

3) Đã thông qua (trong những ngày gần đây) sắc lệnh: tổ chức một quầy hàng (kho) cho những người nước ngoài. Goóc-bu-nốp (hoặc người phó của anh ta) phải lo việc đó và *các phòng ở* (+ **C r a - x i n**).

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

25/VII.

Viết ngày 25 tháng Bảy 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

115

GỬI A. A. CÔ-RÔ-XTÊ-LÉP

Đồng chí Cô-rô-xtê-lép!

Công việc của tiểu ban đồng chí⁷⁸ là đặc biệt quan trọng, trách nhiệm nặng nề và khó khăn.

Phải dốc hết sức để giảm bớt thất bại của các đồng chí; và không được nản lòng vì thất bại, mà phải kiên trì và nhẫn nại tiếp tục làm đi làm lại công việc. Ở Mát-xcơ-va làm việc khó hơn ở tỉnh lẻ nhiều: vì có nhiều tệ quan liêu hơn, có nhiều những kẻ "chóp bu" hư hỏng và được nuông chiều hơn và v. v..

Nhưng công tác ở Mát-xcơ-va sẽ có một ý nghĩa *chính trị* tiêu biểu và to lớn.

Theo tôi tiểu ban của đồng chí nên thử làm công tác của mình phù hợp với "Huấn thị của Hội đồng lao động và quốc phòng".

Cái chính là không nên phân tán, mà tốt hơn hết là tập trung vào *một số ít cơ quan*, vào những nhiệm vụ không lớn lắm, lúc đầu tự đặt cho mình những mục tiêu khiêm tốn, nhưng phải kiên trì thực hiện chúng, không xao nhãng những việc đã bắt đầu, không bỏ dở nửa chừng, mà phải thực hiện đến cùng.

Dần dần nhưng nhất thiết phải lôi kéo *những công nhân ngoài đảng* trong số những người trung thực rõ ràng và được kính trọng trong từng khu. Không tiếc thời gian và công sức để phát hiện ra họ, để tìm hiểu họ.

Từng bước và thận trọng *đưa* họ vào công việc, thử tìm cho từng người một công việc *hoàn toàn thích hợp*, phù hợp với những khả năng của họ.

Cái chính là phải làm cho công nhân và dân cư quen với tiểu ban theo ý nghĩa là làm cho họ *nhìn thấy sự giúp đỡ* của tiểu ban đó; cái chính là phải *chinh phục lòng tin* của quần chúng, của những công nhân bình thường, ngoài đảng, của những người dân bình thường.

Điều đó sẽ không dễ dàng chính là đối với đồng chí với cương vị chủ tịch tiểu ban và là người của trung ương, ủy viên ban lãnh đạo *Bộ dân ủy thanh tra* công nông đang *bị ghét bỏ*. Nhưng tất cả thực chất là ở đó.

Cần thiết phải dùng mọi cách và về tất cả mọi mặt chỉ rõ và thực hiện trên thực tế *sự giúp đỡ*, dù với một quy mô nhỏ bé, nhưng hiện thực. Chỉ có dựa vào cái đó thì mới có thể tiếp tục tiến lên được.

Yêu cầu đồng chí viết cho tôi, hoặc giả đồng chí không thích viết, thì gọi điện thoại cho tôi — có thể gọi ngay từ phòng làm việc của tôi, yên tĩnh hơn, để chúng ta có thể trao đổi ý kiến về hoạt động của tiểu ban đồng chí.

Đồng chí hãy đưa cho các ủy viên khác của tiểu ban xem bức thư này, nếu thấy điều đó là đúng lúc.

26/VII.

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

P. S. Nhiệm vụ cơ bản của tiểu ban: nâng nền kinh tế lên, cải tiến tổ chức công việc, thực hiện cho được chế độ trách nhiệm *c á n h â n t h â t s ự*. Để làm việc đó, nên lấy thêm một số cơ sở như nhà ăn, nhà tắm công cộng, nhà giặt, ký túc xá, v. v..

Viết ngày 26 tháng Bảy 1921

Đăng lần đầu năm 1924 trên tạp chí "Người bôn-sê-vích", số 1

Theo đúng bản thảo

116

GỬI M. M. BÔ-RÔ-ĐIN

Gửi đồng chí Bô-rô-đin

Đồng chí Bô-rô-đin! Bức thư ngắn của đồng chí rất thú vị. Theo tôi, đồng chí nên viết nốt (như bản thân đồng chí dự định) thành một bài báo cho tờ "*Quốc tế cộng sản*" hoặc thành một cuốn sách mỏng.

Thu thập toàn bộ tài liệu. Bỏ phần luận chiến chống những người cộng sản. Biến nó thành một cuốn sách không mang tính chất bút chiến, mà mang tính chất giải thích — tác phẩm đó sẽ vô cùng có ích¹⁾.

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

26/VII.

Viết ngày 26 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1959 trong Văn tập *Lê-nin*, t. XXXVI

Theo đúng bản thảo

1) Xem tập này, tài liệu 47.

117
GỬI L. B. CRA-XIN

Đồng chí Cra-xin!

Đồng chí hãy chuẩn bị trả lời bức điện của Oóc-đgiô-ni-kít-dê (số 2066)⁷⁹ và o t h ú t u r và gửi đến cho tôi vào lúc 11 giờ sáng.

Nhưng chớ gửi trả lời trước khi chúng ta trao đổi với nhau bằng điện thoại.

Lê-nin

Viết ngày 26 tháng Bảy 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

118
NHỮNG GHI CHÚ
TRÊN BỨC THƯ CỦA V. Đ. CAI-XA-RỐP
VÀ THƯ NGẮN GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP

Yêu cầu đồng chí chỉ thị gửi cho tôi những tư liệu về sự phân chia khu vực mới của nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga. Tiểu ban hành chính về phân chia khu vực thuộc Ban chấp hành trung ương các Xô-viết đang nghiên cứu vấn đề này. Những tư liệu nói trên đây là cần thiết để lập những bản đồ chi tiết của nước Nga theo nguyên tắc mới.

Chủ tịch tiểu ban V. Đ. Cai-xa-rốp

NB

Gửi đồng chí X m ô - l i - a - n i - n ó p: 1) Đồng chí hãy viết công văn này và đưa cho tôi ký;

2) hãy đọc *b á o c á o*;

3) thỏa thuận với **Dô-lô-tốp-xki** (báo cáo §9) *m ô t c á c h c h i t i ế t*;

4) chuẩn bị giấy ủy nhiệm.

Lê-nin

26/VII.

P. S. *Dô-lô-tốp-xki* phải đánh dấu tất cả các yêu cầu, ghi lại và *t h e o d ò i* việc thực hiện.

Viết ngày 26 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX

Theo đúng bản thảo

119
GỬI A. I. RŨ-CỐP⁸⁰

Tôi đặc biệt yêu cầu phải kết thúc trong hôm nay và điều chủ yếu là nhất định phải: *khiến trách* (và thật nghiêm khắc) Bri-u-kha-nốp, còn Pô-chi-a-ép thì tạm thời hoàn toàn không động đến.

Viết ngày 27 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX

Theo đúng bản thảo

120
GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP⁸¹

Đồng chí X-mô-li-a-ni-nốp!

Phải: 1) đẩy nhanh công việc,

2) đưa ra tòa những kẻ có tội quan liêu giấy tờ (11 tháng!!!).

27/VII.

Lê-nin

Viết ngày 27 tháng Bảy 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

121
CUỘC NÓI CHUYỆN
QUA ĐƯỜNG DÂY TRỰC TIẾP
với M. C. VLA-ĐI-MI-RỐP và P. I. PÔ-PỐP
NGÀY 28 THÁNG BẢY 1921

(Mát-xcơ-va — Khác-cốp)

Vla-đi-mi-rốp: Căn cứ vào định mức của chúng ta, đồng chí Pô-pốp thấy rằng trên thực tế có thể thu được 80 000 000 pút, nếu tăng định mức sản lượng, thì có thể thu thêm được, theo ý kiến của đồng chí Pô-pốp, 20 000 000 pút nữa. Tôi cho rằng sự tính toán của đồng chí Pô-pốp là không đúng, không kể số thu hoạch thực tế có tương ứng với số tăng hay không. Tôi cũng đã tăng định mức tới mức tối đa đối với tình hình các huyện xét về mặt chính trị rồi. Tôi tin chắc rằng việc tiếp tục nâng cao định mức trong các huyện có phí, trên thực tiễn sẽ dẫn đến chỗ giảm thu nhập. Tôi thấy lối thoát duy nhất là ở chỗ chúng ta thu toàn bộ lệ phí xay bột, nó có thể đem lại cho chúng ta chừng 17 000 000 pút, coi như một khoản thuế...

Lê-nin: Hôm qua Pô-pốp nói với tôi rằng con số 80 000 000 pút là không đúng, mà phải là 133 000 000. Anh ta hứa hôm nay sẽ thông báo cho tôi biết kết quả cuối cùng của cuộc nói chuyện với đồng chí. Hôm nay tôi chưa nhận được tin tức gì của Pô-pốp; anh ta hứa sẽ gửi cả những đề nghị thực tiễn về việc tính mức tối đa có thể có và cần thiết của thuế lương thực ở U-cra-i-na. Tôi yêu cầu đồng chí gửi ngay hôm nay qua điện thoại kết luận cuối cùng của đồng chí và của Pô-pốp về riêng từng điểm mà các đồng chí đã nhất trí cũng như riêng từng điểm mà các đồng chí chưa nhất trí với nhau. Điều đó hôm nay nhất thiết phải nhận được, bởi vì tiếp tục kéo dài là không tha thứ được.

Vla-đi-mi-rốp: Pô-pốp và tôi chưa đi đến chỗ nhất trí. Những định mức tăng lên do anh ta đề nghị chủ yếu nhằm vào các huyện có phí, với bộ máy đảng rất yếu, ngay hiện nay cũng đang phản đối những định mức đã quy định. Tôi tin là kết quả sẽ tiêu cực. Nhân có một số đề nghị, Ra-cốp-xki đưa vấn đề ra Bộ chính trị, và đồng chí đó muốn

đưa ra Bộ chính trị một đề nghị mà tôi xin thông báo trước để đồng chí biết, cụ thể là: "Bắt buộc nông dân 9 tỉnh trong thời hạn một tuần mỗi người phải nộp đủ 2 pút, trong đó một pút được tính vào thuế, một pút tính vào quỹ đặc biệt để giúp những người bị đói vì mất mùa ở U-cra-i-na và ở nước Nga xô-viết". Như vậy sẽ có khả năng nhanh chóng tăng cường việc vận chuyển đi và trên thực tế sẽ cho chừng 12 triệu tăng thuế. Đề nghị đồng chí trả lời cho biết. Tôi cho rằng đó là lối thoát tốt nhất trong toàn bộ tình thế.

Lê-nin: Để có thể quyết định ngay lập tức, chúng ta cần phải có đề nghị của Pô-pốp. Vừa nhận được điện văn bằng điện thoại của Vla-đi-mi-rốp và Ra-cốp-xki, nhất thiết phải có ý kiến trả lời của Pô-pốp mà chúng tôi hy vọng là đã biết nội dung bức điện văn bằng điện thoại của Vla-đi-mi-rốp và Ra-cốp-xki. Tôi yêu cầu Pô-pốp gửi ngay điện văn bằng điện thoại.

Pô-pốp: Tôi đã đề nghị Bộ chính trị chuyển một số lớn các huyện sang loại có sản lượng cao hơn, theo những phương pháp của Mát-xcơ-va; những phương pháp này tạo khả năng thu được trên 20 - 25 triệu pút thuế. Phương pháp Mát-xcơ-va khác với phương pháp U-cra-i-na ở chỗ sản lượng ở U-cra-i-na tính theo phương pháp của họ thấp hơn sản lượng tính theo phương pháp Mát-xcơ-va 30 - 45%. Vì những lý do về tổ chức (bộ máy chệch choạc) và về chính trị (cướp phí), Bộ chính trị đã bác đề nghị đó, bởi trước lúc tôi đến hai - ba hôm định mức thuế đã được thông báo cho các huyện. Cá nhân tôi cho rằng những định mức đã thông báo cho các huyện chưa về tới các tổng, và do đó có thể thay đổi định mức sản lượng, điều đó, tôi xin nhắc lại, sẽ cho ít nhất là 20 triệu pút. Đề nghị thứ 2 của tôi là nâng thang sản lượng lên mấy bậc, tính đến thu hoạch của các huyện là 80 - 90 - 100 pút. Theo định mức sản lượng, tính bằng phương pháp chọn lọc của Mát-xcơ-va, thì có ít nhất là 25 huyện như vậy, những huyện này có thể làm tăng mức thuế lên 4 - 6 triệu pút. Bộ chính trị thông qua đề nghị đó, nhưng lại quy định sản lượng theo phương pháp riêng của mình. Cái đó chỉ làm tăng thuế trong 3 - 4 huyện, chứ không phải 25 huyện, tổng cộng lại quyết không quá 1 triệu pút. Khối lượng thuế do Bộ dân ủy lương thực quy định theo dự toán là 133 000 000 pút và tăng thêm 50 000 000 pút, nghĩa là tăng 60% do tính tăng quá nhiều số người nộp thuế có số đất sử dụng lớn; với số người có số đất sử dụng lớn chiếm đa số thật sự có thể nâng tổng số thuế lên

không quá 10 - 15% và tối đa là 20%. Nhưng mặt khác cần phải tính đến việc giảm số thuế do những người nộp thuế giảm quá nhiều số lượng đất cày cấy và tăng nhân khẩu trong hộ: người có nhiều ruộng đất bao nhiêu thì số nhân khẩu càng nhiều bấy nhiêu. Nhưng theo sự tính toán của tôi thì sự giảm sút thuế đó là 20 - 30%. Bộ dân ủy lương thực trên thực tế không có khả năng xác định một cách chính xác số đất cày cấy và số nhân khẩu trong từng hộ. Vì vậy nếu số lượng thuế tính theo định mức trung bình có thể tăng lên một phần nhất định do những người nộp nhiều thuế chiếm đa số, thì mặt khác, việc tăng lên đó lại bị việc giảm bớt diện tích đất cày kéo lại chừng 20 - 30%. Như vậy, theo định mức của họ, U-cra-i-na thực tế chỉ có thể thu được 83 000 000 pút, chứ không phải 133 000 000 theo dự toán của họ. Tôi đề nghị tính số thuế thực tế có thể nhận được với tổng số là 100 000 000 theo sự tính toán sau đây: 83 triệu theo dự tính trung bình của họ, và, thứ 2 là, từ 20 đến 25 triệu pút bằng cách đưa một số huyện lên định mức sản lượng cao hơn, và thứ 3 là bằng cách liệt 25 huyện vào bậc có sản lượng 80 - 90 - 100 pút và hơn thế, điều này sẽ đem lại thêm 4 - 6 triệu pút. Ngoài ra, bằng cách thu lệ phí xay bột cũng có thể thu được 17 000 000 pút. Như vậy chúng ta có thể thu được chừng 100 - 107 triệu pút thuế và 17 000 000 pút lệ phí xay bột, tổng cộng là 120 000 000 pút. Trong số đó ta sẽ có thể cấp cho nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga 60 triệu pút. Tôi không phản đối những nghị quyết mà Bộ chính trị đã thông qua, chúng sẽ đem lại một cái gì đó, nhưng với một số lượng rất ít bởi vì số thuế thực tế tăng lên chỉ có được bằng cách đẩy một số huyện lên những bậc có sản lượng cao hơn. Thêm nữa, tôi cần phải nói thêm là đồng chí Vla-đi-mi-rốp đã gửi điện nói về việc hoãn tuyên bố các bậc sản lượng của các huyện trong 24 giờ đồng hồ. Nghị quyết do Bộ chính trị thông qua làm mất hiệu lực bức điện của Vla-đi-mi-rốp. Tôi chờ chỉ thị.

Lê-nin: Trưa mai chúng tôi sẽ trả lời dứt khoát, từ giờ đến lúc đó tôi yêu cầu áp dụng những biện pháp không có tính chất quyết định trước một điều gì, tức là những biện pháp cho phép ngày mai, khi đã thỏa thuận với đồng chí Pô-pốp, thông qua quyết định thực hiện kế hoạch của đồng chí Pô-pốp.

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản đánh máy

122
GỬI BỘ CHÍNH TRỊ
BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG
ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA

Gửi các đồng chí Mô-lô-tốp, Tơ-rốt-xki
và Ca-mê-nép

Riêng tôi thấy nên thông qua đề nghị của Pô-pốp. Tôi đề nghị đưa ra Bộ chính trị thảo luận và quyết định dứt khoát vào trưa mai ⁸².

Lê-nin

Viết ngày 28 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1933 trong

Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản sao đánh máy

123
ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI CỤC THỐNG KÊ TRUNG ƯƠNG

Gửi Cục thống kê trung ương

Yêu cầu trưởng phòng thống kê công nghiệp báo cho tôi biết trong thời hạn ngắn nhất những tin tức sau đây:

- 1) những tin tức nào được gửi đến phòng thống kê công nghiệp hàng ngày và gửi có thường xuyên không;
- 2) của số xí nghiệp lớn nào;
- 3) số phần trăm (dầu chỉ gần đúng) những báo cáo và thông báo ngắn gửi đến một cách đều đặn;
- 4) những tháng nào gần đây có được những tin tức đáp ứng yêu cầu;

5) trong thời hạn nào tôi có thể nhận được bản tổng kết vấn tắt nhất về những tin tức sau cùng chỉ liên quan tới các ngành công nghiệp chủ yếu;

6) số rất ít xí nghiệp đặc biệt lớn nhất có được tách riêng ra không và nếu có thì số đó là bao nhiêu và những tin tức về số xí nghiệp đó như thế nào.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

*Đọc qua điện thoại
ngày 28 tháng Bảy 1921*

*In lần đầu năm 1945 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXV*

Theo đúng bản đánh máy

124

GỬI G. E. DI-NÔ-VI-ÉP

28/VII. 1921.

Đồng chí Di-nô-vi-ép!

Tôi cho cuộc mạn đàm của tôi hôm qua với Txét-kin trước khi đồng chí đó về nước, do một loạt những lời tuyên bố của đồng chí đó, là quan trọng, do đó cần thiết phải thông báo cho đồng chí.

Đồng chí ấy muốn đưa ra cho Lê-vy hai điều kiện:

- 1) từ chối giấy ủy nhiệm đại biểu nghị viện;
- 2) đóng cửa cơ quan của mình ("Xô-viết"⁸³ hay "Con đường của chúng ta", hình như bây giờ cơ quan đó gọi như vậy thì phải) và ra một bản tuyên bố trung thực đối với các quyết định của Đại hội III Quốc tế cộng sản.

Tiếp đó đồng chí ấy sợ có một kẻ nào đó trong số bạn bè của Lê-vy nảy ra ý kiến xuất bản bản thảo của Rô-da

Lúc-xăm-bua chống những người bên-sê-vích (hình như viết trong tù năm 1918). Nếu có kẻ nào làm điều đó thì Txét-kin có ý định sẽ tuyên bố trên báo chí rằng Txét-kin hoàn toàn tin là việc làm trên có dụng ý không trung thực. Txét-kin tự cho là mình biết rõ Rô-da Lúc-xăm-bua hơn cả và tin rằng Rô-da Lúc-xăm-bua đã công nhận những quan điểm đó của mình là sai lầm, công nhận sau khi ra tù là sự hiểu biết của mình thiếu đầy đủ.

Ngoài ra, Lê-ô I-ô-ghi-khe-xơ, người bạn gần gũi nhất của Rô-da Lúc-xăm-bua, trước khi chết hai ngày, trong buổi nói chuyện tỉ mỉ với Txét-kin về bản thảo đó của Rô-da Lúc-xăm-bua, đã nói với đồng chí ấy rằng chính bản thân Rô-da Lúc-xăm-bua đã công nhận sai lầm của mình⁸⁴. Theo đề nghị của tôi, Txét-kin muốn viết về điều đó cho đồng chí.

Nếu Txét-kin đã làm điều đó, tôi đề nghị đồng chí gửi bức thư của đồng chí ấy cho tôi.

Còn một điều thú vị nữa là, theo lời Txét-kin, ở Đức đang có làn sóng thống nhất *tất cả* các công nhân (cả SDP lẫn USP - Leute) trong cuộc đấu tranh chống Lohnabbau v. v.. Tất nhiên, Txét-kin *h o à n t o à n đ ú n g* khi nói rằng những người cộng sản phải *ủng hộ* sự thống nhất đó *trong cuộc đấu tranh chống bọn tư bản*. Nếu "cánh tả" chống lại thì phải cho họ tỉnh ngộ.

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

Gửi Di-nô-vi-ép

P. S. Lô-dốp-xki *đã cho xuất bản* các nghị quyết của đại hội Quốc tế công đoàn đỏ. Anh ta giỏi lắm!

Còn *đồng chí ??* Hãy cử *m ộ t n g ư ờ i c h ị u t r á c h n h i ệ m* hiệu đính và hãy giao cho Lô-dốp-xki xuất bản các nghị quyết của Đại hội III Quốc tế cộng sản.

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản thảo

125
GỬI L. B. CRA-XIN⁸⁵

(m ậ t)
(hoàn lại)

Gửi Cra-xin

Theo tôi:

Thành lập một tiểu ban để dự thảo ra kế hoạch chi tiết. *Tán thành về căn bản*. Xác định rõ hơn tổng số tiền vay, kỳ hạn và điều kiện trả bằng *nguyên liệu và gạo* (năm đầu bằng vàng của *chúng ta*: 30 triệu rúp vàng; cũng có thể *hai* năm, mỗi năm 30 triệu rúp vàng). *Trang trả* 10% một năm? Như vậy nhiều quá chăng?

28/VII.

Lê-nin

Viết ngày 28 tháng Bảy 1921

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản thảo

Etwa: Cra-xin. An-xki, + ?A-va-nê-xốp? hay Tơ-rốt-xki?

126
NHỮNG GHI CHÚ TRÊN TỜ ĐƠN
CỦA HỘI LIÊN HIỆP KIỀU DÂN
SỐNG Ở MIỀN NAM NƯỚC NGA
VÀ BỨC THƯ NGẮN GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP

...Nhiều người trong chúng tôi có tiền tiết kiệm ở nước ngoài, nhiều người có họ hàng, bạn bè và những người thiện chí ở đó. Tính đến tình hình đó, chúng tôi quyết định tổ chức hội tương trợ, trên

nguyên tắc hợp tác xã, nhất trí với những kiều dân ở vùng Đôn - Cu-ban, Vôn-ga và Crum, đồng thời lôi kéo các hãng buôn - công nghiệp nước ngoài vào hợp tác xã đó để họ cung cấp cho dân cư nông nghiệp các nông cụ và tất cả những gì mà hiện nay nước ta còn nghèo, - hàng hóa, hạt giống v. v..

Muốn thế, chúng tôi đề nghị cho phép chúng tôi:

1) Để tổ chức tương trợ một cách rộng rãi, đặt quan hệ trực tiếp với các hãng ở nước ngoài nhằm mục đích mua hàng hóa của nước ngoài và bằng cách đó góp phần khôi phục đời sống nông nghiệp.

? 2) Tổ chức mua ở nước ngoài, nhận hàng của nước ngoài, tổ chức trao đổi hàng hóa trong giới hạn của luật pháp đã quy định, tiến hành tất cả những hoạt động đó một cách trực tiếp, không có sự can thiệp tích cực của bất kỳ một cơ quan nhà nước nào.

Gửi đồng chí *Xmô-li-a-ni-nốp*: yêu cầu xúc tiến nhanh công việc. Theo dõi để cho những người đệ đơn nhận được trả lời *nhANH chóng và rõ ràng*, và không phải tuyệt đối từ chối.

29/VII.

Lê-nin

Viết ngày 29 tháng Bảy 1921

*In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX*

Theo đúng bản thảo

127
GỬI L. M. KHIN-TSÚC

29/VII.

Đồng chí Khin-tsúc!

Nghe nói đồng chí sắp đi phải không? đi mấy tháng? Trước khi đi đồng chí cần phải chính thức đề cử "*người phó*" và thông báo cho tôi biết không chính thức, tôi có

thể hỏi ai trong số những người cộng sản ở Liên hiệp trung ương các hợp tác xã tiêu dùng *h o à n t o à n* có kinh nghiệm (2 - 3 người).

Sau đó, trước khi đi, đồng chí phải thông báo cho tôi biết, *rất ngắn*, rốt cuộc thì bao giờ bộ máy hợp tác xã bắt đầu hoạt động?

Tôi hiểu như sau:

1) Trong bao nhiêu *t ổ n g* (của những tỉnh *n à o*) đã có cửa hàng (hợp tác xã) và, do đó, đã có nhân viên thương mại của các đồng chí, trong bao nhiêu tổng chưa có? Bao nhiêu cửa hàng trong một tổng?

2) Bao nhiêu cửa hàng (nhân viên) trả lời đều đặn tất cả các câu hỏi của trung ương, gửi báo cáo? mỗi tuần một lần? hai tuần một lần?

3) Bao nhiêu cửa hàng tổng đã nhận được hàng? và hàng gì? (dù là những câu trả lời ngắn gọn nhất). Muối? dầu hỏa? vải vóc? v. v..

4) Bao nhiêu câu trả lời về số lượng những sản phẩm thừa và nguyên liệu của nông dân (có thể đổi hàng *gì đó để lấy*)?

Lúa mì?

những sản phẩm lương thực khác?

nguyên liệu công nghiệp? v. v..

5) Đã đổi được bao nhiêu trong thời kỳ được báo cáo? đổi gì lấy gì?

Theo tôi, khi chưa có những báo cáo như vậy thì *c h ư a c ó g ì c á*. Chỉ toàn là những câu chuyện thôi.

Tôi chờ trả lời.

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

Viết ngày 29 tháng Bảy 1921

Đăng lần đầu tháng Năm 1924
trên tạp chí "Hội liên hiệp
những người tiêu dùng", số 5

Theo đúng bản thảo

128

GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP
ĐỂ CHUYỂN CHO CÁC ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ
BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG
ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA ⁸⁶

Đồng chí Mô-lô-tốp! Phải *cấp tốc* hỏi *Tơ-rốt-xki* và các ủy viên khác trong Bộ chính trị. Tôi thấy nên đồng ý với điều kiện là phải đề ra những điều kiện *ng h i ệ m n g ặ t* và *k é o d à i* thêm thời gian.

29/VII.

Lê-nin

Viết ngày 29 tháng Bảy 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

129

GỬI A. G. SLI-KHTE

29/VII.

Đồng chí Sli-khte!

Yêu cầu đồng chí viết cho tôi vài chữ :

(1) đã thống nhất với Cra-xin về những điểm nào?

(2) Công việc *tr ê n t h ự c t ế* tiến hành ra sao?

Đang làm những gì và *đã làm được* những gì?

(3) Bộ máy tiểu ban của đồng chí được sử dụng ra sao?

(4) Đồng chí có những tổng kết mới, tỉ mỉ hơn không; cụ thể là những tổng kết nào?

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

Viết ngày 29 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập *Lê-nin*, t. XXXVI

Theo đúng bản thảo

130
GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP

Đồng chí Mô-lô-tốp! Tôi đã viết cho đồng chí về sự cần thiết phải *thi hành kỷ luật* đối với Ba-đa-ép (không thi hành quyết định của *Hội đồng lao động và quốc phòng*; ở Mát-xcơ-va, người ta đã thực hiện xong)¹⁾. Đồng chí không trả lời.

Cần phải giải quyết nhanh chóng những vấn đề như vậy.

Ca-mê-nép và *Di-nô-vi-ép* đã đồng ý. Đồng chí hãy lập biên bản quyết định của *Bộ chính trị* để đưa qua Đoàn chủ tịch Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga thực hiện: "Vì không thực hiện quyết định của *Hội đồng lao động và quốc phòng* (về việc giảm khẩu phần xuống 30%) — mà người Mát-xcơ-va đã thực hiện — quyết định *b á t g i a m* đồng chí Ba-đa-ép + *hai người trợ lý gần gũi nhất* của đồng chí ấy trong một ngày chủ nhật".

Như vậy mới có "sự kiểm tra"!!

Lê-nin

Viết chậm nhất là ngày 29 tháng Bảy 1921 In lần đầu, theo đúng bản thảo

131
GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP⁸⁷

Đồng chí Mô-lô-tốp! Theo tôi, cần phải yêu cầu phần lớn các ủy viên Hội đồng bộ trưởng dân ủy: 1) viết vắn tắt lời giải thích (sau khi đã gửi bức thư *này* cho họ); 2) cử một báo cáo viên phòng khi được gọi đến Ban chấp hành trung ương.

29/VII.

Lê-nin

Viết ngày 29 tháng Bảy 1921 In lần đầu, theo đúng bản thảo

1) Xem tập này, tài liệu 94.

132
* ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI CHỦ TỊCH CÔNG XÃ TỈNH MÁT-XCƠ-VA

Sao gửi đoàn chủ tịch Xô-viết đại biểu Mát-xcơ-va
" gửi Bộ dân ủy giáo dục

Đồng chí Xmô-li-a-ni-nốp báo cho tôi biết rằng đoàn đại biểu công nhân và nông dân tỉnh Xta-vrô-pôn đã đưa đến Mát-xcơ-va cho tôi 1 toa lương thực để tặng cho những công nhân bị đói. Tôi yêu cầu, một là, tiếp nhận toa lương thực đó càng nhanh càng tốt, không chậm trễ một phút nào, hai là, gửi nó cho những công nhân Mát-xcơ-va túng thiếu hơn cả và nhất thiết phải thông báo cho họ biết đó là tặng phẩm của công nhân và nông dân tỉnh Xta-vrô-pôn; ba là, phải có những biện pháp chăm lo đến đoàn đại biểu theo ý nghĩa là tổ chức chỗ ăn ở cho họ, và về phương diện chuyển đến họ lời cảm ơn của Xô-viết đại biểu Mát-xcơ-va, và sau cùng là, cung cấp sách báo và tạo điều kiện cho họ được gặp những cơ quan ở Mát-xcơ-va mà họ muốn đến thăm.

Đề nghị báo cáo ngay và chính xác cho tôi biết việc thực hiện.

Lê-nin

Đọc qua điện thoại ngày 30 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX

Theo đúng bản đánh máy

133
GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP

Gửi đồng chí Xmô-li-a-ni-nốp

30/VII — 1921.

Đề nghị đồng chí hết sức giúp đỡ đồng chí Cô-rô-xtê-lép, ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy thanh tra công nông, người đã được tôi giao những nhiệm vụ đặc biệt. Hãy đến gặp đồng chí đó, và nếu như không thể thỏa mãn được tất cả mọi yêu cầu của đồng chí đó, thì báo cho tôi biết để tôi tìm một số biện pháp giúp đỡ.

Lê-nin

*In lần đầu năm 1928 trong
Văn tập Lê-nin, t. VIII*

Theo đúng bản sao đánh máy

134

NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ

Theo dõi để khi đội *v ừ a* đến Mát-xcơ-va thì *q u a n t â m đ ể n h ọ*, qua Cô-rô-xtê-lép v. v. và báo **ngay** cho tôi biết để thảo luận về công việc của đội ở Mát-xcơ-va.

30/VII.

Lê-nin

Viết ngày 30 tháng Bảy 1921

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản thảo

135
GỬI L. B. CRA-XIN

30/VII.

Tôi lưu ý đồng chí đến bức điện báo của Na-txa-rê-nút gửi ngày 19/VII từ Tơ-ra-pê-dun-đơ nói về việc ở đây có khả năng mua một lượng than khá lớn, đồng thời đồng chí ấy còn gửi cả giá cả về than kèm theo, — cũng như một lượng lúa mì lớn. Đồng chí phải kiếm ngay cho mình bản sao bức điện đó và hết sức đẩy nhanh công việc, vì có thể có khả năng giúp đỡ một cách căn bản nền công nghiệp Ba-cu.

Thông báo cho tôi biết những công việc đồng chí đã tiến hành ⁸⁸.

Lê-nin

Viết ngày 30 tháng Bảy 1921

*In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX*

Theo đúng bản sao đánh máy

136

GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP ⁸⁹

Đồng chí Xmô-li-a-ni-nốp!

Đề nghị đồng chí bàn với Pô-chi-a-ép và A-va-nê-xốp. Đồng chí hãy đọc điểm 1 ở dưới về Nê-pri-a-khin ¹⁾.

Sao không đưa ra *H ộ i đ ồng l a o đ ộ n g v à q u ố c p h ò n g ?*

Trong khi Nê-pri-a-khin còn ở Mát-xcơ-va, thì không

1) Xem tập này, tài liệu 97.

thể kéo rê công việc được. Không thể bỏ qua những việc làm như vậy mà không khiển trách.

Đây là một sự cầu thả chứ không phải là lãnh đạo công tác kinh tế.

30/VII.

Lê-nin

Viết ngày 30 tháng Bảy 1921

*In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX*

Theo đúng bản thảo

137

GỬI Ph. E. ĐGIÉC-GIN-XKI

Gửi đồng chí Đgiéc-gin-xki

Đồng chí Đgiéc-gin-xki, đồng chí có biết vụ này không?⁹⁰

Người ta nói với tôi rằng trong chuyện này chắc chắn có sự tố giác ác độc — sự vu khống của những kẻ bị xúc phạm hoặc những kẻ định trả thù nào đó.

Nếu đồng chí không biết, đồng chí hãy giao cho một người nào đấy (trong số những đồng chí có trách nhiệm, hoàn toàn tin cậy) biết rõ và bản thân đã nghiên cứu toàn bộ vụ này, báo cáo cho tôi biết.

Đồng chí nhớ gửi lại bức thư này có kèm theo lời nhận xét ngắn gọn.

Gửi lời chào cộng sản
Lê-nin

Viết ngày 30 tháng Bảy 1921

*In lần đầu năm 1945 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXV*

Theo đúng bản sao đánh máy

138

GỬI L. Đ. TƠ-RỐT-XKI⁹¹

Gửi đồng chí Tô-rốt-xki,
chủ tịch Hội đồng quân sự - cách mạng nước Cộng hòa

Việc giải tán Cục đường biển là cần thiết. Tiểu ban trực thuộc Hội đồng quân sự - cách mạng nước Cộng hòa về việc giải tán Cục đường biển đã quyết định trước vấn đề đó. Các cơ quan có thẩm quyền cho rằng cần phải xúc tiến nhanh công việc này.

Tôi đề nghị đồng chí ra những mệnh lệnh cần thiết và nêu rõ thời hạn mà đồng chí quy định và người chịu trách nhiệm tiến hành việc giải tán.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
Lê-nin (U-li-a-nốp)

Viết ngày 30 tháng Bảy 1921

*In lần đầu, theo đúng
bản sao đánh máy*

139

GỬI N. A. RÊ-XKÊ

31/VII.

Đồng chí Rê-xkê!

1) Đồng chí đã khoẻ hẳn chưa? Nhận xét của bác sĩ thế nào?

2) Tôi đang tính đến chuyện giữ đồng chí và *t o à n đ ộ i c ú a đ ồ n g c h í* lại Mát-xcơ-va để làm nhiệm vụ thanh lọc các cơ quan ở Mát-xcơ-va, các cơ quan địa phương cũng như trung ương. Đặc biệt là hội đồng kinh tế quốc dân tỉnh và Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao.

3) Chúng tôi sẽ quyết định vấn đề này sau khi Xta-lin đến vào ngày 7/VIII.

Từ nay đến đó đồng chí hãy tìm hiểu đến mức tối đa, — đặc biệt là những đề tài mà tôi đã nêu.

— Tiến hành những biện pháp để toàn đội của đồng chí ở trong tư thế "sẵn sàng".

Hãy làm quen và bàn bạc với Cô-rô-xtê-lép nhiều lần.

— Hãy viết cho tôi về những ý kiến của đồng chí.

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

Viết ngày 31 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1942 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXIV

Theo đúng bản thảo

140 GỬI L. B. CA-MÊ-NÉP

1

Đồng chí Ca-mê-nép!

Đồng chí làm ơn gửi cho tôi bản kê chính xác các nhà máy, công xưởng, nông trường quốc doanh và tất cả các xí nghiệp *khác thuộc điện* quản lý của Tơ-rốt-xki⁹².

Tôi cần cái đó để tra cứu.

Đồng chí có biết anh ta đã lấy (và liệu có thể lấy) những gì nữa mà không thông qua đồng chí (trực tiếp từ các bộ trưởng dân ủy không?).

Lê-nin của đồng chí

2

Gửi Ca-mê-nép

Đồng chí làm ơn tìm hiểu, và liệu có thể làm thế nào, để anh ta *phải* thông báo cho đồng chí biết ngay *tất cả* những trường hợp thuê **thêm**, có được không.

Viết cuối tháng Bảy hoặc
đầu tháng Tám 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

141 ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI N. N. VA-SCỐP

Ban điện lực
thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao,
gửi đồng chí Va-scốp
Sao gửi đồng chí Cơ-ri-gia-nốp-xki

Tôi hết sức cảm ơn đồng chí đã viết bài "Việc điện khí hóa nước Nga" đăng trên tờ "Đời sống kinh tế" ngày 10/VII⁹³.

Việc thỉnh thoảng đăng trên tờ "Đời sống kinh tế" cũng như trên báo chí nói chung những loại tin tức như vậy là hết sức cần thiết. Nếu đồng chí có, tôi đề nghị đồng chí gửi cho tôi những số liệu bổ sung sau đây: 1) trong biểu đồ của đồng chí có ghi công suất của các nhà máy điện trong năm 1920 là 7670 ki-lô-oát. Trong số đó có 5 nghìn của Sa-tu-ra không?

2) Trong bài báo của đồng chí có nêu lên rằng Cụm các xí nghiệp ở Tu-la trong năm 20 đã cung cấp 3000 ki-lô-oát, con số đó có được đưa vào biểu đồ không, hay những số liệu tương tự không được đưa vào biểu đồ?

3) Liệu có thể nêu riêng những nhà máy lớn hơn, có ý nghĩa công nghiệp thực sự, ví dụ như những nhà máy có 1000 ki-lô-oát hoặc có quy mô có thể được coi là lớn và có ý nghĩa đối với công nghiệp, được không?

4) Những số liệu của các biểu đồ mà đồng chí có, trong đó nêu năm 1921 nói chung, là của mấy tháng năm 1921?

5) Đồng chí có một số chi tiết về bước đầu tổ chức các nhà máy Stê-rốp, I-va-nô-vô - Vô-dơ-nê-xen-xơ, Ni-giơ-ni Nốp-gô-rốt và Tsê-li-a-bin-xơ không?

6) Trong bài báo đồng chí có nói rằng việc kết hợp một số nhà máy lớn có thể cung cấp cho Mát-xcơ-va 10 nghìn ki-lô-oát. Đề nghị báo cho tôi biết, đã cung cấp thật sự hay không, cụ thể là bao nhiêu và bao giờ?

7) Liệu có thể thông báo cho biết một số chi tiết về các nhà máy ở vùng Bôn-sê-vô gần Mư-ti-si, và nhà máy Đét-xcô-e xê-lô cung cấp điện cho Pê-tơ-rô-grát, và chính xác hơn về thời gian dự định hoàn thành?

Tôi cũng đề nghị cho biết, liệu có thể lợi dụng đại hội các cán bộ kỹ thuật điện sắp họp vào tháng Mười⁹⁴ để thu thập những tin tức chính xác hơn và đầy đủ hơn về tất cả các trạm kỹ thuật điện hiện có, về việc phân phối chúng cho các huyện và các tỉnh, về thời gian xây dựng chúng, về số lượng các trạm được dùng vào việc giảng dạy về điện và điện khí hóa, v. v..

Lê-nin

Đọc qua điện thoại ngày 1 tháng Tám 1921

In lần đầu năm 1933 trong Văn tập Lê-nin, t. XXXIII

Theo đúng bản sao đánh máy

142

GỬI G. I. MI-A-XNI-CỐP

1/VIII.

Đồng chí Mi-a-xni-cốp!

Hôm nay tôi vừa mới đọc xong — và rất lướt — bài báo của đồng chí do Bu-kha-rin chuyển cho tôi.

Tôi muốn bàn bạc với đồng chí. Hy vọng vài hôm nữa sẽ có mặt ở Mát-xcơ-va và dành $1/2$ giờ để mạn đàm.

Phần đầu của bài báo tốt. Nghiêm túc.

Còn trong các kết luận có một loạt sai lầm rõ ràng.

Cũng có thể có sự hiểu lầm: hình như trong bài báo đồng chí *không nói hết* những gì đã nói hết với N. I. Bu-kha-rin. Đồng chí muốn có "tự do báo chí" nào? Theo pháp luật? Cho cả công nhân — cả các đảng viên Đảng xã hội chủ nghĩa - cách mạng lẫn men-sê-vích? Lúc này? Trong bài báo không nói rõ⁹⁵.

Viết cho tôi vài chữ.

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

Viết ngày 1 tháng Tám 1921

In lần đầu năm 1959 trong Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

Theo đúng bản thảo

143

ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI V. A. AN-TÔ-NỐP - ỐP-XÊ-EN-CÔ

Gửi đồng chí An-tô-nốp - Ốp-xê-en-cô. Nơi cư trú

Tôi đã nhận được và đã đọc bản báo cáo của đồng chí về tỉnh Tam-bốp⁹⁶. Tôi đề nghị đồng chí, một là, nêu một

cách chính xác dự án đề nghị (theo tinh thần đồng chí đề nghị) lên Tiểu hội đồng, Hội đồng lao động và quốc phòng hoặc lên Ban chấp hành trung ương. Hai là, thảo luận xem có nên áp dụng hoạt động đầu chỉ là của một bộ phận của bộ máy Tam-bốp cho tỉnh Xa-ra-tốp hay không. Đề nghị trả lời.

Lê-nin

Đọc qua điện thoại ngày 1 tháng Tám 1921

In lần đầu năm 1933 trong Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản sao đánh máy

144 GỬI V. V. A-ĐÔ-RÁT-XKI¹⁾

2/VIII.

Đồng chí A-đô-rát-xki!

Tôi đã xem lời tựa. Khó mà đánh giá nó được vì nó chưa hoàn chỉnh. Xem chừng phải rút ngắn lại và diễn đạt cho rõ ràng hơn nhiều nữa, suy nghĩ kỹ hơn cách diễn đạt⁹⁷.

Kết hợp những câu trích dẫn *t h ậ t s ự* xuất sắc trong các bức thư với những tác phẩm *khác* của Mác và với bộ "*Tư bản*" (ví dụ trong vấn đề về "sự bình đẳng", *q u a n t r ọ n g b ậ c n h ấ t* trong bộ "*Tư bản*"). Nếu như lấy vấn đề *x*, thì về vấn đề *ấy* trong các bức thư viết thế này, trong những tác phẩm khác viết thế này, trong bộ "*Tư bản*" viết thế này.

1) Ngoài phong bì có dòng chữ của V. I. Lê-nin: "(của Lê-nin) gửi đồng chí A - đ ô - r á t - x k i [và hai cặp (nhỏ) *b ả n t h ả o k ề m t h e o*]".

Tôi chỉ kịp xem thoáng qua các bức thư. Dĩ nhiên đồng chí phải rút gọn lại rất nhiều, kết hợp, phân bố, suy nghĩ 2 và 3 lần rồi sau đó mới bình luận *một cách ngắn gọn*. Công việc rõ ràng sẽ nhiều hơn lúc đầu tưởng.

Việc xếp theo thời gian (có lẽ là đồng chí nói đúng) vị tất đã không tiện lợi hơn.

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

P.S. Tôi đang nghỉ phép. Không được khoẻ. Không thể gặp được.

"Sách giáo khoa", nếu đồng chí đã viết xong, cần phải xúc tiến việc xuất bản⁹⁸. Chắc chắn rằng qua M. N. Pô-crốp-xki thì nhanh nhất.

Viết ngày 2 tháng Tám 1921

Đăng lần đầu không đầy đủ năm 1924 trên tạp chí "Cách mạng vô sản", số 3

Theo đúng bản thảo

In toàn văn năm 1932 trong V. I. Lê-nin Toàn tập, xuất bản lần thứ 2 và 3, t. XXIX

145 GỬI V. Đ. BÔN-TƠ - BRU-Ê-VÍCH

V. Đm. thân mến!

Đồng chí làm ơn viết cho tôi biết,

1) đồng chí nhận *những người thuộc giáo phái đư-khô-boóc* vào nông trường quốc doanh⁹⁹ và rất hài lòng về họ phải không?

2) Việc di chuyển những người thuộc giáo phái đư-khô-boóc (a) từ Ca-na-đa, (b) từ Cáp-ca-dơ và nước Nga được tiến hành như thế nào (*nếu đồng chí biết rõ việc đó*);

3) có tiến hành soạn và in bản báo cáo của hội đồng kinh tế khu, nơi có nông trường quốc doanh + các nhà máy gạch v. v., mà đồng chí đã kể cho tôi nghe, để gửi lên Hội đồng lao động và quốc phòng không?

Ai là người *chính thức* lãnh đạo nông trường quốc doanh ấy?

Ai trong hội đồng kinh tế khu?

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

P. S. Tất cả những vấn đề này có tính chất *tư nhân*. Bởi thế nên tôi đề nghị *không cho ai* viện vào bức thư của tôi cả.

Viết chậm nhất là ngày 2 tháng Tám 1921

In lần đầu năm 1959 trong Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

Theo đúng bản thảo

146 GỬI L. C. MÁC-TEN-XƠ

Gửi Mác-ten-xơ

Tôi đã nhận được điện đánh đi từ Ri-ga nói về đại hội các hội viện trợ kỹ thuật cho nước Nga xô-viết ở Mỹ và Ca-na-đa đã họp — theo lời "Tiếng nói nước Nga" ở Niu-ôc¹⁰⁰ — vào những ngày đầu tháng Bảy ở Niu-ôc¹⁰¹.

Theo thông báo trên, đại hội đã gửi điện chào mừng Mác-ten-xơ và các bộ trưởng dân ủy và tuyên bố trong bức điện đó về quyết định của mình là lập tức bắt đầu việc tổ chức các đội kỹ thuật để gửi sang nước Nga xô-viết.

Tôi nghĩ rằng tôi cũng nên gửi cho họ một bức điện như sau:

"Được tin, theo lời "Tiếng nói nước Nga" ở Niu-ôc, về đại hội của các ngài về bức điện của đại hội chào mừng nước Nga xô-viết, nhân danh Hội đồng bộ trưởng dân ủy tôi bày tỏ với các ngài lời cảm tạ nồng nhiệt của chúng tôi.

Cá nhân tôi xin bổ sung thêm: sự viện trợ kỹ thuật của Mỹ và Ca-na-đa là hết sức cần thiết đối với chúng tôi. Nếu gửi các đội sang mà chưa được thỏa thuận trước về việc lựa chọn chỗ ở, nhà máy v. v., thì cần thiết phải trang bị cho đội lương thực, quần áo v. v. để dùng trong hai năm. Mỗi đội cần được chuẩn bị để làm công tác nông nghiệp cũng như công nghiệp. Thoạt tiên nên cử đại biểu sang để xem xét tại chỗ những khu đất dùng làm chỗ ở, các khu rừng, các mỏ, nhà máy v. v. để thuê".

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy Lê-nin

Cần có chữ ký của Mác-ten-xơ và bộ trưởng Bộ dân ủy lao động, nên có cả chữ ký của Bô-gđa-nốp và Tsi-tsê-rin nữa.

Viết ngày 2 tháng Tám 1921

In lần đầu năm 1933 trong Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

147 ĐIỆN GỬI M. L. RU-KHI-MÔ-VÍCH¹⁾

Chủ tịch Ban chấp hành Xô-viết tỉnh Đô-nét-xơ. Khác-cốp

Ngày 24 tháng Sáu, tôi đã gửi đồng chí bản sao bức điện của tôi gửi Pi-a-ta-cốp¹⁰² mang số 688. Tôi cũng cần

1) Chuyển theo đường dây trực tiếp.

có thư trả lời riêng của đồng chí. Đồng chí hãy trả lời tóm tắt bằng một bức điện, còn tỉ mỉ thì trả lời bằng thư. Các hội đồng kinh tế tỉnh của đồng chí bao giờ bắt đầu hoạt động?

Lê-nin

Viết ngày 2 tháng Tám 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản sao đánh máy

148

***ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI CỤC PHÓ CỤC THỐNG KÊ TRUNG ƯƠNG**

Tôi đã nhận được thông báo của đồng chí gửi ngày 29 tháng Bảy mang số 7772. Đề nghị gửi cho tôi những số liệu về năm 1920 mà Cục thống kê trung ương hiện có (và nếu có thì cả một phần năm 1921) dưới hình thức văn tắt nhất, cụ thể là: 1) những số liệu đó là của bao nhiêu tỉnh và vào thời gian nào; 2) tổng số sản phẩm đã làm ra; 3) tổng số nhiên liệu đã tiêu thụ.

Chỉ cần ba con số ấy và chỉ cần các ngành công nghiệp chủ yếu nhất (ví dụ ngành dệt, ngành luyện kim, Tổng cục công nghiệp giấy, ngành kỹ thuật điện, muối, cao su).

Nếu có những tổng số. Tách riêng những số liệu do các tổng cục cung cấp và những số liệu do các nhà máy trực tiếp gửi đến.

Lê-nin

*Đọc qua điện thoại ngày 2
tháng Tám 1921*

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản sao đánh máy

149

ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI T. L. ÁC-XEN-RỐT

Gửi đồng chí Ác-xen-rốt

Sao gửi các đồng chí Di-nô-vi-ép và Ra-đếch

Tôi đã nhận được văn bản bằng tiếng Đức các nghị quyết của Đại hội III. Ở trang 71, điều 2, tôi thấy đúng chỗ sai và hoàn toàn vô nghĩa nằm trong bản dự thảo ban đầu. Mặc dầu tôi đã vạch ra chỗ sai đó ngay tại đại hội và ngay lúc ấy đã giao cho ban thư ký cuốn sách nhỏ bằng tiếng Đức mà từ đó lẽ ra phải rút những câu trích dẫn đúng, tuy tôi đã làm như vậy nhưng chỗ sai và vô nghĩa vẫn lộ ra đấy. Tôi kiên quyết phản đối việc xuất bản như vậy những nghị quyết của đại hội; nó đặt chúng ta vào một vị trí nhục nhã và nhục cười. Đã nhiều lần tôi yêu cầu dù chỉ là một số nhỏ cán bộ quan trọng nhất trong ban thư ký của Quốc tế cộng sản phải thực hiện quy chế về trách nhiệm cá nhân. Tôi yêu cầu cho biết ai là người chịu trách nhiệm về việc biên tập tài liệu xuất bản như vậy.

Nếu những nghị quyết còn lại cũng xuất bản như vậy thì chỉ còn cách ném toàn bộ cuốn sách vào đồng lửa.

Lê-nin

*Đọc qua điện thoại ngày 2 tháng
Tám 1921*

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản sao đánh máy

150

GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP¹⁰³

Gửi đồng chí Xmô-li-a-ni-nốp

Yêu cầu chuyển cho Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy. Nhất thiết phải gọi đại diện của *đoàn chủ tịch Xô-viết đại biểu Mát-xcơ-va*.

2/8.

*Lê-nin**Viết ngày 2 tháng Tám 1921*

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản thảo

151

GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN

3. VIII. 1921.

Đồng chí Tsi-tsê-rin!

I-ô-nốp là ai?

Làm sao ông ta lại có thể đề nghị cho bọn men-sê-vích và bọn xã hội chủ nghĩa - cách mạng vào? ¹⁰⁴

Ở đây có một điều gì rất xấu đang mở ra hoặc đang hé mở.

Ý kiến của đồng chí?

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin**In lần đầu, theo đúng bản thảo*

152

GỬI A. V. LU-NA-TSÁC-XKI

3. VIII. 1921.

Gửi đồng chí Lu-na-tsác-xki,
sao gửi đồng chí Lít-ken-xơ
đồng chí Mô-lô-tốp
và đồng chí Ki-xê-lép

Đồng chí đã gửi cho tôi bản sao bức thư của đồng chí gửi đồng chí Ki-xê-lép đề ngày 26/7 ¹⁰⁵.

Tôi thấy cả lời lẽ lẫn nội dung bức thư đó của đồng chí đều không đúng.

Theo tôi, đồng chí, hoặc có thể là đồng chí Lít-ken-xơ, chánh văn phòng Bộ dân ủy giáo dục, hoàn toàn có lỗi, — có lỗi ở chỗ là đã không theo dõi các quyết nghị của Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy (quyết nghị thứ nhất ngày 22/VI!!!) và đã không kịp thời đề nghị Hội đồng bộ trưởng dân ủy xét lại quyết định của Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy.

Bản thân tôi không thấy gì sai trong quyết định của Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy, bởi vì đồng chí Ki-xê-lép đã đảm bảo với tôi rằng đồng chí Grin-béc cũng có mặt trong Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản thảo

153

GỬI M. N. PÔ-CRỐP-XKI

Gửi đồng chí M. N. Pô-crốp-xki

Đồng chí Lu-na-tsác-xki đã đến.
Có thể chứ!

Vì Chúa, đồng chí hãy cột thật chặt đồng chí ấy vào công tác giáo dục nghề nghiệp, nhà trường lao động thống nhất, v. v..

Đừng để cho đồng chí ấy chuyển sang nhà hát!

Lê-nin

Viết chậm nhất là ngày 3 tháng Tám 1921

In lần đầu năm 1945 trong Văn tập Lê-nin, t. XXXV

Theo đúng bản thảo

154
GỬI M. I. PHRUM-KIN

4/VIII.

Đồng chí Phrum-kin!

Hình như lúc này mọi việc đều phụ thuộc vào sự thu thuế lương thực một cách nhanh chóng.

Liệu có nên bổ sung thêm những việc đã làm một cái gì đó như:

1) tăng cường các đơn vị bộ đội (ở tỉnh Mát-xcơ-va cử $1/2$ số học viên trường sĩ quan vào việc đó)¹⁾, tức là cử họ đi tham gia công tác lương thực?

2) — cũng như vậy, đặc biệt là ở tỉnh Mát-xcơ-va và các tỉnh lân cận?

3) *Nuôi các đơn vị đó* (và cả các đội lương thực mà hiện nay hình như đã có tên gọi khác là "công an hỗ trợ thu thuế lương thực" hay là một tên tương tự như vậy?) *do nông dân địa phương chịu phí tổn 2 phun-tơ một ngày? 3 phun-tơ một ngày?*

1) Câu ở trong ngoặc là do V. I. Lê-nin viết thêm ở ngoài lề.

Các đồng chí nông dân, các đồng chí không muốn điều đó ư? Thế thì hãy nộp *thuế lúa mì* nhanh lên. Chỉ cần các đồng chí nộp được 50 - 75% là chúng tôi *bắt đầu* rút thôi!

4) quyết định (hay có thể là thay cho "quyết định" *tiến hành* dưới dạng rút kinh nghiệm và *để làm mẫu mực* ở tỉnh Mát-xcơ-va);

trừng phạt để làm gương ngay lập tức và hết sức nghiêm khắc 10 nông dân *giàu nhất* trong mỗi tổng vì tội nộp thuế lương thực *chậm*, dù chỉ chậm một chút thôi, hoặc vì *uể oải* trong việc nộp thuế lương thực;

— — — cũng như vậy — trừng phạt *để làm gương* 1 tổng mỗi huyện, hoặc 2 - 3 mỗi tỉnh, vì tội *uể oải* trong việc nộp thuế lương thực?

5) **thưởng** cho việc nộp đủ 100% thuế (lúa mì) trong 2 - 3 tuần. Thưởng bằng gì? các đồ vật bằng *vàng bạc*. Chúng ta sẽ lấy ở *Cục bảo quản tài sản quý của nhà nước*.

6) động viên thêm 2 - 3 trăm đảng viên có trách nhiệm nhất tham gia vào việc thu thuế lương thực ở tỉnh *Mát-xcơ-va*, dầu chỉ để tiến hành những *công tác đột kích* (kiểm tra, gây áp lực) mỗi tuần hai ngày?

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

P. S. Tôi viết gửi đồng chí, chứ không gửi Bri-u-kha-nốp, vì tin rằng đồng chí ấy đã đi nghỉ rồi. Nếu đồng chí ấy chưa đi, thì, tất nhiên, đọc cho cả đồng chí ấy nghe.

Viết ngày 4 tháng Tám 1921

In lần đầu năm 1933 trong Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

155

**ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP**

Gửi Xmô-li-a-ni-nốp

Do có kháng nghị cặn kẽ và chính thức của đồng chí Tsi-tsê-rin phản đối việc gửi bức điện kèm theo đây¹⁰⁶ tôi đề nghị tổ chức thêm một cuộc hội nghị gồm có đồng chí Mác-ten-xơ, một đại diện của Bộ dân ủy lao động nắm được vấn đề này và một đại diện của Bộ dân ủy ngoại giao cũng nắm được vấn đề này. Tất cả, kể cả đồng chí nữa, là 4 người.

Tại cuộc hội nghị đó tôi đề nghị thảo luận những ý kiến phản đối của Tsi-tsê-rin và đặc biệt chú ý đến vấn đề nêu lên trong bức điện là yêu cầu phải mang theo lương thực dùng trong 2 năm.

Tôi nghĩ rằng nếu bổ sung thêm một câu, nói rõ việc đấu tranh với những khó khăn và thiếu thốn ở nước Nga và việc không cần đến những người không chịu được những thiếu thốn đó, thì bức điện chỉ có lợi mà thôi. Đề nghị gửi cho tôi biết quyết định bằng văn bản ngắn gọn nhất, chậm nhất là tối mai.

Lê-nin

*Đọc qua điện thoại ngày 4
tháng Tám 1921*

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản sao đánh máy

156

**ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP
ĐỂ CHUYỂN CHO CÁC ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ
BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG
ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA**

Gửi đồng chí Mô-lô-tốp

Tôi đã nhận được của Tsi-tsê-rin bản dự thảo luận cương đề cập tới chính sách ở Bu-kha-ra, đã được thỏa thuận với Ủy ban phụ trách các vấn đề Tuốc-ke-xtan và đại diện của chúng ta ở Bu-kha-ra¹⁰⁷. Tôi bỏ phiếu tán thành việc thông qua ngay lập tức luận cương đó, sau khi đã hỏi ý kiến tất cả các ủy viên Bộ chính trị qua điện thoại.

Lê-nin

*Đọc qua điện thoại ngày 4
tháng Tám 1921*

*In lần đầu, theo đúng
bản sao đánh máy*

157

**ĐIỆN VÔ TUYẾN
GỬI TẤT CẢ CÁC HỘI ĐỒNG KINH TẾ
CỦA CÁC TỈNH VÀ CÁC HUYỆN**

Gửi tất cả các hội đồng kinh tế
của các tỉnh và các huyện

Tổng cục phát hành sách báo gửi về các địa phương số 44 Tập sắc luật trong đó có "Huấn thị của Hội đồng lao động và quốc phòng". "Huấn thị" được viết trước hết là cho các hội đồng kinh tế của các tỉnh, huyện, khu và tổng. Tôi hết sức kiên quyết đề nghị các đồng chí theo dõi đặc

biệt và rất nghiêm khắc sao cho các hội đồng kinh tế tổng và khu nhận được bản "Huấn thị của Hội đồng lao động và quốc phòng"; ở nơi nào không có hội đồng như thế, thì ban chấp hành Xô-viết tổng nhận. Tôi giao trách nhiệm riêng cho các chủ tịch, thư ký của các hội đồng kinh tế tỉnh và huyện theo dõi sao cho "Huấn thị" đến tận tay các ban chấp hành Xô-viết tổng. Tôi nhấn mạnh với các đồng chí sự cần thiết tuyệt đối phải đưa "Huấn thị của Hội đồng lao động và quốc phòng" đến tận tổng và thôn, để cho quảng đại quần chúng nông dân có thể tìm hiểu quyết nghị mới nhất của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga. Đề nghị các hội đồng kinh tế tỉnh áp dụng những biện pháp nhằm gửi điện cho các hội đồng kinh tế huyện, các phòng sách báo tỉnh và huyện thuộc Tổng cục phát hành sách báo.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng *Lê-nin*

*Viết chậm nhất là ngày 4
tháng Tám 1921*

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản đánh máy

158

NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ

Chất vấn **Lít-ken-xơ** về công việc "đứng" (hoặc *c h ạ y*) ra sao?¹⁰⁸

Gửi thư trả lời của Lít-ken-xơ cho tôi.

Lê-nin

5/8.

Viết ngày 5 tháng Tám 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

159

ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI L. B. CRA-XIN

Gửi đồng chí Cra-xin

Tôi đã nhận được bản sao bức thư của đồng chí gửi Đgiéc-gin-xki về việc đóng tàu thủy. Đồng ý với đồng chí là lúc này ta chưa nên đóng tàu đi biển. Tôi nghĩ rằng những lý do về quân sự cũng nói lên điều đó. Việc đẩy mạnh đóng tàu chở dầu cho đội tàu chở dầu mở là tuyệt đối cần thiết, đặc biệt là ở biển Ca-xpien và sông Vôn-ga. Tôi đề nghị:

1) hỏi kết luận chính thức của Ủy ban kế hoạch nhà nước về vấn đề này;

2) củng cố quyết định chính xác bằng một cuộc hội nghị chính thức gồm Bộ dân ủy ngoại thương, Bộ dân ủy giao thông, và nếu có ngành nào quan tâm đến thì thêm ngành đó.

Lê-nin

*Đọc qua điện thoại ngày 5
tháng Tám 1921*

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản sao đánh máy

160

GỬI A. I. PÔ-CHI-A-ÉP

Gửi đồng chí Pô-chi-a-ép

Tôi mắng đồng chí thậm tệ vì tội rên rỉ và vì thái độ không thiết thực. Về Máy-xne lẽ ra đồng chí phải chính thức, bằng văn bản, hỏi Bri-u-kha-nốp và nếu đồng chí ấy không

đồng ý thì phải gửi (bản sao trả lời của đồng chí ấy) đến Hội đồng lao động và quốc phòng.

Kéo dài ra chẳng để làm gì: càng kéo dài ra thì càng thêm lăm lăm gièm pha mà đồng chí cũng đang phải chịu. Cần phải sử dụng quyền của mình và không được rên rỉ. Ngày mai phải gửi đến cho tôi bức điện văn bằng điện thoại chính thức của đồng chí về Mây-xne.

Về yêu cầu đối với đảng, đồng chí nên chính thức đưa lên Bộ tổ chức và phải nhanh vào. Điều đó không liên quan đến tôi. Đồng chí có thể khiếu nại lên Bộ chính trị. "Kế hoạch" tôi chưa đọc. Đồng chí hãy viết cho tôi 2 trang về sự bất đồng giữa N. M. Knhi-pô-vích và Mây-xne¹⁰⁹.

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

5 — VIII — 21.

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản sao đánh máy

161

ĐIỆN GỬI N. M. KNHI-PÔ-VÍCH

Mật

Gửi Ni-cô-lai Mi-khai-lô-vích *Knhi-pô-vích*
(Bôn-sôi Cô-di-khin-xki, nhà số 8)

Tôi rất tiếc là vì ốm mà đã không tiếp chuyện anh được khi anh đến thăm Na-đê-giơ-đa Côn-xtan-ti-nốp-na. Tôi muốn đề nghị anh viết cho tôi vài chữ vắn tắt: 1) sự đánh giá của anh về Mây-xne a) về mặt trung thực, b) về lập trường chính trị, c) về mặt hiểu biết công việc, d) về

năng lực quản lý và 2) những bất đồng của anh với Tổng cục công nghiệp đánh cá. 3) Những đề nghị của anh, nếu có, về việc phân cấp trong ngành cá và việc tổ chức nghề cá ở Muốc-man.

Gửi lời chào Lê-nin

*Đọc qua điện thoại ngày 5
tháng Tám 1921*

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

162

GỬI L. B. CA-MÊ-NÉP ĐỂ CHUYỂN CHO CÁC ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA

Gửi đồng chí Ca-mê-nép

Tsi-tsê-rin đã gửi cho tôi văn bản trả lời của Hu-vơ¹¹⁰. Tsi-tsê-rin đề nghị thả ngay những tù binh Mỹ. Tôi đồng ý. Tôi đề nghị gọi điện thoại hỏi ý kiến các ủy viên Bộ chính trị. Về Ki-ly, tôi đề nghị trước hết nên hỏi Ê-nu-kít-dê, cách đây vài hôm đồng chí đó có cho tôi biết là Đoàn chủ tịch Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga đã có quyết định — thả Ki-ly. Theo tôi nên tách Ki-ly ra khỏi số chung thì hợp lý hơn, vì y bị trừng trị theo quyết định của tòa án. Đồng chí hãy thảo luận với Tsi-tsê-rin. Có thể, thả Ki-ly trước những người khác và trên những cơ sở khác thì hợp lý hơn.

Theo tôi, không nên công bố về cuộc đàm phán của chúng ta tại Ri-ga với viên giám đốc Brau-nơ, ít ra cũng là cho đến khi kết thúc giai đoạn đầu của cuộc đàm phán đó.

5 — VIII — 21.

Lê-nin

In lần đầu, theo đúng bản sao đánh máy

163

GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP

Đồng chí đã tiến hành việc này vô cùng trì trệ, không hợp lệ, uể oải, không theo tác phong quân sự¹¹¹.

Từ nay về sau tôi phải có thái độ *h ợ p l ệ h ơ n* với đồng chí.

Viết ngày 5 tháng Tám 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

164

GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP¹¹²

Đồng chí Xmô-li-a-ni-nốp! Cần phải theo dõi việc này (đặc biệt là trên góc độ: 1) ai là người chịu trách nhiệm? 2) tính chất *đ ộ c l ậ p* của xí nghiệp đặt có đúng không?)

Nếu cần, hãy bàn với Cô-rô-xtê-lép.

Hãy ghi điều ấy vào và **theo dõi**.

5/8.

Lê-nin

Viết ngày 5 tháng Tám 1921

Đăng lần đầu năm 1956 trên tạp chí "Lưu trữ lịch sử", số 4

Theo đúng bản thảo

165

**ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI Ph. E. ĐGIÉC-GIN-XKI**

M ậ t

Gửi đồng chí Đgiéc-gin-xki

Tôi đã nhận được bức thư ngắn của đồng chí trình bày hai sơ đồ¹¹³. Tôi hoàn toàn đồng ý với đồng chí rằng nên bảo vệ sơ đồ của Bộ dân ủy giao thông dự định giữ nguyên chức vụ và tính độc lập của thủ trưởng chính. Người ta đã báo cho tôi biết là Rút-du-tác sẽ đến vào 15 - VIII, nên thúc anh ta đến nhanh hơn. Đồng chí hãy viết cho tôi biết là đồng chí có hài lòng với tổng cục trưởng Tổng cục giao thông hiện giờ không và dự kiến những người nào nữa có thể đề bạt giữ chức vụ đó khi cần thiết.

Lê-nin

Đọc qua điện thoại ngày 5 tháng Tám 1921

In lần đầu năm 1933 trong Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản sao đánh máy

166

**ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI G. M. CƠ-GI-GIA-NỐP-XKI**

Gửi đồng chí Cơ-gi-gia-nốp-xki

Đề nghị đồng chí viết gửi cho tôi 2 - 3 dòng nêu lên ý kiến của đồng chí về bức thư tôi gửi cho Va-scốp qua bản sao gửi đồng chí¹¹⁴.

Lê-nin

Đọc qua điện thoại ngày 5 tháng Tám 1921

In lần đầu năm 1933 trong Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản sao đánh máy

167
GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP
VÀ CÁC ỦY VIÊN HỘI ĐỒNG LAO ĐỘNG
VÀ QUỐC PHÒNG¹¹⁵

Khẩn

Gửi đồng chí *Xmô-li-a-ni-nốp*

Đề nghị đọc bức thư của tôi ở mặt sau và thông qua *Hội đồng Lao động và quốc phòng* (có kết luận của Ủy ban kế hoạch nhà nước) một cách nhanh chóng **tối đa** trong 2 - 4 ngày.

5/8.

Lê-nin

N B:

Để tiến hành được nhanh cần làm như sau:

1) sao làm 2 - 3 bản. Một bản gửi ngay cho Cơ-gi-gia-nốp-xki với yêu cầu là gửi kết luận đến *vào ngày thứ ba*;

2) phân phát ngay cho các ủy viên *Hội đồng Lao động và quốc phòng*, theo dõi để họ xem thật nhanh và ghi ý kiến vào ngay trên bức thư;

3) gọi điện thoại cho các đồng chí ủy viên *Hội đồng lao động và quốc phòng* hỏi họ có đồng ý chuyển bản sơ thảo cho tiểu ban: Cra-xin + A-va-nê-xốp + Bô-gđa-nốp (hoặc là một đại diện đặc biệt của đồng chí đó).

Lê-nin

Tôi cho rằng kế hoạch là đúng và phải được *nhanh chóng* thông qua. Có thể là nên có một vài điểm xác định rõ hơn và bổ sung thêm, thí dụ:

1) cấp vốn lưu thông bằng *vàng*, nhưng chỉ lấy trong *số tiền lãi xuất khẩu* của chúng ta năm 1921, bằng cách *buộc* nhóm đó phải đẩy nhanh việc thực hiện số xuất khẩu đó;

2) xác định *chính xác hơn* khu vực cho nhóm đó "thuê",

chủ yếu hoặc thậm chí chỉ lấy vùng phía bắc xa nhất (điều này thuận tiện hơn cho ta, bởi vì nó sẽ tránh cho chúng ta khỏi phải gửi lương thực đến đó; điều đó thuận tiện hơn về chính trị, bởi vì những điều kiện ưu đãi cho công nhân 50 cô-pécch *vàng!!* — sẽ ít gây nên sự ghen tị và va chạm trong số công nhân khác);

3) xác định *rõ hơn trách nhiệm* của nhóm: hoàn thành không <¹⁾ chương trình thế này (cả về sản xuất lẫn *xuất khẩu* trong năm 1922 và đặc biệt là năm 1923);

4) buộc "nhóm" phải ra sức giữ gìn lợi ích điện khí hóa (mua thật nhiều phụ tùng nước ngoài cho các nhà máy điện, sử dụng mặt cửa v. v.) — lợi ích cung cấp nhiên liệu cho nước Nga (các nhánh nhiên liệu; tăng cường việc vận chuyển nhiên liệu, củi đến Mát-xcơ-va v. v.);

5) cho phép nhóm thực hiện điều nó yêu cầu trong lĩnh vực tự chủ về tài chính và vật chất.

5/VIII. 1921.

Lê-nin

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản thảo

168
GỬI V. X. ĐÔ-VGA-LÉP-XKI²⁾

Gửi bộ trưởng Bộ dân ủy bưu điện

Đồng chí Đô-vga-lép-xki!

Một lần và một lần nữa tôi hết sức lưu ý đồng chí đến tình trạng tồi tệ của chiếc máy điện thoại của tôi ở làng Goóc-ki.

1) — không < — không kém hơn

2) Trên thư có dòng chữ của V. I. Lê-nin: "Sao lại; gửi ngay".

Hôm nay, 6/8, thứ bảy, Khác-cốp - Mát-xcơ-va nghe, như người ta báo cho tôi, *rất rõ*. Điện thoại của tôi: người ta không nghe tiếng tôi (tôi nghe được Mát-xcơ-va) và *ngã t* hàng chục lần.

Những người do đồng chí cử đến chữa, làm ra vẻ thông minh, đặt những dụng cụ đặc biệt gì đó nhưng chẳng đến đâu cả. Hoặc giả những người đó hoàn toàn ngốc, hoặc giả họ là những kẻ phá hoại ngầm rất thông minh.

Rõ ràng là *các nhân viên* tỏ ra vô dụng, hoặc là *đồng chí không biết* cử các nhân viên kiểm soát, hoặc là *đồng chí không biết* giải thoát cho nhân viên khỏi những việc làm quá sức và tổ chức sao cho họ phục vụ *t ô i* một cách tử tế.

Bao giờ chúng ta mới có được máy điện thoại trong vòng 30 - 40 véc-xta¹⁾ cũng tốt như điện thoại của Pê-tơ-rô-grát và Khác-cốp dài 600 - 750 véc-xta?

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy Lê-nin

Viết ngày 6 tháng Tám 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

169

CUỘC NÓI CHUYỆN QUA ĐƯỜNG DÂY TRỰC TIẾP với M. C. VLA-ĐI-MI-RỐP NGÀY 6 THÁNG TÁM 1921

(Mát-xcơ-va - Khác-cốp)

Vla-đi-mi-rốp: Chúng tôi đã định mức cao cho vùng hữu nghị U-cra-i-na. Điều đó gắn liền với sự mạo hiểm to lớn. Chúng tôi áp dụng những biện pháp như sau: lôi cuốn các hội đồng kinh tế tổng vào công việc thảo luận một loạt vấn đề mà nông thôn quan tâm,

1) Vé-c-xta — dặm, đơn vị chiều dài cũ ở Nga, bằng 1,06km.

nhưng đồng thời trước chúng tôi lại nảy ra vấn đề về muối, tính đến việc thiếu muối hiện nay. Vấn đề quy lại như sau: có nên cung cấp muối mà không tính đến việc nộp thuế không (đấy là chính thức), trên thực tế thì chúng tôi sẽ cung cấp trước hết cho các tổng đã bắt đầu thu thuế có kết quả, hơn nữa tôi cho rằng ngay từ bây giờ bán muối lấy tiền mặt là đúng. Đề nghị đồng chí cho kết luận.

Lê-nin: *Một là*: tôi khuyên đồng chí chỉ bán muối lấy lúa mì thôi và quyết không bán lấy tiền mặt.

Hai là: chỉ bán muối cho những tổng, thôn hoặc những hộ riêng biệt đã nộp xong ít nhất là $\frac{1}{4}$ hoặc $\frac{1}{2}$ thuế.

Ba là: tôi cho rằng để thu thuế thành công, thì cần thiết phải điều các đơn vị bộ đội đến giúp thu thuế, sao cho các đơn vị đó được cấp tăng lương thực lấy ở nông dân địa phương cho đến lúc thuế nộp xong.

Bốn là: đề nghị đồng chí cho biết tình hình lương thực của Đôn-bát như thế nào, nó đã được đảm bảo đến mức nào và trong bao lâu.

Vla-đi-mi-rốp: về hai vấn đề đầu tôi vẫn bảo vệ đúng lập trường đó.

Về lực lượng quân đội tôi đề nghị thảo luận với Phrun-dê, đồng chí đó đã đi Mát-xcơ-va.

Còn đối với Đôn-bát thì chúng tôi có bốn chuyến tàu. Chúng tôi đang thi hành những biện pháp để có được đầu máy xe lửa. Tôi cho rằng sẽ có thể bắt đầu chở đến thường xuyên không chậm quá ngày 12.

Lê-nin: bảo vệ lập trường thứ nhất vẫn chưa đủ. Cần có quyết định chính thức của Ban chấp hành trung ương. Nếu đồng chí không thể nhận được quyết định đó từ Ban chấp hành trung ương của các đồng chí, thì phải thông qua Ban chấp hành trung ương ở đây. Về quy tắc sử dụng lực lượng quân đội cũng phải làm như vậy.

Về Đôn-bát, đồng chí hãy gửi cho tôi mỗi tuần hai lần những tin tức ngắn gọn và chính xác nhất về số lượng lương thực hiện có.

Vla-di-mi-rốp: theo tôi tốt hơn hết là giải quyết vấn đề này cùng với Ra-cốp-xki và Phrun-dê. Hai đồng chí này đã đi Mát-xcơ-va. Ý kiến của tôi đã rõ.

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản đánh máy

170

NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ ¹¹⁶

Goóc-ki gửi?

Chuyển cho Lít-ken-xơ và yêu cầu gửi trả lại cho tôi và cho biết vấn đề là như thế nào và *giải quyết* ra sao.

6/VIII. 1921.

Lê-nin

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản thảo

171

GỬI C. M. SVẾT-TSI-CỐP ¹¹⁷

Gửi đồng chí Svết-tsi-cốp

Tôi không thể tiếp đồng chí được như đồng chí đã yêu cầu. Đề nghị đồng chí viết cho tôi mấy dòng: một là, cuối cùng thì đồng chí đã nhận được quỹ như thế nào để mua ở nước ngoài trong năm 1921, hai là, hiện giờ đồng chí có những đề nghị thực tiễn nào.

6/VIII — 21.

Lê-nin

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản sao đánh máy

172

ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP

Gửi đồng chí Xmô-li-a-ni-nốp

Tôi được đồng chí Khin-tsúc báo cho biết rằng bản dự thảo hợp đồng tô nhượng của hợp tác xã vô sản do ban tô nhượng thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao biên soạn với những điểm sửa chữa của Liên hiệp trung ương các hợp tác xã tiêu dùng, đã được gửi cho tôi xem và thông qua. Tôi đề nghị tìm và gọi điện cho biết, nếu có thể, thì gửi đến cho tôi.

6/VIII — 21.

Lê-nin

*In lần đầu, theo đúng
bản sao đánh máy*

173

GỬI BỘ DÂN ỦY NÔNG NGHIỆP
VÀ NHÀ XUẤT BẢN QUỐC GIA ¹⁾

Gửi đồng chí Tê-ô-đô-rô-vích (Bộ dân ủy nông nghiệp)
và Nhà xuất bản quốc gia

7. VIII.

Trong số sách mới, tôi nhận được của Nhà xuất bản quốc gia *Xê-m. Ma-xlốp*: "Kinh tế nông dân". 1921. Xuất bản *lần thứ 5!!* (hay *lần thứ 4*).

1) Trên thư có dòng chữ ghi chú của V. I. Lê-nin: "Chép lại trên giấy có tiêu đề. Gửi đến cho tôi ký".

Mới đọc qua đã thấy rằng đây là một cuốn sách tư sản từ đầu đến cuối, bản thủ, mê hoặc người mu-gích bằng sự dối trá tư sản phô trương "uyên bác".

Gần 400 trang mà không có một lời nào về chế độ xô-viết và chính sách của nó — về các đạo luật và các biện pháp của chúng ta nhằm chuyển lên chủ nghĩa xã hội, v. v..

Hoặc là một thừng ngọc, hoặc là một tên phá hoại ngậm độc ác mới có thể cho xuất bản cuốn sách đó.

Tôi yêu cầu kiểm tra và nêu cho tôi biết tên *tất cả* những người chịu trách nhiệm biên tập và xuất bản cuốn sách đó.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Viết ngày 7 tháng Tám 1921

Đăng lần đầu tháng Bảy 1924
trên tạp chí "Đời sống", số 1

Theo đúng bản thảo

174

GỬI M. P. TÔM-XKI¹¹⁸

7/VIII.

Đồng chí Tôm-xki!

Rất cảm ơn đồng chí về bức thư, rất rõ ràng.

Lẽ dĩ nhiên là đồng chí đúng khi cho rằng "9 triệu con cừu" là *cần thiết* đối với chúng tôi (Mát-xcơ-va)¹¹⁹. Bằng bất kỳ giá nào cũng phải mua cho được số cừu đó! Và gửi *ngay về Hội đồng lao động và quốc phòng* cho chúng tôi lịch tiếp nhận chúng.

Về lúa mì cũng như vậy.

Để tìm cách giải quyết sự bất đồng giữa đồng chí và đồng chí Xa-pha-rốp chúng tôi cử đồng chí I-ốp-phê tới đây.

Theo tôi *có thể* và *phải* kết hợp hai khuynh hướng:

- 1) *trước nhất* là lúa mì và thịt cho Mát-xcơ-va;
 - 2) một số nhượng bộ (để làm được việc đó) và giải thưởng cho "thương nhân";
 - 3) nhất thiết phải có *chính sách kinh tế mới* (đại hội X, hội nghị V. 1921, v. v.);
 - 4) nhất định phải có *ủy ban nông dân nghèo* theo đạo Hồi và
 - 5) thái độ chu đáo, thận trọng cùng với một số nhượng bộ đối với *bản nông theo đạo Hồi*.
- Có thể và phải kết hợp và *củng cố* một đường lối sáng suốt, thận trọng, giữ gìn lợi ích của "chính sách thế giới" của chúng ta trên *toàn bộ* phương Đông.

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

P. S. Chắc là Ban chấp hành trung ương sẽ đồng ý với yêu cầu của đồng chí về $\frac{1}{2}$ năm. Chúng tôi sẽ bàn với Rút-du-tác.

Viết ngày 7 tháng Tám 1921

Gửi đi Ta-sken

In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

Theo đúng bản thảo

175

GỬI G. I. XA-PHA-RỐP

7/VIII.

Đồng chí Xa-pha-rốp!

Rất cảm ơn về cuốn sách nhỏ¹²⁰ và những tài liệu khác. Chúng tôi cử I-ốp-phê đến để tìm cách *kết hợp* đường lối của đồng chí và của Tôm-xki.

Cần phải làm điều đó.

Nhất thiết phải gửi lúa mì và thịt cho Mát-xcơ-va *trước tiên*.

Cả "chính sách kinh tế mới" nói chung lẫn *một loạt* nhượng bộ và giải thưởng cho các thương nhân đều cần để làm được việc đó.

Đồng thời phải có sự quan tâm tối đa và có hệ thống đối với bản nông theo đạo Hồi, đối với việc tổ chức và giáo dục họ.

Có thể và cần phải vạch ra và *củng cố* (trong một loạt những chỉ thị *hết sức chính xác*) một chính sách như vậy.

Chính sách đó phải là mẫu mực cho *t o à n t h ể* phương Đông.

Gửi lời chào tốt đẹp nhất!

Lê-nin của đồng chí

P. S. Sau khi vạch xong đường lối, chắc chắn người ta cũng sẽ cho đồng chí đi nghỉ phép.

Viết ngày 7 tháng Tám 1921

Gửi đi Ta-sken

*In lần đầu không đầy đủ
trong V. I. Lê-nin Toàn tập,
xuất bản lần thứ 4, t. 35*

*In toàn văn lần đầu, theo đúng
bản thảo*

176

ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI N. Ph. PRÊ-Ô-BRA-GHEN-XKI

Đồng chí N. Ph. Prê-ô-bra-gien-xki!

Rất tiếc là không làm sao gặp được đồng chí trước ngày 9/VIII.

Thư của đồng chí, tôi gửi sang Ban bí thư Ban chấp hành trung ương để chuyển cho Mô-lô-tốp¹²¹.

Đồng chí hãy bàn với Mô-lô-tốp lần Crơ-gi-gia-nốp-xki.

Nếu thấy cần thiết, đồng chí hãy gửi cho tôi bản sao những đề nghị thực tiễn của đồng chí.

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

Viết ngày 7 tháng Tám 1921

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản thảo

177

THƯ NGẮN GỬI THƯ KÝ¹²²

Gửi cho *Hội đồng lao động và quốc phòng*. Nhân lên và gửi cho: Bộ dân ủy nông nghiệp, Bộ dân ủy lương thực, Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao v. v..

8/VIII.

Lê-nin

Viết ngày 8 tháng Tám 1921

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản thảo

178

GỬI TIỂU HỘI ĐỒNG BỘ TRƯỞNG DÂN ỦY¹²³

1

Nhà của chúng ta — bản một cách *kinh tế*. Đạo luật ấy có mà cho quý cũng không hợp.

Phải nêu một cách *chính xác hơn* và *đầy đủ hơn* gấp 10 lần những người *chị u tr á c h n h i ệ m* (không

phải một người mà là nhiều người, theo thứ tự) và bỏ tù không thương tiếc.

Viết khoảng giữa ngày 8 và 11 tháng Tám 1921

In lần đầu năm 1945 trong Văn tập Lê-nin, t. XXXV

Theo đúng bản thảo

2

Tôi không đồng ý nếu không có những điểm bổ sung:

1) ngoài chủ nhiệm ra thì "người phó" của ông ta cũng phải chịu trách nhiệm.

Cần phải có người phó;

2) ngoài họ ra, ủy ban kiểm tra gồm đại diện của những người cư trú cũng phải chịu trách nhiệm. Cần phải có một ủy ban như vậy. Ít nhất là 3 người, họ phải *thường xuyên có mặt*, hoặc là người phó của họ.

3) Tất cả những người đó phải chịu trách nhiệm đối với tòa án lần về mặt *hành chính*.

11/VIII.

Lê-nin

Viết ngày 11 tháng Tám 1921

In lần đầu năm 1945 trong Văn tập Lê-nin, t. XXXV

Theo đúng bản thảo

3

Cái đó chưa đủ.

Cần phải bổ sung thêm:

1) những người cư trú phải chịu trách nhiệm về việc không bầu chủ nhiệm và "phó" chủ nhiệm;

2) — — cũng như về việc không bầu ủy ban kiểm tra;

3) trách nhiệm của chủ nhiệm, phó chủ nhiệm và của ủy ban kiểm tra là phải theo dõi để *hàng ngày* có người trực nhật chịu trách nhiệm (hoặc giả bản thân chủ nhiệm, hoặc giả phó chủ nhiệm, hoặc giả ủy viên ủy ban kiểm tra)

ngoài những người đặc biệt được thuê ra (người gác cổng, v. v.), nếu có những người như thế;

4) trách nhiệm của người cư trú trong những nhà dưới 10 căn hộ.

Quy định trách nhiệm của người cư trú như thế nào? Điều đó cần phải suy nghĩ và tìm ra biện pháp.

19/VIII.

Lê-nin

Viết ngày 19 tháng Tám 1921

In lần đầu năm 1945 trong Văn tập Lê-nin, t. XXXV

Theo đúng bản thảo

179

GỬI G. M. CỜ-GI-GIA-NỐP-XKI

9 — VIII — 21.

Đồng chí Cờ-gi-gia-nốp-xki!

Tôi đã nhận được công văn của đồng chí về Ma-khô-nin¹²⁴.

Có cần phải được Ủy ban kế hoạch nhà nước chính thức thông qua một quyết định như vậy không?

Hay hiện còn chưa có lý do, và hợp lý hơn cả là tạm thời cứ để trao đổi ý kiến riêng đã.

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

In lần đầu năm 1933 trong Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản sao đánh máy

180
GỬI G. I. BÔ-KI

9. VIII. 1921.

Đồng chí Bô-ki!

Trong thư nói về *Sê-lê-khe-xơ* (I-a-cốp Xa-vê-li-ê-vích) đồng chí có nói: "người ta đang vận động cho ông ta" *cho đến tận* Lê-nin và đề nghị "cho phép đồng chí không chú ý đến bất kỳ những sự chạy chọt và gây sức ép nào về vụ Cục bảo quản tài sản quý của nhà nước" ¹²⁵.

Tôi không thể cho phép như vậy.

Lời chất vấn mà tôi gửi *k h ô n g* phải là "sự vận động", không phải là "gây sức ép", cũng không phải là "chạy chọt".

Tôi có trách nhiệm phải chất vấn, khi người ta nói rõ *sự ngờ vực* đối với tính chất đúng đắn.

Đồng chí có trách nhiệm phải trả lời cho tôi *v ề t h ự c c h ấ t*: "những lý lẽ hoặc những tang chứng *n h ư t h ế n à y n à y* là quan trọng, tôi *không đồng ý* phóng thích, không đồng ý *giảm tội*" v. v. và v. v..

Chính đồng chí phải trả lời tôi *v ề t h ự c c h ấ t* như vậy đấy.

Đồng chí có thể *k h ô n g c h ấ p n h ậ n* những sự chạy chọt và "vận động"; "gây sức ép" là một hành động **phi pháp**. Nhưng, tôi xin nhắc lại, sự nhầm lẫn của đồng chí về *sự chất vấn* của Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy với việc chạy chọt, vận động hay gây sức ép, là *sai lầm*.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

*In lần đầu năm 1945 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXV*

Theo đúng bản thảo

181
GỬI A. M. GOÓC-KI

9/VIII. 1921.

A-lếch-xây Mác-xi-mô-vích!

Tôi đã chuyển thư của đồng chí cho L. B. Ca-mê-nép ¹²⁶.

Tôi mệt mỏi đến mức không thể làm gì được nữa.

Còn đồng chí thì ho ra máu mà vẫn không chịu đi!! Quả thật vừa thiếu lương tâm vừa không hợp lý.

Ở châu Âu đồng chí vừa chữa bệnh tại một nhà an dưỡng *tốt lại vừa làm được công việc nhiều gấp ba lần*.

Thật đấy.

Còn ở ta thì chẳng chữa bệnh được, cũng chẳng làm việc được — chỉ có *chạy ngược chạy xuôi. M ộ t s ự c h ạ y n g ư ợ c c h ạ y x u ô i v ô í c h*.

Đồng chí hãy đi đi, hãy chữa bệnh cho khỏi. Đừng có cứng đầu cứng cổ, tôi yêu cầu đồng chí đấy.

Lê-nin của đồng chí

*Đăng lần đầu năm 1924 trên
tạp chí "Người đương thời
Nga", số 1*

Theo đúng bản thảo

182
NHỮNG GHI CHÚ TRÊN BỨC ĐIỆN VÔ TUYẾN
CỦA B. X. XTÔ-MÔ-NI-A-CỐP
VÀ NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ

Bộ phận vật liệu quan trọng nhất cho Nhà máy điện Ca-si-ra, cụ thể là sứ cách điện, đã được đặt và sẽ gửi đi vào cuối tháng Tám; trừ một bộ phận nhỏ sẽ gửi đi vào nửa đầu tháng Chín.

Những vật liệu gì? Thời hạn giao các vật liệu còn lại là từ ba đến bốn tháng, vì không một nhà máy nào có thể sản xuất xong sớm hơn. Thời hạn đối với đầu máy xe lửa chạy bằng điện khoảng sáu tháng. Có quan trọng lắm không? Chúng tôi đang làm tất cả những gì có thể làm được để rút ngắn tất cả các thời hạn. Xúc-cốp và tôi đang tiến hành mọi công việc với một tinh thần khẩn trương nhất. 5 tháng Tám. Xtô-mô-ni-a-cốp.

8/VIII + 4 tháng = 8. XII!! Thế còn giao hàng? Còn *lấ p r á p?*

Gửi cho G. Đm. Txi-u-ru-pa và *gửi trả lại* cho tôi ngay có *kèm theo ý kiến nhận xét*. Thế là thế nào?

Theo đà này thì bao giờ nhà máy mới có thể **khởi động** được?

11/VIII.

Lê-nin

Viết ngày 11 tháng Tám 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

183

GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP
ĐỂ CHUYỂN CHO BỘ CHÍNH TRỊ
BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG
ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA

11/VIII.

Đồng chí Mô-lô-tốp!

Việc Bộ chính trị chỉ định một ủy ban đặc biệt là hoàn toàn cần thiết:

Ca-mê-nép

Tơ-rốt-xki

Mô-lô-tốp (có quyền được thay bằng Tsi-tsê-rin) để hàng ngày *giải quyết* những vấn đề có liên quan đến việc Mỹ¹²⁷ và Hội quốc liên giúp đỡ cho những người bị nạn đói.

Ở đây đang diễn ra một trò chơi cực kỳ phức tạp. Sự đêu cẳng của Mỹ, của Hu-vơ và Hội đồng Hội quốc liên thật quá quắt.

Phải trừng phạt Hu-vơ, *công khai* cho y *những cái tát để t o à n t h ế g i ớ i* nhìn thấy, đối với Hội đồng Hội quốc liên cũng vậy.

Làm được việc đó *rất khó khăn*, nhưng *phải* làm.

Tôi không làm việc được. Rất cần sự giúp đỡ của Tơ-rốt-xki, anh ta có khả năng làm những cái đó (cả kinh nghiệm ngoại giao lẫn cả tài đánh hơi về quân sự và chính trị).

Tôi đề nghị biểu quyết **ngay** trong Bộ chính trị qua điện thoại.

Đưa cho *tất cả* đọc bức thư ngắn này của tôi và thu thập ý kiến.

Lê-nin

Cần phải lấy chính phủ Đức và Na-uy làm kiểu mẫu.

Từ chối cách giải quyết khác với lý do rõ ràng để ai cũng thấy, và *lớn tiếng* nói cho toàn thế giới biết.

Phải *tóm cho được* bọn can thiệp giấu mặt (lấy Un-slich-tơ giúp một tay).

Thúc đẩy bộ máy của Ủy ban cứu đói trung ương (nếu họ không còn sức, thì *mượn* bên *q u á n s ự* trong 2 tháng).

Công tác lãnh đạo tập thể trong những ngày tới là đặc biệt quan trọng, vì trách nhiệm chính trị đối với công việc *hết sức khó khăn* này *rất to lớn*.

Lê-nin

А что - ?
 Москва?

8/11 + 4 мес. = 8. XII !! А до-
 славка!

ВД 2965 9 АВГУСТА 1921 года.
 ИЗ ШАВОЛОВСКОЙ РАДИОСТАНЦИИ № 123 МОСКВУ ЗАВЦЕНТ-
 РАДИО ДЛЯ НАРКОМИНОДЕЛА 8/9 1921 Берлин № 104
 в 76 ЧИЧЕРИН ДЛЯ ЛЕНИНА
 МОСКВА КОПИЯ Красину.

Важнейшая часть материала для Каширской станции
 именно изоляторы заказаны и будут отправлены конце
 августа за исключением небольшой части которая пой-
 дет первой половиной сентября т.к. Сроки доставки
 всех остальных материалов от трех до четырех меся-
 цев так как ни один завод не может изготовить рань-
 ше т.к. На электровозы сроки около шести месяцев т.к.
 Делаем все возможное для сокращения всех сроков
 точка Все дело ведется ударным порядком Старковым
 и мною 5 августа 2250 стомоняков

Ка-
 Ких?
 очень
 и
 вав?
 нах?

Что для Кашира? ллл.

послать Г. Дм. Цурюке,
 чтобы сразу мне вернул с
 отговорами. Что это значит?
 Какой срок пуска фран-
 ции прихода Вурлака?
 11/11. Лени

Những ghi chú trên bức điện vô tuyến
 của B. X. Xtô-mô-ni-a-cốp
 và nhiệm vụ giao cho thư ký. —
 11 tháng Tám 1921.
 Ảnh thu nhỏ

P. S. Cần có những thủ đoạn tinh vi. Một loạt biện pháp đặc biệt nghiêm ngặt. Hu-vơ và Brau-nơ là những kẻ láo xược và đối trá.

Phải đưa ra những điều kiện *c ự c k ỳ n g h i ệ t n g ã*: một sự can thiệp hết sức nhỏ bé vào công việc nội bộ cũng đều bị trục xuất và bị bắt.

Viết ngày 11 tháng Tám 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

184

**ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN**

Gửi Tsi-tsê-rin, sao gửi Ca-mê-nép

Hãy nhận được tin tức ít nhiều cận kề của Lit-vi-nốp về cuộc hội đàm của đồng chí ấy với Brau-nơ, đề nghị cho tôi biết ngay những kết quả quan trọng nhất qua điện thoại.

Lê-nin

Viết ngày 11 tháng Tám 1921

In lần đầu năm 1960 trong cuốn
"Những vấn đề chính sách
đối ngoại của Liên-xô", t. IV

Theo đúng bản sao đánh máy

185

GỬI G. E. DI-NÔ-VI-ÉP

Gửi Di-nô-vi-ép, bản sao gửi Ra-đếch

Liệu có thể gửi cho tôi một số lượng ít nhất, có chọn lọc, văn kiện và bài báo quan trọng nhất đề cập tới những sự kiện gần đây trong đảng Pháp có liên quan tới thái độ

của đảng đối với những người theo chủ nghĩa công đoàn cách mạng.

Cũng như vậy về những sự kiện ở Rô-ma khi công nhân tất cả các đảng thống nhất lại chung quanh những người cộng sản trong cuộc biểu tình chống bọn phát-xít vào tháng Bảy năm nay.

11/VIII.

Lê-nin

Viết ngày 11 tháng Tám 1921

In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

Theo đúng bản sao đánh máy

186

GỬI P. A. BÔ-GĐA-NỐP

Gửi Bô-gđa-nốp, sao gửi Xmô-li-a-ni-nốp

Tôi cho rằng cần thiết phải áp dụng đạo luật về chế độ báo cáo tài chính theo đúng "Huấn thị của Hội đồng lao động và quốc phòng" và các thể lệ chung về chế độ báo cáo tài chính cho tất cả những người thuê bất động sản, không trừ ngoại lệ nào (các tư nhân, các hội, các cơ quan xô-viết, v. v. và v. v..). Tôi đề nghị kiểm tra xem đã có chỉ thị chính xác về vấn đề này chưa và nếu chưa có thì phải tức khắc thông qua Hội đồng lao động và quốc phòng.

Lê-nin

Viết ngày 11 tháng Tám 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản sao đánh máy

187

**ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI P. A. BÔ-GĐA-NỐP**

Gửi Bô-gđa-nốp, sao gửi người phó của Cuốc-xki

Về Công ty SKF (Công ty cổ phần các nhà máy sản xuất ổ bi Thụy-điển) tôi có rất nhiều nghi vấn. Về mặt pháp lý của công việc đã được thông báo đầy đủ chưa, nghĩa là lợi ích của chúng ta có được tôn trọng không.

Lợi ích đó đòi hỏi rằng chúng ta không được phép buông lỏng một chút nào cái nguyên tắc: chúng ta là những người sở hữu tất cả các xí nghiệp và kho tàng đã quốc hữu hóa. Những xí nghiệp và kho tàng đó chỉ có thể chuyển sang tay những chủ cũ của chúng bằng con đường chính thức mua những kho tàng đó ở chúng ta. Đôi lúc chúng ta có thể nhân nhượng bằng cách trao lại những xí nghiệp và kho tàng đó với một giá thấp, nhưng không bao giờ chúng ta lại có thể từ bỏ quyền sở hữu của mình.

Tôi đề nghị đặc biệt chú ý tới việc kiểm tra công việc đó theo quan điểm nói trên. Đặc biệt tôi yêu cầu tiến hành kiểm tra trong Bộ dân ủy tư pháp, ở đây Cuốc-xki đích thân biết và làm công việc đó, và phải tìm cho được hoặc giả Cuốc-xki, hoặc giả một người nào khác trong Bộ dân ủy tư pháp cũng biết rõ việc này không kém Cuốc-xki.

Lê-nin

*Đọc qua điện thoại ngày 11
tháng Tám 1921*

*In lần đầu năm 1945 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXV*

Theo đúng bản sao đánh máy

188

GỬI L. A. PHỒ-TI-Ê-VA

Gửi Phồ-ti-ê-va

Chất vấn Bộ dân ủy ngoại thương, Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao, A-va-nê-xốp về việc tô nhượng rừng của A-dác-kho¹²⁸.

Yêu cầu họ cho ý kiến ngắn và gửi cho tôi *bản hợp đồng*.

11/VIII.

Lê-nin

Viết ngày 11 tháng Tám 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

189

GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP¹²⁹

Gửi đồng chí Mô-lô-tốp

Tôi *phản đối*.

Không thể thường xuyên chơi cái trò thanh tra như thế được; Lu-tô-vi-nốp chỉ làm có việc thanh tra. Sli-áp-ni-cốp không được đâu.

11/VIII.

Lê-nin

Viết ngày 11 tháng Tám 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

190
GỬI I. A. TÊ-Ô-ĐÔ-RÔ-VÍCH

Gửi đồng chí Tê-ô-đô-rô-vích

12/8 — 21.

I-van A-đôn-phô-vích!

Đồng chí chưa trả lời tôi những người thuộc giáo phái đư-khô-boóc. Đồng chí hãy làm ơn gửi bức thư của tôi¹⁾ và những kết luận của đồng chí đến cho tôi.

Xcơ-voóc-txốp ở Nhà xuất bản quốc gia có viết cho tôi về cuốn sách của Xê-mi-ôn Ma-xlốp rằng *Ô-xin-xki* tán thành nó. Nếu đúng thế thì đó là một sai lầm. Đồng chí nhớ chuyển ngay bức thư của tôi về cuốn sách của Ma-xlốp²⁾ cho Ô-xin-xki khi đồng chí ấy đến đây.

Lê-nin của đồng chí

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản sao đánh máy

191
ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI L. B. CRA-XIN

Gửi đồng chí Cra-xin

Yêu cầu đồng chí cho kết thúc cuộc hội nghị về Cục bảo quản tài sản quý của nhà nước cho đúng lúc, sao để khi đồng chí đi tôi đã có được bản tổng kết hoàn toàn

1) Bức thư này không tìm thấy.

2) Xem tập này, tài liệu 173.

chính thức về hội nghị và những quyết định của hội nghị, do đồng chí, An-xki và Bô-ki ký.

Lê-nin

Viết ngày 12 tháng Tám 1921

*In lần đầu, theo đúng
bản sao đánh máy*

192
ĐIỆN GỬI TỈNH ỦY TỈNH PÉC-MƠ
ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA ¹⁾

Péc-mơ, tỉnh ủy Đảng cộng sản Nga

Tôi đề nghị đọc hai bài báo của Mi-a-xni-cốp và bức thư của tôi trả lời đồng chí đó¹³⁰ tại phiên họp của tỉnh ủy. Ở huyện ủy Mô-tô-vi-li-kha cũng làm như vậy. Đề nghị Mi-a-xni-cốp sao bức thư trả lời của tôi làm hai bản, một gửi cho tôi, một gửi cho tỉnh ủy.

Lê-nin

Viết ngày 12 tháng Tám 1921

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản thảo

193
GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN và L. B. CA-MÊ-NÉP

Do việc bọn lái buôn Mỹ đều cáng muốn tạo ra cái vẻ như là chúng ta có thể đánh lừa một kẻ nào đó,

1) Trên bản viết tay, có dòng chữ ghi chú của V. I. Lê-nin: "Gửi qua điện thoại ngày 12/VIII".

tôi đề nghị nhân danh chính phủ với chữ ký của Ca-mê-nép và Tsi-tsê-rin (và nếu cần thì cả của tôi và của Ca-li-nin), chính thức đề nghị ngay qua điện báo

điều sau đây:

chúng tôi gửi tại ngân hàng Niu-oóc một số lượng vàng bằng 120% những gì mà trong vòng một tháng họ cung cấp cho một triệu trẻ em và người ốm bị đói. Nhưng điều kiện của chúng ta lúc đó sẽ là: do có một đảm bảo vật chất đầy đủ như vậy nên người Mỹ không được có một chút can thiệp nào không những về mặt chính trị, mà cả về mặt hành chính và không được yêu sách gì cả. Nghĩa là lúc đó tất cả những điều khoản của hợp đồng cho phép họ, đầu chỉ là một chút, quyền can thiệp về mặt hành chính thôi, cũng sẽ không còn nữa. Còn việc kiểm tra thì sẽ do những ủy ban có số người bằng nhau (của chính phủ ta và của họ) tại địa phương tiến hành¹³¹.

Bằng đề nghị này chúng ta sẽ cho bọn lái buôn biết tay và sau này sẽ bêu xấu chúng trước toàn thế giới.

Không được quên rằng ở nông thôn chúng ta nói chung không có và chưa bao giờ có khẩu phần. Để tránh khỏi sai lầm trong chuyện này, tôi khuyên nên mời một người nào đấy của Bộ dân ủy lương thực đến tham dự hội nghị bàn về vấn đề này.

13/VIII — 21.

Lê-nin

In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

Theo đúng bản thảo có đối chiếu
với bản sao đánh máy

194

THƯ GỬI G. E. DI-NÔ-VI-ÉP
VÀ NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ

Sao làm 6 bản
và gửi

1) Ra-đếch
2) cho tôi
3) Tô-rốt-xki
4) Ca-mê-nép
5) Xta-lin
6) để dự trữ

Gửi đồng chí Di-nô-vi-ép

13/VIII — 1921.

Rõ ràng ở nước Nga không thể đặt một cách đúng đắn một văn phòng để tổng hợp và chọn lọc một cách đúng đắn những tài liệu về phong trào công nhân quốc tế. Chúng ta không có người cũng không có thư viện, v. v. để làm việc đó.

Tôi đề nghị đặt một văn phòng như vậy tại nước Đức. Mượn một người lãnh đạo (trong số những người cộng sản không có khả năng làm việc nữa, hoặc trong số những người *k h ó n g* cộng sản thì càng tốt) cộng với 2 người giúp việc (+ 2 - 3 nhân viên đánh máy chữ).

Cấp một số tiền nhất định cho việc đó hàng tháng. Cố gắng đặt *một cách công khai*, dưới hình thức một hãng gì đó, ví dụ như loại Zeitungskorrespondenz — cung cấp bài báo và tài liệu cho ban biên tập các báo.

Tìm 3 người Đức (biết tiếng Anh, Pháp, Ý và Tiệp — đối với bước đầu như vậy là đủ rồi) dĩ nhiên là có thể làm được. Tôi còn nhớ hình như Ra-đếch thậm chí đã dự kiến một người nào đó rồi.

Nếu chúng ta tìm được những nhân viên có khả năng và đảm bảo cho họ bằng một hợp đồng (trí thức làm thuê ở Đức đang tưng bán, và chúng ta có thể lôi kéo được những lực lượng giỏi), thì văn phòng này có thể làm cho

chúng ta một công tác khoa học có hệ thống trong việc *thư* *thập* tài liệu sách báo và đặc biệt là tài liệu của các báo, và *soạn lại* tài liệu đó theo 2 vấn đề căn bản và chủ yếu:

A) *chủ nghĩa đế quốc quốc tế*;

B) *phong trào công nhân quốc tế*.

Chúng ta sẽ tìm được (cùng với Ra-đếch và với sự giúp đỡ của Ra-đếch) chừng 2 - 3 chục người cộng sản đang làm công tác báo chí trong tất cả các nước trên thế giới để làm công tác viên cho văn phòng này (và làm cố vấn văn học).

Văn phòng này sẽ làm việc trước hết là bằng tiếng Đức (hiện nay đối với lục địa châu Âu rõ ràng đây là một thứ tiếng quốc tế nhất); còn khi điều kiện cho phép thì chúng ta sẽ bổ sung cho nhà xuất bản của nó những bản dịch ra tiếng Pháp và tiếng Anh. Việc tổ chức dịch ngay ra tiếng Nga sẽ dễ dàng: chỉ đơn thuần bằng con đường nhà nước chúng ta có thể giao việc đó cho 2 - 3 giáo sư tư sản để khỏi phải thu hút những lực lượng cộng sản vào công việc chỉ đơn thuần phải chấp hành.

Về hai vấn đề nói trên (A và B) văn phòng có nhiệm vụ phải theo dõi một cách có hệ thống toàn bộ sách báo quốc tế, đặc biệt là báo chí, và lập *bảng kê những sách và bài báo có giá trị* theo từng vấn đề.

Ở đây vấn đề quan trọng nhất là chi tiết hóa và phân loại các vấn đề đó một cách đúng đắn; — lập một *danh mục* những vấn đề đó một cách *hợp lý* và được bổ sung kịp thời, tùy theo yêu cầu của giai đoạn và phân loại chúng.

Sau đó — cho ý kiến nhận xét không quá 3 - 10 dòng về các cuốn sách và các bài báo rất hiếm, đặc biệt quan trọng (chọn 1 trong 100 hoặc có thể là 1 trong 500 bài), để có thể thấy ngay nên tìm gì và những gì được nói đến trong cuốn sách hoặc bài báo tương ứng.

Các cố vấn văn học có thể viết những ý kiến nhận xét như vậy (nói đúng hơn: không phải là ý kiến nhận xét, mà

là chỉ dẫn về nội dung) một cách dễ dàng, nếu như trung tâm ở Đức đứng ra tổ chức việc đó và trả tiền cho các tác giả.

Tiếp nữa văn phòng đó phải tiến hành.

tổng hợp những tin tức chủ yếu đăng trên các báo

và *lựa chọn những bài cắt từ báo ra* (đầu là 3 - 4 bản đối với thời gian đầu; một giữ tại chỗ, một gửi đi Mát-xcơ-va, một để dự trữ).

Chúng ta sẽ có thể lập (với sự giúp đỡ của các cố vấn và của Ra-đếch đứng đầu họ), một danh mục, thí dụ:

- — các sắc thái và những vấn đề tranh cãi trong nội bộ chủ nghĩa cộng sản;
- — " " và xung quanh chủ nghĩa cộng sản (II^{1/2})¹⁾ và vô chính phủ);
- — " " cũng như vậy trong nội bộ phong trào công đoàn;
- — chọn lọc và thống kê các vấn đề đó (hoặc là tổng kết các vấn đề đó) để so sánh lực lượng các khuynh hướng trong phong trào công nhân;
- — lịch sử các cuộc bãi công nổi tiếng và các "trường hợp" (biểu tình, "hành động", đấu tranh v. v.) và v. v..

Theo tôi nếu được tổ chức đúng đắn thì văn phòng này có thể đem lại một thu nhập nào đó, bởi vì các báo và thư viện nổi tiếng sẽ mua các bản tin của văn phòng đó như tài liệu thông tin quan trọng.

Nhưng lẽ tất nhiên, thu nhập đó trong trường hợp tốt nhất cũng sẽ chỉ đủ trang trải một phần nhỏ các chi phí mà thôi. Chúng ta có thể và phải gánh lấy các chi phí. Đối với

1) Nói về Quốc tế II^{1/2} theo phái giữa.

chúng ta toàn bộ tài liệu sẽ phục vụ trực tiếp cho sự nghiệp giáo dục quốc dân và việc tổ chức cổ động và tuyên truyền.

Có thể và nhất thiết phải tổ chức một văn phòng như vậy. Nó có thể đem lại lợi lớn. Không có nó chúng ta sẽ không có mắt, không có tai, không có tay để tham gia vào phong trào quốc tế — và chúng ta làm điều đó một cách ngẫu nhiên, vì *bị phụ thuộc* (về mặt thông tin) vào việc ai ở gần, ai ở ngay bên nách, ai tình cờ đọc được, tình cờ đến, tình cờ kể lại, v. v..

Tôi đề nghị Bộ chính trị thảo luận kế hoạch này¹³² và chỉ định một tiểu ban để *sơ bộ* lập kế hoạch, chẳng hạn như:

Ra-đếch
Tơ-rốt-xki
+ ?

Có lẽ lúc đầu chỉ nên để hai người. Họ *sẽ thu hút* cả Xtê-clốp, cả Bê-la Cun (và nhiều người khác nữa) vào tham gia công việc, *sẽ gọi* đến Mát-xcơ-va người dự định giao cho giữ chức *chủ nhiệm văn phòng đó* và khi ấy sẽ quy định *dự toán* và trình lên Bộ chính trị và toàn bộ kế hoạch dưới dạng đã *vạch xong*.

16/VIII.

Lê-nin

In lần đầu, theo đúng bản thảo

195

GỬI Ph. A. RỐT-STANH

13/VIII.

Đồng chí Rốt-stanh kính mến!

Mãi hôm qua tôi mới nhận được thư của đồng chí đề ngày 17/VII.

Có lẽ tôi hoàn toàn đồng ý với chính sách thận trọng của đồng chí ở Ba-tư. Tôi chưa được nghe "phía kia",

nhưng tôi cho rằng không thể bác bỏ những lý do cơ bản của đồng chí¹³³.

Đồng chí có thể viết một tác phẩm về Ba-tư, để tất cả chúng tôi có thể học về cái chủ đề vô cùng thú vị và vô cùng mới lạ đó đối với chúng tôi, được không?

Đề xuất một *đường lối* công tác ở phương Đông là cực kỳ quan trọng.

Tôi không viết tiếp nữa, bởi vì các tin tức đồng chí sẽ biết qua báo chí, còn tôi thì hiện giờ đang nghỉ phép: đã quá mệt và đang chữa bệnh.

Tôi hy vọng rằng Ben-gốp đã đến chỗ đồng chí rồi.

Qua đồng chí ấy tôi đã viết cho đồng chí về A-lếch-xan-đrơ A-lếch-xan-đrô-vích và Vác-va-ra A-lếch-xan-đrô-vna Ác-măng, là những người đi cùng đồng chí ấy và được tôi rất quan tâm đến. Tôi hy vọng rằng ở Ba-tư họ sẽ có ích cho công việc, và đồng chí sẽ giành cho họ một phút chú ý.

Siết chặt tay đồng chí và gửi những lời chào tốt đẹp nhất.

Lê-nin

Viết ngày 13 tháng Tám 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

196

GỬI A. X. KI-XÊ-LÉP¹³⁴

Gửi Chủ tịch Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy

Ở đây có sự giảm nhẹ hình phạt không?

Cần phải đệ trình *Đạ i* hội đồng bộ trưởng dân ủy và kiểm tra.

Chỉ có thể *tăng* hình phạt mà thôi.

13/VIII.

Lê-nin

Viết ngày 13 tháng Tám 1921

In lần đầu năm 1959 trong

Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

Theo đúng bản thảo

197

GỬI A. X. KI-XÊ-LÉP¹³⁵

Gửi Chủ tịch Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy

Bổ sung cho § 23: (sao gửi Xmô-li-a-ni-nốp)

Cần phải kiểm tra lại xem chúng ta đã thông qua hàng núi "kế hoạch" như thế nào về vấn đề này??

Trên thực tế cái đó đã mang lại gì?

13/VIII.

Lê-nin

Viết ngày 13 tháng Tám 1921

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản thảo

198

GỬI E. A. PRÊ-Ô-BRA-GIEN-XKI

Gửi đồng chí Prê-ô-bra-gien-xki

Đồng chí Prê-ô-bra-gien-xki! Theo tôi, cần phải cho in¹³⁶. Nếu đồng chí đồng ý, hãy gửi cho báo "*S ự t h ậ t*". Nếu không, đồng chí gửi trả lại và cho vài dòng nhận xét.

13/VIII.

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

Viết ngày 13 tháng Tám 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

199

GỬI A. M. LÊ-GIA-VA

Gửi Lê-gia-va

Sao việc trao đổi cá của Na-uy lấy sản phẩm của Nga lại không tiến triển?¹³⁷

14/8.

Lê-nin

Viết ngày 14 tháng Tám 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

200

GỬI L. A. PHÔ-TI-Ê-VA

Gửi Phô-ti-ê-va

Hãy viết thư trả lời ông ta¹³⁸ rằng tôi không có ở Mát-xcơ-va, rằng tôi ốm.

Tôi đã đọc thư của ông ta và sẽ đề nghị Lu-na-tsác-xki gặp ông ta.

15/VIII.

Lê-nin

Viết ngày 15 tháng Tám 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

201
THƯ GỬI P. I. PÔ-PỐP
VÀ NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ

Gửi cục trưởng
Cục thống kê trung ương

Sao làm 6 bản và gửi cho

{	1) Pô-pốp
	2) Cơ-gi-gia-nốp-xki
	3 - 5) cho các ủy viên Hội đồng lao động và quốc phòng xem
	6) làm dự trữ

16/VIII.

Đồng chí Pô-pốp!

Việc trao đổi thư từ với Cục thống kê trung ương, đặc biệt là những tài liệu về thống kê công nghiệp thường kỳ mà cục cung cấp cho tôi ngày 3/VIII, đã cho tôi thấy hết sức rõ ràng những chỉ thị của tôi (trong bức thư viết ngày 4.VI.1921)¹⁾ hoàn toàn không được thực hiện và toàn bộ công tác, toàn bộ tổ chức của Cục thống kê trung ương không đúng đắn.

Về thống kê công nghiệp thường kỳ, ngày 3/VIII người ta cung cấp cho tôi những tài liệu ngày cũ rích và cung cấp multa non multum — nhiều về số lượng và ít về nội dung! Đúng là như "những cơ quan quan liêu", mà trong bức thư đề ngày 11.VI.1921 đồng chí muốn tách Cục thống kê trung ương riêng ra.

"Đời sống kinh tế" trong phụ trương của số 152, tức là vào *tháng Bảy, đã đăng* những tài liệu đầy đủ hơn!

Và cũng qua "Đời sống kinh tế" đó mà tôi đã có được những tài liệu về quý đầu năm 1921!

1) Bức thư này chưa tìm ra.

Cục thống kê trung ương, *chậm hơn* so với một nhóm tác gia tư nhân, đúng là điển hình của một cơ quan quan liêu. Có thể là sau vài năm cục sẽ cung cấp vô số tài liệu cho công tác khoa học, nhưng chúng ta cần không phải cái đó.

Từ khi có bức thư của tôi viết ngày 4/VI.1921, đã gần 2 tháng rưỡi — mà mọi việc vẫn như cũ. Vẫn những thiếu sót cũ. "Cái lịch kế hoạch" mà đồng chí đã hứa, v. v. (trong thư đề ngày 11.VI) vẫn chưa có.

Một lần nữa tôi lưu ý đồng chí đến tính chất sai lầm của cái đó và sự cần thiết phải *đẩy nhanh* công tác *cải tổ* việc quản lý công việc tại Cục thống kê trung ương.

Đặc biệt là:

1) chủ tịch hoặc chủ nhiệm Cục thống kê trung ương phải phối hợp chặt chẽ hơn với Ủy ban kế hoạch nhà nước, theo *chỉ thị trực tiếp* và theo nhiệm vụ của chủ tịch Ủy ban kế hoạch nhà nước và của đoàn chủ tịch của ủy ban;

2) thống kê thường kỳ (cả công nghiệp lẫn nông nghiệp) phải cung cấp những tài liệu tổng kết, quan trọng nhất về mặt thực tiễn (để công việc nghiên cứu có tính chất học viện các tài liệu "đầy đủ" lại sau), *không được* muộn hơn mà nhất định phải *sớm hơn* báo chí của chúng ta.

Phải biết chọn những cái quan trọng và khẩn về mặt *thực tiễn*, còn những cái có giá trị về mặt học viện thì hãy để lại sau;

3) phải cùng với Ủy ban kế hoạch nhà nước soạn một loại index-number (số - chỉ tiêu) để đánh giá tình hình toàn bộ nền kinh tế quốc dân của chúng ta và nhất định phải lập bảng đó ít nhất mỗi tháng một lần và nhất thiết phải so sánh với các con số trước chiến tranh, sau đó là của năm 1920 và nếu có thể thì cả những năm 1917, 1918 và 1919.

Nếu không có khả năng nhận được những con số chính xác, thì phải nêu những con số gần đúng, ước lượng, sơ bộ (nói rõ thêm riêng về mỗi loại như vậy hoặc tương tự như vậy).

Chúng ta *phải* có những con số cho công tác thực tiễn, và Cục thống kê trung ương *phải* có chúng *trước hơn ai hết*. Còn việc kiểm tra tính chất chính xác của các con số, xác định % sai sót v. v. thì chúng ta sẽ tạm gác lại trong một thời gian nhất định.

Những con số nào phải được lấy cho index-number, điều đó Cục thống kê trung ương và Ủy ban kế hoạch nhà nước phải xác định. (Thí dụ: những con số chủ yếu, cơ bản: về dân cư, lãnh thổ, sản xuất các sản phẩm chủ yếu nhất, những kết quả chủ yếu của ngành vận tải, v. v. — đầu chỉ là 10 - 15 con số theo đúng như điều mà thống kê nước ngoài từ lâu đã lập "những con số - chỉ tiêu" ấy.)

4) Về 8 vấn đề mà tôi đã chỉ ra ngày 4/VI trong "bản kê đại thể", nhất thiết phải tổ chức ngay, không được kéo rê một chút nào (bởi vì trong 2 tháng rưỡi mà không làm gì cả là một việc không thể tha thứ được) việc thu thập và tổng hợp những tài liệu chung cũng như riêng, ngay tức khắc:

— phải làm ngay tức khắc về Mát-xcơ-va (Mát-xcơ-va phải trở thành nơi kiểu mẫu)

— sau đó về Pê-tơ-rô-grát

— và về mỗi tỉnh (nêu bật những tỉnh biết cách tổ chức nhanh công việc, không kéo rê, không theo những thói quen học viện cũ).

Cần phải đưa ngay $\frac{9}{10}$ lực lượng hiện có của Cục thống kê trung ương và các phòng thống kê tỉnh vào việc nghiên cứu một cách đúng đắn và nhanh chóng tám vấn đề đó, còn $\frac{1}{10}$ vào công tác có tính chất học viện nghiên cứu những tài liệu đầy đủ và bao quát. Nếu không còn cách nào khác thì phải đưa $\frac{99}{100}$ lực lượng vào nghiên cứu những cái cần thiết ngay, về mặt thực tiễn, cho công cuộc xây dựng của chúng ta, còn những cái khác thì gác lại đến một thời kỳ tốt hơn, đến lúc nào ta có dư lực lượng.

5) Hàng tháng Cục thống kê trung ương phải gửi — và nhất thiết phải gửi sớm hơn báo chí — cho *Hội đồng lao động*

và *quốc phòng* những tổng kết *sơ bộ* về các vấn đề *chủ yếu* của nền kinh tế quốc dân (nhất định phải có sự so sánh với năm trước). Những vấn đề chủ yếu đó, những con số chủ yếu đó, dù có được đưa vào "số - chỉ tiêu" hay không, đều phải được lập ngay.

Yêu cầu gửi ngay cho tôi chương trình những vấn đề đó và trả lời về những điểm khác.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Viết ngày 16 tháng Tám 1921

Đăng lần đầu năm 1933
trên tạp chí "Người bôn-sê-vích",
số 17

Theo đúng bản thảo

202

GỬI G. M. CỜ-GI-GIA-NỐP-XKI

16/VIII.

G. M.! Đồng chí gửi trả lại tất cả những cái đó kèm theo vài lời về ý kiến của đồng chí.

Theo tôi, trả lời của Va-scốp không đáp ứng yêu cầu¹³⁹.

Chúng ta có nên thay mặt *Hội đồng lao động và quốc phòng* gửi một bức điện cho:

tất cả *các ban chấp hành Xô-viết tỉnh* để chuyển cho các ban điện lực v. v..

Đồng chí nhất thiết phải cử ngay 2 - 3 người có trách nhiệm để trình bày cho đại hội các cán bộ kỹ thuật điện hợp vào tháng X. 1921 một bản thống kê đầy đủ về các nhà máy điện với những số liệu về thời gian xây dựng chúng, về

số ki-lô-oát, về nhiên liệu, về việc tiêu thụ, về việc tổ chức các bài giảng và nói chuyện tại các nhà máy đó v. v..

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng Lê-nin
Theo tôi, nên gửi chứ?¹⁾

Lê-nin của đồng chí

Viết ngày 16 tháng Tám 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

203

GỬI CÁC BAN BIÊN TẬP BÁO "TIN TỨC", "SỰ THẬT" và V. N. I-PA-CHI-ÉP

Gửi các ban biên tập báo "Tin tức"
và "Sự thật" và đồng chí I-pa-chi-ép

Báo "Tin tức" và "Sự thật" vừa qua có đăng một bài về những tài nguyên không được sử dụng của vùng Ca-ra - Bu-ga-dơ¹⁴⁰. Nếu được, tôi đề nghị chuyển cho tác giả hoặc báo cho ông ta qua báo rằng tôi rất cần có những tài liệu tỉ mỉ về việc tác giả đã được chuẩn bị về mặt kỹ thuật cho vấn đề này đến mức nào, cũng như về việc ông ta đã nghiên cứu tại chỗ bao lâu vấn đề này.

Lê-nin

*Đọc qua điện thoại
ngày 17 tháng Tám 1921*

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản sao đánh máy

1) Xem tập này, tài liệu 210.

204

GỬI M. I. PHRUM-KIN, V. A. A-VA-NÊ-XỐP và I. V. XTA-LIN

Gửi các đồng chí Phrum-kin, A-va-nê-xốp và Xta-lin

Tôi đã đọc bản dự thảo sắc lệnh về muối của các đồng chí. Tôi lấy làm ngạc nhiên về cái số lượng khổng lồ các điều khoản mà theo tôi thì đã có trong pháp luật hiện hành và chúng chỉ là một sự lặp lại không cần thiết và không thuộc thẩm quyền của Hội đồng lao động và quốc phòng. Nếu tôi không nhầm thì chỉ có điều khoản cấm thưởng bằng muối là duy nhất mới và có ích về mặt thực tiễn. Theo tôi, bản dự thảo phải được đối chiếu cho chính xác với các pháp luật hiện hành của Bộ dân ủy tư pháp và phải được soạn lại. Tôi khuyên nên thông qua Hội đồng lao động và quốc phòng mà ban hành ngay một quyết nghị riêng về việc cấm thưởng bằng muối¹⁴¹. Nhưng theo tôi, điều chủ yếu nhất — mà trong dự thảo không có — là có ngay một loạt những biện pháp thực tiễn để bảo vệ muối trong tay nhà nước một cách nghiêm ngặt hơn và để giảm đến mức tối đa tất cả mọi khoản phân phát muối cho công nhân, nhân viên, dân cư thành thị và toàn thể dân cư nói chung. Biện pháp sau chót này phải được tiến hành ít nhất là trong mùa thu này và đầu mùa đông theo một quy mô lớn nhất, nếu không ta sẽ không có muối để đổi cho nông dân lấy lúa mì.

Lê-nin

Viết ngày 17 tháng Tám 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản sao đánh máy

205

**ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI I. X. LÔ-BA-TSÉP**

Đồng chí Lô-ba-tsép!

Đề nghị gửi cho tôi một bản báo cáo ngắn gọn nhất:

- 1) có bao nhiêu lúa mì dự trữ để cung cấp tập thể ngày 1 tháng Tám;
- 2) trong số dự trữ đó đã phân phát bao nhiêu;
- 3) cho các xí nghiệp bao nhiêu;
- 4) có bao nhiêu lúa mì dự trữ để cung cấp tập thể ngày 15 tháng Tám, tức là cho nửa sau của tháng Tám;
- 5) trong số dự trữ đó đã phân phát bao nhiêu;
- 6) cho các xí nghiệp bao nhiêu.

Đề nghị cho những con số tổng hợp ngắn gọn nhất mà không cần những chi tiết và phân loại nào cả¹⁴².

Lê-nin

*Đọc qua điện thoại
ngày 17 tháng Tám 1921*

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản sao đánh máy

206

ĐIỆN GỬI P. L. LA-PIN-XKI

Gửi La-pin-xki, Béc-lanh

Đồng chí hãy thông báo cho biết công việc mà đồng chí được giao về việc xuất bản tập bản đồ và về việc nghiên cứu chủ nghĩa đế quốc cho tập bản đồ đó, tiến hành ra

sao. Đồng chí báo cho biết chính xác bao giờ thì đồng chí sẽ gửi kế hoạch công tác đến và thời hạn hoàn thành nó.

Lê-nin

Viết ngày 17 tháng Tám 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản sao đánh máy

207

ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI THƯ KÝ

Tìm hiểu xem liệu có thể kiếm được bản dịch đầy đủ bằng tiếng Đức bản báo cáo của Smê-ran tại đại hội mùa xuân năm 1921 của đảng Tiệp-khắc không. Bản dịch này tôi đã đưa cho đồng chí Ác-xen-rốt trong thời gian đại hội. Bị thiếu mất phần đầu của bản báo cáo đến tiết nói về sự khủng hoảng tinh thần. Bản dịch này do đồng chí Crây-bích trao cho tôi. Đề nghị tìm hiểu xem liệu có thể tìm thấy phần thiếu của bản dịch đó hay không¹⁴³.

Cuốn sách của tôi về thuế lương thực đã được xuất bản ở Nga hay ở nước ngoài bằng tiếng nước ngoài nào chưa? Nếu đã xuất bản rồi, đề nghị gửi cho tôi mỗi thứ tiếng một bản.

Lê-nin

*Đọc qua điện thoại
ngày 17 tháng Tám 1921*

*Đăng lần đầu năm 1958
trên tạp chí "Những vấn đề hòa
bình và chủ nghĩa xã hội", số 2*

*Theo đúng bản do chính tay
M. I. Gli-át-xe viết*

208

ĐIỆN GỬI M. C. VLA-ĐI-MI-RỐP

Gửi Vla-đi-mi-rốp, Bộ dân ủy lương thực U-cra-i-na
Sao gửi Vụ quản lý nhà nghỉ mát trung ương Crum,
Xim-phê-rô-pôn, ủy ban lương thực đặc biệt

Tình hình lương thực của bệnh nhân các nhà an dưỡng Crum, theo tin từ Xim-phê-rô-pôn báo về, vô cùng gay go, đặc biệt là về mặt bánh mì. Chỉ có U-cra-i-na mới có thể giúp đỡ được. Đồng chí hãy tạo khả năng gửi một cách hết sức cấp tốc đến Xim-phê-rô-pôn cho Vụ quản lý nhà nghỉ mát trung ương Crum mười toa lúa mì, trong đó một phần là bột, hai toa thức ăn gia súc. Hãy thông báo cho Bri-u-kha-nốp và cho tôi biết về những biện pháp được tiến hành.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy

Viết ngày 17 tháng Tám 1921

Gửi đi Khác-cốp

*Đăng lần đầu năm 1960 trên
tạp chí "Những vấn đề lịch sử
Đảng cộng sản Liên-xô", số 2*

Theo đúng bản đánh máy

209

**ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI N. P. BRI-U-KHA-NỐP**

Gửi Bri-u-kha-nốp (phụ đính vào bản sao bức điện gửi
Vla-đi-mi-rốp)

Cần thiết phải hạn chế số lượng bệnh nhân ở Crum cho phù hợp với số lương thực hoàn toàn được đảm bảo. Rõ ràng là những người phụ trách y tế không tính đến điều đó,

nhưng Bộ dân ủy lương thực phải cắt giảm một cách tuyệt đối không thương xót đối với họ.

Lê-nin

*Đọc qua điện thoại
ngày 17 tháng Tám 1921*

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

*Theo đúng bản ghi của
L. A. Phô-ti-ê-va*

210

**ĐIỆN GỬI CÁC BAN CHẤP HÀNH XÔ-VIỆT TỈNH
ĐỂ CHUYỂN CHO CÁC BAN ĐIỆN LỰC**

Gửi tất cả các ban chấp hành Xô-viết tỉnh
để chuyển cho các ban điện lực

Tôi đề nghị giao trách nhiệm cho những người được cử đi dự đại hội các cán bộ kỹ thuật điện hợp vào tháng Mười tới phải trình lên đại hội những số liệu thống kê về thời gian xây dựng các nhà máy điện, về số lượng ki-lô-oát được quy định, về số ki-lô-oát/giờ sản xuất được trong hàng năm, về chi phí nhiên liệu, về các nguyên nhân gây gián đoạn công việc của các lớp học tổ chức tại các nhà máy điện, về số lượng các bài giảng về điện khí hóa do các nhân viên đọc. Giao ngay cho từng đại biểu một hoặc cho những người do ban chấp hành Xô-viết tỉnh chỉ định riêng chịu trách nhiệm thi hành khẩn trương và thu thập đầy đủ số liệu về từng nhà máy, không trừ một ngoại lệ nào.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng *Lê-nin*

*Đọc qua điện thoại
ngày 18 tháng Tám 1921*

*Đăng lần đầu năm 1924 trên
tạp chí "Điện khí hóa", số 4*

*Theo đúng bản do chính tay
G. M. Crơ-gi-gia-nốp-xki và
L. A. Phô-ti-ê-va viết*

211

**ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP**

Gửi đồng chí Xmô-li-a-ni-nốp,
sao gửi Cơ-gi-gia-nốp-xki

Đề nghị đồng chí giúp đồng chí Xta-lin trong việc tìm hiểu toàn bộ tài liệu kinh tế của Hội đồng quốc phòng và Ủy ban kế hoạch nhà nước, đặc biệt là về công nghiệp khai thác vàng, công nghiệp dầu mỏ Ba-cu, v. v..

Lê-nin

*Đọc qua điện thoại
ngày 18 tháng Tám 1921*

*In lần đầu năm 1942 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXIV*

Theo đúng bản sao đánh máy

212

GỬI I. V. XTA-LIN

Đồng chí Xta-lin!

Nếu đồng chí muốn, tôi sẽ gửi điện văn bằng điện thoại cho gọi tác giả (tôi không biết ông ta) *đến gặp đồng chí*¹⁴⁴.

Hãy viết cho tôi biết là đồng chí đang áp dụng những biện pháp nào.

19/VIII.

Lê-nin

Viết ngày 19 tháng Tám 1921

*In lần đầu năm 1942 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXIV*

Theo đúng bản thảo

213

GỬI L. A. PHỒ-TI-Ê-VA

19/VIII.

Li-đ. A-I.!

Không phải bản này¹⁴⁵. Tôi đề nghị tìm bản nhận xét cũ kia.

Đồng chí hãy tìm và gửi lại cho tôi bản này cùng với bản nhận xét cũ (của Pô-crốp-xki chăng? Tôi không nhớ bản nhận xét ấy của ai).

Lê-nin

Viết ngày 19 tháng Tám 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

214

GỬI I. X. UN-SLÍCH-TƠ¹⁴⁶

Gửi đồng chí Un-slích-tơ

M ậ t

Đồng chí Un-slích-tơ!

Đồng chí hãy cho chuẩn bị cho tôi một bản báo cáo về số thời gian mà từng người còn phải ngồi tù, và làm ơn gửi trả lại tôi mảnh giấy này cùng với bản báo cáo bổ sung.

Có đưa vụ này ra tòa không? nếu không thì tại sao? (Văn bản chính xác của bản án?)

19/VIII.

Lê-nin

Viết ngày 19 tháng Tám 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

215
GỬI I. X. UN-SLÍCH-TÔ¹⁴⁷

G á p
M ậ t

19/VIII.

Đồng chí Un-slich-tô!

Đề nghị đồng chí giao cho một người có thể báo cáo cho tôi biết:

1) những tin tức chính xác, những tang chứng *như thế nào* và

2) bảo sao *hỏi cung* hoặc những lần *hỏi cung* về vụ *Na-dơ-va-nốp* (ở Pê-tơ-rô-grát) và *Sê-lê-khe-xơ* (ở Mát-xcơ-va).

Tôi đã viết về vấn đề này. Đồng chí hãy khiển trách những người cần phải *khiển trách* để từ nay về sau họ đừng chậm trễ.

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

Viết ngày 19 tháng Tám 1921

In lần đầu năm 1958 trong cuốn "V. I. Lê-nin. Bàn về pháp chế xã hội chủ nghĩa (1917 - 1922)"

Theo đúng bản thảo

216
GỬI P. I. PÔ-PỐP

Đồng chí Pô-pốp!

Tôi không thể chấp nhận việc xin từ chức của đồng chí được.

Những chỉ thị của tôi, tất nhiên như đồng chí đã rõ, đồng chí có thể khiếu nại, nhưng sự khiếu nại không thể đình chỉ sự cần thiết phải thi hành. Đề nghị đồng chí gửi cho tôi bản kê vắn tắt những việc đồng chí đã tiến hành theo các chỉ thị của tôi, có nói rõ thời gian (dĩ nhiên là ước lượng từ - đến).

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

P. S. Tất nhiên, đồng chí có thể và cần phải đi nghỉ phép để chữa cho khỏi bệnh. Nhưng lúc đó đồng chí nhớ viết thư riêng cho tôi, hoặc nếu muốn nhanh hơn, thì viết cho Phô-ti-ê-va, chị ta sẽ đọc qua điện thoại cho tôi (viết về việc đi nghỉ phép và về "người thay thế"). Phải chính thức chỉ định "người thay thế" *tạm thời*.

P. P. S. Tôi nói thêm là bức thư của đồng chí mang tính chất quá ư luận chiến. Tôi không phản đối luận chiến, nhưng phải tách riêng nó ra. Đồng chí tranh luận chống những điều mà tôi không nói và không nghĩ như vậy. Đồng chí tranh luận như thể là tôi phủ nhận tính chất có ích của những việc đã làm, v. v.. Nhưng tôi không nói như thế và không nghĩ như thế.

Về những việc đồng chí tiến hành tôi đề nghị thông báo cho tôi theo từng mục trong các bức thư của tôi ngày 4 tháng Sáu¹⁾ và 16 tháng Tám²⁾ (thí dụ: "thông báo tóm tắt hàng tháng về công nghiệp sẽ được chuyển đến từ *ngày này này*", về *phân phối* lương thực vào *thời gian này này* v. v.).

Viết ngày 20 tháng Tám 1921

In lần đầu năm 1933 trong Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản sao đánh máy

1) Thư vẫn chưa tìm ra.

2) Xem tập này, tài liệu 201.

217

TRAO ĐỔI THƯ TỪ với L. B. CRA-XIN

Tôi đã nói với Bô-gđa-nốp về hợp đồng tô nhượng của Ua-các và chúng tôi đã hoàn toàn nhất trí với nhau. Tôi đã đòi Ua-các gửi bản dự thảo hợp đồng của ông ta và nêu vấn đề cho phép ông ta và các kỹ sư của ông ta được nhập cảnh. Đến thứ hai đồng chí có thể gửi lại cho tôi những tài liệu còn để lại về vấn đề này được không?

Trong Ủy ban kế hoạch nhà nước còn phải tìm và cử cho khoảng ba người thạo việc và hiểu biết để xem xét bản dự thảo hợp đồng ký với Ua-các.

Viết trước ngày 22
tháng Tám 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

218

ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI G. M. CRO-GI-GIA-NỐP-XKI

Gửi đồng chí Cro-gi-gia-nốp-xki

Tôi đặc biệt lưu ý đồng chí đến vấn đề hợp đồng tô nhượng (nhà máy Cư-stum và nhiều mỏ đồng khác) với Lê-xli Ua-các.

Cra-xin và Bô-gđa-nốp cùng với đồng chí phải nghiên cứu các điều kiện của hợp đồng tô nhượng đó và chuẩn bị hợp đồng. Việc có tầm vô cùng quan trọng đối với chúng ta là tổ chức công việc như thế nào để cho người nhận tô nhượng — một kẻ muốn nhận hầu như tất cả các mỏ đồng của nước Nga — phải, một là, đảm bảo cho chúng ta phần khấu trừ và trả nó cho chúng ta trong một thời gian ngắn, hai là, để chúng ta có thể nhận được của người nhận tô

nhượng những thiết bị cần thiết để phát triển công việc trên các mỏ riêng của chúng ta. Tôi đề nghị đồng chí, bao giờ nghiên cứu xong vấn đề, thông báo cho tôi biết là theo ý kiến của đồng chí thì cả hai điều kiện kia được đảm bảo đến mức nào và đứng trên quan điểm phát triển sự cung cấp cho nước Nga nói chung và cho điện khí hóa nói riêng, thì hợp đồng tô nhượng dự tính có ý nghĩa như thế nào.

Lê-nin

Viết ngày 22 tháng Tám 1921

In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

Theo đúng bản sao đánh máy

219

GỬI G. M. CRO-GI-GIA-NỐP-XKI

G. M.! Đồng chí làm ơn gửi trả lại tôi bức thư đó sau khi đọc xong¹⁴⁸.

Có thể phần nào đó tôi có khuyết điểm là đã quá nghiêm khắc nên gây ra cơn điên loạn này.

Nhưng về thực chất thì đúng và tôi sẽ yêu cầu bằng được, tôi đã không nhận việc xin từ chức.

Đồng chí nghĩ thế nào, có cần phải tiến hành tất cả những biện pháp đó thông qua Ủy ban kế hoạch nhà nước và phê chuẩn riêng ở Hội đồng lao động và quốc phòng hay không?

(Đồng chí hãy đọc bức thư của tôi gửi Pô-pốp ngày 4.VI.1921: trong đó có kể ra tám vấn đề.)

Đặc biệt: phân tích việc phân phối lương thực; nhiên liệu, tiết kiệm nhiên liệu, v. v..

Kế hoạch công tác chính xác của **Cục thống kê trung ương** và của *Ủy ban kế hoạch nhà nước*.

Ý kiến của đồng chí?

22/VIII.

Lê-nin

P. S. Bao giờ đọc xong, đồng chí nhớ gọi điện cho tôi. Chúng ta phải thỏa thuận *một cách chính xác* về vấn đề này. Một cách cặn kẽ và chính xác.

Lê-nin

P. P. S. Đồng chí đừng cho ai xem thư của Pô-pốp.

Viết ngày 22 tháng Tám 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

220

ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI G. E. DI-NÔ-VI-ÉP

Gửi đồng chí Di-nô-vi-ép

1. Liệu có thể tìm và gửi cho tôi lời tựa của tôi viết cho lần xuất bản bằng tiếng Đức cuốn sách của tôi nói về chủ nghĩa đế quốc¹⁾ không? Tôi đã gửi lời tựa này đến Pê-tơ-rô-grát năm ngoái. Và hình như nó đã bị thất lạc ở đâu đấy.

2. Tôi rất lo, không hiểu khẩu hiệu của chúng ta là quyền góp giúp nước Nga và chỉ trực tiếp gửi cho chúng

1) Xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 27, tr. 299 - 426.

ta, tức là không qua các chính phủ, liệu có được nêu lên một cách đủ nổi bật và rõ ràng trên báo chí công nhân nước ngoài nói chung và đặc biệt là trên báo chí cộng sản, hay không?

Hôm thứ bảy tại Ri-ga chúng ta đã ký hiệp ước với bộ trưởng thương mại Mỹ Hu-vơ (đồng chí đừng công bố tin về việc này vội), và Hác-đinh kêu gọi nhân dân Mỹ gửi những thứ quyền được qua Hu-vơ.

Điều tối quan trọng là Quốc tế cộng sản chưa đứng ra phản đối chính phủ Mỹ vội mà đưa ra một khẩu hiệu rõ ràng kêu gọi công nhân chỉ gửi thẳng tất cả những khoản quyền góp của mình cho các đại diện của nước Nga xô-viết tại nước ngoài.

Bởi vì tất cả những khoản quyền góp gửi qua các chính phủ tư sản nhất định sẽ ràng buộc chúng ta, trực tiếp hay gián tiếp, ít hay nhiều, vào những điều kiện nào đấy, trong lúc đó thì chắc chắn là công nhân sẽ đồng ý gửi những thứ quyền được cho chúng ta mà không đòi hỏi một điều kiện nào, chính sự khác nhau đó có một tầm quan trọng to lớn đối với chúng ta.

Liệu có thể kiểm tra xem Quốc tế cộng sản và báo chí công đoàn có cảm tình với chúng ta có nhận rõ sự cần thiết phải gửi những thứ quyền được cho Chính phủ xô-viết mà không đưa ra một điều kiện nào và phải tuyên truyền rộng rãi sao để cho tất cả công nhân đều bỏ ra một ngày lương để giúp đỡ những người bị nạn đói ở Nga, được không?

Lê-nin

*Đọc qua điện thoại ngày 22
tháng Tám 1921*

*In lần đầu, theo đúng
bản sao đánh máy*

221
THƯ GỬI I. T. XMIN-GA
VÀ NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ

Rất gấp

22.VIII.21.

Đồng chí Xmin-ga!

Theo tôi, một trong những sai lầm lớn ở Đôn-bát, nghĩa là trong toàn bộ công tác khôi phục Đôn-bát, là ở chỗ không có sự phối hợp thích đáng trong công tác ở địa phương — công nghiệp, nông nghiệp và thương nghiệp.

Hình như đã có một số va chạm, một mặt là giữa Pi-a-ta-cốp và Ru-khi-mô-vích, và mặt khác là giữa Pi-a-ta-cốp và các công đoàn địa phương.

Tôi cho điều tối quan trọng là đồng chí không nên tự giới hạn trong những vấn đề thuần túy công nghiệp, chỉ liên quan tới việc sản xuất than đá, mà nên chú ý tới sự cần thiết phải xóa bỏ những va chạm nói trên.

Bằng bất cứ giá nào phải làm sao cho Hội đồng kinh tế tỉnh Đô-ne-txơ làm việc rất khẩn trương và hoàn toàn ăn ý.

Phải có những biện pháp đặc biệt, để cho cả Pi-a-ta-cốp lẫn toàn bộ bộ máy của đồng chí đổ hướng sức lực của mình vào việc phát triển nông nghiệp địa phương lên và vào việc trao đổi hàng hóa với nông dân, cũng như với nước ngoài qua thành phố Ta-gan-rô-gơ. Đặc biệt phải chú ý tới những biện pháp nhằm phát triển nông nghiệp địa phương bằng cách tiến hành tưới nước, thông qua việc sử dụng các cống của sông Đô-ne-txơ. Kế hoạch đó, hứa hẹn sẽ rất thực tiễn, đã được đưa ra trong Ủy ban kế hoạch nhà nước.

Nói chung, việc ban quản trị công nghiệp than đá *tự coi mình không có liên quan gì* tới nền nông nghiệp tỉnh Đô-ne-txơ là hết sức sai lầm.

Tôi tin rằng nếu như lực lượng của đội quân lao động

hiện có ở tỉnh Đô-ne-txơ, cũng như toàn bộ lực lượng của công nhân mỏ ở địa phương và của ban quản trị công nghiệp than đá được ném vào công việc cùng với các cán bộ tỉnh Đô-ne-txơ, thì không những có thể thu được thuế lương thực một cách hết sức nhanh chóng, mà rõ ràng còn thu được một khối lượng lương thực to lớn bằng cách tổ chức trao đổi hàng hóa đúng đắn, — cả trao đổi hàng hóa bằng muối cũng như đổi than lấy lúa mì.

Tôi sẽ chờ ở đồng chí: một là, bức điện cho biết vấn đề tất là đồng chí đã nhận được bức thư này và sẽ làm tất cả những gì có thể làm được theo phương hướng đã nói trên, hai là, một thông báo tỉ mỉ về việc tổ chức và về công việc của Hội đồng kinh tế tỉnh Đô-ne-txơ sau khi đồng chí đến.

Về các máy đào than mà Pi-a-ta-cốp đã viết, thì tôi đã có bản ý kiến chính xác và tỉ mỉ của các chuyên gia nói rằng do có một loạt nguyên nhân ở Đôn-bát, nên không thể sử dụng được ngay cả những máy đào hiện có ở đó, và việc mua những máy đào mới là hoàn toàn không hợp lý, vì chúng rồi cũng sẽ bị bỏ xó không dùng đến.

Tôi đề nghị đồng chí nghiên cứu cặn kẽ vấn đề này với sự giúp đỡ của các chuyên gia thực thụ, hoàn toàn biết rõ công việc.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Gửi thư đi Ba-khơ-mút — ban chấp hành Xô-viết tỉnh để chuyển cho Xmin-ga, đặc phái viên của Hội đồng lao động và quốc phòng, đồng chí đó sẽ phải có mặt ở Ba-khơ-mút từ ngày 27 tháng Tám 1921 đến ngày 5 tháng Chín. Gửi qua Cục quân sự giao cho một người đưa thư khẩn cấp, phải có giấy ký nhận của bản thân người nhận. Nếu Xmin-ga chưa có mặt ở Ba-khơ-mút, thì giao cho ban chấp hành Xô-viết tỉnh.

Gọi điện liên lạc với Xta-lin, hỏi xem đồng chí đó có định gửi thư cho Ru-khi-mô-vích không? Đưa bản sao bức thư này cho Xta-lin đọc, và nếu đồng chí đó có thư gửi cho Ru-khi-mô-vích, thì sẽ cùng gửi luôn *chậm nhất là ngày mai*.

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản sao đánh máy

222

GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP¹⁴⁹

Gửi đồng chí Xmô-li-a-ni-nốp

Đề nghị *theo dõi* để đẩy nhanh việc thực hiện (*thông q u a Hội đ ồng l a o đ ộng và q u ốc p h ò ng, v. v.*).

23/VIII.

Lê-nin

Viết ngày 23 tháng Tám 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

223

**ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI G. M. CƠ-GI-GIA-NỐP-XKI
VÀ NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ**

Rất khẩn

Gửi đồng chí Cơ-gi-gia-nốp-xki

Gửi đoàn chủ tịch Ủy ban kế hoạch nhà nước

Trước khi Cra-xin đi, tôi cần có một bản khái lược ngắn nhất về tất cả những công tác được tiến hành ở Ủy ban kế hoạch nhà nước về vấn đề những công tác kinh tế

cần thiết để phát triển nông nghiệp trong những tỉnh bị đói.

Đề nghị đồng chí giao làm cho tôi bản khái lược đó sao để trong hai - ba ngày là xong.

Tôi lưu ý đồng chí là cần phải giới hạn ở những số liệu ngắn gọn nhất trong mấy dòng về mỗi loại công việc định làm, có xác định đại khái quy mô của các công việc và giá trị của chúng.

Đề nghị trả lời cho tôi biết bao giờ tôi có thể nhận được bản báo cáo đó.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Gửi gấp, kiểm tra qua điện thoại xem Cơ-gi-gia-nốp-xki nhận được lúc nào.

*Đọc qua điện thoại
ngày 23 tháng Tám 1921*

In lần đầu năm 1945 trong

Theo đúng bản sao đánh máy

Văn tập Lê-nin, t. XXXV

224

**GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP
ĐỂ CHUYỂN CHO BỘ CHÍNH TRỊ
BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG
ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA**

Gửi đồng chí Mô-lô-tốp

Về đề nghị của đồng chí Tơ-rốt-xki liên quan tới chuyển đi đến biên giới của những người do đồng chí đó nêu tên thì tôi hoàn toàn ủng hộ đề nghị đó¹⁵⁰. Theo tôi, một loạt

tình huống thật sự đòi hỏi phải có những biện pháp kiên quyết nhất trong lĩnh vực này, không có một chuyển đi loại như vậy thì những biện pháp đó sẽ không thể thực hiện được.

Đề nghị coi tôi biểu quyết "đồng ý"

Lê-nin

Viết ngày 23 tháng Tám 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

225

**ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP¹⁵¹**

Gửi đồng chí Xmô-li-a-ni-nốp

Đề nghị đồng chí thi hành mọi biện pháp nhằm thực hiện nhanh chóng nhất yêu cầu của Txư-pê-rô-vích. Phải đưa vấn đề ra Hội đồng lao động và quốc phòng ngày mai và phải gọi điện cho Gra-phơ-ti-ô hỏi về bản báo cáo, và cho Txư-pê-rô-vích hỏi về nghị quyết của Hội đồng lao động và quốc phòng.

Lê-nin

*Đọc qua điện thoại
ngày 23 tháng Tám 1921*

*Đăng lần đầu năm 1961 trên
tạp chí "Lưu trữ lịch sử", số 5*

Theo đúng bản sao đánh máy

226

**ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI CÁC ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ
BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG
ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA**

23 — VIII — 21.

Gửi Tơ-rốt-xki
Ca-mê-nép
Xta-lin
Mô-lô-tốp
Di-nô-vi-ép

Về đề nghị của Di-nô-vi-ép — khiển trách Xtê-clốp vì tính chất thiếu cân nhắc của bài báo "Về tả khuynh"¹⁵² của anh ta — tôi cho rằng lúc này chưa nên thực hiện.

Theo tôi, chỉ một bài của Xôn-txơ đăng trên báo "Sự thật" về vấn đề đó cũng đủ. Chắc chắn rằng Xtê-clốp sẽ rút được kết luận đúng đắn qua việc đăng bài đó, và vì thế, sự can thiệp của Bộ chính trị lúc này là quá sớm.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

*In lần đầu, theo đúng
bản sao đánh máy*

227

**LỜI GHI TRÊN BỨC THƯ CỦA N. N. I-A-CÔ-VLÊP
VÀ BỨC THƯ NGẮN GỬI I. X. UN-SLÍCH-TÔ¹⁵³**

Giáo sư trường đại học địa chất. Đích thân Na-đê-giơ-đa Côn-xtan-ti-nốp-na biết ông ta trong những năm 1890 là một người trung thực và có xu hướng cách mạng. Con ông ta là đảng viên cộng sản.

Đồng chí Un-slích-tơ!

Đề nghị đồng chí cho người kiểm tra. Chắc là phải thả các nhà bác học.

Bùn thối là một thứ quan trọng cho nền kinh tế của chúng ta.

23/VIII.

Lê-nin

Viết ngày 23 tháng Tám 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

228

THƯ NGẮN GỬI L. A. PHÔ-TI-Ê-VA
VÀ THƯ GỬI MA-TI-ÁT RA-CÔ-SI,
C. B. RA-ĐẾCH, I. X. UN-SLÍCH-TƠ,
B. I. RANH-XTANH¹⁵⁴

Gửi Ph ô - t i - ê - v a: đề nghị gọi điện cho *Ra-cô-si* (bí thư Quốc tế cộng sản) và hỏi xem có văn bản nghị quyết của Ban chấp hành Quốc tế cộng sản không? Đồng chí hãy tự mình theo dõi chuyện này; nếu cần, hãy gửi các bản sao bức thư dưới đây gửi *Ra-cô-si*, *Ra-đếch*, *Un-slích-tơ*, *Ranh-xtanh*, cho những ai cần thiết.

3/VIII.

Lê-nin

Tôi đã nhận được bức thư bằng tiếng Anh của *A - đ ô n - p h ô X. Các-mơ* ("Đrét-đen", phòng số 37), ông rất than phiền về việc Hây-vút đã vu khống ông, do sự thù hằn bè phái, tố cáo ông là một tên gián điệp. Theo ông, tiểu ban (của Quốc tế cộng sản) đã biện hộ cho ông và tuy người ta đã thả ông ra khỏi nhà tù, nhưng vẫn không để cho ông ra khỏi nước Nga và đã tịch thu hết thư từ của ông, v. v. và v. v..

Ông nói rằng cả Bô-rít Ranh-xtanh, cả Tsin-bum (Kilbum) người Thụy-điển, cả An-lan Van-lê-ni-út (Allan Wallenius) đảng viên cộng sản Phần-lan và nhiều người khác đều biết ông.

Ông bảo ông là đại biểu của Đảng *công nhân xã hội chủ nghĩa Mỹ*.

Lê-nin

Viết ngày 23 tháng Tám 1921

In lần đầu không đầy đủ năm
1958 trong cuốn "V. I. Lê-nin.
Bàn về pháp chế xã hội chủ
nghĩa (1917 - 1922)"

In toàn văn lần đầu
theo đúng bản thảo

229

GỬI I. V. XTA-LIN
VÀ TẤT CẢ CÁC ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ
BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG
ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA

Đồng chí Xta-lin! Đề nghị hết sức láo xược của Nan-xen (cử một đảng viên Đảng dân chủ - lập hiến trong Ủy ban cứu đói)¹⁵⁵, thái độ của bọn "Cu-ki-so" ấy và bức điện kèm theo nói lên rõ như ban ngày rằng chúng ta đã nhầm. Hoặc nếu như trước đây chúng ta không nhầm thì bây giờ sẽ nhầm một cách nghiêm trọng nếu chúng ta bỏ lỡ cơ hội.

Đồng chí biết không, trước khi đi ít lâu Rư-cốp có đến gặp tôi và nói rằng có một anh Ru-nốp nào đấy, người của mình, đã kể cho anh ta nghe về cuộc họp, trong đó Prô-cô-pô-vích đã phát biểu những lời chống chính phủ. Cuộc họp đó do Prô-cô-pô-vích triệu tập, nấp dưới chiêu bài Ủy ban cứu đói.

Chúng ta còn chờ gì lúc này nữa? Có thể dung thứ mãi *sự chuẩn bị* ra mặt của chúng không?

Tuyệt đối không.

Tôi đề nghị: ngay hôm nay, thứ sáu, 26/8, giải tán bọn "Cu-ki-sơ" bằng một quyết định của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga — lý do: chúng không chịu làm việc, bản nghị quyết của chúng. *Cử một nhân viên Ủy ban đặc biệt* để tiếp nhận tiền và thực hiện việc giải tán.

Phải bắt Prô-cô-pô-vích ngay hôm nay vì tội phát biểu chống chính phủ (tại hội nghị có Ru-nốp tham dự) và giam giữ chừng ba tháng trong khi chúng ta điều tra *một cách cặn kẽ* cuộc họp đó.

Ngay bây giờ, trong ngày hôm nay, phải đưa những ủy viên còn lại của "Cu-ki-sơ" ra khỏi Mát-xcơ-va, mỗi tên để ở một huyện lỵ, tốt nhất là không có đường xe lửa, *chịu sự quản chế*.

Thật đấy, chờ đợi nữa thì sai lầm sẽ rất to lớn. Mọi việc sẽ phải làm xong trước khi Nan-xen đi; sẽ gửi một "tối hậu thư" rõ ràng cho Nan-xen. Trò chơi (*với lửa*) sẽ được chấm dứt.

Ngày mai ta sẽ đăng một "thông báo của chính phủ" khô khan, ngắn, chừng năm dòng: bị giải tán vì không muốn làm việc¹⁵⁶.

Chúng ta chỉ thị cho các báo: ngay ngày mai sẽ bắt đầu chế nhạo bọn "Cu-ki-sơ" bằng đủ mọi kiểu. Bọn con ông cháu cha, bọn bạch vệ muốn chuồn ra nước ngoài, không muốn về các địa phương. Ca-li-nin đã đi, còn bọn dân chủ - lập hiến thì "không thèm đi". Ra sức chế nhạo chúng và truy bức chúng mỗi tuần ít nhất là một lần, trong vòng hai tháng.

Chiếc răng đau sẽ được nhổ ngay và sẽ có lợi lớn về tất cả mọi mặt.

Không nên do dự. Tôi khuyên là ngay hôm nay phải giải quyết xong việc này trong Bộ chính trị¹⁵⁷.

Người nước ngoài sắp sửa sang ta, phải "dọn sạch" Mát-xcơ-va khỏi bọn "Cu-ki-sơ" và *chấm dứt* cái trò chơi (với lửa) của chúng. Đồng chí hãy đưa cho các ủy viên Bộ chính trị xem bức thư này.

26/8.

Lê-nin

Viết ngày 26 tháng Tám 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

230

ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI A. V. LU-NA-TSÁC-XKI¹⁵⁸

Gửi đồng chí Lu-na-tsác-xki

Tôi không thể nào tiếp được vì bị ốm.

Tôi khuyên nên nhét tất cả các nhà hát vào áo quan.

Bộ trưởng Bộ dân ủy giáo dục phải làm công việc dạy chữ, chứ không phải là nhà hát.

Lê-nin

Đọc qua điện thoại

ngày 26 tháng Tám 1921

In lần đầu năm 1945 trong

Văn tập Lê-nin, t. XXXV

Theo đúng bản do chính tay

L. A. Phô-ti-ê-va viết

231

GỬI BKHU-PEN-ĐRA-NÁT ĐÁT-TA¹⁵⁹

Đồng chí Đát-ta thân mến, tôi đã đọc luận cương của đồng chí. Chúng ta sẽ không tranh cãi về các giai cấp xã hội. Tôi nghĩ rằng chúng ta nên theo luận cương của tôi

về vấn đề thuộc địa. Đồng chí hãy thu thập những số liệu thống kê về các nông hội nếu những nông hội như vậy có ở Ấn-độ.

V. U-li-a-nốp (Lê-nin)
của đồng chí...

Viết ngày 26 tháng Tám 1921

In lần đầu năm 1952 trong
cuốn sách của Bhupendranath
Datta "Dialectics of Land-
economics of India". Calcutta

Theo đúng bản in trong
cuốn sách
Dịch từ tiếng Anh

232

* GỬI TIỂU HỘI ĐỒNG BỘ TRƯỞNG DÂN ỦY

27.VIII.1921.

Gửi bản nghị quyết của đoàn chủ tịch Xô-viết đại biểu Mát-xcơ-va, tôi yêu cầu chủ tịch và tất cả các ủy viên Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy, đặc biệt là đồng chí Gôi-khơ-bác với tư cách là một luật sư, chú ý đặc biệt đến sự cần thiết phải chuẩn bị văn bản các sắc lệnh một cách thận trọng hơn, kỹ lưỡng và có suy nghĩ chín chắn hơn.

Sửa chữa liên miên là một điều không thể dung thứ được.

Tôi cũng có ấn tượng là một loạt sắc lệnh của Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy trong thời gian gần đây được thảo ra một cách vội vã.

Cần phải tiến hành những biện pháp hết sức nghiêm khắc chống sự bừa bãi đó để không gây nên những sự phản kháng

không tốt của nhân dân và để Ban chấp hành trung ương khỏi phải đặt vấn đề chống Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

233

* GỬI BỘ TỔ CHỨC BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA

29.VIII.1921.

Tôi đề nghị bắt buộc chủ tịch Ủy ban kế hoạch nhà nước, đồng chí Gơ-gi-gia-nốp-xki

phải cùng Cra-xin đến Ri-ga để chữa bệnh và nghỉ 1 tháng tại một nhà an dưỡng hay một nhà riêng.

Tôi tha thiết yêu cầu làm ngay việc đó hôm nay bởi vì với cương vị Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng, tôi biết rõ rằng chủ tịch Ủy ban kế hoạch nhà nước hầu như đã kiệt sức. Việc tu sửa cho đồng chí đó là c ầ n t h i ế t và cần thiết c á p b á c h.

Không có quyết định của Bộ tổ chức sẽ không đạt được điều gì cả¹⁶⁰.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

Theo đúng bản thảo

234

ĐIỆN GỬI V. N. CA-I-U-RỐP¹⁶¹

Về việc thanh đảng tôi sẽ chuyển những ý kiến của đồng chí cho Ban thanh đảng trung ương. Ý kiến của tôi là, kinh nghiệm đáng kể đầu tiên của việc thanh đảng sẽ cho chúng ta một loạt những chỉ thị thực tiễn mà sau này chúng ta sẽ sử dụng để xây dựng những điều kiện kết nạp. Bao giờ đồng chí thu thập được đủ tài liệu, đồng chí hãy gửi những ý kiến của đồng chí cho tôi qua thư. Tất cả những điều mà đồng chí thông báo về điều kiện công tác kinh tế, tôi sẽ thảo luận gắn với cả các tài liệu hiện có ở đây. Vấn đề gọi đồng chí từ Xi-bi-ri về, rõ ràng phải hoãn lại cho đến khi hoàn thành công tác thanh đảng.

*Lê-nin**Viết ngày 30 tháng Tám 1921**Gửi đi Nô-vô-ni-cô-lai-ép-xơ**Theo đúng bản đánh máy*

Đăng lần đầu năm 1924 trên tạp chí "Cách mạng vô sản", số 3

235

**ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP**

Gửi đồng chí Xmô-li-a-ni-nốp

Lít-vi-nốp điện về cho biết là anh ta có sự bất đồng với Cra-xin về đề nghị mua châu báu với trị giá 20 triệu li-vơ xtéc-lingh. Bức điện về vấn đề đó đã được gửi cho

Cra-xin và An-xki. Đồng chí lấy văn bản bức điện ở An-xki và sau khi đọc xong hãy tìm hiểu xem vấn đề đó có được Cra-xin giải quyết phù hợp với đề nghị của Lít-vi-nốp hay không. Nếu không thì cần phải đưa gấp nó ra Hội đồng lao động và quốc phòng hoặc ra Ban chấp hành trung ương¹⁶², và trong trường hợp đó tôi đề nghị đồng chí gọi điện cho tôi ngay. Nhưng dù sao thì ngày mai đồng chí cũng cho tôi biết về tình hình vấn đề này.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

*Đọc qua điện thoại
ngày 30 tháng Tám 1921*

*In lần đầu, theo đúng
bản sao đánh máy*

236

GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP¹⁶³

*Gấp
Rất gấp*

Gửi Xmô-li-a-ni-nốp: tôi hoàn toàn đồng ý. Quan điểm của tôi: cho phép ngay và trả lời một cách hết sức ân cần. Hỏi ý kiến Bộ chính trị (qua Mô-lô-tốp) và Hội đồng bộ trưởng dân ủy và gọi điện cho tôi.

30/8.

*Lê-nin**Viết ngày 30 tháng Tám 1921*

*In lần đầu năm 1945 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXV*

Theo đúng bản thảo

237

GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP
ĐỂ CHUYỂN CHO CÁC ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ
BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG
ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA

Gửi đồng chí Mô-lô-tốp

Tôi đồng ý với Bri-u-kha-nốp.

Tôi đề nghị bỏ phiếu: đình chỉ hoạt động của tiểu ban ¹⁶⁴.

Đấy là chơi trò tiểu ban.

30/8.

Lê-nin

Viết ngày 30 tháng Tám 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

238

NHỮNG GHI CHÚ TRÊN BỨC THƯ
CỦA R. E. CLÁT-XÔN
VÀ NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ

31 tháng Tám 1921.

quan trọng

gửi

Xmô-li-a-ni-nốp

đưa vào hồ sơ lưu

Vla-đi-mia I-lích vô cùng kính mến!

Tôi tự cho phép mình lấy của đồng chí mấy phút để nói về công việc của Cục khai thác than bùn bằng thủy lực.

??

có một
cái gì khó tin
được

?

Tôi có thể rất hài lòng mà thông báo rằng trong thời gian gần đây vấn đề khử nước trong than bùn bằng phương pháp công nghiệp, đã được chúng tôi giải quyết một cách hoàn toàn không thể tranh cãi được, # hơn nữa lại bằng những phương tiện đơn giản nhất*, và giờ đây cần phải chuyển từ công việc của phòng thí

* chúng tôi chỉ cần có: 1) thạch cao, 2) phoi sắt cũ.

nghiệm sang công việc của công nghiệp, nghĩa là xây dựng nhà máy. Đồng thời chúng tôi cũng đã giải quyết được vấn đề phơi khô than bùn trong mùa hè, cũng bằng cách tác động hóa học lên than bùn nước, với kết quả là thời gian phơi khô giảm xuống khoảng hai lần so với trước và than bùn đã không còn sợ mưa nữa. Tất cả những cái đó là những phát minh rất giá trị, chúng có thể đặt công việc khai thác than bùn trên một cơ sở vững chắc và làm cho than bùn trở thành cái mà nó phải trở thành — một trong những loại nhiên liệu quan trọng nhất ở nước Nga. Để áp dụng tất cả những thành tựu đó một cách thực tiễn, chúng tôi cần có lương thực và tiền. Kiếm được lương thực thì khó, và tôi không yêu cầu điều đó, nhưng nếu đồng chí cung cấp cho chúng tôi tiền — một mặt là tiền giấy ở Nga để mua lương thực và trả công cho công nhân, và mặt khác, là một số ngoại tệ nhất định để mua những máy móc ở nước ngoài mà chúng ta không sản xuất được, — thì tôi đảm bảo đến mùa sang năm sẽ xây dựng xong một nhà máy thí nghiệm đầu tiên tại "Hệ thống tải điện", để khử nước trong than bùn, thử nhà máy đó trong suốt vụ, và khi đó, từ mùa thu sang năm trở đi, chúng ta sẽ có khả năng đặt việc khai thác than bùn cho năm 1923 với bất kỳ quy mô nào, tùy theo những phương tiện được cấp.

Điều căn bản nhất là tại nhà máy đó chúng ta sẽ nhận được không phải là những viên than bùn, mà trực tiếp nhận được bột than bùn, bột này cháy như dầu mỡ dưới các nồi hơi, với những ngọn lửa dài có một hiệu suất hết sức cao.

??

NB
cụ thể
hiệu suất ấy
như thế nào?

ai xóa bỏ?
bao giờ?

Tôi quyết định biên thư trực tiếp cho đồng chí, bởi vì những quyền mà trước đây đồng chí và Hội đồng bộ trưởng dân ủy dành cho chúng tôi đã bị xóa bỏ từ lâu, và những công việc cần kíp nhất của chúng tôi hiện phải dừng lại vì không thể mua lương thực - không có tiền; khi có tiền thì chúng tôi có thể mua bao nhiêu lương thực cũng được mà hoàn toàn không phải làm phiền Bộ dân ủy lương thực, và hoàn thành tất cả các công việc cần thiết.

Rất kính trọng R. Clát-xôn

Sao gửi: 1) Xmô-li-a-ni-nốp
2) I-va-n I-va-nô-vích Rát-tsen-cô
3) Ủy ban kế hoạch nhà nước
4) Cra-xin

Viết ngày 31 tháng Tám 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

239

GỬI R. E. CLÁT-XÔN

Gửi kỹ sư Rô-béc-tơ E-đu-ác-đô-vích Clát-xôn,
Cục khai thác than bùn bằng thủy lực,
Xa-đóp-ni-ki, II
Sao gửi: Xmô-li-a-ni-nốp, I. I. Rát-tsen-cô,
đoàn chủ tịch Ủy ban kế hoạch nhà nước, Cra-xin

Đã nhận được và đã đọc thông báo của đồng chí viết ngày 31 tháng Tám. Nếu tin đồng chí đưa về vấn đề khử

nước trong than bùn bằng phương pháp công nghiệp đã được đồng chí giải quyết một cách hoàn toàn không thể tranh cãi được, là đúng với sự thật, thì nó sẽ có một tầm quan trọng to lớn. Cần phải lập tức tiến hành kiểm tra hoặc giám định kỹ thuật và khi đó sẽ giải quyết vấn đề cấp cho đồng chí số lương thực và ngoại tệ đã yêu cầu. Đồng chí phải thông báo cho biết cụ thể là đồng chí yêu cầu bao nhiêu lương thực và ngoại tệ.

Việc đồng chí thông báo rằng những quyền mà Hội đồng bộ trưởng dân ủy dành cho đồng chí đã bị xóa bỏ từ lâu, đã làm cho tôi ngạc nhiên, bởi vì không ai có thể xóa bỏ chúng được.

Tôi đề nghị tổ chức một cuộc hội nghị có sự tham gia của đồng chí Rát-tsen-cô, đại diện Ủy ban kế hoạch nhà nước, Xmô-li-a-ni-nốp và Cra-xin¹⁶⁵. Vì Cra-xin sẽ đi vào ngày 7 tháng Chín, nên kết thúc hội nghị trước khi đồng chí ấy đi thì hơn. Nhiệm vụ của cuộc hội nghị: thông qua những biện pháp kiểm tra thông báo của đồng chí và xác định số lượng lương thực và ngoại tệ phải cung cấp, cũng như điều kiện cung cấp.

V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Viết ngày 31 tháng Tám 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản sao đánh máy

240

GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP¹⁶⁶

G ấ p
Q u a n t r ọng

Đồng chí Xmô-li-a-ni-nốp!

Cần phải nghiên cứu kỹ bức điện này. "Trao đổi hàng hóa **cưỡng bức**" là cái gì? *T r ê n t h ực t ế* vật ngang giá

ra sao? Đồng chí hãy hỏi kỹ *A. P. Xmiéc-nốp*. Hãy gửi điện cho Pô-nô-ma-ren-cô và theo dõi điện trả lời.

31/8.

Lê-nin

Viết ngày 31 tháng Tám 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

241

GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP

Gửi Xmô-li-a-ni-nốp,
sao gửi Bri-u-kha-nốp

Có điện từ An-gô-ra ngày 12 tháng Tám cho hay rằng, quốc hội Thổ-nhĩ-kỳ đã thông qua quyết định chuyển toàn bộ số lúa mì của nhà nước hiện có ở vùng Xam-xun cho tôi để giúp những người anh em Nga bị nạn đói¹⁶⁷. Tôi đề nghị liên hệ với Bộ dân ủy ngoại giao và Bộ dân ủy ngoại thương để tìm hiểu mặt thực tế của sự việc và thông qua những biện pháp cấp bách.

31 tháng Tám 1921.

Lê-nin

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản sao đánh máy

242

GỬI V. V. A-ĐÔ-RÁT-XKI

Đồng chí A-đô-rát-xki!

Tôi đã chuyển đơn của bà La-vren-chi-ê-va¹⁶⁸ cho Xmô-li-a-ni-nốp (thay Goóc-bu-nốp làm chánh văn phòng Hội đồng bộ trưởng dân ủy) để gửi theo địa chỉ.

Tôi quyết không thể can thiệp vào việc đó và những việc như vậy; và tất cả những sự giúp đỡ mà đồng chí có thể làm được cho những người khiêu nại phải bao hàm ở chỗ giúp họ về mặt "*pháp lý*", nghĩa là *dạy* cho họ (và giúp họ) biết *đấu tranh cho quyền của mình* theo mọi quy tắc của *cuộc chiến tranh hợp pháp cho quyền lợi ở nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga*.

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

Viết ngày 31 tháng Tám 1921

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản thảo

243

GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP ĐỀ CHUYỂN CHO CÁC ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA¹⁶⁹

Tôi thấy những lý lẽ của Kít-xin và Bri-u-kha-nốp là đúng. Tôi bỏ phiếu tán thành họ. Không thể đưa vấn đề đó ra Ban chấp hành trung ương khi chưa đưa ra Hội đồng bộ trưởng dân ủy.

31/8.

Lê-nin

Viết ngày 31 tháng Tám 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

244
THƯ GỬI P. I. PÔ - PỐP
VÀ NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ

Gửi chủ nhiệm hoặc phó chủ nhiệm
Cục thống kê trung ương
Sao gửi:

- 1) Cục thống kê trung ương
- 2) cho tôi
- 3) đoàn chủ tịch Ủy ban kế hoạch nhà nước (thêm *yêu cầu* của tôi là *cho biết kết luận của đồng chí Xê-rê-đa hoặc của đồng chí Xơ-ru-mi-lin*)

1/IX.1921.

Bản chương trình công tác gửi cho tôi mà không đề ngày tháng tự trung chỉ nêu yêu cầu cung cấp thêm một số phương tiện vật chất.

Điều đó hiện nay chưa thể làm được.

Bởi thế cần phải *rút ngắn toàn bộ* chương trình *như thế nào* để vẫn có thể tiếp tục được (hơn nữa còn cần phải tiếp tục đều đặn hơn và hoàn thành nhanh hơn) những công việc cần thiết với những phương tiện sẵn có, *hiện nay*.

Tôi đề nghị phải tiến hành rút ngắn chương trình ngay; còn vấn đề cấp thêm phương tiện thì hoãn lại *đến khoảng tháng Mười một*.

Việc rút ngắn chương trình tôi đề nghị phải tiến hành sao cho chỉ để lại (cho đến khi nào phương tiện tăng lên) những công việc *cần thiết nhất*. Cần phải xếp những việc sau đây vào số những công việc ấy:

1. Thông báo hàng tháng về việc nhà nước phân phối lương thực.

Phải cùng với Bộ dân ủy lương thực quy định các hình thức thu nhận tin tức đại khái như sau:

a) số người được nhận bánh mì (đối với bước đầu có lẽ giới hạn ở bánh mì thì thậm trọng hơn, nếu chưa có lực lượng để thu nhận thêm tin tức về tất cả các loại sản phẩm đã cấp phát - thực phẩm cũng như không phải thực phẩm)

với số lượng $\frac{1}{4}$ phun-tơ

$\frac{1}{2}$	"	
$\frac{3}{4}$	"	
1	"	v. v.

b) phân loại những người này theo nghề nghiệp, công việc v. v.

c) tổng cộng: tổng số người được nhận và tổng số bánh mì được phát.

Số liệu về các thành phố Mát-xcơ-va và Pê-tơ-rô-grát là cấp thiết hơn cả; thứ đến các tỉnh Mát-xcơ-va và Pê-tơ-rô-grát, *các tỉnh công nghiệp quan trọng nhất* (I-va-nô-vô - Vô-dơ-nê-xen-xơ, Đôn-bát, Ba-cu, U-ran, v. v.) và cuối cùng là các tỉnh còn lại.

2. Thông báo hàng tháng về các xí nghiệp chuyển sang chế độ cung cấp tập thể.

Khi số này chưa nhiều thì theo dõi tất cả (như đồng chí đã đề nghị trong thư ngắn của đồng chí, điều khoản 2, § 1). Sau đó, khi số này đã trở nên quá nhiều, thì bằng con đường lựa chọn điều tra *tỉ mỉ* $\frac{1}{5}$ hay $\frac{1}{10}$.

Thông báo *vấn tất* về tất cả các xí nghiệp theo chế độ cung cấp tập thể.

Chế độ báo cáo của các xí nghiệp đó, đồng chí đã quy định quá rộng (cuối điều khoản 2, § 2). Có thể và cần thiết phải lấy ngắn hơn, chỉ những điều quan trọng nhất.

3. Thu hẹp thống kê công nghiệp thường kỳ đối với các thông báo hàng tháng, để lại trước hết là việc xác định *số*

lượng sản phẩm làm ra, hơn nữa là những sản phẩm quan trọng nhất, coi đó là điều tuyệt đối cần thiết.

Những số liệu đó là tuyệt đối cần thiết hàng tháng.

Những số liệu còn lại thì không tuyệt đối cần thiết và được thu thập không cấp bách như thế, tùy theo khả năng và phương tiện của Cục thống kê trung ương.

4. Việc sản xuất, phân phối, tiêu dùng nhiên liệu.

Tổng kết hàng tháng là tuyệt đối cần thiết.

Cùng với Tổng cục công nghiệp nhiên liệu khởi thảo chương trình, cố thay đổi đến mức ít nhất những hình thức hiện nay đang có hiệu lực.

5. Thông báo hàng tháng về việc trao đổi hàng hóa (Bộ dân ủy lương thực và Liên hiệp trung ương các hợp tác xã tiêu dùng) dưới một hình thức ngắn gọn nhất: số sản phẩm bằng này đã được đưa ra để đổi lấy bằng này lúa mì tại các huyện.

6. Lễ dĩ nhiên, khó tính được công việc của các cơ quan xô-viết, như đồng chí đã nói trong phụ lục số 1, § IV. Nhưng khó không có nghĩa là không thể. Nếu không làm được hàng tháng thì phải 2 - 3 tháng một lần tuyệt đối cần thiết phải có thông báo dù chỉ là bước đầu về "biên chế hiện có" so với biên chế trước chiến tranh hoặc với biên chế của các cơ quan khác, các tỉnh khác v. v., với sự phân chia hợp lý tất cả các nhân viên thành từng loại (cán bộ lãnh đạo chủ chốt; nhân viên văn phòng thuần túy; nhân viên phục vụ — một bản kê *đại thể* về một số loại).

So sánh biên chế nhiều nhất và ít nhất trong các tỉnh v. v., trước hết là Mát-xcơ-va và Pê-tơ-rô-grát.

Những quyết nghị của đại hội các Xô-viết gần đây rõ ràng đặt trách nhiệm vô điều kiện cho Cục thống kê trung ương là phải *bắt tay* vào việc nghiên cứu về mặt thống kê công tác của các cơ quan xô-viết chúng ta, số lượng nhân viên, v. v.¹⁷⁰.

7. Chọn *một số ít* các xí nghiệp điển hình (nhà máy, nông trường quốc doanh) và *các cơ quan* (α) tốt nhất, kiểu mẫu; (β) trung bình và (γ) tồi nhất, để nghiên cứu.

Ngoài 7 §§ đó ra, rút gọn tất cả những phần còn lại.

Đề nghị đồng chí báo cho tôi biết kết luận của đồng chí về thực chất cũng như về thời gian khởi thảo chương trình công tác.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng *Lê-nin*

*Đăng lần đầu năm 1933 trên
tạp chí "Người bôn-sê-vích",
số 17*

Theo đúng bản thảo

245

THƯ NGẮN GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP
VÀ ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI P. A. BÔ-GĐA-NỐP

Đồng chí Xmô-li-a-ni-nốp!

Đề nghị đồng chí gửi đến *Khác-cốp* cho *P. Bô-gđă-nốp* (chủ tịch *Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao*) bức điện văn bằng điện thoại sau đây:

Khác-cốp

Gửi Bô-gđă-nốp,

chủ tịch *Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao*

Sao gửi *Tsu-ba-rơ*

Các-tưn viết trên tờ "Đời sống kinh tế" về những vụ ăn cắp ghê gớm và về sự quản lý tồi tệ tại khu mỏ Cri-vôi

Rô-gơ. Đồng chí hãy lưu ý, hãy xác định chính xác hơn đích danh những người chịu trách nhiệm.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng Lê-nin
1/IX.

Viết ngày 1 tháng Chín 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

246

GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP¹⁷¹

Đồng chí Mô-lô-tốp!

Cần phải giải quyết **nhANH** tất cả những vấn đề này (tất cả những gì có trong gói này) tại **Bộ chính trị**. Thông báo ngay ngày hôm nay cho những bên hữu quan biết và ngày mai (2/IX) gọi họ đến Bộ chính trị. Tôi hy vọng ba đồng chí (Mô-lô-tốp + Ca-mê-nép + Xta-lin) sẽ thu xếp và giải quyết xong.

1/IX. Lê-nin

Viết ngày 1 tháng Chín 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

247

GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP¹⁷²

Đồng chí Xmô-li-a-ni-nốp! Cần phải chuẩn bị vấn đề này để đưa ra *Hội đồng lao động và quốc phòng* (ai là phó của Bô-gđa-nốp? Xa-prô-nốp? Cần phải thỏa thuận với anh ta).

Không rõ có chọn được *chỉ* những nhà máy tốt nhất không? Số *lưu trữ* nhà máy đã được giảm đến mức độ cần thiết chưa?

Hay là "nhu cầu" lại dựa vào *một* đồng nhà máy ốm yếu và vô hy vọng?

Cần phải *làm sáng tỏ một cách chính xác hơn* vấn đề đó cũng như các vấn đề khác.

1/IX. Lê-nin

Viết ngày 1 tháng Chín 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

248

GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP¹⁷³

Đồng chí Xmô-li-a-ni-nốp!

Cần phải: (1) tìm hiểu xem các đồng chí ở Gru-di-a có thực hiện đúng điều khoản (chẳng là đã có một điều khoản như vậy, điều khoản của đảng đấy ư?) là không ký hợp đồng tô nhượng nếu không có sự đồng ý của chúng ta, hay không?

(2) Nghiên cứu xem các điều khoản của hợp đồng đó về thực chất có lợi không (đặc biệt ai là trọng tài tối cao?). Muốn thế, thông qua Ban chấp hành trung ương cử ra 1 - 3 chuyên viên và giao nhiệm vụ cho họ có ý kiến kết luận bằng văn bản.

Đồng chí hãy thực hiện (thông qua Ban chấp hành trung ương) cả điều 1 lẫn điều 2.

1/IX. Lê-nin

Viết ngày 1 tháng Chín 1921

In lần đầu năm 1945 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXV

Theo đúng bản thảo

249
THƯ NGẮN GỬI A. X. Ê-NU-KÍT-DÊ
VÀ THƯ GỬI NHỮNG NGƯỜI THỢ THỦ CÔNG
BA-TU¹⁷⁴

Đồng chí Ê-nu-kít-dê! Tôi gửi đồng chí lời xác nhận thư đã yêu cầu. Có thể là đồng chí biết cần phải chuyển nó cho ai và chuyển như thế nào.

1/IX. Lê-nin

Các đồng chí thân mến! Tôi xác nhận là đã nhận được quà tặng của những người thợ thủ công Ba-tư và xin gửi tới họ lời cảm ơn chân thành và những lời chào tốt đẹp nhất.

1/IX. 1921. Lê-nin

*In lần đầu năm 1933 trong
 Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

250
GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP

Gửi Xmô-li-a-ni-nốp

Cần phải tìm hiểu, bàn bạc với Goóc-bu-nốp và đưa vụ án vào một hướng nào đó¹⁷⁵.

1/IX. Lê-nin

Viết ngày 1 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
 Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

251
GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN¹⁷⁶

Phải "q u ạ t" cho anh chàng Xcô-bê-lép đó một trận. Việc cử Nu-lăng-xơ là một sự láo xược.

1/IX. Lê-nin

Viết ngày 1 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1959 trong
 Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản thảo

252
GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP¹⁷⁷

Đồng chí Xmô-li-a-ni-nốp!

Phải hỏi C u ố c - x k i về vấn đề này. Đồng chí ấy có ý kiến khác. Phải thông qua đồng chí ấy mà kiểm tra n g h i ê m k h ấ c h ớ n.

1/IX. Lê-nin

Viết ngày 1 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1959 trong
 Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản thảo

253
**NHỮNG GHI CHÚ TRÊN THƯ
 CỦA G. Ô. GRA-PHƠ-TI-Ô
 VÀ NHIỆM VỤ GIAO CHO N. P. GOÓC-BU-NỐP**

...Nếu đồng chí có thời giờ, đồng chí có thể thấy qua nó¹⁾ rằng phải tiến hành việc thực hiện thiết bị động lực thủy điện Vôn-khốp - mà ba năm trước đây đồng chí đã khởi đầu thông qua đồng chí Xmi-đô-vích - trong những điều

NB ||| kiện hỗn loạn vô trách nhiệm và quan liêu không thể tưởng tượng được, và đôi lúc dường như cố tình chống đối lại.

...Tôi hết sức đau lòng vì phải làm mất thì giờ vàng ngọc của đồng chí, nhưng tôi quyết định làm việc đó chỉ vì

NB ||| tôi tin tưởng sâu sắc rằng bằng bất cứ giá nào cũng cần phải thực hiện cho được thiết bị Vôn-khốp trong thời gian gần nhất.

Gấp

Đồng chí *G o ó c - b u - n ó p*! Đồng chí hãy đảm nhiệm việc này (hoặc là trao cho X-mô-li-a-ni-nốp sau khi đã thỏa thuận với đồng chí đó).

Đơn và báo cáo của đồng chí Gra-phơ-ti-ô, kỹ sư trưởng Công trường Vôn-khốp (viết ngày 25/8) đã bóc trần *t ô i l ò i* (quan liêu giấy tờ) và một loạt những sai lầm của Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao hoặc là của Xô-viết đại biểu Pê-tơ-rô-grát, hoặc là của *Hội đồng lao động và quốc phòng*, hoặc nữa là của tất cả các cơ quan đó cộng lại.

Vì vậy tôi đề nghị đồng chí:

(1) thay mặt tôi giao ngay cho Bộ dân ủy tư pháp điều tra nạn quan liêu giấy tờ và *việc đưa những kẻ có tội ra*

1) — qua đơn

toà. Trong thời hạn một tuần phải đưa ra thông qua ở *Hội đồng lao động và quốc phòng*.

(2) Triệu tập một cuộc hội nghị (gồm Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao + Xô-viết đại biểu Pê-tơ-rô-grát + Ủy ban kế hoạch nhà nước, và mời các cơ quan khác có liên quan) để khởi thảo trong thời gian một tuần lễ bản dự án nghị quyết của *Hội đồng lao động và quốc phòng* về những biện pháp nhằm đẩy nhanh các công việc và tổ chức chúng một cách đúng đắn¹⁷⁸ (có thể là theo kiểu công ty lanh và mở rộng quyền của Gra-phơ-ti-ô chẳng?).

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Hãy gửi cho tôi thông báo về sự thực hiện.

2/IX.

Lê-nin

Viết ngày 2 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
 Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

254
**NHỮNG GHI CHÚ TRÊN BẢN BÁO CÁO
 CỦA N. N. CRE-XTIN-XKI
 VÀ NHIỆM VỤ GIAO CHO N. P. GOÓC-BU-NỐP**

Gửi Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy

...Trên bước đường thực hiện những nhiệm vụ được giao cho các cơ quan tài chính trung ương và địa phương, trong thời gian gần đây đã vấp phải những trở ngại đặc biệt không thuận lợi, chủ yếu là vấp phải cái sự việc là các cơ quan hành chính của Chính quyền xô-viết đã lằng lằng quên hoàn toàn những quy định của Hiến pháp về lập dự |||

NB ||| toán và tiến hành chi tiêu theo những dự toán đó, tình hình đó có ảnh hưởng cực kỳ tai hại đến tình trạng chung của ngân sách và gây ra những sự chần động đặc biệt trong hệ thống lưu thông tiền tệ.

Chỉ cần nêu lên ở đây những tình hình sau đây cũng đủ để minh họa: 1) trong một số vùng lương của công nhân được trả không phải theo biểu tiền công mà theo giá thị trường tự do, hơn nữa đôi lúc lên đến 700 nghìn rúp một người trong một ngày (miền lưu vực sông Vôn-ga, các tỉnh miền Tây và miền Đông); 2) các nghệ sĩ và nhân viên nhà hát xô-viết được thù lao không theo thang lương, mà cộng thêm với những khoản gia tăng gấp hàng mấy trăm phần trăm tiền lương, (hơn nữa, theo dự toán của Bộ dân ủy giáo dục việc chi tiêu cho nhà hát chiếm 29 tỷ, còn chi tiêu cho các trường đại học chỉ có 17 tỷ; 3) việc các cơ quan và xí nghiệp xô-viết mua các đồ vật mà họ cần trên thị trường tự do — và dĩ nhiên là theo giá thị trường đó — đã trở thành một hiện tượng bình thường làm như thể là đã trở thành một quy tắc...

thật
chẳng ra
sao cả!!!

Làm thế
nào
"quen"
được mà
không
thông
qua Bộ
dân ủy
tài chính?

Cái thực tiễn đã được các cơ quan xô-viết, ngay cả ở Mát-xcơ-va, đã quen làm, có thể chứng thực một cách trực tiếp nhất cho tính chất vô nguyên tắc của những đòi hỏi tiền giấy ở các cơ quan giữ quỹ; theo thực tiễn đó thì các cơ quan Xô-viết Mát-xcơ-va cố làm cho sổ tài chính Mát-xcơ-va hàng ngày phải có 3 tỷ rúp tiền giấy cho họ, tức là 75 tỷ trong một tháng, trong khi đó theo số liệu của phòng ngân sách và Quỹ trung ương của Bộ dân ủy tài chính thì sổ tài chính Mát-xcơ-va cho đến nay chỉ có tài khoản 188 tỷ rúp, nghĩa là trung bình không quá 27 - 30 tỷ rúp trong một tháng...

Đồng chí **Goóc-bu-nốp!** Đồng chí hãy thay tôi gửi một bức thư như sau cho: *Bộ dân ủy tài chính + Bộ dân ủy thanh tra công nông + chủ tịch Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy.*

Tôi giao cho các bộ trưởng Bộ dân ủy tài chính và Bộ dân ủy thanh tra công nông (hoặc các thứ trưởng) phải lập

tức triệu tập một cuộc hội nghị có sự tham gia của chủ tịch *Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy* và chánh văn phòng Hội đồng bộ trưởng dân ủy Goóc-bu-nốp để dự thảo và trong thời hạn một tuần lễ, đưa ra *Hội đồng bộ trưởng dân ủy* các dự án nghị quyết để chống những sự vi phạm pháp luật đã nêu lên ở đây. Tôi lưu ý Bộ dân ủy thanh tra công nông đến những sơ suất của họ.

Làm thế nào mà cho đến nay vẫn cứ để tình trạng tệ hại nêu trong bức thư này? đặc biệt là việc bội chi của Bộ dân ủy giáo dục cho nhà hát?

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy Lê-nin

2/IX.

Đồng chí **Goóc-bu-nốp!** Hãy theo dõi việc thực hiện cho đúng thời hạn. Nếu đồng chí muốn, đồng chí hãy để Xmô-li-a-ni-nốp thay đồng chí hoặc chỉ để họp hội nghị bộ ba.

Lê-nin

2/IX.

Viết ngày 2 tháng Chín 1921

In lần đầu không đầy đủ năm
1928 trong Văn tập Lê-nin, t. VIII

In toàn văn lần đầu
theo đúng bản thảo

255

ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI I. N. BÔ-RI-XỐP

Gửi đồng chí Bô-ri-xốp, Bộ dân ủy giao thông

Tôi đề nghị tiến hành những biện pháp bốc xếp ngay và gửi cấp tốc đến Ca-si-ra những hàng của Công trường Ca-si-ra bị mắc kẹt ở ga Mát-xcơ-va thuộc tuyến đường

Mát-xơ-va - Ca-dan và các ga khác thuộc đầu mỗi Mát-xơ-va.
 Các toa phải được gửi đi với tốc độ lớn.
 Đồng chí hãy thông báo cho biết việc thực hiện ¹⁾.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy Lê-nin

Viết ngày 2 tháng Chín 1921

In lần đầu năm 1933 trong
 Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản đánh máy đã
 được V. I. Lê-nin bổ sung và ký

256

GỬI A. I. ĐÔ-GA-ĐỐP và V. V. QUY-BƯ-SÉP ¹⁷⁹

Gửi đồng chí Đô - ga - đốp,
 Hội đồng trung ương các công đoàn toàn Nga
 và đồng chí Quy - bư - sép

Đề nghị cho ý kiến nhận xét vắn tắt về thực chất của bản báo cáo
 này nói chung và về vấn đề được nhấn mạnh ở trang 4 nói riêng.
 2/IX — 1921.

Lê-nin

In lần đầu năm 1933 trong
 Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

257

GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP

Đồng chí Goóc-bu-nốp!

Hôm nay tôi đọc trên các báo có tin về việc ở Ca-dan đã thí
 nghiệm (và có những kết quả rất tốt đẹp) loa làm tăng âm điện
 thoại và phát thanh cho *đám đông*.

1) Câu cuối này do chính tay V. I. Lê-nin viết.

Đồng chí hãy kiểm tra qua Ô-xơ-ri-a-cốp. Nếu đúng là như
 vậy thì phải đặt ở Mát-xơ-va và ở Pê-tơ-rô-grát, và, nhân thế,
 kiểm tra toàn bộ công việc của họ.

Giao cho họ gửi cho tôi một bản báo cáo viết vắn tắt:

- 1) lịch công tác của họ;
 - 2) cũng như vậy về trạm điện thoại 2000 véc-xta ở Mát-xơ-va.
 Bao giờ thì xong.
 - 3) Cũng như vậy — về các máy thu thanh. Số lượng máy
 được sản xuất.
 - 4) Cũng như vậy — về các loa.
- Gửi lời chào!

Lê-nin

Viết chậm nhất là ngày 2
 tháng Chín 1921

In lần đầu năm 1933 trong
 Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

258

THƯ GỬI V. X. ĐÔ-VGA-LÉP-XKI
 VÀ NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ ¹⁸⁰

Gửi bộ trưởng Bộ dân ủy bưu điện

- 1) người nhận
- đánh máy gửi 2) tôi
- 3) N. P. Goóc-bu-nốp

Đồng chí Đô-vga-lép-xki!

Đề nghị đồng chí cho tôi biết công việc điện thoại không
 đường dây của chúng ta hiện ở trong tình trạng nào.

- 1) Trạm trung tâm Mát-xơ-va có hoạt động không? Nếu có,
 thì mỗi ngày mấy tiếng? trong vòng bao nhiêu véc-xta?

Nếu không, thì còn thiếu những gì?

2) Có sản xuất (và bao nhiêu?) máy thu thanh, máy móc có khả năng nghe được Mát-xcơ-va nói chuyện không?

3) Tình hình ống loa, máy móc cho phép cả một phòng (hoặc quảng trường) nghe được Mát-xcơ-va hiện ra sao?

và v. v..

Tôi rất sợ rằng việc đó lại "ngủ" mất (theo cái thói quen đáng nguyên rủa của bọn Ô-blô-mốp¹⁾ Nga là *ru ngủ* tất cả mọi người và mọi việc).

"Hứa" đã nhiều lần, mà tất cả các thời hạn thì đã qua từ lâu!

Việc này có tầm quan trọng *đặc biệt* đối với chúng ta (đặc biệt đối với công việc tuyên truyền ở phương Đông). Chậm chạp và cầu thả ở đây là có tội.

Ở nước ngoài những thứ đó người ta đã có; có thể và cần thiết phải mua những cái ta thiếu. Chắc chắn là ở đâu đấy còn có sự cầu thả tội lỗi.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

2. IX. 1921.

Đăng lần đầu không đầy đủ năm 1932 trên tạp chí "Mặt trận vô tuyến", số 3

In toàn văn năm 1933 trong Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

1) Ô-blô-mốp là nhân vật trong tiểu thuyết cùng tên của I. A. Gôn-tsa-rốp, tượng trưng cho sự trì trệ, đình đốn và chậm chạp.

259

**GỬI CÁC ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ
BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG
ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA**

Gửi đồng chí Xta-lin
và tất cả các ủy viên *Bộ chính trị*

Tôi hết sức yêu cầu các đồng chí đọc bức thư của Xa-pha-rốp¹⁸¹ và xem xét các nghị quyết của đại hội VI Đảng cộng sản Tuốc-ke-xtan.

Theo tôi, Xa-pha-rốp *hoàn toàn đúng*.

Lê-nin

2/IX.

Viết ngày 2 tháng Chín 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

260

GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN¹⁸²

Đồng chí Tsi-tse-rin!

Theo tôi, cần phải: (1) đưa lên báo để gây dư luận;

(2) đưa lên đài;

(3) đưa vào "*c u ó n s á c h*" những tội lỗi của khối Đồng minh.

2/IX.

Lê-nin

Viết ngày 2 tháng Chín 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

261
GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP

3. IX.

Đồng chí Goóc-bu-nốp!

Tôi vừa ký xong giấy ủy nhiệm cho chủ tịch và các ủy viên Ủy ban đặc trách xuất khẩu trực thuộc Hội đồng lao động và quốc phòng (Rư-cu-nốp, Pi-a-ti-goóc-xki, Va-la-ép và Vla-đi-mia Xpi-ri-đô-nô-vích Êc-ma-tốp). Tôi giao cho đồng chí trách nhiệm tìm hiểu thành phần ủy ban đó và quy chế về ủy ban đó, sau đó tìm hiểu một cách có hệ thống tiến trình hoạt động của nó, *các báo cáo* của nó và thông báo cho tôi biết.

Nhân tiện tôi cũng nhắc đồng chí về sự cần thiết phải phân công đúng đắn các công việc giữa đồng chí và Xmô-li-a-ni-nốp (và Bô-ri-xơ Vô-lin, nếu thu hút được anh ta) và tổ chức đúng đắn toàn bộ công tác của văn phòng Hội đồng bộ trưởng dân ủy và Hội đồng lao động và quốc phòng.

Phải phân một cách chính xác những chức năng giữa đồng chí và Xmô-li-a-ni-nốp. Mỗi người phải "*tiến hành giám sát những công việc* nhất định (máy cày điện, Cục khai thác than bùn bằng thủy lực, công cuộc cung cấp tập thể, biểu giá v. v. và v. v.).

Tất cả các thứ giấy tờ và báo cáo về mỗi việc làm, "cũ" cũng như mới, đều phải được sắp xếp vào một chỗ để lúc nào cũng có thể dễ dàng tìm thấy cái cần thiết.

Ngoài việc phân giữa các đồng chí với nhau những công việc thuộc "mặt trận kinh tế", mặt trận quan trọng nhất hiện nay, còn cần phải phân công (hoặc là đồng chí phụ trách hết tất cả) các bộ dân ủy không gánh chức năng kinh tế, "theo dõi" công việc của họ qua báo cáo của các hội đồng kinh tế tỉnh, huyện và bằng cách khác.

Tùng thời gian (mỗi tuần 1 lần, một tháng hay hai tháng 1 lần, tùy theo tính chất và tầm quan trọng của công việc, rồi sau đó thì *bất thành linh*), cần phải tiến hành *kiểm tra* sự thực hiện *trên thực tế* từng "công việc" một. Đó là điều quan trọng nhất và cần thiết nhất. Phải nêu kết quả từng lần kiểm tra.

Theo tôi, bao giờ các đồng chí có ba người (đồng chí + Xmô-li-a-ni-nốp + B. Vô-lin hoặc một đồng chí nào khác, nếu Vô-lin không được), thì lực lượng đó (với một số ít các nhân viên văn phòng giúp việc) sẽ đủ để tiến hành toàn bộ công tác, dĩ nhiên là một mặt, với điều kiện phải hết sức cẩn thận, và mặt khác, với điều kiện phải chuyển tất cả những gì có thể chuyển và phải chuyển cho tờ "*Đời sống kinh tế*", cho Ủy ban *kế hoạch nhà nước* và các cơ quan tương ứng khác. Còn cần phải thu hút một số người để đọc các bản báo cáo của các huyện, và người đọc bắt buộc phải biên nhận vào tờ giấy kèm theo từng báo cáo: ta sẽ thu hút các tác gia, một số đảng viên kỳ cựu, và một số chuyên gia. Bao giờ số báo cáo gửi về tăng lên nhiều, thì đồng chí phải lập danh sách "những người giúp đọc báo cáo" và quy định một chế độ *ng hiêm ng ặt* về việc trả lại những báo cáo đã đọc.

Đồng chí cho đánh máy sao lại bức thư này và gửi cho tôi bản sao cùng với thư trả lời của đồng chí về kế hoạch phân công và tiến hành toàn bộ các công tác của văn phòng Hội đồng bộ trưởng dân ủy và Hội đồng lao động và quốc phòng.

Nói riêng là đồng chí phải *đặc biệt chú ý theo dõi* Cục khai thác than bùn bằng thủy lực nhân có những đơn đặt mua máy hút than bùn ở nước ngoài cho kỳ vụ năm 22, cũng như nhân việc có bản thông báo cách đây không lâu của R. E. Clát-xôn về việc ông ta đã giải quyết xong vấn đề khử nước¹⁸³.

Sau nữa, tôi giao cho đồng chí trách nhiệm điều tra vụ nhà máy Thủy-điển "Nít-ve-xơ và Gôn-mơ" ngừng hoạt động ("*Đời sống kinh tế*", số 194, tr. 4)¹⁸⁴. "*Ngư ời ta thực hiện ch ậ m ch ậ p*" đơn đặt làm tuốc-bin thủy lực!! Mà thứ đó thì chúng ta thiếu vô cùng!! Đó là một việc quá ư tồi tệ và vô liêm sỉ! Đồng chí nhất định phải *tìm ch o r a* những kẻ có lỗi để chúng ta có thể tổng bọn khốn nạn ấy vào nhà tù.

Đồng chí hãy xác định trách nhiệm cá nhân chính xác về công việc của nhà máy đó và các đơn đặt hàng cho nó.

Nói chung, việc xác định trách nhiệm cá nhân chính xác là một việc làm tối quan trọng của văn phòng Hội đồng bộ trưởng dân ủy và Hội đồng lao động và quốc phòng. Vấn đề này tôi sẽ yêu cầu nghiêm khắc nhất. Nếu thấy cần thiết, thì thu hút ngay lập tức cả Bộ dân ủy tư pháp và Bộ dân ủy thanh tra công nông hoặc "chuyên viên" của họ để làm việc đó.

Còn một việc nữa. Ban khoa học - kỹ thuật thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao hình như là đã hoàn toàn ngủ thiếp đi. Hoặc là đánh thức nó dậy, hoặc là thật sự đưa vấn đề tổng cổ bọn học giả vô lại ấy đi và nhất thiết phải xác định cho chính xác ai sẽ chịu trách nhiệm giới thiệu cho chúng ta biết kỹ thuật của châu Âu và của Mỹ một cách rõ ràng, kịp thời, thực tiễn, không phải theo kiểu quan liêu. Nói riêng Mát-xcơ-va phải có 1 mẫu *tất cả* các máy móc quan trọng nhất *trong số những máy mới nhất* để học và dạy. (Có hai kỹ sư nói với tôi rằng ở Mỹ làm đường bằng một thứ máy chỉ cần dùng sức ép của nó cũng biến những con đường mòn thành đường cái; cái đó quan trọng dường nào đối với đất nước nửa man rợ, không có đường của chúng ta!).

Cần phải làm sao để Ban khoa học - kỹ thuật thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao và cả lô lốc những kẻ vô công rồi nghề ở nước ngoài của nó bỏ thói ăn không ngồi

rồi, hoặc nếu không *chúng ta phải thay chúng bằng những người khác*.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Viết ngày 3 tháng Chín 1921

In lần đầu năm 1928 trong
Văn tập Lê-nin, t. VIII

Theo đúng bản thảo

262

THƯ GỬI Đ. I. CUỐC-XKI VÀ NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ

Gửi đồng chí Cuốc-xki và thư trưởng,
cũng như gửi tất cả các ủy viên ban lãnh đạo,
Bộ dân ủy tư pháp

đánh máy trên giấy

có tiêu đề

sao gửi	{	1) gửi người nhận
		2) tôi
		3) A-va-nê-xốp
		4) Goóc-bu-nốp và
Xmô-li-a-ni-nốp

3/IX.

Qua văn phòng Hội đồng bộ trưởng dân ủy tôi đã gửi cho đồng chí đơn của giáo sư Gra-phơ-ti-ô với những bằng cứ đáng kinh ngạc về tệ nạn quan liêu trì trệ.

Tệ nạn quan liêu trì trệ này là một hiện tượng hết sức bình thường, đặc biệt là ở các cơ quan trung ương và Mát-xcơ-va. Nhưng vì thế lại càng phải tập trung chú ý hơn vào việc đấu tranh với nó.

Tôi có cảm giác là Bộ dân ủy tư pháp có thái độ thuận tụy hình thức đối với vấn đề này, tức là thái độ hoàn toàn không đúng.

Cần thiết phải:

- 1) đưa việc này ra tòa ¹⁸⁵;
- 2) bêu diếu những kẻ có lỗi trên báo chí cũng như bằng những hình phạt nghiêm khắc;
- 3) qua Ban chấp hành trung ương thúc các thẩm phán để họ trừng trị tội quan liêu trì trệ một cách nghiêm khắc hơn;
- 4) tổ chức hội nghị giữa các thẩm phán nhân dân Mát-xcơ-va, các ủy viên tòa án v. v., để vạch ra những biện pháp chống nạn quan liêu trì trệ *có kết quả*;
- 5) trong mùa thu này và mùa đông năm 1921 - 22 phải đưa ra tòa ở Mát-xcơ-va 4 - 6 vụ án về nạn quan liêu trì trệ ở Mát-xcơ-va, chọn những trường hợp "nổi bật nhất" và biến mỗi phiên tòa thành một vụ án *chính trị*;
- 6) tìm cho được đầu chỉ là hai hoặc ba "chuyên viên" thông minh về các vấn đề quan liêu trì trệ trong số những người cộng sản dốt hơn và tháo vát hơn (phải thu hút Xô-xnốp-xki), để học cách *truy nã* tội quan liêu trì trệ;
- 7) in một *bức thư* (thông tư của Bộ dân ủy tư pháp) *hay*, rõ ràng, không quan liêu, về đấu tranh chống tệ quan liêu trì trệ.

Tôi giao cho bộ trưởng và thứ trưởng chịu trách nhiệm *cán* về nhiệm vụ hết sức quan trọng này, tôi đề nghị thông báo *đều đặn* cho tôi biết về việc thực hiện.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy Lê-nin

Viết ngày 3 tháng Chín 1921

Đăng lần đầu ngày 6 tháng Hai 1927 trên báo "Sự thật", số 30

Theo đúng bản thảo

263

THƯ NGẮN GỬI N. P. BRI-U-KHA-NỐP
VÀ ĐIỆN GỬI Kh. G. PÊ-XTUN ¹⁸⁶

Đồng chí Bri-u-kha-nốp! Hôm nay tôi gửi điện cho Pê-xtun; đồng chí lấy bản sao ở Gli-át-xe. Nếu cần có chỉ thị của Ban chấp hành trung ương, đồng chí hãy gửi *bản dự thảo* toàn bộ văn bản chỉ thị đến.

Thư này đồng chí hãy gửi trả lại cho văn phòng Hội đồng bộ trưởng dân ủy.

3/IX.

Lê-nin

Gửi Pê-xtun,
chủ tịch Ban chấp hành Xô-viết tỉnh, Gô-men

Tôi đề nghị thực hiện một cách hết sức chính xác các chỉ thị của Xvi-đéc-xki và Rê-xkê. Tôi có những tài liệu về việc đồng chí vi phạm một loạt những quy tắc của chính quyền trung ương trong lĩnh vực công tác của Bộ dân ủy lương thực. Tôi cảnh cáo trước là tôi sẽ truy tố đích danh đồng chí, nếu xác định được dù chỉ là một lần vi phạm các quyết nghị và quy tắc của trung ương, và nếu đồng chí không xây dựng một công tác đúng đắn và nhịp nhàng với Rê-xkê. Đồng chí hãy trả lời văn tắt vài dòng bằng điện và tỉ mỉ bằng thư.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng Lê-nin

Viết ngày 3 tháng Chín 1921

In lần đầu năm 1933 trong Văn
tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

264

THƯ NGẮN GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP
VÀ THƯ GỬI N. M. KNHI-PÔ-VÍCH

Gửi V. A. Xmô-li-a-ni-nốp

Đồng chí Xmô-li-a-ni-nốp!

Đồng chí hãy đọc bức thư này và *hết sức giữ kín*, không cho ai xem¹⁸⁷.

N. M. Knhi-pô-vích không chỉ là một lực lượng khoa học bậc nhất mà rõ ràng còn là một con người trung thực.

Cần thiết từng thời kỳ một phải kiểm tra xem công việc của Tổng cục công nghiệp đánh cá tiến hành ra sao.

Đồng chí hãy gửi bức thư sau đây của tôi viết trên giấy có tiêu đề (đánh máy lại) cho N. M. Knhi-pô-vích, qua con trai ông là Bô-ri-xơ N. Knhi-pô-vích (sống ở đây, tại Mát-xcơ-va, tại *Bộ dân ủy nông nghiệp*):

Gửi N. M. Knhi-pô-vích

Ni-cô-lai Mi-khai-lô-vích kính mến!

Tôi rất cảm ơn ông vì bức thư tỉ mỉ đề ngày 6/VIII. Tất nhiên, ông theo dõi công việc của Tổng cục công nghiệp đánh cá. Tôi rất mong ông từng thời gian một gửi cho tôi những bản nhận xét về công việc của tổng cục và những đề nghị thực tiễn, nếu vì lý do gì đó mà ở Tổng cục công nghiệp đánh cá "kim hãm" chúng.

Gửi lời chào thân kính *Lê-nin*

3/IX. 1921.

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

265

GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP

Gửi Xmô-li-a-ni-nốp

Hiện La-pin-xki ở Béc-lanh về đang ở lại đây (thông qua Ra-đếch mà tìm anh ta). La-pin-xki đã nhận hoàn thành một việc tôi giao là soạn một tập bản đồ giáo khoa, nhất là để nghiên cứu chủ nghĩa đế quốc hiện đại. Tôi đề nghị đồng chí nói chuyện với anh ta, tìm hiểu xem công việc của anh ta tiến hành ra sao (thời hạn hoàn thành v. v.) và phối hợp công tác đó với những việc đang tiến hành tại ủy ban ở Pê-tơ-rô-grát dưới sự chủ tọa của Cai-xa-rốp, và đối chiếu với những tài liệu hiện có ở ban thư ký.
3—IX—21.

Lê-nin

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản sao đánh máy

266

THƯ NGẮN GỬI THƯ KÝ

§ 21.

Tôi không ký.

In tập sắc luật¹⁸⁸ lúc này là *quá sớm*.

Trước hết hãy cho đăng bản thông báo *vấn tấ t* trên các báo, chỉ dẫn: tìm ở đâu? điều nào là quan trọng? v. v..

Biên tập lại tập sắc luật *ba lần trong vòng một tháng*, từ ngày 3 đến 30. IX, và *chỉ sau đó* mới chuẩn y cho xuất bản.

Lê-nin

3/IX.

Viết ngày 3 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1933 trong Văn
tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

267
GỬI G. Đ. TXI-U-RU-PA

Gửi G. Đ. Txi-u-ru-pa,
Công trường Ca-si-ra

Người ta thông báo cho tôi biết là đồng chí nhận tổ chức cho đồng chí Cro-gi-gia-nốp-xki nghỉ ở chỗ đồng chí. Tôi giao trách nhiệm cho đồng chí là trong tình huống nào cũng không để cho đồng chí đó về Mát-xcơ-va trong tháng nghỉ phép đó. Nhân thể, đồng chí cho tôi biết là đồng chí đã nhận được trả lời của Xtô-mô-ni-a-cốp chưa và công việc ở Công trường Ca-si-ra được hoàn thành đúng hạn hoặc chậm trễ như thế nào.

Lê-nin

*Đọc qua điện thoại
ngày 3 tháng Chín 1921*

*In lần đầu năm 1933 trong Văn Theo đúng bản sao đánh máy
tập Lê-nin, t. XXIII*

268
GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP
và V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP¹⁸⁹

Gửi Goóc-bu-nốp và Xmô-li-a-ni-nốp

Cần chú ý đặc biệt đến điều này:

1) đòi Bộ dân ủy ngoại thương Bê-lô-ru-xi-a gửi những báo cáo *chính xác*;

2) lấy kinh nghiệm của họ để áp dụng cho toàn **Liên hiệp trung ương các hợp tác xã tiêu dùng** nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga;

3) tiến hành những biện pháp nhằm làm giảm tình trạng thiếu hàng hóa cả ở ngoài địa phận nước Bê-lô-ru-xi-a.

Các đồng chí hãy bàn với Kit-xin, hãy áp dụng các biện pháp và báo cho tôi biết.

Lê-nin

3/IX.

Viết ngày 3 tháng Chín 1921

In lần đầu năm 1959 trong

Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

Theo đúng bản thảo

269
GỬI N. P. GOÓC - BU - NỐP¹⁹⁰

Đồng chí Goóc-bu-nốp!

Đồng chí hãy gửi thư **chất vấn** sang Ủy ban đặc biệt toàn Nga.

Ti-khvin-xki **không phải** "ngẫu nhiên" mà bị giam giữ: hóa học và phản cách mạng không loại trừ nhau.

Lê-nin

3/IX.

Viết ngày 3 tháng Chín 1921

In lần đầu năm 1945 trong

Văn tập Lê-nin, t. XXXV

Theo đúng bản thảo

270
***GỬI BÍ THƯ BAN CHẤP HÀNH
QUỐC TẾ CỘNG SẢN**

Chúng tôi rất cần có những tin tức chính xác và đều đặn về quá trình quyên góp tiền của công nhân nước ngoài để giúp những người bị nạn đói ở Nga. Về vấn đề này hôm

qua đã có nghị quyết của Bộ chính trị¹⁾, nghị quyết này đã gửi cho đồng chí. Theo tôi thì nên cử những người chịu trách nhiệm về mỗi nước hoặc cho một nhóm nước để những người đó theo dõi báo chí công nhân thuộc các đảng phái khác nhau và ghi ra những con số chính xác, lẽ tất nhiên chỉ hạn chế ở : 1) kết quả của việc quyên góp; 2) nêu chính xác số ngoại tệ mà những thứ quyên góp đó đã chuyển thành; 3) nêu thời hạn thu thập những thứ quyên góp đó; 4) nêu tên các báo đưa những tin tức đó và các đảng, các tổ chức tiến hành quyên góp.

Đặc biệt nêu bật những quyết nghị của các đảng hoặc các tổ chức công đoàn về việc trích một ngày lương.

Tôi rất mong nhận được ý kiến trả lời về việc Ban chấp hành đã tiến hành cụ thể những biện pháp gì và bao giờ có thể hy vọng nhận được những số liệu tổng kết đầu tiên.

Lê-nin

*Đọc qua điện thoại
ngày 3 tháng Chín 1921*

*In lần đầu năm 1942 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXIV*

*Theo đúng văn bản do chính
tay M. I. Gli-át-xe viết*

271

**GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP
ĐỂ CHUYỂN CHO BỘ CHÍNH TRỊ
BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG
ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA**

Đồng chí Mô-lô-tốp!

Còn cần phải:

1) có một hình thức khiến trách *hết sức nghiêm khắc* để ngăn chặn Men-ni-tsan-xki và Hội đồng các công đoàn

1) Xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 142.

tỉnh Mát-xcơ-va (vụ xét xử Xcơ-voóc-txốp - Xtê-pa-nốp và Lít-ken-xơ). Thật là một việc quá trắng trợn và trâng tráo!! Tôi yêu cầu phải thay mặt *Bộ chính trị* khiến trách có đăng báo¹⁹¹;

2) huỷ bỏ quyết nghị của *Đoàn chủ tịch Ban chấp hành các Xô-viết toàn Nga* về việc chi 1 t. (tỷ) cho nhà hát. *Không qua Bộ dân ủy giáo dục!!* Điều đó là bất hợp pháp. Đây là một điều quá ư bậy bạ. Tôi yêu cầu thông qua *Bộ chính trị* để huỷ bỏ.

Lê-nin

4/IX.

Viết ngày 4 tháng Chín 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

272

GỬI V. A. X-MÔ-LI-A-NI-NỐP¹⁹²

Đồng chí X-mô-li-a-ni-nốp!

Vấn đề về *trao đổi hàng hóa* là vấn đề *quan trọng bậc nhất*. Tôi giao cho đồng chí theo dõi vấn đề này *trước tiên*.

Nói riêng là phải:

1) tìm "Báo lương thực" số 97 và *đính kèm* vào hồ sơ đó;

2) đề nghị *Liên hiệp trung ương các hợp tác xã tiêu dùng bổ sung* những số liệu đó của Khin-tsúc và **đăng** chúng;

3) nhanh chóng cho đăng và gửi bài được đăng cho tôi;

4) đưa tin lên báo "*Đời sống kinh tế*", bằng mọi cách khuyến khích *việc thu thập* và đăng những số liệu

thực tế về việc trao đổi hàng hóa (bao nhiêu, hoặc đổi lấy bao nhiêu cái gì đó?).

Lê-nin

4/IX.

Viết ngày 4 tháng Chín 1921

In lần đầu năm 1933 trong

Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

273

GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP¹⁹³

Đồng chí Xmô-li-a-ni-nốp!

Đồng chí hãy gọi tác giả đến, nói chuyện với ông ta, đề nghị ông ta gửi cho:

1) tên cả 5 thành viên của nhóm và nói tỉ mỉ hơn về *thâm niên* của họ;

2) tên những nhân viên mà "trình sát" đã dự kiến;

3) dự thảo hợp đồng của nhóm (hoặc hội) đó với Hội đồng kinh tế quốc dân Mát-xcơ-va hoặc với Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao, có ghi cụ thể các công trình và điều kiện.

4/IX.

Lê-nin

Viết ngày 4 tháng Chín 1921

In lần đầu năm 1933 trong

Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

274

ĐIỆN GỬI M. C. VLA-ĐI-MI-RỐP

Gửi bộ trưởng Bộ dân ủy lương thực
Vla-đi-mi-rốp, U-cra-i-na

Lệnh số 12801 ngày 28 tháng Hai về việc chuyển 10 000 pút đường miếng đến cảng Pê-tơ-rốp-xcơ cần được thi hành ngay do tầm quan trọng của sự trao đổi lấy gạo dự trữ với Ba-tư.

Đề nghị đánh điện cho tôi biết một cách tỉ mỉ và chính xác về việc thi hành¹⁾.

4 tháng Chín.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng *Lê-nin*

Viết ngày 4 tháng Chín 1921

In lần đầu năm 1933 trong

Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản đánh máy đã

được V. I. Lê-nin bổ sung và ký

275

***GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP**¹⁹⁴

§§ 1 và 2. Đồng chí hãy đưa ra *Hội đồng lao động và quốc phòng* (hay ra Hội đồng bộ trưởng dân ủy?) để thông qua. Tôi tán thành.

§ 3. Không cần đưa ra *Hội đồng lao động và quốc phòng*. Đồng chí thay mặt tôi viết công văn và tôi sẽ ký qua điện thoại.

1) Câu cuối này do chính tay V. I. Lê-nin viết.

§ 4. Phải chuẩn bị văn bản *trả lời* có sự thỏa thuận với Xê-rê-đa. Xê-rê-đa và tôi sẽ ký.

4/IX.

Lê-nin

Viết ngày 4 tháng Chín 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

276

THƯ NGẮN GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP
VÀ NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ¹⁹⁵

Gấp

Gửi đồng chí Mô-lô-tốp: Do tính chất *cực kỳ* quan trọng của vấn đề này và (tôi hy vọng) tính chất hiển nhiên của nó, tôi đề nghị chuyển cho tất cả các ủy viên *Bộ chính trị* đọc và thông qua qua điện thoại (những sửa đổi của tôi coi như được thông qua, nếu các ủy viên Ban chấp hành trung ương cũng như các ủy viên tiểu ban *không ai* bác bỏ; nếu họ bác bỏ thì tôi khuyên thông qua *không ai* bác bỏ những sửa đổi đó, miễn làm sao **không kéo dài**). Cũng nhất thiết phải thông qua *Hội đồng trung ương các công đoàn toàn Nga* và công bố nhân danh *Hội đồng bộ trưởng dân ủy*, đồng thời **bắt buộc** phải nêu rõ: đã được cả *Hội đồng trung ương các công đoàn toàn Nga* và cả *Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Nga* tán thành.

Thứ hai, ngày 5/IX, tôi sẽ gửi đề cương đó đến Pê-tơ-rô-grát cho *Ô-bô-rin* với yêu cầu cho biết ý kiến qua điện thoại. Điều quan trọng là phải có nhận xét (và tôi hy vọng là cả sự đồng ý nữa) của các cán bộ công đoàn Pê-tơ-rô-grát.

Gửi đồng chí Mô-lô-tốp: phải yêu cầu bản *danh sách 3 0 n g ư ờ i* đó và giữ lại trong hồ sơ lưu của *Ban*

chấp hành trung ương cùng với *ngày* tổ chức cuộc họp đó.

Lê-nin

4/IX.

Gửi ngay cho Mô-lô-tốp sau khi Lê-pê-sin-xcai-a đã ghi xong những ý kiến sửa chữa.

Lê-nin

4/IX.

Viết ngày 4 tháng Chín 1921

In lần đầu năm 1933 trong

Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

277

GỬI V. P. Ô-BÔ-RIN¹⁹⁶

4/IX. 1921.

Đồng chí Ô-bô-rin!

Tôi xin lỗi là đã trả lời quá chậm (vì Quốc tế cộng sản và vì bị ốm) bức thư của đồng chí ngày 18 tháng Năm 1921.

Tôi hy vọng rằng hiện nay những sự lo lắng (và hiểu lầm) của đồng chí về chính sách kinh tế mới không còn nữa. Nếu còn thì đồng chí hãy biên cho tôi mấy chữ.

Tôi hy vọng hôm nay sẽ gửi được cho đồng chí bản đề cương của Ki-xê-lép và của các đồng chí khác về vấn đề biểu suất tiền công. Đồng chí hãy chuyển ý kiến của đồng chí cho thư ký của Hội đồng bộ trưởng dân ủy qua điện thoại, nói là gửi cho Lê-nin.

Điều cực kỳ quan trọng là có sự ủng hộ nhanh chóng

và hoàn toàn (nếu có sự ủng hộ nhất trí thì tốt) của tất cả các cán bộ công đoàn Pê-tơ-rô-grát đối với bản đề cương đó.

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản sao đánh máy

278

GỬI E. I. MÔI-XÊ-ÉP

Đồng chí Môi-xê-ép!

Tôi rất vui mừng nhận được thư của đồng chí. Tôi xin lỗi là đã trả lời quá chậm (vì Quốc tế cộng sản và vì bị ốm). Nhưng đồng chí đã được nhìn thấy sự vận động của chính sách chúng ta cũng theo đường lối ấy.

Đồng chí hãy biên thư cho tôi biết hiện nay đồng chí có còn những đề nghị cụ thể nào nữa không và những đề nghị nào.

Ý kiến của đồng chí về công nghiệp điện là rất đúng¹⁾. Đồng chí hãy đưa ra Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao (bản sao gửi cho tôi) và đưa ra Đại hội toàn Nga các cán bộ kỹ thuật điện họp vào tháng Mười 1921.

Gửi lời chào Lê-nin

Hôm nay tôi sẽ cố gắng gửi cho đồng chí đề cương của Ki-xê-lép và của các đồng chí. Đồng chí hãy gửi ý kiến nhận xét của đồng chí cho thư ký Hội đồng bộ trưởng dân ủy qua điện thoại, nói là gửi cho Lê-nin.

Viết ngày 4 tháng Chín 1921

Gửi đi Pê-tơ-rô-grát

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản sao đánh máy

1) Xem Văn tập Lê-nin, tiếng Nga, t. XXIII, tr. 253 - 255.

279

ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI G. V. TXƯ-PÊ-RÔ-VÍCH và I. I. LÉP-XÊ

Gửi Txư-pê-rô-vích và thư ký
hội đồng các công đoàn Lép-xê, Pê-tơ-rô-grát

Ngày 5 tháng Chín tôi đã gửi theo người đưa thư của Bộ dân ủy giao thông đến Pê-tơ-rô-grát bản dự thảo đề cương về chính sách biểu suất tiền công, trong gói công văn số 801 cho đồng chí Ô-bô-rin. Tôi đề nghị các đồng chí Txư-pê-rô-vích và Lép-xê đọc đề cương đó trước khi chuyển gói công văn cho Ô-bô-rin và gửi ý kiến kết luận của mình cho ban thư ký Hội đồng bộ trưởng dân ủy qua điện thoại để chuyển cho tôi.

Lê-nin

Viết ngày 5 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản sao đánh máy

280

*GỬI BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG,
TRƯỞNG PHÒNG THỐNG KÊ N. I. XÔ-LÔ-VI-ÉP¹⁹⁷

5/IX.

Đồng chí Xô-lô-vi-ép! Có thể nêu tỉ mỉ hơn những số liệu về sự phân phối các đảng viên cộng sản theo các chức vụ *xô-viết* (trừ Hồng quân) được không:

bộ dân ủy,
phòng
tổ

v. v.,

và nêu tỉ mỉ hơn về tính chất và loại công việc.

Dầu chủ là đối với Mát-xơ-va (nếu có thể được thì điều chủ yếu nhất là phải tách Mát-xơ-va ra khỏi huyện; Mát-xơ-va là trung tâm chính) và Pê-tơ-rô-grát.

Cảm giác của tôi là trong thống kê các đảng viên Đảng cộng sản Nga còn có quá nhiều cái lặt vặt, "bình thường" trong mọi thống kê, nhưng không quan trọng. Còn đối với chúng ta thì cái quan trọng là những chi tiết về sự phân phối theo các chức vụ *x ô - v i ế t*.

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

Viết ngày 5 tháng Chín 1921

In lần đầu năm 1945 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXV

Theo đúng bản thảo

281

GỬI A. O. AN-XKI¹⁹⁸

5/IX.

Mậ t

Đồng chí An-xki!

Cần phải theo dõi một cách kỹ lưỡng sự chi phí quỹ vàng.

Có thể làm thế này được không:

đồng chí hãy giao lập một bảng.

	<i>H i ệ n</i> <i>c ó</i>	Trong số đó đã chi (= có quyết # định cấp)	Số hiện còn lại không chi
Quỹ vàng			
tính đến ngày	7. XI. 1917		
	7. XI. 1918		
	" " 1919		
	7. XI. 20		

1. I. 21

1. VII. 21

hoặc 1. IX (7. IX) 21

Tóm lại là bảng phải nêu lên một cách hết sức rõ ràng tổng số chi phí và số *h i ệ n c ó k h ô n g p h a i c h i* (tính đến ngày nào đó).

Ta phải lập bảng thế nào để hàng tháng có thể ghi tiếp vào các cột hàng ngang (*thống kê thường kỳ*). Bảng di động và thường xuyên được bổ sung đó phải do bên đồng chí, trong Bộ dân ủy tài chính làm.

Đến ngày 1. IX. 1921 đồng chí hãy gửi cho tôi bản sao bảng đó, và sau đó thì gửi bổ sung hàng tuần (chi phí thường kỳ).

Tổng số phải bao gồm **toàn bộ** số vàng *k h ô n g t r ừ* một khoản *n à o h ế t*.

Tôi đề nghị đồng chí thông báo cho biết bao giờ thì có thể gửi được cho tôi.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy

V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Có thể ở đây còn phải thêm 2 hoặc 3 cột dọc: đã gửi từ Nga đi, nghĩa là đã thanh toán. Hay là, cũng có thể, — từ chối không thanh toán hoặc rút bớt v. v..

Viết ngày 5 tháng Chín 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

282

GỬI I-a. I. VI-SNI-ÁC¹⁹⁹

"Ma-lưi Pa-ri", phòng 5

Đồng chí kính mến!

Rất cảm ơn đồng chí đã cho biết những tin tức về La-lai-an-txơ. Tôi hết sức tiếc là anh ta lại đứng ngoài hàng ngũ Đảng cộng sản.

Nếu có thể, đồng chí hãy viết cho tôi biết tử mĩ hơn, tại sao anh ta lại đứng ngoài đảng, anh ta ra đảng bao giờ, hồi sống ở Xi-bi-ri dưới chính quyền Côn-tsắc ra sao, v. v..

Vì đồng chí cho rằng nên lôi kéo anh ta vào tham gia công tác Chính quyền xô-viết thì có lợi, nên tôi muốn đề nghị đồng chí viết thư cho biết, theo đồng chí thì anh ta có nên tìm việc ở Iéc-cút-xcơ, hoặc có thể và hợp lý thì một nơi khác, có thể là ở Mát-xcơ-va, hay không.

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

*Đọc qua điện thoại
ngày 5 tháng Chín 1921*

*In lần đầu năm 1945 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXV*

Theo đúng bản sao đánh máy

283

GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN

5/IX.

Đồng chí Tsi-tsê-rin!

Ý kiến của Béc-din về sự suy thoái của phong trào công nhân Anh, tôi cho không đáng chú ý²⁰⁰. Béc-din ít am hiểu và bao giờ cũng "bi quan".

Tôi rất lấy làm lo lắng là hành lý của anh ta bị lục soát. Theo tôi, ta nên áp dụng **một cách hết sức nghiêm khắc** phương châm "ăn miếng trả miếng" đối với các đại diện Anh. Một cách câu nệ nhỏ nhặt: đối xử cũng **tối** như vậy và còn tối hơn chút ít. Ta có làm như vậy không?

Ngoài ra, đối với "nhóm Hu-vơ"²⁰¹ phải theo dõi thật sát sao (*Bộ dân ủy ngoại giao* thông qua báo chí và có thể là thông qua các "mối liên hệ" nào khác nữa); còn những

kẻ tồi tệ nhất trong bọn chúng (như tên Lowrie nào đấy?) thì phải "tóm cổ" và tóm sạch để bêu giếu chúng.

Ở đây cần có một cuộc chiến tranh khốc liệt, *kiên cường*.

Liệu tất cả các đại diện của chúng ta ở nước ngoài có biết rằng cần phải hết sức ủng hộ những sự quyên góp của công nhân (để giúp những người bị nạn đói) *gửi trực tiếp cho chúng ta*, không? Đồng chí hãy đánh một bức điện (thông tri) về vấn đề đó, yêu cầu: trong từng bức điện mật mã đánh về, họ phải thông báo: "quyên góp của công nhân Anh (Pháp, Thụy-sĩ, v. v.) trong hai tuần là bao nhiêu".

Chỉ có quyên góp gửi trực tiếp cho chúng ta.

Chúng ta cần biết về điều đó một cách nhanh chóng, chính xác, đều đặn.

Chiến dịch "ủng hộ Nan-xen" và "chống Nan-xen"²⁰² chỉ rõ rằng (đồng chí đã gửi về những câu trích dẫn trong "Daily Chronicle" vô cùng thú vị) chúng ta phải kiên quyết từ chối Nu-lăng-xơ: từ chối a limine¹⁾. Lúc đó và chỉ có lúc đó chúng ta mới thắng cuộc, mới lôi kéo những phần tử "pro-Nan-xen" về phía mình và *chấm dứt* cái trò chơi của bọn chống Nan-xen.

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

Viết ngày 5 tháng Chín 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

284

GỬI A. O. AN-XKI

Đồng chí An-xki!

Tôi đã đề nghị đồng chí cung cấp những số liệu chỉ từ tháng Tám trở đi²⁾. Tôi yêu cầu từ nay về sau:

1) - ngay từ ngưỡng cửa, ngay từ đầu

2) Xem tập này, tài liệu 281.

1) tiến hành ghi chép một cách đặc biệt những khoản chi phí và cấp phát quỹ vàng theo một trình tự thời gian chặt chẽ (dĩ nhiên là ngoài việc phân nhóm theo các bộ dân ủy hoặc theo các đối tượng công dụng, nếu cần phân nhóm như vậy);

2) nhất định phải tách những khoản chi trong tổng số chung do một quyết nghị chung quy định (thí dụ, trong số 100 triệu suất cho lương thực) ra khỏi những khoản chi bổ sung không có một quyết nghị chung nào quy định.

Không tuân theo những quy tắc đó thì đồng chí sẽ có không phải là một bản quyết toán mà là một mớ hổ lốn trong đó bản thân đồng chí sẽ bị rối mù lên. Để có những chỉ thị tiếp, tôi sẽ chờ thư trả lời của đồng chí mà đồng chí sẽ phải gửi cho tôi ngày mai.

Lê-nin

Viết ngày 7 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1945 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXIV*

Theo đúng bản sao đánh máy

285

GỬI A. M. NI-CÔ-LA-ÉP

Tuyệt mật

Gửi đồng chí Ni-cô-la-ép
Bộ dân ủy bưu điện

Đề nghị đồng chí cấp tốc cử một tiểu ban gồm ba chuyên gia vô tuyến để tiến hành những thí nghiệm dứt khoát về các kết quả đạt được trong phòng thí nghiệm mà đồng chí biết ở làng Bô-gô-rốt-xcô-ê²⁰³.

Nếu trong thành phần của tiểu ban có một đảng viên cộng sản chịu trách nhiệm thì tốt hơn.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Viết ngày 7 tháng Chín 1921

*In lần đầu, theo đúng
bản sao đánh máy*

286

**GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP
ĐỂ CHUYỂN CHO CÁC ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ
BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG
ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA**

Gửi đồng chí Mô-lô-tốp

Về cái đơn của Lu-na-tsác-xki gửi cho tôi, tôi thấy đồng chí ấy hoàn toàn không đúng. Các công việc hành chính và tổ chức (trong đó dĩ nhiên là có cả các khâu phân) đồng chí ấy không thể quyết định một mình mà không có Lit-ken-xơ và những chỉ thị của Lu-na-tsác-xki không thể được coi là bắt buộc đối với Lit-ken-xơ. Nếu về vấn đề này không có sự nhất trí giữa các ủy viên Ban chấp hành trung ương, thì tôi đề nghị trong tuần tới đưa ra Bộ chính trị khi tôi có mặt²⁰⁴. Đề nghị biên thư trả lời hoặc gọi điện thoại cho tôi.

Lê-nin

*Đọc qua điện thoại
ngày 7 tháng Chín 1921*

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản sao đánh máy

287
GỬI G. E. DI-NÔ-VI-ÉP

Đồng chí Di-nô-vi-ép!

Tôi đã nhận được tám bản dự thảo của Bộ dân ủy giáo dục²⁰⁵ do đồng chí gửi. Tôi không thể nào đồng ý được với việc cho rằng không nên vội vàng trong việc này và với ý kiến cho là trong các bản dự thảo có một cái gì đó không đúng. Tôi sợ rằng đồng chí đã đọc không kỹ. Trong các dự thảo không có việc áp dụng nguyên tắc thương mại vào các trường học. Chỉ có nói đến việc thu hút nhân dân địa phương, đặc biệt là nông dân, tham gia vào việc duy trì các trường học. Tôi cho điều này là tuyệt đối đúng, là cần thiết phải hết sức làm gấp. Tất nhiên về chi tiết có thể phải có những sửa đổi, sẽ được đưa vào khi thảo luận dự án, nhưng, tôi nhắc lại, về cơ bản những dự thảo đó tuyệt đối đúng. Chỉ có trong dự thảo thứ tám là có thể tìm thấy một cái gì đó giống như nguyên tắc thương mại, cụ thể là quyền tổ chức và thuê các xí nghiệp để cung cấp cho các cơ quan của Bộ dân ủy giáo dục. Nhưng ngay cả dự thảo này mà chính đồng chí đã không nhấn mạnh, tôi cũng cho là hoàn toàn đúng đắn, bởi vì nếu không có những biện pháp như vậy thì không thể cải tiến được việc duy trì các trường học và giảm bớt tình hình đói khổ cho các giáo viên. Tôi hoàn toàn không hiểu đồng chí thấy sự buông lỏng nguyên tắc nắm lấy nhà trường vào trong tay chúng ta ở chỗ nào. Tôi không tìm thấy một cái gì như vậy trong những điểm mà đồng chí nhấn mạnh, cũng như trong dự thảo thứ tám nói chung. Cần phải lấy ngày càng nhiều của nông dân để duy trì các trường học ở địa phương.

Lê-nin

Đọc qua điện thoại ngày 8 tháng Chín 1921

In lần đầu năm 1933 trong Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng văn bản do chính tay L. A. Phô-ti-ê-va viết

288
GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP²⁰⁶

Gửi X m ô - l i - a - n i - n ó p

Một lần nữa: đồng chí hãy đặc biệt chú ý và nhắc tôi khi nào tôi đến.

Lê-nin

8/IX.

Viết ngày 8 tháng Chín 1921

In lần đầu năm 1933 trong Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

289
ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI ĐOÀN CHỦ TỊCH
HỘI ĐỒNG KINH TẾ QUỐC DÂN TỐI CAO

Thượng khẩn

Đoàn chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao,
sao gửi Bộ dân ủy tài chính và Bộ dân ủy thanh tra
công nông
và kỹ sư Gra-phơ-ti-ô (số điện thoại gia đình 1-72-49.
Phố Pô-vác-xcai-a, 22, phòng 3)

Theo thông báo của Gra-phơ-ti-ô, Công trường Vôn-khốp đã được đảm bảo lương thực trong các tháng Chín - tháng Chạp, nhưng công việc vẫn phải dừng vì không có tiền. Tổng cục các công trình nhà nước chỉ chi cho Công trường Vôn-khốp 125 triệu cho tháng Chín, trong khi đó, theo lời Gra-phơ-ti-ô, cần hơn một tỷ.

Tôi đề nghị cung cấp ngay cho Công trường Vôn-khốp số

lượng tiền cần thiết để đảm bảo đẩy nhanh các công việc theo số lượng khẩu phần, như quyết định của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga ngày 30 tháng Năm và ngày 5 tháng Mười một.

Các đồng chí hãy gửi thông báo cho tôi biết về việc thi hành, chậm nhất là ngày 10 tháng Chín.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy (*Lê-nin*)
8 tháng Chín 1921.

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản sao đánh máy

290

GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP²⁰⁷

Đồng chí N. P. Goóc-bu-nốp!

Hãy trả lời cho anh ta biết:

(1) đồng chí viết là chúng tôi sẽ gửi ngay trả lời về pháp lý (cần phải cho sẵn một công thức sau khi *đã kiểm tra* với sự thoả thuận của Cuốc-xki, Tsi-tsê-rin, Gôi-khơ-bác, *phải kiểm tra thật kỹ*, có thể phải kéo cả Vla-đi-mia-xki tham gia);

2) đưa tất cả các nước cộng hòa ấy vào *tập bản đồ*: những nước láng giềng, hữu nghị v. v., một công thức chung (cho tập bản đồ cũng như cho thống kê và cho địa lý).

Lê-nin

9/IX.

Viết ngày 9 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

291

GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP²⁰⁸

Cần phải biết *bất* và trừng trị tội quan liêu giấy tờ **không** chủ tâm, vì "chủ tâm" thì không bao giờ có thể bắt được.

11/IX.

Lê-nin

Viết ngày 11 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1945 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXV*

Theo đúng bản thảo

292

*GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP²⁰⁹

Quan trọng

1) Đồng chí hãy viết công văn gửi *Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao*; đưa cho tôi ký;

2) lập *kế hoạch* (lịch công tác) kiểm tra sự thực hiện;

3) cũng như vậy — về đơn đặt hàng ở Đức.

Lê-nin

11/IX.

Viết ngày 11 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản thảo

293

GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP

Gửi đồng chí Goóc-bu-nốp

Đồng chí hãy nhắc tôi một lần nữa về Công trường Vôn-khốp.

11/IX.

*Lê-nin**Viết ngày 11 tháng Chín 1921*

Đăng lần đầu năm 1961 trên tạp chí "Lưu trữ lịch sử", số 5

Theo đúng bản sao đánh máy

294

THƯ NGẮN GỬI THƯ KÝ²¹⁰

Đồng chí Đôm-nen-cô, cán bộ quản lý các mỏ Ri-đê-rơ. Về việc gặp đồng chí đó. Đồng chí đó sẽ ở lại Mát-xcơ-va? bao lâu (?)

Hỏi xem (qua Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao) và cho tôi biết.

Lê-nin

11/IX.

Viết ngày 11 tháng Chín 1921

In lần đầu năm 1933 trong Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

295

THƯ NGẮN GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP
VÀ THƯ GỬI A. X. KI-XÊ-LÉP

Đồng chí N. P. Goóc-bu-nốp!

Đề nghị đồng chí chuyển bức thư này của tôi cho tiểu ban của đồng chí *Ki-xê-lép*²¹¹ và theo dõi việc này.

Gửi tiểu ban của đồng chí *Ki-xê-lép*

Về bức thư ngắn của A. P. Xmiéc-nốp. Tôi kiên quyết phản đối *bất kỳ* một sự tiêu phí khoai tây nào vào việc chế biến rượu cồn. Rượu cồn có thể (điều này đã được chứng minh) và phải chế biến từ *than bùn*. Cần phải phát triển việc chế biến rượu cồn từ than bùn.

11/IX.

*Lê-nin**Viết ngày 11 tháng Chín 1921*

In lần đầu năm 1933 trong Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

296

* GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP²¹²

Việc này tối quan trọng. Tôi giao cho đồng chí *theo dõi* việc thực hiện và hàng tháng báo cáo cho tôi 2 lần.

11/IX.

*Lê-nin**Viết ngày 11 tháng Chín 1921*

In lần đầu năm 1933 trong Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

297

***GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP**

Cái này phải đọc ²¹³ và yêu cầu:

- 1) ý kiến nhận xét của *Cra-xin* hoặc "người phò" của anh ta;
- 2) cũng như vậy — của *Svê-txốp*;
- 3) sau đó đề nghị Pri-ga-rin gửi bằng thư hoặc bằng điện báo những đề nghị thực tiễn chính xác của anh ta.

Lê-nin

11/IX.

Viết ngày 11 tháng Chín 1921

In lần đầu năm 1933 trong

Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

298

GỬI G. M. CRO-GI-GIA-NỐP-XKI ²¹⁴

G. M.! Tôi khuyên đồng chí cho đăng trên báo "*Sự thật*", sau khi đã sửa đổi chút ít, *vấn đề nguyên chỗ chống Grô-man*, và bổ sung 1 - 2 trang sự kiện nói lên nhịp độ thực tế của việc khôi phục kinh tế tại Tây Âu.

Lê-nin

11/IX.

Viết ngày 11 tháng Chín 1921

In lần đầu năm 1933 trong

Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

299

**NHỮNG GHI CHÚ TRÊN BẢN BÁO CÁO
CỦA XÔ-VIỆT MÁT-XCƠ-VA
VỀ CÁC XÍ NGHIỆP VÀ CƠ QUAN
CHUYỂN SANG CHẾ ĐỘ CUNG CẤP NHÀ NƯỚC,
VÀ NHIỆM VỤ GIAO CHO N. P. GOÓC-BU-NỐP**

"...Dự định để lại hưởng chế độ cung cấp nhà nước:

1)	1 <u>Công nhân các xí nghiệp công nghiệp</u>	100 000	100	}	228
2)	2 " đường sắt (trước ngày 1 tháng Hai do МУЖПО ¹⁾ cung cấp).....	68 000			
3)	3 " các cơ quan xô-viết (thợ điện, công nhân vận tải, công nhân xây dựng, người đưa thư v. v.).....	60 000		}	128
4)	4 <u>Nhân viên trong các cơ quan xô-viết</u>	100 000	100		
	5 Các thành viên gia đình công nhân và nhân viên	125 000	125	}	453
				

1) Theo các cơ quan

2) Theo các loại công tác: kỹ thuật? hành chính? giao thông? v. v.

3) Theo các bộ dân ủy

4) Cũng vậy

5) Đơn vị đồn trú. *Số lượng?*

Gửi N. P. Goóc-bu-nốp: Đồng chí hãy gửi công văn yêu cầu những số liệu *chi tiết* về những cột có gạch dưới và đưa cho tôi xem ²¹⁵.

11/IX.

Lê-nin

Viết ngày 11 tháng Chín 1921

In lần đầu năm 1933 trong

Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

1) Chữ viết tắt này chưa tìm được nghĩa.

300
ĐIỆN GỬI TẤT CẢ
CÁC HỘI ĐỒNG KINH TẾ KHU VÀ TỈNH²¹⁶

Gửi chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao
để chuyển cho tất cả các ban và các ngành công
nghiệp, sao gửi Cục thống kê trung ương

Một trong những nhiệm vụ quan trọng nhất của công cuộc xây dựng kinh tế và rõ ràng là một nhiệm vụ cấp bách nhất hiện nay — đó là giảm bớt số lượng cơ quan và xí nghiệp hưởng chế độ cung cấp nhà nước. Chỉ để lại một số tối thiểu những xí nghiệp, nhà máy, công xưởng, hầm mỏ lớn nhất, có trang bị và tổ chức tốt nhất, hưởng chế độ cung cấp nhà nước, sau khi đã kiểm tra một cách nghiêm ngặt những nguồn dự trữ hiện có. Tôi chỉ thị phải lập tức tiến hành kiểm tra như thế một lần nữa và một lần nữa giảm bớt số lượng những xí nghiệp hưởng chế độ cung cấp nhà nước; phải lập ngay danh sách những xí nghiệp được để lại hưởng chế độ cung cấp nhà nước và đến ngày một tháng Mười năm nay phải gửi cho *Hội đồng lao động và quốc phòng*.

Tất cả các ủy viên hội đồng kinh tế và đặc biệt là phòng thống kê tỉnh phải chịu trách nhiệm cá nhân về việc thi hành. Tôi sẽ đưa ra tòa nếu việc giảm bớt số lượng các xí nghiệp thực hiện không được cẩn thận.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng *Lê-nin*
12 tháng Chín 1921.

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

*Theo đúng bản thảo có đối
chiếu với bản đánh máy do
V. I. Lê-nin ký*

301
***GỬI BAN ĐIỆN LỰC**
THUỘC HỘI ĐỒNG KINH TẾ QUỐC DÂN TỐI CAO

Sao gửi đoàn chủ tịch
Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao

Đề nghị các đồng chí cung cấp một cách hoàn toàn chính xác, tới mức tối đa theo những thời hạn do công cuộc xây dựng quy định cho Công trường Ca-si-ra những vật tư kỹ thuật điện đã yêu cầu.

Tôi nghiêm khắc yêu cầu không được để xảy ra một sự trì hoãn nào có thể làm cho công trường không hoàn thành công việc trong thời hạn quy định.

Những tin tức về tiến trình cung cấp, thông báo cho Hội đồng lao động và quốc phòng, cho đồng chí Xmô-li-a-ni-nốp.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng *Lê-nin*

Viết ngày 12 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1945 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXV*

*Theo đúng bản đánh máy
do V. I. Lê-nin ký*

302
GỬI X. X. ĐA-NI-LỐP²¹⁷

12/IX.

Đồng chí Đa-ni-lốp!

Cả "trong nội bộ giai cấp" và cả đối với *những người lao động thuộc các giai cấp khác*, phát triển tình cảm "giúp đỡ lẫn nhau" v. v., là tuyệt đối *cần thiết*.

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

Viết ngày 12 tháng Chín 1921

*In lần đầu, theo đúng
văn bản do thư ký viết*

303

GỬI A. V. LU-NA-TSÁC-XKI

Gửi Lu-na-tsác-xki
Sao gửi Lít-ken-xơ

12. IX. 1921.

§ 10 của luật 9/IX về những biện pháp nhằm cải tiến việc cung cấp cho nhà trường buộc Bộ dân ủy giáo dục phải ra những chỉ thị.

Cần hết sức thận trọng đối với § 6 (phần cuối, quyền trao đổi)²¹⁸. Không là gì khác ngoài việc báo cáo đầy đủ đúng thời hạn; những quy tắc chi tiết; nếu không — bỏ tù vì tội ăn cắp.

Phối hợp với Bộ dân ủy tư pháp và cho tôi xem trước khi ký.

Cũng thế về § 8 — trả tiền khi đến các thư viện và câu lạc bộ.

Phải hết sức thận trọng; không được gây khó khăn cho việc đến thư viện và câu lạc bộ. Cho tôi *xem trước* khi ký.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

304

GỬI TIỂU HỘI ĐỒNG BỘ TRƯỞNG DÂN ỦY

Gửi Tiểu hội đồng

Do việc đồng chí Ca-mê-nép, ủy viên Bộ chính trị, phản đối quyết nghị đó, tôi đề nghị xét lại một lần nữa sắc lệnh đó có sự tham gia của L. B. Ca-mê-nép²¹⁹.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

*Viết khoảng giữa ngày 12
và 15 tháng Chín 1921*

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

305

GỬI A. A. I-ÓP-PHÊ

13. IX. 1921.

Đồng chí I-óp-phê!

Quyết định hôm nay của Bộ chính trị, như đồng chí thấy đây (tôi gửi kèm theo đây), trên một mức độ rất lớn, thỏa mãn bức điện của đồng chí gửi 9/IX²²⁰.

Tôi đề nghị đồng chí gửi cho một bản báo cáo viết tỉ mỉ hơn.

Ngoài ra, *để tìm hiểu vấn đề* một cách khả dĩ, cá nhân tôi muốn đề nghị đồng chí đặc biệt chú ý (trong báo cáo của đồng chí hoặc trong bản bổ sung đặc biệt cho báo cáo) đến vấn đề bảo vệ lợi ích của người bản địa chống lại những sự khuếch đại "Nga" (Đại Nga hoặc thực dân).

Thái độ của người bản địa đối với Xa-pha-rốp? **Dẫn chúng, dẫn chúng và dẫn chúng.**

Bản thân những người bản địa (những người ủng hộ Xa-pha-rốp)? Tên? Thời gian công tác? Uy tín? (Dẫn chúng, dẫn chúng...).

Họ có biết cách bảo vệ mình hay không? Chắc là biết à? Ngay cả chống lại một người tháo vát, cứng rắn và bướng bỉnh như Tôm-xki ư?

Có bao nhiêu người như vậy?

"Liên minh dân nghèo" (do Xa-pha-rốp thành lập?) — thành phần của nó? ý nghĩa? lực lượng? vai trò? Có thực là người ta "*cưỡng bức*" phân hóa người bản địa hay không?

Bông? Số phận của nó? Có thực là Xa-pha-rốp làm hỏng bông không? *Dẫn chúng, dẫn chúng.*

Các mặt trận ở Phéc-ga-na? Phi ba-xmác? Thái độ của chúng đối với "đường lối" của Tôm-xki và của Xa-pha-rốp? Dẫn chúng và những quyết định cụ thể của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết Tuốc-ke-xtan về bọn phi ba-xmác? Dẫn chúng về việc Tôm-xki và Xa-pha-rốp hoặc những người ủng hộ họ bất đồng với nhau về điểm gì và vào thời gian nào *trong vấn đề này?* (Trích dẫn các quyết định tương ứng để cho thấy một cách chính xác là cụ thể thì họ bất đồng với nhau một cách chính thức về cái gì và khi nào).

Trong nội bộ Ban chấp hành trung ương có một số bất đồng về vấn đề này.

Việc nhận tin chính xác hơn là rất quan trọng.

Cá nhân tôi **rất** nghi ngờ "đường lối của Tôm-xki" (có thể, nói cho đúng hơn, là đường lối của Pê-téc-xơ? hoặc đường lối của Pra-vđin? v. v.) trong chủ nghĩa sô-vanh Đại Nga, hay nói cho đúng hơn là trong **sự thiên lệch** về phía đó.

Đối với toàn bộ Weltpolitik¹⁾ của chúng ta việc **tranh thủ** lòng tin của người bản địa là cực kỳ quan trọng; bằng

1) — chính sách thế giới

mọi cách tranh thủ cho được; *chứng minh* rằng chúng ta *không phải* là những tên đế quốc, rằng chúng ta sẽ *khô n g* dung thứ *sự thiên lệch* về phía đó.

Đó là vấn đề thế giới, không cường điệu một tí nào.

Ở đây cần phải cực kỳ nghiêm khắc.

Điều này sẽ ảnh hưởng tới Ấn-độ, tới phương Đông, ở đây không được phép bông đùa, ở đây cần phải 1000 lần thận trọng.

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

*Đăng một phần lần đầu năm 1956
trên báo "Sự thật", số 193*

*In toàn văn năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản thảo

306

***THƯ GỬI BAN TÔ NHƯỢNG
VÀ NHIỆM VỤ GIAO CHO N. P. GOÓC-BU-NỐP²²¹**

13. IX. 1921.

Gửi Ban tô nhượng thuộc
Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao
Sao gửi thư ký đoàn chủ tịch
Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao

Đề nghị ngay ngày hôm nay thông báo thật nhanh cho tôi biết:

1) Báo cáo đầu tiên của chủ tịch (hoặc ủy viên) Ban tô nhượng cho Ban chấp hành trung ương về hợp đồng tô nhượng với Lê-xli Ua-các (các nhà máy Cư-stum, Ri-đê-rơ, Ê-ki-ba-xtu-dơ v. v.) là bao giờ?

2) Báo cáo viên là ai?

3) Đã yêu cầu và nhận được từ địa phương những tài liệu gì về vấn đề này? (mô tả các nhà máy? những báo cáo cuối cùng của các nhà máy đó v. v.).

4) Kê khai ngắn gọn, trong 2 - 3 dòng, từng tài liệu (ngày tháng? ai gửi? về gì? — vấn đề yêu cầu; trả lời nhận được; báo cáo nào lấy trong hồ sơ lưu; kết luận của chuyên gia nào, v. v.).

5) Gửi danh sách toàn bộ thành viên của Ban tổ chức.

Ủy nhiệm cho thư ký đoàn chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao và N. P. Goóc-bu-nốp đích thân và qua điện thoại kiểm tra việc thi hành nhanh chóng.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng *Lê-nin*

*In lần đầu năm 1945 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXV*

*Theo đúng bản thảo có đối
chiếu với bản đánh máy do
V. I. Lê-nin ký*

307

ĐIỆN BÁO GỬI I-u. V. LÔ-MÔ-NÔ-XỐP

Gửi Lô-mô-nô-xốp, Luân-đôn

Đồng chí **hãy** đánh điện cho tôi biết một cách chính xác, khả năng đặt mua chịu tuốc-bin của nhà máy "Nít-ve-xơ và Gôn-mơ" bằng cách phát hối phiếu của Bộ dân ủy ngoại thương có từ bao giờ, đồng chí đã thông báo cho ai và khi nào về việc này, đã có những biện pháp gì để đặt mua ngay tuốc-bin, ai là người có lỗi trong việc phân xưởng tuốc-bin bị ngừng hoạt động.

13 tháng Chín 1921.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy *Lê-nin*

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

*Theo đúng bản đánh máy do
V. I. Lê-nin ký*

308

GỬI E. M. XCƠ-LI-AN-XKI

13. IX. 1921.

Đồng chí Xơ-li-an-xki!

Đề nghị đồng chí báo cáo cho tôi biết những công việc của Hội đồng quân sự - cách mạng nước Cộng hòa có liên quan đến bức thư của tôi gửi ngày 30 tháng Năm và trả lời của Hội đồng quân sự - cách mạng nước Cộng hòa về việc đặt mua vật tư trong thời hạn một tuần ²²².

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

*In lần đầu năm 1942 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXIV*

Theo đúng bản thảo

309

GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP HOẶC V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP

Gửi N. P. Goóc-bu-nốp (hoặc Xmô-li-a-ni-nốp)

Đây là bức thư ngắn của Ra-đếch về việc *t ậ p b ả n đ ồ*. Hình như tôi đã viết (cho Xmô-li-a-ni-nốp) về sự cần thiết phải *phối hợp* với Cai-xa-rốp¹⁾. Việc này phải **làm nốt** cho xong.

13/IX. 1921.

Lê-nin

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

1) Xem tập này, tài liệu 265.

310

GỬI N. A. XÊ-MA-SCÔ²²³

13. IX. 1921.

Đồng chí Xê-ma-scô!

Tôi ngày càng nhận được nhiều phản ánh về tình trạng hết sức tồi tệ của các nhà an dưỡng của chúng ta ở Crưm và Cáp-ca-dơ: nạn ăn hối lộ, những đặc quyền cho bọn tư sản bên cạnh thái độ đáng phẫn nộ đối với công nhân, nhưng cái chính là tình trạng hết sức lộn xộn trong việc chữa bệnh và điều chủ yếu nhất là tình trạng hoàn toàn không đảm bảo về mặt lương thực.

Đề nghị đồng chí báo cáo cho tôi biết những tin tức chính xác mà đồng chí hiện có, ngay lập tức.

Và sau đó là báo cáo một cách tỉ mỉ hơn về các biện pháp kiểm tra: có bao nhiêu nơi an dưỡng (trong số bao nhiêu?) gửi báo cáo chính xác (số lượng lương thực cho — số bệnh nhân? cho nhân viên, v. v.?) — số lượng bể tắm (tắm bùn) v. v..

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

311

*GỬI VĂN PHÒNG
HỘI ĐỒNG BỘ TRƯỞNG DÂN ỦY²²⁴

Sao gửi N. P. Goóc-bu-nốp

13. IX. 1921.

Hôm qua tôi phát hiện ra rằng văn kiện khẩn mà tôi đưa cho Phô-ti-ê-va để gửi cho L. B. Ca-mê-nép hóa ra lại bị

gửi bằng con đường "bình thường", nghĩa là con đường ngu ngốc, và bị chậm mất những giờ dài đằng đặc, mà nếu không có sự can thiệp lần thứ hai của tôi thì nó đã bị chậm những mấy ngày.

Văn phòng làm việc như vậy là không tha thứ được, và nếu còn để xảy ra dù là một lần nữa thôi, sự quan liêu trễ nải hết sức điển hình như vậy và làm hỏng việc thì tôi sẽ áp dụng những hình thức kỷ luật nghiêm khắc và thay đổi nhân viên. Tôi chỉ thị:

1) nữ thư ký trực (đồng chí này phải có một người phó để thay cho mình lúc đi vắng và phải thỏa thuận với các nữ điện thoại viên trực suốt ngày đêm về người thay) phải *đích thân* kiểm tra mỗi tài liệu hoặc mỗi gói thư mà tôi đưa để gửi đi;

2) *tất cả* những dòng chữ đề (chuyển tận tay; gấp; ký nhận lên phong bì v. v.) đã có chưa;

3) đã chuyển ngay cho người đưa thư chưa;

4) nhất thiết phải *kiểm tra bằng điện thoại* qua người nhận;

5) đưa phong bì có chữ ký người nhận *cho* tôi *xem*;

6) các nữ điện thoại viên trong buồng điện thoại trên thực tế cũng phải thực hiện những quy định đó trong trường hợp được ủy thác, trong những giờ nữ thư ký vắng mặt.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

312

GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP

Đồng chí Goóc-bu-nốp!

Đề nghị đồng chí thi hành kỷ luật những người phạm lỗi: nếu phạm lần đầu thì khiển trách; nếu lần thứ hai hoặc có

những tình tiết tăng tội thì cảnh cáo cho biết là sẽ bị thả hồi nếu không tỏ ra có sự cẩn thận nhiều hơn.

Đồng chí hãy quy định việc kiểm tra: cứ 100 trường hợp thì kiểm tra một lần, hoặc cứ 15 ngày kiểm tra 1 ngày v. v..

Lê-nin

Viết ngày 13 tháng Chín 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

313

GỬI N. Ô-XIN-XKI

Gửi đồng chí Ô-xin-xki, Bộ dân ủy nông nghiệp

Tôi đề nghị thông báo gấp cho biết việc phân phối hạt giống trong các tỉnh bị đói được tiến hành như thế nào, và nêu rõ:

1) Những nguyên tắc phân phối hạt giống trong nhân dân (phân phối cho tất cả hay chỉ cho những ai đã làm xong đất để gieo, tổ chức kiểm tra đất cày chưa và tổ chức như thế nào v. v.).

2) Sự tham gia thực tế của các cơ quan của Bộ dân ủy nông nghiệp vào việc tiếp nhận hạt giống, vào việc bảo quản chúng, việc vận chuyển từ các ga về địa phương, vào việc phân loại giống và, nếu có số liệu, thì nêu cả nhịp độ công việc vận chuyển hạt giống từ các trạm trung tâm thu nhận về các địa phương.

3) Có tổ chức kiểm kê số hạt giống đã cấp không và tổ chức như thế nào (có lập các bảng kê số hạt giống đã cấp, cụ thể là cho ai — cho cá nhân hay tập thể nào, và số lượng là bao nhiêu).

4) Có tổ chức kiểm soát không và tổ chức như thế nào để giống được sử dụng thật sự vào việc gieo chứ không phải vào những nhu cầu lương thực.

Vấn đề phân phối đúng đắn hạt giống có tầm quan trọng đặc biệt.

Trong lúc đó, xét theo bài báo của C. Mi-a-xcốp "Vụ gieo trồng mùa xuân và mùa thu" đăng trên báo "Tin tức của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga" số 202, cũng như qua một số tin tức khác, thì trong vấn đề này không phải mọi cái đều thuận lợi cả.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy

Viết ngày 14 tháng Chín 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản sao đánh máy

314

GỬI L. B. CRA-XIN

Gửi đồng chí Cra-xin

Rất cần đồng chí "đi sâu xem xét" thực chất đề nghị của Tôm-xki (về việc chi cho anh ta một số vàng nhất định để tiến hành những công việc *giao dịch thương mại?*), với những *điều kiện nào* và những quan hệ như thế nào đối với Bộ dân ủy ngoại thương.

Lê-nin

14/IX.

Viết ngày 14 tháng Chín 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

315

GỬI I. I. RÁT-TSEN-CÔ²²⁵

Gửi thư trưởng Bộ dân ủy ngoại thương,
đồng chí Rát-tsen-cô

Đề nghị đồng chí gửi ngay cho người đưa thư này những tin tức sau đây:

- 1) Số lượng xăng-tô-nin hiện có ở Bộ dân ủy ngoại thương?
- 2) Được bảo quản ở đâu, những kho nào, thuộc ai?
- 3) Đã bán được bao nhiêu, theo giá nào và ở đâu?
- 4) Bán theo thể thức như thế nào và thông qua ai?

15/IX-21. Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản sao đánh máy

316

GỬI M. M. LÍT-VI-NỐP²²⁶

Đồng chí Lít-vi-nốp!

Đồng chí hãy biên thư cho biết có thể giải quyết việc đó được không. Tôi rất muốn giúp anh ta được học ở bên đó. Về người vợ, tôi không hay biết gì cả.

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

15/IX.

Viết ngày 15 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1942 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXIV*

Theo đúng bản thảo

317

GỬI A. X. KI-XÊ-LÉP

Gửi đồng chí Ki-xê-lép, chủ tịch Tiểu hội đồng
Các bản sao gửi các đồng chí Bô-gđa-nốp, Un-slich-tơ,
A-va-nê-xốp và Cuốc-xki

Tôi lưu ý đồng chí đến bài của Mi-khen-xơ đăng trên tờ "Tin tức" số 203 ngày 13/IX.

Tác giả viết rằng từ năm 1918 có 2¹/₂ triệu pút hàng kim loại hết sức quý nằm trong các kho, hầu như ngay trên đầm lầy, không được tính tới, không được bảo vệ, bị ăn cắp và hư hỏng.

Tôi đề nghị đồng chí kiểm tra ngay mức độ chính xác của bài báo.

Trong trường hợp bài báo đó viết đúng, đồng chí hãy tiến hành ngay các biện pháp cần thiết nhằm kiểm kê, bảo quản, v. v. số tài sản đó và bắt những người có lỗi phải chịu trách nhiệm một cách nghiêm khắc nhất.

Đồng chí hãy gửi cho tôi một bản báo cáo tỉ mỉ có nêu tên và chức vụ những kẻ có lỗi trong chuyện tệ mạt này²²⁷ và hãy thông báo cho Hội đồng lao động và quốc phòng.

Yêu cầu đồng chí tiến hành toàn bộ việc này một cách hết sức khẩn cấp.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Viết ngày 15 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1928 trong
Văn tập Lê-nin, t. VIII*

*Theo đúng bản đánh máy do
V. I. Lê-nin ký*

318

*GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP²²⁸

Đồng chí hãy đọc, nhận xét và khoảng 2 - 3 tuần sau trao đổi với một chuyên gia thích hợp.

Lê-nin

16/IX.

Viết ngày 16 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

319

GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP

Đồng chí Mô-lô-tốp!

Mác-xim Pê-scốp là một đảng viên cộng sản. Tháng Mười 1917 bọn bạch vệ đã hai lần định xử bắn anh ta. Phải giúp anh ta. Ý kiến của đồng chí thế nào?

Lê-nin

16/IX.

Viết ngày 16 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1942 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXIV*

Theo đúng bản thảo

320

GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN²²⁹

Đồng chí Tsi-tsê-rin!

Theo tôi, phải làm cho họ mất cái thói ấy đi. Có thể làm theo cách này được không: trả lời chính thức và bằng văn bản, có dẫn "bức công hàm". Lúc đó họ sẽ hiểu rằng chúng ta sẽ (trong thời gian rất gần đây) *c ó n g k h a i* nhạo báng họ và gifler¹⁾ họ vì tội gửi công hàm không ký tên.

Lê-nin của đồng chí

*Viết vào nửa sau của
tháng Chín 1921*

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản thảo

321

GỬI A. I. RƯ-CỐP

17/IX.

Đồng chí Rư-cốp!

Theo tôi, cần phải

1) *ngày mai* triệu tập ủy ban cũ của các ủy viên trung ương

{ Xta-lin
Tơ-rốt-xki (hôm nay sẽ về)
đồng chí

2) xác nhận hợp đồng *c ù*²³⁰;

1) — tát vào mặt

3) hủy bỏ *tất cả* những điều thay đổi và "sửa chữa" đối với nó;

4) *còn* phải *thật* nghiêm khắc khiến trách Dắc-xơ *cả* về phía ủy ban của trung ương nữa.

Nếu không, khi Goóc-ki ra đi, sẽ nổ ra một chuyện âm ỉ đây, và chúng ta sẽ chịu khuyết điểm, vì ủy ban các ủy viên trung ương trước đây đã giải quyết vấn đề rồi.

Không thể quyết định lại đâu.

Lê-nin

Viết ngày 17 tháng Chín 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

322

GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP

17. IX. 1921.

Đồng chí Goóc-bu-nốp!

Thì ra Cuộc-xki và Tséc-li-un-tsa-kê-vích đã đi mà *chưa chính thức bàn giao* công việc của mình — cụ thể là: ký các biên bản của Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy. Đó là một việc làm hết sức không hợp pháp. Phải lập tức chấn chỉnh lại trật tự: a) lập biên bản, b) qua điện báo đòi Cuộc-xki và Tséc-li-un-tsa-kê-vích phải trả lời, c) chỉ định và bắt đầu tiến hành *vụ án* về việc Cuộc-xki và Tséc-li-un-tsa-kê-vích vi phạm nghĩa vụ của họ.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

*Theo đúng bản thảo có đối chiếu
với bản sao đánh máy*

323

GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP

Đồng chí Xmô-li-a-ni-nốp!

Tôi giao cho đồng chí, và nếu đồng chí đi thì giao cho N. P. Goóc-bu-nốp *theo các văn kiện* của Hội đồng bộ trưởng dân ủy và Hội đồng lao động và quốc phòng, trong một thời gian ngắn nhất phải thảo

lịch sử các biện pháp,
mệnh lệnh,
nghị định
về máy xúc²³¹.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng *Lê-nin*

*Viết chậm nhất là ngày 17
tháng Chín 1921*

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản thảo

324

GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP

Đồng chí Goóc-bu-nốp!

Cần phải xúc tiến bản dự thảo ấy²³².

Và thay mặt tôi, viết cho Rư-cu-nốp (bản sao gửi cho I-van I-van-nô-vích Rát-tsen-cô) rằng *tôi đã đọc và thấy*:

Công việc quan trọng nhất của Rư-cu-nốp lúc này là quy định chế độ báo cáo (không phải "quá mức", không phải "hàng tập", mà là *thiết thực*) và *ngiên cứu kinh nghiệm*.

Công việc rất lớn. Phải cân nhắc kinh nghiệm thực tế:

- a) cùng với Liên hiệp trung ương các hợp tác xã tiêu dùng,
- b) với các liên hiệp tỉnh các hợp tác xã tiêu dùng,
- c) với các đại lý, các nhà buôn.

Lê-nin

19/IX.

Viết ngày 19 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

325

GỬI HỘI ĐỒNG KINH TẾ HUYỆN KIẾC-XA-NỐP²³³

Sao gửi Ban chấp hành Xô-viết tỉnh Tam-bố

Các đồng chí kính mến!

Tôi xin gửi kèm theo đây lời cảm ơn của mình về việc các đồng chí đã gửi báo cáo sớm hơn các nơi khác và đề nghị từ nay trở đi vẫn sẽ gương mẫu trong sự thực hiện chế độ báo cáo.

Lê-nin

19/IX.

Viết ngày 19 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

326

**GỬI HỘI ĐỒNG KINH TẾ
HUYỆN CRA-XNÔI-ÁC-XCƠ**

Sao gửi Ban chấp hành Xô-viết tỉnh A-xơ-ra-khan

Các đồng chí kính mến! Cảm ơn các đồng chí vì đã gửi báo cáo sớm hơn các nơi khác. Đề nghị từ nay trở đi vẫn tiếp tục viết đúng thời hạn.

Lê-nin

19/IX.

Viết ngày 19 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

327

GỬI N. P. BRI-U-KHA-NỐP²³⁴

Nếu Bri-u-kha-nốp vắng mặt thì gửi Phrum-kin
(Sao gửi N. P. Goóc-bu-nốp)

19. IX. 1921.

Đồng chí Bri-u-kha-nốp!

Hôm nay tôi vừa ký bức điện về việc cấp 1. 2 triệu pút cỏ khô cho Mát-xcơ-va.

Tôi nghĩ rằng đưa tôi ký *tất cả* những bức điện loại như vậy là không đúng. Cần phải - có thể là dần dần, nhưng vẫn phải tiến đến và *nhất định phải tiến đến* chỗ dạy cho mọi người (trong đó kể các các ban chấp hành Xô-viết tỉnh) phục tùng cả khi không có chữ ký của tôi — phục

tùng một cách bình thường chứ không phải chỉ trong những trường hợp đặc biệt.

Gửi 2 - 3 bức điện theo kiểu mệnh lệnh chiến đấu. Theo dõi. Nếu không thi hành thì phải trừng phạt thật nghiêm và kiểm tra hình phạt.

Đề nghị thông báo cho tôi biết kế hoạch chính xác (và lịch công tác) về việc đưa các cơ quan địa phương vào kỷ luật *b i n h t h ườ n g*.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

328

GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP

Gấp

19. IX. 1921.

Đồng chí Goóc-bu-nốp!

Danh sách rõ ràng là quá lớn ²³⁵. Chẳng hạn, số nhà in ở thành phố là 22 với 7598 người.

Bất kỳ trong trường hợp nào cũng không được để lại quá *b a y* (những nhà in đã được cung cấp tập thể).

Rõ ràng là một sự phóng tay quá đáng!

Tôi đề nghị đồng chí thỏa thuận ngay với Xmin-ga (phó của Bô-gđa-nốp) và A-va-nê-xốp về việc cử ngay hôm nay một *t i ế u b a n* (không quá ba ủy viên: một của Mát-xcơ-va, một của Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao, một của Bộ dân ủy thanh tra công nông) với nhiệm vụ đến thứ tư phải **rút ngắn xong** danh sách đó, chỉ để lại *không* quá 7 nhà in (những nhà in đã được cung cấp tập thể),

và *m ộ t l ầ n n ữ a r ú t n ắ n t o à n b ộ d a n h s á c h*.

Tôi quyết không thể thông qua những sự phóng tay quá đáng như vậy.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng Lê-nin

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

329

GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP ²³⁶

19. IX. 1921.

Đồng chí Goóc-bu-nốp!

1) Đồng chí hãy đặt cho anh ta viết một bản báo cáo với những đề nghị *t h ự c t i ế n* (thật ngắn gọn, thật ngắn gọn và *t h ậ t c h í n h x á c*).

2) Thu thập tất cả các sách của anh ta cho tôi.

3) Yêu cầu những ý kiến nhận xét viết về anh ta của Rô-den-hôn-txơ, Kiéc-xa-nốp, V. M. Xvéc-đlốp, An-txê-lô-vích và những đồng chí khác.

4) Đặt cho tác giả viết curriculum vitae¹⁾ và thời gian công tác trong những năm 1917 - 1921.

5) Giao cho trích ngay tất cả những gì **thiết thực** trong bức thư đó ra; tôi sẽ gửi lấy ý kiến nhận xét.

Lê-nin

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

1) — bản tự kể chuyện, tiểu sử

330
GỬI E. D. VÔN-CỐP

Đồng chí Vôn-cốp!

19/IX. 1921.

Tôi đã đọc xong thư của đồng chí ²³⁷. Đồng chí nhầm rồi. Chính sách của chúng ta không làm hỏng quan hệ (buôn bán) với Pháp, mà sẽ đẩy nhanh chúng thôi.

Chúng ta đã thắng cuộc sau khi *đã đẩy lùi* nước Pháp ra khỏi kế hoạch can thiệp, và sẽ còn thắng cuộc to hơn nhiều.

Chúng ta có biện pháp đi đến thương lượng về buôn bán với Pháp.

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

Theo đúng bản thảo

331
GỬI V. V. QUY-BƯ-SÉP

19/IX. 1921.

Đồng chí Quy-bư-sép!

Rút-ghéc-xơ,

Can-vốc

và Hây-vút,

đại biểu của nhóm kiều dân công nhân Mỹ, ngờ ý muốn nhận nhà máy Na-đê-giơ-đin-xơ và *một số* xí nghiệp ở vùng mỏ Cu-dơ-nê-tơ để kinh doanh, vừa ở chỗ tôi về ²³⁸.

Họ yêu cầu cho đại diện của họ (cùng với người phiên dịch) đến thứ sáu được có mặt ở *Hội đồng lao động và quốc phòng*. Tôi nghĩ rằng nên cho phép làm điều đó.

Sau nữa tôi lưu ý đồng chí và đề nghị thông báo cho *tất cả* các ủy viên ủy ban và các tiểu ban biết những điều sau đây:

(1) Nhà máy Na-đê-giơ-đin-xơ, theo ý kiến của họ, *có liên quan* về mặt kinh tế và kỹ thuật với nhóm xí nghiệp ở Cu-dơ-bát, vì nhà máy đó sẽ cung cấp máy kéo cho các cơ sở nông nghiệp của họ; máy kéo và các loại nông cụ khác cho nông dân; sửa chữa máy móc cho các xí nghiệp của nhóm họ ở Cu-dơ-bát, trang bị vận tải đường thủy nối liền với Xi-bi-ri, v. v..

(2) Ở Cu-dơ-bát họ lấy 12 000 đê-xi-a-ti-na đất và *một số* xí nghiệp, vì muốn xây dựng một chính thể kinh tế lớn và *hoàn thiện*.

(3) Họ yêu cầu *tất cả* là 300 000 đô-la bằng tiền. Ý kiến khác là một sự sai lầm.

(4) Ngoài ra họ còn muốn được cấp bánh mì và quần áo để tiến hành được *ngay lập tức* các công việc xây dựng cần thiết. Họ nói, cần phải bắt đầu *ngay trong* mùa đông này để kịp kết thúc vào mùa xuân năm 1922.

(5) Họ nhấn mạnh rằng họ sẽ xây dựng một *bộ máy hành chính* vững chắc của nhóm công nhân của họ; và toàn bộ nhóm (3000 — 6000 công nhân) họ sẽ chọn trong số công nhân *ưu tú nhất*, phần lớn là trẻ và chưa có gia đình, đã *thực tiễn* nghiên cứu ngành sản xuất tương ứng, đã sống trong những điều kiện khí hậu giống ở Nga (Ca-na-đa hoặc miền Bắc nước Mỹ).

(6) Họ muốn được trực tiếp phụ thuộc vào *Hội đồng lao động và quốc phòng*. Một cái gì như kiểu một cơ-rốt tự trị của nhà nước do một hiệp hội công nhân lập thành.

Ngoài ra, họ còn nói rằng tại đây, trong "nhà kiều dân" có 200 công nhân khai thác gỗ là người Mỹ. Phần lớn không

có việc làm. Họ khao khát được làm việc. Họ nói, hãy cử 30 người trong số đó đến nhà máy Na-đê-giơ-đin-xơ và 15 người đến Cu-dơ-bát *ngay*, sau khi đã trang bị đầy đủ cho họ và cung cấp thức ăn cho họ, và họ sẽ bắt đầu *ngay* việc xây dựng các nhà ở bằng gỗ. (Rồi sau đó tất cả 200 người cũng sẽ đi). Họ rất yêu cầu cho họ được đi ngay.

Nghe nói là Ghéc-bếch (? tôi không hiểu rõ phát âm Anh) ở *Phòng công nghiệp* U-ran đã *đồng ý* miệng với kế hoạch của họ, còn các đồng chí ở Xi-bi-ri (Cục công nghiệp Xi-bi-ri) thì đã đồng ý ghi thành văn bản.

Họ sẽ lấy 10 - 15% công nhân biết nói tiếng Nga. Cũng có thể là sẽ hơn.

Tôi đề nghị lưu ý đến tất cả những điều đó.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

332

GỬI I. I. MI-RÔ-SNI-CỐP

Gửi đồng chí Mi-rô-sni-cốp

Sao gửi đồng chí Goóc-bu-nốp!

Người ta báo cho tôi biết rằng thang máy sẽ không làm việc trong những ngày 20, 21 và 22 tháng Chín.

Đó là một điều quá tồi tệ. Có những người đau tim, đối với họ việc trèo lên cầu thang sẽ có hại và nguy hiểm. Tôi đã hàng nghìn lần yêu cầu phải theo dõi thang máy, cử hẳn một người chịu trách nhiệm.

Tôi nghiêm khắc khiển trách đồng chí, giao cho đồng chí nhiệm vụ phải tìm ra người có khuyết điểm trong việc không kịp thời báo trước; một lần nữa hãy cho tôi biết danh sách những người chịu trách nhiệm và biện pháp kỷ luật họ.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Viết ngày 19 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản sao đánh máy

333

GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP

20.IX. 1921.

Đồng chí Goóc-bu-nốp!

Đề nghị đồng chí chỉ thị cho thu thập những sách báo sau đây:

1) *tất cả* những gì viết về điện khí hóa bằng tiếng Nga ngoài cuốn "Kế hoạch điện khí hoá".

Các bản báo cáo của Crơ-gi-gia-nốp-xki và Ram-din ở Pê-tơ-rô-grát. — Cuốn sách mỏng của Cu-snơ. — Những cuốn khác về điện khí hóa - bản in của Ban chấp hành Xô-viết tỉnh *Vla-đi-mia* về điện khí hoá và *những xu hướng phát triển khác của các địa phương*.

2) Những sách báo mới bằng tiếng Đức (1915 - 1921) về tình hình điện khí hóa ở các nước khác nhau và về những nhiệm vụ của nó v. v. (qua Crơ-gi-gia-nốp-xki, v. v.).

Đồng chí hãy tìm tất cả những thứ đó trong vòng 1 - 2 tuần và cho tôi mượn trong thời hạn 2 tháng cho I-v. I-v. Xcơ-voóc-txốp (Xtê-pa-nốp) ²³⁹.

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

334

GỬI V. V. A-ĐÔ-RÁT-XKI

Đồng chí A-đô-rát-xki!

Đồng chí có thể giúp tôi tìm hai tài liệu sau đây được không:

1) bài báo (hoặc đoạn trích trong cuốn sách mỏng? hoặc bức thư?) của Ăng-ghen, trong đó dựa vào kinh nghiệm những năm 1648 và 1789, ông nói rằng hình như có một qui luật đòi hỏi cách mạng phải tiến lên *xa hơn là nó có thể làm được*, để củng cố những cải cách ít quan trọng hơn?

Tôi còn nhớ là cái đó đã được đăng trong báo bôn-sê-vích ở nước ngoài của chúng ta ("Người vô sản"?) trong thời kỳ 1908 - 1912, nhưng tôi nhớ không rõ lắm ²⁴⁰;

2) bức thư của Ăng-ghen gửi Vai-đê-mai-ơ ngày 12. IV. 1853. Tôi sẽ rất biết ơn đồng chí vì những hướng dẫn đó.

Lê-nin của đồng chí

Viết ngày 20 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

335

GỬI CÁC ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ
BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG
ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA

Hôm nay Di-nô-vi-ép thông báo qua điện thoại rằng ở Pê-tơ-rô-grát xảy ra một cuộc xung đột gay go trong đảng phân chia hai ủy viên Ban chấp hành trung ương là Di-nô-vi-ép và Cô-ma-rốp.

Di-nô-vi-ép đề nghị gọi cả hai ủy viên Ban chấp hành trung ương (Di-nô-vi-ép và Cô-ma-rốp) và hai ủy viên dự khuyết (U-gla-nốp và Mi-li-u-tin) ngay hôm nay về Mát-xcơ-va để tiến hành nói chuyện với tinh thần đồng chí.

Biểu quyết của các ủy viên Bộ chính trị:

đồng ý

Lê-nin ²⁴¹.

Viết ngày 20 tháng Chín 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

336

GỬI V. V. PHÔ-MIN, N. P. BRI-U-KHA-NỐP
VÀ PHÊ-LÍCH-XƠ CÔ-NƠ

Gửi đồng chí Phô-min, Bri-u-kha-nốp
và Phê-lích-xơ Cô-nơ

Trên cơ sở nghị quyết của Bộ chính trị ra ngày 21 tháng Chín năm nay ²⁴² tôi đề nghị tổ chức một cuộc hội nghị gồm những đại diện của Bộ dân ủy giao thông và Bộ dân ủy lương thực, có sự tham gia của đồng chí Phê-lích-xơ Cô-nơ để bàn về vấn đề tăng thêm số toa xe cho U-cra-i-a và về khả năng tăng thêm số nhà để bảo quản lúa mì.

Về kết quả của hội nghị báo cáo bằng văn bản cho tôi, bản sao gửi Ban bí thư Ban chấp hành trung ương.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng

Viết ngày 22 tháng Chín 1921

In lần đầu năm 1933 trong

Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản sao đánh máy

337

ĐIỆN GỬI TOÀN THỂ CÁC BAN CHẤP HÀNH XÔ-VIỆT TỈNH

Gửi tất cả các ban chấp hành Xô-viết tỉnh,
sao gửi tất cả các trưởng khu giao thông
và thủ trưởng đường sắt

Đường sắt sắp phải tiến hành vận chuyển một khối lượng lương thực rất lớn nhưng toa xe tốt cho việc đó lại thiếu. Công việc sửa chữa các toa xe tiến hành không kết quả vì thiếu vật liệu và tụt năng suất do những khó khăn về lương thực.

Hội đồng lao động và quốc phòng đã xuất cho việc sửa chữa toa xe 66 000 pút lúa mì, đảm bảo cho việc thưởng bằng hiện vật trong một tháng, điều đó phải có ảnh hưởng thuận lợi đến việc nâng cao năng suất, song việc thiếu vật liệu, thiếu sức lao động có trình độ chuyên môn cao và thiếu các phương tiện khác đang gây khó khăn cho việc thực hiện sửa chữa cấp tốc các toa xe. Vì vậy, cần phải có một sự giúp đỡ hết sức kiên quyết của các cơ quan địa phương đối với đường sắt bằng tất cả mọi phương tiện của họ có được. Sự giúp đỡ phải được tiến hành bằng cách tổ chức, ở đâu có thể làm được, việc sửa chữa các toa xe

bằng các phương tiện ở địa phương, bằng cách cung cấp cho đường sắt các vật liệu, chủ yếu là tôn lợp nhà, tấm vỏ, đinh, bu-lông, vật liệu để lót, bằng cách xúc tiến nhanh việc cung cấp lương thực ở nơi nào mà lương thực do trung ương cấp chưa được đưa đến, bằng cách giải quyết vấn đề nhà ở, cung cấp sức lao động cho việc tháo dỡ các toa xe và nói chung là bằng cách giúp đỡ mọi mặt theo yêu cầu của ban quản lý đường sắt. Đề nghị các ban chấp hành Xô-viết tỉnh cử đại diện của mình vào các ban quản lý đường sắt và tại đó cùng với ban quản lý đường sắt xác định những biện pháp cụ thể nhằm giúp đỡ công việc sửa chữa các toa xe.

Sau khi đã họp với các chính quyền địa phương, đề nghị các ban quản lý đường sắt đánh điện báo cáo cho Tổng cục giao thông biết về kết quả của hội nghị, về hình thức giúp đỡ mà các chính quyền địa phương sẽ tiến hành.

Tình hình về các toa xe chở hàng nghiêm trọng đến mức chỉ có bằng một công tác chung, nhíp nhàng mới có thể đạt được việc tăng số lượng toa xe tốt và như vậy mới có thể giảm nhẹ được tình hình lương thực khó khăn của đất nước.

Tôi giao trách nhiệm cá nhân cho các chủ tịch ban chấp hành Xô-viết tỉnh về việc thực hiện một cách chính xác, kiên quyết và báo cáo về việc thực hiện đó²⁴³.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng *Lê-nin*¹⁾

Viết ngày 22 tháng Chín 1921

In lần đầu năm 1933 trong

Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản đánh máy do

V. I. Lê-nin bổ sung và ký

1) Bức điện có cả chữ ký của thứ trưởng Bộ dân ủy lương thực N. P. Bri-u-kha-nốp và bộ trưởng Bộ dân ủy giao thông Ph. E. Đgiéc-gin-xki.

338

**GỬI BỘ TỔ CHỨC BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG
ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA**

Gửi Bộ tổ chức Ban chấp hành trung ương

Bản thân tôi biết đồng chí Sa-pô-va-lốp từ rất lâu, hồi bị đi đày vào cuối thế kỷ 19 và hồi lưu vong ở nước ngoài vào đầu thế kỷ 20. Tôi xác nhận rằng đó là một đồng chí hoàn toàn trung thành và trung thực trong số những người ưu tú nhất của đội cận vệ lão thành của đảng. Bởi vậy tôi coi nghĩa vụ của mình là phải ủng hộ đề nghị của đồng chí đó về việc cho phép đồng chí đó ra nước ngoài chữa bệnh và làm việc trong Bộ dân ủy ngoại thương.

V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

22/IX.

Viết ngày 22 tháng Chín 1921

Đăng lần đầu năm 1960 trên
tạp chí "Những vấn đề lịch sử
Đảng cộng sản Liên-xô", số 2

Theo đúng bản thảo

339

GỬI V. A. A-VA-NÊ-XỐP

Gửi đồng chí A-va-nê-xốp, Bộ dân ủy thanh tra công nông

Về nạn quan liêu giấy tờ trong việc cung cấp cho Công trường Ca-si-ra

Tôi chuyển kèm theo đây ba công văn của Công trường Ca-si-ra cho đồng chí. Hầu như ngày nào Hội đồng lao động và quốc phòng cũng nhận được đơn từ khiếu nại của công trường về nạn quan liêu giấy tờ và về những sự gián

đoạn trong việc cung cấp lương thực. Một phần lớn lực lượng của những người xây dựng Công trường Ca-si-ra bị tiêu hao vào việc đấu tranh đòi cung cấp lương thực, chứ không phải dùng vào mục đích trực tiếp của họ. Cần phải chấm dứt tình trạng này. Với vị trí đặc biệt của Công trường Ca-si-ra điều ấy hoàn toàn có thể làm được, ngay cả trong tình hình lương thực của chúng ta.

Tôi đề nghị đồng chí cử một cán bộ có trách nhiệm, giao cho anh ta phải điều tra cấp tốc tiến trình và thủ tục cung cấp cho Công trường Ca-si-ra và do lỗi tại ai mà có nạn quan liêu giấy tờ, truy tố những kẻ có lỗi và nếu cần, thảo dự án nghị quyết của Hội đồng lao động và quốc phòng giải quyết thủ tục cung cấp cho Công trường Ca-si-ra²⁴⁴.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng

Viết ngày 23 tháng Chín 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản sao đánh máy

340

*** GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP²⁴⁵**

Gấp và quan trọng. Tôi đề nghị thỏa thuận với Xmin-ga và Oóc-đgiô-ni-kít-đê (trong lúc đồng chí đó còn ở đây) và theo dõi việc quyết định nhanh chóng.

Lê-nin

23/IX.

Viết ngày 23 tháng Chín 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

341
GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP

23. IX. 1921.

Đồng chí Goóc-bu-nốp!

Đồng chí hãy đọc cái này và làm ơn chuyển cho Cra-xi-cốp, và hãy cho tôi biết bao giờ sẽ có trả lời (thật nhanh vào) ²⁴⁶.

Lê-nin

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

342
GỬI G. C. OÓC-ĐGIÔ-NI-KÍT-ĐÊ

Gấp (qua Xta-lin)

gửi đồng chí Oóc-đgiô-ni-kít-đê

Đồng chí hãy chú ý đến bức điện báo này. Cần kết thúc việc này về mặt thủ tục trước khi đồng chí đi, *t h ô n g q u a ú y b a n* và đưa ra *Hội đồng lao động và quốc phòng* quyết định. Đồng chí hãy làm nhanh vào ²⁴⁷.

Lê-nin

23/IX.

Viết ngày 23 tháng Chín 1921

In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

Theo đúng bản thảo

343
GỬI Đ. B. RI-A-DA-NỐP

Đồng chí Ri-a-da-nốp! Tôi *rất* ủng hộ đề nghị của đồng chí A-đô-rát-xki, người đã làm một công việc không nhỏ và bổ ích²⁴⁸. Thu thập *t o à n b ộ* thư của Mác và Ăng-ghe-n là một việc làm quan trọng, và đồng chí là người làm tốt việc đó hơn ai hết.

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

Viết ngày 23 tháng Chín 1921

Gửi đi Béc-lanh

In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

Theo đúng bản thảo

344
GỬI CÁC ỦY VIÊN ỦY BAN LÂM THỜI BÉC-LANH
VỀ VIỆC PHÂN PHỐI HÀNG ĐẶT MUA
Ở NƯỚC NGOÀI CHO CỤC KHAI THÁC
THAN BÙN BẰNG THỦY LỰC ²⁴⁹

Tôi đề nghị thực hiện đặc biệt chu đáo để đến 1.II.1922 mọi thứ đều sẵn sàng ở Béc-lanh và đến 1.III.1922 thì mọi thứ đều *nhất thiết* phải có ở Mát-xcơ-va. Các báo cáo phải ngắn gọn, nhưng thực hiện chu đáo, hàng tháng. Ủy ban phải chịu trách nhiệm về kiểm tra kỹ thuật. Nếu cần, chúng tôi sẽ cấp thưởng. *Không được bỏ lỡ cơ hội như đã nhiều lần chúng ta bỏ lỡ trong việc này.*

Lê-nin

Viết ngày 24 tháng Chín 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

345
GỬI G. E. DI-NÔ-VI-ÉP

Gửi đồng chí Di-nô-vi-ép

Sao gửi: Ra-đếch
" Ra-cô-si
" thư ký báo "Sự thật"

24. IX. 1921.

Trên báo "Sự thật" bắt đầu đăng những thông báo về sự quyên góp của công nhân nước ngoài để giúp đỡ những người bị đói ở Nga²⁵⁰.

Chúng ta cần *không phải* những loại thông báo như vậy. Vì những cái đó trở thành một loại *truyện ngắn*. Mà chúng ta không có giấy để đăng các "truyện ngắn", cũng không có thời gian để đọc chúng. Cái đó chẳng để làm gì cả.

Cần những biểu ngắn 2 lần trong một tháng theo mẫu dưới đây:

Đức — 10 triệu mác = khoảng () rúp vàng

Áo — 10 " cua-ron = khoảng () rúp vàng

Tổng cộng — — — khoảng () rúp vàng

Cái đó gồm khoảng 20 - 30 dòng hai lần trong một tháng.

Ít thôi.

Chúng ta cần như vậy và chỉ như vậy. *Tổng số thành rúp vàng*. Tôi rất mong đồng chí thực hiện điều đó và trả lời cho tôi biết.

Gửi lời chào cộng sản V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

346
ĐIỆN GỬI I. N. XMIẾC-NỚP

Gửi Xmiéc-nốp, Ủy ban cách mạng Xi-bi-ri,
Nô-vô-ni-cô-la-ép-xcơ

Mặt đầu Liên hiệp công nghiệp vàng ở Lê-na được công nhận là xung kích và mặc dầu các cơ quan trung ương đã cố gắng hết sức để đảm bảo cho khu vực tất cả những gì cần thiết cho công việc sản xuất, trong hoàn cảnh thời kỳ thông tàu ngăn ngửi trên sông Lê-na, nhưng các cơ quan do đồng chí phụ trách đã không thể hiện một nghị lực và một sự ủng hộ cần thiết trong việc này. Lúc nào cũng có những thông báo nói lên đủ mọi thứ trở ngại và khó khăn. Chẳng hạn, lại có thông báo rằng Ban chấp hành Xô-viết tỉnh Iéc-cút-xcơ đã ra lệnh vớt ra khỏi tàu những hàng của Liên hiệp công nghiệp vàng ở Lê-na gồm quần áo ấm lao động và vật tư kỹ thuật, và thay vào đó đã ra lệnh chở đội Pô-lôn-kin đi Iéc-cút-xcơ. Những hàng bị vớt ra đang có nguy cơ bị tuyết băng làm hư hỏng trong khi đi đường. Chúng tôi đề nghị tiến hành ngay các biện pháp nhằm vận chuyển những hàng nói trên và truy tố những kẻ phạm tội. Đồng chí hãy báo cáo cho biết việc thi hành²⁵¹.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng Lê-nin¹⁾

Viết ngày 24 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
cuốn: V. V. Phô-min. "Lê-nin
và vận tải"*

*Theo đúng bản đánh máy do
V. I. Lê-nin bổ sung và ký*

1) Bức điện cũng có cả chữ ký của phó chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao I. T. Xmin-ga.

347

GỬI G. C. OÓC-ĐGIÔ-NI-KÍT-ĐÊ

Gửi đồng chí Xéc-gô (Oóc-đgiô-ni-kít-đê)

Sao gửi:

Rát-tsen-cô

Phrum-kin

A-va-nê-xốp

26. IX. 1921.

Do những đơn xin của *Cục dầu mỏ A-đéc-bai-gian* về sự cần thiết tuyệt đối, do sự cung cấp lương thực và những vật khác không được đảm bảo, nên cần duy trì cho Cục dầu mỏ A-đéc-bai-gian, với những điều kiện nhất định, quyền độc lập buôn bán với nước ngoài,

tôi đề nghị đồng chí triệu tập ngay một cuộc hội nghị có sự tham gia của

I. I. Rát-tsen-cô

Xmin-ga

Phrum-kin

và A-va-nê-xốp (hoặc người do đồng chí đó ủy nhiệm).

Thứ sáu, ngày 30/IX, đưa ra *Hội đồng lao động và quốc phòng* những kết quả của các hội nghị dưới dạng những đề nghị thực tiễn²⁵².

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

348

ĐIỆN GỬI N. N. NA-RI-MA-NỐP

26/IX. 1921

Bằng mật mã

Gửi Na-ri-ma-nốp

Ba-cu

Tuyệt đối không được ký hợp đồng với người Đức hoặc với một ai khác về ngoại thương khi chưa được sự đồng ý của Cục ngoại thương khu và khi chưa có sự phê chuẩn của Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Nga. Đồng chí hãy trả lời bằng điện báo về việc nhận được và việc thi hành, sau đó viết thư báo cáo mọi chi tiết.

*Lê-nin*¹⁾

*In lần đầu năm 1945 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXV*

Theo đúng bản thảo

349

GỬI V. X. ĐÔ-VGA-LÉP-XKI

Đồng chí Đô-vga-lép-xki!

Điện thoại liên lạc với Khác-cốp lại hoạt động rất tốt, nhưng một thời gian trước đây thì hoạt động rất tốt. Tôi lấy làm ngạc nhiên là cần phải có sự can thiệp thường xuyên của tôi để duy trì hoạt động tạm được của một bộ máy đã ổn định, còn Bộ dân ủy bưu điện thì không đủ để làm việc đó.

Tôi yêu cầu giao cho một người chịu trách nhiệm kiểm tra hàng ngày điện thoại liên lạc với Khác-cốp và đồng chí

1) Tiếp theo là chữ ký của I. V. Xta-lin do chính tay V. I. Lê-nin viết.

hãy báo cáo tên người đó cho tôi biết trong một công văn chính thức và báo trước cho anh ta biết rằng mỗi lần điện thoại hỏng là tôi sẽ nghiêm khắc thi hành kỷ luật.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Viết ngày 26 tháng Chín 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng văn bản đánh máy
do V. I. Lê-nin ký

350

GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP

26. IX. 1921.

Đồng chí Goóc-bu-nốp!

Nhân trên báo có xuất hiện những bài viết về cuộc triển lãm của *Tổng cục kinh tế nông nghiệp của các xí nghiệp công nghiệp nước Cộng hòa*²⁵³ và về các báo cáo tổng kết của nó tôi đề nghị đồng chí *nhANH chóng* thu thập những tài liệu bổ sung *chính thức*.

Tôi cần biết *hiện giờ* có những gì (báo cáo, tài liệu, v. v.) và ở đâu.

(a) Tại Tổng cục kinh tế nông nghiệp của các xí nghiệp công nghiệp nước Cộng hòa.

Các báo cáo (sáu tháng đầu năm 1921)?

(theo tờ "Đời sống kinh tế" số ra ngày 22/IX)

Còn gì nữa? Theo từng tháng?

Theo từng quý?

(b) Ở Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao cũng những cái đó hay không phải những cái đó?

(c) Ở Cục thống kê trung ương?

(d) Ở Bộ dân ủy thanh tra công nông?

(đ) Đặc biệt là ở Xô-viết đại biểu Mát-xcơ-va?

và ở " " Pê-tơ-rô-grát?

Hãy hỏi tất cả những cơ quan đó (và có thể còn có những cơ quan nào khác nữa) qua điện thoại, bằng điện văn điện thoại (để cho có *văn kiện*), và yêu cầu họ trả lời *ngay ngày hôm nay r ằ n g h ọ c ó n h ữ n g g ì*.

Hãy cho tôi biết kết quả vào lúc 3 giờ 45.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

351

GỬI C. B. RA-ĐẾCH

Đồng chí Ra-đếch!

Tôi rất cảm ơn đồng chí về những tài liệu đã gửi. Tôi gửi trả lại những tài liệu ấy. Tôi không thể phát biểu ý kiến của mình được vì tôi không rõ sự việc: những cái do đồng chí gạch đánh dấu và tôi đọc thì quá ít để có thể có ý kiến.

Nhân tiện, nếu đồng chí gặp Gien-na-ri, đồng chí hãy cảm ơn anh ta về bức thư của anh ta "gửi các đồng chí ủy viên Ban chấp hành Quốc tế cộng sản" ngày 18. IX. 1921.

Rõ ràng, chính xác và có sức thuyết phục *đến cùng*.

Xe-ra-ti là một sự hỗn hợp của tính nhu nhược tiểu tư sản và sự gian lận chính trị. Nếu Gien-na-ri và các đồng chí khác, — tất nhiên kể cả đồng chí và Di-nô-vi-ép, — thấy rằng tôi nhắc lại lời đó trên báo chí là có ích, thì *tôi sẽ*

sẵn sàng làm điều đó. Nếu thế thì Gien-na-ri cần gửi cho tôi *nguyên bản* bài báo của Xe-ra-ti đăng trên tờ "Avanti!", và tôi sẽ viết khoảng 20 dòng gửi anh ta dưới hình thức một bức thư để đăng báo. Nhưng có lẽ chẳng cần phải làm điều đó.

Lê-nin của đồng chí

Viết ngày 26 tháng Chín 1921

In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

Theo đúng bản thảo

352 GỬI I. C. Ê-GIỐP

27. IX. 1921.

Gửi cục trưởng Cục cung cấp trung ương thuộc
Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao, đồng chí Ê-giốp

Đồng chí Ê-giốp! Tôi đã nhận được và xem xong các tài liệu về kho.

Việc chuyển giao cho Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao hiện nay đã được quyết định²⁵⁴.

Tôi sẽ chờ những thông báo *vấn tấ t* nhưng chính xác của đồng chí về việc: trong kinh tế kho tàng *trên thực tế* có đạt được một sự cải tiến nào không? việc đấu tranh chống nạn tham ô được tiến hành ra sao? về tình hình của kho này và các kho khác?

Tôi không thể không quy lỗi cho đồng chí về nạn quan liêu trì trệ được. Đồng chí viết rằng "chúng tôi kêu gào ba năm nay", "gần chục lần **tưởng như** đã tiến hành đến cùng". Nhưng vấn đề là ở chỗ *chưa lần nào* đồng chí tiến

hành công việc *đến cùn g* mà lại không có cái "tưởng như" ấy.

Đồng chí biết hiến pháp nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga và điều lệ Đảng cộng sản Nga. Đến cùng có nghĩa là: đến kỳ họp của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga (khi không có đại hội các Xô-viết). Về phía đảng là đến hội nghị toàn thể của Ban chấp hành trung ương.

Đồng chí chưa lần nào tiến hành đến cùng cả.

1) Một đơn văn tắt, kiểu "điện báo" nhưng rõ ràng và chính xác gửi các ủy viên Ban chấp hành trung ương, — gửi các ủy viên Đoàn chủ tịch Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga;

2) một bài đăng trên báo;

3) sáng kiến của chi bộ Đảng cộng sản Nga ở địa phương hay chi bộ lân cận, ý kiến nhận xét của chi bộ, yêu cầu của nó gửi Xô-viết đại biểu Mát-xcơ-va —

— đây là *ba* biện pháp nhất thiết phải áp dụng trong việc đấu tranh chống nạn quan liêu trì trệ.

Cuộc đấu tranh đó là khó khăn, chẳng cần phải nói nữa.

Nhưng khó khăn không phải là không làm được.

Đồng chí đã buông tay chứ không đấu tranh, không tận dụng hết tất cả mọi biện pháp đấu tranh.

Công tác kho tàng đòi hỏi một cuộc đấu tranh kiên trì hơn rất nhiều chống nạn quan liêu trì trệ — kiểm tra "từ dưới" và "do bên dưới làm" — công bố trên báo chí, — kiểm tra và kiểm tra nữa, v. v..

Tôi muốn hy vọng rằng giờ đây, khi đã có một kinh nghiệm đau đớn và đáng buồn, nhưng bổ ích, đồng chí sẽ bắt tay vào cuộc đấu tranh chống tệ nạn quan liêu trì trệ ấy sao để thật sự tiến hành "đến cùng".

Từng thời gian một phải biết kết quả của cuộc đấu tranh ấy.

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

P. S. Khi nào đấy đồng chí có thể gửi cho tôi cùng với những tài liệu *vấn tất*, hết sức *vấn tất*, về tiến trình đấu tranh (chống tệ quan liêu trì trệ), những tài liệu *vấn tất* về bộ máy của đồng chí (số người, trong đó có bao nhiêu đảng viên cộng sản, trình độ chuyên môn: cán bộ có trách nhiệm, người làm công tác hành chính, sự vụ đơn thuần v. v.) và một kế hoạch *vấn tất* công tác của đồng chí, có được không?

Đồng chí hãy viết một cách *vấn tất*, kiểu điện báo, nếu cần thì nêu riêng phần phụ lục. Còn viết dài thì chắc chắn là tôi sẽ không đọc hết.

Nếu có những đề nghị *thực tiễn* thì nêu bật những đề nghị ấy thành một tờ riêng, hết sức *vấn tất như một bức điện*, có bản sao gửi thư ký.

Lê-nin

*Đăng lần đầu không đầy đủ
ngày 25 tháng Giêng 1924 trên
báo "Đời sống kinh tế", số 95*

*Đăng toàn văn ngày 6 tháng Hai
1927 trên báo "Sự thật", số 30*

Theo đúng bản thảo

353

ĐIỆN GỬI L. C. MÁC-TEN-XƠ

Ê-ca-tê-rin-bua

Hãy gửi qua điện báo đến Ni-giơ-ni Ta-ghin cho Mác-ten-xơ biết rằng Rút-ghéc-xơ đòi phải giải quyết ngay yêu cầu của ông về việc giao một bộ phận vùng Cu-dơ-bát và nhà máy Na-đê-giơ-đin-xơ cho nhóm công nhân Mỹ, ông giải thích sự vội vã đó bằng một lý do là Can-vóc,

đại diện của nhóm, cần thiết phải về Mỹ ngay. Tôi thấy khó giải quyết vì đồng chí đã yêu cầu hoãn việc đó lại cho tới khi đồng chí về, nên tôi không muốn giải quyết vắng mặt đồng chí. Đồng chí hãy báo cho biết: một là, bao giờ đồng chí sẽ có mặt ở Mát-xơ-va; hai là, đồng chí đánh giá thực chất việc vội vã của Rút-ghéc-xơ như thế nào, đồng chí có thấy thật việc quyết định là tuyệt đối không thể trì hoãn hay không, hay là đồng chí khuyên nên yêu cầu Rút-ghéc-xơ phải chờ đồng chí về. Rút-ghéc-xơ tuyên bố rằng đồng chí đã thỏa thuận với ông mặc dầu trong bức điện của đồng chí không nói thế²⁵⁵.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng Lê-nin

Viết ngày 27 tháng Chín 1921

In lần đầu năm 1933 trong

Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

354

DỰ THẢO BỨC ĐIỆN VỀ VIỆC TỔ CHỨC BA TUẦN CHỞ CỬ VÀ NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ²⁵⁶

Gửi tất cả các hội đồng kinh tế miền, tỉnh, huyện,
các khu ủy, tỉnh ủy, huyện ủy,
các ban chấp hành Xô-viết tỉnh và huyện,
các ban lâm nghiệp tỉnh và các ban lâm nghiệp
của đường sắt
và tất cả các thủ trưởng các đường sắt

Mùa vận chuyển củi ra khỏi rừng đã gần kết thúc. 2 - 3 tuần nữa là đến thời kỳ lấy lợi mùa thu và đường khó đi

lại sẽ làm đình chỉ việc vận chuyển số nhiên liệu đã chuẩn bị xong từ rừng ra cho đến khi lập được đường vận chuyển bằng xe trượt tuyết. Trong khi đó thì số củi mà các tuyến đường sắt hiện có và phải được chuyên chở theo kế hoạch của Tổng cục lâm nghiệp trong thời gian vận chuyển ngắn ngủi còn lại hoàn toàn không đảm bảo được công tác bình thường của ngành vận tải. Hoạt động của những tuyến đường sắt quan trọng nhất có nguy cơ phải đình chỉ hoàn toàn.

Để ngăn chặn thảm họa có thể xảy ra đối với ngành vận tải, Hội đồng lao động và quốc phòng ra lệnh tuyên bố ba tuần chuyên chở chất đốt kể từ ngày 1 tháng Mười, trong thời gian này phải huy động tất cả mọi lực lượng và phương tiện để chuyên chở chất đốt đến các tuyến đường sắt, đặt công tác này quan trọng ngang với công tác thu thuế lương thực.

Phải triệu tập ngay phiên họp của hội đồng kinh tế có sự tham gia của các đại diện đường sắt để áp dụng tất cả những biện pháp nhằm đạt tới mức chuyên chở củi tối đa trên mức đã quy định, cố gắng tăng việc chuyên chở lên gấp đôi so với mức quy định, việc chi phí thức ăn cho súc vật kéo phải thực hiện chặt chẽ theo những lệnh được gửi đi cùng một lúc, không một trường hợp nào được làm sai những lệnh đó. Phải lập tức báo cáo cho Hội đồng lao động và quốc phòng biết về những biện pháp được tiến hành.

Các đường sắt: Ca-dan, Tây - Bắc, Tây - Nam, Ki-ép - Vô-rô-ne-giơ, Ni-cô-la-ép-xca-i-a và các đường sắt Xi-bi-ri đang ở trong tình trạng gay go hơn cả. Bởi thế nên ở các tỉnh có những đường sắt quan trọng nhất ấy chạy qua phải dốc hết toàn bộ nghị lực, toàn bộ sức lực và phương tiện để đạt những kết quả tối đa.

Các chủ tịch ban chấp hành Xô-viết tỉnh, các chủ tịch ban lâm nghiệp tỉnh và các chủ tịch ủy ban đặc biệt tỉnh

chịu trách nhiệm cá nhân trong việc kiên quyết thực hiện về mặt xô-viết và đảng.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)¹⁾

Tôi đề nghị thỏa thuận ngay qua điện thoại để ngày mai, 28.IX, kịp thông qua, cũng bằng con đường điện thoại, Bộ chính trị và Đoàn chủ tịch Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga.

Lê-nin

27/IX.

Viết ngày 27 tháng Chín 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản đánh máy do
V. I. Lê-nin bổ sung và ký

355

GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP²⁵⁷

Đồng chí Goóc-bu-nốp!

1) Hãy gọi giây nói cho tác giả *khi nào* anh ta có mặt ở đây (anh ta hiện ở Pê-tơ-rô-grát; hỏi địa chỉ hoặc gọi qua Ca-li-nin).

2) Hỏi anh ta có đồng ý gửi bài cho báo "*Sự thật*" không.

3) Nếu không thể thì phải lấy từ bức thư này, trích (phần về máy cày điện) và gửi cho báo "*Sự thật*".

1) Bức điện còn có chữ ký của chủ tịch Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga M. I. Ca-li-nin và bí thư Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga V. M. Mô-lô-tốp.

4) Hãy tìm những tài liệu mà anh ta yêu cầu (*chính thức*, hãy hỏi những tài liệu đó ở Ô-xin-xki, ở Tổng cục kinh tế nông nghiệp của các xí nghiệp công nghiệp nước Cộng hòa và ở các cơ quan khác).

5) Nhân tiện đồng chí hãy gặp *Xti-un-ken* và kiểm tra (một cách thiết thực hơn, tỉ mỉ hơn) xem tình hình các máy cày điện ra sao.

Lê-nin

Viết ngày 27 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

356
GỬI M. I. PHRUM-KIN

27. IX. 1921.

Đồng chí Phrum-kin!

Đề nghị đồng chí *ngày mai*, không chậm quá một giờ trưa, cho tôi biết

1) sắc luật thông qua ngày 6/IX đã được đưa ra thảo luận ở ban lãnh đạo chưa? bao giờ? tôi đề nghị gửi cho tôi phần trích biên bản;

2) ai là người đưa sắc luật ra Hội đồng bộ trưởng dân ủy?

3) tại sao lại không đưa ra Bộ chính trị? ²⁵⁸

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

357
GỬI I. V. XTA-LIN

Đồng chí Xta-lin!

Tôi gửi đồng chí "cái về quân sự".

Phải đưa ra Bộ chính trị vào ngày 29 tháng Chín. Hay là cấp tốc từ chối qua điện thoại? ²⁵⁹

Lê-nin

P. S. Sẽ gửi *cho đồng chí* bức thư "Về vấn đề Bộ dân ủy thanh tra công nông". Đồng chí hãy đọc đi, sau đó ta sẽ trao đổi.

Viết ngày 27 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1945 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXV*

Theo đúng bản thảo

358
GỬI I. T. XMIN-GA ²⁶⁰

Đồng chí Xmin-ga!

Ý kiến của đồng chí đâu? Đồng chí đã làm xong điều mà chúng ta đã nói chưa?

Cụ thể đã làm gì và làm như thế nào?

Lê-nin

27/IX.

Viết ngày 27 tháng Chín 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

359

GỬI G. C. OÓC-ĐGIÔ-NI-KÍT-ĐÊ

28. IX. 1921

Đồng chí Oóc-đgiô-ni-kít-đê!

Đề nghị đồng chí *thờ a thượn* với đồng chí Cru-min, tổng biên tập báo "Đời sống kinh tế", cơ quan của Hội đồng lao động và quốc phòng về việc tổ chức viết các bản tin từ Cáp-ca-dơ:

- a) thường xuyên,
- b) bất thường, *đặc biệt* là của công nhân và nông dân.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản thảo

360

GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP

28. IX. 1921

Đồng chí Goóc-bu-nốp!

Đồng chí Cru-min buộc phải *tạm* đình chỉ hoạt động của phòng cắt tin của mình.

Trong khi đó thì chính những bản tin cắt từ "*Đời sống kinh tế*" ra là cần thiết (1 bản cho "*Đời sống kinh tế*", một bản cho *Hội đồng lao động và quốc phòng*).

Đề nghị đồng chí thỏa thuận với đồng chí Cru-min để

công việc vẫn *được tiếp tục* hoặc là tại cơ quan mà đồng chí đã nói với tôi, hoặc là ở một nơi nào khác.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản thảo

361

THƯ NGẮN GỬI BAN CHẤP HÀNH
TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA,
KÈM THEO DỰ THẢO
BỨC ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI G. E. DI-NÔ-VI-ÉP

Tôi đề nghị trả lời qua điện văn bằng điện thoại: "Chúng tôi không đồng ý với đồng chí. Hôm nay chúng tôi sẽ gửi thư"²⁶¹.

Lê-nin¹⁾

Viết ngày 29 tháng Chín 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

362

GỬI G. E. DI-NÔ-VI-ÉP

Đồng chí Di-nô-vi-ép! Ba chúng tôi (Mô-lô-tốp, Xta-lin và tôi) với tư cách là ủy ban do Ban chấp hành trung ương cử ra, đã thảo luận bức thư của đồng chí.

Vẫn như trước, chúng tôi không thể đồng ý với đồng chí.

1) Tiếp theo là chữ ký của I. V. Xta-lin (do chính tay V. I. Lê-nin viết) và V. M. Mô-lô-tốp.

Ở Mát-xcơ-va trước đây đã có những bất đồng lớn về nguyên tắc, đã có "phái đối lập công nhân", bị đại hội đảng lên án vì "khuyh hướng lệch lạc" không những riêng của Mát-xcơ-va, mà cả tính chất toàn Nga nữa, với một lịch sử dài của khuyh hướng đó.

Ở Pê-tơ-rô-grát hiện không hề có những bất đồng nào có tính chất nguyên tắc, thậm chí cũng không có cả khuyh hướng muốn ngả theo một khuyh hướng lệch lạc. Điều này ta không thấy ở Cô-ma-rốp, cũng như ở U-gla-nốp là những người đáng tin cậy nhất tại Đại hội X Đảng cộng sản Nga cũng như tại đại hội công nhân kim khí. Những đồng chí này không thể bỗng dưng lại rơi vào khuyh hướng lệch lạc được. Chúng tôi không thấy một tí sự việc nào chứng minh cho điều đó.

Có nguyện vọng chính đáng của đa số muốn trở thành đa số và thay thế cái nhóm mà đồng chí đang dùng để "chỉ huy" nhóm kia. Người ta đã trưởng thành, và điều đó cũng đã khiến cho nguyện vọng của họ trở thành chính đáng.

Không nên đẩy họ vào khuyh hướng lệch lạc bằng cách nói đến "những bất đồng về nguyên tắc". Phải thực hiện một cách thận trọng việc lãnh đạo *tư tưởng*, tạo *đây đủ* khả năng cho đa số mới trở thành đa số và *lãnh đạo*. Chúng tôi tin tưởng rằng, nếu đồng chí muốn điều đó, đồng chí sẽ hoàn toàn đạt được mục đích đó, và sẽ giúp cho "nhóm già" chuyển đi một thành phố khác và hồi sức lại.

Lê-nin¹⁾

Viết ngày 29 tháng Chín 1921
Gửi đi Pê-tơ-rô-grát

In lần đầu, theo đúng bản thảo

1) Tài liệu còn có cả I. V. Xta-lin và V. M. Mô-lô-tốp cùng ký.

363

GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP

29. IX. 1921.

Đồng chí Goóc-bu-nốp!

Tính chất quan trọng của vấn đề trình bày trong những văn kiện gửi kèm theo là không thể nghi ngờ được.

Công tác mẫu mực của một số nông trường quốc doanh thuộc Tổng cục kinh tế nông nghiệp của các xí nghiệp công nghiệp nước Cộng hòa, theo tôi, đã được báo chí chúng ta hoàn toàn làm sáng tỏ và chứng minh: các bài của Bê-li-a-cốp trên báo "Tin tức", của Xô-xnốp-xki trên báo "Sự thật" và trong một loạt các bài và các thông báo khác. Cả đồng chí Mu-ra-lốp, một người am hiểu vấn đề, cũng thông báo về công tác xuất sắc của đồng chí Ru-nốp, người đứng đầu công việc này. Ý nghĩa về nguyên tắc của công cuộc xây dựng thắng lợi nền nông nghiệp thật sự vô sản đó thật to lớn.

Ý nghĩa thực tiễn nếu *không hơn* thì cũng không kém phần to lớn.

Bởi thế nên tôi đề nghị đồng chí phải hết sức gấp rút chuẩn bị vấn đề này để hôm nay đưa ra Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy (tiền giấy) và ngày mai đưa ra *Hội đồng lao động và quốc phòng* (đưa vào chương trình nghị sự, lấy các số liệu cần thiết qua điện thoại v. v.)²⁶².

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

P. S. Nếu không còn cách nào khác, thì phải cho họ *vay* số họ yêu cầu *trong một năm* (với số tiền *t ố i đ a*). Những người này đã hàng 1000 lần xứng đáng được tin cậy.

Lê-nin

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

364
GỬI A. X. Ê-NU-KÍT-DÊ

29. IX. 1921.

Đồng chí Ê-nu-kít-dê!

Đồng chí Txi-u-ru-pa, G. Đm., đề nghị tôi nhắc đồng chí về lời hứa của đồng chí với đồng chí đó là sẽ thông qua Đoàn chủ tịch Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga để chuyển Ni-cô-lai Lê-ô-ni-đô-vích *Ca-rê-ép*, người đang bị Ủy ban đặc biệt tỉnh Tu-la giam giữ, đến Công trường Ca-si-ra để nhận công tác với tư cách là một chuyên gia nông học²⁶³.

Lê-nin của đồng chí

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

365
GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP

29. IX. 1921.

Đồng chí Goóc-bu-nốp!

Cần phải xác minh vấn đề về Ca-ra - Bô-ga-dơ. Nếu đồng chí quá bận thì có thể hoãn lại mấy ngày, nhưng không thể để muộn hơn được.

La-txít trong số báo "Sự thật" ngày 29 tháng Chín lại nhắc lại "Đáy vàng"²⁶⁴. Đồng chí hãy lấy ở ban thư ký Hội đồng bộ trưởng dân ủy bức thư¹⁾ của tôi viết cách đây không lâu trao đổi với giáo sư I-pa-chi-ép (ủy viên ban lãnh

1) Xem tập này, tài liệu 203.

đạo Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao), một chuyên gia và là người đứng đầu nền công nghiệp hóa chất của chúng ta.

Ông ta đã trả lời tôi: hiện nay chưa nên làm.

Tổng cục công nghiệp muối hay là ai đã nhầm?

Liệu có nên lấy số liệu của Tổng cục công nghiệp muối và xét xem chúng có vững vàng không, hay là xử lý theo cách nào khác chẳng?

Đồng chí hãy tìm hiểu rồi nói cho tôi biết.

Lê-nin

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

366
GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP

30. IX. 1921.

Đồng chí Goóc-bu-nốp!

Tôi đã gửi (hình như là qua Xmô-li-a-ni-nốp) điện cho tất cả các ban điện lực tỉnh¹⁾ nói về việc bắt buộc phải gửi qua các đại biểu Đại hội toàn Nga các cán bộ kỹ thuật điện *những số liệu thống kê về tất cả* các nhà máy điện ở Nga.

Đồng chí hãy tìm cho được bản sao và, *trong khi đại hội các cán bộ kỹ thuật điện đang họp*, hãy kiểm tra việc thực hiện một cách hết sức gay gắt và có giấy tờ hẳn hoi.

Cần phải làm sao để thi hành **bằng được**, vì vấn đề có một ý nghĩa to lớn cả về mặt kinh tế cũng như về mặt chính trị.

1) Xem tập này, tài liệu 210.

Nếu cần, có thể gửi các đại biểu đại hội bản *tự khai, không để cho* những người chưa khai dự.

Phải đòi thi hành và thông báo cho biết bằng được và kiểm tra hết sức chặt chẽ!²⁶⁵.

Lê-nin

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

367

**NHIỆM VỤ GIAO CHO N. P. GOÓC-BU-NỐP
VÀ THƯ GỬI C. Kh. ĐA-NI-SÉP-XKI,
V. M. MÔ-LÔ-TỐP và A. X. KI-XÊ-LÉP**

30. IX. 1921.

Đồng chí Goóc-bu-nốp!

Tôi đề nghị đồng chí gửi mấy bản sao bức thư này cho

- 1) đồng chí Đa-ni-sép-xki (Tổng cục lâm nghiệp)
- và 2) đồng chí Mô-lô-tốp, bí thư Ban chấp hành trung ương
- 3) đồng chí Ki-xê-lép, chủ tịch Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy.

Ban chấp hành trung ương quyết định cử 15 cán bộ chủ chốt đi làm công tác nhiên liệu (nói chính xác hơn là công tác củi gỗ) trong ba tuần¹⁾.

Tôi thiết tha đề nghị những đồng chí nhận công tác vô cùng quan trọng này hãy đặc biệt chú ý đến tình hình sau đây:

- 1) Việc kiểm tra *chế độ báo cáo* ở địa phương được đặt như thế nào (về việc chuẩn bị, chuyên chở củi và vận chuyển đến các ga).

1) Xem tập này, tài liệu 354.

Công việc tiến hành rất tồi. *Hội đồng lao động và quốc phòng* thấy điều đó, nhưng không biết giúp đỡ bằng cách nào. Các đồng chí quan sát *từ dưới*, ngay tại chỗ, có thể giúp được rất nhiều cho công việc nếu họ *ngiên cứu* công việc ngay tại chỗ một cách kỹ càng.

2) Các thủ đoạn ăn cắp.

Việc ăn cắp củi phát triển rất mạnh (điều đó cũng dễ hiểu trong một nước nông nghiệp, bị tàn phá, đói rét). Bọn quan liêu và bọn thâu khoán thường thường rất hay che đậy cho sự ăn cắp và ăn cắp rất "có nghệ thuật".

Việc nghiên cứu *một cách chi tiết hơn, từ dưới lên* những *thủ đoạn* lừa bịp là vô cùng quan trọng (qua các ghi chép trong sổ sách, qua các giấy biên nhận v. v và v. v.). *Hội đồng lao động và quốc phòng* hết sức cần điều đó.

Tôi thiết tha đề nghị *tất cả* 15 đồng chí đi công tác đọc thư này và viết cho tôi vài chữ; nếu cần thì *không từ chối* ở lại địa phương thêm một tuần gì đó để nghiên cứu công việc cho đến nơi đến chốn²⁶⁶.

Gửi lời chào cộng sản

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng Lê-nin

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

368

***GỬI ĐOÀN CHỦ TỊCH
HỘI ĐỒNG KINH TẾ QUỐC DÂN TỐI CAO**

Tôi đề nghị các đồng chí cho biết trong mỗi tổng cục có bao nhiêu tổ hợp xí nghiệp, tư-rót và liên hợp xí nghiệp cũng như xí nghiệp độc lập.

Kê tên từng liên hợp xí nghiệp, tổ hợp xí nghiệp và nêu rõ số lượng xí nghiệp nằm trong từng tổ hợp, số lượng kỹ sư và kỹ thuật viên làm việc trong mỗi:

- a) tổng cục, tổ hợp, cơ-rót và liên hợp xí nghiệp (kê riêng từng loại);
- b) trong các xí nghiệp (kê chung cho tất cả).

Số liệu phải được gửi đến không chậm quá ngày 2 tháng Mười năm nay.

Nếu các tổ hợp, cơ-rót và liên hợp xí nghiệp chưa được dự định dứt khoát, thì gửi bản danh sách dự kiến.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Viết ngày 30 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản sao đánh máy

369

GỬI ỦY BAN SÁCH BÁO NƯỚC NGOÀI²⁶⁷

Ủy ban sách báo nước ngoài

Như đã thấy rõ qua báo cáo của Ủy ban sách báo nước ngoài, ủy ban này trên thực tế chưa làm gì cả.

Nhiệm vụ chính mà Ủy ban sách báo nước ngoài phải đặt ra cho mình là tập trung bằng được vào mỗi thư viện chuyên môn ở Mát-xcơ-va, Pê-tơ-rô-grát và các thành phố lớn của nước Cộng hòa 1 bản tất cả các tạp chí và sách khoa học và kỹ thuật mới nhất của nước ngoài (hóa học, vật lý, kỹ thuật điện, y học, thống kê, kinh tế v. v.) xuất bản năm

1914 - 1921 và phải tổ chức việc nhận một cách thường xuyên tất cả các loại xuất bản phẩm định kỳ. Tôi sẽ đánh giá toàn bộ công tác của Ủy ban sách báo nước ngoài trước hết trên góc độ thực tế thực hiện nhiệm vụ đó.

Tiện thể:

a) trong báo cáo có nói rằng Ủy ban sách báo nước ngoài đã ra nghị quyết về việc chuyển tất cả các khoản tín dụng của các cơ quan sang cho Ủy ban sách báo nước ngoài. Nghị quyết đó đã được thực hiện chưa? Đã nhận được bao nhiêu tín dụng từ mỗi cơ quan?

b) Trong trang ba của bản báo cáo có nói: "Trong các ngành sách khoa học - kỹ thuật có vô khối sách hoàn toàn không có một ý nghĩa quan trọng hoặc đáng kể nào — tiểu thuyết và những sách nghệ thuật rất xa hoa, đắt tiền, không hiểu mua cho ai (cho tư nhân) theo kiểu phục vụ cá nhân".

Đây là một việc làm tệ hại chưa từng thấy và là một trọng tội. Ủy ban sách báo nước ngoài đã làm gì để trừng trị những kẻ phạm tội? Các đồng chí hãy báo cho biết ngay tên họ những kẻ phạm tội và cho biết họ bị trừng trị như thế nào.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Viết ngày 30 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

*Theo đúng bản đánh máy do
V. I. Lê-nin ký*

370

**ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI I. T. XMIN-GA**

Gửi đồng chí Xmin-ga,
Tổng cục công nghiệp nhiên liệu
Sao gửi phòng kim khí
thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao,
đồng chí Tséc-nốp

Tôi đề nghị cung cấp ngay than cốc cho nhà máy Cô-lôm-na để nhà máy hoàn thành đơn đặt hàng cấp tốc của Công trường Ca-si-ra.

Đồng chí hãy đánh điện báo cho biết việc thi hành ²⁶⁸.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy Lê-nin

Viết ngày 30 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

*Theo đúng bản đánh máy do
V. I. Lê-nin bổ sung và ký*

371

GỬI P. A. CRA-XI-CỐP

Gửi đồng chí Cra-xi-cốp,
thứ trưởng Bộ dân ủy tư pháp

Ngày 3 tháng Chín tôi đã gửi cho đồng chí Cuốc-xki, người phó của đồng chí đó và tất cả các ủy viên ban lãnh đạo¹⁾, một bức thư ghi số 809, trong đó tôi giao trách nhiệm là nhất thiết trong mùa thu này và mùa đông 1921 - 1922 phải đưa ra tòa án ở Mát-xcơ-va 4 - 6 vụ án về nạn quan liêu trì trệ ở Mát-xcơ-va, sau khi đã chọn những

1) Xem tập này, tài liệu 262.

trường hợp "nổi bật nhất" và biến mỗi vụ án thành một sự kiện chính trị.

Bây giờ tôi gửi cho đồng chí báo cáo của đồng chí Khin-tsúc, chủ tịch ủy ban đặc biệt thuộc Liên hiệp trung ương các hợp tác xã tiêu dùng phụ trách công tác cứu trợ những người bị đói, trong đó đồng chí này nói rõ rằng nhiệm vụ của Liên hiệp trung ương các hợp tác xã tiêu dùng về việc thu mua hạt giống sỏ dĩ không thực hiện được là chỉ vì nạn quan liêu trì trệ của các cơ quan trung ương. Việc này đủ "nổi bật" rồi. Tôi đề nghị quyết định điều tra. Về kết quả của việc điều tra đồng chí hãy thông báo cho tôi biết hàng tuần bằng văn bản qua đồng chí Goóc-bu-nốp.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

P. S. Đề nghị đồng chí thỏa thuận sơ bộ với đồng chí Goóc-bu-nốp về thành phần tiểu ban (hoặc về từng người) do đồng chí cử (nói cho đúng hơn, do đồng chí đề nghị cử) để tiến hành công tác điều tra ²⁶⁹.

Lê-nin

Viết ngày 30 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

*Theo đúng bản đánh máy do
V. I. Lê-nin bổ sung và ký*

372

ĐIỆN GỬI HỘI ĐỒNG KINH TẾ U-RAN

Gửi *Giu-cốp*, Hội đồng kinh tế U-ran,
Ê-ca-tê-rin-bua

Do những tin tức trái ngược về việc Mác-ten-xơ đến Mát-xcơ-va tôi đề nghị gọi ngay đồng chí đó đến đầu dây

trực tiếp và yêu cầu xác nhận thông báo của đồng chí đó về việc đến Mát-xcơ-va chậm nhất là ngày 15 tháng Mười. Điện báo trả lời của đồng chí, có chữ ký của Mác-ten-xơ và của đồng chí, không được chậm quá ngày mai.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng
Lê-nin

Mát-xcơ-va, Crem-li
30/IX — 21.

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản đánh máy do
V. I. Lê-nin ký

373

ĐIỆN GỬI CỤC CÔNG NGHIỆP U-RAN

Gấp

Ê-ca-tê-rin-bua
Cục công nghiệp U-ran

Thay cho những quyết định trước và những thông báo qua điện báo, tại phiên họp ngày 30/IX, *Hội đồng lao động và quốc phòng* đã quyết nghị: "Gọi ngay Mác-ten-xơ về Mát-xcơ-va"²⁷⁰.

Bởi vậy tôi chỉ thị cho Mác-ten-xơ phải lên đường ngay và phải thông báo qua điện báo về thời gian lên đường của mình.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng *Lê-nin*

Viết ngày 30 tháng Chín 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

374

GỬI L. Đ. TÔ-RỐT-XKI

30. IX. 1921.

Đồng chí Tô-rốt-xki!

Tôi tha thiết đề nghị đồng chí đọc bức điện của Mác-ten-xơ gửi kèm theo đây và sau đó gửi nó cùng bức thư của tôi cho đồng chí Mô-lô-tốp để chuyển cho tất cả các ủy viên Bộ chính trị.

Chúng tôi vừa quyết định (lúc 7 giờ rưỡi chiều) tại *Hội đồng lao động và quốc phòng* cho gọi Mác-ten-xơ về ngay chứ không phải là đến ngày 15 tháng Mười nữa (nhân danh *Hội đồng lao động và quốc phòng*). Tại *Hội đồng lao động và quốc phòng*, đồng chí Rút-ghéc-xơ đã có một bài phát biểu "có tính chất đe dọa" (nói một cách nhẹ nhàng), đồng chí ấy nói rằng chúng tôi không muốn chờ đợi và sẽ không chờ đợi, các anh nhượng bộ kẻ phá hoại ngầm, "chúng tôi không phải vì tiền" mà làm việc v. v..

Chính sự kích động của Rút-ghéc-xơ đã bắt chúng tôi phải nhân nhượng (trước đó chúng tôi muốn chờ đến ngày 15. X — ngày Mác-ten-xơ đến). Nếu đồng chí Tô-rốt-xki *đích thân* tác động đến Rút-ghéc-xơ theo chiều hướng: đừng về! đừng nôn nóng! hãy chờ Mác-ten-xơ! thì đó là một điều rất quan trọng. (Tôi lo rằng trong số những người chung quanh Rút-ghéc-xơ có kẻ sợ và có cơ sở để sợ sự phê bình của Mác-ten-xơ.)

(Mác-ten-xơ cho rằng Can-vóc là một người không chắc chắn. Hây-vút chỉ là một nhà cổ động, nửa vô chính phủ. Rút-ghéc-xơ là một đồng chí tốt, một nhà tuyên truyền, chưa chắc đã là một nhà quản lý. Đây là tất cả bộ ba lãnh đạo.)

Lê-nin

In lần đầu, theo đúng bản thảo

375

**NHIỆM VỤ GIAO CHO N. P. GOÓC-BU-NỐP
VÀ THƯ GỬI V. V. QUY-BƯ-SÉP**

30. IX. 1921.

Đồng chí Goóc-bu-nốp!

Tôi thiết tha đề nghị đồng chí gửi bức thư dưới đây cho đồng chí *Quy-bư-sép* (ủy viên đoàn chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao) và thỏa thuận với đồng chí đó, giao cô ghi tốc ký của chúng ta cho đồng chí đó để đồng chí đó có thể đọc qua điện thoại cho cô ta.

Đồng chí Quy-bư-sép!

Ngày hôm qua tại *Hội đồng lao động và quốc phòng*²⁷¹ đồng chí đã thấy Rút-ghéc-xơ đưa ra những lý lẽ buộc tội chúng ta, đặc biệt là buộc tội đồng chí. Việc này rất quan trọng. Chắc chắn là nó sẽ lọt ra trên trường *quốc tế*. Bởi thế cần phải *ghi lại* một cách cẩn thận hơn tiến trình của sự việc, để sau này *khỏi* xảy ra những điều đơm đặt và xuyên tạc.

Tôi tha thiết đề nghị đồng chí ghi lại hoặc đọc cho cô ghi tốc ký của chúng tôi (như thế sẽ đỡ mất thời gian làm việc của đồng chí) ghi lại toàn bộ tiến trình của sự việc, đặc biệt là điều mà đồng chí đã nói với tôi qua điện thoại về thái độ không thể tưởng tượng được của Rút-ghéc-xơ, về việc anh ta thay đổi điều kiện một cách nhanh chóng, v. v..

Tất nhiên tạm thời chúng ta sẽ chưa cho ai xem cái đó. Nhưng ta phải chuẩn bị bản đó từ bây giờ để đề phòng mọi bất trắc.

Việc này cũng đã được đưa ra Ban chấp hành trung ương. Chúng ta sẽ phải thông báo một cách chính xác và đầy đủ cho Ban chấp hành trung ương và Quốc tế công đoàn đỏ.

Đồng chí Goóc-bu-nốp sẽ giúp đồng chí bố trí nữ nhân viên điện thoại, v. v..

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

In lần đầu, theo đúng bản thảo

376

GỬI G. M. CRO-GI-GIA-NỐP-XKI

Gửi Cro-gi-gia-nốp-xki

Đồng chí đừng quên:

1) sửa chữa và bổ sung (trực tiếp hoặc thông qua một ủy ban *có uy tín*) bản "Kế hoạch điện khí hoá" tại đại hội các cán bộ kỹ thuật điện để thông qua nó *lần cuối*;

2) lịch trình *vạch kế hoạch* (trước hết là những kế hoạch *chủ yếu*) cho năm nay của Ủy ban kế hoạch nhà nước.

(Đang có một *cuộc tiến quân* chống Ủy ban kế hoạch nhà nước vì trên thực tế ủy ban không muốn có kế hoạch và không biết làm kế hoạch.)

Lê-nin

Viết cuối tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

377

GỬI M. I. PHRUM-KIN

Gửi Phrum-kin:

1) Trước đây là bao nhiêu
(khoai tây thay một phút)?²⁷²

2) Thành thử thuế *tăng lên?*

3) 50%

4) Sao đồng chí lại có thể lén lút *tăng thuế lên?* không qua Bộ chính trị?

Viết tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

378

GỬ L. Đ. TƠ-RỐT-XKI

Tiếng kêu về sự không có tiền là tiếng kêu chung, phổ biến. Chúng ta có thể bị phá sản. Khắp nơi ở địa phương người ta đang cố gắng (người ta nói như thế) bán mọi thứ, bán tổng bán tống những gì có thể và không có thể. Tất cả mọi người từ khắp mọi nơi đang la ó. Tôi không biết làm như thế nào và còn phải làm gì nữa. Có thể, đồng chí hãy đích thân đến ủy ban Prê-ô-bra-gien-xki²⁷³ hay là bàn với đồng chí đó?

Một thí dụ nhỏ: trong tháng Mười, Ru-khi-mô-vích sẽ cung cấp chừng 5 triệu pút than ở Đôn-bát lấy từ những người nhận thuê nhỏ. Thanh toán thế nào? Tiền ở đâu?

Chúng ta bị chậm. Làn sóng buôn bán mạnh hơn chúng ta. Ủy ban tài chính và tất cả chúng ta đều chậm. Tôi vừa chuyển cho đồng chí Prê-ô-bra-gien-xki bức thư ngắn của đồng chí viết về các kỳ phiếu.

Viết tháng Chín 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

379

GỬ A. Đ. TXI-U-RU-PA

Đồng chí hãy làm ơn cho chuẩn bị *tất cả n h ữ n g s ố l i ệ u* và **ngày tháng** của chiến dịch khoai tây:

lượng thực thừa — chế độ trưng thu (+ thời gian của chiến dịch trước)

Mát-xcơ-va và Pê-tơ-rô-grát v. v.
cho Bộ chính trị²⁷⁴.

Viết ngày 1 hoặc 2 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1945 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXV*

Theo đúng bản thảo

380

GỬ V. M. MÔ-LÔ-TỐP

Đồng chí Mô-lô-tốp!

Ngày mai trong Bộ chính trị cần phải đặt vấn đề huỷ bỏ quyết nghị của Hội đồng bộ trưởng dân ủy ngày 6/IX về việc tăng thuế khoai tây (gọi Phrum-kin đến)²⁷⁵.

Lê-nin

Đồng chí đã thỏa thuận như thế nào với Xta-lin về Pê-tơ-rô-grát?¹⁾

Viết ngày 2 tháng Mười 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

1) Xem tập này, tài liệu 362.

381
GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP

Đồng chí Goóc-bu-nốp!

Bản dịch tiếng Nga đâu? Đồng chí hãy gửi cho *tất cả* các ủy viên *Hội đồng lao động và quốc phòng* và *Bộ chính trị* để mỗi người đều đọc và ghi vào: "**Đã đọc NN**" và gửi trả lại *đồng chí*²⁷⁶.

3/X.

Lê-nin

Viết ngày 3 tháng Mười 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

382
GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP

3. X. 1921.

Đồng chí Goóc-bu-nốp!

Tôi đề nghị đồng chí báo cho đồng chí Rát-tsen-cô biết rằng tôi rất sợ việc này không đúng: làm sao tôi lại có thể ký những kết luận về *kỹ thuật* được? Cần phải gửi đi lấy sự đồng ý của các cơ quan và *xúc tiến* nhanh việc thông qua ở Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy hoặc *Hội đồng lao động và quốc phòng*. Tôi sẽ hết sức giúp đỡ xúc tiến nhanh²⁷⁷.

Lê-nin

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

383
GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP

Đồng chí Goóc-bu-nốp!

Tôi chất vấn *Pô-nô-ma-ren-cô* và đợi trả lời của anh ta chứ không phải của Xmiéc-nốp¹⁾.

Lê-nin

3/X.

Viết ngày 3 tháng Mười 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

384
GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP

3. X. 1921.

Đồng chí Goóc-bu-nốp!

Đồng chí Bê-lô-bô-rô-đốp, chủ tịch Hội đồng kinh tế miền Đông - Nam, đã mang đến một tin về tình trạng công việc vô cùng tồi tệ.

Theo đồng chí đó, *Hội đồng lao động và quốc phòng* không đáp ứng các yêu cầu.

Phái viên của Bộ dân ủy ngoại thương không có quyền hạn, bị hạn chế quá mức trong tính độc lập của mình v. v. và v. v..

Cần phải làm sáng tỏ vấn đề và đưa một số quyết định ra *Hội đồng lao động và quốc phòng* và *Ban chấp hành trung ương*.

Tôi đề nghị một ủy ban gồm:

1) Xem tập này, tài liệu 240.

Xta-lin (nếu đồng chí đó bận thì có thể thay bằng đồng chí Oóc-đgiô-ni-kít-dê, ủy viên Ban chấp hành trung ương),

Rát-tsen-cô (thứ trưởng Bộ dân ủy ngoại thương) và *Bê-lô-bô-rô-đốp* (tìm qua *Da-lu-txơ-ki* ở Crem-li) và có lẽ như thế là đủ.

Tôi đề nghị đồng chí gọi điện cho *Xta-lin* và các ủy viên Hội đồng lao động và quốc phòng và ngày mai, 4/X, thông báo cho tôi biết kết quả để tôi có thể *ngay trong ngày mai* ký dứt khoát quyết định đề cử ủy ban và nhiệm vụ của nó ²⁷⁸.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng *Lê-nin*

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

385

GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP

3. X. 1921.

Đồng chí Goóc-bu-nốp!

Đề nghị đồng chí hỏi xem Sa-tê-len đã đến đại hội các cán bộ kỹ thuật điện chưa và

đã làm mọi việc

để thành lập một cách nhanh chóng và *kịp thời*

một ủy ban và để nghiên cứu

vấn đề tô nhượng cho Ua-các hay chưa.

Vì việc này là *tối quan trọng*, nên tôi đề nghị đồng chí *đặc biệt theo dõi nó trước tiên*, để nhất thiết *kết thúc* trước khi đại hội các cán bộ kỹ thuật điện bế mạc ²⁷⁹.

Lê-nin

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản thảo

386

*GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP ²⁸⁰

Tại sao, về bức điện nhận ngày 29/IX *cho đến tận bây giờ* đồng chí vẫn chưa đưa cho tôi ký thư trả lời cũng như chất vấn và chỉ thị?

3/X.

Lê-nin

Viết ngày 3 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

387

GỬI I. N. XMIẾC-NỐP

Đồng chí Xmiéc-nốp!

1) Tại sao *trước đây*, khi mới nhận được bản chất vấn về Ri-đê-rơ (đồng chí nhận được bao giờ?), đồng chí không viết điều mà bây giờ đồng chí thông báo?

2) Cũng như vậy: tại sao Brư-cốp (hay Tsu-txơ-ca-ép) không làm điều đó?

3) Đồng chí dự kiến ai thay Đôm-nen-cô?

4) Ai đã đưa Đôm-nen-cô vào chức vụ đó? ²⁸¹

4/X.

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

Viết ngày 4 tháng Mười 1921

*In lần đầu, theo đúng văn bản do
chính tay L. A. Phô-ti-ê-va viết*

388
GỬI I. M. GÚP-KIN

4/X — 21.

Đồng chí Gúp-kin!

Tôi đã gửi cho Xmin-ga bức thư của đồng chí viết ngày 22 tháng Chín¹⁾. Xmin-ga cần Prét-tê-tsen-xki. Ba-cu còn quan trọng hơn. Đồng chí sẽ phải tìm lấy một người phó. Đã gửi các số liệu (trong thư viết ngày 22 tháng Chín) về những thành công của công nghiệp đá dầu với ý nghĩa là đá dầu, cho báo chưa? Đồng chí hãy gửi cho báo chí chung và báo cho tôi biết nó được đăng trên những số nào.

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t.XXIII*

Theo đúng bản sao đánh máy

389
GỬI A. X. KI-XÊ-LÉP

Gửi đồng chí Ki-xê-lép,
chủ tịch Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy

Cho đến nay trách nhiệm mà Hội đồng lao động và quốc phòng giao cho Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy ngày 30 tháng Chín (xem biên bản của Hội đồng lao động và quốc phòng số 254, mục 9) vẫn chưa được thực hiện²⁸². Vấn đề thậm chí còn chưa được đưa ra bàn và chưa đưa vào chương trình nghị sự.

1) Xem tập này, tài liệu 340.

Tôi đề nghị triệu tập ngay một cuộc họp bất thường của Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy, gọi một cách vô điều kiện các cơ quan có liên quan đến và giải quyết vấn đề. Những cơ quan không trình các kết luận, thì trừng phạt và đưa việc đó lên báo.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Viết ngày 4 tháng Mười 1921

*Đăng lần đầu ngày 14 tháng Hai
1924 trên báo "Sự thật", số 36*

*Theo đúng bản đánh máy
do V. I. Lê-nin ký*

390
BẢN CHẤT VẤN VỀ TIẾN TRÌNH
CUỘC VẬN ĐỘNG GIEO TRỒNG

Thông tư

Điện gửi

Xim-biéc-xcơ, A-xơ-ra-khan, Txa-ri-txun, Xa-ra-tốp
Xa-ma-ra, U-pha, U-ran-xcơ, Vi-át-ca

Các ủy ban gieo trồng tỉnh:

Mác-stát, Tsê-bốc-xa-rư, Cra-xnô-cốc-sai-xcơ,
A-xơ-ra-khan, I-giép-xcơ

Các ủy ban gieo trồng khu:

Ca-dan, Ô-ren-bua, Xtéc-li-ta-mác

Bộ dân ủy nông nghiệp

Tháng gần đây các đồng chí đã đình chỉ mọi thông báo về tiến trình cuộc vận động gieo trồng, đấu tranh chống nạn đói. Bộ dân ủy nông nghiệp, hiện nay bận chủ yếu vào công tác thủ tiêu những hậu quả của sự mất mùa, lại càng cần

hơn những tháng trước về sự thông báo thường xuyên càng đầy đủ càng tốt về hoạt động của các đồng chí, về tình hình thực tế của nông nghiệp tỉnh. Vì vậy, tôi vẫn kiên quyết khẳng định những chỉ thị trước đây về thời hạn thông báo, và đề nghị đưa bộ máy thông tin lên ngang tầm cần phải có và sau khi nhận được bức điện này bốn mươi tám tiếng, coi đó là một mệnh lệnh chiến đấu, phải báo qua điện báo những số liệu sau đây: 1) diện tích ruộng vụ đông đã được duyệt; 2) số ruộng vụ đông đã được gieo; 3) số đê-xi-a-ti-na đã được cày trong mùa thu; 4) số hạt giống nhận được theo những lệnh từ trung ương, bằng con đường trao đổi hàng hoá; 5) số hạt giống đã được phân phối trên thực tế; 6) cách thức phân phối; 7) những biện pháp nào đã được thực hiện để cứu ngành chăn nuôi, kết quả đạt được; 8) những biện pháp được thực hiện để cứu nông cụ, kết quả đạt được; 9) những công tác xã hội đã dự kiến, việc thực hiện chúng; 10) tình hình di cư; 11) tình trạng các ủy ban xã, sự tham gia của họ vào công tác chung. Tiếp theo bức điện là hãy cử người mang báo cáo đầy đủ đến. Trong những tỉnh không gửi trả lời đúng thời hạn các cán bộ lãnh đạo có trách nhiệm sẽ bị kỷ luật.

Về những câu hỏi từ mục sáu đến mười một các đồng chí hãy gửi bằng điện báo trả lời hết sức ngắn gọn hoặc cho biết ngày giờ chính xác của việc gửi trả lời bằng văn bản²⁸³.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng *Lê-nin*¹⁾

Viết ngày 4 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

*Theo đúng bản đánh máy do
V. I. Lê-nin bổ sung và ký*

1) Bức điện còn có cả chữ ký của thứ trưởng Bộ dân ủy nông nghiệp N. Ô-xin-xki.

391

GỬI E. A. PRÊ-Ô-BRA-GIEN-XKI

Đồng chí Prê-ô-bra-gien-xki!

Báo cáo của đồng chí cũng về vấn đề đó tại phiên họp toàn thể (6 hoặc 7/X). *Ng à y m a i* liệu có thể gửi đề cương *h a y t ó t n h á t l à*: những đề nghị thực tiễn của đồng chí, có được không?²⁸⁴

Lê-nin

Viết ngày 4 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

392

ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI A. T. BÊ-LÔ-BÔ-RÔ-ĐỐP

Gửi đồng chí Bê-lô-bô-rô-đốp,
sao gửi đồng chí Xéc-gô (Oóc-đgiô-ni-kít-dê),
đồng chí Rát-tsen-cô, đồng chí Xmin-ga,
đồng chí An-đrê-ép
(Hội đồng trung ương các công đoàn toàn Nga)

Do có đơn của Hội đồng kinh tế khu Đông - Nam nói về việc đặc phái viên của Bộ dân ủy ngoại thương ở khu Đông - Nam không có đủ quyền hạn và bị hạn chế quá mức trong tính độc lập của mình v. v. và v. v., tôi đề nghị đồng chí triệu tập ngay một cuộc hội nghị có sự tham gia của: Xéc-gô (Oóc-đgiô-ni-kít-dê), I. I. Rát-tsen-cô (Bộ dân ủy ngoại thương), Xmin-ga (Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao), An-đrê-ép (Hội đồng trung ương các công đoàn toàn Nga) để đưa

kết quả của hội nghị, dưới dạng những đề nghị thực tiễn ra Hội đồng lao động và quốc phòng vào thứ sáu, ngày 7 tháng Mười, và ra Ban chấp hành trung ương²⁸⁵.

Mát-cơ-va, Crem-li
4/X. 1921.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản sao đánh máy

393

GỬI P. I. PÔ-PỐP

Cục thống kê trung ương

Đồng chí Pô-pốp!

Liệu có thể đăng những kết quả sơ bộ của việc điều tra dân số nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga so với nước Nga trước chiến tranh trong bản tin của đồng chí (hoặc đặc biệt đăng thành 4 trang) để phổ biến rộng rãi, được không?

(Cái mà đồng chí đánh máy gửi cho tôi ấy.)

Cái đó bao giờ cũng cần cho việc tra cứu, đặc biệt nếu bổ sung thêm về không gian và số tỉnh và huyện¹⁾.

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

Viết ngày 4 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản sao đánh máy

1) Xem tập này, tài liệu 441.

394

GỬI A. X. KI-XÊ-LÉP

Gửi đồng chí Ki-xê-lép,
Chủ tịch Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy

Về bức thư ngắn của A. P. Xmiéc-nốp tôi đã viết cho đồng chí rằng¹⁾ tôi kiên quyết phản đối mọi khoản tiêu phí khoai tây để nấu rượu cồn, và đã chỉ ra rằng rượu cồn có thể và cần phải chế biến từ than bùn.

Hiện nay đã xác định được rằng vấn đề sản xuất rượu cồn bằng than bùn chưa được giải quyết dứt khoát. Phương pháp này chưa được kiểm nghiệm trên quy mô công nghiệp và chưa rõ ràng về mặt kinh tế (chưa có một sự tính toán được kiểm nghiệm chính xác và chưa có các số liệu để tính toán một cách chính xác). Bởi vậy nên chưa thể nói đến việc sản xuất hàng loạt rượu cồn bằng than bùn.

Đồng chí hãy áp dụng tất cả các biện pháp để bằng mọi cách đẩy nhanh việc cho chạy một nhà máy thí nghiệm sản xuất rượu cồn bằng than bùn — nhà máy men cũ của Ghi-va-rơ-tốp-xki ở Mát-xcơ-va.

Còn đề nghị của Xmiéc-nốp dùng rượu cồn để đổi lấy khoai tây của nông dân thì tôi kiên quyết phản đối. Nếu Xmiéc-nốp vẫn cố giữ thì cứ để cho đồng chí ấy đưa vấn đề ra Ban chấp hành trung ương.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Viết ngày 5 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

*Theo đúng bản sao đánh máy
do V. I. Lê-nin ký*

1) Xem tập này, tài liệu 295.

395

GỬI KH. G. RA-CỐP-XKI²⁸⁶

Đồng chí Ra-cốp-xki

Đề nghị đồng chí tổ chức một hội nghị dưới sự chủ tọa của đồng chí để bàn về vấn đề về toa xe không cho U-cra-i-na và về kế hoạch vận chuyển, với sự tham gia của Bộ dân ủy giao thông, Bộ dân ủy lương thực, cũng như của đồng chí Tsu-ba-rơ và cả của Tổng cục công nghiệp nhiên liệu, của Bô-gđă-nốp.

Do tính chất cực kỳ quan trọng và cấp bách của vấn đề, tôi tha thiết đề nghị các bộ trưởng hay thứ trưởng phải có mặt ở cuộc họp chứ không được cử cán bộ thứ yếu đến.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

*Viết ngày 5 tháng Mười 1921**In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII**Theo đúng bản sao đánh máy*

396

**CHỈ THỊ GHI TRÊN THƯ CỦA VỤ QUẢN LÝ
CÁC CƠ QUAN KHOA HỌC
CỦA TRUNG TÂM VIỆN HÀN LÂM²⁸⁷**

Trang bị quần áo cho đoàn thám hiểm gồm tám người.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng
5/X. 21. *V. U-li-a-nốp (Lê-nin)*

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI**Theo đúng bản do chính tay
N. P. Gôóc-bu-nốp viết và
V. I. Lê-nin ký*

397

**ĐIỆN GỬI BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG
CÁC XÔ-VIỆT NƯỚC CỘNG HÒA KIẾC-GHI-DI-A,
CỤC CÔNG NGHIỆP KIẾC-GHI-DI-A,
ỦY BAN CÁCH MẠNG XI-BI-RI,
CỤC CÔNG NGHIỆP XI-BI-RI
VÀ BAN QUẢN TRỊ CÁC MỎ RI-ĐÊ-RƠ,
Ê-KI-BA-XTU-DƠ VÀ DƯ-RI-A-NỐP-XCƠ²⁸⁸**

Để huỷ bỏ những bức điện báo trước đây, nay quyết định:

Một là: Các mỏ Ri-đê-rơ, Dư-ri-a-nốp-xcơ, Ê-ki-ba-xtu-dơ và tất cả các mỏ nhỏ nằm trong các khu vực đó, cùng với toàn bộ thiết bị đều thuộc quyền quản lý của Cục công nghiệp Kiếc-gi-di-a.

Hai là: Chủ tịch Cục công nghiệp Kiếc-gi-di-a chịu trách nhiệm cá nhân về sự giữ gìn toàn vẹn các mỏ, thiết bị và hồ sơ lưu. Trước khi giao nhận xong hoàn toàn thì trách nhiệm đó còn do cả chủ tịch Cục công nghiệp Xi-bi-ri phải chịu.

Ba là: Đôm-nen-cô thôi giữ chức vụ đang làm và được điều động về nhận công tác ở Cục công nghiệp Xi-bi-ri.

Bốn là: Đồng chí Đrây-man được chỉ định phụ trách các mỏ Ri-đê-rơ, phải tiếp nhận ngay mọi công việc và đến Ri-đê-rơ.

Năm là: Đrây-man được ủy quyền cử người lãnh đạo kỹ thuật các mỏ Ri-đê-rơ.

Sáu là: Sau khi Đrây-man nhận nhiệm vụ, đặc phái viên của Cục công nghiệp Kiếc-gi-di-a là I-va-nốp sẽ được điều động về nhận công tác ở Cục công nghiệp Kiếc-gi-di-a.

Bảy là: Công tác sửa chữa các đường phụ tại mỏ, sửa chữa rãnh dẫn nước ở Ri-đê-rơ, xây dựng nhà máy chất điện phân thí nghiệm ở Ri-đê-rơ, và chỉnh đốn nhà máy

tuyển khoán Ri-đê-rơ phải được tiến hành theo lối xung kích. Ủy ban cách mạng Xi-bi-ri và Cục công nghiệp Xi-bi-ri có nhiệm vụ phải giúp đỡ về mọi mặt.

Tám lá: Tất cả các biện pháp nói trên phải được tiến hành ngay sau khi thỏa thuận giữa Cục công nghiệp Xi-bi-ri và Cục công nghiệp Kiéc-gi-di-a. Về sự thực hiện, thông báo bằng điện cho đoàn chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng *Lê-nin*¹⁾

Mát-xcơ-va, Crem-li
Ngày 6 tháng Mười 1921.

*In lần đầu, theo đúng bản
đánh máy do V. I. Lê-nin bố
sung và ký*

398

**ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI BỘ DÂN ỦY GIAO THÔNG**

Bộ dân ủy giao thông

Tôi chỉ thị phải giải quyết xong trong thời hạn hai ngày vấn đề để cho đường dây tải điện Ca-si-ra - Mát-xcơ-va vượt cầu trên sông Ô-ca²⁸⁹.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy *Lê-nin*

*Viết ngày 6 hoặc 7
tháng Mười 1921*

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

*Theo đúng bản đánh máy
do V. I. Lê-nin ký*

1) Có cả chữ ký đánh máy của chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao P. A. Bô-gđa-nốp, bộ trưởng Bộ dân ủy dân tộc I. V. Xta-lin, chủ tịch Ủy ban cách mạng Xi-bi-ri I. N. Xmiéc-nốp.

399

GỬI M. I. PHRUM-KIN

Gửi đồng chí Phrum-kin
(sao gửi đồng chí Khin-tsúc)

Việc xác định tiền thưởng kinh tiêu (về việc phân phối của nhà nước) cho các hợp tác xã tiêu dùng bị kéo dài. Tôi đề nghị phải hết sức đẩy nhanh.

Ba-đa-ép yêu cầu rất khẩn thiết, tình hình không thể chịu được nữa.

Tôi yêu cầu xúc tiến nhanh và trả lời vắn tắt vài chữ cho tôi biết.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Viết ngày 7 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản sao đánh máy

400

***GỬI BỘ DÂN ỦY NGOẠI GIAO — VỤ ĐĂNG KÝ,
ỦY BAN ĐẶC BIỆT TOÀN NGA,
BỘ DÂN ỦY QUÂN SỰ, QUỐC TẾ CỘNG SẢN,
BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG
ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA**

Sao gửi: đồng chí *Pô-crốp-xki*,
Bộ dân ủy giáo dục

Theo tin nhận được từ Bộ dân ủy giáo dục, nghị quyết của Hội đồng bộ trưởng dân ủy ngày 17 tháng Giêng năm 1920, biên bản số 341, mục 3 (gửi kèm theo đây) hoặc hoàn toàn không được thực hiện, hoặc chỉ thực hiện một phần.

Trong suốt thời gian đến ngày 1 tháng Chín 1921 chỉ có 36 lần (do tất cả các cơ quan) gửi đến. Một số cơ quan cho đến nay vẫn coi những tài liệu in và viết của bọn bạch vệ là tài sản của mình và vì vậy biến chúng thành một bộ phận không thể tách rời của những tủ sách dưới tay họ, ở đó những tài liệu này được sử dụng hoàn toàn không đầy đủ.

Tôi đề nghị tìm hiểu xem tại sao nghị quyết đó của Hội đồng bộ trưởng dân ủy lại không được thực hiện đến nơi đến chốn và ra những mệnh lệnh, những thông tư và chỉ thị cần thiết cho các cơ quan dưới quyền của các đồng chí.

Đề nghị các đồng chí gửi cho tôi báo cáo viết về những biện pháp các đồng chí đã áp dụng qua đồng chí Goóc-bu-nốp, chánh văn phòng Hội đồng bộ trưởng dân ủy.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Viết ngày 7 tháng Mười 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản đánh máy do
V. I. Lê-nin ký

401

*BIỂN A-RAN.

HỘI ĐỒNG NGƯ DÂN VÀ CÔNG NHÂN BU-GUN

THUỘC MIỀN DUYÊN HẢI PHÍA BẮC²⁹⁰

Gửi các đồng chí công nhân ngư dân biển A-ran

Các đồng chí thân mến!

Các đồng chí dĩ nhiên đã biết được tin về một tai họa ghê gớm: nạn đói chưa từng có xảy ra ở khắp vùng Pô-vôn-gi-ê và một phần vùng Pri-u-ra-li-ê. Khắp nơi, từ tỉnh A-xtơ-ra-khan cho đến nước Cộng hòa Ta-ta-ri-a và tỉnh Péc-mơ, hạn hán đã đốt cháy gần hết lúa mì và cỏ. Hàng

triệu người — nông dân lao động và công nhân, hàng triệu gia súc đã chết và sắp chết.

Cái chết ghê sợ đang chờ đón tất cả mọi người, không phân biệt người Nga hay là người theo đạo Hồi, những người định cư hay là du mục, nếu các đồng chí cho họ — công nhân và nông dân lao động, người chăn nuôi súc vật và người đánh cá từ các vùng bình an hơn không giúp họ. Tất nhiên, về phía mình, Chính quyền xô-viết đang gấp rút cứu giúp những người bị đói, đã cấp tốc gửi cho họ hơn 12 triệu pút lúa mì để gieo vụ đông, đang gửi lương thực, tổ chức nhà ăn, v. v.. Nhưng tất cả những thứ đó còn chưa đủ. Tai họa hết sức lớn, nước Cộng hòa xô-viết bị tàn phá nặng nề vì cuộc chiến tranh của bọn Nga hoàng và vì bọn bạch vệ, đến mức là với những phương tiện của nhà nước chỉ tạm đủ để sống đến vụ thu hoạch tới chưa được $\frac{1}{4}$ những người bị đói.

Còn đối với sự giúp đỡ của bọn nhà giàu - tư bản thì cũng không hy vọng gì. Thật ra bọn tư bản hiện đang cai trị những nước mạnh nhất thế giới - như Anh, Mỹ, Pháp - đã tuyên bố với chúng ta rằng chúng cũng muốn giúp nông dân bị đói của chúng ta, nhưng với những điều kiện khiến phải trao cho chúng ta toàn bộ quyền lực đối với nước Cộng hòa công nông của chúng ta. Điều đó cũng dễ hiểu thôi. Có bao giờ một con đỉ hút máu người lao động, tức bọn tư bản và bọn cho vay nặng lãi, lại giúp người lao động một cách vô tư. Giai cấp bọn tư bản bao giờ cũng lợi dụng cái đói của người lao động để nô dịch thể xác và tâm hồn của họ. Và hiện nay chúng cũng muốn lợi dụng cái đói của chúng ta để thủ tiêu nền tự do đã giành được bằng máu của chúng ta, để vĩnh viễn cướp lấy chính quyền từ tay công nhân và nông dân và lại đặt bọn vua, bọn địa chủ, bọn chủ, bọn cục trưởng cảnh sát và quan lại lên đầu họ.

Mọi hy vọng của những người bị đói ở Ca-dan U-pha, Xa-ma-ra và ở A-xtơ-ra-khan đều đặt vào tình đoàn kết

(sự đồng tình) vô sản vĩ đại của những người lao động với những bàn tay thành chai như họ, những người phải đổ mồ hôi trán của mình ra để kiếm sống, những người không đi hút máu ai cả. Ở biển A-ran các đồng chí đã đánh được một vụ cá khá, và các đồng chí sống không đến nỗi thiếu thốn lắm. Các đồng chí hãy chia một phần cá của mình đánh được cho những ông già bà lão bị phù thũng vì đói, cho 8 triệu người lao động đang kiệt sức mà vẫn phải mang bụng đói đi làm toàn bộ công việc canh tác đất đai nặng nhọc hầu như gần cả năm, và cuối cùng là cho 7 000 000 trẻ em có thể bị chết trước ai hết.

Các đồng chí, những người đánh cá và công nhân biển A-ran thân mến, các đồng chí hãy quyên góp một cách rộng rãi! Các đồng chí sẽ không chỉ làm một việc của lương tâm con người, mà các đồng chí còn củng cố sự nghiệp cách mạng của công nhân nữa. Bởi vì các đồng chí sẽ chứng minh cho toàn thế giới, và trước hết là cho toàn thể những người lao động, biết rằng sức mạnh của Nhà nước xô-viết công nhân được xây dựng trên sự giúp đỡ lẫn nhau hết sức rộng rãi của những người vô sản ở những vùng xa nhau nhất, là vô địch.

Toàn thể giai cấp công nhân hãy đứng lên triệu người như một để hàn gắn lại vết thương nặng nề của vùng Pô-vôn-gi-ê, còn về phía mình thì vùng Pô-vôn-gi-ê phì nhiêu trong những năm tới sẽ trả lại ơn chúng ta bằng lúa mì của mình. Chỉ có bằng con đường đó chúng ta mới duy trì được Chính quyền xô-viết và bảo vệ được nền tự do đã giành được, chống lại mọi sự xâm phạm độc ác của bọn tư bản toàn thế giới.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Viết ngày 7 tháng Mười 1921

In lần đầu năm 1942 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXIV

Theo đúng bản đánh máy do
V. I. Lê-nin ký

402

GỬI G. I. CRU-MIN²⁹¹

Đồng chí hãy thảo luận và chúng ta sẽ soạn thảo dưới hình thức dứt khoát là:

Thừa nhận là tuyệt đối cần thiết phải tăng cường tập trung chú ý vào việc thu thập *tin tức* (qua các phóng viên chuyên môn, nhưng không biến họ thành những người *chỉ làm có công việc đó*, qua tất cả những đặc phái viên của *Hội đồng lao động và quốc phòng* và của các bộ dân ủy; và, cuối cùng, — đây là điều quan trọng nhất, — là qua các bản báo cáo *thường lệ* từ các địa phương *gửi đến* các cơ quan hữu quan) — những tin tức do các cơ quan tiến hành công tác ở các địa phương trực tiếp gửi đến (các nhà máy, hầm mỏ; các khu rừng đang khai thác, các sơn tràng, v. v.). Việc thu lượm và *p h â n t í c h* tin tức không chỉ do các tổng cục, mà chính là do các cơ quan trực tiếp tiến hành công tác tại địa phương ấy, phải trở thành một trong những nhiệm vụ quan trọng nhất của *"Đời sống kinh tế"*.

V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Viết ngày 7 tháng Mười 1921

Đăng lần đầu ngày 26 tháng
Giêng 1924 trên báo "Đời sống
kinh tế", số 96

Theo đúng bản chép phóng

403

GỬI P. A. CRA-XI-CỐP

8/X.

Đồng chí Cra-xi-cốp!

Hôm qua Bộ tổ chức đã đình chỉ vụ án (của toà án kỷ luật Mát-xcơ-va) và giao cho Bộ dân ủy tư pháp.

Giờ đây, trưa thứ hai, đồng chí phải cho tôi biết kết luận của đồng chí.

Tôi khuyên:

(α) gửi tin vắn lên báo (có người để đặt bài không?), *bắt đầu* từ vụ Mai-a-cốp-xki versus ¹⁾ Xcơ-voóc-txốp²⁾;

(β) nhất thiết phải làm cho chính xác hơn hoặc *sửa đổi* luật pháp theo thủ tục lập pháp. Báo cáo về vấn đề này vào thứ hai.

Có nên *cùng với* Hội đồng trung ương các công đoàn toàn Nga không?

Tôi chờ trả lời ³⁾. Lê-nin

Viết ngày 8 tháng Mười 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

404

GỬI G. M. CỜ-GI-GIA-NỐP-XKI ²⁹²

G. M.!

Nếu đồng chí đồng ý thì hãy gửi trả lại, tôi sẽ cho viết lại và gửi (cho ai? cho đồng chí?). Tôi do dự không hiểu nói chung có cần không? Có là một sự "phô trương" thừa không? Có lợi gì *thiết thực* không?

Lê-nin

Viết ngày 8 hoặc 9

tháng Mười 1921

In lần đầu năm 1933 trong

Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

1) — chống

2) Xem tập này, tài liệu 271.

3) Xem tập này, tài liệu 413.

РОССИЙСКАЯ
СОЦИАЛИСТИЧЕСКАЯ
ФЕДЕРАТИВНАЯ
Советская Республика.
ПРЕДСЕДАТЕЛЬ
СОВЕТА
Народных Комиссаров.
Москва, Кремль.

№ 1921 /

(Продверганов
адрес 4 Мейнера
в Москве)

Астрахань

Предисловие
Потчеву

Получил ваше письмо от 2/9
описание новых приемов
даже в негарах и в Астрахани
и в Москве, предисловие к делу
обидного дела рязанского в
СМО

Предст. Ленин

Điện gửi A. I. Pô-chi-a-ép. — 9 tháng Mười 1921

405

**ĐIỆN GỬI A. I. PÔ-CHI-A-ÉP
VÀ THƯ NGẮN GỬI THƯ KÝ**

(Kiểm tra lại địa chỉ ở Mây-xne
trong Tổng cục công nghiệp đánh cá)

Gửi *Pô-chi-a-ép*, chủ tịch Tổng cục công nghiệp đánh cá
A-xơ-ra-khan

9. X. 1921.

Tôi đã nhận được bức thư của đồng chí viết ngày 21/9²⁹³.
Đồng chí hãy viết lên báo *A-xơ-ra-khan* lần *Mát-xơ-va* về
những biện pháp mới. Hãy đánh điện cho Hội đồng lao động
và quốc phòng về những đề nghị trong công việc đóng thùng.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng *Lê-nin*

Đã trả lời bằng điện ngày 9/X.

Kiểm tra trả lời của *Pô-chi-a-ép* và đưa ra *Hội đồng lao
động và quốc phòng*.

9/X.

Lê-nin

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

406

GỬI L. A. PHÔ-TI-Ê-VA

Gửi Phô-ti-ê-va

Một tháng đã qua rồi. Đồng chí hãy yêu cầu một bản báo
cáo ngắn, đọc xong và nói cho tôi biết²⁹⁴.

9/X.

Lê-nin

Viết ngày 9 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

407

***ĐIỆN GỬI**

**TẤT CẢ CÁC BAN CHẤP HÀNH XÔ-VIỆT TỈNH,
CÁC BAN CHẤP HÀNH ĐẢNG BỘ TỈNH,
CÁC HỘI ĐỒNG CÔNG ĐOÀN TỈNH,
CÁC BAN LAO ĐỘNG TỈNH**

10 tháng Mười 1921.

Do ảnh hưởng của tình hình lương thực khó khăn trong tháng Năm - tháng Bảy vừa qua ở Đôn-bát, đã có hàng chục nghìn công nhân bỏ hầm mỏ và tản đi các nơi, một phần ra khỏi ranh giới khu mỏ. Số thợ làm ở lò chợ bỏ đi đặc biệt lớn, từ 16 nghìn sụt xuống còn 10 nghìn trong tháng Tám, số công nhân thiết bị nồi hơi lạnh nghề cũng vậy. Hiện nay tình hình lương thực ở Đôn-bát đã được ổn định, cụ thể là: một số lượng bột mì dự trữ đủ cho ba tháng đã được đưa đến đây, số này sẽ còn tăng lên nữa. Đề nghị mở một đợt cổ động rộng lớn để vận động những công nhân làm việc dưới đất đã bỏ Đôn-bát đi, quay trở lại mỏ, như: thợ làm việc ở lò chợ, thợ kéo xe trượt, thợ chống cột, thợ khoan, thợ đào lò, thợ đẩy goòng cũng như thợ nồi hơi và thợ máy. Những công nhân khác, ngoài số thuộc các loại kể trên, không lấy về. Khi cổ động phải giải thích: 1) bánh mì sẽ được đảm bảo hoàn toàn; 2) sẽ áp dụng những quy chế mới trả công bằng lương thực và tiền theo năng suất, bỏ chế độ phân phát lương thực và tiền một cách bình quân; 3) sự thành công của chiến dịch lương thực ở U-cra-i-na, hiện đang bị đình trệ vì thiếu chất đốt để vận chuyển lương thực, phụ thuộc phần lớn vào việc công nhân trở về.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng *Lê-nin*¹⁾

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

*Theo đúng bản đánh máy do
V. I. Lê-nin ký*

1) Bức điện còn có chữ ký của bí thư Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga V. M. Mô-lô-tốp.

408

**ĐIỆN GỬI CHỦ TỊCH
HỘI ĐỒNG BỘ TRƯỞNG DÂN ỦY
NƯỚC CỘNG HÒA
XÃ HỘI CHỦ NGHĨA XÔ-VIỆT BÊ-LÔ-RU-XI-A**

Bê-lô-ru-xi-a, chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
Sao gửi hội đồng kinh tế

Bản báo cáo của Tê-u-min²⁹⁵ tại Bộ dân ủy ngoại thương không trả lời được câu hỏi của Hội đồng lao động và quốc phòng, vì nó không cung cấp số liệu. Đáp lại những bức điện của Văn phòng Hội đồng bộ trưởng dân ủy số 01090 ngày 8 tháng Chín, số 01134 ngày 14 tháng Chín, số 01161 ngày 19 tháng Chín, số 01204 ngày 1 tháng Mười, số 01220 ngày 5 tháng Mười, hội đồng kinh tế Bê-lô-ru-xi-a gửi những thư trả lời có tính chất trốn tránh hoặc không đáp ứng yêu cầu. Tôi yêu cầu đòi ngay những số điện nói trên ở hội đồng kinh tế, điều tra sự việc và đưa ra tòa những kẻ phạm tội quan liêu trì trệ và phá hoại ngầm. Bản báo cáo được yêu cầu, có chữ ký của chủ tịch hội đồng kinh tế, phải được gửi đi ngay. Đồng chí hãy đánh điện cho biết về việc nhận được điện này và việc thi hành.

10 tháng Mười

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy *Lê-nin*

Viết ngày 10 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

*Theo đúng bản đánh máy do
V. I. Lê-nin ký*

409

GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP
ĐỂ CHUYỂN CHO CÁC ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ
BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG
ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA

Tôi nhận được sau khi cuộc họp Bộ chính trị đã kết thúc. Đề nghị gửi gấp cho các ủy viên Bộ chính trị chuyển tay nhau để biểu quyết bằng viết.

10/X.

Đồng chí Mô-lô-tốp!

Tôi đã thỏa thuận với đồng chí Un-slích-tơ về việc hoãn thi hành bản án đối với Na-dơ-va-nốp và tôi chuyển vấn đề ra Bộ chính trị.

Mùa hè năm 1921 tôi đã có bức thư của Cra-xin viết về Na-dơ-va-nốp (trước khi Na-dơ-va-nốp bị bắt). Cra-xin đề nghị giao công tác cho người kỹ sư nghe nói là rất giỏi đó.

Crơ-gi-gia-nốp-xki đã từng kể với tôi rằng đồng chí đó biết Na-dơ-va-nốp và đã nhiều lần tranh cãi gay gắt với anh ta sau sự kiện ngày 25. X. 1917 và đã từng suýt nữa đuổi anh ta ra khỏi nhà vì những quan điểm chống xô-viết. Nhưng đến mùa xuân hay mùa hè năm 1921 thì, như đồng chí đó nói, đã nhận thấy sự chuyển biến trong anh ta và nhận anh ta vào làm việc ở Ủy ban kế hoạch nhà nước.

Sau đó có hai đồng chí công tác ở Ban chấp hành trung ương công đoàn công nhân công nghiệp đường đến chỗ tôi và khi tôi hỏi họ thì họ đã có ý kiến nhận xét tốt về Na-dơ-va-nốp và đã khẳng định ý kiến nhận xét đó bằng chữ viết. Trên cơ sở những điều vừa trình bày, tôi đưa vấn đề đó ra Bộ chính trị.

Tôi đề nghị: nếu cần, tìm bức thư của Cra-xin và bản ý kiến nhận xét viết của hai công nhân. Nếu Bộ chính trị quyết định thì tôi sẽ tìm hai tài liệu đó.

Về phía mình tôi đề nghị: huỷ bỏ bản án của Ủy ban đặc biệt tỉnh Pê-tơ-rô-grát và lấy bản án do A-gra-nốp đề nghị (có trong hồ sơ ở đây), tức là 2 năm và cho phép phóng thích có điều kiện²⁹⁶.

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

Viết ngày 10 tháng Mười 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

410

GỬI BỘ CHÍNH TRỊ
BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG
ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA²⁹⁷

Tôi cho việc này là vô cùng quan trọng và khẩn cấp, bởi vì việc ký kết vay với nước Ý mà họ không đòi thừa nhận những nợ cũ, có thể có nghĩa là chọc thủng sự phong tỏa về tài chính.

Tôi đề nghị cử ngay một ủy ban mật thay mặt Bộ chính trị với thời hạn ngắn (2 - 4 ngày). Thành phần có thể là: Lít-vi-nốp, Sanh-man, Rát-tsen-cô, Cre-xtin-xki (có quyền thay anh ta bằng một ủy viên khác của ban lãnh đạo Bộ dân ủy tài chính), Bô-gđa-nốp (cũng có quyền như vậy).

Vật đảm bảo có thể là: rừng (hợp đồng tô nhượng ở miền Bắc); dầu mỏ ở U-khơ-ta; dầu mỏ ở Êm-ba, các mỏ đồng v. v..

11/X.

Lê-nin

(Nhiệm vụ (2 - 4 ngày)
của ủy ban: *đặ c b iệ t*
đề nghị của Ý và sau đó là
những cơ sở *c h u n g* của những sự bảo đảm.)

Viết ngày 11 tháng Mười 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

411

GỬI M. L. RU-KHI-MÔ-VÍCH²⁹⁸

11/X.

Đồng chí Ru-khi-mô-vích!

Tôi đã đọc xong báo cáo của đồng chí và mắng đồng chí
thậm tệ.

Bản báo cáo viết cẩu thả. Tại sao dù ở đây, ở Mát-xcơ-va
đồng chí không bỏ ra 2 - 3 tiếng (nếu ở Đôn-bát đồng chí không
có thời gian) để *hoàn chỉnh* bản báo cáo?

Chưa hoàn chỉnh và không rõ ràng.

Không có biểu cần thiết, mà báo cáo thì lại đầy dẫy con số.

Cần một biểu ngắn: giá cả tính theo bột hoặc theo rúp
vàng, v. v..

1000 pút than sạch ở mỏ hay là ở nhà ga, v. v..

Trước chiến tranh... — — —

Hiện nay ở Tổng cục công nghiệp than — — — — —
(những mỏ lớn).

Cũng ở những mỏ này, với điều kiện như đồng chí đã nói (toàn
bộ chương trình cung cấp tập thể hoàn toàn thắng lợi?) — — — —

Trên những mỏ nhỏ ở người thuê mỏ — — — —

Toàn bộ thực chất là ở trong một biểu như vậy!

Thế mà đồng chí lại không lập nổi một biểu như vậy.

Tất cả các biểu của đồng chí phải được đưa vào một

chương nhỏ riêng, coi đó là một sự chi tiết hóa và sự chứng
minh chính xác nhất cho biểu chính và cơ bản.

Tiếp nữa. Không nói rõ: những người có uy tín nào (tên,
thâm niên của những người đó, cấp bậc?) *cho rằng* những mỏ
nhỏ là có hại.

Những người này (tên, v. v.) chống điều đó.

Điều đó là quan trọng, thế mà lại xóa nhòa đi.

Thứ ba. Kết luận? Phải lấy những gì còn tranh chấp.

Cho thuê những mỏ nhỏ?

Điều đó *hiện nay* không còn phải tranh cãi nữa.

Hiện nay còn có điều gì phải tranh chấp, ở đồng chí bị xóa
nhòa đi và không rõ!

Hình như

việc:

1) có cần phải *sửa chữa* ngay một loạt mỏ lớn (*mỏ nào? tên*)
và đình chỉ chúng lại để sửa chữa và chuyển nhiệm vụ của
chúng cho các mỏ nhỏ không?

2) Cho thuê *cả* những mỏ *trung bình*?

3) — — và cụ thể là *thông qua* Hội đồng kinh tế Đô-ne-txơ?

Không nói được rõ ràng. Tôi và bất kỳ ai đọc báo cáo cũng
đều phải *hoàn chỉnh* nó *hộ đồng chí*.

Thậm chí sự nghiệp chính nghĩa cũng bị người ta làm hỏng
như vậy đó!

Để cho rõ ràng, cần có *kế hoạch của đồng chí*:
đóng cửa những cái này này để sửa chữa. Những mỏ nhỏ phải
cấp 900 triệu trong 2 năm (hay bao nhiêu?) v. v..

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

Viết ngày 11 tháng Mười 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

412

GỬI M. L. RU-KHI-MÔ-VÍCH

12/X.

Đồng chí Ru-khi-mô-vích!

Xta-lin nói với tôi là đồng chí rất giận vì bức thư của tôi¹⁾.

Vô cố. Không có một chút ý định nào muốn xúc phạm đồng chí.

Tôi mắng mỏ là vì xét những ý kiến của đồng chí một cách *ngghiêm túc*. Hôm qua chính tôi đã gọi điện cho cả *Ram-din* (một nhà bác học hạng nhất và rất có lương tâm) và *Xmin-ga* về điều đó. *Xmin-ga đã hứa* với tôi là sẽ triệu tập một ủy ban gồm: Ba-gia-nốp + Ram-din + đồng chí.

Cần phải biết *đấu tranh*, chứ không nên quá khiếm tốn như đồng chí.

Tôi *không cho ai* xem bức thư tôi gửi đồng chí.

Đồng chí hãy chuẩn bị tốt hơn để họp ủy ban và, nếu đồng chí bị đánh hỏng, thì hãy cho tôi biết "ý kiến riêng" chính xác và rõ ràng²⁹⁹.

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

Viết ngày 12 tháng Mười 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

413

 NHỮNG GHI CHÚ TRÊN THƯ
 VÀ THƯ NGẮN GỬI P. A. CRA-XI-CỐP³⁰⁰

Vla-di-mia I-lích!

Về vụ Lit-ken-xơ và Len-gnich tạm thời có thể nói một cách chắc chắn như sau:

1) Xem tài liệu trước.

1) Việc đuổi công nhân và viên chức không hợp pháp không thuộc quyền xét xử của tòa án kỷ luật đồng chí theo điều 8 của bản quy chế³⁰¹.

2) Hai người (Lit-ken-xơ và Len-gnich) trong số bị đưa ra tòa thuộc vào những người do Hội đồng bộ trưởng dân ủy chỉ định, và vì vậy không thể do tòa án kỷ luật xét xử theo vụ án chức vụ.

3) Về thực chất, vụ án về họ phải được xét xử theo thủ tục chung hoặc theo thủ tục của sắc lệnh ngày 27 tháng Giêng năm 1921.

4) Phòng điều tra của chúng tôi đã nhận được hồ sơ nhưng về thực chất của những lời buộc tội thì còn cần phải thu thập tài liệu, bởi vì hồ sơ được lập một cách lộn xộn, vi phạm thủ tục tiến hành vụ án và, ngoài ra, Len-gnich và Lit-ken-xơ còn đưa ra những tài liệu mới mà trước đây chưa được nhắc tới. Vì vậy phải 2 - 3 ngày nữa mới có kết luận về thực chất.

5) Do tính chất không rõ ràng và thiếu ăn khớp giữa các điều khoản cá biệt trong bản quy chế về tòa án kỷ luật và sự không ăn khớp của toàn bộ bản quy chế với pháp chế chung nên trong Hội đồng bộ trưởng dân ủy cần phải thông qua một quyết định chung về việc xét lại bản quy chế về tòa án kỷ luật (cả ủy ban của Bộ tổ chức cũng đi đến một kết luận như vậy).

Có nghĩa là, cần phải đưa **ngay** ra Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy bản dự án nghị quyết: "Thừa nhận việc xét lại là cần thiết, giao cho Bộ dân ủy tư pháp (thỏa thuận với Hội đồng trung ương các công đoàn toàn Nga?) trong thời gian 3 ngày".

6) Đối với báo chí, bài sẽ do Cru-len-cô hoặc Gôi-khơ-bác viết.

Đồng chí làm ơn thông báo cho biết sẽ đăng bao giờ và ở đâu.

7) Chúng tôi sẽ thứ thỏa thuận với Hội đồng trung ương các

↖

bao giờ

công đoàn toàn Nga về những đề cương, có chiếu cố đến lĩnh vực đạo đức đồng chí và kỷ luật, nhưng rút ra những tội phạm và hành vi sai trái trong chức vụ và công tác.

P. Cra-xi-cốp

Đồng chí Cra-xi-cốp! Tôi rất lo rằng việc này rồi lại bị xếp xó. Đồng chí hãy làm ơn *gửi trả lại cho tôi có kèm theo và* lời nhận xét: *bao giờ?* theo từng mục *bao giờ?*

Lạy chúa, đừng để việc đó bị xếp xó, nếu không thì tình trạng lộn xộn sẽ vẫn còn và còn ăn sâu hơn nữa.

12/X.

Lê-nin của đồng chí

Viết ngày 12 tháng Mười 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

414

GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP
ĐỂ CHUYỂN CHO CÁC ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ
BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG
ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA

12/X.

Đồng chí Mô-lô-tốp! Tôi đề nghị đồng chí đọc và cho xem *bí mật*. **Chỉ các ủy viên Bộ chính trị.**

Tôi *đề nghị* để Tôm-xki thôi giữ chức vụ ở Tước-ke-xtan, bởi vì **ngay cả** Rút-du-tác, bạn của Tôm-xki, hôm qua cũng còn nói với tôi:

- (1) Nếu như tôi là "kẻ thực dân" đến $\frac{3}{4}$, thì Tôm-xki đến $\frac{5}{4}$.
- (2) Tôi lấy làm ngạc nhiên sao Tôm-xki lại học được giọng "chỉ huy" nhanh đến thế.
- (3) Tôi (Rút-du-tác) muốn làm cho Tôm-xki với Ra-khim-ba-ép đoàn kết với nhau. *Tôm-xki từ chối.*

Tôi không biết rồi họ sẽ làm việc với nhau thế nào.

Ba nhận xét đó của bạn Tôm-xki là hết sức tiêu biểu³⁰².

Lê-nin

Viết ngày 12 tháng Mười 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

415

GỬI M. I. GLI-ÁT-XE³⁰³

Nếu "nhất trí" thì tôi sẵn sàng ký ngay, và lúc đó thì công việc coi như xong xuôi. Cứ để cho *tất cả* các ủy viên (phân ban và ủy ban) ký, và tôi sẽ ký.

Nếu không phải như thế và vì một lý do gì đó mà ủy ban cần gặp tôi, thì chúng ta sẽ định ngày ngay bây giờ:

hoặc là 9 giờ hôm nay

" 12 giờ trưa mai.

" 12 giờ thứ sáu.

Đồng chí hãy gọi điện thoại cho Cuốc-xki.

Viết ngày 12 tháng Mười 1921

In lần đầu năm 1945 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXV

Theo đúng bản thảo

416

GỬI V. V. QUY-BƯ-SÉP³⁰⁴

12. X. 1921.

Đồng chí Quy-bư-sép!

Để bổ sung cho tài liệu về vụ Rút-ghéc-xơ, yêu cầu đồng chí giải thích thêm:

1) tất cả đều nói về 300 000 đô-la coi như là số chi phí của chúng ta.

Nhưng § 4 a) nói:

"Chính phủ xô-viết cấp cho *mỗi công nhân di cư* là 100 đô-la",

mà theo § 5 a) và b) thì có $2800 + 3000 = 5800$ người di cư.

Như vậy chi phí của chúng ta có phải sẽ là 600 000 *đô-la* không?

Hay là bổ sung cho rõ: 100 đô-la mỗi người cho 3 0 0 0 người đối với nhà máy Na-đê-giơ-đin-xơ và chỉ có thế thôi?

2) Tại sao không có *văn bản* lời tuyên bố của cả ba người, cả Rút-ghéc-xơ, cả Hây-vút, cả Can-vóc, rằng họ ký "bản giao kèo" kèm theo hồ sơ?

Đề nghị đồng chí bảo làm cái đó ngày hôm nay và nhất thiết là phải bằng tiếng Anh.

3) Cuối § 8 (trách nhiệm của chúng ta là phải hoàn lại các chi phí) phải được trình bày chính xác hơn trong một § đặc biệt: "Chính phủ xô-viết có trách nhiệm hoàn lại các phí tổn chỉ trong những điều kiện thế này này và chỉ trên những nguyên tắc thế này này".

4) Những bổ sung của Rút-ghéc-xơ và những người khác vào văn bản đã được đoàn chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao thông qua, có tính chất tối hậu hay không?

Đề nghị đồng chí gửi trả lời của đồng chí cho tôi (+ giấy ký nhận bằng tiếng Anh) và *gửi lại bức thư này* cho Mô-lô-tốp, bí thư Ban chấp hành trung ương, vào ngày mai, thứ năm, 13/X.

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

Theo đúng bản thảo

417

ĐIỆN GỬI TẤT CẢ CÁC HỘI ĐỒNG KINH TẾ

Gửi tất cả các chủ tịch hội đồng kinh tế tỉnh,
tất cả các chủ tịch hội đồng kinh tế khu
Rô-xtốp trên sông Đôn, hội đồng kinh tế miền
Nô-vô-ni-cô-la-ép-xơ, Hội đồng kinh tế Xi-bi-ri
Khác cốp, Hội đồng kinh tế U-cra-i-na
Gửi tất cả các Hội đồng bộ trưởng dân ủy
các nước cộng hòa tự trị để biết
Sao gửi Bộ dân ủy lương thực,
Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao,
Bộ dân ủy thanh tra công nông,
Liên hiệp trung ương các hợp tác xã tiêu dùng

Hội đồng quốc phòng tại phiên họp ngày 7 tháng Mười đã quyết định cấm các cơ quan và xí nghiệp nhà nước bán bất kỳ một thứ gì trừ số đã được pháp luật qui định chính xác về khẩu trừ phần trăm. Để duy trì quỹ hàng hóa của nhà nước nhằm thực hiện việc trao đổi hàng hóa theo kế hoạch qua những cơ quan thích hợp của bộ dân ủy lương thực và Liên hiệp trung ương các hợp tác xã tiêu dùng, cũng như để nhằm mục đích chấm dứt mọi trường hợp các cơ quan sản xuất bán các sản phẩm dùng để cung cấp cho Hồng quân, tôi đề nghị các đồng chí, chịu trách nhiệm cá nhân, theo dõi việc thi hành một cách chính xác nghị quyết nói trên của Hội đồng lao động và quốc phòng và không để cho các cơ quan sản xuất bán bất kỳ một thứ hàng hóa và sản phẩm nào trừ số đã được các nghị định và các sắc lệnh về việc khấu trừ quỹ hiện vật cho phép.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng Lê-nin

Viết ngày 12 tháng Mười 1921

In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

Theo đúng bản đánh máy do
V. I. Lê-nin ký

418
GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP

13. X. 1921.

Đồng chí Goóc-bu-nốp!

Đề nghị đồng chí sau khi đã có sự thỏa thuận cần thiết với chủ tịch Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy (và tìm hiểu cùng với các thư ký) tiến hành thay đổi thủ tục triệu tập các báo cáo viên (đến Đại hội đồng bộ trưởng dân ủy cũng như đến Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy).

Hiện nay các báo cáo viên nhận giấy triệu tập đến phiên họp nói chung và chờ hàng giờ.

Đó là một điều tồi tệ và kỳ quặc.

Cần phải cố làm sao triệu tập báo cáo viên vào *một giờ nhất định*.

Trong điều kiện kiểm tra *hai lần* qua điện thoại, xem có cần báo cáo viên không và những báo cáo viên nào, trong điều kiện sắp xếp *đúng đắn* công việc của một phiên họp nhất định (công việc cần có báo cáo viên và công việc không có báo cáo viên), có thể và phải làm sao cho báo cáo viên *không chờ quá 15 phút*.

Tôi đề nghị đồng chí đề xuất ngay ra một thủ tục như vậy, sau khi đã suy nghĩ về nó, và thông báo cho tôi biết quyết định về việc này do Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy thông qua.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

*Đăng lần đầu ngày 21 tháng
Giêng 1925 trên báo "Sự thật",
số 17*

Theo đúng bản thảo

419
GỬI L. B. CA-MÊ-NÉP³⁰⁵

Đồng chí Ca-mê-nép! Chúng tôi phái Nô-ghin đi Tuốc-ke-xtan. Phải phái đi **thật nhiều** người nước ngoài để thực hiện mục đích đó. Việc mua lúa mì ở nước ngoài đang được tiến hành.

Đề nghị đồng chí bàn với Phrum-kin hoặc viết cho anh ta vài chữ.

Lê-nin

13/X.

Viết ngày 13 tháng Mười 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

420
GỬI XÍT-NÂY HIN-MAN

13. X. 1921.

Đồng chí Hin-man!

Tôi chân thành cảm ơn đồng chí về sự giúp đỡ. Nhờ đồng chí mà đã nhanh chóng đạt tới hiệp định tổ chức việc công nhân Mỹ giúp đỡ nước Nga xô-viết³⁰⁶. Đồng thời điều đặc biệt quan trọng là công tác tổ chức sự giúp đỡ đó giờ đây được đặt ra cả với những công nhân *không phải là* công sản. Trên toàn thế giới và đặc biệt là tại những nước tư bản tiên tiến nhất, hàng triệu công nhân hiện nay không tán thành quan điểm của những người cộng sản, nhưng họ vẫn sẵn sàng giúp nước Nga xô-viết, giúp và nuôi sống những người bị đói, dầu chỉ là một bộ phận những người bị đói, và giúp cả công cuộc khôi phục lại nền kinh tế quốc dân của nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga.

Với một niềm tin sâu sắc, những công nhân đó nhắc lại lời — và điều quan trọng hơn nữa là không những họ chỉ nhắc lại lời, mà còn thực tế thực hiện — lời của các nhà lãnh đạo Quốc tế công đoàn Am-xtéc-đam (một quốc tế hoàn toàn thù địch với chủ nghĩa cộng sản) rằng mỗi một thắng lợi của giai cấp tư sản thế giới đối với nước Nga xô-viết chính là một thắng lợi to lớn của bọn phản động toàn thế giới đối với giai cấp công nhân nói chung.

Nước Nga xô-viết đang dốc hết mọi sức lực để khắc phục nạn đói, sự tàn phá và huỷ hoại. Về mặt này, sự giúp đỡ về tài chính của công nhân toàn thế giới đối với chúng tôi là vô cùng quan trọng, bên cạnh sự giúp đỡ về tinh thần và sự giúp đỡ về chính trị. Nước Mỹ, tất nhiên, đứng đầu các nước mà công nhân có thể giúp đỡ chúng tôi, bây giờ đang giúp và sẽ giúp — tôi tin tưởng sâu sắc vào điều đó — với một quy mô còn lớn hơn nhiều.

Những người công nhân Mỹ tiên tiến, đầy nghị lực, trung thành với sự nghiệp, sẽ đi đầu tất cả công nhân của một loạt nước công nghiệp đang mang đến cho nước Nga xô-viết những kiến thức kỹ thuật của mình, sự quyết tâm của mình chịu sự thiếu thốn để giúp đỡ nước Cộng hòa công nông khôi phục lại nền kinh tế của nó. Trong những thủ đoạn đấu tranh hòa bình chống ách tư bản tài chính quốc tế, chống thế lực phản động quốc tế, không có thủ đoạn nào khác có thể hứa hẹn thắng lợi nhanh chóng và chắc chắn bằng việc giúp đỡ khôi phục lại nền kinh tế quốc dân của nước Nga xô-viết.

Gửi lời chào tốt đẹp nhất đến tất cả những công nhân đang mang đến cho nước Nga xô-viết sự giúp đỡ này hay sự giúp đỡ khác.

N. Lê-nin

*In lần đầu năm 1930 trong
V. I. Lê-nin Toàn tập, xuất
bản lần 2-3, t. XXVII*

Theo đúng bản thảo

421
ĐIỆN GỬI TẤT CẢ CÁC BAN
LÂM NGHIỆP
VÀ CÁC ỦY BAN ĐẶC BIỆT TỈNH

Gửi tất cả các ban lâm nghiệp tỉnh, miền, khu,
và ban lâm nghiệp của đường sắt,
tất cả các ủy ban đặc biệt
(Sao gửi Ủy ban đặc biệt toàn Nga và
Bộ dân ủy thanh tra công nông,
đồng chí A-va-nê-xốp)

Mặc dầu đã có sự nhắc nhở thường xuyên của Tổng cục lâm nghiệp, các ban lâm nghiệp vẫn tiếp tục trì hoãn việc báo cáo về tiến trình công việc của mình hoặc gửi báo cáo không theo đúng hình thức hoặc không đầy đủ. Cuối cùng cần phải hiểu rõ rằng tình hình thiếu những tin tức chính xác về sự bổ sung nguồn dự trữ củi và vật chất gây khó khăn rất lớn cho công tác phân phối có kế hoạch của trung ương và ảnh hưởng nghiêm trọng đến tất cả các ngành kinh tế quốc dân, bởi vì củi đốt là cơ sở hoạt động của toàn bộ ngành công nghiệp nhà nước và của các đường sắt, còn vật liệu gỗ, ngoài việc thỏa mãn những nhu cầu cấp bách trong nước, còn là cơ sở thực tế cho sự trao đổi hàng hóa với nước ngoài, mà nếu thiếu thì không thể phục hồi được nền kinh tế của nước Cộng hòa. Với bức điện này, tôi kiên quyết đề nghị tất cả các ban lâm nghiệp phải chấn chỉnh ngay chế độ báo cáo về việc khai thác, chuyên chở, giao củi, than gỗ, vật liệu gỗ; tất cả các ủy ban đặc biệt phải theo dõi sự thực hiện đúng đắn thời gian và hình thức mà Tổng cục lâm nghiệp đã quy định. Tôi yêu cầu rằng tất cả các chủ tịch ban lâm nghiệp phải chịu trách nhiệm cá nhân về việc trả lời chính xác, nhanh chóng, có

nêu tên tất cả những người chịu trách nhiệm cá nhân về việc thi hành báo cáo³⁰⁷.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy Lê-nin¹⁾

Viết ngày 13 tháng Mười 1921

In lần đầu năm 1933 trong

Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản đánh máy do

V. I. Lê-nin bổ sung và ký

422

GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP

13. X. 1921.

Đồng chí Goóc-bu-nốp!

1) Phải gửi trả cuốn sách cho tác giả (sau khi đã ghi lại tên sách và nơi làm việc của tác giả)³⁰⁸.

2) Cố tìm xem ở những thư viện nào có cuốn sách đó.

3) Viết cho kỹ sư N. X. Vét-tsin-kin, xem anh ta có thể viết một bài cho tờ "Đời sống kinh tế" hoặc "Tin tức" về vấn đề đó được không.

Viết một cuốn sách con có bổ sung thêm những kết luận qua sách báo mới (1914 - 1921) của nước ngoài.

4) Đề nghị đoàn chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao quy định:

(a) kiểm kê một cách đúng đắn các máy làm đường hiện chúng ta có sau khi đã thỏa thuận với cơ quan quân sự;

(b) các cán bộ chịu trách nhiệm kiểm kê và sử dụng những máy đó (chắc hẳn là những cán bộ có trách nhiệm đó

1) Bức điện còn có chữ ký của tổng cục phó Tổng cục công nghiệp nhiên liệu V. A. Tô-ri-phô-nốp và tổng cục trưởng Tổng cục lâm nghiệp C. Kh. Đa-ni-sép-xki.

nằm trong Ủy ban các công trình nhà nước thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao chăng?);

(c) thảo luận xem có nên dùng dù là một số ít máy kéo vào công việc đó không và tiến hành nó một cách có hệ thống.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

In lần đầu năm 1933 trong

Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

423

GỬI A. M. I-GNA-CHI-ÉP

13/X. 1921.

Đồng chí I-gna-chi-ép!

Người ta thông báo cho tôi biết rằng đồng chí lại không bắt tay vào công việc ở Cục bảo quản tài sản quý của nhà nước và viết báo cáo cho tôi.

Tôi kiên quyết phản đối.

Tôi sẽ không đọc các bản báo cáo đó.

Tôi yêu cầu đồng chí bỏ báo cáo đi và ngay ngày mai bắt tay vào công việc.

Đồng chí hãy gửi trả lại tôi bức thư này có kèm theo giấy ký nhận là đồng chí đã nhận để thi hành.

Gửi lời chào!

Lê-nin của đồng chí

In lần đầu năm 1933 trong

Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

424
GỬI L. C. MÁC-TEN-XƠ

Mật

Sao gửi đồng chí Xôn-tơ,
chủ tịch Ban kiểm tra trung ương

14. X. 1921.

Đồng chí Mác-ten-xơ!

Nhận được thư đồng chí gửi Lít-vi-nốp, tôi rất lấy làm tiếc và phẫn nộ. Là một người có chức vụ, tôi *ít ra* cũng muốn *ngghiêm khấck khiến trách* đồng chí và ghi vào **sổ lao động** của đồng chí.

Lít-vi-nốp dùng từ ngữ mang tính chất *tranh luận cay độc* đối với "bạn bè của Mác-ten-xơ" là một việc làm không tốt.

Điều đó là không tốt. Nhưng ở đây chưa phải là xúc phạm.

Còn đồng chí thì trả lời bằng *một sự xúc phạm chưa từng thấy*: "một sự xuyên tạc chân lý có ý thức" v. v..

Tôi chuyển bức thư này của tôi cùng với bản sao thư đồng chí cho Ban kiểm tra trung ương.

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

P. S. Đồng chí phải trả lời Lít-vi-nốp một cách bình tĩnh, không xúc phạm.

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản thảo

425
GỬI CÁC ỦY VIÊN
BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG
ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA

Để báo cho tất cả các ủy viên
Ban chấp hành trung ương biết

Hôm qua Ranh-xtanh báo cho tôi biết rằng nhà triệu phú Mỹ *Ham-mơ*, xuất thân là người Nga (hiện đang ngồi tù, bị quy tội phá thai trái phép; theo người ta nói trên thực tế đó là sự trả thù chủ nghĩa cộng sản), cung cấp cho công nhân U-*ran một triệu pút lúa mì* với điều kiện rất hời (5%) và nhận *những đồ châu báu của U-*ran** ủy thác để bán hộ ở Mỹ.

Con trai (và là hội viên công ty) của ông Ham-mơ ấy là một bác sĩ, đã mang đến cho Xê-ma-scô một tặng phẩm bằng những dụng cụ mổ xẻ trị giá 60 000 đô-la, hiện còn ở Nga. Người con ấy đã cùng Mác-ten-xơ đến U-*ran* và quyết định giúp khôi phục lại công nghiệp U-*ran*.

Mác-ten-xơ sắp sửa chính thức báo cáo.

14/X.

Lê-nin

Viết ngày 14 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản thảo

426
GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP
ĐỂ CHUYỂN CHO
TẤT CẢ CÁC ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ
BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG
ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA ³⁰⁹

Gửi Mô-lô-tốp
 để chuyển cho tất cả các ủy viên
Bộ chính trị

Tôi tán thành cử Nô-ghin đi Tuốc-ke-xtan. Bê-la Cun đề nghị để Nô-ghin ở lại trong Quốc tế công đoàn đỏ, nhưng theo tôi, nên đưa *người nước ngoài* vào giữ chức vụ ấy.

Lê-nin

Viết chậm nhất là ngày 14 tháng Mười 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

427

GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN ³¹⁰

Đồng chí Tsi-tsê-rin! Tôi không tin là bộ dân ủy khác chịu được chuyện đó. Theo tôi, chánh văn phòng P. P. Goóc-bu-nốp có lỗi. Anh ta có nhiệm vụ thảo ra và thông qua Bộ chính trị một quy chế chính xác về quyền hạn của Ban chấp hành đảng bộ Mát-xcơ-va và về việc Ban chấp hành

đảng bộ Mát-xcơ-va không có quyền lấy người (theo nghĩa rộng của chữ "lấy") khi chưa có sự đồng ý của đồng chí.

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

Viết chậm nhất là ngày 14 tháng Mười 1921

In lần đầu năm 1959 trong Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

Theo đúng bản thảo

428

THƯ NGẮN GỬI THƯ KÝ ³¹¹

Hỏi *Ranh-xtanh* xem hợp đồng đã được hội viên công ty của Ham-mơ ký chưa và bao giờ thì tôi sẽ có bản hợp đồng đó + bản dự thảo nghị quyết bổ sung của Hội đồng lao động và quốc phòng.

Hỏi *Cuốc-xki* — về hãng "SKF". Bao giờ thì hoàn thành?

Hỏi *Cra-xi-cốp*: 1) bao giờ thì gửi đến bản dự thảo về tòa án kỷ luật; 2) anh ta hay *Cuốc-xki* là người (biết rõ nhất) về việc những chiếc cày Phau-lơ?

Viết khoảng giữa 14 và 24 tháng Mười 1921

In lần đầu năm 1933 trong Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

429

GỬI V. A. A-VA-NÊ-XỐP

15. X.

Đồng chí A-va-nê-xốp! Có nên đưa *một bộ phận* các nhà máy vận tải xung kích của Hội đồng kinh tế quốc dân tới

cao sang cho bộ dân ủy giao thông không? (nhân chuyện hôm qua)³¹².

Phải khuyến khích sự quan tâm của người tiêu dùng.

Đồng chí hãy suy nghĩ cho kỹ.

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

Về việc kho tàng. Có thể quyết định như sau được không:

Các nhân viên phục vụ kho được *thưởng* do việc dọn sạch $1/8, 1/4, 1/2$ kho, nếu họ gửi đi (chuyển đến) những thứ trong kho trực tiếp cho các xí nghiệp nhà nước (công xưởng, nông trường quốc doanh, v. v.).

Những người nhận hàng từ các kho cũng được thưởng như vậy khi đưa đến tận nơi cho các công xưởng như trên v. v..

Không khuyến khích sự quan tâm của cá nhân thì sẽ không làm được gì đâu. Phải *biết* cách khuyến khích sự quan tâm.

Còn Tô-rô-i-a-nốp-xki thì không thông minh. *Đồ n g c h í* sẽ chịu trách nhiệm về một "vị chủ tịch" như vậy. Cá nhân đồng chí chịu trách nhiệm. Đồng chí nên nhớ điều đó.

Trong việc này cần có một người thông minh.

Lê-nin

Viết ngày 15 tháng Mười 1921

Đăng lần đầu không đầy đủ vào ngày 21 tháng Giêng 1927 trên báo "Sự thật thanh niên cộng sản", số 17

In toàn văn năm 1928 trong Văn tập Lê-nin, t. VIII

Theo đúng bản thảo

430

GỬI N. N. CRE-XTIN-XKI

15 tháng Mười.

Đồng chí Cre-xtin-xki!

Do có bức thư của đồng chí nên tôi không biên thư cho I-gna-chi-ép và coi việc anh ta đã kết thúc.

Có nghĩa là đồng chí cùng Ba-sa và Bô-ki v. v. sẽ thu xếp mà không cần có I-gna-chi-ép³¹³.

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

Viết ngày 15 tháng Mười 1921

In lần đầu năm 1933 trong Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản sao đánh máy

431

GỬI M. Ph. VLA-ĐI-MIA-XKI

15/X.

Đồng chí Vla-đi-mia-xki!

Tôi gửi đồng chí bản trích hai quyết nghị của Bộ chính trị về vấn đề nhà ở tại Mát-xcơ-va. Đề nghị đồng chí thông báo cho tôi biết:

1) ai là người thay đồng chí trong "ủy ban Vla-đi-mia-xki"³¹⁴ trong trường hợp đồng chí bị ốm, đi vắng v. v.;

2) có cần thiết phải chi tiết hóa (hoặc bổ sung) quyết định của Bộ chính trị không;

3) các quyết định đã được đưa đến tận tất cả các ủy viên "ủy ban Vla-đi-mia-xki" chưa.

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

Viết ngày 15 tháng Mười 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản sao đánh máy

432

GỬI I-a. A. BÉC-DIN

15/X.

Đồng chí Béc-din!

Tôi đã nhận được mẩu thư của đồng chí viết ngày 29/IX. Cảm ơn.

Phải *chữa bệnh một cách cẩn thận*. Nhất thiết phải chữa. Và phải chữa khỏi.

Tiện thể. Tôi thấy bài của I-a. Pa-vlốp trên báo "Sự thật". Chắc hẳn là I-a. Pa-vlốp sẽ ở chỗ đồng chí khoảng hai ngày. Đồng chí hãy nói với anh ta: xuất hiện trên báo không ghi tên, không đề ngày và không ghi chỗ ở thì không tốt hơn hay sao? Tôi e rằng làm cách khác sẽ không được³¹⁵.

Ý kiến của đồng chí?

Đồng chí hãy chữa bệnh *t h ư ờ n g x u y ê n* và thỉnh thoảng viết thư cho biết.

Lê-nin của đồng chí

Viết ngày 15 tháng Mười 1921
Gửi đi Luân-đôn

In lần đầu, theo đúng bản thảo

433

GỬI L. B. CRA-XIN

Đồng chí Cra-xin!

Phải chữa chạy cho đồng chí Béc-din và chữa cho khỏi. Là một cán bộ quý.

Thần kinh bị suy nhược.

Phải tạo cho đồng chí đó một chế độ. Cho ra ngoài ô thành phố ở. Có điện thoại hoặc không có điện thoại cách Luân-đôn trong vòng hai giờ đồng hồ đi xe.

Theo lời khuyên của một bác sĩ giỏi.

Đồng chí hãy viết cho tôi biết về việc này.

Còn hạt nổ thì đồng chí sẽ gửi chứ?

Gửi lời chào! *Lê-nin*

Viết ngày 15 tháng Mười 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

434

GỬI L. C. MÁC-TEN-XƠ

15/X.

Đồng chí Mác-ten-xơ!

Liệu có thể thuyết phục *Ham-mơ* (Ranh-xtanh đã nói với tôi về ông ta¹⁾) để

ông ta nhận lấy việc cấp tiền cho nhóm Rút-ghéc-xơ để cứu U-ran, sau khi đã *c ái t h i ệ n* thành phần của nhóm đó? ví dụ, bổ sung thêm 4 người Mỹ *t h á o v á t*, được không?

Đồng chí hãy trả lời gấp cho tôi về điều này.

1) Xem tập này, tài liệu 425.

Thứ 2. Liệu có thể dùng kế hoạch điện khí hóa U-ran để làm cho Ham-mơ quan tâm đến, để Ham-mơ không những cung cấp lúa mì mà còn cả thiết bị điện (dĩ nhiên là cho nợ), được không?

Phải *sửa* kế hoạch của Rút-ghéc-xơ (đồng chí hãy tìm cách làm điều đó qua Ham-mơ), chứ không phải đơn thuần vứt bỏ³¹⁶.

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

Viết ngày 15 tháng Mười 1921

In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

Theo đúng bản thảo

435

GỬI N. A. U-GLA-NỐP

15/X.

Đồng chí U-gla-nốp! Tôi gửi cho đồng chí và cho Cô-ma-rốp thư này có tính chất *mật*.

Đồng chí nên nhớ rằng điều này đã được nêu ra *trước* khi ủy ban Ca-mê-nép + Oóc-đgiô-ni-kít-dê + Da-lu-txơ-ki đến và *không phụ thuộc* vào ủy ban đó. Ủy ban đặc biệt của Pê-tơ-rô-grát là vô dụng, không đáp ứng nhiệm vụ, không thông minh. Phải tìm cho được những cán bộ giỏi hơn³¹⁷.

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

Viết ngày 15 tháng Mười 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

436

GỬI E. A. LÍT-KEN-XƠ³¹⁸

Gửi đồng chí Lít-ken-xơ

Người ta mắng đồng chí thậm tệ (mà thế là phải thôi) vì chậm trễ và không tháo vát:

1) không đưa ra Bộ chính trị *sớm hơn* về Nép-xki và I-oóc-đan-xki;

2) không có lời mở đầu rõ ràng — mặc dầu đã có chỉ thị *của tôi* — cho những đề nghị của cuộc họp của hội nghị¹⁾.

Lê-nin

Viết sau ngày 15
tháng Mười 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

437

GỬI M. Ph. VLA-ĐI-MIA-XKI³¹⁹

Đồng chí Vla-đi-mia-xki, theo tôi, nên đảm bảo cho họ bằng cách thu thuế *địa phương*, sau khi đã suy nghĩ kỹ vấn đề và ban hành một đạo luật tương ứng.

16/X.

Lê-nin

Viết ngày 16 tháng Mười 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản sao đánh máy

1) Trong bản thảo viết như vậy.

438
GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN

16/X.

Đồng chí Tsi-tse-rin!

Tôi không đồng ý với đồng chí trong việc đánh giá tình hình và về những bước mà đồng chí đề nghị³²⁰. Không thể có chuyện tôi và Tơ-rốt-xki ra khỏi Ban chấp hành Quốc tế cộng sản được.

Về các món nợ thì chỉ cần Cra-xin tuyên bố là đủ.

Ua-các chỉ mới không nhất trí về mức %: đề nghị 5% tổng sản phẩm, ủy ban của chúng ta thì đòi 10%.

Bọn Anh và Pháp muốn ăn cướp chúng ta. Chúng ta sẽ không cho phép điều đó. Chúng ta sẽ không để ý đến việc họ "không hài lòng" với việc làm ấy.

Hiện đã có một hợp đồng tô nhượng: rừng ở Cáp-ca-dơ. Hiện đang có sự xích lại gần với người Đức trong buôn bán. Với Ý thì bắt đầu: Ý đề nghị sẽ cho vay. Cần phải xúc tiến và hết sức đẩy mạnh việc này.

Hợp đồng về nôi hơi với Ác-mơ-xơ-rông đã ký xong. Hợp đồng với Na-uy cũng đã có.

Chỉ có Anh và Pháp là "quay ngoắt lại", và theo tôi, không nên có một sự nhân nhượng và một bước nào. Hoover là một dấu cộng thực sự.

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

Viết ngày 16 tháng Mười 1921

In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

Theo đúng bản thảo

439
GỬI G. M. CỜ-GI-GIA-NỐP-XKI

Sao gửi đồng chí Ô-xin-xki,
sao gửi đồng chí A-va-nê-xốp
để chuyển cho tất cả các ủy viên
Hội đồng lao động và quốc phòng,
chuyên "tay nhau" để tất cả đều đọc
và ký nhận là đã đọc

17/X. 1921.

Đồng chí Cờ-gi-gia-nốp-xki!

Tôi lưu ý đến bài của đồng chí Ra-cốp-xki "Nạn đói và ngô" trên báo "Sự thật" số 231 (ngày 14. X. 1921).

Nhân bài báo đó tôi cảm thấy rõ ràng rằng *kết luận* của tiểu ban nông nghiệp thuộc Ủy ban kế hoạch nhà nước về vấn đề ngô (ngày 13. IX. 1921; có chữ ký của đồng chí Xê-rê-đa) là không đầy đủ.

Tính ưu việt của ngô (và đậu) về nhiều mặt hình như đã được *chứng minh*. Nếu vậy thì cần phải tiến hành những biện pháp nhanh hơn và kiên quyết hơn. Điều có ý nghĩa đặc biệt là hạt giống cần ít hơn bình thường 10 - 15 l a n.

Điều đó có lẽ là một ý kiến *quyết định*.

Cần phải quyết định ngay để *tất cả* số ngô cần cho việc gieo hết *toàn bộ* diện tích *vụ xuân ở khắp* vùng Pô-vôn-gi-ê, được mua kịp thời cho vụ gieo vào mùa xuân năm 1922.

Để đạt được mục đích, cùng với việc đó, phải:

1) vạch một loạt những biện pháp rất chính xác và đã được suy nghĩ rất cẩn kỹ nhằm tuyên truyền cho ngô và dạy nông dân cách gieo trồng ngô với những phương tiện nghèo nàn sẵn có *hiện nay*;

2) cấp tốc thảo luận xem có thể tìm ra được những biện pháp và cách thức thực tiễn để *đưa ngô vào thức ăn cho người* trong những điều kiện *hiện nay* của nền kinh tế

nông dân, của *sinh hoạt và thói quen* (so sánh tr. 35 của báo cáo của Ủy ban kế hoạch nhà nước).

Tôi đề nghị phải tiến hành thảo luận ngay trong tiểu ban nông nghiệp và đoàn chủ tịch những vấn đề đó và nhất thiết phải nêu lên hết *tất cả* các sắc thái của những ý kiến về ngô.

Báo cáo cho *Hội đồng lao động và quốc phòng* vào ngày thứ sáu, 21. X. 1921³²¹.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Đăng lần đầu ngày 15 tháng Tư
1930 trên báo "Sự thật",
số 104

Theo đúng bản thảo

440

GỬI N. N. CRE-XTIN-XKI

Sao gửi đồng chí Prê-ô-bra-gien-xki

17. X. 1921.

Đồng chí Cre-xtin-xki!

Tôi muốn biết ý kiến của đồng chí xem đã đến lúc phải tiến hành tính toán về hai mặt chưa:

một là, một kế hoạch (sơ sài nhất và chung nhất, dưới hình thức ước lượng bước đầu) khôi phục đồng tiền của chúng ta. Chẳng hạn: trong những điều kiện thế này này, với thời hạn là chừng này năm, nếu áp dụng một cách triệt để những biện pháp thế này này, thì có thể thực hiện được những việc này này.

Đồng chí (và cả ủy ban về các vấn đề tài chính) có cho rằng có thể thực hiện một sự tính toán như vậy không,

hay là *tạm thời* thì ngay một sự tính toán gần đúng như vậy thôi cũng còn quá sớm và không thể làm được?

Hai là, liệu có thể quy ngân sách *chi* của chúng ta ra vàng và so sánh (theo những đề mục *chính* — và, có thể là, theo các cơ quan, theo các khu, các tỉnh, các thủ đô v. v., ở mức độ có thể) với những con số *trước chiến tranh*, được không.

Cần phải bắt tay vào việc càng nhanh càng tốt, để chúng ta, bằng con đường tính toán như vậy hoặc giống như vậy, có thể bắt đầu cuộc cải cách ngân sách của chúng ta, một ngân sách hoàn toàn bỏ bằng, không ăn khớp với một cái gì cả, phình lên một cách tự phát, không có hệ thống.

Tôi đề nghị đồng chí thông báo cho tôi biết kết luận của đồng chí về vấn đề này và — nếu đồng chí không có ý kiến phản đối gì đặc biệt — đưa vấn đề ra ủy ban tài chính.

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

In lần đầu năm 1924 trong
cuốn "Lãnh tụ vĩ đại"

Theo đúng bản thảo

441

GỬI P. I. PÔ-PỐP

Đồng chí Pô-pốp!

Đã nhận được các bảng thống kê dân số theo các đơn vị hành chính của nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa Xô-viết Nga.

1) Tôi đề nghị nói rõ thêm trên báo chí (ví dụ, chưa nói rằng theo điều tra ngày 28 tháng Tám 1920).

2) Tách các khu và các nước cộng hòa tự trị (công xã lao động Ca-re-li-a, Ba-ski-ri-a, Ta-ta-ri-a v. v.) ra khỏi danh sách các tỉnh và để riêng ra, sau khi đã phối hợp (trong

trường hợp còn nghi ngờ) với Bộ dân ủy nội vụ và Bộ dân ủy tư pháp.

3) Trong phần tổng kết cộng chung tất cả các đơn vị lớn lại với nhau, nhắc lại những đơn vị đó

đại khái như	{	nước Nga phần châu Âu, riêng nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga;
		các nước cộng hòa tự trị
		nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa xô-viết U-cra-i-na,
		nước Cộng hòa Tuốc-ke-xtan,
		nước Cộng hòa Cáp-ca-dơ,
		nước Cộng hòa Viễn Đông v. v..

4) Kiểm tra lại một lần nữa xem đã lấy *c ũ n g đ ú n g* những lãnh thổ ấy, chẳng hạn như nước Cộng hòa Ba-ski-ri-a, trong năm 1914 và 1897, hay chưa

1920	1 268 132
1914	357 700 (?? rõ ràng là sai)

5) Bổ sung thêm một bài ngắn (theo cuốn sách của Bộ dân ủy nội vụ) về những sự thay đổi (trong thành phần của huyện và tổng) trong các tỉnh và khu.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

P. S. Nên bổ sung thêm, *nếu điều đó không gây khó khăn gì: những quốc gia* trước đây nằm trong đế quốc Nga nay đã tách ra khỏi nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga, diện tích, dân số năm 1897 và 1914 (nếu có).

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

P. P. S. Liệu có thể bổ sung thêm cả số huyện, tổng, thành phố, làng (giống như kiểu niên giám 1914 - 1915) hay không?

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Viết ngày 17 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản sao đánh máy

442

GỬI G. M. CỜ-GI-GIA-NỚP-XKI

17/X.

G. M.!

Tôi gửi có tính chất mật.

Đồng chí hãy đọc và ngay hôm nay, hoặc muộn nhất là sáng mai, gửi trả lại.

Tác giả³²² có phân đúng: tôi thay đổi nhiệm vụ giao cho Ủy ban kế hoạch nhà nước *kết luận* (nhiệm vụ giao cho Bộ dân ủy nông nghiệp).

Đồng chí hãy suy nghĩ về phương pháp phối hợp và *n é u c h í n h x á c h o n* nhiệm vụ của Ủy ban kế hoạch nhà nước và cho tôi kế hoạch của đồng chí bằng *v ấ n b ả n* (dự thảo nghị quyết về sự phân định giới hạn của Ủy ban kế hoạch nhà nước và các tiểu ban kế hoạch).

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

Viết ngày 17 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

443

GỬI L. N. CRI-TXƠ-MAN

Gửi đồng chí *Cri-txơ-man*

Tôi đề nghị trong 24 giờ đồng hồ nghiên cứu xong về thực chất yêu cầu của Cục công nghiệp cá Tước-ke-xtan xin hai máy đào đất kiểu "Pác-xen" và bốn máy kiểu "Ác-tua Cốp-pen", máy tiện và máy phay cho 6 xưởng sửa chữa tàu ở biển A-ran.

Tôi lưu ý đồng chí đến ý nghĩa cực kỳ quan trọng của công tác có kết quả của Cục công nghiệp cá Tước-ke-xtan. Cần phải mời đại diện của Cục công nghiệp cá Tước-ke-xtan, đồng chí Xa-phô-nốp, tới dự cuộc họp của Ủy ban sử dụng.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng

Viết ngày 18 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản sao đánh máy

444

GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN

18/X.

Đồng chí Tsi-tsê-rin!

Liệu có thể thay Vôi-cốp bằng Gôi-khơ-bác được không (*phả i* gửi anh ta ra nước ngoài*), còn Vôi-cốp — đi Ca-na-đa.

* Nếu anh ta có thể sống ở nước ngoài.

Cra-xin đúng ở chỗ là phải gửi *hết sức gấp* đi Ca-na-đa.

Nếu đồng chí không muốn gửi Vôi-cốp, thì phải nhanh chóng tìm người thay.

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

Viết ngày 18 tháng Mười 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

445

**ĐỀ NGHỊ GỬI BỘ CHÍNH TRỊ
BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG
ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA
VÀ THƯ NGẮN GỬI V. M. MI-KHAI-LỐP³²³**

Gửi các ủy viên Bộ chính trị

Về phía mình, tôi đề nghị đồng ý với Tsi-tsê-rin.

18/X. *Lê-nin*

18/X.

Đồng chí Mi-khai-lốp!

Tôi đề nghị *gửi chuyên tay* tài liệu kèm theo đây cho tất cả các ủy viên Bộ chính trị, nghĩa là làm sao để mỗi người, sau khi đọc xong và đánh dấu của mình vào, thì chuyển cho người sau (hoặc cho đồng chí).

Nếu không ai yêu cầu *thảo luận* ở Bộ chính trị, thì quyết định của đa số phải ghi ngay vào biên bản.

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

Viết ngày 18 tháng Mười 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

446
GỬI CÁC ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ
BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG
ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA

Gửi tất cả các ủy viên Bộ chính trị

Tôi phản đối đề nghị có gạch dưới³²⁴. Những bước làm như vậy chỉ gây nên một ấn tượng về sự yếu đuối của chúng ta mà thôi: trong những trường hợp như vậy kẻ thù bao giờ cũng trở nên láo xược. Tôi cho cuộc phỏng vấn của Cra-xin và cuộc tranh luận trên báo là đủ. Yêu cầu đồng chí Mi-khai-lốp hỏi đồng chí Tsi-tsê-rin bức thư ngắn trước đây tôi gửi cho đồng chí đó về vấn đề này và cũng gửi nó đi cho các ủy viên Bộ chính trị¹⁾.

18/X.

Lê-nin

Viết ngày 18 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1959 trong
 Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản thảo

447
*** GỬI ĐOÀN CHỦ TỊCH**
HỘI ĐỒNG KINH TẾ QUỐC DÂN TỐI CAO

Tôi đề nghị gửi gấp cho tôi những số liệu và tài liệu về việc xây dựng nhà máy điện khu I-va-nô-vô - Vô-dơ-nê-xen-xcơ (tại hồ Rúp-xcô-i-ê)³²⁵.

1) Quy chế về nhà máy điện quốc gia khu I-va-nô-vô - Vô-dơ-nê-xen-xcơ hoặc về việc xây dựng nhà máy ấy.

1) Xem tập này, tài liệu 438.

2) Các dự án xây dựng nhà máy điện ấy, những số liệu căn bản của dự án: công suất, loại, v. v., đã được đề xuất và thông qua chưa?

3) Việc quản lý xây dựng được tổ chức như thế nào; số lượng văn phòng; trụ sở của chúng; mối quan hệ giữa chúng với nhau và với trung ương; trực tiếp nằm dưới quyền của ai ở đây, ở trung ương; các cơ quan của công trường nằm trong những mối quan hệ như thế nào đối với các cơ quan xô-viết tỉnh I-va-nô-vô - Vô-dơ-nê-xen-xcơ; tên họ, chức vụ và thâm niên của những người phụ trách chính của công trường; ai là người ở đây, tại trung ương, chịu trách nhiệm trực tiếp về tất cả mọi việc.

4) Số lượng công nhân và nhân viên ở bộ phận quản lý công trường và trên công trường đến ngày 1 tháng Năm và đến ngày 1 tháng Mười, kể cả biên chế của tất cả các văn phòng ở trung ương và địa phương của công trường (Mát-xcơ-va, I-va-nô-vô - Vô-dơ-nê-xen-xcơ, Tây-cô-vô, hồ Rúp-xcô-i-ê); nói riêng — là bao nhiêu:

Công nhân xây dựng và công nhân khác:

- a) lành nghề,
- b) không lành nghề;

Nhân viên lao động văn phòng;

Nhân viên kỹ thuật - hành chính:

- a) kỹ sư,
- b) các cán bộ kỹ thuật khác.

5) Những nhiệm vụ gì được đặt ra cho ban quản lý công trường, chương trình xây dựng trong năm 1921 - 1922; lịch trình và sự thực hiện lịch trình đó trong hai năm ấy.

6) Công ty xây dựng đến ngày 1 tháng Mười 1921 ở trong tình trạng như thế nào; thực tế đã làm được gì kể từ khi khởi công xây dựng.

7) Việc đảm bảo cho công trường trong những năm 1921 - 1922: về lương thực,

về vật liệu xây dựng và kỹ thuật và về sức
lao động v. v..

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Viết ngày 19 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

*Theo đúng bản đánh máy,
do V. I. Lê-nin ký*

448

**ĐIỆN GỬI BAN CHẤP HÀNH XÔ-VIỆT
TỈNH ÁC-KHAN-GHEN-XCƠ**

Ác-khan-ghen-xcơ, Ban chấp hành Xô-viết tỉnh
Sao gửi hội đồng kinh tế tỉnh

Theo những tin tức nhận được, việc tổ chức công tác của Cục công nghiệp rừng vùng Bắc - Bạch hải gặp phải một sự chống đối nhất định của một số cán bộ sự vụ và cán bộ đảng trong việc thực hiện những cơ sở hoạt động của mình do quy chế đã được Hội đồng lao động và quốc phòng thông qua ngày 17 tháng Tám quy định. Tôi đề nghị Ban chấp hành Xô-viết tỉnh, với trách nhiệm cá nhân của chủ tịch, kiên quyết chỉ thị cho tất cả các cơ quan và cán bộ phải tuân theo một cách chính xác những chỉ thị do Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga và Hội đồng lao động và quốc phòng đề ra cho Cục công nghiệp rừng vùng Bắc - Bạch

hải. Các đồng chí hãy báo cho biết về việc nhận được bức điện này và về việc thi hành ³²⁶.

Mát-xcơ-va, Crem-li
19/10 - 1921.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
Lê-nin

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

*Theo đúng bản đánh máy do
V. I. Lê-nin bổ sung và ký*

449

GỬI A. Đ. TXI-U-RU-PA

Béc-lanh, Txi-u-ru-pa. Khẩn

Nhất thiết phải thực hiện đúng lời căn dặn của giáo sư Crau-xơ. Hãy kết thúc toàn bộ việc chữa bệnh và mang về cho tôi bản nhận xét và lời căn dặn của giáo sư đó cho bệnh nhân đang hồi phục ³²⁷.

19 tháng Mười 1921.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
Lê-nin

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

*Theo đúng văn bản do chính tay
L. A. Phơ-ti-ê-va viết và được
V. I. Lê-nin bổ sung và ký*

450
GỬI L. C. MÁC-TEN-XƠ

Đồng chí Mác-ten-xơ!

Nếu kế hoạch của Ham-mơ cung cấp cho U-ran 1 triệu pút là nghiêm túc (mà qua bức thư của đồng chí tôi có ấn tượng rằng sự xác nhận bằng văn bản của đồng chí về những lời của Ranh-xtanh làm cho người ta coi kế hoạch đó là nghiêm túc chứ không phải là một sự tán gẫu đơn thuần), thì đồng chí cần cố gắng làm cho tất cả điều đó có một hình thức pháp lý chính xác của một hợp đồng hay *hợp đồng tô nhượng*¹⁾.

Dù chỉ là giả tưởng, nhưng vẫn là *hợp đồng tô nhượng* (a-mi-ăng hoặc những của báu khác của U-ran hay gì nữa thì tùy đồng chí). Điều quan trọng đối với chúng ta là chỉ rõ và đăng tin (sau này, khi *bắt đầu thực hiện*), rằng người Mỹ *đã chịu ký hợp đồng tô nhượng*. Quan trọng về chính trị. Đồng chí hãy trả lời.

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

Viết ngày 19 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản thảo

451
GỬI L. C. MÁC-TEN-XƠ

Đồng chí Mác-ten-xơ!

Bức thư trả lời ấy của Rút-ghéc-xơ³²⁸, theo tôi, đã quyết định *sự việc là đống ý*.

1) Xem tập này, các tài liệu 500 và 511.

Ban chấp hành trung ương sẽ quyết định hôm nay hoặc ngày mai.

Đề nghị đồng chí suy nghĩ về *danh sách* những người được dự kiến và vào lúc 8 ¹/₂ hôm nay mang đến cho tôi ý kiến nhận xét của đồng chí về họ (và những đề nghị, respective¹⁾, của đồng chí).

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

Viết ngày 19 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản thảo

452
THƯ GỬI I. I. RÁT-TSEN-CÔ
VÀ THƯ NGẮN GỬI Ph. V. LEN-GNÍCH

19. X. 1921.

Đồng chí Rát-tsen-cô!

Giới thiệu với đồng chí, người đưa thư này là Ni-cô-lai A-lếch-xan-đrô-vích *Ê-mê-li-a-nốp*. Đề nghị cho anh ta một chuyến đi công tác *ra nước ngoài trong 1/2 năm* để nghỉ ngơi sau thời gian lao động cực kỳ gian khổ ở Pê-tơ-rô-grát và thay đổi công việc.

Tôi đích thân biết Ni-cô-lai A-lếch-xan-đrô-vích rất rõ và tin rằng có thể và phải sử dụng đồng chí đó, một người cộng sản tuyệt đối trung thực và hết sức trung thành, có kinh nghiệm sống, kinh nghiệm hoạt động ở nhà máy và kinh nghiệm công tác đảng hết sức lớn, vào việc dọn sạch

1) — tương ứng

cái chuồng ngựa Ô-gi-át¹⁾ của tề nạn ăn cắp và phá hoại ngầm của bọn công chức ở nước ngoài trong Bộ dân ủy ngoại thương. Đề nghị đồng chí gọi điện thoại cho tôi trong ngày hôm nay.

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

Đồng chí Len-gnich!

Đề nghị đồng chí đọc bức thư này và gọi điện thoại cho tôi (còn sau đó chúng ta sẽ đưa bức thư cho I-v. I-v. Rát-tsen-cô xem). Tôi thiết tha đề nghị thu xếp nhanh chóng cho Ê-mê-li-a-nốp một chuyến đi công tác thích hợp.

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

*In lần đầu không đầy đủ năm
1934 trong cuốn "Lê-nin trên
mặt trận kinh tế"*

*In toàn văn lần đầu,
theo đúng bản thảo*

453

GỬI N. Ô-XIN-XKI

Gửi đồng chí Ô-xin-xki
Sao gửi đồng chí Cơ-gi-gia-nốp-xki

20. X. 1921.

Để thay đổi bức thư của tôi viết ngày 17 tháng Mười về ngó²⁾ tôi yêu cầu đồng chí Ô-xin-xki trình một bản

1) Theo thần thoại Hy-lạp, vua Ô-gi-át có cái chuồng ngựa rất lớn và rất bẩn, nhiều năm không quét dọn, về sau Héc-quyn chỉ dọn sạch trong 1 ngày. Thành ngữ "cái chuồng ngựa Ô-gi-át" chỉ nơi lộn xộn, thối nát và bẩn thỉu.

2) Xem tập này, tài liệu 439.

báo cáo lên Hội đồng lao động và quốc phòng vào thứ sáu ngày 28 tháng Mười về kế hoạch gieo hạt ở những tỉnh bị mất mùa v. v. có kèm theo kết luận của Ủy ban kế hoạch nhà nước³²⁹.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản sao đánh máy

454

NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ³³⁰

Mặt

Tôi đề nghị Goóc-bu-nốp hoặc Xmô-li-a-ni-nốp (người nào có nhiều kiến thức kỹ thuật về điện thoại hơn) đọc và viết cho tôi bản ý kiến nhận xét về vấn đề này (nhất là xem có tài liệu gì về cá nhân nhân viên giám định của Ủy ban đặc biệt Pê-tơ-rô-grát không).

20/X.

Lê-nin

Viết ngày 20 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

455

*** GỬI BAN QUẢN LÝ CÔNG TRÌNH
THUỘC SỞ Y TẾ MÁT-XCƠ-VA**

Tôi đề nghị:

1) Trình bản giải thích tại sao trong suốt thời kỳ xây dựng của thời gian này lại không tiến hành một công tác sửa chữa nào tại nhà an dưỡng "Khim-ki" và tại sao cho đến nay vẫn không bắt đèn điện cho nhà an dưỡng đó.

2) Bắt tay ngay vào công việc và hàng tuần báo cáo cho biết về tiến trình công việc.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Viết ngày 20 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản sao đánh máy

456

*** GỬI TÒA ÁN CÁCH MẠNG MÁT-XCƠ-VA**

Theo quyết nghị của ban lãnh đạo Ủy ban đặc biệt Mát-xcơ-va, vụ án về quan liêu trì trệ ở Bộ dân ủy lương thực đã được chuyển sang cho các đồng chí (vụ án Ác-ti-u-khốp I-a-cốp Xtê-pa-nô-vích)³³¹.

Yêu cầu xét vụ án quan trọng đó trong một thời hạn hết sức ngắn và thông báo cho tôi biết bản án.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

P. S. Điều hết sức quan trọng — cả về mặt đảng lẫn về mặt chính trị — đặc biệt là để thực hiện nghị quyết của Đại hội VIII các Xô-viết³³², làm sao cho phiên tòa về vụ quan liêu trì trệ diễn ra hết sức trọng thể, có tính chất *giáo dục* và bản án phải khá nghiêm khắc.

Lê-nin

Viết ngày 20 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

*Theo đúng bản đánh máy do
chính tay thư ký bổ sung*

457

GỬI I. V. XTA-LIN

Đồng chí Xta-lin! Đồng chí làm ơn xem và nếu có thể, hỏi một người nào đó trong số các đồng chí đảng viên cũ, có thể là các đồng chí người Ác-mê-ni-a. Tôi biết *La-lai-an-txơ từ những năm 1890* là một người mác-xít và sau đó là một người bôn-sê-vích. Rõ ràng là một người cách mạng trung thành, *một người cần được sử dụng dù có những sự bất đồng về chính trị*³³³.

20/X.

Lê-nin

Viết ngày 20 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1945 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXV*

Theo đúng bản thảo

458

GỬI V. A. A-VA-NÊ-XỐP

20/X.

Đồng chí A-va-nê-xốp!

Đồng chí phải gọi đại diện của Ủy ban kế hoạch nhà nước đến ủy ban về vấn đề của Ủy ban vận tải trung ương và Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao³³⁴. Đồng chí hãy hỏi người đại diện biết việc này.

Đồng chí hãy viết vài dòng trả lời cho tôi.

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

Viết ngày 20 tháng Mười 1921

In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

Theo đúng bản thảo

459

GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP³³⁵

Đồng chí hãy thu thập cho tôi tất cả các văn kiện:

- (α) bản dự thảo hợp đồng,
- (β) những sửa đổi của chúng ta,
- (γ) " của họ (SKF),
- (δ) kết luận của Cuộc-xki,
- (ε) kết luận của tiểu ban thuộc Ủy ban kế hoạch nhà nước ngày 2. IX. 1921,
- (ζ) kết luận hoặc quyết định của Hội đồng ngoại thương ngày 6. VIII. 1921,

- (η) mục (hoặc theo Cuộc-xki là "hợp đồng được xây dựng một cách đặc biệt") về kho,
- (ς) tính toán về vàng.

Viết ngày 20 tháng Mười 1921

In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

Theo đúng bản thảo

460

GỬI P. A. BÔ-GĐA-NỐP

20/X.

Đồng chí Bô-gđa-nốp! Đề nghị đồng chí gửi cho tôi tất cả các tài liệu về SKF (bản danh mục tôi đã đưa cho đồng chí ở Hội đồng bộ trưởng dân ủy) và bản tóm tắt *n g ấ n* quan điểm của đồng chí.

Điều quan trọng không phải là những chi tiết của hợp đồng, mà là (1) sự so sánh tình trạng hiện nay của nhà máy với tình trạng trong tương lai theo hợp đồng tô nhượng;

(2) giá trị của nhà máy và, nói riêng, là của kho;

(3) nêu tỉ mỉ hơn về kho. Tình hình pháp lý của nó hiện nay và sau khi tô nhượng¹⁾.

Lê-nin

Viết ngày 20 tháng Mười 1921

In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

Theo đúng bản thảo

1) Xem tập này, tài liệu 496.

461
GỬI A. G. GÔI-KHƠ-BÁC

1

Đồng chí Gôi-khơ-bác!

Đề nghị đồng chí gửi cho tôi bản tóm tắt *ngắn* quan điểm của đồng chí.

Điều quan trọng không phải là những chi tiết của hợp đồng, mà là

(1) sự so sánh tình trạng hiện nay của nhà máy với tình trạng trong tương lai theo hợp đồng tô nhượng;

(2) giá trị của nhà máy và (nói riêng) là của kho;

(3) nêu tỉ mỉ hơn về kho. Tình hình pháp lý của nó hiện nay và sau khi tô nhượng.

Lê-nin

2

Đồng chí Gôi-khơ-bác!

Để chuyển kết luận của đồng chí cho Bộ chính trị đồng chí hãy làm ơn:

(1) gửi kèm theo những câu hỏi của tôi;

(2) bổ sung thêm kết luận của *đồng chí* coi như là kết luận cuối cùng, cũng như (có thể là) cả về những vấn đề mà tôi không đặt ra, bởi vì Bộ chính trị đã giao cho cả hai phía đưa ra ý kiến nhận xét về toàn bộ.

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

Viết ngày 20 tháng Mười 1921

In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

Theo đúng bản thảo

462
GỬI T. I. XÊ-ĐEN-NI-CỐP³³⁶

20/X.

Đồng chí Xê-đen-ni-cốp!

Trong Bộ tổ chức Ban chấp hành trung ương tôi chỉ có thể nói với Xta-lin (Mi-khai-lốp thay Mô-lô-tốp, thì không biết đồng chí). Xta-lin không biết gì về một "sự thất sủng" nào cả như đồng chí nghi ngờ. Xta-lin không có gì phản đối đồng chí.

Vậy là, trong Ban chấp hành trung ương **không có** "sự thất sủng" đối với đồng chí.

Về vấn đề làm ủy viên ban lãnh đạo, đồng chí cần nói với Ô-xin-xki. Hình như, — theo cảm giác của tôi — tất cả ban lãnh đạo Bộ dân ủy nông nghiệp muốn chưa giải quyết vấn đề đó ngay bây giờ, mà *làm quen với đồng chí trên công việc* trước đã.

Đồng chí hãy xử lý cho phù hợp với điều đó và nói **thẳng hơn** với Ô-xin-xki.

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

Viết ngày 20 tháng Mười 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

463
GỬI V. A. X-MÔ-LI-A-NI-NỐP³³⁷

Đồng chí X-mô-li-a-ni-nốp!

Cần phải xúc tiến mạnh hơn vấn đề *bông* ở Cáp-ca-dơ, ở A-déc-bai-gian (thảo nguyên Mu-gan) và ở Ác-mê-ni-a.

Đồng chí hãy nói với Rư-cốp và theo dõi để Ngân hàng nhà nước cho vay *nhều hơn* và có lợi hơn.

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

Viết ngày 21 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

464

NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ

Cri-tơ-man lại có vẻ như người ốm gần chết.

Rõ ràng là điều mà đã có lần tôi đề nghị làm đối với anh ta đã không được thực hiện.

Đồng chí hãy tìm lại bức thư trước, **kiểm tra** và báo cho tôi biết.

21/X.

Lê-nin

Viết ngày 21 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

465

GỬI P. A. CRA-XI-CỐP

21/X.

Đồng chí Cra-xi-cốp!

Đề nghị đồng chí báo cho tôi biết đồng chí đã cử ai điều tra vụ "máy cày Phau-lo"³³⁸.

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

Viết ngày 21 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản sao đánh máy

466

GỬI V. I-a. TSU-BA-RO và Kh. G. RA-CỐP-XKI

Gửi Tsu-ba-rơ và Ra-cốp-xki

Hôm nay, căn cứ vào bản báo cáo về vận chuyển lương thực từ U-cra-i-na đi, Hội đồng lao động và quốc phòng đã quyết nghị rằng, vì các đồng chí quyết định dùng phương tiện của mình để bốc xếp lúa mì cho trung tâm và vì việc bốc xếp đó chỉ đạt được một phần tư mức quy định, nên trong thời gian ba ngày nếu không đạt được một sự cải tiến căn bản trong công việc thì chúng tôi buộc phải cử đại diện toàn quyền của chúng tôi đến U-cra-i-na. Hội đồng lao động và quốc phòng yêu cầu trả lời ngay bức điện này của Hội đồng lao động và quốc phòng¹⁾.

21/X - 21.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng
Lê-nin

Gửi đi Khắc-cốp

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

*Theo đúng văn bản do chính
tay L. A. Phô-ti-ê-va viết và
V. I. Lê-nin ký*

467

GỬI A. Ô. AN-XKI

21. X.

Mật

Đồng chí An-xki!

Đồng chí hãy gửi cho tôi những tài liệu về quỹ tiền giấy *dự trữ*, bất khả xâm phạm:

1) Tại góc trên bên phải của tờ giấy có dòng chữ do chính tay L. A. Phô-ti-ê-va viết: "Gửi đồng chí Hác-tman. Phải gửi đi ngay và theo dõi việc nhận trả lời".

- (1) hàng tháng, khi quỹ đó không < một nghìn tỷ,
- (2) 2 lần trong một tháng, nếu không < 1/2 nghìn tỷ,
- (3) hàng tuần, nếu không < 1/4 nghìn tỷ,
- (4) hàng ngày, nếu ít hơn.

Đồng thời phải thông báo cho biết *quy chế chi tiêu* số quỹ bất khả xâm phạm đó (ai có quyền chi tiêu? phải có những thủ tục nào? v. v.).

Đồng chí hãy suy nghĩ kỹ và báo cáo cho tôi một cách tuyệt mật, cho vào một phong bì có đóng xi và khâu lại, đề là của An-xki chuyển đến tận tay, cho **đích thân** Lê-nin³³⁹.

Lê-nin

Viết ngày 21 tháng Mười 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

468

**GỬI BỘ TỔ CHỨC
BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG
ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA³⁴⁰**

Gửi đồng chí Mi-khai-lốp,
gửi Bộ tổ chức Ban chấp hành trung ương

Do yêu cầu của I-v. I-v. Xơ-voóc-txốp (Xtê-pa-nốp) tôi đề nghị bãi bỏ chuyến đi công tác của đồng chí đó và thay vào chuyến đi công tác này là *đẩy* đồng chí đó đi uống sữa ở *một trong* những nông trường quốc doanh ở ngoại ô Mát-xcơ-va để trong 1 - 1 1/2 tháng, không bị các công

việc khác chi phối, đồng chí đó hoàn thành công trình văn học mà đồng chí đó mới bắt tay vào. (Tìm nông trường quốc doanh thông qua một cơ quan hữu quan của Mát-xcơ-va.)

Lê-nin

Viết ngày 21 tháng Mười 1921

Đăng lần đầu năm 1929 trên tạp
chí "Cách mạng vô sản", số 10

Theo đúng bản thảo

469

GỬI TIỂU HỘI ĐỒNG BỘ TRƯỞNG DÂN ỦY³⁴¹

Tôi đề nghị lưu ý, xem xét sớm hơn và chuyển quyết định của *Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy* qua điện thoại cho tôi.

21/X.

Lê-nin

Viết ngày 21 tháng Mười 1921

In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

Theo đúng bản thảo

470

ĐIỆN GỬI CỤC CÔNG NGHIỆP XI-BI-RI

Gửi Cục công nghiệp Xi-bi-ri,
sao gửi Ủy ban cách mạng Xi-bi-ri

Đã thỏa thuận được với Rút-ghéc-xơ. Theo hợp đồng chúng ta có trách nhiệm đến mùa xuân phải khai thác 50 000

cây gổ cho các công việc ở Cu-dơ-bát. Đồng chí hãy có những biện pháp cần thiết để thi hành một cách vô điều kiện. Hãy báo cáo về các biện pháp được tiến hành bằng điện báo³⁴².

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy Lê-nin¹⁾

Viết ngày 21 tháng Mười 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản đánh máy
do V. I. Lê-nin ký

471

GỬ A. A. NÔ-VI-TXƠ-KI

Đồng chí Nô-vi-txơ-ki!

Có lẽ như thế này thì rõ hơn:

(+)

mục 3: số hiện có thực tế

và đã gửi đi (—),

lúc đó phía dưới sẽ là chữ số:

số còn lại

+

và cạnh đó

các mục 6 và 6 bis cho ai, đi đâu,

bao giờ, quyết nghị của ai.

Sau đó

lệnh chi 4 + 8 + 9

số 10 trong mục 4 ở phía trên

và sau đó

số hiện có *trù*lệnh chi

tức là *mục* 5.

1) Bức điện còn có cả chữ ký của chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao P. A. Bô-gđa-nốp.

Những bản như vậy (như những bản đồng chí gửi cho tôi) phải hết sức mật¹⁾.

Cho nên, theo tôi, *chi* nên chuẩn bị thành 2 bản (cho đồng chí + cho tôi để chuyển cho Bộ chính trị) không đánh máy lại.

Thêm vào một mục nữa là: đã được Ban chấp hành trung ương quyết định trước, có thể đề dưới đầu đề:

Quyết định trước theo thông báo

của đồng chí Mô-lô-tốp:

quyết định trước khi nào,

bao nhiêu,

mục đích.

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

P. S. Đồng chí gửi cái này và phần phụ lục cùng với lời chú thích của đồng chí trả lại cho tôi.

Viết trước ngày 22

In lần đầu, theo đúng bản thảo

tháng Mười 1921

472

GỬ A. A. NÔ-VI-TXƠ-KI

Mật

Đồng chí Nô-vi-txơ-ki!

Hãy bổ sung các bảng thống kê của đồng chí về quỹ vàng bằng mục: đã được Bộ chính trị quyết định trước, nhưng còn chưa thực hiện theo các thủ tục xô-viết và chưa gửi đi; đồng chí hãy thoả thuận với đồng chí Mi-khai-lốp,

1) Xem cũng ở tập này, tài liệu 467.

bí thư Ban chấp hành trung ương, về việc cấp cho đồng chí những số liệu này và hãy tự tay ghi vào các bảng thống kê.

Tối mật

22/X.

Lê-nin

Viết ngày 22 tháng Mười 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

473

GỬI L. X. XÔ-XNỐP-XKI³⁴³

22/X.

Đồng chí Xô-xnốp-xki!

Tôi đã nhận được thư của đồng chí viết về Ê-giốp.

Tôi rất nghi ngờ là chúng ta có thể cung cấp được 1 - 1¹/₂ ngàn công nhân và nhân viên,

1¹/₄ - 1¹/₂ triệu rúp (xô-viết) trong một tháng.

Chưa chắc đã làm được.

Theo tôi: nghiên cứu những khoản *thưởng* cho việc giải phóng kho một cách nhanh chóng tại xí nghiệp sản xuất (các nhà máy quốc doanh, các công xưởng, các nông trường quốc doanh v. v.).

Những dự tính còn lại của đồng chí thì Ê-giốp phải xúc tiến (còn bản sao thì gửi cho tôi).

Một bản dự thảo ngắn và chính xác.

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

Viết ngày 22 tháng Mười 1921

In lần đầu năm 1928 trong

Văn tập Lê-nin, t. VIII

Theo đúng bản sao đánh máy

474

GỬI P. A. BÔ-GĐA-NỐP

22/X — 21.

Đồng chí Bô-gđa-nốp!

Đề nghị đồng chí cho tôi biết, đồng chí có cần thiết phải cử ra một tiểu ban nghiệm thu đặc biệt hoặc một tiểu ban giám định kỹ thuật trước khi cho khởi động nhà máy hay không³⁴⁴.

Nếu cần, thì ai sẽ cử và những người được đồng chí đề cử là ai?

Đồng thời đề nghị đồng chí hỏi kết luận của Ủy ban kế hoạch nhà nước về vấn đề này.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng

V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

In lần đầu năm 1933 trong

Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản sao đánh máy

475

**ĐIỆN GỬI B. X. XTÔ-MÔ-NI-A-CỐP
VÀ THƯ NGẮN GỬI I. I. RÁT-TSEN-CÔ**

1

Gấp

Gửi Xtô-mô-ni-a-cốp, Béc-lanh

Để cho khả năng khánh thành nhà máy điện Ca-si-ra vào ngày 5 tháng Chạp năm nay trở thành hiện thực, — mà nhà máy điện đó nhất thiết phải được khánh thành vào thời hạn nói trên vì những lý do chính trị — nên cần thiết phải giao những vật tư kê ra dưới đây cho Mát-xcơ-va vào thời hạn quy định dưới đây: theo bản liệt kê số 1 các mục

từ 1 đến 6 và từ 8 đến 13 vào ngày 10 tháng Mười một; theo bản liệt kê số 3 mục 32 vào ngày 10 tháng Mười một; sứ cách điện theo bản liệt kê số 1 các mục 16 và 17, một phần ba giao vào ngày 1 tháng Mười một, một phần ba vào ngày 10 tháng Mười một và một phần ba vào ngày 15 tháng Mười một; theo bản liệt kê số 2 mục 42 vào ngày 1 tháng Chạp; bản liệt kê số 2 các mục từ 108 đến 114 vào ngày 1 tháng Mười một; bản liệt kê số 2 mục 45 vào ngày 1 tháng Chạp. Tôi đề nghị làm sáng tỏ một cách chính xác những kỳ hạn đó với sự đảm bảo là những thứ đó sẽ được thực hiện, và tiến hành ngay việc gửi tất cả những thứ đã liệt kê trên đây, đồng thời đồng chí hãy đánh điện báo cho Công trường Ca-si-ra về mọi chuyến hàng được gửi đi, có nêu rõ ngày gửi, cách thức gửi và liệt kê chính xác các thứ được gửi. Trong trường hợp không thể đảm bảo đúng thời gian quy định trên, đồng chí hãy cho biết thời gian đảm bảo về phía mình. Đồng chí hãy trả lời ngay.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy Lê-nin

Viết ngày 22 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản sao đánh máy

2

22/X.

Đồng chí Rát-tsen-cô! (hoặc nếu đồng chí đó ốm, thì gửi người thay đồng chí đó.)

Tôi đề nghị đồng chí gửi *g á p* (tùy đồng chí quyết định gửi bằng mật mã hay không) và báo cho tôi biết: ngày và giờ gửi đi³⁴⁵.

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

Viết ngày 22 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

476

ĐIỆN GỬI

TẤT CẢ CÁC HỘI ĐỒNG KINH TẾ KHU VÀ TỈNH

Gửi tất cả các hội đồng kinh tế khu và tỉnh
Ủy ban đặc biệt, Khác-cốp

Do có những trường hợp các cơ quan kinh tế khu và tỉnh tự ý thay đổi các kế hoạch phân phối và một số chỉ thị của Tổng cục công nghiệp nhiên liệu, ban hành trên cơ sở các quyết nghị của Ban chấp hành trung ương công đoàn công nhân công nghiệp nhiên liệu, và cái đó đã căn bản làm rối loạn tính kế hoạch của công tác cung cấp chất đốt, nên tôi chỉ thị trong tương lai, bất kỳ trường hợp nào cũng không được để xảy ra những sự tự động thay đổi như vậy. Trong trường hợp cần thiết có sự thay đổi như thế thì cần phải thỏa thuận trước các vấn đề với Tổng cục công nghiệp nhiên liệu hoặc đưa ra Hội đồng lao động và quốc phòng. Cá nhân chủ tịch hội đồng kinh tế chịu trách nhiệm thi hành chỉ thị này. Hãy thông báo cho biết về việc nhận và thi hành³⁴⁶.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng Lê-nin

Viết ngày 22 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

*Theo đúng bản đánh máy do
V. I. Lê-nin bổ sung và ký*

477
GỬI Đ. I. CUỐC-XKI

22/X.

Đồng chí Cuốc-xki!

Tôi gửi kèm các tài liệu về hợp đồng tô nhượng với SKF (hợp đồng do Bô-gđa-nốp giữ và các tài liệu khác).

Đồng chí biết việc này.

Đề nghị đồng chí gửi trả lại tôi có kèm theo ý kiến nhận xét.

Đồng chí hãy nhớ là: đồng chí phản đối *vì vấn đề kh o*.

Liệu có thể làm như thế này được không: tìm ra một hình thức (thích hợp, thuận tiện) của *hai* hợp đồng: theo một hợp đồng thì SKF **sẽ mua** toàn bộ kho của chúng ta. (Công nhận quyền sở hữu *thuộc về chúng ta*: vì thực chất là ở chỗ đó.)

Theo hợp đồng thứ hai thì chúng ta sẽ mua của họ những vật trị giá bằng tổng số tiền ghi trong hợp đồng.

Cuối cùng là *chúng ta* trả họ tổng số tiền đó¹⁾.

Liệu có thể đảm bảo được quyền lợi của chúng ta *bằng một cách nào khác* không? Tôi hoài nghi lắm.

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

Viết ngày 22 tháng Mười 1921

In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

Theo đúng bản thảo

478
GỬI N. Ô-XIN-XKI³⁴⁷

Đồng chí Ô-xin-xki! Đọc xong đồng chí hãy chuyển cho *An-xki* (Bộ dân ủy tài chính), để đồng chí đó cũng đọc và gửi lại cho tôi có kèm theo ý kiến nhận xét.

1) Xem tập này, tài liệu 496.

Theo tôi cần phải: (1) xúc tiến nhanh ngân hàng;

2) Bộ dân ủy nông nghiệp phải đẩy mạnh công tác cổ động và nêu lên *một cách tích cực hơn* kế hoạch của Ủy ban kế hoạch nhà nước. *Phát thanh ra nước ngoài. Một loạt bài báo.*

Lê-nin

22/X.

Viết ngày 22 tháng Mười 1921

In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

Theo đúng bản thảo

479
NHỮNG GHI CHÚ TRÊN BÁO CÁO
VÀ THƯ GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN

Đồng chí Tsi-tsê-rin!

Xem thư

tr. 4

và mặt sau.

Lê-nin

22 tháng Mười 1921.

Vla-di-mia I-lích vô cùng kính mến!

Qua bức mặt mã hôm nay của đồng chí Cra-xin, mà chúng tôi nhận được một phần, về những lời tuyên bố và cuộc vận động của Ua-các, ta thấy rằng sự việc nghiêm trọng hơn nhiều và không thể chỉ cắt nghĩa bằng một sự bịp bợm nhằm mục đích đạt cho được việc trích 5% lợi nhuận tô nhượng. Rõ ràng là có sự thất vọng đối với đường lối mới của chúng ta. Lẽ dĩ nhiên là trong việc tạo nên một sự kết hợp lịch sử phức tạp như hợp đồng tô nhượng cho các nhà tư bản Tây Âu dưới chính phủ bôn-sê-vích, thì việc tổ chức những sự kết

- hợp đó không diễn ra ngay và trơn tru. Nhưng cũng chính vì thế mà chúng ta phải quan tâm làm sao để vượt lên những sự
- ? va chạm ấy. Bản thân tôi không hề hay biết gì về những động
 - ? lực của chính sách của chúng ta, những động lực đã gây ra
 - ? một bước ngoặt nào đó trong đường lối của chúng ta vào cuối tháng Tám, thành thử tôi hoàn toàn không có thẩm quyền để phát biểu là bước ngoặt đó có cần thiết hay không...

Đồng chí Tsi-tse-rin! Không có một chút "bước ngoặt nào trong đường lối của chúng ta" vào tháng Tám (xem tr. 1). Chúng ta đã và sẽ không bao giờ từ bỏ việc bắt giam bọn ăn cắp, việc xử bắn bọn âm mưu và việc từ chối những đòi hỏi quá tham lam của những kẻ nhận tô nhượng.

Về vấn đề các khoản nợ tôi khuyên đồng chí nên thông qua Bộ chính trị cử một tiểu ban (những người được đồng chí đề cử?) để kiểm tra tình hình công việc của các tiểu ban Grô-man và Gôi-khơ-bác.

Trong "các sự kiện của Cra-xin" v. v. bản thân tôi không thấy gì khác ngoài sự dọ dẫm của Ua-các.

Mùa xuân *họ sẽ tiến hành* cuộc can thiệp, nếu như *é p b u ộ c đ ư ợ c* Ba-lan: ở đây không còn có cách nào khác ngăn cản được, trừ việc tăng cường khả năng quốc phòng.

Mi-khan-xki viết về những bước ngoặt mới của Anh. Vấn đề chủ chốt ở đây là gì? Ý kiến của đồng chí? Phải chăng là ở chỗ họ sợ Oa-sinh-ton và muốn "lấy lòng" Pháp và dọ dẫm nước Nga?

Đối với chúng ta các thỏa ước và hợp đồng tô nhượng với *người Mỹ là v ớ c ù n g q u a n t r ọng*: chúng ta đã có **một cái gì đó** (không nhỏ lắm) với Hu-vơ. Với *Ha m - m ơ* chúng ta hầu như đã có. **Amruss** đang được tiến hành³⁴⁸.

Cần phải làm hết mọi cách (đặc biệt là đồng chí) để thủ tiêu **mọi sự va chạm** (đáng buồn và có hại) giữa Lít-vi-nốp và Mác-ten-xơ¹⁾.

Lê-nin của đồng chí

Viết ngày 22 tháng Mười 1921

In lần đầu, theo đúng bản thảo

480

ĐIÊN GỬI

CÁC ỦY VIÊN PHỤ TRÁCH LƯƠNG THỰC TỈNH
VÀ CÁC BAN RUỘNG ĐẤT TỈNH³⁴⁹

Gửi tất cả các ủy viên phụ trách lương thực tỉnh,
các ban ruộng đất tỉnh,
trừ những vùng bị đói

Căn cứ vào nghị quyết của Hội đồng bộ trưởng dân ủy ngày 4 tháng Mười năm nay về các biện pháp đấu tranh chống che giấu diện tích cây cấy, nay khẩn cấp chỉ thị phải giao cho các ủy ban kiểm tra diện tích trực thuộc các cơ quan lương thực một số cán bộ đặc biệt cần thiết để trình kết luận và kế hoạch, cũng như để đi xuống địa phương kiểm tra tại chỗ một số ít vùng. Cử đi không quá 60% toàn bộ số cán bộ đặc biệt theo chỉ thị của các ban ruộng đất và trong thời hạn không quá một tháng. Các phòng quản lý ruộng đất huyện cũng có nhiệm vụ phải trình kết luận theo

1) Xem tập này, tài liệu 424.

các kế hoạch đo đạc hiện có về số lượng đất nông nghiệp ở các tổng và các thôn theo yêu cầu của các cơ quan lương thực.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy Lê-nin

Viết ngày 22 tháng Mười 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản đánh máy do
V. I. Lê-nin bổ sung và ký

481

GỬI I. V. XTA-LIN³⁵⁰

Đồng chí Xta-lin!

Theo tôi con tính hình như bị khuếch đại. Nhưng thú thực là tôi không nắm được quy mô công tác "phân phối" của Bộ tổ chức. Lý do, theo tôi, là đúng. Trước hết phải rút bớt "đơn xin" đối với các bộ dân ủy không thuộc ngành kinh tế.

Lê-nin

Viết khoảng giữa 22 và 31 tháng
Mười 1921

In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

Theo đúng bản thảo

482

GỬI N. A. XÊ-MA-SCÔ

24. X. 1921.

Đồng chí Xê-ma-scô!

Hôm nay, sau khi ký quyết định của Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy về hai tỷ (hình như thế, phải không? tôi

không nhớ rõ tổng số³⁵¹) cho việc tẩy sạch Mát-xcơ-va, và sau khi đọc "Quy chế" của Bộ dân ủy y tế về tuần vệ sinh nhà ở ("Tin tức", ngày 12 tháng Bảy), tôi đi đến kết luận rằng những sự nghi ngờ của tôi (về tính chất hoàn toàn vô dụng của cách tổ chức toàn bộ việc này) càng tăng thêm.

Họ sẽ lấy, đánh xoáy, ăn cắp các tỷ đó và sẽ không làm gì cả.

Ở Mát-xcơ-va phải đạt được một sự sạch sẽ kiểu mẫu (hoặc ít ra, cho bước đầu, cũng phải *khả dĩ chịu được*), bởi vì khó mà hình dung được một cái gì kinh tởm hơn là cái bản "xô-viết" trong các nhà ở xô-viết "loại một". Thử hỏi trong các nhà *không phải* loại một thì còn tệ đến thế nào?

Tôi đề nghị gửi cho tôi một bản báo cáo ngắn nhất, nhưng chính xác, thiết thực, thực tế về việc tuần vệ sinh đã dẫn đến kết quả gì và ở đâu? Có được một tỉnh nào, dù là một tỉnh thời, đã làm được một cái gì thông minh không?

Tiếp nữa. Ở Mát-xcơ-va đang làm gì? (và đã làm được gì?) ai là người chịu trách nhiệm về công việc? Chỉ có "những quan chức" với những chức hàm xô-viết hoa mỹ, không hiểu biết một chút gì, không biết công việc, chỉ ký giấy mà thôi, có phải không? Hay là cũng có những cán bộ lãnh đạo *biết làm việc?* Cụ thể là ai?

Điều quan trọng nhất là phải đạt bằng được việc cá nhân chịu trách nhiệm.

Đã làm gì để đạt được việc cá nhân chịu trách nhiệm?

Kiểm tra qua ai?

Qua các cán bộ thanh tra ư? Họ có bao nhiêu người? những người đó là ai?

Qua các đội thanh niên (Đoàn thanh niên cộng sản) ư? Có những đội như vậy không? Bao nhiêu? Họ đã tỏ ra họ là những người như thế nào và ở đâu?

Còn những biện pháp kiểm tra *thực tế* nào khác nữa không?

Có dùng tiền để mua các vật có giá trị (phê-nôn? dụng cụ làm vệ sinh? mua được bao nhiêu?) hay lại để trả lương cho những "quan chức" mới vô công rồi nghề?

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

*Đăng lần đầu không đầy đủ vào
ngày 22 tháng Giêng 1927 trên
báo "Tin tức", số 18*

*In toàn văn năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

483

GỬI V. V. QUY-BƯ-SÉP

Đồng chí Quy-bư-sép!

Tôi gửi đồng chí bản sao bức điện văn bằng điện thoại của đồng chí Ranh-xtanh gửi tôi.

Về § 3 — đồng chí hãy gửi một thông báo ngắn cho biết đã kết thúc với Rút-ghéc-xơ bằng cái gì?

Có *vấn bản* hợp đồng không? Cần phải gửi ngay nó cho tôi.

Về § 1: công việc *r á t* gấp. Đề nghị đồng chí cho đồng chí Bô-gđa-nốp xem § 1 đó và gửi *nhANH lÊN* cho tôi ý kiến nhận xét của đồng chí đó (và nếu cần thì cả của đồng chí): khâu kim hãm là ở chỗ nào?

Cần phải kết thúc *n h a n h l ê n* với *Ham-mơ*¹⁾ và ký hợp đồng tô nhượng.

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

Viết ngày 24 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

1) Xem tập này, các tài liệu 500 và 511.

484

GỬI L. B. CA-MÊ-NÉP³⁵²

Đồng chí Ca-mê-nép!

Tôi đề nghị trả lời:

"Tôi đã nhận được thư về các bưu kiện, hoàn toàn đồng tình. Chính phủ chúng tôi đã cho phép Hu-vơ gửi bưu kiện; chúng tôi cũng sẵn sàng cho phép các ông, chỉ cần chính phủ Mỹ không cấm đoán. Lê-nin".

Đề nghị đồng chí cho biết ý kiến của mình: có thêm gì nữa không? Hay có thể là, trước hết phải thông qua đạo luật đã¹⁾.

24/X.

Lê-nin

Viết ngày 24 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

485

GỬI V. V. QUY-BƯ-SÉP

24. X. 1921.

Đồng chí Quy-bư-sép!

Đề nghị đồng chí thảo luận việc này với Bô-gđa-nốp.

Nếu đồng chí không đồng ý, *hãy gọi điện* cho tôi.

Tôi *đ ồ n g ý*, vì đây chưa phải là sự toàn quyền chung,

1) Xem tập này, tài liệu 488.

V. I. Lê-nin trong buổi thử chiếc máy cày điện xô-viết đầu tiên ở trại huấn luyện - thí nghiệm thuộc Viện động vật học Mát-xcơ-va. — 22 tháng Mười 1921

mà *chủ* là quyền phản đối thành phần nhân sự của "Ban tổ chức"³⁵³.

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

P. S. Rất gấp, vì Rút-ghéc-xơ ra đi vào lúc 5 giờ.

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản thảo

486

GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN³⁵⁴

Đồng chí Tsi-tsê-rin!

Theo tôi, chính phủ không nên, không đáng phải bác bỏ những tin đồn hết sức nhảm nhí ấy. Đưa lên báo và *ché* *nhạo* một trận, *cho đến nơi đến chốn* những kẻ tin và phao những tin đồn đó. Đó là sự dọa dẫm của bọn Ua-các và Cốc-dơn: bằng những tin đồn đó gây trở ngại cho việc ký hợp đồng vào lúc này. Một sự dọa dẫm rõ rệt.

24/X.

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

Viết ngày 24 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản thảo

487

GỬI Đ. I. CUỐC-XKI³⁵⁵

Đồng chí Cuốc-xki!

Phải đi sâu vào vấn đề *cho thuê* và *hợp đồng tô nhượng* trong nông nghiệp.

Đồng chí đi sâu tìm hiểu chưa đủ.

Việc triệt để không để cho thuê có một ý nghĩa rất to lớn. Ai canh tác thì người đó chiếm hữu.

Không thể có sự cho thuê được.

Nhưng việc cho thuê *nông trường quốc doanh* hoặc "đất chưa canh tác" thì sao?

Cái đó phải được tách riêng ra.

Đó là một loại khác.

Và **cả ở đây** cũng vậy, ai canh tác thì người đó chiếm hữu. Nhà nước là kẻ sở hữu, người thuê nông trường quốc doanh thì canh tác. Đây, thật ra, không phải là người thuê ruộng, và cái đó cũng không phải là cho thuê ruộng theo đúng nghĩa của nó.

Đây nói cho đúng là sự chuyển giao *quản lý*.

Phải đi sâu tìm hiểu vấn đề này một cách tỉ mỉ hơn và đầy đủ hơn.

1921.

Lê-nin

Viết ngày 25 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1924 trong cuốn
"Đại hội V toàn Nga những
người hoạt động tư pháp xô-viết.
Tường thuật tốc ký". Mát-xcơ-va*

Theo đúng bản thảo

488

NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ

Gọi điện thoại cho Ca-mê-nép:

- 1) sắc lệnh (về bưu kiện) vẫn chưa công bố³⁵⁶;
- 2) bản hướng dẫn chưa có;
- 3) đưa ra Hội đồng lao động và quốc phòng *ng à y m a i*.

Viết ngày 25 tháng Mười 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

489

THƯ NGẮN GỬI Đ. I. CUỐC-XKI
VÀ NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ

25. X.

Đồng chí Cuốc-xki! Đồng chí hãy giao *ngay* nhiệm vụ phối hợp, để làm việc đó cần:

- 1) cắt và dán có cả *lê t á t c á* những đạo luật tương ứng (có cả ngày tháng);
- 2) cũng làm như vậy theo sự phân chia *l ô - g í c h* làm 2 *b á n*, một bản gửi cho tôi³⁵⁷.

Lê-nin

Đánh dấu việc gửi đi và *ngày mai* nhớ nhắc tôi.

Viết ngày 25 tháng Mười 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

In: thư ngắn theo đúng văn bản do chính tay L. A. Phô-ti-ê-va viết; nhiệm vụ — theo đúng bản thảo

490

GỬI I. V. XTA-LIN

Đồng chí Xta-lin!

Đề nghị đồng chí đọc và đưa cho đồng chí Mi-khai-lốp.

Tôi rất muốn giới thiệu người đưa thư này, đồng chí Ni-cô-lai A-lếch-xan-đrô-vích *A-lếch-xê-ép*.

Tôi biết đồng chí đó từ năm 1902 ở Luân-đôn, tại đó chúng tôi cùng làm việc ở báo "*Tia lửa*".

Là một nhà mác-xít có học thức cao, một người bôn-sê-vích và là một đồng chí hết sức tận tâm với nghĩa vụ của mình.

Khoảng 10 năm bị đẩy đi Xi-bi-ri và bây giờ muốn được trở về trung tâm. Cần giúp đồng chí đó chuyển về trung tâm, bởi phải ngồi chục năm ở Xi-bi-ri là quá mức; còn tồi tệ hơn là quá mức.

Cần thay thế đồng chí đó ở Xi-bi-ri bằng một người nào đó trong số những đảng viên cũ, tuyệt đối tin cậy, trung thực: "những người cộng sản" ở Xi-bi-ri đã gây ra **vô vàn** những điều quá quắt và **ngu xuẩn**³⁵⁸.

Lê-nin

Viết ngày 25 tháng Mười 1921

In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

Theo đúng bản thảo

491

*TÀI LIỆU MONG MUỐN CÓ
(NHỮNG XUẤT BẢN PHẨM TỪ ĐỨC)

I. Sách mỏng và biên bản của tất cả các đảng và các hội nghị thuộc các khuynh hướng chính trị sau đây:

- 1) những người cộng sản,

- 2) Kommunistische Arbeiter Partei Deutschlands¹⁾,
 3) những người theo chủ nghĩa vô chính phủ, và những người theo chủ nghĩa công đoàn,
 4) của Partei những người độc lập (cánh tả và cánh hữu).
- II. Tiểu thuyết và truyện vừa thuộc khuynh hướng của nhóm "Clarté"³⁵⁹ (như loại Latzko v. v.) — khuynh hướng hòa bình chủ nghĩa - phê phán, việc đánh giá chiến tranh đế quốc, các kết luận v. v..
- III. Kinh tế của thời đại hiện nay: kết quả của chiến tranh, việc khôi phục kinh tế, nhiệm vụ của công nghiệp, nông nghiệp v. v. sau chiến tranh (đặc biệt là những cuốn sách mỏng, sách, biên bản).
- IV. *Đặt mua* một số bản
 { cho Quốc tế cộng sản
 cho 4 - 6 thư viện trường tổng hợp
 và các thư viện khác
 v. v..
 "Rote Fahne"²⁾
 KAPD³⁾
 "Hamburger Volkszeitung"⁴⁾,
 danh mục sách mới của tất cả các ngành
 v. v..
- 25/X. Lê-nin

Viết ngày 25 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
 Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

1) — Đảng công nhân cộng sản Đức

2) — "Cờ đỏ"

3) — Kommunistische Arbeiter Partei Deutschlands

4) — "Báo nhân dân Ham-bua"

492

GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP³⁶⁰

Đồng chí Goóc-bu-nốp! Tại sao vậy? Chậm trễ là do đâu?
 Đồng chí hãy đọc và nói cho tôi biết *ngay trong ngày hôm nay*.

26/X.

Lê-nin

Viết ngày 26 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
 Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

493

NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ

Đồng chí hãy tìm các giấy tờ về xăng-tô-nin ở chỗ tôi và đưa cho Xmô-li-a-ni-nốp hoặc Goóc-bu-nốp để nghiên cứu *gấp*³⁶¹.

26/X.

Lê-nin

Viết ngày 26 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
 Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

494

GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP³⁶²

Đồng chí Goóc-bu-nốp!

N. M. Knhi-pô-vích là tên tuổi một nhà khoa học lớn và là một người *tận tâm một cách vô điều kiện*, tận tâm

hiếm có. Bởi thế nên phải *hoàn toàn* tin ở anh ta và *tiếp nhận ngay* đề nghị của anh ta. Đồng chí hãy *nhANH chóng* thông qua Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy và hãy cho tôi biết nếu có một sự chậm trễ nào, dù là nhỏ nhất.

26/X.

Lê-nin

Viết ngày 26 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1945 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXV*

Theo đúng bản thảo

495

***GỬI CÁC BỘ TRƯỞNG DÂN ỦY**

Bộ giao thông,
Bộ ngoại giao,
Bộ nội vụ,
đồng chí Ê-nu-kít-dê

26. X. 21.

Yêu cầu giúp đỡ Ủy ban đầu máy xe lửa quốc tế³⁶³ bằng mọi cách, ủy ban này đã đến cùng đồng chí Lô-mô-nô-xốp và chuyển đến cho nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga 1700 đầu máy xe lửa mới.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

*In lần đầu, theo đúng bản sao
đánh máy*

496

**GỬI CÁC ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ
BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG
ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA**

Gửi các ủy viên *Bộ chính trị*

Tôi cho rằng kết luận của đồng chí *Cuốc-xki* là duy nhất đúng. Tôi đề nghị thông qua nó như là một nghị quyết *bổ sung* của Hội đồng bộ trưởng dân ủy³⁶⁴.

26/X.

Lê-nin

Viết ngày 26 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản thảo

497

GỬI V. A. TÔ-RI-PHÔ-NỐP

Đồng chí Tô-ri-phô-nốp! Tôi không cho rằng kế hoạch ra tờ báo lúc này là hợp lý. *Đấy không phải là việc* mà Tổng cục công nghiệp nhiên liệu phải làm lúc này³⁶⁵.

26/X.

Gửi lời chào đồng chí *Lê-nin*

Viết ngày 26 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản thảo

498

GỬI I-u. V. LÔ-MÔ-NÔ-XỐP

26. X. 1921.

Gửi đồng chí Lô-mô-nô-xốp

Sao gửi

đồng chí Rát-tsen-cô
và đồng chí Lít-vi-nốp

Đề nghị đồng chí triệu tập một cuộc hội nghị sơ bộ với các đồng chí Rát-tsen-cô và Lít-vi-nốp để làm sáng tỏ những đề nghị của Thụy-điển về cho vay (và hợp đồng tô nhượng) và về việc bắt đầu tiến hành đàm phán³⁶⁶. Bao giờ thấy cần thiết, đề nghị đồng chí cho tôi biết về việc thành lập ủy ban (đồng chí, Rát-tsen-cô và Lít-vi-nốp) qua *Hội đồng lao động và quốc phòng* hoặc qua các cơ quan khác.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI

Theo đúng bản thảo

499

THƯ NGẮN GỬI L. B. CA-MÊ-NÉP
VÀ NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ

Đồng chí Ca-mê-nép! Vấn đề *biểu suất tiền công* vẫn còn nằm chỗ chúng tôi, ở *Hội đồng bộ trưởng dân ủy*. Đồng chí sẽ đến vào thứ ba chứ? **Chắc chắn không?**

Ngoài ra, tốt hơn nữa là đồng chí nên **chính thức** đưa ra Hội đồng bộ trưởng dân ủy³⁶⁷.

Ngày mai, 27. X, nhớ nhắc tôi khi có mặt Ca-mê-nép.

Viết ngày 26 tháng Mười 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

500

GỬI L. C. MÁC-TEN-XƠ

Sao gửi đồng chí Bô-gđa-nốp

27. X. 1921.

Đồng chí Mác-ten-xơ!

Đã nhận được cả hai bản hợp đồng³⁶⁸. Tôi gửi trả lại.

Sao không thấy có *các mục bổ sung* mà Ranh-xtanh và Ham-mơ đã cho tôi xem (trong dự án)?

Phải nhanh chóng biên tập cho xong và thông qua chúng.

Cần thiết phải chú ý đặc biệt tới việc *thực sự* thực hiện về phía chúng ta một cách tỉ mỉ các điều kiện của *chúng ta*.

Đừng mong đợi ở các mệnh lệnh!

Không có sự kiểm tra ba lần thì ở ta người ta sẽ làm hỏng tất cả và sẽ không làm được một việc gì nghiêm túc cả.

Cần phải chỉ định một người tháo vát và hiểu biết, chịu trách nhiệm cá nhân và phải kiểm tra.

Chúng ta phải hết sức *săn sóc* những người tham gia hợp đồng tô nhượng: điều này tối quan trọng cả về mặt kinh tế lẫn về mặt chính trị.

Đồng chí hãy thông báo cho tôi biết đồng chí hoặc đoàn chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao áp dụng cụ thể là những biện pháp gì.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

P. S. Đặc biệt cần phải nghiên cứu xem có nên công bố không?

Nhiều điều chứng tỏ rằng chúng ta rất cần phải công bố rộng hơn về hợp đồng tô nhượng đó và về hợp đồng.

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

501

GỬI I. I. RÁT-TSEN-CÔ

27. X. 1921.

Đồng chí Rát-tsen-cô!

Đồng chí Mác-ten-xơ đã gửi cho tôi bản hợp đồng do đồng chí ký với công ty Mỹ (Ham-mơ và Mi-sen).

Theo tôi, hợp đồng này có một ý nghĩa to lớn coi như mở đầu của việc buôn bán.

Tuyệt đối cần thiết là đồng chí phải chú ý *đặc biệt* đến việc *thực tế* thi hành những điều cam kết của *chúng ta*.

Tôi tin rằng nếu không có sức ép và giám sát *thật nghiêm ngặt* thì *sẽ không* làm *được một tí gì đâu*. Đồng chí hãy tiến hành những biện pháp phòng ngừa và *kiểm tra* ba lần việc thi hành.

Đồng chí hãy báo cho tôi biết đồng chí cử ai chịu trách nhiệm thi hành; đang chuẩn bị những mặt hàng nào; đồng

chí có đặc biệt tập trung vào các hàng mỹ thuật và những đồ quý trong kho tàng của nhà nước không, v. v..

Đồng chí hãy gửi báo cáo cho tôi 2 - 3 lần trong một tháng: những gì đã được chở về cảng.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

P. S. Đến Pê-tơ-rô-grát vào ngày 25. XII. 1921? Có muộn không?

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

502

NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ

Ngày mai vào hồi 7 giờ tại *Hội đồng quốc phòng* sẽ có báo cáo quan trọng của Lô-mô-nô-xốp về đường sắt³⁶⁹.

Đồng chí hãy mời riêng *Ca-mê-nép*, *Cre-x-tin-xki* và *tất cả* các ủy viên Ban chấp hành trung ương.

Viết ngày 27 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

503

GỬI L. B. CA-MÊ-NÉP

27. X. 1921.

Đồng chí Ca-mê-nép!

Một lần nữa lại buộc phải "khổ sở" khi đọc bản tường thuật ngu ngốc, cầu thả, dốt nát về bài phát biểu của mình³⁷⁰, tôi phải tuyên bố với đồng chí rằng tôi đồng ý sẽ phát

biểu như đã hứa vào thứ bảy chỉ với điều kiện sau đây: cả chủ tịch phiên họp lẫn người có kinh nghiệm trong ngành báo chí, được đặc biệt chỉ định, phải trao cho tôi một bản cam kết vào thứ bảy, lúc 12 giờ trưa, rằng họ sẽ đưa ra một bản tường thuật thông minh, có văn hóa, hay nói đúng hơn: là *một bản tường thuật* bài diễn thuyết để gửi đăng báo. Họ chịu trách nhiệm về tính chất có văn hóa và tôi sẽ có quyền công bố tên họ.

Không có điều kiện đó tôi sẽ từ chối phát biểu.

Những kẻ cầu thả và ngu dốt ghi lại "toàn bộ" bài diễn thuyết và đưa lên báo không phải là bản ghi chép, mà là một sự kinh khủng, một điều nhảm nhí, một điều xấu hổ và sỉ nhục như những kẻ ngu dốt nhất.

Mà lẽ ra phải đưa lên báo **một bản tường thuật** vắn tắt về **bài diễn thuyết**, chứ không phải là bản ghi chép bài diễn thuyết.

Không có những đảm bảo thực hiện điều kiện đó thì tôi không thể đồng ý phát biểu được.

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

504

GỬI P. A. BÔ-GĐA-NỐP

28. X. 1921.

Đồng chí Bô-gđă-nốp!

Tình cờ tôi biết được rằng ủy ban (về việc hợp đồng tô nhượng của Ua-các) cho đến nay vẫn chưa đi!³⁷¹

Đây là một sự quan liêu trì trệ khủng khiếp, hết sức quá quắt. Tôi đề nghị đồng chí xử phạt những kẻ có lỗi trong việc quan liêu trì trệ và làm thế nào để ủy ban thật sự ra đi ngay được.

Nếu Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao còn dung túng tệ quan liêu trì trệ như vậy thì đến phải bỏ mọi công cuộc "xây dựng".

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

505

GỬI E. A. PRÊ-Ô-BRA-GIEN-XKI

28/X.

Đồng chí Prê-ô-bra-gien-xki!

Đồng chí hãy đọc và gửi trả lại³⁷².

Tôi thấy sự lạc quan của đồng chí ngày càng bị các sự kiện thực tế bác bỏ.

Cần phải xây dựng cho bằng được:

1) lịch trình và

2) tính toán kế hoạch:

(α) chừng này tỷ cho số công nhân tối thiểu thế này này, theo mức thế này này;

(β) vay nợ chừng này này;

(γ) ta sẽ trang trải vào thời gian thế này này, theo thứ tự thế này này.

Nhưng, *ngoài ra, toàn bộ nhịp điệu* của cuộc cải

cách tiền tệ của chúng ta phải được thay đổi *về cơ bản*.

Periculum in mora¹⁾.

Gửi lời chào cộng sản *Lê-nin*

Viết ngày 28 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

506
GỬI M. V. RŨ-CU-NỐP

28/X.

Đồng chí Rư-cu-nốp!

Sau khi nhận được các công văn của đồng chí, công văn hôm qua và hôm nay³⁷³, tôi phải chỉ ra cho đồng chí thấy tính chất sai lầm trong việc tiến hành công việc của đồng chí.

Tất cả những vấn đề như vậy phải thỏa thuận với bộ trưởng bộ dân ủy (hiện nay thì thỏa thuận với Rát-tsen-cô).

Từng ủy viên ban lãnh đạo tiến hành công việc một cách tản mạn là không đúng không những về mặt hiến pháp, mà cả về thực chất của việc làm, mang lại sự trì trệ và lộn xộn.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Viết ngày 28 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản sao đánh máy

1) — Chậm trễ là nguy hiểm

507
GỬI V. M. MI-KHAI-LỐP
ĐỂ CHUYỂN CHO BỘ CHÍNH TRỊ
BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG
ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA

28/X.

Gửi đồng chí Mi-khai-lốp

NB || Tôi đề nghị thông qua Bộ chính trị. **Mật**
 Đây là nói về số tiền 500 - 1000 triệu cua-ron Thụy-điển.
 Tôi đã cử một ủy ban sơ bộ (Lô-mô-nô-xốp, Rát-tsen-cô, Lit-vi-nốp) và đề nghị chuẩn y trên cơ sở kết luận tán thành của ủy ban đó.
 Chúng ta cũng sẽ bổ sung thêm Sanh-man (Bộ dân ủy tài chính) nhưng *không bắt buộc phải đi*¹⁾.

Lê-nin

Viết ngày 28 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản thảo

508
GỬI BAN CHẤP HÀNH ĐẢNG BỘ
ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA
KHU DA-MÔ-XCƠ-VÔ-RÊ-TSI-Ê

28. X. 1921.

Các đồng chí thân mến!

Xin lỗi vì không thể nào thực hiện được yêu cầu của các đồng chí³⁷⁴: công việc thường ngày hết sức nhiều, nên

1) Xem tập này, tài liệu 498.

không sao cầm bút viết được. Tôi bị mệt. Mà viết trong khi mệt thì tôi không thể, và tôi đang có vô khối "nợ" về các bài báo cho "Quốc tế cộng sản" và báo chí khác.

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản thảo

509

GỬI I. I. RÁT-TSEN-CÔ³⁷⁵

Đồng chí Rát-tsen-cô! Tôi hy vọng là đồng chí đã nhận được cái này rồi chứ? Nếu chưa, thì đồng chí hãy đọc đi. Rõ ràng là có nguy cơ *bị chậm*. Chúng ta lại ngủ quên mất, lại bỏ lỡ cơ hội! Đồng chí hãy giao cho chuyên gia của đồng chí thảo văn bản thúc giục, nhắc nhở (có thể là cử người thúc tại Đức chẳng?), và tôi sẽ chuyển cho Xtác-cốp và Xtô-mô-ni-a-cốp. Phải tìm mọi cách để kết thúc và gửi về đúng thời hạn, vào tháng IV. 1922.

28/X. Lê-nin

Viết ngày 28 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1934 trong cuốn
"Lê-nin trên mặt trận kinh tế"*

Theo đúng bản thảo

510

ĐIỆN GỬI V. V. XTÁC-CỐP

Bằng mật mã

Gửi Xtác-cốp, Cơ quan thường vụ, Béc-lanh

Để trả lời bức điện của đồng chí số 411, ngày 24 tháng Mười. Tôi kiên quyết đòi giao hàng đặt mua của Cục khai

thác than bùn bằng thủy lực với sự tính toán sao cho chúng được thực hiện, nghĩa là được đưa về Mát-xcơ-va không chậm quá tháng Ba. Đề nghị trả lời cho tôi biết một cách chính xác hơn và nhanh hơn, tôi rất lo là chúng ta lại bỏ lỡ cả năm 1922.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy Lê-nin¹⁾

28 tháng Mười.

Viết ngày 28 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản sao đánh máy

511

*GỬI TIỂU HỘI ĐỒNG BỘ TRƯỞNG DÂN ỦY

Hợp đồng về việc cung ứng cho chúng ta 1 000 000 pút lúa mì có tầm quan trọng đặc biệt²⁾. Do đó phải cung cấp *ngay* phòng ở tốt.

Tôi đề nghị đặc biệt theo dõi việc thực hiện cho nhanh và tốt.

31/X — 21.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản sao đánh máy

1) Bức điện có cả chữ ký của thứ trưởng Bộ dân ủy ngoại thương I. I. Rát-tsen-cô.

2) Xem tập này, các tài liệu 450, 483 và 500.

512

ĐIỆN GỬI V. V. XTÁC-CỐP

Gửi Xtác-cốp, Cơ quan thương vụ, Béc-lanh

Đồng chí hãy tiến hành những biện pháp kiên quyết nhằm rút ngắn thời hạn chế tạo "Ma-đơ-rúc" với sự tính toán là cho nó chạy và thử vào tháng Sáu. Đồng chí hãy làm cho nhà máy quan tâm đến bằng cách ấn định giải thưởng, hãy tiến hành những biện pháp tử mĩ nhằm xóa bỏ bất kỳ một sự trì hoãn nào trong việc vận chuyển.

Đồng chí hãy báo cáo cho biết một cách chính xác hơn và tỉ mỉ hơn là, cụ thể đồng chí đã làm những gì và đạt được những kết quả gì¹⁾.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy Lê-nin

Viết ngày 31 tháng Mười 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản đánh máy do
V. I. Lê-nin bổ sung và ký

513

NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ VÀ ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI N. P. BRI-U-KHA-NỐP

Chuyển bức điện văn bằng điện thoại cho Bri-u-kha-nốp

Người ta cho tôi biết rằng việc đóng thuế lương thực ở các tỉnh Ô-ri-ôn và Tu-la được tiến hành một cách hết sức dễ dàng và nhanh chóng. Prê-ô-bra-gien-xki, sau khi đến

1) Câu này do chính tay V. I. Lê-nin viết.

tỉnh Ô-ri-ôn về, đã cam đoan rằng chỉ trong ba tuần là họ nộp đủ thuế lương thực. Đề nghị đồng chí báo cho biết vài lời về tình hình đồng chí nắm được như thế nào và điện về việc thu thuế lương thực có được thường xuyên gửi đến không. Những tỉnh hay huyện gương mẫu phải được khen thưởng đặc biệt.

Những biện pháp gì được tiến hành để nhằm tập trung các dự trữ muối, cũng như để muối không bị bán ra theo cách nào khác ngoài cách đổi lúa mì ở nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga cũng như ở U-cra-i-na. Có nên hạn chế cả việc cấp phát muối ở thành phố để ngăn chặn việc trao đổi hàng hóa một cách vô chính phủ để lấy muối không.

Lê-nin

Đọc qua điện thoại ngày 31
tháng Mười 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản sao đánh máy

514

GỬI BỘ DÂN ỦY LƯƠNG THỰC

Tôi giao cho Bộ dân ủy lương thực đại diện khen thưởng, sau khi đã chọn được những cá nhân làm việc có kết quả hơn cả mà **không bị** nông dân khiếu nại³⁷⁶.

31/X.

Lê-nin

Viết ngày 31 tháng Mười 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

515

NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ

Về việc gửi đi các nơi — *vô cùng bừa bãi*.

Đồng chí hãy qui định *một chế độ c h í n h x á c*, có văn bản (do Goóc-bu-nốp ký) và có sự thỏa thuận với Bri-tso-ki-na:

(a) thư ký của Ban chấp hành trung ương thông báo cho người này này trong thời hạn thế này này,

(b) các thư ký của Hội đồng bộ trưởng dân ủy —

(aa) *q u a m á y đ i ệ n t h o ạ i* cho tất cả các bộ trưởng dân ủy (hoặc những bộ dân ủy này này), thời hạn;

(bb) *b ả n g v ấ n b ả n* cho tất cả, v. v..

Viết tháng Mười 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

516

GỬI I. I. RÁT-TSEN-CÔ³⁷⁷

Đồng chí Rát-tsen-cô!

Quý xuất khẩu phải do những người *thu mua nhỏ*, những nhân viên và những người đại lý kinh tiêu của Bộ dân ủy ngoại thương thu thập.

Họ phải làm việc theo %.

Việc này được tổ chức như vậy hay theo cách khác?

Lê-nin

Viết vào tháng Mười -
tháng Mười một 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

517

ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI BAN QUẢN LÝ, ỦY BAN NHÀ MÁY
VÀ CHI BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA
NHÀ MÁY LÀM ĐẠN PÔ-ĐÔN-XCƠ

1) Gửi đi Pô-đôn-xcơ

2) Gửi đồng chí Sli-áp-ni-cốp

Rất cảm ơn các đồng chí và xin thứ lỗi cho tôi, nếu tôi (chắc chắn) không thể đến được. Đề nghị dù trường hợp nào cũng không chờ tôi, không hoãn phiên họp³⁷⁸.

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

Viết ngày 1 tháng Mười một 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản thảo

518

TRAO ĐỔI THƯ TỪ với A. V. LU-NA-TSÁC-XKI

1

Đồng chí đã đọc những tài liệu (của Ý) về đại hội của họ chưa?

Đồng chí có muốn tôi đưa cho đồng chí để viết một bài báo tiêu diệt tan tành, vùi xuống bùn đen tên bịp bợm Xe-ra-ti không?

Tôi rất muốn. Trước đại hội tôi theo dõi mọi việc, nhưng về đại hội tôi biết rất ít. Cần phải nhận đủ mọi tài liệu. Cần một bài báo dài khoảng ba mươi, cho cơ quan nào?

Viết ngày 1 tháng Mười một 1921

In lần đầu năm 1945 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXV

Theo đúng bản thảo

2

Đồng chí Lu-na-tsác-xki!

Tôi khuyên viết một bài dài — maximum và thật nhiều trích dẫn chính xác. Cần phải làm điều đó. Tôi sẽ giúp xúc tiến nhanh việc xuất bản. Còn một bài ngắn rút từ bài dài ra thì lúc nào ta cũng có thể làm được.

Lê-nin

Viết ngày 2 tháng Mười một 1921

*In lần đầu năm 1945 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXV*

Theo đúng bản thảo

519

GỬI G. Đ. TXI-U-RU-PA

Gửi đồng chí *Txi-u-ru-pa*
Kỹ sư trưởng Công trường Ca-si-ra

Trong việc tiếp nhận không chậm trễ từ Thụy-điển các máy biến thế và dầu cho máy biến thế còn chưa thấy trước được hết.

Thiết bị nước ngoài, như Vi-sni-ác cho biết, "nằm kênh" ở Sở thuế quan Mát-xcơ-va là điều không thể tha thứ được.

Đồng chí có lỗi khi không tiến hành mọi biện pháp để thực sự đảm bảo tiếp nhận nhanh chóng thiết bị (lẽ ra phải theo dõi việc Rê-ven tiếp nhận một bản liệt kê chính xác và các địa chỉ).

Việc đồng chí viện lý do rằng trong bản liệt kê đã có lời chỉ dẫn "cho nhà máy điện Ca-si-ra" rõ ràng là không có hiệu lực, mà đồng chí lại không đặc biệt xin chỉ thị Bộ dân ủy ngoại thương.

Cần thiết phải có những biện pháp cho sau này, nêu rõ

một cách chính xác các địa chỉ, hướng đi cho tất cả các cấp, chỉ định những người đích thân chịu trách nhiệm.

Đồng chí hãy báo cáo về những biện pháp tiến hành cho đồng chí Xmô-li-a-ni-nốp³⁷⁹.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Viết ngày 2 tháng Mười một 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

*Theo đúng bản đánh máy
do V. I. Lê-nin ký*

520

GỬI I. X. UN-SLÍCH-TƠ

Gửi đồng chí Un-slích-tơ

Hội đồng lao động và quốc phòng nhận được báo cáo là thiết bị cho Công trường Ca-si-ra gửi từ nước ngoài về đang nằm kênh ở Sở thuế quan Mát-xcơ-va¹⁾.

Vụ này đồng chí Xmô-li-a-ni-nốp đã giao cho phòng kinh tế Ủy ban đặc biệt toàn Nga điều tra theo thông tư số 14717, ngày 19 tháng Mười năm nay.

Đề nghị đồng chí chỉ thị cho điều tra một cách nghiêm khắc.

Về kết quả đồng chí hãy báo cáo cho chánh văn phòng Hội đồng lao động và quốc phòng.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Viết ngày 2 tháng Mười một 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

*Theo đúng bản đánh máy
do V. I. Lê-nin ký*

1) Xem tài liệu trên.

521

***GỬI HỘI ĐỒNG KINH TẾ QUỐC DÂN TỐI CAO,
BỘ DÂN ỦY LƯƠNG THỰC,
BỘ DÂN ỦY GIAO THÔNG, BỘ DÂN ỦY
NÔNG NGHIỆP, BỘ DÂN ỦY NGOẠI THƯƠNG**

Theo lời tuyên bố của đồng chí Cru-min, tổng biên tập báo "Đời sống kinh tế", cho đến nay các bộ vẫn chưa cử các đại diện có trách nhiệm vào hội đồng tư vấn bên cạnh tổng biên tập báo "Đời sống kinh tế" (nghị quyết của Hội đồng lao động và quốc phòng ngày 22 tháng Bảy 1921, mục 3).

Tôi yêu cầu cử ngay các cán bộ có trách nhiệm vào hội đồng tư vấn của báo "Đời sống kinh tế" và *trong thời hạn một tuần* phải báo cáo họ tên của họ cho Văn phòng Hội đồng lao động và quốc phòng.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng

Viết ngày 2 tháng Mười một 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản sao đánh máy

522

GỬI E. A. PRÊ-Ô-BRA-GIEN-XKI³⁸⁰

1

Đồng chí hãy cho ngay con số:

- 1) việc *đồng chí* thay trị giá tiền giấy sẽ làm tăng phát hành **bao nhiêu lần?**

- 2) Tại sao lại không *làm xấu* (sau này) chất lượng tiền giấy để đẩy nhanh sự tự thủ tiêu của chúng?

2

Những lý lẽ của đồng chí phản đối hệ số 1 : 50 000:

- 1) công nhân sẽ nhận được 25 000 rúp = $\frac{1}{4}$ rúp!!
2) vàng sẽ trị giá không cân đối.

Còn khi 10 000?

- 1) công nhân sẽ nhận được 25 000 rúp = $2\frac{1}{2}$ rúp, các ủy viên Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga nhận được 27 000 = 2 rúp 70 kô-pêch, trong một tháng,
2) vàng?

Có phải *thực chất* lý lẽ của đồng chí quy lại là còn cần phải duy trì khả năng một "cuộc rút lui" nữa, khi chúng ta *cân bằng* tiền giấy với vàng (sau một năm, hai năm, v. v.) *c h í* sau khi *đã c ú n g c ó* thị giá của đồng rúp không?

Còn hiện nay

a) cần phát hành

b) 1 : 10 000 = *một sự thí nghiệm* thận trọng, một "sự thăm dò".

3

- 1) Ở Xê-mi-ôn Ê-nu-kít-dê kết quả là:

một số lượng giấy gần bằng nhau (13 và 12 nghìn pút) cho $4\frac{1}{2}$ nghìn tỷ rúp cũ, còn tiền mới là 457 triệu, tức cũng là $4\frac{1}{2}$ nghìn tỷ tiền cũ.

Có phải như vậy không?

Và kết quả ra sao?

2) Cấp giấy xấu để số tiền phát hành *tự thử tiêu nhanh chóng* hơn liệu có lợi hơn không?

Viết trước ngày 3 tháng Mười một 1921

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản thảo

523

GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP³⁸¹

Đồng chí Goóc-bu-nốp!

Tôi đề nghị tìm hiểu việc này, xác định các điều kiện thi hành và báo cho tôi biết (hoặc đưa tôi ký).

3/XI.

Lê-nin

Viết ngày 3 tháng Mười một 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

524

GỬI M. I. PHRUM-KIN³⁸²

Gửi đồng chí Phrum-kin

Bộ dân ủy lương thực

Theo hai chứng từ:

Kiểm tra các sự kiện thực tế, trình hoặc giả là những sửa đổi của mình (hoặc là trình bày ngược lại), hoặc giả là sự

đồng ý của mình với các sự kiện thực tế, vào 12 giờ trưa ngày thứ năm.

3/XI.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Viết ngày 3 tháng Mười một 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản thảo

525

GỬI Đ. I. CUỐC-XKI

3. XI. 21.

Đồng chí Cuốc-xki!

Có nên đưa đồng chí Cri-tơ-man vào ủy ban (xét lại các đạo luật về chính sách kinh tế mới, được thành lập ngày 1 tháng Mười một 1921 tại Hội đồng bộ trưởng dân ủy³⁸³) dưới sự chủ tọa của đồng chí không, bởi Ủy ban sử dụng có quan hệ hết sức gần gũi với các nhiệm vụ công tác của ủy ban đồng chí. Đề nghị đồng chí báo cáo cho biết kết luận của đồng chí.

Nhất thiết phải đặt Ủy ban sử dụng và các ủy ban tương tự cùng Ủy ban kế hoạch nhà nước vào dưới § 3 (nghị quyết ngày 1 tháng Mười một).

Phải bổ sung nghị quyết ngày 1 tháng Mười một một cách thích hợp.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản sao đánh máy

526

**GỬ CHỦ TỊCH
TIỂU HỘI ĐỒNG BỘ TRƯỞNG DÂN ỦY**

Gửi đồng chí chủ tịch
Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy

3. XI. 1921.

Đồng chí Lít-vi-nốp khẩn khoản đề nghị tôi yêu cầu đồng chí xem xét trong ngày hôm nay

hiệp định ký với Chính phủ Mông-cổ³⁸⁴.

Đồng chí hãy làm ơn viết cho tôi vài dòng là có thể làm được không?

Gửi lời chào cộng sản Lê-nin

*In lần đầu năm 1945 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXV*

Theo đúng bản thảo

527

GỬ ÁC-MẶNG HAM-MƠ

3. XI. 1921.

Ngài Ham-mơ thân mến!

Đồng chí Ranh-xtanh cho tôi biết là tối hôm nay ngài sẽ rời Mát-xcơ-va. Tôi rất tiếc là tôi bận họp Ban chấp hành trung ương đảng chúng tôi. Tôi rất lấy làm tiếc là không thể gặp lại ngài một lần nữa và chào mừng ngài.

Ngài hãy làm ơn chuyển lời chào của tôi đến ông cụ thân sinh ra ngài, đến Gim Lác-kin, Ru-ten-béc-gơ và Phéc-ghi-u-xôn, tới tất cả các đồng chí tuyệt vời ấy, hiện nay đang bị giam cầm trong các nhà tù Mỹ. Tôi gửi lời thông

cảm sâu sắc nhất và những lời chúc mừng tốt đẹp nhất tới tất cả những người ấy.

Một lần nữa tôi gửi ngài và những người bạn của ngài lời chào tốt đẹp nhất, nhân có việc gửi bột mì cho công nhân chúng tôi và nhân việc ký hợp đồng tô nhượng với ngài. Sự khởi đầu này là cực kỳ quan trọng. Tôi hy vọng rằng nó sẽ có một ý nghĩa rất to lớn.

Xin chân thành gửi ngài lời chúc mừng tốt đẹp nhất.

Lê-nin của Ngài

P. S. Tôi mong ngài thứ lỗi cho tôi vì tiếng Anh của tôi rất tồi.

*Đăng lần đầu bằng tiếng Nga
và tiếng Anh (bản chép phóng)
ngày 21 tháng Giêng 1926 trên
"Báo đỏ", số 17*

*Theo đúng bản sao chụp
từ bản thảo
Dịch từ tiếng Anh*

PHỤ LỤC

1

GỬI L. C. MÁC-TEN-XƠ³⁸⁵

Đồng chí Mác-ten-xơ!

Đề nghị đồng chí giúp đỡ một cách đầy đủ và kiên quyết cho các công nhân Mỹ tổ chức xưởng may số 36.

Hãy xóa bỏ mọi sự quan liêu trì trệ trong việc tiếp nhận những vật liệu cần thiết và đặc biệt là các ống, các thiết bị cho chúng (các khay nối ống, khớp trục v. v.) và dây điện.

Hãy giúp cho tập thể công nhân nhận nhà ở, việc này phòng nhà cửa phải giải quyết, không được để chậm trễ.

Phải làm thế nào hoàn thành và khánh thành xưởng gấp trong thời hạn ngắn nhất. Trong toàn bộ công việc còn tỏ ra trễ nải và quan liêu không thể tha thứ được.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng

Viết ngày 27 tháng Sáu 1921

*In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX*

Theo đúng bản sao đánh máy

2

GỬI V. M. LI-KHA-TSÉP

Gửi đồng chí Li-kha-tsép,
 chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân
 thành phố Mát-xcơ-va

Đề nghị đồng chí giúp đỡ một cách đầy đủ và kiên quyết cho nhóm công nhân Mỹ trong việc tổ chức xưởng may số 36.

Đồng chí hãy ra những chỉ thị tương ứng cho đồng chí Xê-ri-a-cốp, chủ nhiệm Cục may mặc Mát-xcơ-va.

Hãy xóa bỏ mọi sự quan liêu trì trệ trong việc tiếp nhận những vật liệu và đặc biệt là các ống, các thiết bị cho chúng và dây điện.

Trong công việc còn tỏ ra trì trệ và quan liêu không thể tha thứ được.

Hãy giúp tập thể công nhân nhận nhà ở mà không có sự lè mè của phòng nhà cửa.

Phải làm thế nào hoàn thành và khánh thành xưởng trong thời hạn ngắn nhất.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng

Viết ngày 27 tháng Sáu 1921

*In lần đầu năm 1932 trong
 Văn tập Lê-nin, t. XX*

Theo đúng bản sao đánh máy

3

GỬI ĐOÀN CHỦ TỊCH*HỘI ĐỒNG KINH TẾ QUỐC DÂN MÁT-XCƠ-VA³⁸⁶**

Tôi gửi cho các đồng chí đơn xin của Mu-dư-tsen-cô, chủ nhiệm xưởng may số 36 viết thay mặt những kiều dân cách mạng Mỹ làm việc tại xưởng đó.

Tôi đề nghị các đồng chí thảo luận gấp đơn đề nghị này và, nếu nó được công nhận là đáng được giải quyết, thì giải quyết ngay.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Viết ngày 27 tháng Sáu 1921

*In lần đầu theo đúng bản đánh
 máy do V. I. Lê-nin ký*

4

GỬI V. V. SMÍT

Gửi đồng chí Smít, Bộ dân ủy lao động
 Sao gửi chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao

Bất chấp bức thư của tôi ngày 25/VI, số 7482¹⁾, trong đó tôi yêu cầu có những biện pháp nhằm không giải quyết cho công nhân và nhân viên nhà máy điện Ca-si-ra đi phép khi chưa có sự đồng ý của ban quản trị nhà máy. Ủy ban phụ trách việc tạm hoãn và điều động thuộc sở lao động thành phố Mát-xcơ-va vẫn tiếp tục làm như vậy và bằng việc làm đó đã để cho công tác bị chệch choạc và đẩy lùi thời hạn hoàn thành xây dựng nhà máy Ca-si-ra. Điều này vi phạm nghị

1) Xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 52, Phụ lục, tài liệu 45.

quyết của Bộ chính trị. Tôi đề nghị đồng chí giải thích cho biết.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Viết ngày 2 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX

Theo đúng bản đánh máy do
V. I. Lê-nin ký

5

***ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI
HỘI ĐỒNG KINH TẾ QUỐC DÂN TỐI CAO,
BỘ DÂN ỦY NÔNG NGHIỆP,
BỘ DÂN ỦY LƯƠNG THỰC, BỘ DÂN ỦY
NGOẠI THƯƠNG, BỘ DÂN ỦY TÀI CHÍNH**

Tôi đề nghị thu thập gấp các tài liệu của các phòng ban thuộc cơ quan các đồng chí và của các tổng cục về vấn đề sản xuất các hàng hóa có giá trị hơn cả trên thị trường hiện nay (các chế phẩm, vật liệu, nguyên liệu v. v.) và sau khi đã thảo luận sơ bộ, gửi đại diện có trách nhiệm cùng các tài liệu đó lên Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy tham dự phiên họp của ủy ban vào thứ Sáu, ngày 8 tháng Bảy, vào hồi 11 giờ sáng.

Tôi trao quyền chủ tọa cho đồng chí Ki-xê-lép, chủ tịch Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

4 tháng Bảy 1921.

In lần đầu năm 1945 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXV

Theo đúng bản đánh máy do
V. I. Lê-nin ký

6

***ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI
BỘ DÂN ỦY NÔNG NGHIỆP,
BỘ DÂN ỦY LƯƠNG THỰC,
HỘI ĐỒNG KINH TẾ QUỐC DÂN TỐI CAO,
BỘ DÂN ỦY NGOẠI THƯƠNG,
BỘ DÂN ỦY BƯU ĐIỆN, BỘ DÂN ỦY NỘI VỤ,
BỘ DÂN ỦY NGOẠI GIAO
BỘ DÂN ỦY TÀI CHÍNH³⁸⁷**

Các đồng chí hãy triệu tập một cuộc họp của các đại diện am hiểu của cơ quan các đồng chí để bàn vấn đề trả công cho những sự phục vụ mà nhà nước thực hiện đối với nhân dân và những đồ vật do cơ quan các đồng chí phân phối không phải trả tiền trong thời gian hiện nay.

Đến ngày 15 tháng Bảy hãy trình xong các tài liệu và bản dự thảo sắc lệnh cho chủ tịch Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy, đồng chí Ki-xê-lép.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

4 tháng Bảy 1921.

In lần đầu, theo đúng bản
đánh máy do V. I. Lê-nin ký

7

**ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI N. A. XÊ-MA-SCÔ**

Gửi đồng chí Xê-ma-scô, Bộ dân ủy y tế

Gửi chỉ thị này, tôi yêu cầu đồng chí cử ngay một bác sĩ đến công tác tại Công trường xây dựng nhà máy điện

Ca-si-ra, vì do tập trung nhiều công nhân tại công trường nên có khả năng phát sinh nạn dịch tả.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy *Lê-nin* chỉ thị

Viết ngày 15 tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1932 trong

Văn tập Lê-nin, t. XX

Theo đúng bản sao đánh máy

8

DIỆN GỬI TẤT CẢ CÁC HỘI ĐỒNG KINH TẾ KHU

Ưu tiên tuyệt đối,

thông tri gửi đi Ê-ca-tê-rin-bua, Khắc-cốp,
Rô-xtốp trên sông Đôn, Pê-tơ-rô-grát, hội đồng kinh tế,
tất cả các hội đồng kinh tế các khu

Tôi đề nghị: 1. Gửi kịp thời, không trì hoãn cho Văn phòng biên bản các phiên họp của hội đồng kinh tế, mỗi biên bản làm ba bản. 2. Gửi kèm theo biên bản các hội đồng kinh tế, bản sao tất cả những tài liệu làm cơ sở cho việc giải quyết vấn đề (các bản báo cáo, đề cương, nghị quyết, thông tri), cũng như những tường thuật tốc ký đầy đủ của các phiên họp, nếu có tiến hành ghi như vậy. 3. Gửi cho Văn phòng Hội đồng lao động và quốc phòng các tạp chí và báo kinh tế do hội đồng kinh tế cũng như các cơ quan kinh tế riêng biệt phát hành, mỗi thứ 3 bản.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng *Lê-nin*

Viết ngày 30 tháng Bảy 1921

In lần đầu, theo đúng bản sao đánh máy

9

GỬI P. A. BÔ-GĐA-NỐP

Gửi đồng chí Bô-gđa-nốp, chủ tịch đoàn chủ tịch
Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao

Để biết rõ số sản phẩm hiện có tại các xưởng và kho của nhà nước mà không nằm trong sổ hàng đặt của trung ương và các cơ quan cung cấp ở địa phương, tôi đề nghị hỏi ngay qua đường dây trực tiếp tất cả các hội đồng kinh tế quốc dân tỉnh, các phòng công nghiệp, các ban quản trị quận cho biết số hàng hóa hiện có tại các công xưởng và kho của nhà nước nằm trong diện quản lý của họ theo quyền chủ quản đến ngày 1 tháng Tám năm nay, và nêu rõ số lượng nào trong đó đã có giấy tờ (giấy giao nhận, lệnh, chỉ thị) cho phép giao riêng:

1) cho Bộ dân ủy lương thực, các ban lương thực tỉnh, Liên hiệp trung ương các hợp tác xã tiêu dùng và liên hiệp tỉnh các hợp tác xã tiêu dùng và 2) cho tất cả các tổ chức và cơ quan khác.

Các số liệu phải gửi lên Cục thống kê trung ương thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao đến ngày 10 tháng Tám năm nay tính theo các đơn vị chung (theo pút, ác-sin, chiếc v. v.) và theo phân loại chung về hàng hóa (kính cửa sổ, đồ thủy tinh, giày, vải bông v. v.).

Những số liệu tổng kết tôi đề nghị xếp theo các nhóm sản phẩm theo các phòng kế hoạch hiện nay (văn phòng, phòng dệt v. v.) của Ủy ban sử dụng và đến ngày 15 tháng Tám năm nay phải gửi cho tôi.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Viết ngày 1 tháng Tám 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

*Theo đúng bản đánh máy do
V. I. Lê-nin ký*

10

ĐIỆN GỬI

ỦY BAN CÁCH MẠNG PÊ-TƠ-RÔ-PA-VLỚP-XCƠ¹⁾

Gửi đi Pê-tơ-rô-pa-vlốp-xcơ, cho ủy ban cách mạng,
sao gửi Công trường đường sắt
Pê-tơ-rô-pa-vlốp-xcơ - Cốc-tsê-táp

Do ý nghĩa cực kỳ quan trọng của các công trình xây dựng tuyến đường sắt lương thực xung kích Pê-tơ-rô-pa-vlốp-xcơ - Cốc-tsê-táp, tính đến việc di chuyển ban quản lý có nghĩa là làm gián đoạn những công việc khó khăn lắm mới được đưa vào nề nếp và hiện đang ở trong thời kỳ cao điểm, tôi đề nghị để ban quản lý Công trường đường sắt Pê-tơ-rô-pa-vlốp-xcơ - Cốc-tsê-táp ở lại chỗ cũ. Hãy báo cáo về sự thực hiện.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng *Lê-nin*
5 — VIII — 21.

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản sao đánh máy

11

ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI TỔNG CỤC CÔNG NGHIỆP NHIÊN LIỆU³⁸⁸

Gửi Tổng cục công nghiệp nhiên liệu

Tôi đề nghị trong thời hạn ba ngày phải trao đủ cho nhà máy Pô-đôn-xcơ 1000 pút than cốc đúc để nhà máy

1) — chuyển bằng đường dây trực tiếp

hoàn thành đơn đặt hàng của Công trường Ca-si-ra. Hãy báo cáo về việc thực hiện.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy *Lê-nin*

Viết ngày 8 tháng Tám 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

*Theo đúng bản đánh máy
do V. I. Lê-nin ký*

12

ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI TỔNG CỤC CÔNG NGHIỆP CAO SU³⁸⁹

Gửi Tổng cục công nghiệp cao su

Tôi đề nghị các đồng chí trong thời hạn ba ngày phải giải quyết xong vấn đề giao vật liệu theo đơn yêu cầu của Công trường Ca-si-ra.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy *Lê-nin*

Viết ngày 8 tháng Tám 1921

*In lần đầu năm 1959 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

*Theo đúng bản đánh máy
do V. I. Lê-nin ký*

13

ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI L. C. MÁC-TEN-XƠ

10/VIII — 21.

Gửi đồng chí Mác-ten-xơ,
trưởng phòng kim khí thuộc
Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao

Công trường Ca-si-ra than phiền về việc không nhận được bu-lông cùng ê-cu và vòng đệm theo đơn đặt hàng của họ.

Việc lắp ráp do thiếu bu-lông phải ngừng lại; tôi yêu cầu tiến hành những biện pháp cấp bách để đáp ứng 50% đơn đặt hàng của Công trường Ca-si-ra trong thời hạn ba tuần.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy Lê-nin

*Đăng lần đầu không đầy đủ
ngày 21 tháng Giêng 1930
trên "Báo công nhân", số 17*

*In toàn văn năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản sao đánh máy

14

ĐIỆN GỬI CÁC CƠ QUAN LÃNH ĐẠO XI-BI-RI³⁹⁰

Gửi Can-ma-nô-vích, Ủy ban lương thực Xi-bi-ri,
Nô-vô-ni-cô-la-ép-xơ
Gửi Xmiéc-nốp, Ủy ban cách mạng Xi-bi-ri
Gửi I-a-cô-vlê-va, Cục Xi-bi-ri
Gửi Khu giao thông Xi-bi-ri, Ôm-xơ

Tôi buộc phải ghi nhận rằng công tác của đồng chí trong việc thực hiện quyết nghị ngày 21 tháng Sáu của Hội đồng lao động và quốc phòng do Bộ dân ủy lương thực thông báo cho đồng chí ngày 22 tháng Sáu trong thông tư số 79758 là không đáp ứng yêu cầu. Tình hình hiện nay buộc tôi phải đảm nhiệm công tác hướng dẫn một cách tổng quát việc đồng chí thực hiện nhiệm vụ chiến đấu của Hội đồng lao động và quốc phòng, phải hàng ngày kiểm tra công tác của đồng chí trong tất cả các giai đoạn của nó. Tôi chỉ thị phải quy định kể từ ngày 15 tháng Tám gửi đều

đặn đến Mát-xcơ-va cho Bộ dân ủy lương thực mỗi ngày một chuyến tàu không dưới ba mươi toa. Các chuyến tàu được mang tên chuyến tàu của Hội đồng bộ trưởng dân ủy, được đánh số đặc biệt, bắt đầu từ 21. Tôi giao trách nhiệm cho đồng chí Can-ma-nô-vích trong thời hạn ba ngày phải báo cáo những tình hình dưới đây mà đồng chí phải có thường xuyên, coi đó là tài liệu để lãnh đạo chung việc thực hiện nhiệm vụ chiến đấu của Hội đồng lao động và quốc phòng: 1. Những đoạn đường sắt nào chịu trách nhiệm chuyên chở 500 000 pút lúa mì dành cho trung tâm, và mỗi đoạn chịu bao nhiêu; 2. Trong số lúa mì đang được đưa về mỗi đoạn hiện có bao nhiêu nằm tại các ga và gần các ga, số còn lại ở cách các ga trung bình là bao nhiêu; 3. Việc vận chuyển bằng xe súc vật kéo được tiến hành như thế nào và đồng chí sẽ có những biện pháp gì để nâng số lúa mì hiện có trên các ga lên cho đủ đảm bảo thực hiện nhanh chóng yêu cầu của tôi là chuyển đều đặn mỗi ngày một chuyến; 4. Việc bốc xếp có được đảm bảo về sức lao động, các toa tàu thích hợp để chứa lúa mì không, Ủy ban lương thực Xi-bi-ri, Khu giao thông Xi-bi-ri đã làm gì để đảm bảo thực hiện bản chỉ thị. Tôi đề nghị từ nay về sau, qua cán bộ đại diện thường trực của Bộ dân ủy lương thực, bằng đường dây của chính phủ, còn trong trường hợp không liên lạc được với cán bộ thường trực của Bộ dân ủy lương thực — thì bằng đường dây của ban tham mưu dã chiến, cứ sáu ngày thì thông báo cho tôi biết tình hình của năm ngày qua, bắt đầu bằng việc chuyển báo cáo đầu tiên vào ngày 21 tháng Tám theo sơ đồ sau đây: việc vận chuyển dự định trong năm ngày tới trên mỗi đoạn đường, số lúa mì gửi cho trung tâm hiện có tại các ga, số lượng lúa mì đã được xếp tải trong năm ngày qua và số lượng lúa mì đã được chở đi trung tâm cũng trong thời gian ấy, số lúa mì còn lại sau khi đã xếp tải cho trung tâm và chưa đưa vào kế hoạch vận chuyển. Trong trường hợp có một

sự lo ngại dù là nhỏ nhất, về việc không hoàn thành nhiệm vụ vì bất kỳ lý do nào, đồng chí có nhiệm vụ phải báo cáo cho biết là đồng chí đã thi hành những biện pháp phòng ngừa nào, có nêu rõ ngày giờ ra chỉ thị. Ngoài ra hàng ngày cũng theo các địa chỉ ấy, đồng chí có trách nhiệm thông báo về các đoàn tàu đã xuất phát, có nêu rõ số hiệu đoàn tàu, các ga xuất phát. Các đoàn tàu xuất phát có sự hộ tống của các cán bộ quản lý có trách nhiệm, có sự bảo vệ của đội lái máy, các thợ tra dầu chịu trách nhiệm cho các bộ phận vận hành ở trong tình trạng tốt. Toàn bộ chế độ báo cáo do Bộ dân ủy lương thực và Bộ dân ủy giao thông qui định trước đây vẫn còn hiệu lực. Ủy ban cách mạng Xi-bi-ri và Cục Xi-bi-ri có trách nhiệm phải giúp đỡ một cách hiệu nghiệm cho Ủy ban lương thực Xi-bi-ri và Khu giao thông Xi-bi-ri trong công tác trước mắt hàng ngày của họ nhằm hoàn thành nhiệm vụ chiến đấu hiện nay. Đồng chí hãy xác nhận ngay việc nhận được chỉ thị này và nêu rõ chức vụ, họ tên những cán bộ lãnh đạo công tác này, nêu rõ lĩnh vực mà mỗi người chịu trách nhiệm quản lý.

12 tháng Tám 1921.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy *Lê-nin*

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

*Theo đúng bản đánh máy
do V. I. Lê-nin ký*

15

**ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI TỔNG CỤC CÔNG NGHIỆP NHIÊN LIỆU³⁹¹**

Gửi Tổng cục công nghiệp nhiên liệu

12/VIII — 21.

Đề nghị đồng chí trong thời hạn một tuần phải đưa đến cho Nhà máy đúc gang Mư-sê-gơ một nghìn pút than cốc để đúc gấp cho Công trường Ca-si-ra.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy *Lê-nin*

*Đăng lần đầu ngày 21
tháng Giêng 1930 trên
"Báo công nhân", số 17*

Theo đúng bản sao đánh máy

16

**ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI N. N. VA-SCỐP³⁹²**

Khẩn. Gửi đồng chí Va-scốp, Ban điện lực
thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao

Đồng chí hãy báo cáo gấp cho biết về tình hình các đơn đặt hàng của Công trường Ca-si-ra về dây trần, cáp bọc sắt, dây cách điện, khớp trục và vật liệu cho biến trở, hiện nay như thế nào. Cần phải có những biện pháp nhằm cung cấp nhanh nhất những thứ kể trên.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy *Lê-nin*

Viết ngày 16 tháng Tám 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản đánh máy

17

ĐIỆN GỬI A. P. XÊ-RÊ-BRỐP-XKI³⁹³

Khẩn. Qua đường dây trực tiếp.
Gửi đồng chí Xê-rê-brốp-xki, Ba-cu
Sao gửi kỹ sư Ghen-phát,
Ba-cu, phố Txéc-cốp-nai-a, nhà 199

Yêu cầu ra lệnh khẩn cấp giao cho kỹ sư Ghen-phát, đại diện của Công trường Ca-si-ra, vật liệu và dụng cụ lắp ráp và gá đặt lấy ở các kho của Cục dầu mỏ Ba-cu do anh ta tự chọn. Báo cáo về việc thi hành. Tất cả những thứ được chọn, gửi gấp đi Ca-si-ra cho Công trường Ca-si-ra cùng với một người đi theo.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy *Lê-nin*

Viết ngày 18 tháng Tám 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản sao đánh máy

18

**ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI N. N. VA-SCỐP**³⁹⁴

Gửi Va-scốp, Ban điện lực
thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao

Đồng chí hãy báo cáo gấp cho biết đồng chí đã tiến hành những biện pháp gì để nhận dòng điện của phân trạm Cô-giu-khô-vô vào mạng điện thành phố.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy *Lê-nin*

Viết ngày 19 tháng Tám 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản đánh máy

19

**ĐIỆN GỬI ỦY BAN ĐẶC BIỆT CỦA U-CRA-I-NA
PHỤ TRÁCH VIỆC KHÔI PHỤC ĐÔN-BÁT**³⁹⁵

Gửi Ủy ban đặc biệt của U-cra-i-na, Khác-cốp

Hội đồng lao động và quốc phòng chỉ thị từ nay về sau đình chỉ việc trưng dụng nhiên liệu thuộc ba nhà máy liên hợp của ngành công nghiệp luyện kim: I-u-dốp-ca, Pê-tơ-rốp-xcơ, Ma-kê-ép-ca.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng *Lê-nin*

Viết ngày 26 tháng Tám 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản đánh máy

20

**ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI V. I. PHRÍT-BÉC**³⁹⁶

Gửi đồng chí Phrít-béc, sở quản lý vận tải Mát-xcơ-va

Tôi đề nghị thi hành những biện pháp đặc biệt để chuyển hàng của Công trường Ca-si-ra từ các kho tàng ở Mát-xcơ-va ra các ga xe lửa. Báo cáo về việc thực hiện.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy *Lê-nin*

Viết ngày 2 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản đánh máy

21

ĐIỆN GỬI ỦY BAN CÁCH MẠNG XI-BI-RI³⁹⁷

Gửi Ủy ban cách mạng Xi-bi-ri, Ôm-xcơ

Đề nghị thi hành gấp những biện pháp nhằm làm cho các chính quyền địa phương không giữ đoàn thám hiểm I-a-man lại Ôm-xcơ, giúp đỡ đầy đủ trong việc chuyển đoàn đến chỗ công tác theo cách thức chiến đấu. Đánh điện báo cáo về việc thực hiện.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy *Lê-nin*

Viết ngày 4 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản đánh máy

22

**ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI TỔNG CỤC CÔNG NGHIỆP NHIÊN LIỆU**³⁹⁸

Gửi Tổng cục công nghiệp nhiên liệu

Đề nghị thi hành mọi biện pháp để đến ngày 15 tháng Mười năm nay cung cấp đủ than cho nhà máy điện Ca-si-ra.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy *Lê-nin*

Viết ngày 6 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

*Theo đúng bản đánh máy
do V. I. Lê-nin ký*

23

ĐIỆN GỬI NHÀ MÁY CÔ-LÔM-NA

Gửi gấp đi nhà máy Cô-lôm-na, ga Gô-lút-vi-nô

cho đồng chí Ê-lê-nin

Sao gửi kỹ sư Ga-ken

Sao gửi đi Ca-si-ra, Công trường Ca-si-ra

Do tính chất cấp bách của các công việc ở công trường xây dựng nhà máy điện Ca-si-ra tôi đề nghị hoàn thành cấp tốc, ngoài giờ, tất cả các hàng đặt cho công trường. Báo cáo cho biết việc thực hiện.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy *Lê-nin*

Viết ngày 7 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

Theo đúng bản đánh máy

24

**ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI L. B. CA-MÊ-NÉP**³⁹⁹

Gửi đồng chí Ca-mê-nép,

chủ tịch Xô-viết đại biểu Mát-xcơ-va

Sao gửi đồng chí Crư-len-cô

Do tính chất quan trọng và liên tục của công tác ở văn phòng nhà máy điện Ca-si-ra đặt tại Mát-xcơ-va, đến ngày 1 tháng Mười một năm nay yêu cầu đồng chí giúp cho văn phòng được ở lại nơi họ đang làm hiện nay (đại lộ Nhà

hát, 3), bởi vì bất kỳ một sự di chuyển nào của văn phòng, đặc biệt là trong thời kỳ cao điểm này đối với công trường, đều có thể ảnh hưởng tai hại đến công việc.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy *Lê-nin*

Viết ngày 9 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

*Theo đúng bản đánh máy
do V. I. Lê-nin ký*

25

**ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI N. P. BRI-U-KHA-NỐP**

Gửi đồng chí Bri-u-kha-nốp, Bộ dân ủy lương thực
Sao gửi Kha-la-tốp

Yêu cầu thi hành mọi biện pháp để cung cấp lúa mì, thức ăn gia súc cho Công trường Ca-si-ra một cách đều đặn.

Theo đơn đề nghị của Công trường Ca-si-ra, họ cần có ngay 4000 pút kiều mạch và mỗi tuần cần 3 toa lúa mì ở Ca-si-ra và 1 toa lúa mì ở Cô-giu-khô-vô.

Đồng chí hãy báo cáo cho biết những biện pháp đã thi hành.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy *Lê-nin*

Viết ngày 12 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

*Theo đúng bản đánh máy
do V. I. Lê-nin ký*

26

**ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI N. N. VA-SCỐP**

Gửi đồng chí Va-scốp, Ban điện lực
thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao

Đề nghị báo cáo bổ sung cho những câu hỏi của tôi¹⁾, hiện những yêu cầu của Công trường Ca-si-ra về dây cáp, dây dẫn và các vật liệu khác cần thiết để trang bị cho nhà máy điện Ca-si-ra đã được thực hiện đến đâu.

Đồng chí hãy gửi cho tôi bản danh mục tất cả những vật liệu đã được thực hiện trong tháng trước, có kèm theo chữ ký của đồng chí.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy *Lê-nin*

Viết ngày 12 tháng Chín 1921

*Đăng lần đầu ngày 21 tháng Giêng
1930 trên "Báo công nhân", số 17*

*Theo đúng bản đánh máy
do V. I. Lê-nin ký*

27

**ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI PHÊ-LÍCH-XƠ CÔ-NƠ**

Hỏi qua điện văn bằng điện thoại mật

Gửi đồng chí Cô-nơ, Ban chấp hành trung ương
Đảng cộng sản U-cra-i-na, Khác-cốp

Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản U-cra-i-na thông qua quyết nghị đề nghị các ban chấp hành đảng bộ tỉnh thông qua tại các đại hội ủy ban nông dân nghèo⁴⁰⁰

1) Xem tập này, Phụ lục, tài liệu 16.

tỉnh việc lấy 50% số quỹ của các ủy ban nông dân nghèo tỉnh để giúp cho những người bị nạn đói. Tôi đề nghị báo cáo cho biết chỉ thị ấy đã được thực hiện tại các địa phương chưa.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng *Lê-nin*

Viết ngày 19 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

*Theo đúng bản đánh máy
do V. I. Lê-nin ký*

28

GỬI KH. G. RA-CỐP-XKI

Gửi đồng chí Ra-cốp-xki, Khác-cốp,
sao gửi đồng chí Vla-đi-mi-rốp

Bộ dân ủy lương thực nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga đã chuyển cho đồng chí số tiền giấy là 20 tỷ rúp, trong số đó 10 tỷ gửi đi Ki-ép, 10 — đi Khác-cốp để mua lúa mì và gia súc. Trong thời gian gần đây dự định sẽ gửi cho đồng chí một cách có hệ thống, ngoài mức tiền gửi đi U-cra-i-na, một số tiền lên đến 50 tỷ mỗi tháng để dùng riêng vào việc mua lúa mì. Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Nga đề nghị đồng chí: 1) nhất quyết dành riêng số tiền đã gửi đó cho mục đích nói trên có sự chịu trách nhiệm trực tiếp của tất cả các cơ quan của Bộ dân ủy tài chính, 2) bắt buộc các cơ quan lương thực, do Bộ dân ủy lương thực U-cra-i-na và các ủy viên phụ trách lương thực tỉnh chịu trách nhiệm, chỉ chi tiêu số tiền gửi đó vào việc mua lúa mì và gia súc. Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Nga đề nghị đồng chí ghi vào sổ bản sắc lệnh của Hội đồng bộ trưởng dân ủy nước Cộng hòa

liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga ban hành ngày 23 tháng Tám có bổ sung của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga về độc quyền muối.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng *Lê-nin*

Viết ngày 19 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

*Theo đúng bản đánh máy
do V. I. Lê-nin ký*

29

ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI TỔNG CỤC CÔNG NGHIỆP NHIÊN LIỆU

Gửi Tổng cục công nghiệp nhiên liệu

Đề nghị cung cấp ngay cho Công trường Ca-si-ra một nghìn pút than cốc.

27/IX — 21.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy *Lê-nin*

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

*Theo đúng bản đánh máy
do V. I. Lê-nin ký*

30

ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI A. B. KHA-LA-TỐP

Gửi đồng chí Kha-la-tốp, Bộ dân ủy lương thực

Đề nghị thi hành những biện pháp khẩn cấp nhằm bù lại số thực phẩm gửi chưa đủ, chủ yếu là cá và thịt cho

tháng Chín, và xuất thực phẩm thuộc tháng Mười cho các nhu cầu của Công trường Ca-si-ra.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy *Lê-nin*

Viết ngày 30 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

*Theo đúng bản đánh máy
do V. I. Lê-nin ký*

31

ĐIỆN GỬI NHÀ MÁY PÔ-ĐÔN-XCƠ

Gửi Men-si-cốp,
Ban quản trị nhà máy, "Din-gơ" cũ, Pô-đôn-xcơ

Tôi đề nghị đồng chí chịu trách nhiệm cá nhân trong việc thực hiện đơn đặt hàng đã được chuyển cho ban quản trị nhà máy của đồng chí để phục vụ cho các nhu cầu của Công trường Ca-si-ra với số lượng do Công trường Ca-si-ra nêu ra, đến ngày 10 tháng Mười.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy *Lê-nin*

Viết ngày 30 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

*Theo đúng bản đánh máy
do V. I. Lê-nin ký*

32

*GỬI BAN QUẢN TRỊ NHÀ MÁY LÀM ĐẠN Ở XIM-BIẾC-XCƠ

Đề nghị thi hành ngay chỉ thị của chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao, đồng chí Bô-gđa-nốp và cử cán

bộ kỹ thuật và cán bộ kỹ thuật điện — anh em Du-ba-nốp — đến công tác do Công trường Ca-si-ra quản lý.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy *Lê-nin*

Viết ngày 30 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

*Theo đúng bản đánh máy
do V. I. Lê-nin ký*

33

ĐIỆN GỬI BAN LƯƠNG THỰC TỈNH TU-LA

Khẩn. Gửi Ban lương thực tỉnh, Tu-la
Sao gửi văn phòng tiếp liệu của Công trường Ca-si-ra
Sao gửi Công trường Ca-si-ra

Đề nghị đồng chí khi nhận được bức điện này phải thực hiện ngay chỉ thị của Bộ dân ủy lương thực là cấp cho Công trường Ca-si-ra 5 000 pút kiều mạch, 30 000 pút cỏ khô, 10 000 pút bột mì. Các trạm Móc-đvết và Bô-ga-ti-sê-vô cấp 37 000 pút kiều mạch. Cũng như các chỉ thị về khoai tây. Báo cáo về việc thực hiện.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy *Lê-nin*

Viết ngày 30 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

*Theo đúng bản đánh máy
do V. I. Lê-nin ký*

34

LỜI KÊU GỌI
CÔNG NHÂN VẬN TẢI ĐƯỜNG THỦY

Gửi các khu giao thông Xi-bi-ri, Xa-ra-tốp,
miền Nam, Cáp-ca-dơ,
tất cả các cơ quan quản lý khu và huyện,
các phòng phục vụ các tuyến giao thông,
các đoạn đường đang sử dụng
và các văn phòng vận tải đường thủy

Nạn đói xảy ra ở vùng Pô-vôn-gi-ê cùng với nạn thiếu nhiên liệu và vật liệu trong nước nghiêm khắc đòi hỏi các đồng chí, những công nhân vận tải đường thủy, là phải hoàn thành mọi sự vận chuyển bằng đường thủy các hàng lương thực, quân sự, nhiên liệu và các thứ hàng khác trước khi thời kỳ thông tàu kết thúc để nước Cộng hòa xô-viết vẫn sẽ là người chiến thắng cả trong lần này nữa.

Chúng tôi tin tưởng chắc chắn rằng các đồng chí sẽ đem hết sức ra để kịp thời chuyển hàng đến nơi quy định và để phân bố một cách có kế hoạch và thuận lợi các tàu bè vào những địa điểm thuận tiện và an toàn để trú mùa đông và sửa chữa.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng *Lê-nin*¹⁾

Viết cuối tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

*Theo đúng bản đánh máy
do V. I. Lê-nin ký*

1) Tài liệu còn có cả chữ ký của thứ trưởng Bộ dân ủy giao thông A. I. Em-sa-nốp.

35

ĐIỆN GỬI
CÁC BAN LAO ĐỘNG HUYỆN TU-LA, A-LÉC-XIN,
TA-RÚT-XA VÀ CÔ-LÔM-NA

Gửi các ban lao động huyện: Tu-la,
A-léc-xin, Ta-rút-xa và Cô-lôm-na

Tôi chỉ thị phải lấy ngay 20 thợ trát tường và cử đi Ca-si-ra để làm việc trên công trường xây dựng nhà máy điện Ca-si-ra. Báo cáo về việc thực hiện.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy
V. U-li-a-nốp (Lê-nin)

Viết ngày 6 tháng Mười 1921

*In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII*

*Theo đúng bản đánh máy
do V. I. Lê-nin ký*

36

ĐIỆN VỀ VIỆC ÁP DỤNG NHỮNG BIỆN PHÁP
NHẪM HOÀN THÀNH THUẾ LƯƠNG THỰC¹⁾

Gửi tất cả các ủy viên phụ trách lương thực tỉnh,
các chủ tịch ban chấp hành Xô-viết tỉnh,
các phái viên của Ban chấp hành trung ương
các Xô-viết toàn Nga, trừ các vùng bị đói

Tình hình cực kỳ nặng nề của nước Cộng hòa do có nạn đói ở vùng Pô-vôn-gi-ê bắt buộc phải áp dụng mọi

1) Xem tập này, tài liệu 480.

biện pháp nhằm hoàn thành 100% thuế lương thực, nhiệm vụ đó đã được kỳ họp IV của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga quyết nghị giao cho Bộ dân ủy lương thực. Tất cả các cơ quan xô-viết ở địa phương có trách nhiệm nhất định phải giúp đỡ một cách đầy đủ các cơ quan lương thực trong công tác này. Cuộc đấu tranh kiên quyết chống việc che giấu diện tích cày cấy, chống việc khai tăng nhân khẩu là một biện pháp quan trọng nhất để thu được đầy đủ thuế lương thực, muốn vậy phải thi hành quyết nghị của Hội đồng bộ trưởng dân ủy ngày 19 tháng Mười. Do thời gian cho đến lúc tuyết rơi còn lại rất ít, tôi chỉ thị: 1) Tuyên bố cuộc đấu tranh chống che giấu diện tích cày cấy là công tác xung kích của các cơ quan lương thực có sự giúp đỡ bắt buộc của tất cả các cơ quan xô-viết. 2) Trong thời hạn một ngày phải thành lập ủy ban đấu tranh chống che giấu diện tích cày cấy của tỉnh gồm ủy viên phụ trách lương thực tỉnh, trưởng ban ruộng đất tỉnh, trưởng ban thanh tra công nông, có sự tham gia của phòng thống kê tỉnh, cũng như thành lập các ủy ban lưu động, thành phần cũng gồm những cơ quan đó, các ủy ban này có trách nhiệm trực tiếp là xác định và phát hiện diện tích cày cấy với số lượng mà trung ương đã thông qua. 3) Hoàn thành công tác xác định diện tích cày cấy ở tỉnh chậm nhất là ngày 10 tháng Mười một, đưa việc đánh thuế lên đến mức của thực tế. 4) Tiến hành một chiến dịch rộng lớn trên báo chí, đăng những số liệu thống kê theo các tổng về số lượng đất nông nghiệp và dân cư so với số nhận được khi đánh thuế và kêu gọi tất cả các công dân xô-viết trung thực phát hiện những sự che giấu. 5) Những con số diện tích cày cấy do các ủy ban tổng xác định, phải đưa lên cho ban chấp hành Xô-viết tổng, đòi hỏi cá nhân chủ tịch ban chấp hành Xô-viết tổng phải chịu trách nhiệm phát hiện sự che giấu khi có sự khác nhau với kết quả đánh thuế, giải thích và trong trường hợp không phù hợp với yêu cầu thì chia số bị che

giấu cho các thôn theo tỉ lệ của diện tích cày cấy. Đưa biên bản đã lập ra thông qua tòa án cách mạng lương thực, sau khi thông qua sẽ đánh thuế các hộ theo các tiết 4 và 5 của sắc lệnh. Sau ngày 10 tháng Mười một, đưa ra tòa án cách mạng lương thực tất cả những người có chức vụ phạm sai lầm, cũng như tất cả những chủ hộ che giấu diện tích cày cấy. 6) Tăng cường công tác của các ủy ban kiểm tra tổng được thành lập theo mệnh lệnh số 1032 của Bộ dân ủy lương thực ban hành ngày 9 tháng Chín, giao cho họ những nhiệm vụ cố định về tổng số diện tích cày cấy, nhân khẩu theo từng tổng, do ủy ban của huyện dự thảo, phù hợp với tổng số của huyện đã được các ban tỉnh thông qua, tăng số lượng của họ, giúp đỡ họ. 7) Các tiểu ban quản lý ruộng đất của huyện và tỉnh, các phòng thống kê tỉnh và huyện phải cung cấp mọi thứ tài liệu cần thiết theo yêu cầu của các cơ quan lương thực và tiến hành giám định theo các kế hoạch và văn kiện hiện có về quy mô diện tích đất nông nghiệp trong các tổng, thôn. Theo quyết nghị của Hội đồng lao động và quốc phòng ngày 21 tháng Mười, sáu mươi phần trăm cán bộ đặc điền do các ban ruộng đất chỉ định sẽ được giao cho các cơ quan lương thực sử dụng trong thời hạn một tháng để làm các công tác do các ủy ban giao. Các đồng chí hãy sử dụng rộng rãi các lực lượng được giành cho đó, giao cho các cán bộ đặc điền nhiệm vụ là trong mọi trường hợp có nghi ngờ đều phải xuống ngay địa phương chịu sự quản lý của các ủy ban tổng nhằm mục đích đo đạc. 8) Thực hiện chế độ báo cáo theo kiểu quân sự của tất cả các ủy ban tại địa phương, họ có nhiệm vụ báo cáo về việc thực hiện nhiệm vụ của ủy ban huyện. Tôi giao trách nhiệm cho ủy viên phụ trách lương thực tỉnh cứ ba ngày một phải báo cáo cho đoàn chủ tịch ban chấp hành Xô-viết tỉnh về tiến trình công tác. Cứ năm ngày một, các đồng chí hãy báo cáo về tiến trình công tác cho ban lương thực, trưởng ban tổ chức. Sắp tới các đồng

chí sẽ nhận được bản hướng dẫn vận dụng bản sắc lệnh.

Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy Lê-nin¹⁾

Viết ngày 24 tháng Mười 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản đánh máy
do V. I. Lê-nin ký

37

**ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI
GỬI PHÒNG CÔNG NHÂN KIM KHÍ
TỈNH MÁT-XCƠ-VA**

Gửi phòng công đoàn công nhân kim khí toàn Nga
tỉnh Mát-xcơ-va

Yêu cầu gửi cho Hội đồng lao động và quốc phòng biết
những số liệu về việc cung cấp thực tế của các nhà máy
gia công kim loại trong tháng gần đây mà phòng của tỉnh
hiện có.

Chủ tịch Hội đồng lao động và quốc phòng

Viết ngày 3 tháng Mười một 1921

In lần đầu năm 1933 trong
Văn tập Lê-nin, t. XXIII

Theo đúng bản sao đánh máy

1) Bức điện còn có cả chữ ký của thứ trưởng Bộ dân ủy lương thực
M. I. Phrum-kin.

38

DÀN BÀI BỨC THƯ GỬI N. N. VA-SCỐP¹⁾

α) Cảm ơn.

β) Những tài liệu bổ sung.

1) 1920: 7670 kw. Sa-tu-ra có tính vào đây không?

2) — còn Cùm các xí nghiệp Tu-la?

3) có thể nêu riêng những nhà máy lớn, thí dụ 1000
v. v. kw được không?

4) bao nhiêu tháng của năm 1921?

5) những số liệu chi tiết về việc "bắt đầu tổ chức" các nhà
máy điện khu?

6) "đã có thể" cung cấp" cho Mát-xcơ-va? mà đã cung cấp
chưa và bao giờ?

7) những số liệu chi tiết về các nhà máy điện Bôn-sê-vô và
Đét-xcôi-ê-xê-lô (tháng hoàn thành?).

γ) Những tài liệu chuẩn bị cho đại hội X? ⁴⁰¹ liệu có thể thu
thập được chi tiết hơn không? về 774 nhà máy điện.

δ) Về giảng dạy tại các trạm vào dịp đại hội X. 21?

Viết sớm nhất là ngày 10
tháng Bảy 1921

In lần đầu năm 1932 trong
Văn tập Lê-nin, t. XX

Theo đúng bản thảo

1) Xem cũng tập này, tài liệu 141.

39
THƯ NGẮN GỬI NHÂN VIÊN THƯ VIỆN
VÀ GHI CHÚ TRÊN BẢNG KÊ
NHỮNG CUỐN SÁCH NHẬN ĐƯỢC TỪ NƯỚC NGOÀI ¹⁾

Yêu cầu gửi cho tôi những cuốn đã đánh dấu.

11/IX.

Lê-nin

BẢNG KÊ NHỮNG CUỐN SÁCH
 NHẬN ĐƯỢC TỪ NƯỚC NGOÀI

Tiếng	Tác giả	Tên sách	Nhà xuất bản	Năm xuất bản	Nơi xuất bản	Số lượng
	88					
Engl.	Morris Hillquit	From Marx to Lenin	The Hanford Press	1921	New York	1
"	Lala Lajpat Rai	Reflections on the Political Situation in India	Verlag von Otto Wigand	1917	Leipzig	1

1) Ở đây chỉ in tên những cuốn sách đã được V. I. Lê-nin đánh dấu.

Dịch:

Mô-rít Hìn-quýt "Từ Mác đến Lê-nin". 1921, Niu-oóc.

La-la Lát-giơ-pát Rai. "Những suy nghĩ về tình hình chính trị ở Ấn-độ". 1917, Lai-pxích.

Đại hội đảng tại Rai-sen-béc năm 1921. Khủng hoảng thế giới của chủ nghĩa tư bản và Quốc tế cộng sản. 1921, Rai-sen-béc.

Deutsch.

Der Reichenberger Parteitag 1921. Der Weltkrise des Kapital. und die Kommunist. Internationale	Verlag der Volksbuch- hand. Runge & C ^o .	1921	Reichen- berg	1
--	---	------	------------------	---

Viết ngày 11 tháng Chín 1921

*In lần đầu năm 1959 trong
 Văn tập Lê-nin, t. XXXVI*

Theo đúng bản thảo

DANH MỤC NHỮNG THƯ CỦA
V. I. LÊ-NIN
Ở CÁC TẬP TRƯỚC CỦA LẦN
XUẤT BẢN NÀY

DANH MỤC NHỮNG THƯ CHƯA
TÌM THẤY
CỦA V. I. LÊ-NIN

CHÚ THÍCH
CÁC BẢN CHỈ DẪN

DANH MỤC NHỮNG THƯ CỦA V. I. LÊ-NIN
Ở CÁC TẬP TRƯỚC CỦA LẦN XUẤT BẢN NÀY

(27 tháng Sáu - 3 tháng Mười một 1921)

THƯ GỬI O. V. CU-U-XI-NEN và V. CÔ-NEN. *9 tháng Bảy 1921.*

Tập 44, tr. 67 - 68.

THƯ GỬI L. B. CA-MÊ-NÉP ĐỀ RA NHỮNG ĐIỂM BỔ SUNG VÀO BẢN
DỰ THẢO ĐỀ CƯƠNG VỀ VIỆC THỰC HIỆN CHÍNH SÁCH KINH TẾ MỚI.
21 tháng Bảy 1921.

Tập 44, tr. 89 - 90.

THƯ GỬI G. MI-A-XNI-CỐP. *5 tháng Tám 1921.*

Tập 44, tr. 95 - 99.

GỬI ĐỒNG CHÍ TÔ-MÁT BEN. *13 tháng Tám 1921.*

Tập 44, tr. 103 - 105.

THƯ GỬI NHỮNG NGƯỜI CỘNG SẢN ĐỨC. *14 tháng Tám 1921.*

Tập 44, tr. 106 - 120.

THƯ GỬI V. V. QUY-BƯ-SÉP VÀ DỰ THẢO LỜI CAM KẾT CỦA NHỮNG
CÔNG NHÂN TỪ CHÂU MỸ SANG NGA. *22 tháng Chín 1921.*

Tập 44, tr. 155 - 156.

VỀ NHỮNG NHIỆM VỤ CỦA BỘ DÂN ỦY THANH TRA CÔNG NÔNG,
VỀ VIỆC NHẬN THỨC VÀ CHẤP HÀNH NHỮNG NHIỆM VỤ ĐÓ. *27 tháng
Chín 1921.*

Tập 44, tr. 157 - 164.

THƯ GỬI A. X. KI-XÊ-LÉP KÈM THEO DỰ THẢO QUYẾT ĐỊNH CỦA
HỘI ĐỒNG BỘ TRƯỞNG DÂN ỦY. *10 tháng Mười 1921.*

Tập 44, tr. 172 - 173.

THƯ GỬI CÁC ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA. *11 tháng Mười 1921.*

Tập 44, tr. 174.

THƯ GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP KÈM THEO DỰ THẢO QUYẾT ĐỊNH CỦA BỘ CHÍNH TRỊ BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA VỀ VẤN ĐỀ THỎA THUẬN VỚI NHÓM RÚT-GHÉC-XƠ. *12 tháng Mười 1921.*

Tập 44, tr. 175 - 176.

THƯ GỬI CÁC ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ KÈM THEO DỰ THẢO CÁC QUYẾT ĐỊNH CỦA BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA VÀ HỘI ĐỒNG LAO ĐỘNG VÀ QUỐC PHÒNG BÀN VỀ NHỮNG ĐỀ NGHỊ CỦA X. RÚT-GHÉC-XƠ. *Giữa 12 và 15 tháng Mười 1921.*

Tập 44, tr. 177 - 178.

THƯ GỬI V. M. MI-KHAI-LỐP KÈM THEO DỰ THẢO QUYẾT ĐỊNH CỦA BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA VỀ HỢP ĐỒNG KÝ KẾT VỚI NHÓM RÚT-GHÉC-XƠ. *19 tháng Mười 1921.*

Tập 44, tr. 221 - 222.

THƯ GỬI NHỮNG NGƯỜI CỘNG SẢN BA-LAN. *19 tháng Mười 1921.*

Tập 44, tr. 224 - 226.

THƯ GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN VÀ NHỮNG NHẬN XÉT TRÊN BẢN DỰ THẢO TUYÊN BỐ CỦA CHÍNH PHỦ XÔ-VIẾT VỀ VIỆC THỪA NHẬN CÁC MÓN NỢ. *24 tháng Mười 1921.*

Tập 44, tr. 230 - 234.

THƯ GỬI V. M. MI-KHAI-LỐP KÈM THEO DỰ THẢO BỨC ĐIỆN GỬI L. B. CRA-XIN. *28 tháng Mười 1921.*

Tập 44, tr. 236 - 237.

DANH MỤC NHỮNG THƯ CỦA V. I. LÊ - NIN
CHO ĐẾN NAY CHƯA TÌM THẤY

(27 tháng Sáu - 3 tháng Mười một 1921)

GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP

27 tháng Sáu 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô còn giữ cuốn sổ đăng ký những tài liệu gửi đến cho V. I. Lê-nin, trong đó có viết rằng bức thư nhận được của A. G. Sli-khte (số vào sổ 523) được gửi đi cho Mô-lô-tốp ngày 27 tháng Sáu 1921 "có bút tích của Lê-nin".

GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN

29 tháng Sáu 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin hiện còn giữ ở Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô, ghi tài liệu số 476 có dòng chữ: "Gửi Tsi-tsê-rin về việc xúc tiến theo điện của Cốp-pơ mật (không có bản sao)".

GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP

30 tháng Sáu 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 478 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Mô-lô-tốp (không có bản sao, dán kín)".

GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP

1 tháng Bảy 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 482 có dòng chữ: "Gửi Mô-lô-tốp gói dán kín của V. I.".

GỬI I. X. UN-SLÍCH-TÔ
1 tháng Bảy 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 483 có dòng chữ: "Gửi Un-slich-tô gói mật (không có bản sao)".

GỬI V. I. NÉP-XKI
7 tháng Bảy 1921

Thư do V. I. Lê-nin viết để trả lời bức thư của V. I. Nép-xki đề ngày 5 tháng Bảy 1921 yêu cầu được gặp (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin). Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 498 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Nép-xki — về ngày tiếp đồng chí ấy".

GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP
9 tháng Bảy 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 503 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Mô-lô-tốp (dán kín)".

GỬI G. E. DI-NÔ-VI-ÉP
10 tháng Bảy 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 507 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Di-nô-vi-ép — phong bì dán kín".

GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP
10 tháng Bảy 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 508 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Mô-lô-tốp, dán kín".

GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN
10 tháng Bảy 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 509 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Tsi-tsê-rin, dán kín".

GỬI G. E. DI-NÔ-VI-ÉP
13 tháng Bảy 1921

Trong bức thư gửi L. B. Ca-mê-nép ngày 13 tháng Bảy 1921 V. I. Lê-nin viết: "Hôm nay tôi gửi cho Di-nô-vi-ép những dự thảo quyết

ngị của Ban chấp hành trung ương và thư" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin).

GỬI PH. PLÁT-TEN
13 tháng Bảy 1921

Trong thư ngắn gửi L. A. Phô-ti-ê-va ngày 13 tháng Bảy 1921 V. I. Lê-nin yêu cầu tìm một đại biểu của Đảng cộng sản Thụy-sĩ đi họp Đại hội III Quốc tế cộng sản để chuyển qua đại biểu này bức thư của Lê-nin gửi Ph. Plát-ten (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin). Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đến cho V. I. Lê-nin ghi số 640 có dòng chữ: "Thư chuyển đi (gửi đồng chí Plát-ten)".

GỬI N. I. BU-KHA-RIN
13 tháng Bảy 1921

Trong thư ngắn gửi L. A. Phô-ti-ê-va ngày 13 tháng Bảy 1921 V. I. Lê-nin viết: "Những mẫu thư của tôi gửi Bu-kha-rin đã chuyển đi chưa" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin).

GỬI G. E. DI-NÔ-VI-ÉP
14 tháng Bảy 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 524 có dòng chữ: "Gửi Di-nô-vi-ép, gói dán kín".

GỬI L. B. CA-MÊ-NÉP
14 tháng Bảy 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 525 có dòng chữ: "Gửi Ca-mê-nép, gói dán kín".

GỬI M. P. PA-VLÔ-VÍCH
15 tháng Bảy 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 535 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Pa-vlô-vích — về việc Vl. I. đã tán thành kế hoạch biên soạn tập bản đồ và đề nghị liên hệ với Cai-xa-rốp (số vào sổ 681)".

GỬI N. V. COÓC-BLIN-XKI
15 tháng Bảy 1921

Thư để trả lời cho thư của N. V. Coóc-blin-xki nhận được ngày 15 tháng Bảy 1921, trong đó có chỗ đánh dấu: "trả lời 15/VII" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin). Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 536 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Coóc-blin-xki - thông báo cho biết đã trả lời thư của đồng chí ấy về việc vi phạm những quyền giành cho đồng chí ấy (số vào sổ 668)".

GỬI G. L. SCƠ-LỐP-XKI
15 tháng Bảy 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 537 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Sơ-lốp-xki, thư dán kín".

GỬI A. I. PÔ-CHI-A-ÉP
16 tháng Bảy 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin có dòng chữ: "Đồng chí Pô-chi-a-ép - yêu cầu cho kết luận về bức điện của Tsi-u-ru-pa và việc cung cấp cá cho công nhân Công trường Ca-si-ra".

GỬI I. I. I-Ô-NỐP
18 tháng Bảy 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 551 có dòng chữ: "Gửi đồng chí I-ô-nốp - hỏi về việc cần thiết ra nước ngoài của hai thành viên của ủy ban để tìm hiểu những bản đồ và tập bản đồ mới và ý kiến về các giáo sư A-nu-tsin và Bô-đrốp".

GỬI A. I. RƯ-CỐP
18 tháng Bảy 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 552 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Rư-cốp — phong bì dán kín — có dòng chữ đề "Sự thật của chúng ta", báo của Ban chấp hành Cô-do-lốp".

GỬI L. B. CRA-XIN
18 tháng Bảy 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 553 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Cra-xin — gói dán kín".

GỬI L. B. CA-MÊ-NÉP
20 tháng Bảy 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 565 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Ca-mê-nép — thư dán kín".

GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP
20 tháng Bảy 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 566 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Mô-lô-tốp — thư dán kín".

GỬI V. X. ĐÔ-VGA-LÉP-XKI
21 tháng Bảy 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 575 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Đô-vga-lép-xki, Bộ dân ủy bưu điện - về việc các máy điện thoại làm việc trực trực".

GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP
21 tháng Bảy 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 577 có dòng chữ: "Gửi Mô-lô-tốp, thư dán kín".

GỬI E. BLÔ-OÓC
21 tháng Bảy 1921

Thư của V. I. Lê-nin là để trả lời cho thư của E. Blô-oóc đề ngày 19 tháng Bảy 1921, trong đó V. I. Lê-nin viết: "đưa vào hồ sơ lưu (thư của đảng viên cộng sản Mỹ)" và "trả lời 21/VII" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin). Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 578 có dòng chữ: "Gửi En-la Ríp Blô-oóc số 63 b. Côn-ti-nen-tan, thư dán kín".

GỬI C. TXÉT-KIN
25 tháng Bảy 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 597 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Txét-kin — thỏa thuận về cuộc tiếp kiến của Vl. I-lích".

GỬI A. I. RU-CỐP
25 tháng Bảy 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 598 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Ru-cốp — về việc hướng dẫn nên xử sự thế nào vì Sli-áp-ni-cốp không có mặt tại phiên họp".

GỬI C. TXÉT-KIN
26 tháng Bảy 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 607 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Txét-kin bằng tiếng Đức".

GỬI V. X. ĐÔ-VGA-LÉP-XKI
26 tháng Bảy 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 608 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Đô-vga-lép-xki — về điện thoại cho bác sĩ Ghê-chi-ô".

GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN
26 tháng Bảy 1921

Thư của V. I. Lê-nin để trả lời cho thư của G. V. Tsi-tsê-rin nhận được ngày 26 tháng Bảy 1921 (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin). Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 611 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Tsi-tsê-rin — về những đề nghị thực tiễn cần nêu ra trong Ban chấp hành trung ương".

GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN
26 tháng Bảy 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 613 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Tsi-tsê-rin — về việc thông qua Bộ tổ chức về việc cổ động ở nước ngoài".

GỬI E. V. PA-SCỐP-XKI
26 tháng Bảy 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 623 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Pa-scốp-xki Cục thống kê trung ương — về việc gửi các số liệu về các ngành chính của nền công nghiệp".

GỬI L. C. MÁC-TEN-XƠ
1 tháng Tám 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 642a có dòng chữ: "Gửi đồng chí Mác-ten-xơ — về việc Bít-ti, yêu cầu thông báo cho biết kết luận của ai, của đồng chí ấy hay của Tsi-tsê-rin là có hiệu lực, bởi vì những kết luận đó hoàn toàn khác nhau".

GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP
1 tháng Tám 1921

Tại Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 1025b với bút tích của V. I. Lê-nin: "Gấp gửi đồng chí Mô-lô-tốp (*thư của Lê-nin*). Ký nhận trên phong bì" và có chữ ký nhận thư của Mô-lô-tốp ngày 1 tháng Tám. Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 643 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Mô-lô-tốp — dán kín".

GỬI G. E. DI-NÔ-VI-ÉP
2 tháng Tám 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 648 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Di-nô-vi-ép — thư dán kín".

GỬI L. Đ. TƠ-RỐT-XKI
2 tháng Tám 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 649 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Tô-rốt-xki — thư dán kín".

GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP
4 tháng Tám 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 666 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Mô-lô-tốp — về kết luận cuối cùng liên quan đến Gòn-đen-béc".

GỬI I. A. TÊ-Ô-ĐÔ-RÔ-VÍCH
5 tháng Tám 1921

Trong thư gửi Tê-ô-đô-rô-vích ngày 12 tháng Tám 1921 V. I. Lê-nin viết: "Đồng chí không trả lời về những người thuộc giáo phái đư-khô-boóc. Hãy gửi cho tôi bức thư của tôi và những kết luận của đồng chí" (tập này, tài liệu 190).

Tại Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 676/1070b có bút tích của V. I. Lê-nin: "Gửi đồng chí Tê-ô-đô-rô-vích (thư của Lê-nin)" và chữ ký nhận thư của Tê-ô-đô-rô-vích. Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 676 có dòng chữ: "Thư dán kín gửi Tê-ô-đô-rô-vích".

GỬI I. X. UN-SLÍCH-TÔ
5 tháng Tám 1921

Tại Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 677/1068b với bút tích của V. I. Lê-nin: "Gửi Ủy ban đặc biệt toàn Nga cho đồng chí Un-slích-tô (thư của Lê-nin)" và chữ ký nhận thư của Un-slích-tô lúc 23 giờ 45 phút ngày 5 tháng Tám 1921. Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 677 có dòng chữ: "Thư kín gửi đồng chí Un-slích-tô".

GỬI G. M. CỜ-GI-GIA-NỚP-XKI
6 tháng Tám 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 681 có dòng chữ: "Gửi Cờ-gi-gia-nốp-xki. Thư dán kín của V. I."

GỬI G. Đ. TXI-U-RU-PA
7 tháng Tám 1921

Tại Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 1088b/684 với bút tích của V. I. Lê-nin: "Gửi G. Đm. Txi-u-ru-pa" và chữ ký nhận thư của Txi-u-ru-pa lúc 10 giờ 15 phút ngày 8 tháng Tám. Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 684 có dòng chữ: "Gửi G. Đ. Txi-u-ru-pa. Thư dán kín của V. I."

GỬI P. A. BÔ-GĐA-NỚP
7 tháng Tám 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn lưu giữ phong bì số 1087/685a với bút tích của V. I. Lê-nin: "Gửi chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao đồng chí Bô-gđá-nốp" và chữ ký nhận thư của Bô-gđá-nốp ngày 7 tháng Tám. Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 685 có dòng chữ: "Gửi Bô-gđá-nốp, thư dán kín của V. I."

GỬI BAN QUẢN LÝ CREM-LI
7 tháng Tám 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 859 với chữ ký nhận thư của thư ký.

GỬI P. A. BÔ-GĐA-NỚP
8 tháng Tám 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 688/1096b với chữ ký nhận thư lúc 12 giờ 40 phút ngày 8 tháng Tám 1921. Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 688 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Bô-gđá-nốp — về tờ-rốt gai và nguyện vọng được nói chuyện về vấn đề này. (Không có bản sao)".

GỬI I. P. GÔN-ĐEN-BÉC
8 tháng Tám 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 692 có dòng chữ: "Gửi Gôn-đen-béc".

GỬI L. B. CA-MÊ-NÉP
Giữa 8 và 12 tháng Tám 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 1117 với bút tích của V. I. Lê-nin: "Gửi L. B. Ca-mê-nép" và chữ ký nhận thư của Ca-mê-nép.

GỬI I. P. GÔN-ĐEN-BÉC
11 tháng Tám 1921

Bức thư của V. I. Lê-nin là để trả lời cho thư của I. P. Gôn-đen-béc viết ngày 10 tháng Tám 1921 (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác- Lê-nin). Trên thư của Gôn-đen-béc có bút tích của V. I. Lê-nin: "Đưa vào hồ sơ lưu thư của Gôn-đen-béc, trả lời 11/VIII". Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 1134b/706 với bút tích của V. I. Lê-nin: "Gửi đồng chí Ô-xíp Pê-tơ-rô-vích *G ô n - đ e n - b é c* (thư của Lê-nin)". Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 706 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Ô-x. Pê-tơ-r. Gôn-đen-béc - dán kín" và chữ ký nhận thư của Gôn-đen-béc ngày 12 tháng Tám 1921.

GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP
12 tháng Tám 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 1136b/704 với bút tích của V. I. Lê-nin: "**Gấp gửi** đồng chí **Mô-lô-tốp** (thư của Lê-nin). *Ký nhận trên phong bì*" và chữ ký nhận thư của Mô-lô-tốp ngày 12 tháng Tám. Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 704 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Mô-lô-tốp — thư dán kín".

GỬI M. V. PHRUN-ĐÊ
12 tháng Tám 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 1135b/705. Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 705 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Phrun-đê — dán kín".

GỬI I. X. UN-SLÍCH-TƠ
12 tháng Tám 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì với bút tích của V. I. Lê-nin "Gửi Ủy ban đặc biệt toàn Nga, cho đồng chí Un-slich-tơ (thư của Lê-nin)". Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 707 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Un-slich-tơ — dán kín".

GỬI N. P. BRI-U-KHA-NỐP
12 tháng Tám 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 711 có dòng chữ: "gửi đồng chí Bri-u-kha-nốp — về việc thu thuế lương thực, về việc tặng thưởng những tỉnh gương mẫu và về việc tập trung muối".

GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP
13 tháng Tám 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 1146b với bút tích của V. I. Lê-nin: "**Gấp** kèm theo giấy ủy nhiệm cho đồng chí Mô-lô-tốp (thư của Lê-nin)" và chữ ký nhận thư của Mô-lô-tốp ngày 13 tháng Tám.

GỬI L. Đ. TƠ-RỐT-XKI
16 tháng Tám 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 1154b/723 với bút tích của V. I. Lê-nin: "Gửi đồng chí *Tơ - r ó t - x k i* (thư của Lê-nin 16/VIII)" và chữ ký nhận thư của Tơ-rốt-xki. Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 723 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Tơ-rốt-xki. Phong bì dán kín".

GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP
16 tháng Tám 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 1153b/726 có bút tích của V. I. Lê-nin: "*Khẩn* gửi đồng chí *Mô - l ô - t ó p* (thư của Lê-nin)" và chữ ký nhận thư của Mô-lô-tốp ngày 16 tháng Tám. Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 726 có dòng chữ: "Gửi Mô-lô-tốp (phong bì dán kín)".

GỬI L. B. CA-MÊ-NÉP
16 tháng Tám 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 727 có dòng chữ: "Gửi Ca-mê-nép. Yêu cầu thông báo về cuộc đàm phán ở Ri-ga".

GỬI L. Đ. TỜ-RỐT-XKI, C. B. RA-ĐẾCH,
I. V. XTA-LIN, L. B. CA-MÊ-NÉP,
G. E. DI-NÔ-VI-ÉP
16 tháng Tám 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 728 có dòng chữ: "Gửi Tô-rốt-xki, Ra-đếch, Xta-lin, Ca-mê-nép, Di-nô-vi-ép — về phòng tin tức".

GỬI M. I. PHRUM-KIN
22 tháng Tám 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi số 746 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Phrum-kin về việc trao đổi hàng hóa".

GỬI RÔ-DEN-BLÁT
22 tháng Tám 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin có những dòng chữ - số 749: "Gửi đồng chí Rô-den-blát, tòa soạn báo "Đời sống kinh tế" - dán kín" và số 750: "Gửi đồng chí Rô-den-blát, tòa soạn báo "Đời sống kinh tế" — dán kín".

GỬI Đ. I. CUỐC-XKI
22 tháng Tám 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì thư của V. I. Lê-nin gửi Đ. I. Cuốc-xki số 1446/1360 gửi lúc 22 giờ 19 phút với chữ ký nhận thư của Cuốc-xki lúc 23 giờ 55 phút ngày 22 tháng Tám 1921.

GỬI I. X. UN-SLÍCH-TƠ
26 tháng Tám 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 763/7217b với bút tích của V. I. Lê-nin: "Gửi đồng chí **Un-slich-tơ** (thư của Lê-nin). (Mật)" và chữ ký nhận thư của Un-slich-tơ ngày 16 tháng Tám 1921. Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 763 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Un-slich-tơ — dán kín".

GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN
27 tháng Tám 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì thư của V. I. Lê-nin gửi G. V. Tsi-tsê-rin số 1231b với chữ ký nhận thư của thư ký lúc 17 giờ 05 phút ngày 27 tháng Tám 1921.

GỬI M. K. VÊ-TÔ-SKIN
28 tháng Tám 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì thư của V. I. Lê-nin gửi M. K. Vê-tô-skin số 773.

GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP
29 tháng Tám 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 1238b với bút tích của V. I. Lê-nin: "Gửi đồng chí Mô-lô-tốp (thư của Lê-nin) có ký nhận" và chữ ký nhận thư của Mô-lô-tốp ngày 29 tháng Tám.

GỬI I. V. XTA-LIN
30 tháng Tám 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 1242b với bút tích của V. I. Lê-nin: "*Mật. Gấp.* Gửi đồng chí *Xta-lin* (thư của Lê-nin). Ký nhận trên phong bì" và chữ ký nhận thư của Xta-lin ngày 30 tháng Tám.

GỬI I. V. XTA-LIN
30 tháng Tám 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 1242b với bút tích của V. I. Lê-nin: "**Gấp**, gửi đồng chí *Xta-lin* (thư của Lê-nin), ký nhận trên phong bì" và chữ ký nhận thư của Xta-lin ngày 30 tháng Tám.

GỬI E. X. VÁC-GA
31 tháng Tám 1921

Thư của V. I. Lê-nin là để trả lời cho thư của Vác-ga. Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 1255b/751 với bút tích của V. I. Lê-nin: "An den Genossen E. Varga, gửi đồng chí Vác-ga, "Li-úc-xơ" cũ, phòng 20 (thư của Lê-nin)" và chữ ký nhận thư của Vác-ga. Trên thư của Vác-ga có bút tích của V. I. Lê-nin: "đã trả lời 31/8". Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 751 có dòng chữ: "phong bì dán kín gửi đồng chí Vác-ga".

GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP
31 tháng Tám 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 788 có dòng chữ: "Gửi Mô-lô-tốp, phong bì dán kín".

GỬI L. B. CRA-XIN
2 tháng Chín 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 793 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Cra-xin, mật dán kín". Có giấy ký nhận thư của Cra-xin gửi kèm.

GỬI E. X. VÁC-GA
2 tháng Chín 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 1267b/794 với bút tích của V. I. Lê-nin: "An den Genossen E. Varga. Gửi đồng chí Vác-ga, Gáp, "Li-úc-xơ" cũ, phòng 20 (thư của Lê-nin)" và chữ ký nhận thư của Vác-ga. Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 794 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Vác-ga, dán kín".

GỬI I. X. UN-SLÍCH-TƠ
4 tháng Chín 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 1276b với bút tích của V. I. Lê-nin: "Mật, gửi Ủy ban đặc biệt toàn Nga cho đồng chí

Un-slich-tơ (thư của Lê-nin). Ký nhận trên phong bì" và chữ ký nhận thư của Un-slich-tơ lúc 23 giờ 15 phút ngày 4 tháng Chín 1921.

GỬI L. B. CA-MÊ-NÉP
5 tháng Chín 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 1277b với bút tích của V. I. Lê-nin: "Gáp, gửi L. B. Ca-mê-nép (thư của Lê-nin)" và chữ ký nhận thư của Ca-mê-nép.

GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP
5 tháng Chín 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì thư của V. I. Lê-nin gửi V. M. Mô-lô-tốp số 1116/1286 với chữ ký nhận thư của Mô-lô-tốp.

GỬI TÒA SOẠN BÁO "SỰ THẬT"
5 tháng Chín 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 808/1301 với chữ ký nhận thư lúc 17 giờ 30 phút ngày 5 tháng Chín. Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 808 có dòng chữ: "Gửi tòa soạn báo "Sự thật", yêu cầu gửi bài báo của đồng chí G. Xa-pha-rốp nói về Tuốc-ke-xtan".

GỬI I. X. UN-SLÍCH-TƠ
12 tháng Chín 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 831 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Un-slich-tơ - về việc thả giáo sư Sép-kin".

GỬI TÒA SOẠN BÁO "ĐỜI SỐNG KINH TẾ"
13 tháng Chín 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 846 có dòng chữ: "Gửi tòa soạn báo "Đời sống kinh tế" về việc gửi số 191".

GỬI BỘ DÂN ỦY LƯƠNG THỰC
14 tháng Chín 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 851 có dòng chữ: "Gửi Bộ dân ủy lương thực — về việc cấp cho đồng chí Xô-tơ-nép những vật dụng cần thiết".

GỬI G. M. CRO-GI-GIA-NỐP-XKI
16 tháng Chín 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ chữ ký nhận: "Đã nhận được gói của Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy V. I. Lê-nin để trao tận tay cho đồng chí G. M. Cơ-gi-gia-nốp-xki"¹⁾.

GỬI B. X. XTÔ-MÔ-NI-A-CỐP
Tháng Chín, trước ngày 17, 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì với bút tích của V. I. Lê-nin: "Yêu cầu chuyển tới Béc-lanh cho *Xtô-mô-ni-a-cốp* thư của Lê-nin" và chữ ký nhận thư của Xtô-mô-ni-a-cốp ngày 17 tháng Chín 1921.

GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP
17 tháng Chín 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 861/1426 với bút tích của V. I. Lê-nin: "**Trao tận tay** cho đồng chí *Mô-lô-tốp, mật* (thư của Lê-nin)" và chữ ký nhận thư của Mô-lô-tốp ngày 17 tháng Chín. Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 861 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Mô-lô-tốp — gói dán kín mật của V. I."

GỬI I. X. UN-SLÍCH-TƠ
19 tháng Chín 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 865/1434b với bút tích của V. I. Lê-nin: "*Mật*, gửi Ủy ban đặc biệt toàn Nga cho đồng chí *Un-slich-tơ* (thư của Lê-nin)". Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 865 có dòng chữ: "Gửi Un-slich-tơ về chiếc tàu thủy Coóc-nác-đơ".

1) Chữ ký không đọc được.

GỬI I. I. RÁT-TSEN-CÔ
19 tháng Chín 1921

Thư của V. I. Lê-nin viết do nhận được thư của I. I. Rát-tsen-cô ngày 16 tháng Chín 1921. Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin có dòng chữ: "Gửi Rát-tsen-cô, hỏi về bức thư 16/IX, (số vào sổ 1214 gửi cho V. I.)".

GỬI XBRU-ÉP
20 tháng Chín 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 876 có dòng chữ: "Gửi thư ký Ủy ban đặc biệt Mát-xơ-va cho đồng chí Xbru-ép về vụ án kỹ sư Xlô-tin-txép".

GỬI I. X. UN-SLÍCH-TƠ
20 tháng Chín 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 880/1454b với bút tích của V. I. Lê-nin: "**Ủy ban đặc biệt toàn Nga**, gửi *tận tay* cho đồng chí *Un-slich-tơ* (thư của Lê-nin)" và chữ ký nhận thư của Un-slich-tơ ngày 21 tháng Chín 1921, lúc 16 giờ. Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 880 có dòng chữ: "gửi đồng chí Un-slich-tơ — thư dán kín của V. I."

GỬI G. E. DI-NÔ-VI-ÉP
20 tháng Chín 1921

Thư ký của Hội đồng bộ trưởng dân ủy N. X. Lê-pê-sin-xcai-a ngày 20 tháng Chín 1921 viết cho phòng thường trực của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga: "Hôm nay cần chuyển tới Pê-tơ-rô-grát cho đồng chí Di-nô-vi-ép gói gửi kèm đây của đồng chí Lê-nin".

GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP
21 tháng Chín 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì thư của V. I. Lê-nin gửi V. M. Mô-lô-tốp số 1250/1459b. Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đến của V. I. Lê-nin ghi số 1250 có dòng chữ về việc chuyển cho

V. M. Mô-lô-tốp đơn của A. M. Sa-pô-va-lốp gửi Bộ tổ chức Ban chấp hành trung ương "yêu cầu cho sang Đức chữa bệnh và có lời ghi chú của V. I."

GỬI G. C. OÓC-ĐGIÔ-NI-KÍT-ĐÊ
22 tháng Chín 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì thư của V. I. Lê-nin gửi G. C. Oóc-đgiô-ni-kít-đê.

GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP
23 tháng Chín 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì thư của V. I. Lê-nin gửi V. M. Mô-lô-tốp, "trao tận tay" số 1464/886. Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 886 có dòng chữ: "Phong bì dán kín gửi Mô-lô-tốp (trả lại những bức thư của Tôm-xki và Pê-téc-xơ)".

GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP
23 tháng Chín 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 887 có dòng chữ: "Gửi Mô-lô-tốp về việc trợ cấp cho gia đình Gu-cốp-xki (không có bản sao)".

GỬI V. V. QUY-BU-SÉP
24 tháng Chín 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 891 có dòng chữ: "Gửi Quy-bu-sép, thông báo qua điện văn bằng điện thoại cho biết có tin tức gì của Mác-ten-xơ không?".

GỬI A. B. KHA-LA-TỐP
24 tháng Chín 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 893 có dòng chữ: "Gửi Kha-la-tốp, về việc xuất lương thực cho Bộ dân ủy nông nghiệp để tiến hành công việc thiết bị điện".

GỬI I. V. XTA-LIN
24 tháng Chín 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 894/1473b với bút tích của V. I. Lê-nin: "Đưa *tận tay* cho đồng chí **Xta-lin. Gấp** (thư của Lê-nin)". Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 894 có dòng chữ: "Gửi Xta-lin — phong bì dán kín".

GỬI L. N. CRI-TXO-MAN
24 tháng Chín 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 895 có dòng chữ: "Gửi Cri-txo-man — điện văn bằng điện thoại giải đáp về việc cung cấp cho ngành đánh cá (số vào sổ 1262)".

GỬI M. I. CA-LI-NIN
27 tháng Chín 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 904/1496b với bút tích của V. I. Lê-nin: "Gửi M. I. Ca-li-nin" và chữ ký nhận thư của Ca-li-nin. Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 904 có dòng chữ: "Gửi Ca-li-nin — thư dán kín".

GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP
27 tháng Chín 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 1500b với bút tích của V. I. Lê-nin: "Gửi đồng chí Mô-lô-tốp (thư của Lê-nin)" và chữ ký nhận thư của Mô-lô-tốp ngày 27 tháng Chín.

GỬI Đ. B. RI-A-DA-NỐP
28 tháng Chín 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ chữ ký nhận: "6 tháng Mười 1921 đã nhận được thư của Lê-nin đề ngày 28 tháng Chín — Đ. Ri-a-da-nốp".

GỬI M. I. PHRUM-KIN
29 tháng Chín 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 911 có dòng chữ: "Gửi Phrum-kin - thư dán kín".

GỬI I. V. XTA-LIN
29 tháng Chín 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 1521b với bút tích của V. I. Lê-nin: "*Gửi đồng chí Xta-lin* (thư của Lê-nin)".

GỬI I. V. XTA-LIN
30 tháng Chín 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 1528b với bút tích của V. I. Lê-nin: "*Gửi đồng chí Xta-lin* (thư của Lê-nin)" và chữ ký nhận thư của Xta-lin.

GỬI L. Đ. TƠ-RỐT-XKI
1 tháng Mười 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 923 có dòng chữ: "Gửi Tơ-rốt-xki - phong bì dán kín".

GỬI I. V. XTA-LIN
3 tháng Mười 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 1547b với bút tích của V. I. Lê-nin: "*Gửi đồng chí Xta-lin* (thư của Lê-nin)" và chữ ký nhận thư của Xta-lin. Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 926 có dòng chữ: "Gửi Xta-lin - phong bì dán kín".

GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN
3 tháng Mười 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì thư số 1548b với bút tích của V. I. Lê-nin: "Gửi đồng chí Tsi-tsê-rin (thư của Lê-nin)".

GỬI B. I. RANH-XTANH
4 tháng Mười 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 929 có dòng chữ: "Gửi Ranh-xtanh — phong bì dán kín".

GỬI TỔNG CỤC CÔNG NGHIỆP NHIÊN LIỆU
4 tháng Mười 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 930 có dòng chữ: "Gửi Tổng cục công nghiệp nhiên liệu (sao gửi phòng kim khí) về việc cung cấp than cốc cho Công trường Ca-si-ra".

GỬI N. A. XÊ-MA-SCÔ
7 tháng Mười 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì thư số 942/1580b của V. I. Lê-nin gửi N. A. Xê-ma-scô. Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 942 có dòng chữ: "Gửi Xê-ma-scô — phong bì dán kín (không có bản sao)".

GỬI L. Đ. TƠ-RỐT-XKI
8 tháng Mười 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 947 có dòng chữ: "Gửi Tơ-rốt-xki - phong bì dán kín".

GỬI I.A. E. RÚT-DU-TÁC
8 tháng Mười 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 948 với bút tích của V. I. Lê-nin: "*Gửi đồng chí Rút-du-tác* (thư của Lê-nin)" và chữ ký nhận thư của Rút-du-tác. Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 948 có dòng chữ: "Gửi Rút-du-tác — phong bì dán kín".

GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP
8 tháng Mười 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 949 có dòng chữ: "Gửi Mô-lô-tốp — phong bì dán kín".

GỬ P. A. DA-LU-TXƠ-KI
8 tháng Mười 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì thư số 1420/163 của V. I. Lê-nin gửi P. A. Da-lu-tơ-ki.

GỬ G. M. CỜ-GI-GIA-NỐP-XKI
11 tháng Mười 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì thư số 956/1613b của V. I. Lê-nin gửi G. M. Cờ-gi-gia-nốp-xki. Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 956 có dòng chữ: "Gửi Cờ-gi-gia-nốp-xki — thư của Vl. I-l. về bản báo cáo của Đô-vga-lép-xki về đám cháy ở Pê-tơ-rô-grát".

GỬ L. B. CRA-XIN
11 tháng Mười 1921

Thư do V. I. Lê-nin viết để trả lời thư của L. B. Cra-xin đề ngày 25 tháng Chín 1921. Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 957 với bút tích của V. I. Lê-nin: "Gửi đến Bộ dân ủy ngoại giao cho đồng chí Goóc-bu-nốp với yêu cầu chuyển cho đồng chí *Cra-xin ở Lu-an-đôn* (nếu đồng chí này không có mặt ở đó thì đưa cho đồng chí *Béc-din*) (thư của Lê-nin)" và chữ ký nhận thư của Cra-xin ngày 25 tháng Mười 1921, đồng thời có chữ ký nhận thư của P. P. Goóc-bu-nốp và chữ ký của phòng liên lạc ngoại giao thuộc Bộ dân ủy ngoại giao nhận chuyển thư tới Luân-đôn ngày 17 tháng Mười 1921. Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 957 có dòng chữ: "Gửi đến Luân-đôn cho Cra-xin, qua Goóc-bu-nốp P. P. phong bì dán kín của Lê-nin".

GỬ L. Đ. TƠ-RỐT-XKI
12 tháng Mười 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 959 có dòng chữ: "Gửi Tơ-rốt-xki — mật về bức thư của Brôn-xki (không có bản sao)".

GỬ L. V. NÔ-VI-TXƠ-KI
13 tháng Mười 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 963 có dòng chữ: "Gửi Nô-vi-tơ-ki — phong bì dán kín".

GỬ PRÊ-Ô-BRA-GIEN-XKI¹⁾
14 tháng Mười 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì thư số 973/1636 của V. I. Lê-nin gửi Prê-ô-bra-gien-xki. Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 973 có dòng chữ: "Gửi Prê-ô-bra-gien-xki — phong bì dán kín".

GỬ N. N. CRE-XTIN-XKI
15 tháng Mười 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 979 có dòng chữ: "Gửi Cre-xtin-xki — nhận xét về bức thư của I-gna-chi-ép có gửi kèm theo bức thư (phong bì dán kín)".

GỬ I. I. RÁT-TSEN-CÔ
16 tháng Mười 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 982 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Rát-tsen-cô — bức thư tiếng Anh của Phran-cơ (Sorin) Đô-rin với bút tích của Vl. I-lích yêu cầu trả lời — Tsi-bra-ri-ô là ai mà được nói đến và ai là Đô-rin".

GỬ N. I. BU-KHA-RIN
17 tháng Mười 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 983 có dòng chữ: "Gửi Bu-kha-rin — phong bì dán kín".

GỬ I. X. UN-SLÍCH-TƠ
17 tháng Mười 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn có chữ ký của Un-slich-tơ khi nhận bức thư "trao

1) Hình như gửi cho E. A. Prê-ô-bra-gien-xki.

tận tay người nhận" của V. I. Lê-nin số 1677/992. Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 992 có dòng chữ: "Gửi Un-slích-tơ: phong bì dán kín".

GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP
17 tháng Mười 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì với bút tích của V. I. Lê-nin: "**Gấp**, gửi đồng chí **Mô-lô-tốp** bức thư của tôi và tất cả các tài liệu về công việc của *Rút-ghéc-xơ* (thư của Lê-nin)" và chữ ký nhận thư của Mô-lô-tốp ngày 17 tháng Mười.

GỬI T. I. XÊ-ĐEN-NI-CỐP
18 tháng Mười 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 1001 có dòng chữ: "Gửi Xê-đen-ni-cốp - phong bì dán kín".

GỬI I. X. UN-SLÍCH-TƠ
19 tháng Mười 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 1703 với bút tích của V. I. Lê-nin: "Gửi Ủy ban đặc biệt toàn Nga cho đồng chí *Un-slích-tơ* (thư của Lê-nin). *Trao tận tay*. **Gấp**" và chữ ký nhận thư của Un-slích-tơ ngày 19 tháng Mười 1921 lúc 22 giờ 30 phút.

GỬI P. P. GOÓC-BU-NỐP
20 hoặc 21 tháng Mười 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 1722b với bút tích của V. I. Lê-nin: "Gửi *Bộ dân ủy ngoại giao* cho *P. P. Góóc-bu-nốp* (thư của Lê-nin)".

GỬI L. Đ. TƠ-RỐT-XKI
21 tháng Mười 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 1013/1733b với bút tích của

V. I. Lê-nin: "Gửi đồng chí *Tơ-rốt-xki*. (*trao tận tay*) (thư của Lê-nin)". Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 1013 có dòng chữ: "Gửi *Tơ-rốt-xki* - gói dán kín".

GỬI X. RÚT-GHÉC-XƠ
24 tháng Mười 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 1024 có dòng chữ: "Gửi *Rút-ghéc-xơ* — phong bì dán kín".

GỬI G. M. CỜ-GI-GIA-NỐP-XKI
24 tháng Mười 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 6631 với bút tích: "Gửi đồng chí *Cờ-gi-gia-nốp-xki* (tuyệt mật, chỉ trao thư khi có chữ ký của chính người nhận) thư của đồng chí Lê-nin".

GỬI G. I. LÔ-MỐP
24 tháng Mười 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì thư của V. I. Lê-nin gửi G. I. Lô-mốp số 306đ/6631.

GỬI M. M. LA-SÊ-VÍCH
25 tháng Mười 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì thư số 6631 của V. I. Lê-nin gửi M. M. La-sê-vích.

GỬI I. V. XTA-LIN
25 tháng Mười 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 1028/1766b với bút tích của V. I. Lê-nin: "Gửi đồng chí *Xta-lin* (thư của Lê-nin)". Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 1028 có dòng chữ: "Gửi đồng chí *Xta-lin* (gói dán kín)".

GỬI I. X. UN-SLÍCH-TƠ
25 tháng Mười 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ được chữ ký nhận của I. X. Un-slich-tơ hồi 20 giờ 35 phút ngày 25 tháng Mười 1921 thư của V. I. Lê-nin "(mật)" số 1029/1767b. Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 1029 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Un-slich-tơ (phong bì dán kín)".

GỬI C. B. RA-ĐẾCH
26 tháng Mười 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 1033 có dòng chữ: "Gửi Ra-đếch - về công việc của ủy ban do Ban chấp hành trung ương đảng thành lập để bàn về vấn đề trả lương cho những người giữ trách nhiệm ở nước ngoài (sổ vào số 1371)".

GỬI M. V. PHRUN-ĐÊ
26 tháng Mười 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 1776b với bút tích của V. I. Lê-nin: "*Trao tận tay cho đồng chí Phrun-dê* (yêu cầu chuyển tiếp cho người nhận đã ghi trong thư) (thư của Lê-nin)". Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 1033 có dòng chữ: "Gửi Phrun-dê — phong bì dán kín".

GỬI L. V. NÔ-VI-TXƠ-KI
27 tháng Mười 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì thư số 1037/1798b của V. I. Lê-nin gửi L. V. Nô-vi-txơ-ki. Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 1037 có dòng chữ: "Gửi đồng chí Nô-vi-txơ-ki (phong bì dán kín)".

GỬI A. A. XÔN-TXƠ
29 tháng Mười 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 1047 có dòng chữ: "Gửi Xôn-txơ — phong bì dán kín".

GỬI L. Đ. TƠ-RỐT-XKI
31 tháng Mười 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 1048/16b với bút tích của V. I. Lê-nin: "*Gửi đ. đ. Tơ-rốt-xki* (thư của Lê-nin)". Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 1048 có dòng chữ: "Gửi Tơ-rốt-xki — về việc vượt biên giới U-cra-i-na và việc phản đối của Cr. (gói mật)".

GỬI N. Ô-XIN-XKI
31 tháng Mười 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì thư số 1051/21b của V. I. Lê-nin gửi N. Ô-xin-xki. Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 1051 có dòng chữ: "Gửi Ô-xin-xki — nhận xét bài báo của đồng chí ấy về vấn đề hợp tác hóa nông nghiệp và về những nông dân nghèo (sổ vào số 1390)".

GỬI P. A. DA-LU-TXƠ-KI
3 tháng Mười một 1921

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin còn giữ phong bì số 40b với bút tích của V. I. Lê-nin: "*Gấp, trao tận tay đồng chí Da-lu-txơ-ki* (thư của Lê-nin)" và chữ ký nhận thư của Da-lu-txơ-ki ngày 3 tháng Mười một lúc 9 giờ 35 phút tối.

GỬI PH. PLÁT-TEN
3 tháng Mười một 1921

Trong sổ đăng ký những tài liệu gửi đi của V. I. Lê-nin ghi số 1059 có dòng chữ: "Gửi Plát-ten (bức thư gửi V. I. với yêu cầu chuyển ngay cho Plát-ten)".

CHÚ THÍCH

- 1 Bức điện này viết trả lời bức thư của một nhóm những người cộng sản của tổ chức Xa-ma-rơ-can-đơ "Gửi người chiến sĩ số một của đội quân cách mạng cộng sản thế giới", viết ngày 15 tháng Sáu 1921, trong đó những người cộng sản đã nhiệt liệt chào mừng V. I. Lê-nin và tán thành chính sách kinh tế mới. Ngoài bì thư Lê-nin ghi nhiệm vụ giao cho thư ký đề ngày 27 tháng Sáu 1921: "**Gấp.** Gửi điện cho họ để cảm ơn và hoan nghênh. Gửi dự thảo cho tôi" (Văn tập Lê-nin, tiếng Nga, t. XX, tr. 117). Dự thảo bức điện trả lời do Ban thư ký Hội đồng bộ trưởng dân ủy viết ra trên cơ sở những chỉ thị của Lê-nin. — 1.
- 2 Ngày 20 tháng Bảy 1921 Hội đồng lao động và quốc phòng đã thông qua quyết định, trong đó đưa ra những biện pháp nhằm khắc phục việc chậm chuyển những bức điện có liên quan tới ngành công nghiệp cá và vận chuyển cá. — 4.
- 3 Bức điện, chắc là được thảo ra tại Bộ dân ủy lương thực, trong đó có lời phê nhận của ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy lương thực A. B. Kha-la-tốp và chỗ sửa chữa của bộ trưởng Bộ dân ủy lương thực A. Đ. Txi-u-ru-pa. — 4.
- 4 Ngày 29 tháng Sáu 1921 Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga đã nghiên cứu đề nghị của A. M. Goóc-ki về việc thành lập Ủy ban cứu đói toàn Nga, và trên nguyên tắc đã tán thành lời đề nghị đó. Tham gia vào trong ủy ban đó, ngoài các đại diện Chính quyền xô-viết, cần có những "nhà hoạt động xã hội" tư sản (N. M. Ki-skin, E. Đ. Cu-xcô-va, X. N. Prô-cô-pô-vích và những người khác). Để không cho những người này dùng cơ quan nói trên vào những mục đích phản cách mạng của họ, ngày 12

tháng Bảy Bộ chính trị đã thông qua kế hoạch thành lập nhóm cộng sản trong ủy ban.

Ủy ban cứu đói toàn Nga được thành lập ngày 21 tháng Bảy 1921 và song song tồn tại với Ủy ban cứu đói trung ương trực thuộc Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga, được thành lập theo quyết định ngày 17 tháng Hai 1921 của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga. Nhưng những phần tử chống xô-viết trong ủy ban đã thực hiện một chính sách phản cách mạng, đã tìm mọi cách phá hoại ngấm tổ chức giúp những người bị đói. Ngày 27 tháng Tám 1921, sau việc đa số trong ủy ban từ chối thi hành đề nghị của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga về việc đưa lực lượng chính về địa phương để giúp những người bị đói, ủy ban đã bị giải tán. Về Ủy ban cứu đói toàn Nga, xem tập này, các tài liệu 41, 229. — 5.

- 5 Những dòng chữ viết trên bức thư của thứ trưởng Bộ dân ủy giáo dục E. A. Lit-ken-xơ, người đã thông báo cho biết rằng việc in các sách giáo khoa đến đầu năm học tạm dừng lại. — 7.
- 6 Việc xây dựng Nhà máy điện khu vực Ca-si-ra bắt đầu từ tháng Hai 1919 và theo kế hoạch thì phải hoàn thành vào cuối năm 1921. Nhưng vì có những khó khăn lớn nên đợt đầu của Nhà máy điện quốc gia Ca-si-ra (12 nghìn ki-lô-oát) bắt đầu sản xuất ngày 4 tháng Sáu 1922.
V. I. Lê-nin rất coi trọng công trình xây dựng này và rất chú ý theo dõi tiến trình của nó, kiểm tra việc cung cấp những vật liệu cần thiết, nhân lực, nhiên liệu, trang bị cho công trường được tiến hành như thế nào. Điều đó được thể hiện trong hàng loạt tài liệu trong tập này (xem các tài liệu 67, 68, 77, 182, 267, 292, 301, 339, 370, 398, 474, 475, 509, 519; Phụ lục 4, 7, 11, 12, 13, 15, 16, v. v.). — 7.
- 7 Có ý nói về cuộc hội đàm với Công ty cổ phần các nhà máy sản xuất ổ bi Thụy-điển ở Ghê-tê-boóc - SKF, về việc ký hợp đồng tô nhượng. Ngày 18 tháng Mười 1921 Hội đồng bộ trưởng dân ủy đã bác bản dự thảo hợp đồng tô nhượng do Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao đệ trình vì công ty SKF đã không công nhận quyền sở hữu của Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga đối với các kho ổ bi đã được quốc hữu hóa. Vấn đề đó đã được thảo luận tại các phiên họp của Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga ngày 20 và 27 tháng Mười. Bộ chính trị đưa ra ý

kiến tiếp tục đàm phán với công ty SKF. Hợp đồng với công ty này đã được ký vào tháng Tư 1923.

Về vấn đề này còn có thể xem tập này, các tài liệu 187, 252, 428, 459, 460, 477. — 8.

- 8 Trong đoạn đầu của bức thư, V. I. Lê-nin đã đưa ra nhận xét về bản sơ thảo thứ nhất bài báo của G. M. Cờ-gi-gia-nốp-xki "Gửi các nhà phê bình của chúng ta" viết để trả lời bài báo "Những bí mật của nền công nghiệp xô-viết" của I-u. La-rin đăng trên báo "Sự thật" ngày 9 tháng Sáu 1921, trong đó phê bình cách làm việc của Ủy ban kế hoạch nhà nước. G. M. Cờ-gi-gia-nốp-xki viết cho V. I. Lê-nin: "Lúc đó do chưa suy nghĩ chín chắn nên tôi đã viết một bài báo "Gửi các nhà phê bình của chúng ta", nhưng sau đó thấy nó có vẻ chàm biếm quá và đã quyết định bỏ đi; nếu đồng chí có phút nào rỗi rãi để đọc giải trí, đồng chí hãy để mắt tới nó xem..." (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô). Sau đó G. M. Cờ-gi-gia-nốp-xki viết lại bài báo đó (xem tập này, tài liệu 298).

Phần thứ hai của bức thư (từ dòng "Còn để báo cáo với Hội đồng lao động và quốc phòng thì") là những đề nghị của Lê-nin đối với bản báo cáo của G. M. Cờ-gi-gia-nốp-xki tại Hội đồng lao động và quốc phòng về công việc của Ủy ban kế hoạch nhà nước. Bản báo cáo được trình bày ngày 8 tháng Bảy 1921. — 9.

- 9 Tháng Tư 1921 thành lập Ủy ban khoa học đặc trách biên soạn bản đồ giáo khoa do V. Đ. Cai-xa-rốp làm chủ tịch. Kế hoạch công việc do V. I. Lê-nin đề nghị trong thư gửi cho M. P. Pa-vlô-vích ngày 31 tháng Năm 1921 (xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 52, tài liệu 388).

Tháng Sáu 1921 để biên soạn và xuất bản tập bản đồ, đã tuyển lựa cán bộ của đoàn đại diện xô-viết tại Đức là nhà kinh tế học P. L. Lapin-xki. Lê-nin rất quan tâm đến quá trình tiến hành công việc này (xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 52, các tài liệu 410, 471 và tập này, các tài liệu 17, 206, 265, 290, 309).

Nhiệm vụ nói trên được Lê-nin viết lên bản báo cáo của V. Đ. Cai-xa-rốp về tập bản đồ giáo khoa (xem Văn tập Lê-nin, tiếng Nga, t. XX, tr. 321 - 322). Trong bản báo cáo đó còn có bút tích sau đây của V. I. Lê-nin: "Về tập bản đồ chủ nghĩa đế quốc giao cho **Phô-ti-ê-va**, xem mục 2". Trong § 4 của bản báo cáo đề nghị tổ chức việc ra nước ngoài công tác để thu thập tài liệu cần thiết cho việc

chuẩn bị tập bản đồ. Công việc chuẩn bị tập bản đồ bị kéo dài, và trong thời gian đó việc xuất bản không thực hiện được. — 13.

- 10 Những thư từ của V. I. Lê-nin gửi cho Bô-gu-mia Smê-ran, một trong những người sáng lập ra Đảng cộng sản Tiệp-khắc, được viết tại một trong những phiên họp của Đại hội III Quốc tế cộng sản nhân việc chuẩn bị cho bản báo cáo về sách lược của Đảng cộng sản (b) Nga mà Lê-nin đã đọc tại phiên họp 17 của đại hội ngày 5 tháng Bảy 1921 (xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 41 - 66). — 14.
- 11 "*Vorwärts*" ("Tiến lên") — cơ quan ngôn luận của các nhà dân chủ - xã hội cánh tả nước Áo, xuất bản ở Rây-khen-béc từ năm 1911 đến hết năm 1934. Từ năm 1921 tờ báo trở thành cơ quan ngôn luận của Đảng cộng sản Tiệp-khắc (bộ phận ở Đức). — 14.
- 12 Tài liệu được viết trên bản báo cáo của thứ trưởng Bộ dân ủy lương thực — N. P. Bri-u-kha-nốp — và thứ trưởng Bộ dân ủy ngoại thương A. M. Lê-gia-va gửi lên Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga, thông báo về khả năng có thể mua được ở miền Đông - Bắc Ba-tư 5 triệu pút lúa mì và yêu cầu chi cho khoản đó 4 triệu rúp bằng bạc. Ngày 6 tháng Bảy 1921 các ủy viên Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga đã tán thành đề nghị đó.
Ngày 18 tháng Bảy Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy đã xuất cho Bộ dân ủy ngoại thương 4 triệu rúp. — 14.
- 13 Có ý nói về các tài liệu sau đây về thống kê sự phân chia đất thuộc địa và các nguồn nguyên liệu: Xu-pan. "Die territoriale Entwicklung der europäischen Kolonien", nhà xuất bản Péc-te-xơ ở Gốt-tơ, bản đồ Béc-tô-lô-mi-ô nói về thương mại quốc tế và niên giám hàng hải Đức "Nauticus". Những cuốn sách này được liệt kê trong tài liệu tham khảo của C. Ra-đếch, mà trên đó đã được viết lên bức thư ngắn này. — 15.
- 14 Có ý nói về việc thượng nghị sĩ Mỹ Giô-giép Phrăng-xơ sang thăm nước Nga xô-viết. Ngày 15 tháng Bảy 1921 V. I. Lê-nin đã tiếp thượng nghị sĩ và nói chuyện với ông ta (xem tập này, tài liệu 59). — 15.
- 15 Có ý nói về ủy ban của Hội đồng lao động và quốc phòng do I. T. Xmin-ga đứng đầu, được thành lập theo quyết nghị của Hội đồng

lao động và quốc phòng ngày 8 tháng Bảy 1921 để giải quyết các vấn đề liên quan tới việc làm tăng năng suất của ngành dầu mỏ ở Ba-cu và Grô-dơ-nưi, và cả vùng mỏ than đá Đô-ne-txơ.

Về vấn đề này còn có thể xem tập này, các tài liệu 222, 411, 412. — 17.

- 16 Có ý nói về mâu thuẫn giữa Tổng cục công nghiệp đánh cá (chủ tịch là A. I. Pô-chi-a-ép) và Bộ dân ủy lương thực. Thực chất sự bất đồng của họ là ở chỗ Tổng cục công nghiệp đánh cá đòi đưa tổng cục của mình vào hệ thống các tổng cục của Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao, còn Bộ dân ủy lương thực muốn giữ quyền lãnh đạo Tổng cục công nghiệp đánh cá thuộc về mình.

Ngày 7 tháng Bảy 1921 một ủy ban của Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga, được thành lập để giải quyết mâu thuẫn, đã quyết định để Tổng cục công nghiệp đánh cá trong Bộ dân ủy lương thực và buộc những người lãnh đạo của hai cơ quan làm việc phối hợp chặt chẽ với nhau và thiết lập quan hệ bình thường.

V. I. Lê-nin yêu cầu phải giải quyết ngay mâu thuẫn vì sự xích mích ở trung ương đã làm ảnh hưởng xấu đến công việc của bộ máy cấp dưới. Xem trao đổi thư từ về vấn đề này (tập này, các tài liệu 50, 97, 98, 99, 101, 102, 119, 136). — 18.

- 17 Có ý nói bài nói chuyện của Lê-nin về vấn đề Tiệp-khắc ngày 6 tháng Bảy 1921 tại tiểu ban về sách lược của Đại hội III Quốc tế cộng sản. — 18.
- 18 Có ý nói việc gì, vẫn chưa xác định được. — 18.
- 19 Có ý nói những bức thư nào, vẫn chưa xác định được. — 20.
- 20 Trong bản báo cáo của đồng chí V. X. Đô-vga-lép-xki gửi cho V. I. Lê-nin ngày 13 tháng Bảy 1921 thông báo về những biện pháp đã được áp dụng nhân có việc bức điện gửi đi Ba-khơ-mút bị chậm trễ. — 22.
- 21 Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga ngày 9 tháng Bảy 1921 đã thông qua quyết nghị sau: "Cho phép đồng chí Lê-nin nghỉ phép một tháng và trong thời gian nghỉ phép chỉ có quyền có mặt ở các phiên họp của Bộ chính trị (nhưng không phải họp Hội đồng bộ trưởng dân ủy và Hội đồng lao động và quốc phòng, trừ những trường hợp đặc biệt — theo quyết định của Ban bí thư Ban chấp hành trung ương)". — 22.

- 22 Bức thư ngắn này viết trên thư của G. V. Tsi-tse-rin đề ngày 9 tháng Bảy 1921, trong đó thông báo đề nghị của người đại diện Hội chữ thập đỏ quốc tế là Phri-tô-phơ Nan-xen về việc gửi thực phẩm cho nhân dân Pê-tơ-rô-grát với điều kiện phải để cho người đại diện nước ngoài tham gia giám sát việc phân phối thực phẩm đó (xem tập này, chú thích 25). — 23.
- 23 Ngày 9 tháng Bảy 1921 Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga thông qua nghị quyết "Về việc tăng cường công tác lương thực" như sau: "Phê chuẩn cho Bộ tổ chức cần thiết phải lấy một số lượng tối đa những người cộng sản và, trong trường hợp ngoại lệ, lấy những đồng chí khác đặc biệt có trách nhiệm, tạm ngừng công việc của mình, ra làm công tác lương thực, thậm chí có thể tạm thời phải đóng cửa 9/10 một loạt phòng ban của các cơ quan hoặc cả các bộ dân ủy hoàn toàn không quan trọng lắm". — 23.
- 24 Có ý nói về những sửa đổi của V. I. Lê-nin vào bản dự thảo đề cương của Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao về việc thực hiện những nguyên tắc của chính sách kinh tế mới đã được đoàn chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao thông qua ngày 6 tháng Bảy 1921 (xem Văn tập Lê-nin, t. XX, tr. 102 - 106). Văn bản dự thảo đề cương có những chỗ sửa chữa của Lê-nin đã được gửi cho G. M. Cro-gi-gi-anốp-xki, I. T. Xmin-ga, N. P. Bri-u-kha-nốp, A. M. Lê-gia-va, V. A. A-va-nê-xốp và V. V. Smít. Ngày 11 tháng Bảy 1921 đoàn chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao nghiên cứu lại bản dự thảo đề cương, thông qua nó và chuyển lên Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga để thảo luận. Ngày 12 tháng Bảy 1921 đề cương của Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao được đem ra nghiên cứu trong Hội đồng bộ trưởng dân ủy, và ngày 16 tháng Bảy - trong Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga. Bộ chính trị thông qua đề cương dùng làm cơ sở và cử ra một tiểu ban để hiệu đính nó. Tiểu ban này đã đưa ra một phương án mới của bản đề cương và V. I. Lê-nin cũng lại đã sửa chữa (xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 89 - 90). Bản dự thảo này đã được thảo luận ngày 23 tháng Bảy tại cuộc họp của đảng đoàn cộng sản của các ban chấp hành trung ương công đoàn, đoàn chủ tịch Hội đồng các công đoàn tỉnh Mát-xcơ-va và những người đại diện công đoàn Pê-tơ-rô-grát. Cuộc họp đã thông qua bản đề cương dùng làm cơ sở và cử ra một tiểu ban, tiểu ban này đã cùng với tiểu ban của Ban chấp hành trung ương đảng hiệu đính xong hoàn

toàn bản đề cương. Ngày 9 tháng Tám bản đề cương đã được thông qua tại hội nghị toàn thể Ban chấp hành trung ương đảng và cũng trong ngày đó đã được Hội đồng bộ trưởng dân ủy thông qua như một đạo luật với tên gọi là "Huấn thị của Hội đồng bộ trưởng dân ủy về việc thực hiện những nguyên tắc của chính sách kinh tế mới" (xem "Chỉ thị của Đảng cộng sản Liên-xô và Chính phủ xô-viết về những vấn đề kinh tế", bản tiếng Nga, t. 1, Mát-xcơ-va, 1957, tr. 254 - 259).

Về vấn đề này còn có thể xem tập này, các tài liệu 32, 33, 34. — 24.

- 25 Dòng chữ viết trên bức thư của bí thư Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga V. M. Mô-lô-tốp, trong đó đưa ra để lấy biểu quyết của các ủy viên Bộ chính trị hai đề nghị: 1) về việc ủy nhiệm cho tiểu ban của P. A. Bô-gđa-nốp và G. V. Txư-pê-rô-vích soạn dự thảo hợp đồng với công-xoóc-xi-om của Đức về việc tham gia khôi phục công nghiệp kim khí ở Pê-tơ-rô-grát; 2) đề nghị của Phri-tô-phơ Nan-xen về việc gửi lương thực cho nhân dân Pê-tơ-rô-grát. Ngày 11 tháng Bảy 1921 Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga đã thông qua những đề nghị này. — 27.
- 26 Những bức thư ngắn gửi V. A. Xmô-li-a-ni-nốp viết về vấn đề chuẩn bị cho đội Các-xơ đưa hàng hóa tới Xi-bi-ri, đến các cửa sông Ô-bơ và Ê-ni-xây nhằm tổ chức việc trao đổi hàng hóa với công-xoóc-xi-om Thụy-điển. Phó chủ tịch Ủy ban cách mạng Xi-bi-ri X. E. Tsu-txơ-ca-ép trong bức điện gửi cho V. I. Lê-nin ngày 8 tháng Bảy 1921 đã tỏ ra nghi ngờ kết quả của đội Các-xơ do việc L. B. Cra-xin hủy bỏ bản hợp đồng ký với Thụy-điển và do việc mua hàng của người Anh.
- Ngày 14 tháng Bảy 1921 theo sự ủy nhiệm của V. I. Lê-nin V. A. Xmô-li-a-ni-nốp cùng với L. B. Cra-xin viết thư ngắn trả lời cho X. E. Tsu-txơ-ca-ép trong đó nói về các biện pháp đã được tiến hành nhằm đảm bảo cho đội. — 28.
- 27 Những bức thư ngắn in ở đây, viết nhân việc in "Huấn thị của Hội đồng bộ trưởng dân ủy và Hội đồng lao động và quốc phòng gửi các cơ quan xô-viết địa phương" bị chậm trễ. V. I. Lê-nin viết bản dự thảo "Huấn thị của Hội đồng lao động và quốc phòng" vào tháng Năm 1921 (xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ,

Mát-xcơ-va, t. 43, tr. 319 - 349). Sau khi thảo luận rộng rãi, bản dự thảo đó đã được Đoàn chủ tịch Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga phê chuẩn ngày 30 tháng Sáu 1921 với tên gọi "Huấn thị của Hội đồng bộ trưởng dân ủy và Hội đồng lao động và quốc phòng gửi các cơ quan xô-viết địa phương". Lê-nin thúc giục in bản đó (xem tập này, các tài liệu 53, 91, 92). Sau khi được giải thích là việc chậm in tài liệu này không phải do nhà in, mà do phải sửa nhiều trong bản dập thử, trong bức thư gửi V. A. A-va-nê-xốp và P. I. Pô-pốp ngày 14 tháng Bảy 1921, Lê-nin đã đề nghị chọn người sửa bài có trách nhiệm.

Khi "Huấn thị" vừa được in xong, Lê-nin đã quan tâm đến việc gửi bản đó đến các địa phương. "Ghi chép và suy nghĩ xem, — Lê-nin khuyên V. A. Xmô-li-a-ni-nốp, - chúng ta nên kiểm tra thế nào để biết được tất cả các tổng đã có chưa?" (xem "Hồi ký về Vla-đi-mia I-lích Lê-nin", phần 3, tiếng Nga, 1960, tr. 314). — 30.

- 28 Trong báo cáo gửi V. I. Lê-nin ngày 15 tháng Bảy 1921 R. A. Pê-téc-xôn, người phụ trách quản trị Crem-li, thông báo về những biện pháp đã được áp dụng, nhất là việc tổ chức kiểm tra phòng thường trực nhiều lần trong một ngày. — 31.
- 29 Bức thư ngắn viết tại phiên họp của Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga ngày 12 tháng Bảy 1921 nhân cuộc thảo luận vấn đề về Ủy ban cứu đói toàn Nga. N. A. Xê-ma-scô phát biểu phản đối việc thành lập ủy ban, với lý do là bọn men-sê-vích và các đảng viên đảng xã hội chủ nghĩa - cách mạng có thể lợi dụng ủy ban này để hoạt động chống Chính quyền xô-viết. Để khắc phục điều đó, Bộ chính trị đồng ý kế hoạch thành lập trong ủy ban đó một nhóm cộng sản và quyết định đưa vào đoàn chủ tịch của ủy ban này chỉ một số lượng có hạn những nhà "hoạt động xã hội" tư sản. — 31.
- 30 Chủ tịch Cục dầu mỏ A-déc-bai-gian A. P. Xê-rê-brốp-xki trong bức thư ngắn gửi V. I. Lê-nin ngày 8 tháng Bảy 1921 đã thông báo về tình hình khó khăn của công nghiệp dầu mỏ Ba-cu và đề ra một loạt biện pháp cần thiết để đưa sản xuất vào nề nếp. — 32.
- 31 Trong buổi nói chuyện với A. A. Cô-rô-xtê-lép, ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy thanh tra công nông vào đầu tháng Bảy 1921, Lê-nin đề nghị thành lập Ủy ban hỗ trợ các cơ quan kinh tế trực thuộc Bộ dân ủy thanh tra công nông. Về vấn đề này Cô-rô-xtê-lép phải làm một bản báo cáo đọc tại phiên họp đoàn chủ tịch Xô-viết

Mát-xơ-va. Nhưng báo cáo của ông không được tổ chức theo thời hạn quy định ban đầu, vì nó trùng với thời gian khai mạc Đại hội III các Xô-viết tỉnh. Bản báo cáo của Cô-rô-xtê-lép đã được Ban chấp hành mới của Xô-viết Mát-xơ-va nghe ngày 15 tháng Bảy 1921.

Lê-nin rất coi trọng hoạt động của Ủy ban hỗ trợ các cơ quan kinh tế và yêu cầu phải thường xuyên thông báo cho Người về tiến trình công việc của ủy ban đó (xem tập này, các tài liệu 115, 133). — 33.

- 32 Tài liệu này viết nhân bức thư của một đảng viên cộng sản - chiến sĩ Hồng quân I. A. Xê-mi-an-ni-cốp, trong đó đồng chí này báo cáo với V. I. Lê-nin về những việc làm lãng phí, tham ô và lạm quyền của các cán bộ lương thực và của những đảng viên cộng sản giữ trọng trách ở vùng sông Đôn. Đồng chí ấy đề nghị mau chóng thực hiện biện pháp ngăn chặn những điều tồi tệ đang gây công phần trong công nhân và nông dân. — 35.

- 33 Về sự đánh giá của Lê-nin về đảng thứ ba ở Mỹ - Liên đoàn công nông hay Liên đoàn công nhân - phéc-mi-ê - hãy xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xơ-va, t. 44, tr. 362 - 363.

Trong bức thư trả lời ngày 14 tháng Bảy 1921 M. M. Bô-rô-đin thông báo rằng trên cơ sở những tài liệu hiện có ông sẽ viết trong vòng 5 ngày một bản báo cáo. Trên bức thư của Bô-rô-đin, Lê-nin đã ghi nhiệm vụ giao cho thư ký: "Yêu cầu một tuần nữa nhắc tôi việc này. 14. VII. Lê-nin", sau đó Người lại xóa đi và viết: "đưa vào hồ sơ lưu".

Sau khi nhận được báo cáo của Bô-rô-đin, Lê-nin viết trả lời (xem tập này, tài liệu 116). — 36.

- 34 Ở đây nói về ủy ban được thành lập tháng Năm 1921 theo sáng kiến của V. I. Lê-nin, dưới sự chủ tọa của A. G. Sli-khte để kiểm tra chi tiết công việc của Cục bảo quản tài sản quý của nhà nước (trực thuộc Bộ dân ủy tài chính) và tổ chức lại công việc bảo quản các tài sản quý của nhà nước. Về vấn đề này còn có thể xem tập này, các tài liệu 129, 191. — 36.

- 35 Những tài liệu in ở đây viết trên mặt trái bức điện đánh đi từ Ta-sken của chủ tịch ủy ban thuộc Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga và Hội đồng bộ trưởng dân ủy nước Cộng

hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga phụ trách các vấn đề Tuốc-ke-xtan M. P. Tôm-xki, gửi ngày 12 tháng Bảy 1921, thông báo về nạn lụt ở An-ma - A-ta. Vì bị nhiều kỹ thuật nên bức điện ghi lại không đạt, một vài chỗ không hiểu được. Vì vậy Lê-nin đã chỉ thị là cần phải "yêu cầu sửa lại ngay". — 37.

- 36 Trên tài liệu có viết thêm: "Gửi điện văn bằng điện thoại nói rõ là V. I. muốn nhận trả lời ngay chiều nay". Ngày 14 tháng Bảy 1921, biên bản của phiên họp ủy ban của Ban chấp hành trung ương để giải quyết mâu thuẫn giữa Tổng cục công nghiệp đánh cá và Bộ dân ủy lương thực đã được gửi cho Lê-nin. — 38.

- 37 Những dòng chữ này viết trên bức thư của A. A. I-óp-phê, trong đó ở phần đầu ông phát biểu dự kiến của mình về việc lựa chọn cán bộ và một số vấn đề xây dựng đảng và nhà nước. Trên bức thư này có những chỗ đánh dấu và gạch dưới của Lê-nin (xem Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô). Đặc biệt Lê-nin gạch dưới những chỗ viết về việc nhà tổ chức biết cách lựa chọn cán bộ, và ngoài lề thư viết: "đúng!".

Trong phần hai của bức thư I-óp-phê đề cập đến công tác của bản thân và đề nghị thành lập ủy ban chính sách đối ngoại để phối hợp hành động của Bộ dân ủy ngoại giao với Bộ dân ủy ngoại thương và Bộ dân ủy tài chính. — 38.

- 38 Bức thư ngắn trả lời thư của A. A. Cô-rô-xtê-lép, trong đó ông giải thích vì sao Ủy ban hỗ trợ các cơ quan kinh tế vẫn chưa bắt tay vào công việc, nhất là với lý do cho tới nay việc cung cấp tập thể cho công nhân vẫn chưa được tiến hành ở các xí nghiệp của Mát-xơ-va và Pê-tơ-rô-grát. — 41.

- 39 Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy ngày 14 tháng Bảy 1921 đã thông qua nghị quyết sau đây: "Trao trách nhiệm cho đồng chí Vê-tô-skin, chủ tọa phiên họp của Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy ngày 11/VII, giải đáp câu hỏi về: 1) bằng con đường nào mà những tin này lại xuất hiện trên báo "Đời sống kinh tế", 2) phải trừng trị kẻ có lỗi, 3) phải đăng lời đính chính phù hợp trên báo chí và 4) phải giải thích cho Chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy đồng chí Lê-nin".

Khi Lê-nin nhận được quyết định này, Người đã gạch dưới điều 4 và viết: "Hiện "những sự giải thích" này ở đâu? Hãy gửi những điều đó cho tôi ngay sáng hôm nay". Chủ tịch Tiểu hội đồng

- bộ trưởng dân ủy A. X. Ki-xê-lép ngày 15 tháng Bảy thông báo với V. I. Lê-nin rằng "sự phản đối của đồng chí Tsi-tse-rin dựa trên cơ sở những thông báo không đúng, hay là nói một cách nhẹ nhàng hơn, là do hiểu nhầm" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô). — 42.
- 40 Trong bức điện của Chủ tịch Ban chấp hành Xô-viết tỉnh I-a-rô-xláp đề ngày 14 tháng Bảy 1921 thông báo về vụ ăn cắp hàng hóa thực phẩm trên sông Vôn-ga trong lúc xếp và dỡ hàng. — 43.
- 41 Tài liệu viết trên mặt trái bức thư ngắn của bộ trưởng Bộ dân ủy ngoại thương L. B. Cra-xin thông báo về việc đồng chí ấy và thứ trưởng A. M. Lê-gia-va đòi xóa bỏ hợp đồng mua lúa mì ở Mãn-châu nhân có khả năng mua lúa mì ở Mỹ, Ca-na-đa, Ác-hen-ti-na và một số nước khác. Hội đồng bộ trưởng dân ủy, sau khi thảo luận vấn đề này ngày 15 tháng Bảy 1921, đã giao cho L. B. Cra-xin, thứ trưởng Bộ dân ủy lương thực M. I. Phrum-kin và chủ tịch Liên hiệp trung ương các hợp tác xã tiêu dùng L. M. Khin-tsúc xác minh những điều kiện tiêu thụ tiền vàng trên thị trường phương Đông về mặt bảo đảm an toàn, vân vân. — 43.
- 42 Trong thư trả lời G. V. Tsi-tse-rin thông báo: "Tôi đã chuyển cho đồng chí Un-slich-tơ thư của đồng chí; mặc dù chưa có ý kiến của đồng chí đó, tôi vẫn tin là cần giải thích cho Phrăng-xơ rằng chúng ta không thể hy sinh nền an ninh của chúng ta. Chừng nào nước Mỹ vẫn chưa hòa giải với chúng ta và vẫn chưa bảo đảm quan hệ tốt với chúng ta, thì vẫn có nguy cơ Mỹ sẽ ủng hộ một cuộc nổi loạn nào đó giống như ở Crôn-stát và thả nữ gián điệp Mỹ về Mỹ là nguy hiểm. Dù chúng ta có quý trọng những lợi ích bầu cử của ngài Phrăng-xơ đến đâu đi nữa, thì sự hy sinh cũng vẫn quá lớn". Để bổ sung cho bức thư này Tsi-tse-rin viết ngày 18 tháng Bảy: "gửi đồng chí câu trả lời mới nhận được của Ủy ban đặc biệt toàn Nga. Phrăng-xơ được phép với điều kiện không nói chuyện về tù binh, và nếu ông ta đã vi phạm điều kiện này thì không nên chấp nhận yêu cầu của ông ta nữa" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô). — 45.
- 43 Có ý nói về chuyến đi của tổng cục trưởng Tổng cục công nghiệp nhiên liệu I. T. Xmin-ga, dẫn đầu tiểu ban của Hội đồng lao động và quốc phòng đến Đôn-bát, Cu-ba và Grô-dơ-nui. Thứ ba, ngày

- 19 tháng Bảy 1921, tại phiên họp của Hội đồng lao động và quốc phòng đã thảo luận vấn đề về tình trạng công nghiệp nhiên liệu và thông qua dự thảo quyết nghị "Về những biện pháp tăng cường và giúp đỡ công nghiệp nhiên liệu". — 45.
- 44 Có ý nói đến dự thảo quyết nghị của Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga về việc vi phạm không tha thứ nổi của các cán bộ Ba-cu đối với chính sách của Chính phủ xô-viết trong quan hệ với Ba-tư (I-ran). Nghị quyết đã được Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga thông qua ngày 3 tháng Mười 1921. — 47.
- 45 "*Rudè Pravo*" ("Quyền lợi đỏ") - báo hàng ngày, lúc đầu là cơ quan ngôn luận của Đảng dân chủ - xã hội Tiệp-khắc (cánh tả), sau đó là cơ quan ngôn luận trung ương của Đảng cộng sản Tiệp-khắc, xuất bản từ ngày 21 tháng Chín 1920. — 47.
- 46 Có ý nói về *Đại hội của Đảng dân chủ - xã hội Tiệp-khắc (cánh tả)*, họp ngày 14 - 16 tháng Năm 1921 ở Pra-ha, Đại hội này đã đặt nền móng cho Đảng cộng sản Tiệp-khắc.
Lê-nin đã nghiên cứu rất kỹ lưỡng tài liệu của Đại hội thành lập Đảng cộng sản Tiệp-khắc (xem tập này, các tài liệu 65, 207). — 47.
- 47 Cuộc đàm phán bắt đầu ở Luân-đôn vào giữa tháng Sáu 1921 về hợp đồng tô nhượng với nhà công nghiệp và tài chính Anh L. Ua-các, nguyên là chủ tịch Hội Nga - Á thống nhất trước Cách mạng tháng Mười và là chủ những xí nghiệp mỏ lớn ở Nga (Cru-stum, Ri-đê-rơ, Ta-na-lúc, Ê-ki-ba-xtu-đơ).
Lê-nin đã vạch ra những điều kiện chủ yếu của hợp đồng tô nhượng và chăm chú theo dõi bước tiến triển của cuộc hội đàm và hoạt động của tiểu ban điều tra các xí nghiệp cho tô nhượng (xem tập này, các tài liệu 218, 385, v. v.). Từ tháng Tám đến hết tháng Chín 1921, cuộc hội đàm tiến hành ở Mát-xcơ-va. Đã thông qua bản dự thảo hợp đồng tô nhượng. Nhưng đến tháng Mười 1921 Ua-các ngừng cuộc hội đàm và tham gia một chiến dịch chống xô-viết, hy vọng rằng có thể dùng áp lực và dọa dẫm để buộc Chính phủ xô-viết phải có những nhượng bộ quan trọng.
Cuộc đàm phán với Ua-các nối lại năm 1922. Ngày 9 tháng Chín 1922 Cra-xin ký hợp đồng tô nhượng sơ bộ với Ua-các. Lê-nin coi việc ký đó hoàn toàn không có lợi cho Nhà nước xô-viết và tỏ ý phản đối việc phê chuẩn bản hợp đồng (xem Toàn tập, tiếng

Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 45, tr. 244 - 245). Vấn đề này được thảo luận tại các phiên họp của Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga ngày 14, 21, 28 tháng Chín và tại phiên họp toàn thể của Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga ngày 5 tháng Mười 1922. Phiên họp toàn thể đã bác bỏ bản hợp đồng ký với Ua-các.

Vấn đề về nguyên do Chính phủ xô-viết bác bỏ bản hiệp định với Ua-các, và đồng thời về khả năng đàm phán trở lại với Ua-các đã được Lê-nin đề cập đến trong cuộc phỏng vấn của phóng viên các tờ báo Anh "Người quan sát" ("The Observer") và "Người bảo vệ Man-se-xtơ" ("The Manchester Guardian") Phác-bman ngày 27 tháng Mười 1922 (xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 45, tr. 284 - 285) và của phóng viên báo "Người bảo vệ Man-se-xtơ" A. Ran-xôm ngày 5 tháng Mười một 1922 (xem tập trên, tr. 311 - 312). — 48.

- 48 Hình như nói đến việc bán tài sản quý ra nước ngoài. — 50.
- 49 Có ý nói về cuốn sách nhỏ của I. I. Xcơ-voóc-txốp - Xtê-pa-nốp "Công cuộc điện khí hóa nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga trong giai đoạn quá độ của nền kinh tế thế giới" xuất bản năm 1922 với lời tựa của V. I. Lê-nin (xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 45, tr. 61 - 63). — 50.
- 50 Trong điện trả lời đề ngày 23 tháng Bảy 1921 G. K. Oóc-đgiô-ni-kit-dê thông báo rằng đồng chí ấy đã thử đặt quan hệ với đại diện của Thổ-nhĩ-kỳ nhân có hợp đồng tô nhượng các mỏ đồng, nhưng cho tới nay vẫn chưa có kết quả; ông hỏi xem nghị quyết của Ban chấp hành trung ương về việc chi 5 triệu rúp cho Ban ngoại thương Da-cáp-ca-dơ còn hiệu lực không, và bao giờ số tiền đó được gửi đi; thông báo về việc Rê-xkê ở đâu và sức khoẻ của Xta-lin. — 51.
- 51 Có ý nói về cuốn sách của C. U-kha-nốp và N. Bô-ri-xốp "Sinh hoạt và hoạt động của Xô-viết đại biểu công nhân và Hồng quân khu phố Rô-gô-giơ-xcơ - Xi-mô-nốp-xki thành phố Mát-xcơ-va (tháng Ba 1917 - tháng Giêng 1921)", một bản có bút tích của V. I. Lê-nin hiện còn giữ ở Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô. Trên tài liệu đó có dòng chữ do chính tay Lê-nin viết sau đây: "Mát-xcơ-va, làng Lê-nin (Xi-mô-nô-vô), nhà máy b. "Đi-na-mô"". — 51.

52 Ngày 24 tháng Bảy 1921 ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy thanh tra công nông N. A. Rê-xkê trong bức điện gửi V. I. Lê-nin thông báo về việc nhóm cán bộ của Bộ dân ủy thanh tra công nông gồm 23 người để tiến hành điều tra và kiểm tra các cơ quan xô-viết địa phương, đã rời Rô-xtốp đi Mát-xcơ-va.

Lê-nin dự định dùng nhóm này vào việc thanh chính các cơ quan Mát-xcơ-va (trung ương và địa phương) (xem tập này, các tài liệu 134, 139). — 56.

53 Ngày 1 tháng Tám 1921 Ủy ban cứu đói trung ương trực thuộc Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga ra lời kêu gọi nông dân và toàn thể công dân lao động của nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga hưởng ứng việc trích bớt ra, cứ mỗi pút lúa mì hạt đã gặt đập được, một phun-tơ để giúp những người ở các vùng bị đói. Ngày 4 tháng Tám, Đoàn chủ tịch Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga đã thông qua nghị quyết về việc lấy một phần trăm trong mỗi pút sản phẩm lương thực thu mua được bằng cách trao đổi hàng hóa để giúp những người bị đói (công bố ngày 6 tháng Tám 1921 trên báo "Tin tức của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga" số 172). — 56.

54 Ngày 21 tháng Bảy 1921, bộ trưởng Bộ dân ủy bưu điện V. X. Đô-vga-lép-xki đã thông báo với V. I. Lê-nin về những điều kiện gửi bưu kiện đã được các cơ quan bưu chính của Anh và các cơ quan bưu chính xô-viết chấp nhận.

Trên tờ thông báo này, Lê-nin viết bức thư ngắn cho V. A. Xmô-li-a-ni-nốp yêu cầu mau chóng thông qua Hội đồng bộ trưởng dân ủy quyết nghị phù hợp và công bố nó (xem Văn tập Lê-nin, tiếng Nga, t. XX, tr. 256). Trong thư gửi L. B. Cra-xin ngày 28 tháng Bảy 1921 Xmô-li-a-ni-nốp thông báo: "Vla-đi-mia I-lích yêu cầu tôi mau chóng giải quyết vấn đề chuyển bưu kiện từ Anh sang Nga. Yêu cầu cho tôi biết về tiến trình công việc để làm báo cáo cho Vla-đi-mia I-lích". Thư trả lời của Bộ dân ủy ngoại thương viết: "Chúng tôi đã gửi điện cho Clur-scô về việc sẵn sàng nhận bưu kiện để gửi đi tất cả các thành phố, trừ Tuốc-ke-xtan" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô). — 61.

55 Đây là nói về bức thư của M. I. Phrum-kin viết ngày 17 tháng Bảy 1921, trong đó đồng chí này phản đối quyết định do V. I. Lê-nin đề nghị và được Hội đồng bộ trưởng dân ủy thông qua ngày 15

tháng Bảy "Về việc tổ chức trao đổi hàng hóa do Liên hiệp trung ương các hợp tác xã tiêu dùng thực hiện", trao cho Liên hiệp trung ương các hợp tác xã tiêu dùng và các cơ quan của nó quyền tự do rộng rãi định giá cả (xem Văn tập Lê-nin, tiếng Nga, t. XX, tr. 301). — 62.

56 Bức thư này do V. I. Lê-nin viết để trả lời nông dân làng Goóc-ki đã mời Người đến dự ngày hội mừng làng được điện khí hóa. — 62.

57 Có ý nói về bức thư của các thành viên của đoàn đại biểu công đoàn Đức dự Đại hội I quốc tế các công đoàn cách mạng (tháng Bảy 1921) R. Mui-lơ và H. Man-tsan gửi V. I. Lê-nin nhân dịp nghị quyết của đại hội về vấn đề tổ chức có liên quan tới công đoàn ở Đức.

Sau khi thành lập, Đảng cộng sản thống nhất Đức đã thành lập trong tất cả các công đoàn mạng lưới những nhóm cộng sản. Để đáp lại điều đó, bọn công đoàn quan liêu, muốn cách ly những người cộng sản với quần chúng công đoàn, đã khai trừ những người cộng sản lãnh đạo và toàn bộ một số tổ chức địa phương ra khỏi công đoàn. — 63.

58 Có ý nói về việc G. V. Tsi-tse-rin phản đối đề nghị ký kết hợp đồng tô nhượng với hãng "Bôn-tông" của Anh về việc lập ở Pê-tơ-rô-grát một hải cảng tự do. Tsi-tse-rin cho rằng điều đó sẽ tạo ra một mối đe dọa nghiêm trọng đối với an ninh bên ngoài của nước Cộng hòa.

Vấn đề này đã được thảo luận nhiều lần tại Hội đồng lao động và quốc phòng và Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy. Cuối cùng, đề nghị ký kết hợp đồng tô nhượng lập ở Pê-tơ-rô-grát một hải cảng tự do không được thông qua. — 65.

59 Ngày 22 tháng Bảy 1921 thư ký Tổng cục phát hành sách báo Gôn-txép đã thông báo cho V. I. Lê-nin biết rằng "những quyết nghị của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga ngày 1-VII về chế độ báo cáo của các cơ quan địa phương, Tổng cục phát hành sách báo vẫn chưa nhận được (trừ hai bản gửi cùng với thư của đồng chí)... Còn về việc gửi báo "Đời sống kinh tế" cho các hội đồng kinh tế thì chúng tôi đã có chỉ thị cho tất cả các phòng của Tổng cục phát hành sách báo về việc cung cấp trước tiên hai bản của báo đó cho các hội đồng kinh tế".

Trên bức điện đó Lê-nin đã viết cho V. A. Xmô-li-a-ni-nốp

chỉ thị như sau: "Không thể dung thứ được sự quan liêu trì trệ như vậy, đồng chí phải xúc tiến *nhanh lên* và phải kiểm tra. 23. VII. *Lê-nin*" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô). — 67.

60 Trả lời bức điện của V. I. Lê-nin, trong bức thư viết ngày 22 tháng Bảy 1921 A. X. Ê-nu-kít-dê thông báo những biện pháp đã được áp dụng để sửa chữa những sự lộn xộn đã được vạch ra. Trên bức thư Lê-nin đã ghi những lời như sau: "Gửi Xmô-li-a-ni-nốp. Hãy theo dõi việc thực hiện. 23. VII. *Lê-nin*" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô). — 68.

61 Ngày 22 tháng Bảy 1921 Hội đồng lao động và quốc phòng đã xem xét vấn đề này và thông qua quyết nghị là tất cả các phái đoàn nước ngoài cũng như những người nước ngoài đến nước Nga, sẽ nhận thực phẩm tại trạm phân phối riêng của Bộ dân ủy lương thực theo sổ cung cấp đăng ký ở Bộ dân ủy ngoại giao. — 69.

62 Để trả lời bức thư ngắn này V. A. Xmô-li-a-ni-nốp đã thông báo cho V. I. Lê-nin: "Những biểu kê vẫn chưa xong vì hôm nay tôi mới nhận được bản dập thử và đã gửi cho đồng chí Pô-pốp. Ngày mai hoặc ngày kia sẽ làm xong. Tôi đang theo dõi" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô). — 71.

63 Có ý nói về bức thư của tổng cục phó Tổng cục chăn nuôi ngựa thuộc Bộ dân ủy nông nghiệp M. Cru-tsin-xki, thông báo về tình hình nuôi ngựa rất khó khăn do Bộ dân ủy nông nghiệp tiến hành công việc không tốt. — 71.

64 Tài liệu này viết nhân việc Công xã tiêu dùng Pê-tơ-rô-grát, mà chủ tịch là A. E. Ba-đa-ép, đã không thực hiện quyết nghị của Hội đồng bộ trưởng dân ủy ra ngày 12 tháng Bảy 1921 về việc soát lại các nhóm những người tiêu thụ do công xã cung cấp và rút bớt 30% khẩu phần người tiêu thụ vì tình hình lương thực khó khăn. Hội đồng bộ trưởng dân ủy đã khiển trách A. E. Ba-đa-ép. — 72.

65 Nghị quyết này do đảng đoàn cộng sản của đại hội những người được ủy nhiệm của Liên hiệp trung ương các hợp tác xã tiêu dùng họp vào các ngày 16 - 23 tháng Bảy 1921 gửi cho V. I. Lê-nin. Tại

đại hội đã thảo luận những vấn đề có liên quan đến hoạt động của hợp tác xã trong điều kiện chính sách kinh tế mới, cũng như những vấn đề hợp tác xã quốc tế và ngoại thương.

V. I. Lê-nin chú ý theo dõi các bước tiến hành đại hội và gửi thư chào mừng, thư này đã được đọc tại phiên họp toàn thể đầu tiên (xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 85 - 86). — 72.

- 66 Có ý nói về bản báo cáo "*Tình hình hiện nay và những triển vọng gần đây của công nghiệp cá quốc doanh A-xtơ-ra-khan*" ngày 16 tháng Sáu 1921 của phái viên Hội đồng lao động và quốc phòng phụ trách đánh cá ở A-xtơ-ra-khan I. P. Báp-kin.

Những nhận xét và lời ghi của V. I. Lê-nin trên bản báo cáo của Báp-kin xem Văn tập Lê-nin, tiếng Nga, t. XX, tr. 293 - 298.

Ngày 27 tháng Bảy 1921 Hội đồng lao động và quốc phòng đã thông qua nghị quyết "Về những biện pháp cải thiện công nghiệp cá và vận chuyển cá", trong đó cũng quy định cả những hình thức quan hệ lẫn nhau của Tổng cục công nghiệp đánh cá với Bộ dân ủy lương thực. — 74.

- 67 Những dòng chữ viết trên bản dự thảo quyết nghị của Hội đồng bộ trưởng dân ủy về việc thành lập quỹ xuất khẩu. Ngày 9 tháng Tám 1921 Hội đồng bộ trưởng dân ủy đã thông qua dự thảo, và nghị quyết được công bố ngày 12 tháng Tám trên báo "Tin tức của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga" số 177. — 77.
- 68 M. V. Phó-pha-nô-va trong bức thư gửi V. I. Lê-nin đã thông báo về sự lộn xộn và lạm quyền của các cơ quan đảng và xô-viết địa phương ở Crum. — 79.
- 69 Dự thảo nghị quyết "*Về phân phối bánh mì giữa Mát-xcơ-va và Pê-tơ-rô-grát*" đã được Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga thông qua ngày 26 tháng Bảy 1921. — 82.
- 70 Người đại diện nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga tại Đức phụ trách vấn đề tù binh, V. L. Cốp-pơ đề nghị tổ chức trao đổi thực phẩm giữa các tổ chức hợp tác xã Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga và Đức. Ngày 16 tháng Tư 1921 Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga tán thành đề nghị của Cốp-pơ và giao cho Cốp-pơ cùng với B. X. Xtô-mô-ni-a-cốp tổ chức cuộc đàm phán sơ bộ với các hợp tác xã công nhân Đức.

Trong bức điện được nhắc đến của V. L. Cốp-pơ nói về vấn đề tổ chức những kho hàng ở Nga, trước hết là ở Pê-tơ-rô-grát. Những kho đó sẽ chứa hàng của Đức theo những danh mục đã thông qua, và sẽ trả bằng tiền Đức hoặc bằng hàng hóa của ta. — 82.

- 71 Tài liệu này và tài liệu tiếp đó viết nhân dịp có bức thư của G. V. Tsi-tsê-rin gửi M. M. Sanh-man về việc cần phải xúc tiến chuẩn bị bài tùy bút lật trần bọn men-sê-vích Gru-di-a và yêu cầu gửi những bản báo cáo từng phần về mặt ngoại giao của cuộc xung đột Gru-di-a. — 82.
- 72 Đây có ý nói về cuốn sách nhỏ của N. L. Mê-sê-ri-a-cốp "Trên thiên đường của bọn men-sê-vích. Trích cảm tưởng chuyến đi thăm Gru-di-a", xuất bản năm 1921. — 82.
- 73 Đây có ý nói về thư báo cáo của ủy viên phụ trách lương thực Mát-xcơ-va P. X. Xô-rô-kin về việc Công xã tiêu dùng Mát-xcơ-va thực hiện quyết định của Hội đồng bộ trưởng dân ủy ngày 12 tháng Bảy 1921 là giảm cung cấp 30% khẩu phần vì tình hình lương thực gặp khó khăn. Tại phiên họp của Hội đồng bộ trưởng dân ủy ngày 26 tháng Bảy 1921 đã thành lập một ban kiểm tra công việc của Công xã tiêu dùng Mát-xcơ-va. Nhiệm vụ của ban này là điều tra xem việc cắt giảm khẩu phần của các loại mà Công xã Mát-xcơ-va đã định ra có đáp ứng yêu cầu công việc không, và có thể cắt giảm khẩu phần của tất cả những người dân Mát-xcơ-va không lao động được không. — 84.
- 74 Tài liệu này viết trên bức thư gửi từ Béc-lanh đến của I. Mác-xi-mốp đề nghị được giữ vai trò trung gian trong quan hệ giữa nước Nga xô-viết với các hãng buôn Mỹ. Ngày 27 tháng Bảy 1921, M. M. Lit-vi-nốp viết cho V. A. Xmô-li-a-ni-nốp: "Chúng tôi chẳng có một khái niệm gì về chính tác giả bức thư cả. Tôi gửi kèm theo bản dịch tiếng Nga. Đề nghị không nghiêm túc và không đáng phải trả lời. Quan hệ với Mỹ không thể đạt được bằng những biện pháp bức đồng như vậy" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô). — 85.
- 75 Ở đây có ý nói về dự thảo hiệp nghị với đảng dân tộc chủ nghĩa Ác-mê-ni-a Đa-snăc-txu-ti-un ngày 14 tháng Bảy 1921, dự định thống nhất vùng lãnh thổ Thổ-nhĩ-kỳ nơi có người Ác-mê-ni-a ở vào nước Ác-mê-ni-a xô-viết và thành lập một nước Ác-mê-ni-a "độc

- lập". Ngày 26 tháng Bảy 1921 Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga bác bỏ dự thảo hiệp nghị này. — 85.
- 76 Trong bức điện được nhắc đến phó đại diện xô-viết ở Anh N. C. Clur-scô thông báo rằng sau khi ông nhận được đề nghị tổ chức Ủy ban Anh - Nga quyền góp để cứu trợ những người đói ở Nga, đã đặt ra những điều kiện cụ thể cho tổ chức này, trong đó có điều kiện quan hệ thân thiện của các giới trong chính phủ Anh đối với Chính phủ xô-viết. — 86.
- 77 Tài liệu này được viết nhân có bức thư của G. V. Tsi-tsê-rin đề ngày 24 tháng Bảy 1921, trong đó ông thông báo rằng Bộ dân ủy ngoại giao buộc phải bố trí chỗ ăn chỗ ở cho nữ nghệ sĩ Ai-xê-đô-ra Đun-can đến nước Nga theo lời mời của A. V. Lu-na-tsác-xki và L. B. Cra-xin. G. V. Tsi-tsê-rin đặt vấn đề là Bộ dân ủy ngoại giao không cần phải bố trí chỗ ăn ở cho những người nước ngoài đến nước Nga không liên quan đến các phái đoàn chính thức. — 87.
- 78 Đây là nói về Ủy ban hỗ trợ các cơ quan kinh tế (xem tập này, chú thích 31). — 87.
- 79 Đây là nói về bức điện của G. C. Oóc-đgiô-ni-kít-dê gửi L. B. Cra-xin ngày 22 tháng Bảy 1921 với lời chất vấn về khả năng thu mua lúa mì cho các nước cộng hòa vùng Da-cáp-ca-dơ, về việc cho phép Cục dân mỏ A-déc-bai-gian tự do mua hàng hóa ở nước ngoài, về việc Bộ dân ủy ngoại thương cần phải tổ chức mua các thiết bị kỹ thuật cho công nghiệp dầu mỏ Ba-cu. — 90.
- 80 Có ý nói về việc giải quyết quan hệ giữa Tổng cục công nghiệp đánh cá và Bộ dân ủy lương thực (về mâu thuẫn giữa hai cơ quan này, xem tập này, chú thích 16). Lê-nin đòi phải giải quyết vấn đề này tại phiên họp Hội đồng lao động và quốc phòng ngày 27 tháng Bảy 1921 (xem chú thích 66). — 91.
- 81 Những dòng chữ viết trên thư của M. P. Xa-gin, bạn thân và là người cộng tác của M. A. Ba-cu-nin. Trong thư tác giả ca thán về tác phong quan liêu giấy tờ trong việc giải quyết cho ông ta đi công tác ở nước ngoài để xuất bản toàn tập của M. A. Ba-cu-nin. Đầu tháng Giêng 1922 M. P. Xa-gin ra nước ngoài và làm công tác chuẩn bị cho việc xuất bản toàn tập của M. A. Ba-cu-nin. — 91.
- 82 Ngày 29 tháng Bảy 1921 vấn đề thực hiện thuế lương thực ở U-cra-i-na được đưa ra phiên họp của Bộ chính trị Ban chấp hành trung

- ương Đảng cộng sản (b) Nga. Trong phiên họp buổi sáng, lời đề nghị của P. I. Pô-pốp đã được thông qua làm cơ sở - nhận tối thiểu 120 triệu pút lúa mì.
- Tuy vậy Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản U-cra-i-na gửi điện yêu cầu xem lại quyết định này. "Xuất phát từ chỗ tìm hiểu kỹ lưỡng và kiểm tra chính xác vụ mùa ở các huyện, Bộ chính trị U-cra-i-na có thể bảo đảm thuế lương thực là 100 triệu pút lúa mì trên thực tế, cộng với 20 triệu lệ phí xay bột và 10 triệu pút trao đổi hàng hóa". Trong phiên họp buổi chiều Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga đã thay đổi quyết định trên và thông qua đề nghị của Bộ chính trị Đảng cộng sản U-cra-i-na. — 95.
- 83 "*Xô-viết*" ("Sowiet") - tạp chí ra hàng tháng, xuất bản ở Béc-ling dưới quyền chủ bút của Pôn Lê-vy từ năm 1919 đến hết ngày 1 tháng Bảy 1921. Sau khi khai trừ Pôn Lê-vy ra khỏi Đảng cộng sản thống nhất Đức, từ ngày 1 tháng Bảy tạp chí chuyển hướng và xuất bản với tên "Unser Weg" ("Con đường của chúng ta"). Tạp chí ngừng xuất bản vào cuối năm 1922. — 96.
- 84 Bản thảo của Rô-da Lú-xăm-bua được Pôn Lê-vy xuất bản và viết lời giới thiệu năm 1922 với tên "Die russische Revolution. Eine kritische Würdigung. Aus dem Nachlaß von Rosa Luxemburg" ("Cách mạng Nga. Tuy bút phê bình. Trích từ di sản của Rô-da Lú-xăm-bua"). Để đáp lại điều đó Cla-ra Txét-kin năm 1922 đã xuất bản cuốn sách "Um Rosa Luxemburg stellung zur russischen Revolution" ("Rô-da Lú-xăm-bua và cách mạng Nga". M. - L., 1922), trong đó vạch rõ sự phản bội của Lê-vy và trình bày những quan điểm thật sự của Rô-da Lú-xăm-bua đối với cách mạng Nga.
- Xem sự đánh giá của Lê-nin về Pôn Lê-vy trong Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 515 - 521. — 97.
- 85 Những dòng chữ này viết trên bức thư của L. B. Cra-xin đề ngày 27 tháng Bảy 1921, trong đó ông thông báo về những điều kiện ký kết với các hãng đóng tàu Anh, các hãng này đề nghị cho nước Nga xô-viết vay dài hạn để đóng các tàu buôn trên biển Hắc-hải, Ca-xpien, trên sông Vôn-ga và cho hệ thống đường thủy Ma-ri-in-xơ. Nhân dịp đó Cra-xin đưa ra đề nghị về việc các hãng buôn Anh hoặc chính phủ Anh cấp một tín dụng bổ sung để mua các tư liệu sản xuất và đề nghị nghiên cứu kế hoạch sử dụng tín dụng vào việc khôi phục kinh tế quốc dân. — 98.

- 86 Tài liệu này viết trên bản báo cáo của phó chủ tịch Ủy ban đặc biệt toàn Nga I. X. Un-slich-tơ đề nghị ân xá cho tất cả binh sĩ bị giam cầm khi những điều kiện và hạn chế nhất định được thực hiện, để nhằm mục đích lung lạc tinh thần các đơn vị bạch vệ bị giam giữ ở Ba-lan và Tiệp-khắc mà X. V. Pét-li-u-ra và B. V. Xa-vin-cốp có ý đồ sử dụng vào mục đích quân sự. Đề nghị này đã được Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga thông qua. — 101.
- 87 Tài liệu này viết trên bức thư của chủ tịch Ủy ban trung ương lâm thời phụ trách việc cải thiện sinh hoạt của công nhân A. G. Sli-áp-ni-cốp, trong đó thông báo rằng tại phiên họp Hội đồng bộ trưởng dân ủy ngày 26 tháng Bảy 1921 đa số ý kiến đã bác bỏ đề nghị của ủy ban về việc cho phép ủy ban được sử dụng những hàng hóa thông dụng và những đồ dùng hàng ngày trong gia đình, cũng như vật liệu để sửa sang nhà ở và quần áo. — 102.
- 88 Trong thư trả lời L. B. Cra-xin đã thông báo với V. I. Lê-nin rằng than vùng Dan-gu-lắc kém phẩm chất và không dùng để chạy đầu máy xe lửa được, chính vì vậy mà Tổng cục công nghiệp nhiên liệu đồng ý mua loại than đó chỉ bằng tiền giấy; "chúng ta thử mua một ít lúá mì qua Na-txa-rê-nút xem. Nói chung lời đề nghị chưa chắc đã có giá trị" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô). — 105.
- 89 Trên tài liệu có những dòng viết thêm của Lê-nin: "Tại sao không được thực hiện?". Ý nói về những chỉ thị nêu lên trong thư gửi A. I. Pô-chi-a-ép ngày 24 tháng Bảy 1921 (xem tập này, tài liệu 97). — 105.
- 90 Có ý nói vụ án về một số chuyên gia tư sản trên công trường Xvia bị buộc tội lạm quyền và có hành vi phá hoại (xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 52, chú thích 255). — 106.
- 91 Sự giảm bớt các đơn vị chiến đấu của hạm đội và chuyển một loạt các công trình của cảng cho Bộ dân ủy giao thông đã dẫn đến việc cải tổ Bộ dân ủy hàng hải. — 107.
- 92 Có ý nói về việc tổ chức Cụm các xí nghiệp liên hợp Mát-xcơ-va trực thuộc Hội đồng quân sự - cách mạng nước Cộng hòa. Dự thảo nghị quyết của Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng

cộng sản (b) Nga về vấn đề này đã được V. I. Lê-nin viết ngày 29 tháng Bảy 1921.

Theo nghị quyết thì Cụm các xí nghiệp liên hợp Mát-xcơ-va được tổ chức trên cơ sở một số nông trường quốc doanh dưới quyền của cơ quan quân đội, và các xí nghiệp công nghiệp lân cận do họ thuê "nhằm mục đích kết hợp nông nghiệp với công nghiệp và xây dựng một tổng thể kinh tế với nhiệm vụ đặc biệt là kiểm tra từ dưới lên sự đúng đắn và thích hợp của những sắc lệnh của chúng ta, phân tích các điều kiện thuê và sử dụng lực lượng công nhân ngoài quân đội, v. v." (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô).

Quy chế về Cụm các xí nghiệp liên hợp Mát-xcơ-va trên cơ sở quyết nghị của Hội đồng lao động và quốc phòng ra ngày 14 tháng Chín 1921 đã được Hội đồng kinh tế Mát-xcơ-va thông qua ngày 24 tháng Chín 1921. — 108.

- 93 Trong bài báo được nhắc tới đó N. N. Va-scốp sơ bộ trình bày những điều đã làm được trong lĩnh vực điện khí hóa, dẫn ra biểu đồ về sự phát triển của các nhà máy điện mới ở thành thị và nông thôn trong những năm 1917 - 1921. Đồng thời trong bài báo cũng nói về những công việc được bắt đầu ở các địa phương nhằm nghiên cứu trữ lượng điện năng và những nhu cầu trong việc điện khí hóa. — 109.
- 94 Đây là nói về *Đại hội VIII các cán bộ kỹ thuật điện toàn Nga*, triệu tập theo sáng kiến của V. I. Lê-nin để thực hiện nghị quyết của Đại hội VIII các Xô-viết, với mục đích thảo luận toàn diện các vấn đề kinh tế - kỹ thuật có liên quan đến việc thực hiện kế hoạch của Ủy ban nhà nước về điện khí hóa nước Nga. Trước khi có đại hội, tất cả các ban chấp hành Xô-viết tỉnh đã nhận được điện để chuyển cho các ban điện lực yêu cầu gửi các đại biểu cùng những số liệu về tất cả các nhà máy điện hiện đang hoạt động (xem tập này, tài liệu 210). — 110.
- 95 Có ý nói về bài báo của G. I. Mi-a-xni-cốp "Những vấn đề học búa", viết ngày 27 tháng Bảy 1921. Trong thư gửi G. I. Mi-a-xni-cốp đề ngày 5 tháng Tám 1921, V. I. Lê-nin đã kịch liệt phê phán những quan niệm của ông ta (xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 95 - 101). — 111.

- 96 Trong báo cáo ngày 3 tháng Ba 1921, V. A. An-tô-nốp - Ốp-xê-en-cô đã phân tích tình hình công tác đảng và xô-viết ở tỉnh Tam-bốp. Khi nói về những biện pháp nhằm cải thiện công việc của bộ máy xô-viết, ông thông báo về tổ chức các bộ ba trực thuộc các đoàn chủ tịch ban chấp hành Xô-viết huyện để thanh tra các cơ quan tư pháp - hành chính, việc tổ chức các tòa án, công an được hết sức coi trọng, kiểm tra tính chất hợp pháp của các hoạt động của tất cả các cơ quan xô-viết. — 111.
- 97 Đây là nói về lời tựa do V. V. A-đô-rát-xki viết cho tập sách do ông biên soạn theo sự ủy quyền của V. I. Lê-nin: C. Mác và Ph. Ăng-ghe-n. "Thư từ. Lý luận và chính trị trong thư từ trao đổi giữa Mác và Ăng-ghe-n". Văn tập xuất bản năm 1922. — 112.
- 98 Lê-nin muốn nói về việc V. V. A-đô-rát-xki chuẩn bị in cuốn sách "Chương trình về những vấn đề cơ bản của chủ nghĩa Mác", được xuất bản năm 1922. — 113.
- 99 Có ý nói về nông trường quốc doanh của Sở y tế Mát-xcơ-va mà thời gian đó do V. Đ. Bôn-txơ - Bru-ê-vích quản lý. — 113.
- 100 Có ý nói về tờ "*Tiếng nói nước Nga*" - tờ nhật báo tiến bộ bằng tiếng Nga, do công ty xuất bản Nga - Mỹ ở Niu-oóc ấn hành từ năm 1917. — 114.
- 101 *Hội viện trợ kỹ thuật cho nước Nga xô-viết* do những kiều dân Nga sống ở Niu-oóc thành lập tháng Năm 1919. Những hội như vậy cũng được thành lập ở những nơi khác tại Mỹ và Ca-na-đa. Mục đích của hội là giúp nước Nga xô-viết khôi phục kinh tế quốc dân bằng cách gửi về các công nhân lành nghề và cán bộ kỹ thuật.
- Ngày 2 - 4 tháng Bảy 1921 ở Niu-oóc tổ chức đại hội đầu tiên của các hội viện trợ kỹ thuật cho nước Nga xô-viết, thống nhất các hội địa phương ở một số thành phố tại Mỹ và Ca-na-đa vào một Hội viện trợ kỹ thuật cho nước Nga xô-viết thống nhất. Từ cuối năm 1921 đến tháng Mười 1922 hội đã gửi sang nước Nga xô-viết bảy đội công xã nông nghiệp, hai công xã xây dựng, một công xã mỏ và một loạt các nhóm mang thiết bị, hạt giống và lương thực trị giá gần 500 nghìn đô-la. Hoạt động của hội được mở rộng. Đến năm 1923, hội đã có hơn 75 cơ sở và hơn 20 nghìn

- hội viên. Tháng Sáu 1923 đại hội II của hội được tổ chức và thông qua quyết định tăng cường công việc tổ chức và gửi các công xã và nhóm công nhân lành nghề đã được đào tạo về nước Nga. Hoạt động tích cực của hội trong việc giúp đỡ về kinh tế được tiếp tục đến năm 1925.
- Hoạt động của hội được Lê-nin đánh giá như một biểu hiện sáng ngời của chủ nghĩa quốc tế vô sản và tình đoàn kết anh em giữa những người lao động. - 114.
- 102 Trong bức điện đề ngày 24 tháng Sáu 1921, V. I. Lê-nin đã chất vấn tổng cục trưởng Tổng cục công nghiệp than Đôn-bát G. L. Pi-a-ta-cốp về tính chất của những bất đồng giữa ông với chủ tịch Ban chấp hành Xô-viết tỉnh Đô-ne-txơ kiêm chủ tịch hội đồng kinh tế tỉnh M. L. Ru-khi-mô-vích và những cán bộ công đoàn Đôn-bát (xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 52, tài liệu 467).
- Những bất đồng xảy ra về vấn đề cung cấp cho công nhân càng sâu sắc thêm, do G. L. Pi-a-ta-cốp thi hành chế độ mệnh lệnh quá mức, đến nỗi gây ra trong công nhân một sự bất bình sâu sắc. Xem lời phê bình của Lê-nin về chính sách này - Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 45, tr. 126 - 129. — 115.
- 103 Những dòng chữ viết trên bức thư của E. A. Prê-ô-bra-gien-xki, người đề nghị các ủy viên Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga và Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy hãy tổ chức ở Mát-xcơ-va một cửa hàng bách hóa tổng hợp lớn.
- Ngày 1 tháng Chạp 1921, Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy đã thông qua "Quy chế về Bách hóa tổng hợp quốc doanh". Bách hóa tổng hợp quốc doanh được thành lập trực thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao để cung cấp vật liệu, thực phẩm và hàng hóa cho các cơ quan, xí nghiệp của nhà nước và để bán lẻ hàng hóa cho nhân dân. — 118.
- 104 Lê-nin muốn nói về đề nghị của I-ô-nốp (Côi-ghe-n Ph. M.) là đưa bọn men-sê-vích và bọn xã hội chủ nghĩa - cách mạng vào các chi nhánh nước ngoài của Ủy ban cứu đói trung ương trực thuộc Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga. Trên bức điện của I-ô-nốp gửi G. V. Tsi-tse-rin nói về đề nghị này, V. I. Lê-nin ghi: "Hoàn toàn không thể được". — 118.
- 105 A. V. Lu-na-txác-xki trong thư gửi chủ tịch Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy A. X. Ki-xê-lép yêu cầu đình chỉ công việc của tiểu

ban điều tra hoạt động của Bộ dân ủy giáo dục trong lĩnh vực phụ trách các nhà hát, viện cơ rằng ông chưa nhận được thông báo chính thức về việc thành lập tiểu ban này.

Tiểu ban gồm các đại diện của Bộ dân ủy thanh tra công nông, Bộ dân ủy tài chính và Công đoàn những người làm công tác nghệ thuật toàn Nga dưới quyền chủ tịch của A. X. Ki-xê-lép, đã được thành lập theo quyết định của Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy ngày 22 tháng Sáu 1921. Ngày 1 tháng Tám, Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy đã xét đơn của A. V. Lu-na-tsác-xki và quyết định đề nghị tiểu ban vẫn tiếp tục công việc. - 119.

- 106 Có ý nói về bức điện gửi Hội viện trợ kỹ thuật cho nước Nga xô-viết ở Mỹ, mà V. I. Lê-nin đã viết dự thảo (xem tập này, tài liệu 146). Việc gửi bức điện này được thảo luận tại hội nghị các đại diện của Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao, Bộ dân ủy ngoại giao, Bộ dân ủy lao động ngày 6 tháng Tám 1921. Vì ý kiến về vấn đề này không nhất trí, nên theo ủy nhiệm của V. I. Lê-nin việc bỏ phiếu giữa các ủy viên của Hội đồng bộ trưởng dân ủy đã được tiến hành, số đông các ủy viên này đã tán thành gửi bức điện.

V. I. Lê-nin yêu cầu thêm những lời sau đây vào bức điện: "Cần tính đến những khó khăn mà hiện nay nước Nga đang gặp và cần phải khắc phục, khó khăn về lương thực và các khó khăn khác. Tất cả những ai đến nước Nga đều phải sẵn sàng chịu đựng những khó khăn đó. Cần phải theo sự hướng dẫn của Ban kiều dân công nghiệp trực thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao, mà bản chỉ thị của nó sẽ được gửi đến các ngài". Văn bản sau cùng của bức điện, xem "Những văn kiện về chính sách đối ngoại của Liên-xô", tiếng Nga, Mát-xcơ-va, 1960, t. IV, tr. 261. — 122.

- 107 Trong dự thảo luận cương chỉ rõ rằng toàn bộ chính sách của Chính quyền xô-viết ở Bu-kha-ra và Khi-va chỉ nên thực hiện thông qua những đại diện toàn quyền của nước Nga; những biện pháp của Ủy ban phụ trách các vấn đề Tước-ke-xtan phải được thoả thuận với các đại diện toàn quyền và những vấn đề đặc biệt quan trọng - với Bộ dân ủy ngoại giao.

Ngày 5 tháng Tám 1921, Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga đã thông qua dự thảo luận cương. — 123.

- 108 Có ý nói về công việc soạn từ điển tiếng Nga hiện đại do các cán bộ của Bộ dân ủy giáo dục bắt đầu chuẩn bị theo chỉ thị của

V. I. Lê-nin. Về vấn đề này, xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 52, các tài liệu 307, 316, 341, 394 và Văn tập Lê-nin, tiếng Nga, t. XXIII, tr. 205.

Hơn 30 nhà bác học Mát-xcơ-va và Pê-tơ-rô-grát đã được thu hút vào việc soạn từ điển này; đến mùa thu 1923, về cơ bản tập thứ nhất đã chuẩn bị xong, tuy vậy chưa thể kết thúc công việc vào thời gian này được. Việc soạn từ điển đến năm 1927 mới lại tiếp tục. Từ điển giải nghĩa tiếng Nga gồm 4 tập xuất bản năm 1935 - 1940 dưới quyền chủ bút của Đ. N. Ú-sa-cốp. Trong lời nói đầu của tập I đã viết rằng những người soạn thảo đã cố gắng làm cho từ điển đáp ứng được những đòi hỏi mà V. I. Lê-nin đã đề ra đối với từ điển giải nghĩa kiểu mẫu của tiếng Nga văn học hiện đại. — 124.

- 109 Chuyên gia nghiên cứu khoa học các ngành nghề N. M. Knhi-pô-vích cho rằng tổng cục trưởng Tổng cục công nghiệp đánh cá V. I. Mây-xne đã vui đập sáng kiến của các cơ quan khác trong lĩnh vực nghiên cứu khoa học các ngành nghề, rằng Tổng cục công nghiệp đánh cá đã thực hiện chính sách không đúng đối với nghề đánh cá. Tất cả tình hình này đã được N. M. Knhi-pô-vích trình bày trong thư gửi V. I. Lê-nin ngày 6 tháng Tám 1921; trên bức thư đó Lê-nin đã có những chỗ ghi chú (xem Văn tập Lê-nin, tiếng Nga, t. XXIII, tr. 164 - 167). — 126.

- 110 Chủ tịch Cơ quan quản lý viện trợ Mỹ (APA) G. Hu-vơ yêu cầu mau chóng thả ngay các tù binh Mỹ và coi đó là điều kiện cho việc giúp đỡ những người bị đói ở nước Nga (xem "Những văn kiện về chính sách đối ngoại của Liên-xô", Mát-xcơ-va, 1960, tiếng Nga, t. IV, tr. 246 - 247).

Về cuộc đàm phán giữa đại diện Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga M. M. Lit-vi-nốp và đại diện Mỹ U. Brau-nơ xem tập này, chú thích 127. — 127.

- 111 Có ý nói về việc thực hiện đơn đặt hàng sản xuất máy cày điện. Ngay tháng Chạp 1920, theo ủy nhiệm của V. I. Lê-nin, Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy đã thông qua kế hoạch sản xuất các máy cày điện; Tiểu ban đặc biệt phụ trách sản xuất công cụ cày điện "Máy cày điện", gồm những đại diện của Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao và Bộ dân ủy nông nghiệp, thực hiện kế hoạch này; về sau chức năng của nó đã trao cho Tổng cục chế tạo máy nông nghiệp thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao. V. I. Lê-nin chú ý

theo dõi việc sản xuất cày điện và yêu cầu các nhân viên của tiểu ban thông báo thường xuyên và chính xác về việc thực hiện các đơn đặt hàng (xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 52, các tài liệu 34, 60). — 128.

112 Những dòng chữ viết trên báo cáo của phái viên Hội đồng lao động và quốc phòng chi nhánh Pê-tơ-rô-grát của tiểu ban "Máy cày điện" V. I. U-gri-mốp về tình hình công việc tại các nhà máy đang thực hiện các đơn đặt hàng của "Máy cày điện". — 128.

113 Có ý nói về bức thư ngắn của Ph. E. Đgiéc-gin-xki ngày 2 tháng Tám 1921, trong đó ông thông báo về hai sơ đồ cơ cấu của Bộ dân ủy giao thông, do Bộ dân ủy giao thông và Ban chấp hành trung ương Liên hiệp công đoàn công nhân vận tải đường sắt và đường thủy đệ trình. Ngày 28 tháng Bảy 1921 Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy đã thông qua dự án quy chế mới về Bộ dân ủy giao thông, lấy sơ đồ của Bộ dân ủy giao thông làm cơ sở, trong đó dự định cương vị của thủ trưởng chính là người phụ trách kỹ thuật của bộ dân ủy.

"*Trưởng ban giao thông*" — tổng cục trưởng Tổng cục giao thông hồi đó là kỹ sư I. N. Bô-ri-xốp. — 129.

114 Bức thư nói đến ở đây gửi N. N. Va-scốp, xem tập này, tài liệu 141. G. M. Cờ-gi-gia-nốp-xki viết cho V. I. Lê-nin: "Đồng chí Vla-di-mia I-lích thân mến! Bức thư của đồng chí gửi cho đồng chí Va-scốp đã gây cả cho tôi, cả cho đồng chí ấy một cảm tưởng như nhau: "giả như chúng ta có nhiều hơn những độc giả như thế!.." Với cương vị một nhà kỹ thuật dù cố vất óc mấy đi nữa, cũng chỉ có thể bổ sung thêm một mục: 8) Cần phải sử dụng cả ban điện lực cả đại hội để cứ sau nửa năm có bản kê tổng hợp với các đề mục: a) tất cả các nhà máy điện đã sử dụng hết bao nhiêu nhiên liệu...; b) cung cấp điện năng cho những nhu cầu kỹ thuật là bao nhiêu ki-lô-oát/giờ...; c) cung cấp cho việc thắp sáng bao nhiêu ki-lô-oát/giờ. Chỉ có thể thôi... G. Cờ-gi-gia-nốp-xki của đồng chí". — 129.

115 Những tài liệu in ở đây được viết nhân có bản báo cáo của chuyên gia thuộc ban tô nhượng thuộc Ủy ban kế hoạch nhà nước X. I. Li-béc-man đề ngày 20 tháng Bảy 1921, trong đó đưa ra đề nghị chuyển việc quản lý miền rừng Ác-khan-ghen-xcơ cho nhóm chuyên gia công nghiệp rừng, nhóm này phải làm việc với cương vị một

cơ quan nhà nước, song song với điều đó họ có quyền hưởng một số tự do về mặt thương mại.

Trên cơ sở của bản báo cáo, đoàn chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao, Tổng cục lâm nghiệp và Ban chấp hành trung ương công đoàn thợ mộc đã xây dựng "Quy chế về việc thành lập Cục công nghiệp rừng vùng Bắc - Bạch hải". Ngày 12 tháng Tám 1921 Hội đồng lao động và quốc phòng giao cho một tiểu ban gồm các đồng chí V. A. A-va-nê-xốp, P. A. Bô-gđa-nốp, L. B. Cra-xin cùng với sự tham gia của các bộ dân ủy có liên quan xây dựng đề án nghị quyết của Hội đồng lao động và quốc phòng về vấn đề này. Ngày 17 tháng Tám 1921 Hội đồng lao động và quốc phòng thông qua quyết nghị về các cơ quan của Cục công nghiệp rừng vùng Bắc - Bạch hải. Và theo quyết nghị đó, một cơ quan chuyên môn "Cục công nghiệp rừng vùng Bắc - Bạch hải" được thành lập, nằm trong hệ thống của Tổng cục lâm nghiệp. — 130.

116 Nhiệm vụ được ghi trên bức thư có chữ ký của nhóm các viện sĩ hàn lâm và giáo sư các trường cao đẳng Mát-xcơ-va và Pê-tơ-rô-grát (I. P. Pa-vlốp, A. E. Phéc-xman, I. M. Gúp-kin, P. P. La-da-rép và những người khác). Trong thư đã phê bình công việc của ban các trường cao đẳng Bộ dân ủy giáo dục và đề ra một loạt vấn đề về việc tổ chức ngành giáo dục đại học ở nước Nga xô-viết.

Ngày 2 tháng Chín 1921 Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy đã thông qua dự thảo quyết nghị "Về các trường cao đẳng ở Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga (Quy chế)" (xem "Tập sắc luật và chỉ thị của Chính phủ công nông", số 65, 9 tháng Mười một 1921, tiếng Nga, tr. 486). — 134.

117 Tài liệu này viết nhân bức thư của C. M. Svét-tsi-cốp đề ngày 5 tháng Tám 1921, trong đó ông yêu cầu V. I. Lê-nin cho gặp và nói chuyện về việc cải thiện công tác của Tổng cục công nghiệp giấy, của phòng ấn loát Nhà xuất bản quốc gia và của các cơ quan khác liên quan tới công việc in - xuất bản. — 134.

118 Tài liệu này và tài liệu tiếp theo viết nhân bức thư của chủ tịch Ủy ban của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga và Hội đồng bộ trưởng dân ủy Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga phụ trách các vấn đề Tuốc-ke-xtan M. P. Tôm-xki ngày 23 tháng Bảy 1921, trong đó ông trình bày những bất đồng của mình với ủy viên Cục Tuốc-ke-xtan thuộc Ban chấp

hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga G. I. Xa-pha-rốp về vấn đề tiến hành chính sách kinh tế mới ở Tuốc-ke-xtan. Tôm-xki đòi thực hiện cho kỳ được thuế lương thực và cho rằng không thể kết hợp chính sách kinh tế mới với việc tổ chức ở Tuốc-ke-xtan các ủy ban nông dân nghèo và chia tài sản, gia súc và nông cụ tịch thu của bọn cu-lắc giữa dân nghèo. Xa-pha-rốp thì khẳng định rằng thuế lương thực và việc tự do trao đổi không hoàn toàn hợp với những điều kiện của Tuốc-ke-xtan và nhấn mạnh đến việc tổ chức các hội nông dân nghèo và việc phân chia giải cấp trong nhân dân địa phương.

Về vấn đề này còn có thể xem tập này, các tài liệu 175, 259, 305. — 136.

- 119 Đây là nói về việc mua cừu của những người buôn và chăn nuôi gia súc ở Tuốc-ke-xtan và Trung-quốc để cung cấp thịt cho nhân dân Mát-xơ-va. Nhưng sau này thấy rõ hợp đồng đó không có lợi. Trong bức điện ngày 19 tháng Chín 1921 gửi M. P. Tôm-xki với chữ ký của V. I. Lê-nin, đề nghị đình chỉ việc tiếp tục mua gia súc (xem Văn tập Lê-nin, tiếng Nga, t. XXIII, tr. 136). — 136.
- 120 Đây là nói về cuốn sách nhỏ của G. I. Xa-pha-rốp "Những vấn đề trước mắt của chính sách dân tộc", xuất bản năm 1921. — 137.
- 121 Ủy viên Ban kiểm tra Xi-bi-ri và chủ tịch phân ban Xi-bi-ri thuộc Ủy ban nhà nước về điện khí hóa nước Nga N. Ph. Prê-ô-bra-gien-xki trong thư gửi V. I. Lê-nin, đã vạch ra những thiếu sót trong công tác chính trị và kinh tế ở Xi-bi-ri. Trên bức thư của N. Ph. Prê-ô-bra-gien-xki, V. I. Lê-nin ghi chú: "Gửi Mô-lô-tốp để biết. 7. VIII. Lê-nin" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô). — 138.
- 122 Ủy nhiệm của Lê-nin được ghi trên bản báo cáo của M. V. Phrun-dê và Kh. G. Ra-cốp-xki về "Những biện pháp bổ sung nhằm đấu tranh chống thất thu". Những người viết báo cáo đã nhận thấy lợi thế của ngô và đậu so với những cây nông nghiệp khác và đề nghị Bộ dân ủy nông nghiệp "coi việc mở rộng trồng ngô trong tất cả các tỉnh ở nước Nga, nơi nào khí hậu cho phép, là nhiệm vụ thực tiễn của mình" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô). Ngày 31 tháng Tám 1921 Hội đồng lao động và quốc phòng

đã nghe báo cáo của Ủy ban kế hoạch nhà nước về vấn đề này và giao cho Bộ dân ủy nông nghiệp tiến hành ngay thí nghiệm thực hành gieo trồng ngô. — 139.

- 123 Những bức thư này do V. I. Lê-nin viết nhân dịp Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy ngày 8 tháng Tám 1921 thông qua quy chế "Về việc quản lý nhà ở", trong đó trách nhiệm bảo quản quỹ nhà ở chủ yếu giao cho người quản lý nhà ở. Vấn đề nghiên cứu những biện pháp bổ sung do V. I. Lê-nin đề nghị nhằm nâng cao trách nhiệm bảo quản tốt nhà cửa được đưa ra thảo luận tại phiên họp Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy ngày 12 và 22 tháng Tám 1921. — 139.
- 124 Có ý nói về bức thư của chủ tịch Ủy ban kế hoạch nhà nước G. M. Cơ-gi-gia-nốp-xki và bức thư ngắn của ủy viên Ủy ban kế hoạch nhà nước M. A. Sa-tê-len, trong đó đưa ra ý kiến nhận xét phê phán phát minh tàu hỏa chạy bằng pin ắc-qui của kỹ sư I. I. Ma-khôn-nin. Trong phần kết luận, Sa-tê-len viết rằng sự phát minh ra tàu hỏa loại như vậy "không có một giá trị nhỏ nào trong việc cải tiến ngành vận tải đường sắt ở nước Nga" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô). — 141.
- 125 Vụ án về Cục bảo quản tài sản quý của nhà nước thuộc Bộ dân ủy tài chính được nói đến trong bức thư đã tiến hành nhân dịp phát hiện ra là thiếu một số lớn kim cương. Người định giá cả của Cục bảo quản tài sản quý của nhà nước I-a. X. Sê-lê-khe-xơ đã bị buộc tội ăn cắp tài sản quý và bị Ủy ban đặc biệt toàn Nga bắt. Ngày 8 tháng Tám 1921 Lê-nin đã gửi lời chất vấn đến phó chủ tịch Ủy ban đặc biệt toàn Nga I. X. Un-slich-tơ về việc bắt giam Sê-lê-khe-xơ, và đến ngày 9 tháng Tám nhận được thư trả lời của ủy viên ban lãnh đạo Ủy ban đặc biệt toàn Nga G. I. Bô-ki. Bức thư này được V. I. Lê-nin viết do việc trả lời không thỏa đáng của Bô-ki.
Về vấn đề này xem tập này, tài liệu 215. — 142.
- 126 Hình như ở đây muốn nói về bức thư của A. M. Gôóc-ki, có liên quan tới những đề nghị của Cơ quan quản lý viện trợ Mỹ (APA) ký hiệp ước với nước Nga xô-viết. Bức thư về vấn đề này đã được V. I. Lê-nin chuyển cho L. B. Ca-mê-nép ngày 31 tháng Bảy 1921. — 143.

127 Một ủy ban đặc biệt giải quyết các vấn đề có liên quan đến công tác cứu đói đã được Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương cử ra ngày 12 tháng Tám 1921.

Tháng Tám 1921 cuộc đàm phán đã được tiến hành ở Ri-ga giữa đại diện Chính phủ xô-viết M. M. Lít-vi-nốp và đại diện Cơ quan quản lý viện trợ Mỹ (APA) U. Brau-nơ (chủ tịch Cơ quan quản lý viện trợ Mỹ là bộ trưởng thương nghiệp Mỹ G. Hu-vơ). U. Brau-nơ đưa ra dự thảo bản hiệp ước của Mỹ, trong đó có hàng loạt những yêu sách mang tính chất chính trị, nhằm can thiệp vào công việc nội bộ của nước Cộng hòa xô-viết. Trong bức thư gửi G. V. Tsi-tsê-rin và L. B. Ca-mê-nép ngày 13 tháng Tám 1921 (xem tập này, tài liệu 193) V. I. Lê-nin đã trình bày những ý kiến phản đối của phía xô-viết, và những ý kiến này đã được chuyển cho Brau-nơ. Lập trường kiên quyết của Chính phủ xô-viết trong thời gian đàm phán đã buộc những người đại diện của Cơ quan quản lý viện trợ Mỹ phải từ bỏ những yêu sách có tính chất tối hậu thư của mình. Hiệp ước giữa chính phủ Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga và Cơ quan quản lý viện trợ Mỹ được ký kết ngày 20 tháng Tám 1921. Tháng Sáu 1923 hoạt động của cơ quan này ở Liên-xô đã đình chỉ.

Về vấn đề này, xem tập này, tài liệu 184.

Phri-tô-phơ Nan-xen người được ủy nhiệm chính của hội nghị đại diện các tổ chức Chữ thập đỏ quốc tế và dân tộc tại Giơ-ne-vơ đã định lợi dụng số tiền của Hội quốc liên để giúp đỡ những người gặp nạn đói ở Nga. Tháng Chín 1921 tại phiên họp của hội đồng Hội quốc liên ông ta đưa ra đề nghị trích cho Chính phủ xô-viết vay một món tiền để chống đói. Tuy thế Hội quốc liên chỉ thể hiện sự thông cảm với nhân dân Nga trên lời nói, còn trong việc làm thì không có một sự giúp đỡ thực tế nào cho những người bị đói trong những vùng mất mùa ở Nga. — 145.

128 Thương gia Pê-tơ-rô-grát A-dác-khơ yêu cầu nhượng cho ông ta những khu rừng đáng kể ở Bắc Nga. Vấn đề này đã được thảo luận ở Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy và Hội đồng lao động và quốc phòng. Bản hợp đồng không được ký kết vì người ký hợp đồng tỏ nhượng không có đủ tài chính. — 149.

129 Tài liệu này được viết trên bản báo cáo của Bộ dân ủy thanh tra công nông gửi Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga, yêu cầu phê chuẩn việc đưa ra nước ngoài những nhóm thanh tra để kiểm tra các ban đại diện thương mại của Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga. — 149.

130 Có ý nói về bản báo cáo của G. I. Mi-a-xni-cốp gửi Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga và bài báo của ông "Những vấn đề học búa". Thư trả lời của Lê-nin, xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 95 - 101. — 151.

131 Bức điện do V. I. Lê-nin đề nghị, với một vài sửa đổi về mặt biên tập, ngay ngày hôm đó, 13 tháng Tám, được gửi đến Ri-ga cho M. M. Lít-vi-nốp, người thay mặt cho Chính phủ xô-viết tham gia hội đàm với Cơ quan quản lý viện trợ Mỹ.

Về vấn đề này xem tập này, tài liệu 183. — 152.

132 Vấn đề thành lập ở nước ngoài phòng thông tin để thu thập các tư liệu về phong trào công nhân quốc tế đã được thảo luận ngày 17 tháng Tám 1921 tại đoàn chủ tịch Ban chấp hành Quốc tế cộng sản. Đề nghị của Lê-nin đã được thông qua.

Về vấn đề này còn có thể xem "Thư gửi E. X. Vác-ga và những đề cương về thành lập viện thông tin về các vấn đề phong trào công nhân quốc tế" ngày 31 tháng Tám và thư gửi E. X. Vác-ga ngày 1 tháng Chín 1921, in trong tập 54, mục "Những tác phẩm in bổ sung vào Toàn tập của V. I. Lê-nin, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5".

Kế hoạch thành lập phòng thông tin đã không được thực hiện. — 156.

133 Có ý nói về những bất đồng giữa người đại diện toàn quyền Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga ở Ba-tư (I-răng) Ph. A. Rốt-stanh với những cán bộ lãnh đạo A-déc-bai-gian về vấn đề tiến hành chính sách xô-viết trong quan hệ đối với Ba-tư, nhất là quan hệ đối với những trào lưu chính trị hiện hành ở đó.

Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga ngày 3 tháng Mười 1921 đã thông qua nghị quyết khẳng định rằng bất kỳ sự can thiệp nào vào công việc nội bộ của Ba-tư (I-răng) cũng đều không dung thứ được. — 157.

134 Bức thư ngắn viết nhân cuộc thảo luận dự thảo sắc lệnh về đấu tranh chống ăn hối lộ tại Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy ngày 12 tháng Tám 1921. Ngày 16 tháng Tám sắc lệnh được Hội đồng bộ trưởng dân ủy phê chuẩn và được công bố ngày 21 tháng Tám 1921 trên báo "Tin tức của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga", số 184. — 157.

- 135 Bức thư ngắn viết nhân cuộc thảo luận kế hoạch chuyển tài sản quân sự và các tài sản khác ra khỏi Crum tại phiên họp của Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy ngày 11 tháng Tám 1921. — 158.
- 136 Có ý nói về những đề cương của một trong những cán bộ Bộ dân ủy tài chính về chính sách chuyển khoản. Những đề cương này không được đăng trên báo "Sự thật". — 158.
- 137 Sau này, qua phó văn phòng Hội đồng lao động và quốc phòng V. A. Xmô-li-a-ni-nốp V. I. Lê-nin đã nhiều lần chất vấn Bộ dân ủy ngoại thương về tình hình công việc mua cá của Na-uy. Việc nhập khẩu được bắt đầu vào tháng Chạp 1921. — 159.
- 138 Có ý nói về N. A. Mô-rô-dốp, người đã viết thư cho V. I. Lê-nin đề nghị cho ông ta được gặp nói chuyện và đồng thời xin được giúp đỡ trong việc in cuốn sách của ông ta "Cơ-đốc".
Về vấn đề này xem tập này, tài liệu 213. — 159.
- 139 Có ý nói về trả lời của chủ nhiệm Ban điện lực thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao N. N. Va-scốp cho bức điện văn bằng điện thoại của V. I. Lê-nin gửi ngày 1 tháng Tám 1921. — 163.
- 140 Trong bài báo của Gôn-đê-ba-ép "Tài nguyên của chúng ta" ("Sự thật" số 178, ngày 13 tháng Tám 1921) đã dẫn ra những tài liệu trong thư của En-phi-mốp, người tham gia đoàn thám hiểm đặc biệt ở miền Ca-ra - Bô-ga-dơ - Gôn. Trong thư viết trả lời V. I. Lê-nin ngày 20 tháng Tám 1921 trưởng Ban công nghiệp hóa chất thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao V. N. I-pa-chi-ép đã thông báo là mặc dù ở vịnh Ca-ra - Bô-ga-dơ có những dự trữ nguyên liệu rất lớn, nhưng việc sử dụng thực tế những nguyên liệu đó gặp khó khăn vì ở vùng này không có nước, thiếu nhiên liệu và phương tiện giao thông.
Khai thác suyn-phát nát-tơ-ri với quy mô công nghiệp được bắt đầu năm 1924. Vịnh Ca-ra - Bô-ga-dơ hiện nay có ý nghĩa quan trọng như một nguồn rất lớn nguyên liệu khoáng chất, cần thiết cho việc phát triển công nghiệp hóa chất và các ngành kinh tế quốc dân khác của đất nước.
Về vấn đề này còn có thể xem tập này, tài liệu 365. — 164.
- 141 Để bổ sung và sửa đổi sắc luật ngày 31 tháng Năm 1921 về việc nhà nước độc quyền về muối, Hội đồng bộ trưởng dân ủy ngày

- 23 tháng Tám 1921 đã thông qua quyết nghị, trong đó đề ra những biện pháp thực tế nhằm bảo đảm độc quyền về muối và việc phân phối muối có kế hoạch trong nền kinh tế quốc dân. Quyết nghị đã được công bố trên báo "Tin tức của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga" số 194, ngày 2 tháng Chín 1921.
Quyết nghị của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga và Hội đồng lao động và quốc phòng về việc cấm thưởng bằng muối và các hình phạt đặt ra đối với việc vi phạm độc quyền về muối đã được thông qua ngày 29 tháng Tám 1921 và đã được công bố trên báo "Tin tức của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga" số 194, ngày 2 tháng Chín 1921. — 165.
- 142 Bản báo cáo về trữ lượng lúa mì giành để cung cấp tập thể và về việc phân phối lúa mì do ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy lương thực I. X. Lô-ba-tsép đưa trình V. I. Lê-nin ngày 18 tháng Tám 1921. — 166.
- 143 Có ý nói về bản báo cáo của Bô-gu-mia Smê-ran tại Đại hội thành lập Đảng cộng sản Tiệp-khắc, họp ngày 14 - 16 tháng Năm 1921.
Sau khi nhận được bức thư ngắn của thư ký M. I. Gli-át-xe thông báo rằng diễn văn của Bô-gu-mia Smê-ran đã được tìm thấy và đang đưa dịch, V. I. Lê-nin viết lên đó: "Đưa vào tủ sách của tôi". — 167.
- 144 Có ý nói về cố vấn của Ủy ban kế hoạch nhà nước, kỹ sư mỏ X. A. Pô-đi-a-cô-nốp, tác giả bản báo cáo về các biện pháp đẩy mạnh công nghiệp khai thác vàng. — 170.
- 145 Có ý nói về nhận xét của A. V. Lu-na-txác-xki đối với bản viết tay cuốn sách của N. A. Mô-rô-dốp "Cơ-đốc", trong đó ông không phản đối việc xuất bản cuốn sách. Sau này Lu-na-txác-xki nêu ý kiến coi cuốn sách không có tính khoa học. — 171.
- 146 Thư của V. I. Lê-nin viết trên bản báo cáo của phó chủ tịch Ủy ban đặc biệt toàn Nga I. X. Un-slích-tơ ngày 17 tháng Tám 1921, trong đó thông báo về kết quả điều tra vụ công trường xây dựng trên sông Xvia, nơi hàng loạt các chuyên gia tư sản bị bắt giam và bị buộc tội lạm dụng và phá hoại. Những tài liệu do V. I. Lê-nin yêu cầu đã được Ủy ban đặc biệt toàn Nga gửi ngày 23 tháng Tám 1921. — 171.

- 147 Phó chủ tịch Ủy ban đặc biệt toàn Nga I. X. Un-slích-tơ ngày 20 tháng Tám 1921 đã trả lời bức thư này rằng những biên bản về vụ án I-a. X. Sê-lê-khe-xơ (bị buộc tội ăn cắp tài sản quý) và M. C. Na-dơ-va-nốp (bị qui trách nhiệm trong vụ âm mưu phản cách mạng ở Pê-tơ-rô-grát) đã được gửi cho V. I. Lê-nin. Un-slích-tơ viết: "Yêu cầu mới về việc gửi những sổ hỏi cung sẽ được thực hiện, đối với vụ án Sê-lê-khe-xơ ngày 22, vụ án Na-dơ-va-nốp ngày 24 tháng Tám". — 172.
- 148 Đây có ý nói về bức thư của chủ nhiệm Cục thống kê trung ương P. I. Pô-pốp ngày 19 tháng Tám 1921 trong đó ông yêu cầu cho thôi công việc ở Cục thống kê trung ương. Bức thư trả lời của V. I. Lê-nin xem tập này, tài liệu 216. — 175.
- 149 Nhiệm vụ giao cho V. A. Xmô-li-a-ni-nốp được viết nhân bức điện của tổng cục trưởng Tổng cục công nghiệp than Đôn-bát G. L. Pi-a-ta-cốp về công việc của ủy ban thuộc Hội đồng lao động và quốc phòng phụ trách việc khôi phục công nghiệp than ở Đôn-bát. Trên bức thư ngắn của V. I. Lê-nin có lời ghi chú của Xmô-li-a-ni-nốp về những đề nghị của ủy ban: "Tự nhiên yêu cầu phải ổn định vấn đề biểu suất tiền công và vấn đề cung cấp tiền giấy. Vấn đề thứ nhất được Hội đồng trung ương các công đoàn toàn Nga giải quyết, vấn đề thứ hai đang được Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy giải quyết cùng với việc cung cấp tiền giấy cho ngành công nghiệp nhiên liệu nói chung". — 180.
- 150 Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga ngày 23 tháng Tám 1921 thông qua quyết nghị về chuyến đi của các ủy viên Hội đồng quân sự - cách mạng nước Cộng hòa tới biên giới phía tây để tìm hiểu tình hình phòng thủ và bảo vệ biên giới. — 181.
- 151 Ủy nhiệm được viết trên bức thư của đại diện Hội đồng kinh tế quốc dân Pê-tơ-rô-grát G. V. Txư-pê-rô-vích, trong đó ông đề nghị đưa ra thảo luận tại Hội đồng lao động và quốc phòng vấn đề tình hình xây dựng các nhà máy điện Vôn-khốp và Xvia. Ngày 24 tháng Tám 1921, sau khi nghe báo cáo của kỹ sư trưởng Công trường Vôn-khốp G. Ô. Gra-phơ-ti-ô về vấn đề này Hội đồng lao động và quốc phòng đã giao cho Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao trong thời hạn ba ngày phải xem xét vấn đề về việc bảo đảm công việc trên Công trường Xvia song song với Công trường Vôn-khốp và các công việc ở vùng Út-ki-na da-vốt. — 182.

- 152 Có ý nói về bài báo của I-u. M. Xtê-clốp "Tả khuynh nhưng không phải tới mức tàn nhẫn" đăng trên báo "Tin tức của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga" số 182 ngày 18 tháng Tám 1921. Bài báo của A. A. Xôn-txơ "Lo lắng không đúng lúc" đăng trên báo "Sự thật" số 184, ngày 21 tháng Tám 1921. — 183.
- 153 Tài liệu này do V. I. Lê-nin viết nhân bức thư của giáo sư Trường đại học địa chất N. N. I-a-cô-vlêp về việc bắt giữ những nhà bác học - địa chất đang làm công tác nghiên cứu bùn thối (những lớp lắng đọng hữu cơ và vô cơ hình thành trong hồ ao). N. N. I-a-cô-vlêp coi việc bắt giữ họ là không có cơ sở và yêu cầu mau chóng thả họ ra.
Trong thư trả lời của I. X. Un-slích-tơ ngày 25 tháng Tám thông báo rằng một nhà địa chất trong số những người bị bắt giam đã được thả, còn những người khác không thể thả ra được do mối quan hệ đã được xác định giữa họ với tổ chức phản cách mạng ở Pê-tơ-rô-grát. — 183.
- 154 Trên bản thảo của V. I. Lê-nin có dòng chữ của thư ký: "Đã thảo luận với đồng chí Ra-cô-si: đồng chí ấy hứa tìm hiểu và sẽ gửi thư trả lời". Phó chủ tịch Ủy ban đặc biệt toàn Nga I. X. Un-slích-tơ, ngày 9 tháng Chín 1921 đã thông báo với V. I. Lê-nin rằng do việc trả tự do cho A-đôn-phơ Các-mơ nên đã đồng ý cho ông ra khỏi biên giới Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga và huỷ bỏ vụ án của ông. — 184.
- 155 Về đề nghị của Phri-tô-phơ Nan-xen, xem chú thích 22 và 25.
"Cu-ki-sơ" - những ủy viên Ủy ban cứu đói toàn Nga. Ủy ban có cái tên gọi châm biếm "cu-ki-sơ" lấy theo tên các thành viên của ủy ban này - E. Đ. Cu-xcô-va và N. M. Ki-skin. — 185.
- 156 Thông báo của chính phủ về việc giải tán Ủy ban cứu đói toàn Nga đã được công bố trên báo "Sự thật" số 191, ngày 30 tháng Tám 1921. — 186.
- 157 Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương ngày 27 tháng Tám 1921 đã thông qua quyết nghị về việc bắt các ủy viên Ủy ban cứu đói toàn Nga vì tội hoạt động phản cách mạng. — 186.
- 158 Bức điện văn bằng điện thoại này là để trả lời thư của A. V. Lu-na-tác-xki viết ngày 25 tháng Tám 1921 với yêu cầu cho ông gặp

nói chuyện về vấn đề tổ chức lại Nhà hát nghệ thuật Mát-xơ-va; bức thư đã kết thúc bằng những lời lẽ như, nếu những đề nghị trình bày trong thư không được chấp nhận thì nhà hát sẽ "bị nhét vào áo quan". Lê-nin đã sử dụng câu nói trên của Lu-na-tsác-xki trong bức điện văn bằng điện thoại của mình. — 187.

- 159 Bức thư nói trên do V. I. Lê-nin viết để trả lời những luận cương mới nhận được của nhà hoạt động chính trị tiến bộ Ấn-độ Bkhu-pen-đra-nát Đát-ta đề cập đến phong trào giải phóng dân tộc ở Ấn-độ. Sau này Bkhu-pen-đra-nát Đát-ta viết rằng thư của Lê-nin "là sự khai sáng cho tác giả. Nhà cách mạng - dân tộc chưa bao giờ nghĩ được rằng "phong trào nông dân" có ý nghĩa đối với phong trào giành tự do dân tộc. Chủ nghĩa tình cảm là cơ sở của chủ nghĩa dân tộc. Giai cấp trung tư sản tự coi mình là người đại diện của dân tộc và xem xét mọi phong trào theo quan điểm đó. Chính vì vậy chỉ dẫn của Lê-nin là không tranh luận vấn đề về các giai cấp xã hội, mà hãy thể hiện sự quan tâm đến phong trào nông dân đã buộc nhà văn phải suy nghĩ. Sự chỉ bảo này đã làm thay đổi quan điểm của ông đối với các phương tiện và phương pháp đấu tranh cho tự do ở Ấn-độ" (cuốn sách Bhupendranath Datta. "Dialectics of Land-economics of India", Calcutta, p. III. Bkhu-pen-đra-nát Đát-ta. "Sự phát triển kinh tế nông nghiệp của Ấn-độ", Can-cút-ta, tr. III).

Trong thư gửi Bkhu-pen-đra-nát Đát-ta, Lê-nin đã nhắc đến những luận cương của mình về vấn đề dân tộc và thuộc địa cho Đại hội II Quốc tế cộng sản (xem Toàn tập, tiếng Việt, nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xơ-va, t. 41, tr. 197 - 206). — 187.

- 160 Phần trích biên bản phiên họp của Bộ tổ chức Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga ngày 29 tháng Tám 1921 về quyết nghị cho Cơ-gi-gia-nốp-xki nghỉ phép đã được gửi cho V. I. Lê-nin ngày 30 tháng Tám 1921. — 189.
- 161 Tài liệu in ở đây là câu trả lời của V. I. Lê-nin cho bức điện của V. N. Ca-i-u-rốp, người được cử làm chủ tịch ủy ban tiến hành việc thanh đảng ở Xi-bi-ri. Việc trao đổi các bức điện theo đường dây trực tiếp đã được tiến hành ngày 30 tháng Tám 1921. Trong cuộc nói chuyện với V. I. Lê-nin, V. N. Ca-i-u-rốp đã trình bày sự nghi ngờ về việc cần thiết phải thanh đảng và đề nghị tăng cường chú ý đến các đảng viên trong các công việc thực tế hàng ngày. Theo yêu cầu của Lê-nin, ủy ban Xi-bi-ri đã gửi những ý kiến của mình

về vấn đề này lên Ban thanh đảng trung ương Đảng cộng sản (b) Nga. — 190.

- 162 Ngày 2 tháng Chín 1921, sau khi thảo luận vấn đề huỷ bỏ việc cấm bán tài sản quý, Bộ chính trị trong quyết nghị đã chỉ cho Bộ dân ủy ngoại thương sự cần thiết phải bán với những điều kiện có lợi nhất cho phép. — 191.
- 163 Bức thư ngắn này do V. I. Lê-nin viết nhân có lời yêu cầu của Hội đư-không-boóc ở Ca-na-đa gửi Chính phủ xô-viết, trong đó hội yêu cầu cho phép những đại diện của họ tới nước Nga để đàm phán về vấn đề hồi hương. Các ủy viên Bộ chính trị và Hội đồng bộ trưởng dân ủy tán thành đề nghị của V. I. Lê-nin. — 191.
- 164 Có ý nói về tiểu ban gồm những đại diện của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga và Ban chấp hành trung ương các Xô-viết Cộng hòa xã hội chủ nghĩa xô-viết U-cra-i-na cùng với sự tham gia của những đại diện Bộ dân ủy lương thực Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga và Bộ dân ủy lương thực Cộng hòa xã hội chủ nghĩa xô-viết U-cra-i-na để theo dõi tình hình công tác lương thực ở U-cra-i-na. Phản đối việc thành lập tiểu ban này, N. P. Bri-u-kha-nốp viết cho V. I. Lê-nin: "Chưa chắc tiểu ban này sẽ đề ra những biện pháp mới. Trong khi đó, rõ ràng tiểu ban này sẽ làm phân tán một phần năng lực và sự chú ý của các cán bộ lương thực trong việc thực hiện công việc cấp bách, không thể trì hoãn một phút của họ" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô). — 192.
- 165 Ngày 7 tháng Chín 1921 cuộc hội nghị của ban gồm những đại diện của Ủy ban kế hoạch nhà nước, Tổng cục công nghiệp than bùn và Cục khai thác than bùn bằng thủy lực đã được triệu tập dưới quyền chủ tọa của L. B. Cra-xin, thảo luận thông báo về phương pháp mới khai thác than bùn và thông qua một loạt biện pháp để cung cấp cho công việc này. Ngày 11 tháng Chín 1921, sau khi tìm hiểu các tài liệu của ban này, Lê-nin đã trao cho N. P. Goóc-bu-nốp thiết lập một sự theo dõi thường xuyên việc thực hiện các quyết định đã được thông qua (xem tập này, tài liệu 296). — 195.

- 166 Nhiệm vụ này do V. I. Lê-nin viết trên bức điện của phái viên toàn quyền của Hội đồng lao động và quốc phòng T. M. Pô-nô-ma-ren-cô nói về tình hình thu mua và vận chuyển lúa mì từ tỉnh Ác-mô-lin-xơ. Tháng Chín 1921 những giấy tờ giải thích về điều kiện thu mua lúa mì ở tỉnh Ác-mô-lin-xơ đã được gửi cho V. I. Lê-nin. — 195.
- 167 Theo thông báo của Bộ dân ủy ngoại thương thì sự giúp đỡ của Quốc hội Thổ-nhĩ-kỳ chỉ gói gọn trong việc gửi sang nước Nga xô-viết 150 bao ngô. — 196.
- 168 Đây là nói về đơn gửi cho V. I. Lê-nin yêu cầu giúp đỡ trong việc hoàn lại những đồ vật bị tịch thu. — 196.
- 169 Tài liệu được viết trên bức thư ngắn từ Văn phòng Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga gửi V. I. Lê-nin, trong đó đề nghị bỏ phiếu về vấn đề cho Hợp tác xã công nhân Mát-xơ-va quyền thu mua khoai tây của những người trực tiếp sản xuất.
A. A. Kít-xin và N. P. Bri-u-kha-nốp phản đối vấn đề này, tuy vậy, vẫn cho rằng có thể cho Hợp tác xã Mát-xơ-va quyền đặt những người đại diện và bộ máy thu mua của mình tại liên hiệp tỉnh các hợp tác xã tiêu dùng. Họ cho rằng việc thu mua độc lập không có sự tham gia của liên hiệp tỉnh các hợp tác xã tiêu dùng sẽ tạo điều kiện cho việc đầu cơ trong việc trao đổi hàng hóa. — 197.
- 170 Có ý nói về quyết nghị của Đại hội VIII các Xô-viết toàn Nga (22 - 29 tháng Chạp 1920) "Về công cuộc xây dựng xô-viết". — 200.
- 171 Những dòng chữ này của V. I. Lê-nin viết trên bức thư của một phái viên toàn quyền của Hội đồng bộ trưởng dân ủy phụ trách việc trao đổi ngoại tệ M. M. Lít-vi-nốp gửi Bộ dân ủy ngoại thương, trong đó ông khuyên nên nhận đề nghị của Cơ quan quản lý viện trợ Mỹ là kẻ đứng ra làm trung gian trong việc mua ngũ cốc cho nước Nga xô-viết ở Ru-ma-ni, Bun-ga-ri và Xéc-bi-a. Trên thư có dòng chữ của Lê-nin: "Chắc là Lít-vi-nốp có lý? 1/IX. *Lê-nin*". Đề nghị trên của Cơ quan quản lý viện trợ Mỹ không được thảo luận ở Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương. Còn những vấn đề nào nữa Lê-nin coi là cần thiết phải thảo luận ở Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương thì không xác định được. — 202.

- 172 Nhiệm vụ này được đặt ra do có bức thư của chủ tịch Tổng cục công nghiệp dệt B. P. Pô-déc-nơ về việc tổ chức công việc của các nhà máy dệt. Trong thư của Pô-déc-nơ ngày 17 tháng Chín trả lời những điều chất vấn của Văn phòng Hội đồng bộ trưởng dân ủy và Hội đồng lao động và quốc phòng đã thông báo rằng chỉ những nhà máy dệt có tổ chức tốt nhất mới được cung cấp. Đoàn chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao tháng Chín 1921 đã trích ngân quỹ cho Tổng cục công nghiệp dệt để mua lương thực, nhiên liệu và tiến hành tu sửa toàn bộ các xí nghiệp. — 202.
- 173 Tài liệu này được viết do nhận được văn bản hợp đồng tô nhượng do chính phủ Gru-di-a ký về việc khai thác các lâm sản trong hai miền của nước cộng hòa. Ngày 30 tháng Chín Hội đồng lao động và quốc phòng quyết nghị thông qua hợp đồng. Bộ dân ủy ngoại thương được trao nhiệm vụ thu thập tin tức về khả năng tài chính của những người tham gia hợp đồng tô nhượng. — 203.
- 174 Những dòng chữ này được viết vào cuối bức thư của ủy viên Cục Cáp-ca-dơ thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga I-u. P. Phi-gát-ne-ơ, trong đó ông thông báo về việc gửi tặng V. I. Lê-nin bức chân dung do một thợ thủ công - cộng sản Ba-tư thù. Tác giả bức thư yêu cầu có giấy tờ ghi nhận bức chân dung đó. — 204.
- 175 Nhiệm vụ được viết trên bản báo cáo của Ban quản lý tỉnh đối với vùng mỏ than đá ngoại ô Mát-xơ-va, trong đó yêu cầu tiến hành điều tra vụ án về đám cháy ở nhà máy điện đang xây dựng tại khu vực mỏ than đá Bô-bri-cốp-xơ. Ngày 23 tháng Chạp 1921, Bộ dân ủy tư pháp thông báo cho Văn phòng Hội đồng bộ trưởng dân ủy rằng theo điều tra thì đám cháy là do có kẻ đốt nhưng không tìm ra thủ phạm. — 204.
- 176 Những dòng chữ này do V. I. Lê-nin viết trên bức điện của I-a. A. Béc-din gửi G. V. Tsi-tsê-rin, trong đó thông báo rằng M. I. Xcô-bê-lép, tham gia đàm phán với chính phủ Pháp với cương vị người đại diện Ủy ban cứu đói toàn Nga yêu cầu Chính phủ xô-viết cũng ủy quyền cho ông.
Dưới đó nói về việc cử Gi. Nu-lăng-xơ, nguyên đại sứ Pháp tại nước Nga (1917 - 1918), một trong những kẻ tổ chức những âm mưu phản cách mạng chống Chính quyền xô-viết, cổ vũ cho

sự can thiệp bằng quân sự của nước ngoài, làm chủ tịch Ủy ban quốc tế giúp nước Nga đấu tranh với nạn đói. Ủy ban này được thành lập theo quyết định của Hội đồng tối cao của khối Đồng minh gồm những đại diện của các cường quốc trong khối Đồng minh (Anh, Pháp, Ý, Bỉ) và trên thực tế đã là bức bình phong cho việc thực hiện các kế hoạch chống xô-viết. — 205.

- 177 Nhiệm vụ viết trên báo cáo của chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao P. A. Bô-gđa-nốp về vấn đề dự định ký kết hợp đồng tô nhượng với SKF (Công ty cổ phần các nhà máy sản xuất ổ bi Thụy-điển ở Ghê-tê-boóc). Bô-gđa-nốp cho rằng ký kết hợp đồng là cần thiết với điều kiện nếu bác được yêu cầu của công ty về việc khôi phục quyền của họ đối với các kho chứa ổ bi hiện ở nước Nga xô-viết, còn về vấn đề các kho thì ông đề nghị giải quyết bằng cách là Chính phủ xô-viết trả tiền về các kho ấy cho công ty ấy theo trị giá của chúng. Để giải quyết vấn đề các kho, một tiểu ban của Bộ dân ủy tư pháp đã được thành lập do bộ trưởng Bộ dân ủy Đ. I. Cuốc-xki lãnh đạo. Vào giai đoạn đàm phán này Cuốc-xki cho rằng không thể ký hợp đồng với công ty được vì không thể thực hiện được điều kiện quan trọng của công ty là trả lại cho nó những kho ổ bi.

Về việc ký hợp đồng tô nhượng với công ty SKF, xem tập này, chú thích 7. — 205.

- 178 Hội đồng lao động và quốc phòng, theo quyết nghị ngày 16 tháng Chín 1921, đã liệt Công trường Vôn-khốp vào loại "những công việc xây dựng cấp bách". Giao cho tất cả các cơ quan phải ngay tức khắc thỏa mãn các nhu cầu của Công trường Vôn-khốp. Vấn đề tiến trình xây dựng nhà máy thủy điện đã nhiều lần được thảo luận tại các phiên họp của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga.

Về vấn đề này còn có thể xem tập này, các tài liệu 262, 288, 289, 293. — 207.

- 179 Bức thư do V. I. Lê-nin viết cho ủy viên đoàn chủ tịch Hội đồng trung ương các công đoàn toàn Nga A. I. Đô-ga-đốp và bí thư Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga V. V. Quy-bư-sép nhân bản báo cáo của cán bộ công đoàn C. Su-ra về những thiếu sót trong cơ cấu và những mối quan hệ lẫn nhau giữa các tổ chức công đoàn. Trang 4 của bản báo cáo viết rằng lối thoát ra khỏi tình hình hiện nay là thành lập và củng cố các tổ chức công

đoàn tỉnh. Ở chỗ đó, Lê-nin ghi nhận xét: "Điều đó có đúng như thế không?" (Văn tập Lê-nin, tiếng Nga, t. XXIII, tr. 256).

A. I. Đô-ga-đốp và V. V. Quy-bư-sép trong các thư trả lời đã không ủng hộ đề nghị của C. Su-ra. - 210.

- 180 Trong thư trả lời ngày 16 tháng Chín 1921 bộ trưởng Bộ dân ủy bưu điện V. X. Đô-vga-lép-xki thông báo rằng các máy điện thoại vô tuyến ở Mát-xcơ-va cho tới nay mới đặt được ở trạm vô tuyến điện Khô-đư-ca, nhưng trạm này không sử dụng được vì trang bị kỹ thuật tồi. Bộ dân ủy dự định đến ngày 1 tháng Tư 1922 sẽ đặt bốn trạm thu phát (Mát-xcơ-va - Khắc-cốp - Nô-vô-ni-cô-la-ép-xcơ và Ta-sken) và 200 trạm thu (địa phương). Trong thư cũng thông báo về những thí nghiệm có kết quả ở Viện thí nghiệm vô tuyến điện Ni-giơ-ni Nốp-gô-rôt trong việc sản xuất loa có thể sử dụng được. — 211.

- 181 Trong thư ngày 21 tháng Tám 1921 của ủy viên Cục Tuốc-ke-xtan thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga G. I. Xa-phar-rốp thông báo về công việc của Đại hội VI Đảng cộng sản Tuốc-ke-xtan và về những bất đồng với chủ tịch Ủy ban thuộc Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga và Hội đồng bộ trưởng dân ủy phụ trách các vấn đề Tuốc-ke-xtan M. P. Tôm-xki trong các vấn đề chính sách kinh tế ở Tuốc-ke-xtan. Về vấn đề này, xem tập này, các tài liệu 174, 175, 305. — 213.

- 182 Thư ngắn được viết do có bức thư của phái viên toàn quyền Bộ dân ủy ngoại thương M. Ph. Cu-dơ-nê-txốp, trong đó thông báo về việc các quan chức người Anh ở Côn-xtan-ti-nô-pôn bắt giữ hai cán bộ của Bộ dân ủy ngoại thương. — 213.

- 183 Có ý nói về bức thư của R. E. Clát-xôn gửi V. I. Lê-nin ngày 31 tháng Tám 1921 (xem tập này, tài liệu 238). — 215.

- 184 Hội đồng lao động và quốc phòng ngày 4 tháng Mười một 1921 đã giao cho V. A. A-va-nê-xốp và Đ. I. Cuốc-xki điều tra vụ nhà máy Thụy-điển "Nít-ve-xơ và Gòn-mơ" ngừng hoạt động. Ngày 8 tháng Hai 1922 Bộ dân ủy tư pháp gửi Hội đồng lao động và quốc phòng kết luận, trong đó trình bày những biện pháp kỷ luật đối với những kẻ phạm tội trong việc làm cho xuống tuốc-bin của nhà máy ngừng hoạt động. — 216.

- 185 Trong kết luận của mình gửi Hội đồng bộ trưởng dân ủy ngày 18 tháng Mười 1921, Bộ dân ủy tư pháp đã khẳng định tội là do bệnh quan liêu trì trệ của hàng loạt các cán bộ thuộc Tổng cục các công trình nhà nước và Công trường xây dựng nhà máy điện đối với nhu cầu của nhà máy thủy điện Vôn-khốp. Khóa họp IV của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga vào tháng Mười 1921 đã chuyển vụ án Công trường Vôn-khốp lên Tòa án tối cao. — 218.
- 186 Những dòng chữ này do V. I. Lê-nin viết trên bức điện của ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy lương thực, phái viên toàn quyền của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga phụ trách tỉnh Gô-men A. I. Xvi-đéc-xki gửi thứ trưởng Bộ dân ủy lương thực N. P. Bri-u-kha-nốp, trong đó thông báo về việc chủ tịch Ban chấp hành Xô-viết tỉnh Gô-men Kh. G. Pê-xtun không thực hiện những chỉ thị của Bộ dân ủy lương thực. — 219.
- 187 Đây có ý nói về bức thư của N. M. Knhi-pô-vích gửi V. I. Lê-nin ngày 6 tháng Tám 1921 (xem Văn tập Lê-nin, tiếng Nga, t. XXIII, tr. 164 - 167). — 220.
- 188 Có ý nói về tập có hệ thống gồm những sắc lệnh về biểu giá cước đường sắt mà Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy ngày 1 tháng Chín 1921 định đưa in. Sau khi nghiên cứu vấn đề này, ngày 20 tháng Chín 1921 Hội đồng bộ trưởng dân ủy không duyệt y việc in tập sắc lệnh này. — 221.
- 189 Những dòng chữ này viết trên thư của L. B. Cra-xin, trong đó trình bày những biện pháp mà Bộ ngoại thương Bê-lô-ru-xi-a thực hiện để mở rộng buôn bán với nước ngoài. — 222.
- 190 Bức thư này do V. I. Lê-nin viết nhân có đơn thỉnh cầu của Hội vật lý - hóa học Nga về việc thả giáo sư hóa học M. M. Ti-khvin-xki và các nhà bác học khác bị bắt trong vụ án tổ chức phản cách mạng Pê-tơ-rô-grát. — 223.
- 191 Có ý nói về vụ kiện do V. V. Mai-a-cốp-xki khởi xướng phản đối giám đốc Nhà xuất bản quốc gia I. I. Xcơ-voóc-txốp - Xtê-pa-nốp vì đã không trả ông tiền nhuận bút. Ngày 25 tháng Tám 1921 Tòa án kỷ luật Mát-xcơ-va thuộc Hội đồng các công đoàn tỉnh Mát-xcơ-va đã quyết định truất quyền đoàn viên công đoàn của

- I. I. Xcơ-voóc-txốp - Xtê-pa-nốp trong 6 tháng. Ngày 8 tháng Chín, vụ án này được xét lại và bản án này đã được hủy bỏ.
- Thứ trưởng Bộ dân ủy giáo dục E. A. Lit-ken-xơ và ủy viên ban lãnh đạo Viện hàn lâm giáo dục lao động Ph. V. Len-gních đã bị buộc tội sa thải nhóm công nhân và nhân viên. Tòa án kỷ luật đồng chí tỉnh Mát-xcơ-va thuộc Hội đồng các công đoàn tỉnh Mát-xcơ-va khiển trách họ và truất quyền giữ các chức vụ bầu cử trong nửa năm. Ủy ban của Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga, sau khi xét vụ án này ngày 26 tháng Chín, quyết định: "1) Đề nghị Tòa án kỷ luật tỉnh thuộc Hội đồng các công đoàn tỉnh Mát-xcơ-va xét lại vụ án này. 2) Căn cứ vào thực chất bản buộc tội đã trình... chỉ khiển trách trong phạm vi tổ chức công đoàn và đảng là đủ" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô).
- Về đề nghị của V. I. Lê-nin trình bày ở mục 2 của tài liệu, Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương ngày 6 tháng Chín 1921 đã chỉ thị cho Đoàn chủ tịch Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga cần phải chuyển vấn đề xuất 1 tỷ rúp cho nhu cầu của các nhà hát để Hội đồng bộ trưởng dân ủy xét. — 225.
- 192 Tài liệu này được viết nhân bức thư ngắn của chủ tịch Liên hiệp trung ương các hợp tác xã tiêu dùng L. M. Khin-tsúc nói về việc ổn định công việc trao đổi hàng hóa ở các tỉnh Ô-ri-ôn, Bri-an-xơ và Gô-men.
- Trên "Bảo lương thực" số 97, ngày 17 tháng Sáu 1921 đã đăng bài báo "Kinh nghiệm của việc trao đổi hàng hóa nhà nước". — 225.
- 193 Nhiệm vụ được giao nhân bức thư và bản báo cáo của người đại diện nhóm sáng kiến tổ chức "các hiệp hội sản xuất" M. M. Xu-tơ-kê-ve. Nhóm này đặt ra cho mình nhiệm vụ thu hút các chuyên gia, nhà công nghiệp, các thương gia cũ vào việc tổ chức công nghiệp nhỏ và công nghiệp trung bình "trên cơ sở những phường hội của những người sản xuất".
- Lê-nin đã đánh dấu vào bản báo cáo của Xu-tơ-kê-ve (xem Văn tập Lê-nin, tiếng Nga, t. XXIII, tr. 57 - 58). Những đề nghị của nhóm không có giá trị thực tiễn. — 226.
- 194 Nhiệm vụ giao cho N. P. Goóc-bu-nốp được viết trên thư của G. M. Cơ-gi-gia-nốp-xki gửi V. I. Lê-nin ngày 3 tháng Chín 1921.

Những chỉ thị ở §§ 1 và 2 của bức thư liên quan đến yêu cầu của Cơ-
gi-gia-nốp-xki cử X. P. Xê-rê-đa thực hiện những nhiệm vụ của chủ tịch
Ủy ban kế hoạch nhà nước, X. G. Xơ-ru-mi-lin và A. A. Nê-ô-pi-kha-
nốp là những người giúp việc trong thời gian ông nghỉ phép. Ngày 7
tháng Chín 1921 yêu cầu của Cơ-gi-gia-nốp-xki đã được thỏa mãn bởi
quyết nghị của Hội đồng lao động và quốc phòng. §3 có phần trả lời đề
nghị của Cơ-gi-gia-nốp-xki thành lập một ủy ban để kiểm tra kết quả
của một phát minh. Trong chỉ thị "chuẩn bị văn bản *trả lời* có sự thỏa
thuận với *Xê-rê-đa*" (§ 4) - có ý nói về thư trả lời cho bức điện của Hội
đồng bộ trưởng dân ủy U-cra-i-na nhân việc Ủy ban kế hoạch nhà
nước đưa ra những biện pháp để khôi phục vùng Đôn-bát (xem Văn
tập Lê-nin, tiếng Nga, t. XXIII, tr. 78). Trong bức điện có chữ ký của V.
I. Lê-nin và G. M. Cơ-gi-gia-nốp-xki gửi Hội đồng bộ trưởng dân ủy
U-cra-i-na ngày 7 tháng Chín 1921 thông báo rằng Hội đồng bộ trưởng
dân ủy và Ủy ban kế hoạch nhà nước từ chối việc thông qua quyết
định về vấn đề Đôn-bát cho đến khi một tiểu ban được cử tới đó trở về
và đã thảo luận vấn đề này với các cơ quan địa phương (xem Cục
lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa
Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản
Liên-xô). — 227.

- 195 Những dòng chữ này viết trên thư của A. X. Ki-xê-lép, trong đó thông
báo về việc gửi cho V. I. Lê-nin dự thảo "Những quy tắc cơ bản về vấn
đề biểu suất tiền công" do các ủy viên Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy
(A. X. Ki-xê-lép, A. A. Bi-ê-lốp, và I-a. I. Ghin-đin) biên soạn và đã
được hội nghị gồm gần 30 người lãnh đạo của các hội liên hiệp sản
xuất lớn nhất thông qua. Dự thảo này dựa trên cơ sở những chỉ thị của
Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga. Sau khi xem xét dự
thảo các đề cương, Lê-nin đưa vào đó một số điều sửa đổi, nhấn mạnh
mối quan hệ trực tiếp của việc trả công lao động với kết quả sản xuất
(xem Văn tập Lê-nin, tiếng Nga, t. XXIII, tr. 258 - 260). Sau khi thảo
luận toàn diện ở Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga, ở
Hội đồng lao động và quốc phòng, tại phiên họp liên tịch của các
nhóm của Hội đồng trung ương các công đoàn toàn Nga, Hội đồng các
công đoàn tỉnh Mát-xcơ-va và nhóm đoàn chủ tịch Hội đồng kinh tế
quốc dân tối cao "Những quy tắc cơ bản về vấn đề biểu suất tiền công"
đã được Hội đồng bộ trưởng dân ủy thông qua ngày 16 tháng

Chín và được công bố trên báo "Tin tức của Ban chấp hành trung ương
các Xô-viết toàn Nga" số 207, ngày 17 tháng Chín 1921.

Về vấn đề này còn có thể xem tập này, các tài liệu 277, 278,
279. — 228.

- 196 Lời nhận xét của V. P. Ô-bô-rin về dự thảo đề cương về chính sách biểu
suất tiền công đã được gửi V. I. Lê-nin ngày 8 tháng Chín 1921. Dự
thảo đề cương đã được phiên họp mở rộng của Hội đồng các công
đoàn tỉnh Pê-tơ-rô-grát tán thành. — 229.
- 197 Bức thư viết do nhận được tài liệu thống kê của Ban bí thư Ban chấp
hành trung ương về các đảng viên Đảng cộng sản (b) Nga. Trong thư
trả lời của trưởng phòng thống kê N. I. Xô-lô-vi-ép ngày 8 tháng Chín
1921 thông báo rằng tài liệu về sự phân phối các đảng viên cộng sản
Mát-xcơ-va và Pê-tơ-rô-grát theo các chức vụ xô-viết sẽ gửi đến V. I.
Lê-nin trong thời gian sắp tới. — 231.
- 198 Bản báo cáo về số vàng hiện có và sự chi phí của nó đã được Bộ dân ủy
tài chính trình V. I. Lê-nin. Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương
ngày 14 tháng Chín 1921 đã trao cho A. O. An-xki tiến hành kiểm kê
nghiêm ngặt tất cả các khoản chi phí của quỹ vàng.
Về vấn đề này còn có thể xem tập này, tài liệu 284; Toàn tập, tiếng
Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 146 - 147. — 232.
- 199 Trên bức thư của I-a. I. Vi-sni-ác có ghi chú của V. I. Lê-nin: "Vi-sni-ác
về La-lai-an-tơ 5. IX. 1921, xem mặt sau". Trên mặt sau trang, chính
tay Lê-nin viết phần mở đầu của tài liệu in ở đây và dòng chữ "bằng
điện thoại" (xem Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên
cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương
Đảng cộng sản Liên-xô). — 233.
- 200 Ý kiến này do I-a. A. Béc-din viết trong thư do ông gửi từ Anh, hình
như gửi cho G. V. Tsi-tsê-rin. — 234.
- 201 Có ý nói về các nhân viên của Cơ quan quản lý viện trợ Mỹ do G.
Hu-vơ cầm đầu. Đề nghị của V. I. Lê-nin áp dụng một loạt các
biện pháp hạn chế đối với các nhân viên này được đề ra là do bộ
máy của tổ chức này gồm chủ yếu các sĩ quan trong quân đội Mỹ,
hoạt động gián điệp và ủng hộ các phần tử phản cách mạng ở
nước Nga. — 234.

202 Hoạt động của Phri-tô-phơ Nan-xen nhằm thu hút tiền quyền góp của các tổ chức xã hội và các cá nhân để giúp đỡ những người bị đói ở Nga đã gây bất bình trong các giới phản động ở một loạt nước tư bản. Nhân dân xô-viết đã đánh giá rất xứng đáng những cố gắng của Nan-xen trong việc giúp đỡ những người bị đói; Đại hội IX toàn Nga các Xô-viết ngày 25 tháng Chạp 1921 đã tỏ lòng biết ơn sâu sắc đối với ông.

"*The Daily Chronicle*" ("Tin hàng ngày") — tờ báo của giai cấp tư sản đế quốc Anh; xuất bản ở Luân-đôn từ 1855 đến hết 1930. — 235.

203 Có ý nói đến các công trình khoa học - kỹ thuật nghiên cứu việc làm nổ thuốc súng từ xa, do X. I. Bô-tin tiến hành trong những năm 1920 - 1921. Tháng Mười 1921 ủy ban chuyên gia đưa ý kiến phê phán về những thí nghiệm đã được tiến hành và đề nghị đình chỉ các thí nghiệm do chưa được chuẩn bị. Về vấn đề này còn có thể xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 51, các tài liệu 372, 373, 400, 415, 477, 532, 545, 578. — 236.

204 Đề nghị của V. I. Lê-nin lúc đầu đã được trưng cầu ý kiến các ủy viên Bộ chính trị. Bộ chính trị ngày 8 tháng Chín 1921 đã thông qua quyết định theo công thức của Lê-nin đối với vấn đề về mối quan hệ lẫn nhau giữa Lu-na-tsác-xki và Lit-ken-xơ. — 237.

205 Lê-nin muốn nói đến các dự thảo của Bộ dân ủy giáo dục đã làm cơ sở cho quyết nghị "Về những biện pháp nhằm cải thiện việc cung cấp cho các trường học và các cơ quan giáo dục khác". Bản quyết nghị do Hội đồng bộ trưởng dân ủy thông qua ngày 15 tháng Chín, đã được công bố ngày 23 tháng Chín 1921 trên tờ "Tin tức của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga" số 212. Về vấn đề này còn có thể xem tập này, tài liệu 304. — 238.

206 Nhiệm vụ được viết trên đơn của G. O. Gra-phơ-ti-ô gửi ngày 2 tháng Chín 1921, trong đó, bên cạnh những biện pháp nhằm bảo đảm cung cấp cho Công trường Vôn-khốp còn đặc biệt nhấn mạnh sự cần thiết phải cung cấp gấp lương thực và các khoản tiền. — 239.

207 Thư ngắn này được viết nhân những câu hỏi của chủ tịch Ủy ban khoa học đặc trách biên soạn bản đồ giáo khoa V. Đ. Cai-xa-rốp về việc xác định chính xác biên giới lãnh thổ của Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga và về mối quan hệ lẫn nhau

của nó với các nước cộng hòa khác, được thành lập trong biên giới của đế quốc Nga cũ. — 240.

208 Chỉ thị này viết nhân bức thư của N. P. Goóc-bu-nốp, trong đó khi thông báo về kết quả điều tra việc làm chậm trễ chuyển đi công tác ra nước ngoài của M. P. Xa-gin, Goóc-bu-nốp đã viết: "về phía Bộ dân ủy giáo dục không hề có sự quan liêu giấy tờ chủ tâm". Lê-nin đã gạch dưới từ "chủ tâm". — 241.

209 Nhiệm vụ do V. I. Lê-nin viết trên thư của kỹ sư trưởng nhà máy điện Ca-si-ra G. Đ. Txi-u-ru-pa, trong đó Txi-u-ru-pa yêu cầu giúp đỡ trong việc nhận tất cả các vật liệu kỹ thuật điện cần thiết cho công trường do Ban điện lực thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao cấp. Ngày 12 tháng Chín 1921 Lê-nin đã gửi một bức điện cho Ban điện lực thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao (xem tập này, tài liệu 301). — 241.

210 Chỉ thị này do V. I. Lê-nin viết gửi thư ký nhân có thông báo của chủ tịch Cục Xi-bi-ri thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao G. I. Lô-mốp về tình hình trở nên phức tạp tại các mỏ Ri-đê-rơ do việc chuyển các mỏ này cho nước Cộng hòa Kiéc-gi-di-a quản lý. Lô-mốp đề nghị Lê-nin nhân việc này cho cán bộ quản lý các mỏ Ri-đê-rơ E. Ph. Đôm-nen-cô gặp. Trong cuộc nói chuyện với Đôm-nen-cô được tổ chức ngay sau đó, Lê-nin quan tâm đến những vấn đề năng suất lao động ở các mỏ, việc khôi phục các máy móc v. v. (xem Văn tập Lê-nin, tiếng Nga, t. XXIII, tr. 65). Trong bức điện có chữ ký của V. I. Lê-nin và của chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao P. A. Bô-gđa-nốp gửi Ban chấp hành trung ương các Xô-viết Cộng hòa Kiéc-gi-di-a ngày 10 tháng Chín 1921 đề nghị "không được đình chỉ" công việc tại các mỏ Ri-đê-rơ "và không thay đổi ban quản lý mỏ do Cục Xi-bi-ri thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao cử ra" (xem như trên, tr. 64).

Nhân Chính phủ xô-viết có ý định đưa các mỏ Ri-đê-rơ vào hợp đồng tô nhượng với L. Ua-các, tháng Mười một 1921 đã có một ủy ban đặc biệt tới đó để điều tra tình hình công việc. Về vấn đề này còn có thể xem tập này, các tài liệu 306, 385, 438. — 242.

211 Có ý nói tiểu ban phụ trách quy rượu để đổi lấy lúa mì do A. X. Ki-xê-lép đứng đầu. — 243.

- 212 Nhiệm vụ viết trên biên bản phiên họp của tiểu ban phụ trách các vấn đề của Cục khai thác than bùn bằng thủy lực ngày 7 tháng Chín 1921. Trên lề và trong văn bản có những chỗ đánh dấu và gạch dưới của V. I. Lê-nin (xem Văn tập Lê-nin, tiếng Nga, t. XXIII, tr. 90 - 91). — 243.
- 213 Có ý nói đến bản báo cáo của cán bộ Liên hiệp trung ương các hợp tác xã tiêu dùng Đông Xi-bi-ri A. V. Pri-ga-rin gửi V. I. Lê-nin, về việc cung cấp máy móc nông nghiệp cho Xi-bi-ri và khả năng thanh toán các khoản chi phí mua máy móc ở nước ngoài bằng nguyên liệu của Xi-bi-ri. Trong lời nhận xét của Bộ dân ủy ngoại thương ngày 3 tháng Mười 1921 đã nhấn mạnh rằng "những vấn đề loại này cần được giải quyết trên quan điểm lợi ích của toàn nước Cộng hòa" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô). — 244.
- 214 Bức thư ngắn do V. I. Lê-nin viết trên lề trang thứ nhất bản viết tay bài báo của G. M. Crơ-gi-gia-nốp-xki "Gửi các nhà phê bình của chúng ta". Đồng thời Lê-nin đề nghị một loạt chỗ sửa chữa trên lề bài báo. Tác giả bài báo này phê phán một số cán bộ thuộc bộ máy xô-viết không tin tưởng vào khả năng thực hiện kế hoạch điện khí hóa đất nước (xem Văn tập Lê-nin, tiếng Nga, t. XXIII, tr. 10 - 11). Bài báo đã không được đăng. — 244.
- 215 Lê-nin nhận được trả lời của Xô-viết Mát-xcơ-va cho câu chất vấn này ngày 10 tháng Mười 1921.
Về những xí nghiệp được để lại hưởng chế độ cung cấp nhà nước còn có thể xem tập này, các tài liệu 300, 328. — 245.
- 216 Phía trên bản viết tay sơ thảo bức điện của Lê-nin có dòng chữ do L. A. Phó-ti-ê-va viết: "Gửi Bô-gđa-nốp, Bri-u-kha-nốp và A-va-nê-xốp để lấy ý kiến nhận xét gấp". — 246.
- 217 Bức thư ngắn viết để trả lời thư của chính ủy X. X. Đa-ni-lốp đề ngày 8 tháng Chín 1921, trong đó nói về sự cần thiết phát triển tình cảm "thương yêu, thông cảm và giúp đỡ lẫn nhau trong nội bộ giai cấp, nội bộ những người lao động". — 247.
- 218 Trong § 6 của quyết nghị nói về việc cho phép các trường học được quyền đổi những thứ do nhà nước cung cấp mà họ không cần để lấy thực phẩm họ cần. Trong § 8 có điểm nói về sự "đóng

- góp" tự nguyện của những người đến các thư viện và câu lạc bộ. — 248.
- 219 Có ý nói về quyết nghị "Về việc đãi thọ cho các cơ quan văn hóa - giáo dục bằng quỹ địa phương" do Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy thông qua ngày 9 tháng Chín 1921. Quyết nghị này đã được thảo luận lần thứ hai tại phiên họp của Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy ngày 15 tháng Chín và đã được thông qua như quyết nghị "Về những biện pháp nhằm cải thiện việc cung cấp cho các trường học và các cơ quan giáo dục khác". — 249.
- 220 Trong bức điện gửi ngày 9 tháng Chín 1921 A. A. I-óp-phê thông báo rằng sự bất đồng giữa chủ tịch Ủy ban phụ trách các vấn đề Tuốc-ke-xtan thuộc Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga M. P. Tôm-xki và ủy viên Cục Tuốc-ke-xtan G. I. Xa-pha-rốp đưa đến chỗ làm nảy sinh sự thù địch giữa dân Nga và dân địa phương, giữa các dân tộc. Ngày 13 tháng Chín Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga đã thông qua quyết định thảo luận vấn đề về chính sách ở Tuốc-ke-xtan sau khi nhận được bản báo cáo của I-óp-phê và đưa cho các ủy viên Bộ chính trị nghiên cứu mọi tài liệu. Ngày 14 tháng Mười 1921, Bộ chính trị, sau khi thảo luận vấn đề về công tác ở Tuốc-ke-xtan, đã quyết định thành phần mới của Cục Tuốc-ke-xtan và Ủy ban phụ trách các vấn đề Tuốc-ke-xtan và định ra những nhiệm vụ cơ bản của công tác đảng và công tác xô-viết ở Tuốc-ke-xtan. Bộ chính trị nhấn mạnh sự cần thiết phải tiến hành một cách thận trọng chính sách kinh tế mới ở Tuốc-ke-xtan, điều đó cần phải đảm bảo thực hiện nhiệm vụ lôi cuốn quần chúng lao động vào công cuộc xây dựng xã hội chủ nghĩa. — 249.
- 221 Tài liệu này do V. I. Lê-nin viết nhân vấn đề ký hợp đồng tô nhượng với Ua-các được đưa ra thảo luận tại phiên họp của Hội đồng bộ trưởng dân ủy ngày 13 tháng Chín 1921. Trả lời của Ban tô nhượng thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao cho câu hỏi của V. I. Lê-nin nhận được ngày 15 tháng Chín. — 251.
- 222 Trong thư ngày 30 tháng Năm 1921 V. I. Lê-nin đề nghị Hội đồng quân sự - cách mạng nghiên cứu kế hoạch sử dụng quân đội trên mặt trận kinh tế và đưa ra những chỉ thị cụ thể về việc ngành kinh tế quốc dân nào cần sự giúp đỡ trước hết của quân đội (xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 52, tài liệu 380). — 253.

- 223 Bức thư do V. I. Lê-nin viết cho N. A. Xê-ma-scô nhân nhận được những thông báo của M. V. Phô-pha-nô-va (người được Bộ dân ủy nông nghiệp cử đến Crưm với tư cách là thành viên của ủy ban thuộc Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga) về tình hình nghiêm trọng ở những nhà an dưỡng Crưm. Trong thư trả lời gửi Lê-nin ngày 15 tháng Chín N. A. Xê-ma-scô đề ra những biện pháp mà Bộ dân ủy y tế đang thực hiện để cải thiện công việc ở các nhà an dưỡng Crưm và Cáp-ca-dơ. — 254.
- 224 Sau khi nhận được bức thư này của V. I. Lê-nin, chánh văn phòng Hội đồng bộ trưởng dân ủy N. P. Goóc-bu-nốp ngày 13 tháng Chín 1921 đã viết những dòng chữ sau vào cuốn sổ giao nhiệm vụ: "Lập bản hướng dẫn cho Ban thư ký của Đại hội đồng bộ trưởng dân ủy về những nhiệm vụ giao cho và thư từ của Vla-đi-mia I-lích. Đã làm xong. Xem mệnh lệnh ngày 20 tháng Chín" ("Lưu trữ lịch sử" số 5, 1961, tiếng Nga, tr. 41). Về vấn đề này còn có thể xem tập này, tài liệu 312. — 254.
- 225 Để trả lời câu hỏi của V. I. Lê-nin, Bộ dân ủy ngoại thương đã gửi báo cáo về dự trữ và số lượng xăng-tô-nin (dược phẩm). Trên tài liệu có những con số tính toán của V. I. Lê-nin về số lượng dự trữ xăng-tô-nin và giá trị của nó tính theo tiền rúp vàng (xem Văn tập Lê-nin, tiếng Nga, t. XXIII, tr. 181). — 258.
- 226 Thư ngắn viết nhân có bức thư của đại sứ tại Ý V. V. Vô-rốp-xki, trong đó ông yêu cầu có chỉ thị về việc cấp học bổng cho M. A. Pê-scốp hiện đang học ở Ý. Trong thư trả lời gửi V. I. Lê-nin ngày 15 tháng Chín 1921 M. M. Lít-vi-nốp đề nghị cấp học bổng cho M. A. Pê-scốp qua Bộ dân ủy giáo dục. Về vấn đề này còn có thể xem tập này, tài liệu 319 và Văn tập Lê-nin, tiếng Nga, t. XXXIV, tr. 409. — 258.
- 227 Về vấn đề này cục trưởng Cục kho tàng nhà nước thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao I. C. Ê-giốp đã gửi cho V. I. Lê-nin một bản báo cáo, trong đó ông phàn nàn về việc thiếu kho tàng, về tình trạng phải đồng thời tuân thủ mệnh lệnh của nhiều cơ quan và sự tranh chấp kho tàng giữa các cơ quan khác nhau. Thư trả lời của V. I. Lê-nin gửi I. C. Ê-giốp xem tập này, tài liệu 352. — 259.
- 228 Nhiệm vụ giao cho N. P. Goóc-bu-nốp được viết trên bức thư của bộ trưởng Bộ dân ủy bưu điện V. X. Đô-vga-lép-xki gửi ngày 16

- tháng Chín 1921 về những biện pháp được thi hành nhằm thành lập các đài phát thanh (xem chú thích 180). — 260.
- 229 Những dòng chữ này viết trên thư của G. V. Tsi-tse-rin về bức công hàm của bộ trưởng Bộ ngoại giao Anh Cốc-dơn gửi ngày 7 tháng Chín 1921, trong đó đưa ra những lời bịa đặt về việc Chính phủ xô-viết vi phạm hiệp định Nga - Anh ký ngày 16 tháng Ba 1921. Bức công hàm không có dấu đề, không ghi tên người nhận, không có chữ ký. Trong công hàm trả lời ngày 27 tháng Chín 1921 Chính phủ xô-viết đã bác bỏ những lời buộc tội vô căn cứ đó. — 261.
- 230 Có ý nói về hợp đồng giữa Nhà xuất bản quốc gia với nhà xuất bản của D. I. Gơ-giê-bin về việc Gơ-giê-bin xuất bản ở nước ngoài tuyển tập của những tác giả kinh điển Nga. Công việc này được tiến hành theo sáng kiến của A. M. Goóc-ki. — 261.
- 231 Báo cáo về máy xúc, do trợ lý văn phòng Hội đồng lao động và quốc phòng B. G. Dắc-xơ viết đã gửi cho V. I. Lê-nin ngày 26 tháng Chín 1921. Trên tài liệu có dòng chữ của Lê-nin "Gửi Xmô-li-a-ni-nốp" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô). — 263.
- 232 Có ý nói về dự thảo quy chế về công việc văn phòng trong các cơ quan dân sự, do Bộ dân ủy thanh tra công nông cùng với một ban do M. V. Rư-cu-nốp, cán bộ Bộ dân ủy ngoại thương làm chủ tịch, thảo ra. Dự thảo đã được xem xét tại phiên họp của Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy ngày 2 tháng Chín và Hội đồng bộ trưởng dân ủy ngày 20 tháng Chín 1921.
Nhiệm vụ được nói đến ở dưới liên quan tới việc cử Rư-cu-nốp làm chủ tịch Ủy ban đặc trách xuất khẩu. Nhiệm vụ được thực hiện ngày 20 tháng Chín. — 263.
- 233 Những lời bổ sung này và lời bổ sung sau đó do Lê-nin viết ở dưới những bức thư của chánh văn phòng Hội đồng bộ trưởng dân ủy N. P. Goóc-bu-nốp gửi các hội đồng kinh tế huyện Kiéc-xa-nốp và Cra-xnô-ác-xơ, trong đó, theo ủy nhiệm của V. I. Lê-nin, đã bày tỏ lòng cảm ơn vì họ đã gửi báo cáo đúng thời hạn. — 264.
- 234 Trong thư trả lời cho bức thư này, thứ trưởng Bộ dân ủy lương thực M. I. Phrum-kin thông báo cho Văn phòng Hội đồng bộ

trưởng dân ủy ngày 27 tháng Chín 1921 rằng "bức thư của Vla-đi-mia I-lích đã được lưu ý và thực hiện". Chánh văn phòng Hội đồng bộ trưởng dân ủy N. P. Goóc-bu-nốp viết dòng chữ sau đây vào cuốn sổ giao nhiệm vụ: "Thực hiện ngày 14 tháng Chạp. N. P. Bri-u-kha-nốp thông báo rằng các ban chấp hành Xô-viết tỉnh "đã vâng lệnh"" ("Lưu trữ lịch sử" số 5, 1961, tiếng Nga, tr. 42). — 265.

235 Có ý nói về danh sách những xí nghiệp công nghiệp lớn nhất được trang bị kỹ thuật của Mát-xcơ-va và tỉnh Mát-xcơ-va và được để lại hưởng chế độ cung cấp nhà nước. Đề nghị của Lê-nin về rút ngắn bản danh sách này được thực hiện đến 30 tháng Chín 1921. — 266.

236 Bức thư ngắn do V. I. Lê-nin viết nhân có bức thư của kỹ sư mỏ V. I-a. A-léch-xan-đrốp, trong đó đề xuất những dự kiến về việc khôi phục công nghiệp và giao thông. Đồng thời A-léch-xan-đrốp trình Lê-nin bản báo cáo với những đề nghị thực tiễn và ba cuốn sách về công nghiệp mỏ. Trong những lời nhận xét về bản báo cáo gửi Văn phòng Hội đồng bộ trưởng dân ủy tháng Chín - tháng Mười 1921, những đề nghị về kỹ thuật của A-léch-xan-đrốp không được ủng hộ. — 267.

237 Trong thư gửi V. I. Lê-nin, tổ trưởng tổ thông tin của Ban cứu đói trực thuộc Ban chấp hành trung ương các xô-viết toàn Nga E. D. Vôn-cốp đã bày tỏ những nghi ngờ của mình cho rằng giải tán Ủy ban cứu đói toàn Nga là không hợp lý, rằng việc giải tán ủy ban này và bắt giữ các thành viên của nó sẽ ảnh hưởng không tốt đến mối quan hệ với Pháp. — 268.

238 Năm 1921 một số nhóm công nhân Mỹ tập hợp xung quanh "Hội viện trợ kỹ thuật cho nước Nga xô-viết" đã nêu nguyện vọng được sang nước Nga xô-viết và tham gia vào công cuộc xây dựng kinh tế.

Trong nửa sau của năm 1921 nhóm công nhân Mỹ do kỹ sư - đảng viên cộng sản người Hà-lan X. Rút-ghéc-xơ làm trưởng đoàn đã tiến hành đàm phán với Chính phủ xô-viết về việc trao cho nhóm này khai thác một phần của vùng than đá Cu-dơ-nét-txơ ở Xi-bi-ri và thành lập ở đó một khu kiều dân công nghiệp. Đề nghị của X. Rút-ghéc-xơ được thảo luận tại phiên họp của Hội đồng bộ trưởng dân ủy ngày 13 tháng Chín 1921, và quyết định chuyển lời đề nghị này lên Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao.

Ngày 19 tháng Chín Lê-nin đã tiếp các đại diện của khu kiều dân công nhân Mỹ và nói chuyện với họ. Bài ghi chép buổi nói chuyện này, do Lê-nin viết, hiện còn được giữ lại (xem Văn tập Lê-nin, tiếng Nga, t. XXIII, tr. 39).

Ngày 23 tháng Chín 1921 Hội đồng lao động và quốc phòng đã quyết định công nhận việc ký hợp đồng với nhóm Rút-ghéc-xơ là cần thiết và giao cho một tiểu ban chuyên môn chuẩn bị văn bản hợp đồng. Bản hợp đồng đã được Hội đồng lao động và quốc phòng thông qua lần cuối ngày 21 tháng Mười và Hội đồng bộ trưởng dân ủy thông qua ngày 25 tháng Mười 1921. Khu kiều dân công nhân Mỹ ở vùng mỏ Cu-dơ-bát được coi như một xí nghiệp trực tiếp phụ thuộc Hội đồng lao động và quốc phòng.

Về vấn đề này còn có thể xem tập này, các tài liệu 353, 374, 375, 416, v. v.; Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 155 - 156, 175 - 176, 177 - 178. - 268.

239 Những sách báo mà V. I. Lê-nin chỉ ra trong tài liệu là cần thiết cho I. I. Xcơ-voóc-txốp - Xtê-pa-nốp, người đã viết cuốn "Công cuộc điện khí hóa nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga trong giai đoạn quá độ của nền kinh tế thế giới" (Nhà xuất bản quốc gia, 1922).

Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô còn giữ được hai bức thư ngắn của N. P. Goóc-bu-nốp viết ngày 7 tháng Mười, liên quan tới việc giao nhiệm vụ đó của V. I. Lê-nin. Trong thư gửi G. M. Cơ-gi-gia-nốp-xki có viết: "Theo đúng những điều chúng ta trao đổi qua điện thoại, tôi gửi đồng chí bản sao bức thư của Vla-đi-mia I-lích, trong đó Người yêu cầu thu thập sách báo nói về điện khí hóa - bằng tiếng Nga và Đức cho I-v. I-v. Xcơ-voóc-txốp". Trong thư gửi Lê-nin Goóc-bu-nốp viết: "Vla-đi-mia I-lích! Glép Mác-xi-mi-li-a-nô-vích đã nhận nhiệm vụ thu thập sách báo, đồng chí ấy sẽ gửi tất cả những thứ đó cho đồng chí. Tôi sẽ theo dõi".

Trong cuốn sổ giao nhiệm vụ của V. I. Lê-nin ở Hội đồng bộ trưởng dân ủy và Hội đồng lao động và quốc phòng, ngày 20 tháng Chín 1921 có lời ghi sau đây: "Thu thập cho I. I. Xcơ-voóc-txốp - Xtê-pa-nốp sách báo về điện khí hóa. Thực hiện ngày 21 tháng Mười" ("Lưu trữ lịch sử" số 5, 1961, tiếng Nga, tr. 42). — 272.

240 V. I. Lê-nin muốn nói đến đoạn sau đây trích trong bài báo của Ph. Ăng-ghen "Bàn về chủ nghĩa duy vật lịch sử" (lời tựa tiếng

Anh cho cuốn "Chủ nghĩa xã hội phát triển từ không tưởng đến khoa học"): "Để cho giai cấp tư sản có thể nhận được, dù chỉ là những kết quả của chiến thắng mà lúc đó đã hoàn toàn chín muồi để thu hoạch, - muốn thế cần phải đưa cách mạng đi xa hơn mục đích đó nhiều. Một điều hoàn toàn giống như vậy đã xảy ra năm 1793 ở Pháp, và năm 1848 ở Đức. Rõ ràng, trên thực tế đó là một trong những qui luật phát triển của xã hội tư sản". Được trích dẫn trong bài báo của V. I. Lê-nin "Góp phần đánh giá cách mạng Nga" đăng trên tờ "Người vô sản" ngày 10 (23) tháng Năm 1908 (xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 17, tr. 46 - 47, đồng thời xem C. Mác và Ph. Ăng-ghe-n. Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 2, t. 22, tr. 308 - 309).

Thư của Ph. Ăng-ghe-n gửi Vai-đê-mai-ơ — xem C. Mác và Ph. Ăng-ghe-n. Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 2, t. 28, tr. 485 - 493. — 272.

- 241 Đề nghị này của V. I. Lê-nin được Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga thông qua cùng ngày hôm đó, 20 tháng Chín 1921. Ngày 21 tháng Chín trong phiên họp của Bộ chính trị đã thành lập ra một ủy ban gồm có V. I. Lê-nin, I. V. Xta-lin và V. M. Mô-lô-tốp để giải quyết sự va chạm trong tổ chức đảng ở Pê-tơ-rô-grát. Bộ chính trị đã khẳng định quyết định của mình ngày 20 tháng Chín về việc gọi G. E. Di-nô-vi-ép và N. A. U-gla-nốp từ Pê-tơ-rô-grát về (còn có thể xem tập này, các tài liệu 361 và 362).

Nguyên nhân va chạm trong tổ chức đảng ở Pê-tơ-rô-grát là sự bất bình của số đông cán bộ đảng và xô-viết về phương pháp lãnh đạo quan liêu của G. E. Di-nô-vi-ép. — 273.

- 242 Ngày 21 tháng Chín 1921 Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga đã quyết nghị: "Trao cho đồng chí Lê-nin triệu tập hội nghị với những người đại diện của Bộ dân ủy giao thông và Bộ dân ủy lương thực, với sự tham gia của đồng chí Phê-lích-xơ Cô-nơ để bàn vấn đề tăng thêm số toa xe cho U-cra-i-na và về khả năng tăng thêm số lượng kho để bảo quản lúa mì" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô).

Hội nghị của những người đại diện Bộ dân ủy giao thông và Bộ dân ủy lương thực, dưới quyền chủ tọa của thứ trưởng Bộ dân ủy giao thông V. V. Phô-min, họp ngày 22 tháng Chín đã quyết

nghị đảm bảo cung cấp cho đường sắt miền Nam chuyên chở hàng ngày là 1000 toa (trong số đó 400 toa chở nhiên liệu, 150 - chở hàng nội địa và 450 toa - chở lương thực). Về vấn đề chuyển lúa mì từ U-cra-i-na (tới 40 triệu pút) và kho tàng để chứa số lúa mì này, hội nghị đề nghị Bộ dân ủy lương thực Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga cùng với Bộ dân ủy lương thực U-cra-i-na trong thời hạn hai tuần nghiên cứu và đưa ra thông qua ở Hội đồng lao động và quốc phòng kế hoạch chuyển lúa mì và các biện pháp bảo đảm việc bảo quản chúng. Ngày 28 tháng Chín vấn đề này đã được thảo luận tại phiên họp của Hội đồng lao động và quốc phòng, Hội đồng đã quyết nghị tăng số lượng lên 57 triệu pút lúa mì, sẽ chở từ U-cra-i-na theo lời hứa của chính phủ U-cra-i-na (còn có thể xem tập này, tài liệu 395). — 273.

- 243 Đoạn cuối trong bức điện do V. I. Lê-nin viết. — 275.

- 244 Ngày 26 tháng Mười 1921 Hội đồng lao động và quốc phòng nghe báo cáo về vấn đề cung cấp lương thực cho Công trường Ca-si-ra và thông qua dự thảo nghị quyết do V. A. A-va-nê-xốp đưa ra. — 277.

- 245 Thư ngắn viết nhân có yêu cầu của chủ tịch Tổng cục công nghiệp đá phiến I. M. Gúp-kin không chuyển ủy viên ban lãnh đạo Tổng cục công nghiệp đá phiến kiêm phụ trách khu đá phiến Trung Vôn-ga, kỹ sư X. A. Prết-tê-tsen-xki, một chuyên gia nổi tiếng về công nghiệp đá phiến, tới Ba-cu. Nhân có vấn đề này V. I. Lê-nin đã viết một bức thư ngắn cho I. T. Xmin-ga (xem Văn tập Lê-nin, tiếng Nga, t. XXIII, tr. 106). I. T. Xmin-ga bày tỏ ý kiến tán thành chuyển X. A. Prết-tê-tsen-xki tới khu dầu mỏ Ba-cu (có thể xem tập này, tài liệu 388). — 277.

- 246 Có ý nói dự thảo bộ luật về những nghĩa vụ theo những điều thỏa thuận giữa Nhà nước xô-viết và các cá nhân.

Vấn đề đã được xem xét một vài lần tại các phiên họp của Tiểu và Đại hội đồng bộ trưởng dân ủy. Một ủy ban chuyên môn được thành lập đã làm việc, nó đưa ra dự thảo mới của Quy chế về nghĩa vụ theo những điều thỏa thuận. Dự thảo đã được Hội đồng bộ trưởng dân ủy thông qua có sửa đổi và bổ sung ngày 21 tháng Hai 1922. — 278.

- 247 Những dòng chữ này được viết trên bức điện của bộ trưởng Bộ dân ủy ngoại thương L. B. Cra-xin gửi chủ tịch Cục dầu mỏ

A-déc-bai-gian A. P. Xê-rê-brốp-xki (bản sao gửi V. I. Lê-nin) trong đó cấm Cục dầu mỏ A-déc-bai-gian buôn bán với nước ngoài. "Hoạt động thực tế trước đó của Cục dầu mỏ A-déc-bai-gian - trong bức điện viết - chỉ gói gọn trong việc ký các hợp đồng với những tên đầu cơ Hy-lạp không đáng tin cậy tí nào, thậm chí gần như cho phép chúng được độc quyền trong việc buôn dầu mỏ của Cáp-ca-dơ" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô). Vấn đề này đã được trình bày ở Hội đồng lao động và quốc phòng ngày 19 tháng Mười 1921. Hội đồng lao động và quốc phòng đã quyết nghị dành cho Cục dầu mỏ A-déc-bai-gian 500 nghìn rúp vàng để mua hàng nước ngoài. — 278.

248 V. V. A-đô-rát-xki thực hiện nhiệm vụ của V. I. Lê-nin trao cho là soạn một tuyển tập những bức thư của C. Mác và Ph. Ăng-ghen, đã yêu cầu Đ. B. Ri-a-da-nốp lúc đó đang ở bên Đức thu thập ở đó tất cả những bức thư đã công bố của C. Mác và Ph. Ăng-ghen và chuyển về nước Nga. Tuyển tập đã được xuất bản năm 1922 với nhan đề "Thư từ. Lý luận và chính trị trong thư từ trao đổi giữa Mác và Ăng-ghen". Bản dịch, bài và chú giải của V. V. A-đô-rát-xki. — 279.

249 Thư của V. I. Lê-nin viết dưới bản "Chỉ thị của Ủy ban lâm thời Béc-lanh về việc phân phối hàng đặt mua ở nước ngoài cho Cục khai thác than bùn bằng thủy lực" (xem Văn tập Lê-nin, tiếng Nga, t. XXIII, tr. 92 - 93).

Bản báo cáo của R. E. Clát-xôn viết ngày 11 tháng Hai 1922 gửi V. I. Lê-nin nói rõ rằng những đơn đặt hàng ở nước ngoài của Cục khai thác than bùn bằng thủy lực đã được thực hiện đúng kỳ hạn. Ông viết: "Nay tôi rất vinh dự được báo tin để Bộ dân ủy ngoại thương biết là tôi đã đi công tác nước ngoài trở về, sau khi hoàn thành những đơn đặt hàng cho Cục khai thác than bùn bằng thủy lực. Chỉ còn phải đặt một số lượng nhỏ những bộ phận máy, mà V. V. Xtác-cốp sẽ đặt tiếp và việc đó cũng đã được ký kết trước khi tôi lên đường trở về" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô). — 279.

250 Việc quyên góp của công nhân nước ngoài để giúp những người bị đói ở Nga đã bắt đầu nhân có "Lời kêu gọi giai cấp vô sản quốc

tế" do V. I. Lê-nin viết ngày 2 tháng Tám 1921 (xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 92 - 93). Để trả lời bức thư đó, bí thư Ban chấp hành Quốc tế cộng sản M. Ra-cô-si ngày 27 tháng Chín 1921 đã viết cho V. I. Lê-nin rằng lời đề nghị của Người "đã tiếp nhận và sẽ được thực hiện" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô). — 280.

251 Câu cuối cùng trong bức điện do V. I. Lê-nin viết. — 281.

252 Ngày 30 tháng Chín 1921, sau khi nghe báo cáo của ủy ban có thẩm quyền về những biện pháp nhằm khôi phục và đẩy mạnh ngành công nghiệp than đá ở vùng Đô-ne-txơ, công nghiệp dầu mỏ ở Ba-cu và Grô-dơ-nui, Hội đồng lao động và quốc phòng đã quyết nghị cấp thêm cho Tổng cục công nghiệp nhiên liệu 4 triệu rúp vàng để mua ở nước ngoài những trang bị kỹ thuật; đồng thời cũng quyết nghị dành cho 22 ô-tô con và 140 ô-tô vận tải. — 282.

253 *Tổng cục kinh tế nông nghiệp của các xí nghiệp công nghiệp nước Cộng hòa* được thành lập mùa xuân 1919; nó lãnh đạo các nông trường quốc doanh thuộc các xí nghiệp công nghiệp, cung cấp cho các nông trường đó hạt giống, công cụ lao động, tiền. Tổng cục này còn có nhiệm vụ phát triển các cây công nghiệp (củ cải đường, thuốc lá v. v.). Đến ngày 1 tháng Bảy 1921 Tổng cục kinh tế nông nghiệp của các xí nghiệp công nghiệp nước Cộng hòa đã thống nhất 1060 nông trường quốc doanh, trong số đó có 810 nông trường thuộc các xí nghiệp và các cơ quan khác nhau (639 nghìn đê-xi-a-ti-na ruộng đất) và 250 nông trường quốc doanh là những cơ sở kinh tế có tính chất công nghiệp chuyên sản xuất nguyên liệu nông nghiệp.

Triển lãm của Tổng cục kinh tế nông nghiệp của các xí nghiệp công nghiệp nước Cộng hòa, trong đó có sự tham gia của 73 nông trường quốc doanh ở gần Mát-xcơ-va, gồm các tỉnh Mát-xcơ-va, Ri-a-dan, Tu-la, Xmô-len-xơ và Ca-lu-ga, khai mạc ngày 18 tháng Chín. Triển lãm đã thu được kết quả tốt đẹp: sau một tuần đã có hơn 100 nghìn người tới xem. — 284.

254 Hình như muốn nói về việc chuyển kho số 11 ở Xi-mô-nô-vô của Công ty phương Đông trước đây từ Bộ dân ủy giao thông sang cho Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao quản lý. Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy đã thông qua quyết nghị về vấn đề này ngày 23

tháng Chín, và Hội đồng bộ trưởng dân ủy phê chuẩn ngày 4 tháng Mười 1921.

Trong thư trả lời, ngày 11 tháng Mười I. C. Ê-giốp đã thông báo những tin ngắn về kinh tế kho tàng của Cục cung cấp trung ương thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao và về kế hoạch công tác sắp tới. Tại các kho có 2 nghìn người làm việc, trong số đó có 5 đảng viên cộng sản. — 286.

255 Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô còn giữ được bản ghi cuộc nói chuyện theo đường dây trực tiếp giữa L. C. Mác-ten-xơ và thư ký Hội đồng bộ trưởng dân ủy A. P. Ki-dát ngày 28 tháng Chín 1921, trên bản ghi này có quyết định của V. I. Lê-nin: "Sau khi tất cả các ủy viên Bộ chính trị đọc xong hãy trả lại cho thư ký Hội đồng bộ trưởng dân ủy". — 289.

256 Dự thảo bức điện đã được V. I. Lê-nin sửa lại rất nhiều: Người sửa đổi ngày 25 tháng Chín, ngày mở đầu cho ba tuần chuyên cho chất đốt, thành ngày 1 tháng Mười; thay vào câu "tăng việc chuyên chở lên gấp 100%", Người sửa là "tăng việc chuyên chở lên gấp đôi"; Người viết đoạn cuối của bức điện nói về trách nhiệm cá nhân.

Kèm theo bức điện còn có tờ trưng cầu ý kiến bằng điện thoại ngày 27 tháng Chín 1921, trong đó người thư ký đã ghi về cuộc bỏ phiếu của I. T. Xmin-ga, E. M. Xơ-li-an-xki, N. B. Ấy-xmôn-tơ, M. I. Phrum-kin, A. A. An-đrê-ép, L. B. Ca-mê-nép, A. M. A-ních-xơ, V. M. Mô-lô-tốp, I. V. Xta-lin, L. Đ. Tơ-rốt-xki, A. X. Ê-nu-kít-dê (thay mặt Đoàn chủ tịch Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga), V. A. A-va-nê-xốp.

Bức điện đã được công bố ngày 1 tháng Mười 1921 trên tờ "Tin tức của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga" số 219. Còn có thể xem Văn tập Lê-nin, tiếng Nga, t. XXIII, tr. 101. — 289.

257 Những dòng chữ này viết trên thư của L. M. Mi-khai-lốp (xem văn bản bức thư có những chỗ đánh dấu của V. I. Lê-nin trong Văn tập Lê-nin, tiếng Nga, t. XXIII, tr. 110 - 111). Nhiệm vụ do N. P. Goóc-bu-nốp trao cho một trong những thư ký của Hội đồng bộ trưởng dân ủy - B. G. Dắc-xơ, là người đã thông báo ngày 17 tháng Mười rằng bài báo của L. M. Mi-khai-lốp

đã được đăng trên tờ "Sự thật" ngày 11 tháng Mười có chữ ký của L. Gla-gô-lép; trả lời của N. Ô-xin-xki được chuyển tới Pê-tơ-rô-grát cho Mi-khai-lốp; theo báo cáo của B. E. Xti-un-ken thì "việc sản xuất các máy cày điện tiến hành bình thường. Đến 1 tháng Ba 1922, 20 máy cày điện sẽ được sản xuất xong" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô). — 291.

258 Có ý nói đến sắc luật về trao đổi hàng hóa đã được Hội đồng bộ trưởng dân ủy thông qua trong lúc V. I. Lê-nin vắng mặt, ngày 6 tháng Chín 1921, theo báo cáo của Liên hiệp trung ương các hợp tác xã tiêu dùng. Theo sắc luật, vật ngang giá khi nộp thuế lương thực đã được thay đổi: nông dân khi thay lúa mạch bằng khoai tây, cần nộp sáu pút khoai tây thay cho một pút lúa mạch (trước đó là bốn pút).

Còn có thể xem tập này, các tài liệu 379 và 380. — 292.

259 Có lẽ ở đây nói đến những tài liệu về vấn đề trích trang bị quân sự cho Thổ-nhĩ-kỳ đã được đem ra thảo luận tại phiên họp của Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga ngày 29 tháng Chín 1921. Bộ chính trị đã quyết nghị: "Bác bỏ" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô).

Thư "Về vấn đề Bộ dân ủy thanh tra công nông" - xem bài báo "Về những nhiệm vụ của Bộ dân ủy thanh tra công nông, về việc nhận thức và chấp hành những nhiệm vụ đó" (Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 157 - 164). — 293.

260 Thư ngắn viết nhân có bức thư của thứ trưởng Bộ dân ủy ngoại giao M. M. Lít-vi-nốp gửi chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao P. A. Bô-gđa-nốp (bản sao gửi V. I. Lê-nin), trong đó ông thông báo rằng kỹ sư Mác-san-lơ từ Anh sang nước Nga yêu cầu Bộ dân ủy ngoại giao giúp ông hoàn thành việc đàm phán mà ông đã bắt đầu với Bộ dân ủy giao thông và Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao về vấn đề sửa chữa các đầu máy.

Ngày 28 tháng Chín 1921 I. T. Xmin-ga đã trả lời như sau: "Tôi ra chỉ thị... tiến hành đàm phán với Mác-san-lơ về vấn đề hợp đồng tô nhượng dầu mỏ ở Grô-dơ-nui" (Cục lưu trữ trung ương

của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô). — 293.

- 261 Tài liệu này được viết trên tờ giấy có tiêu đề của bức điện của G. E. Di-nô-vi-ép gửi từ Pê-tơ-rô-grát ngày 29 tháng Chín 1921 cho V. I. Lê-nin và I. V. Xta-lin, hai ủy viên của ủy ban do Bộ chính trị cử ra để giải quyết va chạm trong tổ chức đảng ở Pê-tơ-rô-grát (xem tập này, tài liệu 335). Trong bức điện, Di-nô-vi-ép yêu cầu một lần nữa gửi đến Pê-tơ-rô-grát một ủy ban của Ban chấp hành trung ương. Ủy ban của Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga đã vạch ra một loạt biện pháp để khắc phục va chạm này. Ngày 10 tháng Mười 1921 Bộ chính trị đã thông qua đề nghị sau đây của V. I. Lê-nin: "Cử các đồng chí Ca-mê-nép, Da-lu-tơ-ki, và Oóc-đgiô-ni-kit-dê đến Pê-tơ-rô-grát công tác 2 - 3 ngày để theo dõi việc thực hiện những quyết định của ủy ban Mô-lô-tốp, Xta-lin và Lê-nin đã được Bộ chính trị phê chuẩn, đồng thời để giúp đỡ thanh toán mọi dấu vết bè phái" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô).

Còn có thể xem tài liệu sau. — 295.

- 262 Trong cuốn sổ giao nhiệm vụ của V. I. Lê-nin tại Hội đồng bộ trưởng dân ủy và Hội đồng lao động và quốc phòng có dòng chữ sau đây đề ngày 29 tháng Chín 1921: "Thông qua ngay Hội đồng lao động và quốc phòng bản dự thảo quyết nghị về công việc cải tạo đất trong các nông trường quốc doanh của tỉnh Mát-xcơ-va (thư của L. X. Xô-xnốp-xki gửi Vla-đi-mia I-lích). Đã được thực hiện ngày 30 tháng Chín (xem biên bản của Hội đồng lao động và quốc phòng số 254, mục 9)" ("Lưu trữ lịch sử" số 5, 1961, tiếng Nga, tr. 43).

Hội đồng lao động và quốc phòng theo báo cáo của tổng cục trưởng Tổng cục kinh tế nông nghiệp của các xí nghiệp công nghiệp nước Cộng hòa T. A. Ru-nốp ngày 30 tháng Chín 1921 đã quyết nghị cấp tiền và lương thực cần thiết cho việc tiến hành công tác cải tạo đất trong các nông trường quốc doanh ngoại thành Mát-xcơ-va; đồng thời cũng chỉ thị cho Bộ dân ủy nông nghiệp phải dành một số máy kéo để cày những diện tích đã được dọn sạch cây. — 297.

- 263 Kỹ sư nông học N. L. Ca-rê-ép nguyên là đảng viên đảng xã hội chủ nghĩa - cách mạng, làm việc tại Ban ruộng đất tỉnh Tu-la trong

những năm 1920 - 1921. Tháng Sáu 1921 bị Ủy ban đặc biệt tỉnh Tu-la bắt vì có thái độ lơ là trong công tác. Tháng Chín Ca-rê-ép được điều động đến một trong những nông trường quốc doanh của Công trường Ca-si-ra. — 298.

- 264 Trong bài báo của chủ tịch Tổng cục công nghiệp muối M. I. La-txít "Đáy vàng" nói về tầm quan trọng của Ca-ra - Bô-ga-dơ là nơi có thể cung cấp loại muối Gla-u-bơ như một trong những sản phẩm tối quan trọng của ngành xuất khẩu của chúng ta. Để làm được điều đó, theo sự tính toán của ông ta, cần có 1,5 tỷ rúp vốn đầu tư mà số vốn này sẽ được hoàn lại nhanh chóng. — 298.

- 265 Do được giao nhiệm vụ này, N. P. Goóc-bu-nốp đã gửi Ban điện lực thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao cho V. L. Lê-vi một bức thư, sau đó lại gửi cho ông một bức điện văn bằng điện thoại như sau: "Tôi yêu cầu thông báo cho biết công việc thu thập các tài liệu thống kê của các thành viên đại hội các cán bộ kỹ thuật điện theo tinh thần bức điện của chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy số 0981 và thư của chánh văn phòng Hội đồng bộ trưởng dân ủy số 1011/1 gửi ngày 1 tháng Mười đã tiến hành đến đâu rồi" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô). — 300.

- 266 Về tài liệu này trong cuốn sổ giao nhiệm vụ tại Hội đồng bộ trưởng dân ủy và Hội đồng lao động và quốc phòng có dòng chữ sau đây đề ngày 30 tháng Chín: "Theo dõi việc thực hiện nhiệm vụ do Vla-đi-mia I-lích giao cho 15 cán bộ chủ chốt được huy động làm công tác nhiên liệu (củi) trong ba tuần: a) kiểm tra chế độ báo cáo ở địa phương được đặt ra như thế nào, b) nghiên cứu các thủ thuật ăn cắp. Được thực hiện ngày 29. XII. 21. 8. X thu thập các tài liệu về thâm niên công tác của họ. Hoàn thành 11. X" ("Lưu trữ lịch sử", số 5, 1961, tiếng Nga, tr. 43).

Trong những bản báo cáo gửi V. I. Lê-nin, những cán bộ được Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga huy động đã thông báo kết quả của ba tuần nhiên liệu, đồng thời vạch ra những thiếu sót nghiêm trọng trong công tác của các cơ quan khai thác gỗ, các thủ thuật ăn cắp và đề ra những biện pháp đấu tranh chống những hiện tượng đó (xem Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô).

Còn có thể xem Văn tập Lê-nin, tiếng Nga, t. XXXVI, tr. 327. — 301.

267 Ủy ban sách báo nước ngoài - ủy ban của các cơ quan trực thuộc Bộ dân ủy giáo dục phụ trách việc mua và phân phối sách báo nước ngoài. Trong thư trả lời của chủ tịch Ủy ban sách báo nước ngoài O. I-u. Smít ngày 10 tháng Mười 1921 đã cho biết rằng việc phân phối sách mới mua từ nước ngoài thực hiện theo tinh thần các chỉ thị của V. I. Lê-nin; phân phối tất cả 3749 tên sách, hoặc gần 25 000 tập; họ tên "kẻ phạm tội trong việc gửi tiểu thuyết và những sách nghệ thuật đang được điều tra" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô). — 302.

268 Câu cuối cùng của văn bản đánh máy bức điện là do V. I. Lê-nin viết thêm. — 304.

269 Phần tái bút trong văn bản đánh máy bức thư do chính tay V. I. Lê-nin bổ sung. — 305.

270 Ngày 30 tháng Chín 1921 Hội đồng lao động và quốc phòng đã khẳng định sự đồng ý có tính chất nguyên tắc về việc ký hợp đồng với nhóm X. Rút-ghéc-xơ và ủy nhiệm cho N. A. A-ních-xtơ và V. A. A-va-nê-xốp thay mặt Hội đồng lao động và quốc phòng gửi thư cho nhóm Rút-ghéc-xơ và Hây-vút. Trong bức thư này đã chỉ rõ rằng sự chậm trễ trong việc thông qua dứt khoát bản hợp đồng là chỉ do những nguyên nhân thực tế gây ra, đó là sự cần thiết phải trao đổi nhất trí với L. C. Mác-ten-xơ, người đã thu thập tại chỗ các tin tức kỹ thuật và các tin tức về thái độ của công nhân U-ran đối với vấn đề này.

L. C. Mác-ten-xơ từ U-ran trở về Mát-xcơ-va ngày 7 tháng Mười và đã lập tức bắt đầu cuộc đàm phán với nhóm X. Rút-ghéc-xơ. Trên đầu bức thư có dòng chữ ghi là L. Đ. Tơ-rốt-ki, I. V. Xta-lin (bỏ phiếu trắng), V. M. Mô-lô-tốp, L. B. Ca-mê-nép đã đọc bức thư này. — 306.

271 Tài liệu này do V. I. Lê-nin đề ngày 30 tháng Chín 1921. Phiên họp của Hội đồng lao động và quốc phòng mà ý nói là đã tiến hành ngày hôm qua, cũng họp ngày 30 tháng Chín. Hình như tài liệu do V. I. Lê-nin viết vào đêm khuya 30 tháng Chín với dự tính rằng bức thư viết cho V. V. Quy-bư-sép sẽ gửi đi ngày 1 tháng

Mười; trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô còn giữ bản sao đánh máy bức thư này gửi V. V. Quy-bư-sép, đề ngày 1 tháng Mười 1921. — 308.

272 Có ý nói về vật ngang giá khi nộp thuế lương thực, Bộ dân ủy lương thực đã ấn định rằng nông dân có thể nộp khoai tây thay lúa mạch với mức tương đương là sáu pút khoai tây thay một pút lúa mạch.

V. I. Lê-nin viết thêm vào chương trình nghị sự của Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga họp ngày 3 tháng Mười: "8. Thuế khoai tây" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô). Còn có thể xem tập này, chú thích 275. — 309.

273 Ủy ban Prê-ô-bra-gien-xki - Ủy ban tài chính của Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga và Hội đồng bộ trưởng dân ủy; được thành lập theo đề nghị của V. I. Lê-nin ngay sau Đại hội X của đảng để nghiên cứu các vấn đề chính sách tài chính nhân việc chuyển sang chính sách kinh tế mới. — 310.

274 Hình như những tin tức này là cần thiết đối với V. I. Lê-nin do việc huỷ bỏ sắc lệnh ngày 6 tháng Chín của Hội đồng bộ trưởng dân ủy về việc tăng thuế khoai tây tại phiên họp của Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga ngày 3 tháng Mười 1921 (xem tài liệu sau). — 311.

275 Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga, sau khi thảo luận vấn đề này ngày 3 tháng Mười đã thông qua quyết định sau đây: "Giao cho đồng chí Phrum-kin viết bản dự thảo nghị quyết của đảng đoàn cộng sản tại khóa họp của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga... Trong nghị quyết chỉ ra sự cần thiết phải giảm nhẹ gánh nặng không cần thiết đang đè lên vai người nông dân do phải giúp những người bị đói, đồng thời cũng vạch ra những biện pháp để giảm nhẹ cái đói" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô).

Kỳ họp IV của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga, sau khi nghiên cứu tình hình, đã buộc Hội đồng bộ trưởng dân ủy nâng mức thay lúa mạch bằng khoai tây, đã quyết nghị

rằng việc nâng mức như vậy chỉ được thực hiện coi như biện pháp đặc biệt và chỉ trong những hoàn cảnh đặc biệt (đói) và tỏ lòng tin tưởng rằng nông dân sẽ chấp nhận mức thay mới như là việc thực hiện nghĩa vụ đối với những người bị đói (xem "Tin tức của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga" số 224, ngày 7 tháng Mười 1921). — 311.

276 Có ý nói về bản dịch tiếng Nga "Bản tuyên bố" của X. Rút-ghéc-xơ và Đ. Hây-vút ngày 29 tháng Chín 1921, trong đó họ tuyên bố không đồng ý với việc đề "khu kiều dân công nghiệp tự trị" trực thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao. Họ đồng ý để cho Hội đồng lao động và quốc phòng được quyền can thiệp vào công việc của khu kiều dân. — 312.

277 I. I. Rát-tsen-cô yêu cầu V. I. Lê-nin ký vào biên bản của Hội đồng Cục khai thác than bùn bằng thủy lực, trong đó đã quyết nghị ngày 29 tháng Chín 1921 chuyển thời hạn các đơn đặt hàng cần cầu bánh xích của Cục khai thác than bùn bằng thủy lực từ 1 tháng Ba sang 1 tháng Năm 1922.

Trong cuốn sổ giao nhiệm vụ tại Hội đồng bộ trưởng dân ủy và Hội đồng lao động và quốc phòng có dòng chữ đề ngày 3 tháng Mười nói rằng: "Tìm hiểu xem: 1) Vla-đi-mia I-lich có quyền pháp lý được ký một mình không cần thông qua Hội đồng bộ trưởng dân ủy và Hội đồng lao động và quốc phòng không; 2) Vla-đi-mia I-lich có cần phải thông qua biên bản của Hội đồng Cục khai thác than bùn bằng thủy lực ngày 29 tháng Chín, như I. I. Rát-tsen-cô yêu cầu không. Thực hiện ngày 3 tháng Mười" ("Lưu trữ lịch sử", số 5, 1961, tiếng Nga, tr. 43). — 312.

278 Hội đồng kinh tế khu Đông Nam bao gồm lãnh thổ các khu vực sông Đôn, Cu-ban, Tê-rếch, các tỉnh Hắc-hải và Xta-vrô-pôn, các nước Cộng hòa Xô-viết tự trị Goóc-xcai-a và Đa-ghe-xtan; phái viên của Bộ dân ủy ngoại thương ở khu Đông Nam phụ trách công tác ngoại thương của đất nước tại các cảng của Hắc-hải, biển A-dốp và biển Ca-xpiên. Về vấn đề này còn có thể xem tập này, tài liệu 392. — 314.

279 V. I. Lê-nin đề nghị đưa M. A. Sa-tê-len và nhóm của ông vào ủy ban thuộc Hội đồng lao động và quốc phòng phụ trách việc điều tra các vùng Cư-stum, Ta-na-lúc và Ê-ki-ba-xtu-dơ là những nơi được dự định đưa vào hợp đồng tô nhượng cho L. Ua-các. Như tài

liệu hiện còn giữ ở Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô cho biết, Lê-nin đích thân chọn người vào ủy ban này (xem Văn tập Lê-nin, tiếng Nga, t. XXIII, tr. 44 và 65 - 66). — 314.

280 Những dòng chữ này viết trên bức điện của người quản lý các mỏ Ri-đê-rơ E. Ph. Đôm-nen-cô (xem Văn tập Lê-nin, tiếng Nga, t. XXIII, tr. 67). Do có những dòng chữ này ngày 15 tháng Mười 1921 L. A. Phô-ti-ê-va thông báo rằng "tôi không thể xác định được chính xác trong trường hợp này ai có lỗi, vì vậy tôi xin tự nhận lỗi về mình, với tư cách là người chịu trách nhiệm" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô). — 315.

281 Tài liệu này được viết nhân có bức thư của I. N. Xmiéc-nốp đề ngày 4 tháng Mười 1921, trong đó ông thông báo về tình hình ở các mỏ Ri-đê-rơ nằm trong dự kiến đưa vào hợp đồng tô nhượng: "Ấn tượng chung như sau: tình trạng hoang vắng, rối loạn và lộn xộn trong công nhân và cán bộ hành chính" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô).

I. N. Xmiéc-nốp cho rằng cử Đôm-nen-cô đến Ri-đê-rơ là sai lầm: ông ta khúng bố cả công nhân lẫn cán bộ hành chính, không phối hợp với các tổ chức đảng và công đoàn. Xmiéc-nốp viết: đó là ý kiến "của tất cả tổ chức đảng ở đây. Brư-cốp, nguyên là chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân Xi-bi-ri cũng có ý kiến như vậy" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô).

Nhân có bức thư này, một bức điện về việc cách chức Đôm-nen-cô đã được gửi đi (xem tập này, tài liệu 397). — 315.

282 Ngày 30 tháng Chín 1921 Hội đồng lao động và quốc phòng, sau khi nghe báo cáo của Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao về hoạt động của Tổng cục kinh tế nông nghiệp của các xí nghiệp công nghiệp nước Cộng hòa trong việc cải tạo đất ở các nông trường quốc doanh thuộc tỉnh Mát-xcơ-va, đã quyết nghị: chậm nhất là ngày 3 tháng Mười phải tìm các phương tiện cần thiết cho mục đích này bằng cách giảm bớt theo tỷ lệ việc phân phát cho tất cả các cơ quan; giao cho Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy ngày 3 tháng Mười thông qua quyết

định cuối cùng, sau khi đã đề nghị tất cả các cơ quan có liên quan gửi kết luận của mình lên Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy (xem Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô).

Nhân có bức thư này của V. I. Lê-nin, Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy ngày 4 tháng Mười 1921 đã phê chuẩn việc cấp các phương tiện cho Tổng cục kinh tế nông nghiệp của các xí nghiệp công nghiệp nước Cộng hòa. Điểm này trong quyết nghị của Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy đã được V. I. Lê-nin ký. — 316.

283 Câu cuối cùng trong văn bản bức điện do V. I. Lê-nin viết. — 318.

284 Thư ngắn này được viết tại phiên họp của Hội đồng bộ trưởng dân ủy, nơi đã nghe bản báo cáo của Ủy ban tài chính thuộc Hội đồng bộ trưởng dân ủy về việc trao đổi hàng hóa bằng tiền, cũng như không bằng tiền. E. A. Prê-ô-bra-gien-xki trả lời rằng những đề cương sẽ được gửi cho tất cả các ủy viên Ban chấp hành trung ương ngày 5 tháng Mười (xem Văn tập Lê-nin, tiếng Nga, t. XXIII, tr. 149).

Phiên họp toàn thể của Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga ngày 8 tháng Mười 1921 đã tán thành các báo cáo của Prê-ô-bra-gien-xki và N. N. Cre-xtin-xki về chính sách tài chính. — 319.

285 Hội nghị này, mà thành phần do V. I. Lê-nin đề ra, đã họp vào chính ngày hôm đó, ngày 4 tháng Mười 1921. Hội nghị đã quyết nghị trao cho phái viên của Bộ dân ủy ngoại thương "tất cả mọi quyền hạn cần thiết để tiến hành công tác tại chỗ một cách có kế hoạch, thêm vào đó, đặc biệt ấn định quyền liên hệ trực tiếp với các cơ quan đại diện ở nước ngoài của Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga"; đề nghị Cục xuất khẩu thuộc Bộ dân ủy ngoại thương mau chóng đưa cho phái viên của Bộ dân ủy ngoại thương kế hoạch xuất khẩu hàng hóa trong 6 tháng (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô).

Ngày 19 tháng Mười, N. P. Góoc-bu-nốp đã báo cáo với V. I. Lê-nin rằng vấn đề này đã được giải quyết bởi sự thỏa thuận giữa các cơ quan có liên quan. Do đó không phải đưa ra nghị quyết đặc biệt thông qua Hội đồng lao động và quốc phòng hoặc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga. — 320.

286 Thư này viết nhằm mục đích thực hiện quyết nghị của Hội đồng bộ trưởng dân ủy ngày 4 tháng Mười 1921, xem xét vấn đề về những biện pháp cần thiết để chở đến và chở đi 57 triệu pút lúa mì từ U-cra-i-na. Ngày 7 tháng Mười, Hội đồng lao động và quốc phòng theo báo cáo của tiểu ban (V. V. Phô-min, I. T. Xmin-ga, A. B. Kha-la-tốp, Kh. G. Ráp-cốp-xki và V. I-a. Tsu-ba-ro) đưa ra quyết định thông qua dự thảo quyết nghị có sửa chữa và "có chữ ký của các đồng chí Kha-la-tốp và Phô-min, ủy nhiệm đồng chí Lê-nin ký thay mặt cho Hội đồng lao động và quốc phòng" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô). Trên tài liệu vẫn còn dòng chữ sau đây do thư ký tự tay viết: "Hội nghị sẽ được triệu tập ngày 6/X vào hồi 14 giờ tại văn phòng của Kha-la-tốp". Còn có thể xem Văn tập Lê-nin, tiếng Nga, t. XXIII, tr. 139. — 322.

287 Có ý nói về việc trang bị quần áo cho đoàn thám hiểm chuyên môn có nhiệm vụ xác định nơi đặt đài thiên văn ở miền Bắc Cáp-ca-dơ. Theo như viện sĩ hàn lâm V. G. Phê-xen-cốp nhớ lại thì ngày 4 tháng Mười ông thông báo với V. I. Lê-nin bằng điện thoại rằng trong vòng ba tháng chưa thể có đủ trang bị cho đoàn thám hiểm. Ngày hôm sau, 5 tháng Mười, vấn đề này đã được giải quyết một cách tốt đẹp. Sau một vài ngày, đoàn thám hiểm đã được trang bị đầy đủ và khởi hành đi miền Bắc Cáp-ca-dơ. — 322.

288 V. I. Lê-nin đã đưa vào dự thảo bức điện một vài thay đổi; Người đề nghị: "Thêm: để huỷ bỏ bức điện trước đây, nay quyết định", từ "bãi chức" Người thay bằng từ "thôi giữ chức" (xem điểm 3 của bức điện). — 323.

289 Tài liệu này được viết nhân có lời ca thán của Công trường Ca-si-ra về việc chậm chuyển đường dây điện báo của đường sắt từ phía bên này cầu sang bên kia, qua sông Ô-ca ở Ca-si-ra, để có chỗ lắp những giá dây tải điện Mát-xcơ-va - Ca-si-ra.

Cũng chính ngày hôm đó thứ trưởng Bộ dân ủy giao thông V. V. Phô-min đã chỉ thị bằng điện báo cho Ban quản trị đường sắt Ri-a-dan - U-ran về việc phải nhanh chóng chuyển đường dây điện báo của đường sắt. — 324.

290 Tài liệu này do một công nhân chuyển năm 1927 cho đảng ủy khu A-ran, và đảng ủy đã chuyển ngay tài liệu này tới Cục lưu trữ trung

ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô. — 326.

- 291 Trong phiên họp của Ủy ban nhiên liệu thuộc Hội đồng lao động và quốc phòng do V. I. Lê-nin lãnh đạo ngày 30 tháng Chín 1921 đã thông qua quyết định ủy nhiệm cho G. I. Cru-min "nghiên cứu vấn đề cải tiến việc công bố những tình hình công tác nhiên liệu trước hết của Tổng cục lâm nghiệp trên báo "Đời sống kinh tế" và trong một tuần sẽ thông qua Hội đồng lao động và quốc phòng dự thảo quyết nghị sau khi đã giới thiệu nó với đồng chí Lê-nin" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô).

Hình như dự thảo do G. I. Cru-min viết không làm V. I. Lê-nin hài lòng, và Người đã viết tài liệu này làm dự thảo quyết định mà Hội đồng lao động và quốc phòng thông qua ngày 7 tháng Mười. — 329.

- 292 Những dòng chữ này viết trên lời chào mừng của V. I. Lê-nin gửi Đại hội VIII các cán bộ kỹ thuật điện (xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản, Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 167 - 168). — 330.

- 293 Trong thư đề ngày 21 tháng Chín 1921 A. I. Pô-chi-a-ép thông báo về việc tăng nhanh số lượng cá đánh được nhờ hình thức mới trả lương lao động cho những người đánh cá. A. I. Pô-chi-a-ép viết: "Mỗi người đánh cá giao cá cho chúng tôi theo giá của năm 1913 (bằng tiền vàng) có một vài thay đổi (theo thị trường) và nhận một phiếu đặc biệt mà người đánh cá có thể dùng để mua hàng ở các cửa hiệu hoặc quán hàng của chúng tôi... Đối với công nhân đánh cá, chúng tôi ấn định lương theo sản phẩm lao động... Thực hiện một sự kiểm kê có tính chất thương mại sát sao đối với hàng hóa trong các cửa hiệu, quán hàng cũng như đối với những sản phẩm làm bằng cá... Tôi tin tưởng sâu sắc rằng chỉ bằng con đường quan tâm trực tiếp về vật chất của người đánh cá, của công nhân, nhân viên đến kết quả lao động của mình, chúng ta mới tìm ra lối thoát và sẽ đem lại năng suất lao động tối đa" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô). — 333.

- 294 Tài liệu này viết trên bức thư của thứ trưởng Bộ dân ủy giáo dục E. A. Lít-ken-xơ gửi ngày 7 tháng Chín 1921, trong đó ông thông

báo về quá trình tiến hành soạn cuốn từ điển tiếng Nga và hứa một tháng sau sẽ nộp báo cáo ngắn tiếp theo. Do việc E. A. Lít-ken-xơ không gửi báo cáo tiếp theo đã hứa, V. I. Lê-nin viết bức thư ngắn này. — 333.

- 295 Có ý nói đến bản báo cáo của phái viên toàn quyền Bộ dân ủy ngoại thương trực thuộc Hội đồng bộ trưởng dân ủy Bê-lô-ru-xi-a I. V. Tê-u-min về việc mua bán hàng hóa của Bộ dân ủy ngoại thương Bê-lô-ru-xi-a (còn có thể xem tập này, tài liệu 268). — 335.

- 296 M. C. Na-dơ-va-nốp - kỹ sư - công nghệ, chuyên gia về công nghiệp đường, cố vấn của Ủy ban kế hoạch nhà nước, đã bị Ủy ban đặc biệt tỉnh Pê-tơ-rô-grát bắt cùng với nhóm các giáo sư và kỹ sư, vì bị buộc tội có liên hệ với V. N. Ta-gan-txép, kẻ lãnh đạo tổ chức quân sự phản cách mạng Pê-tơ-rô-grát. Na-dơ-va-nốp bị kết án nặng nhất - xử bắn.

V. I. Lê-nin biết về vụ án này hình như do có bức thư của bố Na-dơ-va-nốp gửi ngày 26 tháng Sáu 1921, xin được giảm nhẹ bản án đối với con mình (xem Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô). Trong thư gửi ngày 18 tháng Chín, G. M. Cờ-gi-gia-nốp-xki cũng đề nghị V. I. Lê-nin phóng thích Na-dơ-va-nốp.

Các ủy viên Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga biểu quyết ngày 10 tháng Mười, đã tỏ ý tán thành đề nghị của V. I. Lê-nin. Ngày 4 tháng Mười, Bộ chính trị lại một lần nữa khẳng định quyết nghị của mình ngày 10 tháng Mười về việc huỷ bỏ quyết định của Ủy ban đặc biệt tỉnh Pê-tơ-rô-grát. Sau khi hoàn thành điều tra vụ án Ta-gan-txép, Na-dơ-va-nốp được thả ra ngày 17 tháng Chạp. Ngày 26 tháng Giêng 1922 V. I. Lê-nin giao nhiệm vụ cho thư ký qua điện thoại, trong đó Người trao cho V. A. X-mô-li-a-ni-nốp nhiệm vụ kiểm tra việc đưa M. C. Na-dơ-va-nốp vào Ủy ban kế hoạch nhà nước, sau hai tháng yêu cầu Ủy ban kế hoạch nhà nước báo cáo về công việc của Na-dơ-va-nốp và nhắc Người về việc đó. — 337.

- 297 Tài liệu này viết nhân có bức thư của M. M. Lít-vi-nốp gửi ngày 10 tháng Mười 1921, trong đó nói rằng: "Đồng chí Vô-rốp-xki đã mấy lần đánh điện và viết thư cho chúng tôi rằng các ngân hàng Ý, được sự đồng ý của chính phủ Ý, đang sẵn sàng cho chúng ta vay". Trên thư vẫn còn giữ bút tích của V. I. Lê-nin (xem Cục lưu trữ trung

- ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô). — 337.
- 298 V. I. Lê-nin giành nhiều sức lực và sự chú ý cho việc khôi phục công nghiệp than và luyện kim ở Đôn-bát, nơi Người coi là cơ sở chủ yếu của nền công nghiệp lớn và là pháo đài của chúng ta (xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 377 và Văn tập Lê-nin, tiếng Nga, t. XXIII, tr. 81 - 87). — 338.
- 299 Trong báo cáo gửi V. I. Lê-nin ngày 13 tháng Mười 1921 M. L. Ru-khi-mô-vích trình bày kết quả công việc của ủy ban thuộc Hội đồng lao động và quốc phòng được thành lập để giải quyết những vấn đề có liên quan đến việc đẩy mạnh ngành công nghiệp than đá ở Đôn-bát. Tác giả viết: "Các ủy viên của ủy ban không đồng ý với tôi về vấn đề giảm bớt khối lượng của Tổng cục công nghiệp than Đôn-bát trong việc khai thác... Họ cho rằng công việc chuẩn bị đã đủ rồi". Về vấn đề công nghiệp than đá nhỏ và trung bình ủy ban đã nhất trí cho thuê (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô). — 340.
- 300 Tài liệu này được viết nhân có vụ án E. A. Lít-ken-xơ và Ph. V. Len-gnich tại Tòa án kỷ luật Mát-xcơ-va (còn có thể xem tập này, tài liệu 271). — 340.
- 301 Có ý nói đến sắc lệnh của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga "Về những hình thức kỷ luật đối với sự vi phạm kỷ luật lao động trong các cơ quan xô-viết" ra ngày 27 tháng Giêng 1921. Theo sắc lệnh này, những người vi phạm kỷ luật phải chịu những hình phạt sau đây: khiển trách, khiển trách có công bố trên báo chí, bị giam đến hai tuần (xem "Tập sắc luật và chỉ thị của chính phủ công nông năm 1921", điều 58, tr. 103 - 104). — 341.
- 302 Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga ngày 14 tháng Mười 1921 đã thông qua đề nghị của V. I. Lê-nin triệu hồi M. P. Tôm-xki từ Tước-ke-xtan về và quyết nghị xác nhận Cục Tước-ke-xtan và Ủy ban phụ trách các vấn đề Tước-ke-xtan với thành phần: chủ tịch là G. I-a. Xô-côn-ni-cốp và các ủy viên là V. P. Nô-ghin, I-a. I-a. Xu-ri-txơ, I-a. Kh. Pê-téc-xơ (tạm thời cho đến lúc được Ủy ban đặc biệt toàn Nga thay bằng một người khác), N. T. Ti-u-ri-a-cu-lốp, A. R. Ra-khim-ba-ép và

- C. X. A-ta-ba-ép. Còn có thể xem tập này, các tài liệu 174, 175, 259, 305. — 343.
- 303 Tài liệu này là để trả lời cho bức thư ngắn của thư ký Hội đồng bộ trưởng dân ủy M. I. Gli-át-xe, trong đó viết: "Vla-đi-mia I-lich, tôi đã hỏi Cuốc-xki, tại sao đồng chí ấy hôm qua không đưa ra Hội đồng bộ trưởng dân ủy vấn đề về hợp đồng tô nhượng với công ty SKF. Đồng chí ấy nói rằng tiểu ban của họ đã đi đến một quyết định thống nhất là không thể thực hiện được điều kiện cơ bản nhất (giao cho họ những kho tàng) mà công ty này đã đặt ra. Do đó họ cho rằng xem xét lại vấn đề này trong ủy ban có sự tham gia của đồng chí là cần thiết" (Văn tập Lê-nin, tiếng Nga, t. XXXV, tr. 218). — 343.
- 304 Những nhận xét của V. I. Lê-nin đối với bản dự thảo "Những điều khoản cơ bản của hợp đồng giữa Hội đồng lao động và quốc phòng với nhóm Rút-ghéc-xơ" đã được đoàn chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao thông qua ngày 10 tháng Mười 1921.
"Bản giao kèo"- dự thảo quy định những điều kiện đến và làm việc của công nhân Mỹ ở nước Nga xô-viết do V. I. Lê-nin thảo ra ngày 22 tháng Chín 1921 (xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 155 - 156). — 343.
- 305 Những dòng chữ này viết trên thư của M. I. Phrum-kin gửi ngày 13 tháng Mười 1921, trong đó nói về những biện pháp nhằm đẩy mạnh cuộc vận động quyên góp ở nước ngoài để giúp những người bị đói ở Nga, cụ thể là đề nghị phái V. P. Nô-ghin đến Ác-hen-ti-na để "thay mặt Liên hiệp trung ương các hợp tác xã tiêu dùng tổ chức việc giúp những người bị đói, đồng thời với giấy ủy nhiệm của Bộ dân ủy ngoại thương. Ác-hen-ti-na có thể là cơ sở của toàn bộ Nam Mỹ" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô). — 347.
- 306 Có ý nói đến việc ký kết hợp đồng sơ bộ ngày 12 tháng Mười 1921 của Chính phủ xô-viết với Hiệp hội công thương nghiệp Nga - Mỹ (sau này đổi tên là Nghiệp đoàn công nghiệp Nga - Mỹ) do Liên hiệp công đoàn công nhân may mặc Mỹ lập ra. Liên hiệp đề nghị thuê một số xí nghiệp may mặc ở Mát-xcơ-va, khôi phục những xí nghiệp này bằng tiền của mình, mua thiết bị ở Mỹ và tổ chức lại việc sản xuất. — 347.

- 307 Câu cuối cùng trong văn bản bức điện do V. I. Lê-nin viết. — 350.
- 308 Có ý nói về cuốn sách mỏng của V. Đ. Ba-ti-u-scốp và N. X. Vết-tsin-kin "Những con đường đất cứng". Trong cuốn sổ giao nhiệm vụ của V. I. Lê-nin tại Hội đồng bộ trưởng dân ủy và Hội đồng lao động và quốc phòng còn có dòng chữ sau, đề ngày 23 tháng Chín 1921: "Thu thập tin tức về máy móc của Mỹ để mau chóng xây dựng những con đường lát. Đồng chí Bô-gđa-nốp đã nói với Vla-đi-mia I-lích về những máy móc này. Xác định: 1) chúng ta có bao nhiêu máy, chúng hoạt động ở đâu và như thế nào? 2) Những máy này ở nước ngoài giá đắt không? 3) Mức độ hoàn thiện hiện nay của chúng như thế nào? Đẩy nhanh công việc này. Hoàn thành ngày 3 tháng Mười" ("Lưu trữ lịch sử", tiếng Nga, số 5, 1961, tr. 42). — 350.
- 309 Đề nghị của V. I. Lê-nin được Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga thông qua ngày 14 tháng Mười 1921 (còn có thể xem tập này, tài liệu 305). — 354.
- 310 Tài liệu này được viết trên bức thư của bộ trưởng Bộ dân ủy ngoại giao G. V. Tsi-tsê-rin gửi Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga, trong đó thông báo rằng Ban chấp hành đảng bộ Mát-xcơ-va cử trưởng phòng phụ trách các nước ven Ban-tích và Xcan-đi-na-vơ đi công tác mà không cho Bộ dân ủy ngoại giao biết. — 354.
- 311 Trong những nhiệm vụ giao cho thư ký có nói:
- 1) về hợp đồng tô nhượng giữa Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga và Công ty liên hợp được phẩm và hóa chất Mỹ về các mỏ sợi đá ở khu A-la-pa-ép-xơ tại U-ran. Hợp đồng đã được ký kết ngày 2 tháng Mười một 1921, và ngày 4 tháng Mười một được Hội đồng lao động và quốc phòng thông qua.
 - 2) SKF — Công ty cổ phần các nhà máy sản xuất ở bi Thụy-điển — trong thời gian ấy người ta đã tiến hành đàm phán về hợp đồng tô nhượng với công ty này (xem tập này, các tài liệu 459, 460, 461, 496).
 - 3) Về dự thảo của các tòa án kỷ luật (xem tập này, các tài liệu 403, 413).
 - 4) P. A. Cra-xi-cốp hoặc Đ. I. Cước-xki cần phải cử ra một luật gia am hiểu để điều tra tệ quan liêu trì trệ trong việc sản xuất cày "Phaulo" (xem tập này, tài liệu 465). — 355.

- 312 Trong phiên họp của Hội đồng lao động và quốc phòng ngày 14 tháng Mười đã thảo luận bản báo cáo của Ủy ban vận tải trung ương trực thuộc Hội đồng lao động và quốc phòng trong thời gian từ tháng Sáu đến tháng Tám 1921. Trong báo cáo đã vạch ra sự giảm sút rõ rệt của năng suất các xưởng đường sắt và đường thủy do những khó khăn về lương thực và tài chính và do thiếu vật tư và phụ tùng, mà những thứ này các nhà máy của ngành vận tải thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao phải cung cấp. — 356.
- 313 Bức thư ngắn là để trả lời cho bức thư của N. N. Cre-xtin-xki đề ngày 15 tháng Mười, trong đó nói rằng ý định của ông thuyết phục A. M. I-gna-chi-ép đến Cục bảo quản tài sản quý của nhà nước đã thất bại.
- Trên phong bì có ghi nhiệm vụ sau đây gửi thư ký: "Bức thư bỏ vào phong bì - đưa vào hồ sơ lưu về vụ I-gna-chi-ép. Bức thư ngắn (gửi kèm theo) hãy gửi trả lại, sau khi đã sao. Lê-nin" (Văn tập Lê-nin, tiếng Nga, t. XXIII, tr. 194). — 357.
- 314 "Ủy ban Vla-đi-mia-xki" - ủy ban phụ trách việc giảm nhẹ bớt cho Mát-xcơ-va. — 357.
- 315 V. I. Lê-nin muốn nói đến "Thư số 1 gửi từ Anh" đăng trên báo "Sự thật" số 228 ngày 11 tháng Mười 1921 dưới đề mục "Ở nước ngoài" có chữ ký: I-a. Pa-vlốp. Tác giả của bài báo là I-a. A. Béc-din. Trong bài báo nói về thái độ của các giai cấp khác nhau ở Anh đối với nước Nga xô-viết, phân tích phong trào công nhân và tình hình Đảng cộng sản Anh v. v.. — 358.
- 316 V. I. Lê-nin muốn nói đến thái độ tiêu cực của L. C. Mác-ten-xơ đối với những kế hoạch của nhóm X. Rút-ghéc-xơ. Trong thư gửi Hội đồng lao động và quốc phòng ngày 10 tháng Mười, ông nhận xét rằng những kế hoạch này chưa được chín muồi, chưa được suy nghĩ kỹ và không hiểu biết tình hình công việc tại chỗ; ông phản đối việc cấp tiền cho những kế hoạch này, cho rằng những kết quả của chúng rất đáng nghi ngờ. — 360.
- 317 Tài liệu này viết trên đoạn trích biên bản của Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga ngày 14 tháng Mười 1921 về Ủy ban đặc biệt tỉnh Pê-tơ-rô-grát. Sau khi nghe báo cáo của I. X. Un-slich-tơ về việc thành phần hiện có của Ủy ban đặc biệt tỉnh Pê-tơ-rô-grát không đạt yêu cầu, Bộ chính trị đã quyết nghị: "Giao cho đồng chí Un-slich-tơ cùng với Bộ tổ chức trong thời hạn

ba ngày đưa ra Bộ chính trị để thông qua danh sách những người được dự kiến đưa vào lãnh đạo Ủy ban đặc biệt Pê-tơ-rô-grát" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô).

Về ủy ban của Ca-mê-nép, Oóc-đgiô-ni-kít-dê và Da-lu-txơ-ki xem tập này, các tài liệu 361, 362. — 360.

- 318 Ngày 14 tháng Chín 1921 tại phiên họp của Bộ chính trị đã nghe vấn đề về chương trình nghị sự của Hội nghị toàn thể Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga sắp tới. Đã quyết nghị sẽ nghe tại hội nghị toàn thể vấn đề về Bộ dân ủy giáo dục; đã quyết định cử ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy giáo dục V. A. Nép-xki về công tác ở Pê-tơ-rô-grát, chịu sự lãnh đạo của thành ủy Pê-tơ-rô-grát. Một tháng sau Bộ dân ủy giáo dục mới đưa ra đề nghị được Bộ chính trị thông qua ngày 15 tháng Mười: "1. Cho đồng chí V. A. Nép-xki thôi công tác trong ban lãnh đạo Bộ dân ủy giáo dục. 2. Cho phép ban lãnh đạo Bộ dân ủy giáo dục tạm thời trong ba tháng cử chuyên gia N. N. I-oóc-đan-xki phụ trách Tổng cục giáo dục xã hội và bách khoa. 3. Trong thời hạn này cho I-oóc-đan-xki được quyền như một ủy viên ban lãnh đạo" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô).

Về hội nghị hoặc cuộc họp nào được nói đến trong điểm hai của tài liệu vẫn chưa xác định được. — 361.

- 319 Bức thư ngắn là để trả lời bức thư của M. Ph. Vla-đi-mia-xki, là người đề nghị đảm bảo khẩu phần cho những chủ tịch, đặc biệt là những thư ký của Ban chấp hành Xô-viết tổng, còn tất cả các cán bộ tổng còn lại thì chuyển về cho địa phương cung cấp. — 361.
- 320 Ngày 15 tháng Mười 1921 G. V. Tsi-tse-rin đã viết cho V. I. Lê-nin rằng việc giải tán Ủy ban cứu đói toàn Nga vì tội hoạt động phản cách mạng và việc ngừng đàm phán với L. Ua-các về hợp đồng tô nhượng đã gây ảnh hưởng xấu đối với địa vị quốc tế của nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga. Nhân dịp này, ông đề nghị áp dụng một loạt các bước, mà theo ý kiến của ông, sẽ đưa đến chỗ cải thiện quan hệ với các nước tư bản: Lê-nin và Tơ-rốt-xki ra khỏi Ban chấp hành Quốc tế cộng sản, tuyên bố của Chính phủ xô-viết công nhận các món nợ của nước Nga thời Nga hoàng, v. v..

Câu cuối cùng có ý nói về hiệp định ký năm 1921 với Cơ quan quản lý viện trợ Mỹ do G. Hu-vơ cầm đầu, về việc giúp những người bị đói ở vùng Pô-vôn-gi-ê. — 362.

- 321 Báo cáo của Ủy ban kế hoạch nhà nước về vấn đề gieo trồng ngô đã được đưa ra phiên họp của Hội đồng lao động và quốc phòng ngày 21 tháng Mười 1921, nhưng bị hoãn lại với mục đích để thu hút cả Bộ dân ủy nông nghiệp tham gia công việc này nhân có bức thư của thứ trưởng Bộ dân ủy nông nghiệp N. Ô-xin-xki viết ngày 17 tháng Mười, trong đó ông phản đối việc tiểu ban nông nghiệp của Ủy ban kế hoạch nhà nước tự động đưa ra Hội đồng lao động và quốc phòng những vấn đề quan trọng về nông nghiệp (còn có thể xem tập này, tài liệu 442). — 364.
- 322 *Tác giả* - thứ trưởng Bộ dân ủy nông nghiệp N. Ô-xin-xki, người mà trong thư của mình viết ngày 17 tháng Mười để trả lời thư V. I. Lê-nin (xem tập này, tài liệu 439), đã đòi giải quyết bằng pháp luật vấn đề quan hệ lẫn nhau giữa Bộ dân ủy nông nghiệp và Ủy ban kế hoạch nhà nước. Ông đề nghị giới hạn vai trò của Ủy ban kế hoạch nhà nước "chỉ trong việc phối hợp chung các kế hoạch do các cơ quan đưa ra; Ủy ban kế hoạch nhà nước không tự thảo ra kế hoạch, tất cả mọi việc đều phải được tiến hành trong các tiểu ban kế hoạch của các bộ dân ủy" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô).
- Trong thư trả lời, G. M. Cờ-gi-gia-nốp-xki đã viết rằng N. Ô-xin-xki đúng "ở chỗ cho rằng công việc của Ủy ban kế hoạch nhà nước cần mang tính chất liên tục. Nhưng sẽ không đúng nếu hiểu rằng Ủy ban kế hoạch nhà nước chỉ nên làm "thông báo" mà không có những tiểu ban chuyên môn, sử dụng một bộ phận chuyên gia của các cơ quan. Tôi đã đặt ra trước tất cả các tiểu ban vấn đề tổ chức lại và giới hạn công việc của các cơ quan cơ sở làm kế hoạch và của công việc chúng tôi" (xem tài liệu trên). Tiếp theo G. M. Cờ-gi-gia-nốp-xki đưa ra một loạt biện pháp nhằm cải tiến công việc của Ủy ban kế hoạch nhà nước. — 367.
- 323 Đề nghị của V. I. Lê-nin được viết trên bức thư của bộ trưởng Bộ dân ủy ngoại giao G. V. Tsi-tse-rin gửi Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga, nhân đại sứ Liên-xô ở Thổ-nhĩ-kỳ X. P. Na-tsa-rê-nút yêu cầu cho chỉ thị nên có thái độ như thế nào trước việc Pháp đề nghị tổng thống nước Cộng hòa

Thổ-nhĩ-kỳ Kê-man ký kết hiệp ước, trong đó có những điều khoản nhằm chống lại nước Nga xô-viết. Na-tsa-rê-nút thông báo về những cuộc tọa đàm với Kê-man, ông này đã làm ra vẻ quả quyết từ chối tất cả những điều khoản nhằm chống lại nước Nga xô-viết. Như Na-tsa-rê-nút viết, ông đã cho Kê-man biết rằng việc Thổ-nhĩ-kỳ ký kết hiệp ước, trong đó có những điều khoản như đã nói trên, sẽ buộc Chính phủ xô-viết áp dụng những biện pháp để nước Anh không công nhận bản hiệp ước này, và ngoài ra sẽ củng cố lực lượng quân sự ở biên giới Xô-viết - Thổ-nhĩ-kỳ. G. V. Tsi-tsê-rin đề nghị Bộ chính trị thông qua quyết nghị xác định sự đúng đắn trong hành động của Na-tsa-rê-nút và công nhận những hành động đó là xác đáng. — 369.

- 324 Tài liệu này được viết trên thư của G. V. Tsi-tsê-rin gửi ngày 17 tháng Mười 1921, trong đó ông lại đề nghị Chính phủ xô-viết ra tuyên bố về việc công nhận các món nợ của nước Nga thời Nga hoàng (đề nghị này đã được V. I. Lê-nin gạch dưới).

Theo sự ủy nhiệm của Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga. G. V. Tsi-tsê-rin đã chuẩn bị dự thảo tuyên bố về việc công nhận các món nợ, và ngày 24 tháng Mười V. I. Lê-nin đã có những sửa đổi (xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 230 - 234). Ngày 27 tháng Mười, Bộ chính trị đã thông qua về cơ bản văn bản do Tsi-tsê-rin thảo ra, có những chỗ sửa chữa của V. I. Lê-nin và giao cho Tsi-tsê-rin công bố bản tuyên bố với chữ ký của mình (xem "Tin tức của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga" số 243, ngày 29 tháng Mười 1921). — 370.

- 325 Tài liệu này được viết nhân có bản báo cáo của chủ tịch Ban chấp hành Xô-viết tỉnh I-va-nô-vô - Vô-dơ-nê-xen-xơ N. N. Cô-lô-ti-lốp, trong đó thông báo về tình hình quản lý luỹ thuộm, về việc ở công trường xây dựng có một số văn phòng, nhiều nhân viên và ít công nhân.

Cũng trong ngày hôm đó, theo sự ủy nhiệm của V. I. Lê-nin, N. P. Goóc-bu-nốp đã tiếp chuyện N. N. Cô-lô-ti-lốp.

Ngày 20 tháng Mười 1921 Cục công trình kỹ thuật điện đã gửi thư trả lời tỉ mỉ cho những câu hỏi của V. I. Lê-nin. — 370.

- 326 Trong cuốn sổ giao nhiệm vụ tại Hội đồng bộ trưởng dân ủy và Hội đồng lao động và quốc phòng ngày 9 tháng Mười có ghi nhiệm vụ được V. I. Lê-nin giao sau đây: "Hỏi qua Xmin-ga xem có cần

gửi điện có chữ ký của Vla-đi-mia I-lích về vấn đề "Cục công nghiệp rừng vùng Bắc - Bạch hải" không. Giao cho N. G. Cra-xi-na ngày 12 tháng Mười. Thực hiện ngày 22 tháng Mười ("Lưu trữ lịch sử" số 5, 1961, tr. 45).

Câu cuối cùng của văn bản bức điện do V. I. Lê-nin viết. — 373.

- 327 V. I. Lê-nin bổ sung những từ sau đây vào văn bản bức điện: "toàn bộ", "cho tôi", "và lời căn dặn của giáo sư đó cho bệnh nhân đang hồi phục". — 373.

- 328 V. I. Lê-nin muốn nói đến bức thư của X. Rút-ghéc-xơ gửi Hội đồng lao động và quốc phòng ngày 11 tháng Mười 1921, trong đó ông thay mặt nhóm công nhân Mỹ đi đến nước Nga xô-viết, trả lời cho tất cả những nhận xét của L. C. Mác-ten-xơ. Dự thảo nghị quyết của Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga về vấn đề hợp đồng với nhóm Rút-ghéc-xơ do V. I. Lê-nin viết (xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 221 - 228).

"Suy nghĩ kỹ về danh sách những người được dự kiến" — nói về những người được dự kiến đưa vào ban quản lý thay mặt nhóm tổ chức công nhân Mỹ. — 374.

- 329 Ngày 28 tháng Mười 1921, sau khi nghe bản báo cáo của N. Ô-xin-xki về kế hoạch gieo hạt ở những tỉnh bị mất mùa, Hội đồng lao động và quốc phòng đã quyết nghị trao cho Bộ dân ủy nông nghiệp nghiên cứu những biện pháp khuyến khích nông dân gieo nhiều ngô và làm báo cáo về toàn bộ tiến trình thực hiện nhiệm vụ này tại phiên họp đầu tiên của Hội đồng lao động và quốc phòng (phiên họp toàn thể) vào năm 1922 (xem "Đời sống kinh tế" số 244, ngày 30 tháng Mười 1921).

Trên tài liệu có dòng chữ do chính tay người thư ký viết: "Nhắc Vla-đi-mia I-lích sáng 27 hoặc 28. X" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô). — 377.

- 330 Tài liệu này được viết nhân có cuộc điều tra vụ án về đám cháy ở trạm điện thoại Pê-tơ-rô-grát xảy ra đêm 5 rạng ngày 6 tháng Mười 1921. Trong thông báo của các báo ("Sự thật" ngày 8 tháng Mười và "Tin tức của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga" ngày 12 tháng Mười) cho biết rằng nguyên nhân đám cháy là do kẻ có ác ý đốt trạm. Nhân viên giám định của Ủy ban đặc

biệt tỉnh Pê-tơ-rô-grát trong kết luận của mình lại có ý kiến khác. V. A. Xmô-li-a-ni-nốp trong báo cáo gửi V. I. Lê-nin đã dựa vào lời khai của những người làm chứng và của tiểu ban giám định kỹ thuật, giải thích nguyên nhân đám cháy là do chập mạch đường dây điện đèn. — 377.

331 Cuối tháng Bảy có đơn xin hạ thuế lương thực ở hai tổng của huyện Nô-vô-ca-men-xcơ, tỉnh Mát-xcơ-va đang gặp khó khăn do nạn mưa đá, gửi đến I-a. X. Ác-ti-u-khốp, trưởng phòng kế hoạch của Cục thu mua Bộ dân ủy lương thực. Lá đơn bị Ác-ti-u-khốp ngâm đến tháng Mười 1921. — 378.

332 Đại hội VIII các Xô-viết (22 - 29 tháng Chạp 1920), sau khi thảo luận vấn đề cải tiến hoạt động của các cơ quan xô-viết ở trung ương và địa phương và về việc đấu tranh chống nạn quan liêu, đã thông qua một quyết nghị tỉ mỉ về công cuộc xây dựng xô-viết. — 379.

333 Tài liệu này được viết trên thư của I-a. I. Vi-sni-ác gửi V. I. Lê-nin ngày 10 tháng Chín 1921 nói về I. Kh. La-lai-an-txơ.

Khi nói đến những bất đồng về chính trị, V. I. Lê-nin muốn nói đến đoạn sau đây trong bức thư của I-a. I. Vi-sni-ác: "Sau khi giải phóng Iéc-cút-xcơ, đồng chí La-lai-an-txơ cố gắng tìm hiểu rõ xem điều gì đã xảy ra ở nước Nga xô-viết trong thời gian đó và tìm hiểu sách lược của Đảng cộng sản Nga. Anh ta thường hay trích dẫn cho tôi đoạn trong bản báo cáo của đồng chí về vấn đề ruộng đất tại Đại hội Xtốc-khôn, trong đó đồng chí đã chỉ ra rằng bảo đảm duy nhất chống lại sự phục hồi sau khi cách mạng đã thắng lợi ở nước Nga - đó là cuộc cách mạng xã hội ở phương Tây. Tính chất cô lập của chúng ta, sự không phù hợp giữa sức mạnh về chính trị của chúng ta với cơ sở kinh tế và hàng loạt những vấn đề khác mà anh ta vẫn chưa tìm ra giải đáp, đã cản trở anh ta gia nhập Đảng cộng sản Nga" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô).

Trên bức thư của I-a. I. Vi-sni-ác còn có câu trả lời của I. V. Xta-lin: "Tôi cũng tán thành việc *điều La-lai-an-txơ về công tác tại Mát-xcơ-va*" (Văn tập Lê-nin, tiếng Nga, t. XXXV, tr. 278).

I. Kh. La-lai-an-txơ đã được điều về Mát-xcơ-va và công tác tại Bộ dân ủy giáo dục. — 379.

334 Có ý nói về ủy ban được thành lập theo quyết nghị của Hội đồng lao động và quốc phòng ngày 14 tháng Mười, theo báo cáo của

Ủy ban vận tải trung ương trực thuộc Hội đồng lao động và quốc phòng về hoạt động trong tháng Bảy - tháng Tám 1921 (còn có thể xem tập này, tài liệu 429). — 380.

335 Tài liệu này, cũng như hai tài liệu tiếp theo, được viết nhân có việc thảo luận trong Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga ngày 20 tháng Mười 1921, theo đề nghị của V. I. Lê-nin, vấn đề về hợp đồng tô nhượng của SKF (Công ty cổ phần các nhà máy sản xuất ổ bi Thụy-điển ở Ghê-tê-boóc). Bộ chính trị ủy nhiệm cho V. I. Lê-nin gửi cho tất cả các ủy viên của Bộ chính trị những tài liệu hiện có về vấn đề này, đồng thời làm sáng tỏ các quan điểm khác nhau (còn có thể xem tập này, các tài liệu 460, 461, 496). — 380.

336 Tài liệu này được viết nhân có sự đề cử T. I. Xê-đen-ni-cốp làm ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy nông nghiệp. — 383.

337 Ngày 21 tháng Mười, Hội đồng lao động và quốc phòng đã quyết nghị: giao cho Bộ dân ủy tài chính cung cấp ngay khoản tiền thích ứng để chi cho việc tưới nước miễn thảo nguyên Mu-gan. — 383.

338 Cũng trong ngày hôm đó, sau khi P. A. Cra-xi-cốp trả lời rằng P. I. Rôi-dơ-man được chỉ định điều tra vụ máy cày "Phau-lơ", V. I. Lê-nin đã gọi Rôi-dơ-man đến trao đổi ý kiến về vấn đề không thực hiện quyết nghị của Hội đồng bộ trưởng dân ủy và Hội đồng lao động và quốc phòng về những chiếc máy cày "Phau-lơ". Ngày 10 tháng Mười một Rôi-dơ-man lại được V. I. Lê-nin tiếp một lần nữa. — 384.

339 Như đã rõ qua các tài liệu được giữ lại trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô, từ ngày 1 tháng Mười một 1921, mỗi tháng hai lần, người ta đã gửi đến cho V. I. Lê-nin tài liệu về quỹ dự trữ bất khả xâm phạm (còn có thể xem tập này, các tài liệu 471, 472). — 386.

340 Tài liệu này được viết nhân nhận được bức thư của I. I. Xcơ-voóc-txốp - Xtê-pa-nốp ngày 18 tháng Mười 1921, người đang viết cuốn sách: "Công cuộc điện khí hóa nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga trong giai đoạn quá độ của nền kinh tế thế giới". Trong thư còn có yêu cầu cho anh ta thôi mọi công tác cho tới khi cuốn sách hoàn thành. — 386.

- 341 Những dòng chữ này được viết trên bức điện của chủ tịch Ủy ban các công trình nhà nước C. A. An-phê-rốp, trong đó ông thông báo về việc Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy chậm cấp tiền. Vấn đề cung cấp tiền cho Ủy ban các công trình nhà nước được quyết định ngay hôm đó tại phiên họp của Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy. — 387.
- 342 Như đã thấy trong bức điện ngày 8 tháng Năm 1922 gửi từ Nô-vô-ni-cô-la-ép-xơ (ngày nay là Nô-vô-xi-biéc-xơ) cho Hội đồng lao động và quốc phòng mà hiện còn được giữ trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô, nhiệm vụ của V. I. Lê-nin giao đã được thực hiện. Gõ được dùng vào việc xây dựng nhà ở cho công nhân. — 388.
- 343 Tài liệu này là để trả lời cho bức thư của L. X. Xô-xnốp-xki, trong đó ông trình bày kế hoạch của mình nhằm cải thiện công việc ở những kho tàng nhà nước thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân thứ cao: đặc biệt là để nghị trả cho 1000 - 1500 công nhân và viên chức làm việc ở các kho số lương từ 30 đến 50 rúp vàng, trả cho các cán bộ cao cấp — 75 rúp; xác định thời hạn cuối cùng trong việc bảo quản hàng hóa tại các kho, v. v.. — 390.
- 344 Có ý nói về việc khánh thành Nhà máy điện quốc doanh Ca-si-ra. Ngày 24 tháng Mười 1921 P. A. Bô-gđa-nốp đã viết cho V. I. Lê-nin rằng ông "coi việc thử lại tất cả các thiết bị được tiến hành theo đúng mọi yêu cầu kỹ thuật là rất cần thiết. Việc thử này cần trao cho Ban nhiệt lượng, cụ thể là trao cho giáo sư Ran-din" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô).
- V. I. Lê-nin gạch đoạn thư này của Bô-gđa-nốp và viết: "Đọc cho Cờ-gi-gia- nốp-xki và ghi lại ý kiến trả lời của đồng chí ấy" (cũng lưu tại đó). Ngày 18 tháng Mười một Hội đồng lao động và quốc phòng thông qua danh sách tiểu ban nghiệm thu nhà máy điện Ca-si-ra, thành phần gồm: L. C. Ram-din (chủ tịch), giáo sư C. A. Cru-gơ, kỹ sư A. V. Vin-te và những người khác. — 391.
- 345 Cũng trong ngày hôm đó I. I. Rát-tsen-cô đã trả lời V. I. Lê-nin rằng: "Bức điện gửi đi Béc-lanh về đơn đặt hàng của Ca-si-ra hôm nay đã được chuyển đi". Ông còn thông báo về việc một phần thiết

- bị đã được gửi về nước Nga. "Tất cả các biện pháp nhằm nhận nhanh nhất cho nhà máy điện Ca-si-ra đang được và sẽ được Bộ dân ủy ngoại thương áp dụng" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô). — 392.
- 346 Câu cuối cùng của bức điện và những chữ: "hoặc đưa ra Hội đồng lao động và quốc phòng" do V. I. Lê-nin viết. — 393.
- 347 Những dòng chữ này viết trên bức điện của L. B. Cra-xin gửi từ Luân-đôn. Văn bản bức điện với những chỗ đánh dấu của V. I. Lê-nin, xem ở Văn tập Lê-nin, tiếng Nga, t. XXXVI, tr. 347 - 348. — 394.
- 348 Ủy ban của Grô-man và Gôi-khơ-bác — ủy ban thống kê những thiệt hại do chiến tranh và sự phong tỏa của bọn đế quốc khối Đồng minh gây ra cho nước Nga xô-viết. Lúc đầu, chủ tịch ủy ban này là V. G. Grô-man, sau đó là A. G. Gôi-khơ-bác.
- "Sợ Oa-sinh-ton" — ý nói đến Hội nghị Oa-sinh-ton được chuẩn bị để bàn về việc giảm bớt trang bị cho hải quân, các vấn đề Thái bình dương và Viễn Đông. Hội nghị được triệu tập theo sáng kiến của Mỹ. Hội nghị họp ở Oa-sinh-tơ từ ngày 12 tháng Mười một 1921 đến ngày 6 tháng Hai 1922. Nước Nga xô-viết không được mời đến dự hội nghị. Những quyết định của Hội nghị Oa-sinh-ton là điều bổ sung cho Hòa ước Véc-xây.
- Amruss- có lẽ muốn nói về Hiệp hội công thương nghiệp Nga - Mỹ, sau này đổi tên là Nghiệp đoàn công nghiệp Nga - Mỹ. Hiệp hội do Liên hiệp công đoàn công nhân may mặc Mỹ lập ra. Ngày 12 tháng Mười 1921 đã ký hợp đồng sơ bộ giữa Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga và Hiệp hội công thương nghiệp Nga - Mỹ. — 395.
- 349 Vấn đề áp dụng các biện pháp nhằm hoàn thành đầy đủ thuế lương thực và đấu tranh chống che giấu diện tích cây cấy đã được xem xét nhiều lần tại các phiên họp của Hội đồng lao động và quốc phòng và Hội đồng bộ trưởng dân ủy, cũng như ở trong các ủy ban do hai cơ quan này thành lập ra. Hội đồng lao động và quốc phòng trong phiên họp ngày 14 tháng Mười (V. I. Lê-nin là chủ tọa), sau khi xem xét dự thảo quyết nghị của Hội đồng bộ trưởng dân ủy về việc đấu tranh chống che giấu diện tích cây cấy, đã đưa ra những sửa đổi và quyết nghị: thông qua về nguyên tắc, sau khi

ủy nhiệm cho đồng chí Cra-xi-cốp, thứ trưởng Bộ dân ủy tư pháp, duyệt lại lần cuối cùng bản dự thảo đó. Văn bản bức điện có sự sửa chữa đáng kể đã được thông qua ngày 21 tháng Mười 1921 tại phiên họp của Hội đồng lao động và quốc phòng (Lê-nin điều khiển phiên họp này). Trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô còn giữ một trong những dự thảo của bức điện có sửa chữa của V. I. Lê-nin. Trong câu đầu tiên có những chữ của Người: "trực thuộc". Do tầm quan trọng của vấn đề, ngày 24 tháng Mười lại được gửi đi một bức điện nữa (xem tập này, Phụ lục, tài liệu 36). — 397.

350 Thư ngắn này viết để trả lời bức thư của I. V. Xta-lin gửi Bộ tổ chức Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga (sao gửi V. I. Lê-nin) ngày 22 tháng Mười 1921, trong đó Xta-lin đặt ra vấn đề phân phối lại cán bộ cơ quan xô-viết là những đảng viên cộng sản tại các bộ dân ủy, tập trung những cán bộ ưu tú nhất cho Bộ dân ủy thanh tra công nông. Theo sự tính toán của Xta-lin thì Bộ dân ủy thanh tra công nông cần khoảng 1000 - 1200 cán bộ mới, hoặc ít nhất cũng là 250 người. — 398.

351 Có ý nói đến quyết nghị của Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy được thông qua ngày 21 tháng Mười 1921 về việc chi 2 tỷ rúp cho việc sửa chữa nhà ở tại Mát-xcơ-va. — 399.

352 Tài liệu này được viết nhân nhận được bức thư của tòa soạn báo "Tiếng nói nước Nga" (xem chú thích 100), trong đó thay mặt kiều dân Nga ở Mỹ có yêu cầu cho phép gửi bưu kiện cá nhân cho bà con họ hàng ở Nga. — 401.

353 Có ý nói về dự thảo trao cho X. Rút-ghéc-xơ quyền phê chuẩn hoặc chuyển các thành viên của ủy ban tổ chức nhóm công nhân Mỹ, trước khi có sự phê chuẩn dứt khoát của Hội đồng lao động và quốc phòng (còn có thể xem tập này, tài liệu 451).

Trên bức thư ngắn còn có dòng chữ của người thư ký: "Quy-bư-sép đã thông báo bằng điện thoại đồng ý ngày 24/X. 21". — 402.

354 Tài liệu này viết trên thư của G. V. Tsi-tsê-rin, trong đó trình bày bức điện của một phóng viên Mỹ nói rằng, các nhà tư bản nước ngoài không vui lòng nhận tô nhượng ở nước Nga xô-viết, vì có những tin đồn có vẻ chắc chắn rằng trong tương lai gần đây Chính

phủ xô-viết sẽ trả cho các nhà kinh doanh nước ngoài quyền sở hữu hoàn toàn các xí nghiệp trước đây của họ. G. V. Tsi-tsê-rin đề nghị tuyên bố bác bỏ các tin đồn đó.

Trên tài liệu còn có dòng chữ sau đây của V. I. Lê-nin: "Đồng chí gửi *"Times"* ngày 12. IX cho tôi làm gì?". — 402.

355 Tài liệu này được viết trong thời gian chuẩn bị Đại hội IX các Xô-viết, trong đó đặt ra vấn đề về các biện pháp nhằm củng cố và phát triển nông nghiệp. Pháp luật hiện hành trước đó (Sắc lệnh về ruộng đất của Đại hội II các Xô-viết, Đạo luật về xã hội hóa ruộng đất) cấm cho thuê ruộng đất. Bước chuyển sang chính sách kinh tế mới và việc cần thiết phải áp dụng các biện pháp nhằm phát triển và củng cố nông nghiệp đã dẫn đến việc đặt ra vấn đề là cá biệt có thể cho thuê ruộng đất. Đại hội IX các Xô-viết đã đưa ra một nghị quyết tương ứng về vấn đề này. Theo Bộ luật ruộng đất của nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga được thông qua tại kỳ họp IV của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga khóa IX, tháng Mười 1922 (xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 45, tr. 288 - 289) chỉ cho phép lĩnh canh có lao động và ngắn hạn.

Việc cho phép tô nhượng trong nông nghiệp đã được đạo luật đặc biệt quy định. — 403.

356 Ngày 30 tháng Chín 1921 Hội đồng lao động và quốc phòng thông qua quyết nghị về việc trả tiền và gửi các bưu kiện thực phẩm và các loại khác từ những nước chưa ký kết với Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga hiệp định về việc trao đổi bưu kiện.

Sắc lệnh về bưu kiện đã được công bố ngày 28 tháng Mười 1921 trên tờ "Tin tức của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga" số 242. — 404.

357 Có ý nói về việc phối hợp một số luận điểm trong dự thảo quyết nghị của Hội đồng bộ trưởng dân ủy về vấn đề tự do bán sản phẩm của các xí nghiệp thời hưởng chế độ cung cấp nhà nước; việc này đã được trao cho Đ. I. Cuốc-xki thực hiện tại phiên họp của Hội đồng bộ trưởng dân ủy ngày 25 tháng Mười 1921.

Hội đồng bộ trưởng dân ủy đã đưa vào bản dự thảo quyết nghị một loạt sửa đổi và ủy nhiệm cho Phòng dự thảo đạo luật thuộc Bộ dân ủy tư pháp "duyệt lại toàn bộ bản dự thảo và coi như nó đã được thông qua khi có chữ ký của Cuốc-xki" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác -

Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô).

Nhiệm vụ giao cho thư ký do V. I. Lê-nin viết ở mặt sau bức thư. — 404.

358 Năm 1925, trong bức thư gửi đến Viện Lê-nin, N. A. A-lếch-xê-ép viết về tài liệu này: "Tôi thông báo về bản sao bức thư của đồng chí V. I. Lê-nin viết cuối tháng Mười 1921. Vào một ngày sau cuộc gặp mặt giữa tôi với V. I. trong phòng của Người ở Crem-li, sau khi bế mạc Đại hội II các ban giáo dục chính trị (tôi tham dự đại hội với tư cách là trưởng ban giáo dục chính trị tỉnh Cra-xnôi-ác-xơ), ...trong buổi nói chuyện với tôi V. I. đặc biệt quan tâm đến tâm trạng của nông dân Xi-bi-ri. Hình như câu chuyện của tôi, cũng như những tin tức về Xi-bi-ri mà Vla-đi-mia I-lích có được từ những nguồn khác đã làm cho Vla-đi-mia I-lích có những nhận xét không tốt về "những người cộng sản" ở Xi-bi-ri trong phần cuối bức thư của Người" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô).

Bộ tổ chức Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga ngày 28 tháng Mười 1921 đã quyết nghị điều N. A. A-lếch-xê-ép về để Ban chấp hành trung ương phân công tác. — 405.

359 "*Clarté*" ("Ánh sáng") - nhóm quốc tế các nhà văn tiến bộ Tây Âu; do H. Bác-búyt-xơ thành lập năm 1919 trên cơ sở "Hội cựu chiến binh của nước cộng hòa" ("Association Républicaine des Anciens Combattants") ở Pháp, sau này nó đã liên kết thêm những nhóm tương tự ở các nước khác và lập thành "Quốc tế cựu chiến binh". Tham gia vào nhóm "*Clarté*" có những người ủng hộ Quốc tế cộng sản Hăng-ri Bác-búyt-xơ, A-na-tôn Phrăng-xơ, Pôn Vai-an - Cu-tuya-ri-ê và những nhà văn theo khuynh hướng hòa bình chủ nghĩa Rô-manh Rô-lăng, Xtê-phan Txơ-vây, Héc-bóc Oen-xơ, Tô-mát Khác-đi, Ép-tôn Xin-cle v. v.. Nhóm đã xuất bản một tạp chí hàng tháng cũng lấy tên như vậy (xuất bản tại Pa-ri không liên tục từ tháng Mười 1919 đến hết tháng Giêng 1928). Sau khi Hăng-ri Bác-búyt-xơ thôi chức tổng biên tập "*Clarté*" tháng Tư 1924, tạp chí không còn giữ được tính chất tiến bộ và đến 1928 không xuất bản nữa, và nhóm cũng tan rã. — 406.

360 Những dòng chữ này được viết trên thư của A. A. Bê-li-a-cốp là người phân nân tình trạng quan liêu trì trệ, nhân việc thành lập

Ủy ban đặc trách vấn đề tận dụng và thống kê phế liệu trực thuộc Hội đồng lao động và quốc phòng. Theo ý kiến của ông thì lẽ ra ủy ban này đã có thể thu thập và thống kê nhanh một số lượng lớn kim khí vụn và nguyên liệu, cung cấp cho thợ thủ công nghiệp và nhận những thành phẩm của họ cấp cho nông thôn. — 407.

361 Lê-nin đặc biệt quan tâm đến việc điều chế thuốc xăng-tô-nin, loại thuốc có thể thành một khoản quan trọng của ngành xuất khẩu xô-viết trên thị trường thế giới. Ngày 16 tháng Mười một Hội đồng lao động và quốc phòng đã thông qua quyết nghị chuyển nhà máy sản xuất thuốc xăng-tô-nin Tsim-ken-tơ cho Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao trực tiếp quản lý; việc bán xăng-tô-nin chỉ tập trung vào tay của người được ủy quyền đặc biệt của Bộ dân ủy ngoại thương. — 407.

362 Những dòng chữ này được viết trên bức thư của N. M. Knhi-pô-vích, trong đó ông trình bày yêu cầu của Hội đồng quốc tế về nghiên cứu biển, trả lại cho hội đồng 14 000 rúp hiện đang để ở Ngân hàng A-dốp - Đôn, coi đó là món tiền nộp của nước Nga trong năm ngân sách 1914 - 1915. Nhấn mạnh ý nghĩa khoa học to lớn của công việc của hội đồng, Knhi-pô-vích viết rằng nước Nga không nên "đứng ngoài việc này, khi nào các quan hệ quốc tế ổn định" (Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô). Còn có thể xem Văn tập Lê-nin, tiếng Nga, t. XXXV, tr. 288. — 407.

363 Ủy ban đầu máy xe lửa quốc tế - chắc ý nói đến Phái đoàn đường sắt nước Nga thành lập năm 1920 với mục đích phân phối ở nước ngoài những đơn đặt hàng đầu máy xe lửa, toa xi-téc và những trang bị khác nhau cho đường sắt. Giáo sư I-u. V. Lô-mô-nô-xốp, người được Hội đồng bộ trưởng dân ủy ủy quyền, lãnh đạo phái đoàn này. Phái đoàn giải tán năm 1923. — 408.

364 Tài liệu này được viết nhân có lời kết luận của Đ. I. Cuốc-xki về vấn đề hợp đồng tô nhượng với hãng SKF, trong đó đề nghị hai phương án cho hợp đồng bổ sung về vấn đề đang còn tranh cãi là những kho tàng ở bi đã bị Nhà nước xô-viết quốc hữu hóa. Ngày 27 tháng Mười 1921, Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga đã công nhận việc tiếp tục đàm phán với hãng này là cần thiết và ký hợp đồng trên cơ sở của một trong hai phương án do Đ. I. Cuốc-xki đề nghị. - 409.

- 365 Bức thư ngắn gửi V. A. Tơ-ri-phô-nốp, tổng cục phó Tổng cục công nghiệp nhiên liệu thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao, là để trả lời cho đề nghị của ông lập một tờ báo để đăng tin tức thương mại. — 409.
- 366 Có ý nói về đề nghị của các ngân hàng Thụy-điển cho nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa Xô-viết Nga vay. Việc cho vay này được đặt ra phụ thuộc vào việc giải quyết vấn đề dành cho Thụy-điển hợp đồng tô nhượng về rừng ở nước Nga và vấn đề các khoản nợ cũ. Ngày 28 tháng Mười 1921, Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga đã trao cho một ủy ban tham gia đàm phán về vấn đề ký kết vay bằng tiền hoặc hàng hóa (còn có thể xem tập này, tài liệu 507). — 410.
- 367 Vấn đề biểu suất tiền công đã được V. I. Lê-nin đưa vào chương trình nghị sự của phiên họp Hội đồng bộ trưởng dân ủy ngày 25 tháng Mười 1921 nhân có việc xuất tiền cho Bộ dân ủy bưu điện. Hội đồng bộ trưởng dân ủy công nhận cần phải tăng phần cho Bộ dân ủy bưu điện, vì tình cảnh đặc biệt khó khăn của các cán bộ trong bộ máy thông tin. Ngày 1 tháng Mười một vấn đề về chính sách biểu suất tiền công (cùng với vấn đề phân phối tiền trong tháng Mười một) lại được xem xét tại phiên họp của Hội đồng bộ trưởng dân ủy. — 411.
- 368 Có ý nói về hợp đồng tô nhượng sợi đá và việc mua của A. Ham-mơ một triệu pút lúa mì.
Các mục bổ sung - những điều sửa đổi cho bản hợp đồng tô nhượng do A. Ham-mơ đề nghị. Bản dự thảo quyết nghị bổ sung được Hội đồng lao động và quốc phòng thông qua ngày 28 tháng Mười 1921 đã dự kiến trước việc bảo đảm bảo vệ tài sản cho người tham gia hợp đồng tô nhượng, quyền của nhân viên thực hiện hợp đồng được tự do đi lại, vào và ra khỏi nước v. v.. — 411.
- 369 Trong phiên họp của Hội đồng lao động và quốc phòng ngày 28 tháng Mười I-u. V. Lô-mô-nô-xốp báo cáo về hai mục trong chương trình nghị sự: về việc đặt mua toa xi-téc ở nước ngoài và đặt mua nồi hơi tại các nhà máy của hãng "Ăc-mơ-xơ-rông". — 413.
- 370 Hình như V. I. Lê-nin muốn nói bản tốc ký báo cáo của Người "Chính sách kinh tế mới và những nhiệm vụ của các ban giáo dục chính trị" tại Đại hội II toàn Nga các ban giáo dục chính trị (xem

- Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 194 - 219).
- Ngày thứ bảy 29 tháng Mười 1921 V. I. Lê-nin đã đọc bản báo cáo "Về chính sách kinh tế mới" tại Hội nghị VII tỉnh đảng bộ Mát-xcơ-va (xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 239 - 273). — 413.
- 371 Có ý nói về ủy ban do Hội đồng bộ trưởng dân ủy thành lập để điều tra các xí nghiệp dự định đưa vào hợp đồng tô nhượng cho L. Ua-các. Ngày 1 tháng Mười một Hội đồng bộ trưởng dân ủy nghe báo cáo của P. A. Bô-gđa-nốp về những nguyên nhân làm chậm trễ chuyến đi của ủy ban và giao cho ông trong 3 ngày tạo điều kiện cho ủy ban ra đi bằng được. — 414.
- 372 Có ý nói về bức thư của I. X. Un-slich-tơ về việc cấp phát lương cho cán bộ Ủy ban đặc biệt toàn Nga theo mức lương mới. — 415.
- 373 Có ý nói về những đề cương và bức thư của M. V. Rư-cu-nốp, chủ tịch Ủy ban đặc trách xuất khẩu. — 415.
- 374 Ủy ban phụ trách việc tổ chức các lễ kỷ niệm Cách mạng tháng Mười trong năm 1921 ở khu Da-mô-xcô-vô-rê-tsi-ê yêu cầu V. I. Lê-nin gửi hồi ký của Người về Cách mạng tháng Mười. — 417.
- 375 I. I. Rát-tsen-cô trong những hồi ký của mình kể rằng bức thư ngắn này do V. I. Lê-nin viết nhân có những đơn đặt hàng ở nước ngoài để mua các thiết bị "khử nước nhân tạo than bùn theo phương pháp của Ma-đơ-rúc". Xem "Lê-nin trên mặt trận kinh tế. Tập hồi ký". Mát-xcơ-va, 1934, tiếng Nga, tr. 23.
Trong báo cáo công tác của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga và Hội đồng bộ trưởng dân ủy gửi Đại hội IX các Xô-viết toàn Nga, V. I. Lê-nin đã chỉ rõ rằng "hiện nay chúng ta đã đặt mua ở Đức 20 chiếc máy như vậy và sang năm 1922 sẽ nhận được" (Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 395). — 418.
- 376 Bức thư ngắn gửi Bộ dân ủy lương thực được viết trên dự thảo bức điện gửi Ban lương thực tỉnh Tu-la (xem Văn tập Lê-nin, tiếng Nga, t. XXIII, tr. 140). Vì thứ trưởng Bộ dân ủy thanh tra công nông V. A. A-va-nê-xốp (cũng xem ở trên) phản đối việc gửi bức điện, V. I. Lê-nin viết tài liệu này. — 421.

- 377 Trong những hồi ký của mình, I. I. Rát-tsen-cô viết rằng bức thư ngắn này của V. I. Lê-nin nhằm củng cố việc độc quyền ngoại thương, phản đối những cán bộ đã yêu cầu "cho phép các thương gia và các công ty buôn bán nước ngoài tự do vào nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa Xô-viết Nga để ký mọi hợp đồng buôn bán nào có thể ký được" ("Lê-nin trên mặt trận kinh tế. Tập hồi ký". Mát-xcơ-va, 1934, tiếng Nga, tr. 30). — 422.
- 378 Bức điện được viết trên mặt sau tờ giấy mời của ban quản trị, ủy ban nhà máy và chi bộ Đảng cộng sản (b) Nga Nhà máy làm đạn Pô-đôn-xcơ tới dự phiên họp trọng thể ngày 6 tháng Mười một 1921 nhân dịp kỷ niệm lần thứ IV Cách mạng tháng Mười. A. G. Sli-áp-ni-cốp, khi chuyển giấy mời này cho V. I. Lê-nin, đã yêu cầu Người thông báo cho công nhân qua điện văn bằng điện thoại biết Người sẽ đến hay không. — 423.
- 379 G. Đ. Txi-u-ru-pa đã báo cáo với V. I. Lê-nin rằng sự chậm trễ trong việc nhận các vật liệu xảy ra do Bộ dân ủy ngoại thương không thông báo cho Công trường Ca-si-ra về việc các kiện hàng đã được đưa tới Mát-xcơ-va.
Ngày 14 tháng Mười một chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao P. A. Bô-gđa-nốp đã chuyển bức thư này của V. I. Lê-nin và trả lời của G. Đ. Txi-u-ru-pa đến Bộ dân ủy thanh tra công nông để điều tra những tội phạm cụ thể đã mắc bệnh quan liêu trì trệ. — 425.
- 380 Những bức thư ngắn được viết nhân việc chuẩn bị đổi tiền, một trong những biện pháp điều chỉnh sự giao lưu tiền tệ và ổn định đồng rúp. Theo sắc lệnh của Hội đồng bộ trưởng dân ủy ngày 3 tháng Mười một 1921 thì một rúp tiền mới bằng 10 nghìn rúp tiền cũ (xem "Tin tức của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga" số 266, 26 tháng Mười một 1921). — 426.
- 381 Tài liệu này được viết trên các lễ bản báo cáo của Ủy ban kế hoạch nhà nước, trong đó G. M. Cơ-gi-gia-nốp-xki yêu cầu V. I. Lê-nin cho lệnh về việc xuất tiền và giấy để xuất bản các công trình của Đại hội VIII các cán bộ kỹ thuật điện, chuẩn bị cho Đại hội IX các Xô-viết sắp tới. — 428.
- 382 Bức thư ngắn do V. I. Lê-nin viết trên "Chứng từ về bắp cải" do Liên hiệp trung ương các hợp tác xã tiêu dùng gửi cho Người, trong đó nói về những cuộc thương lượng bị kéo dài với Bộ dân

- ủy lương thực về vấn đề xuất tiền để thu mua một triệu pút bắp cải và hành, việc này trong điều kiện giá cả tăng sẽ đe dọa phá vỡ việc thu mua. — 428.
- 383 Có ý nói về ủy ban đặc biệt để xét lại, hệ thống hóa và phát triển luật pháp về chính sách kinh tế mới. Nhiệm vụ và thành phần của ủy ban đã được thảo luận sơ bộ ở Hội đồng lao động và quốc phòng ngày 28 tháng Mười 1921. Thành phần của ủy ban gồm có Đ. I. Cuốc-xki (chủ tịch), V. V. Ô-bô-len-xki (N. Ô-xin-xki), P. A. Bô-gđa-nốp, Ô. I-u. Smít và I-u. La-rin.
Mục ba trong quyết nghị của Hội đồng bộ trưởng dân ủy ngày 1 tháng Mười một 1921 bắt buộc các bộ dân ủy phải "thông báo với ủy ban về mọi công việc mà họ đang tiến hành trong các vấn đề có liên quan tới việc điều tra của ủy ban" (Văn tập Lê-nin, tiếng Nga, t. XXIII, tr. 247). — 429.
- 384 Dự thảo hiệp định giữa Chính phủ nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa Xô-viết Nga và Chính phủ nhân dân Mông-cổ được xem xét và được nhất trí thông qua tại Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy cũng trong ngày hôm đó, 3 tháng Mười một 1921.
Ngày 5 tháng Mười một, V. I. Lê-nin đã tiếp đoàn đại biểu nước Cộng hòa nhân dân Mông-cổ và đã nói chuyện với đoàn (xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t.44, tr. 287-289).
Thông báo của Bộ dân ủy ngoại giao về việc ký kết hiệp định Xô-viết - Mông-cổ đã được công bố trên tờ "Sự thật" ngày 11 tháng Mười một 1921. — 430.
- 385 Mùa xuân 1921 một nhóm công nhân may mặc Mỹ đã quyên góp tiền, mua các thiết bị công nghiệp và đi đến nước Nga Xô-viết. Nhóm này đã được tạo điều kiện để tổ chức công việc tại xưởng may số 36 ở Mát-xcơ-va. Để tổ chức xưởng, theo chỉ thị riêng của Lê-nin, đã dành cho nhóm này một tòa nhà bốn tầng.
Ngày 16 tháng Sáu 1921 những công nhân Mỹ đã gửi cho Lê-nin một bức thư tập thể, trong đó họ yêu cầu giúp hoàn thành việc xây dựng xưởng. Lê-nin đã tham gia hết sức tích cực vào việc chuẩn bị cho xưởng khánh thành (xem tập này, Phụ lục, các tài liệu số 2 và 3). - 435.
- 386 Trên tài liệu còn có dòng chữ sau đây của chánh văn phòng Hội đồng bộ trưởng dân ủy N. P. Goóc-bu-nốp: "Vì đã gửi các công

- văn số 470 và 471 (xem tập này, Phụ lục, các tài liệu 1 và 2) nên không gửi đi, mà chuyển cho đồng chí Xmô-li-a-ni-nốp. — 436.
- 387 Một bức điện tương tự được gửi đến Bộ dân ủy giao thông (in năm 1945 trong Văn tập Lê-nin, tiếng Nga, t. XXXV, tr. 265). Trong văn bản của nó, sau từ "phục vụ", có thêm vào câu sau đây: "Trừ việc chuyên chở hàng hóa và hành khách". — 439.
- 388 Văn bản bức điện bằng điện thoại do ban quản lý Công trường xây dựng nhà máy điện Ca-si-ra thảo ra. Trên tài liệu còn có lời chứng nhận của kỹ sư trưởng Công trường Ca-si-ra G. Đ. Txi-u-ru-pa. — 442.
- 389 Văn bản bức điện bằng điện thoại do ban quản lý Công trường xây dựng nhà máy điện Ca-si-ra thảo ra. Trên tài liệu còn có lời chứng nhận của kỹ sư trưởng Công trường Ca-si-ra G. Đ. Txi-u-ru-pa. — 443.
- 390 Dự thảo bức điện hình như do Bộ dân ủy lương thực chuẩn bị, văn bản có sửa chữa và đã được thứ trưởng Bộ dân ủy lương thực N. P. Bri-ukha-nốp, ủy viên đoàn chủ tịch Bộ dân ủy lương thực I. X. Lô-ba-tsép, thứ trưởng Bộ dân ủy thanh tra công nông V. A. A-va-nê-xốp và một số người khác xác nhận. — 444.
- 391 Bức điện bằng điện thoại do ban quản lý Công trường xây dựng nhà máy điện Ca-si-ra thảo ra. — 447.
- 392 Văn bản bức điện bằng điện thoại do ban quản lý Công trường xây dựng nhà máy điện Ca-si-ra thảo ra. Tài liệu có lời chứng nhận của kỹ sư trưởng Công trường Ca-si-ra G. Đ. Txi-u-ru-pa. V. I. Lê-nin ký bức điện qua điện thoại. — 447.
- 393 Văn bản bức điện do ban quản lý Công trường xây dựng nhà máy điện Ca-si-ra thảo ra. Tài liệu có lời chứng nhận của kỹ sư trưởng Công trường Ca-si-ra G. Đ. Txi-u-ru-pa. — 448.
- 394 Văn bản bức điện bằng điện thoại do ban quản lý Công trường xây dựng nhà máy điện Ca-si-ra thảo ra. Tài liệu có lời chứng nhận của kỹ sư trưởng Công trường Ca-si-ra G. Đ. Txi-u-ru-pa. V. I. Lê-nin đã ký bức điện qua điện thoại. — 448.

- 395 Vấn đề ngừng trưng dụng nhiên liệu ở Đôn-bát đã được xem xét tại phiên họp của Hội đồng lao động và quốc phòng ngày 24 tháng Tám 1921. V. I. Lê-nin không có mặt ở phiên họp này. Người đã ký qua điện thoại ngày 26 tháng Tám 1921. — 449.
- 396 Văn bản bức điện bằng điện thoại do ban quản lý Công trường xây dựng nhà máy điện Ca-si-ra thảo ra. Tài liệu có lời chứng nhận của kỹ sư trưởng Công trường Ca-si-ra G. Đ. Txi-u-ru-pa. Chữ ký của V. I. Lê-nin dưới bức điện, nhận được qua điện thoại. — 449.
- 397 Có ý nói đoàn thám hiểm Bắc cực có nhiệm vụ nghiên cứu những con đường thủy trên bán đảo I-a-man với mục đích tìm lối ra đại dương, điều này có ý nghĩa quan trọng trong việc phát triển kinh tế của Xi-bi-ri. — 450.
- 398 Văn bản bức điện bằng điện thoại do ban quản lý Công trường xây dựng nhà máy điện Ca-si-ra thảo ra. Tài liệu có lời chứng nhận của kỹ sư trưởng Công trường Ca-si-ra G. Đ. Txi-u-ru-pa. — 450.
- 399 Bức điện bằng điện thoại do ban quản lý Công trường xây dựng nhà máy điện Ca-si-ra thảo ra. Tài liệu có lời chứng nhận của kỹ sư trưởng Công trường Ca-si-ra G. Đ. Txi-u-ru-pa. — 451.
- 400 "*Các ủy ban nông dân nghèo*" đã thống nhất những nông dân ít ruộng và không có ruộng của U-cra-i-na, tồn tại từ 1920 đến hết 1933. — 453.
- 401 Có ý nói đến Đại hội VIII toàn Nga các cán bộ kỹ thuật điện. Xem tập này, chú thích 94. — 463.

BẢN CHỈ DẪN
CÁC SÁCH BÁO VÀ TÀI LIỆU GỐC
MÀ V. I. LÊ-NIN ĐÃ TRÍCH DẪN VÀ NÓI ĐẾN

- A-đô-rát-xki, V. V. Chương trình về những vấn đề cơ bản của chủ nghĩa Mác.* — Адоратский, В. В. Программа по основным вопросам марксизма. М., Гиз, 1922. 109, 2 стр. (Главполитпросвет). — 113.
- *Lời tựa* [cho cuốn sách của C. Mác và Ph. Ăng-ghe-n. Thư từ. Lý luận và chính trị trong thư từ trao đổi giữa Mác và Ăng-ghe-n]. — *Предисловие* [к книге К. Маркса и Ф. Энгельса. Письма. Теория и политика в переписке Маркса и Энгельса]. — В кн.: Маркс, К. и Энгельс, Ф. Письма. Теория и политика в переписке Маркса и Энгельса. Пер., статья и примеч. В. В. Адоратского. М., «Моск. рабочий», 1922, стр. V—VII (Моск. ком-т РКП). На обл. дата: 1923. — 112-113.
- Ăng-ghe-n, Ph. Lời tựa cho lần xuất bản bằng tiếng Anh "Chủ nghĩa xã hội phát triển từ không tưởng đến khoa học".* Ngày 20 tháng Tư 1892. — Энгельс, Ф. Введение к английскому изданию «Развития социализма от утопии к науке». 20 апреля 1892 г. — 272.
- *Thư gửi I. Vai-đê-mai-ơ.* Ngày 12 tháng Tư 1853. — Письмо И. Вейдемейеру. 12 апреля 1853 г. — 272.
- Ba-ti-u-scốp, V. D. và Vết-tsin-kin, N. X. Những con đường đất cứng.* — Батошков, В. Д. и Ветчинкин, Н. С. Твердые грунтовые дороги. Пг., 1915. 55 стр. (Всероссийская сельскохозяйственная палата). — 350.
- "*Bản tin của Cục thống kê trung ương*", Mát-xcơ-va. — «Бюллетень Центрального Статистического Управления», М. — 320.
- "*Báo công nhân ấn loát*", Mát-xcơ-va. — «Газета печатников», М., 1919, № 11, 6 января, стр. 4. — 82.

- "*Báo lương thực*", Mát-xcơ-va. — «Продовольственная газета», М., 1921, № 97, 17 июня, стр. 2. — 225.
- 1921, № 130, 17 сентября, стр. 2. — 292-293.
- * *Báp-kin, I. P. Tình hình hiện nay và những triển vọng gần đây của công nghiệp cá quốc doanh A-xơ-ra-khan.* Báo cáo ngày 16 tháng Sáu 1921. Bản thảo¹. — Бабкин И. П. Современное положение и перспективы астраханской государственной рыбной промышленности. Доклад 16 июня 1921 г. Рукопись. — 74-75.
- [*Béc-din, I-a. A.] Thư gửi từ Anh.* Số 1. — [Берзин, Я. А.] Письмо из Англии. № 1. — «Правда», М., 1921, № 228, 11 октября, стр. 1-2, в отд.: За границей. Подпись: Я. Павлов. — 358.
- Bê-li-a-cốp, A. Những thành tích của nông nghiệp vô sản.* — Беляков, А. Успехи пролетарского земледелия. — «Известия ВЦИК Советов Рабочих, Крестьянских, Казачьих и Красноарм. Депутатов и Моск. Совета Рабоч. и Красноарм. Депутатов», 1921, № 212 (1355), 23 сентября, стр. 1. — 284, 297.
- *Nông nghiệp vô sản.* — Пролетарское земледелие. — «Известия ВЦИК Советов Рабочих, Крестьянских, Казачьих и Красноарм. Депутатов и Моск. Совета Рабоч. и Красноарм. Депутатов», 1921, № 209 (1352), 20 сентября, стр. 1. — 284, 297.
- *Về đấu tranh chống nạn đói.* — О борьбе с голодом. — «Известия ВЦИК Советов Рабочих, Крестьянских, Казачьих и Красноарм. Депутатов и Моск. Совета Рабоч. и Красноарм. Депутатов», 1921, № 158 (1301), 21 июля, стр. 1; № 159 (1302), 22 июля, стр. 1; № 162 (1305), 26 июля, стр. 1; № 164 (1307), 28 июля, стр. 1; № 166 (1309), 30 июля, стр. 1. — 283 - 284, 297.
- Các báo cáo của Cơ-gi-gia-nốp-xki và Ram-din* — Доклады Крижижановского и Рамзина — хет Điện khí hóa nước Nga.
- * *Các nghị quyết và quyết định của Đại hội VI Đảng cộng sản Tuốc-ke-xtan (Ngày 11-20 tháng Tám 1921).* — Резолюция и постановления VI съезда Коммунистической партии Туркестана (11-20 августа 1921 г.). Ташкент, 1921. 21 стр. — 213.
- * Một hoa thị để chỉ sách, báo, bài báo và văn kiện có bút tích của V. I. Lê-nin còn được bảo quản trong Cục lưu trữ trung ương của đảng thuộc Viện nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lênin trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô.

1. In không đầy đủ trong Văn tập Lê-nin, t. XX, 1932, tr. 293-298.

- Các-tun, A. Gương điển hình. (Về vùng mỏ than Cri-vôi Rô-gô).* — Кактынь, А. Показательный пример. (О Криворожском бассейне). — «Экономическая жизнь», М., 1921, № 192, 31 августа, стр. 1. — 201-202.
- * *Cai-xa-rốp, V. D. Báo cáo về tập bản đồ.* Ngày 15 tháng Bảy 1921. Bản thảo¹. Каисаров, В. Д. Доклад об атласе. 15 июля 1921 г. Рукопись. — 91.
- * *Clát-xôn, R. E. Thư gửi V. I. Lê-nin.* Ngày 31 tháng Tám 1921. Bản thảo². — Классон, Р. Э. Письмо В. И. Ленину. 31 августа 1921 г. Рукопись. — 215.
- * *Cra-xin, L. B. Điện gửi V. I. Lê-nin.* Ngày 22 tháng Mười 1921³. Красин, Л. Б. Телеграмма В. И. Ленину. 22 октября 1921 г. — 394 - 395.
- Cu-dơ-nê-txốp, V. Các biện pháp phát triển nông nghiệp vô sản.* — Кузнецов, В. Меры к развитию пролетарского земледелия. — «Известия Советов Рабочих, Крестьянских, Казачьих и Красноарм. Депутатов и Моск. Совета Рабочих и Красноарм. Депутатов», 1921, № 216 (1359), 28 сентября, стр. 1. — 284, 297.
- *Các nông trường quốc doanh trực thuộc của giai cấp vô sản công nghiệp.* — Притисные совхозы промышленного пролетариата. — «Известия ВЦИК Советов Рабочих, Крестьянских, Казачьих и Красноарм. Депутатов и Моск. Совета Рабоч. и Красноарм. Депутатов», 1921, № 213 (1356), 24 сентября, стр. 1. — 284, 297.
- * *Cu-sne, B. Cách mạng và điện khí hóa.* — Кушнер, Б. Революция и электрификация. Пб., Госиздат, 1920. 28 стр. — 271.
- Cuốn sách của Bộ dân ủy nội vụ* — Брошюра НКВД — xem Niên giám thống kê của nước Nga. 1916
- Dự thảo đề cương về chính sách biểu lương* — Проект тезисов о тарифной политике — xem Những quy tắc cơ bản về vấn đề biểu suất tiền công.

1. In lần đầu không đầy đủ trong Văn tập Lê-nin, t. XX, 1932, tr. 321 - 322.

2. In lần đầu trong Văn tập Lê-nin, t. XXIII, 1933, tr. 88 - 89, 164 - 167.

3. In lần đầu không đầy đủ trong Văn tập Lê-nin, t. XXXVI, 1959, tr. 347 - 348.

- Đại hội của Hội viện trợ kỹ thuật cho nước Nga x[ô-viê-t].* — Съезд О-ва тех. пом. С[ответской] России. — «Русский Голос», Нью-Йорк, 1921, № 1492, 4 июля, стр. 1; № 1493, 5 июля, стр. 1. — 116.
- "*Đại hội II toàn Nga của các ban giáo dục chính trị.* Bản tin của đại hội". — «2-ой» Всероссийский съезд политпросветов. Бюллетень съезда», М., 1921, № 2, 19 октября, стр. 1-3. — 413 - 414.
- Đặt mua các tuốc-bin thủy lực ở Thụy-điển.* — Заказ водяных турбин в Швеции. — «Экономическая жизнь», М., 1921, № 194, 2 сентября, стр. 4, в отд.: Разное. — 216.
- Điều lệ của Đảng cộng sản (bôn-sê-vích) Nga.* — Устав Российской Коммунистической партии (большевиков). М., Госиздат, 1920. 16 стр. (РСФСР). — 286 - 287.
- Điều lệ của Hội đồng bộ trưởng dân ủy về sự độc quyền nhà nước về muối.* Ngày 31 tháng Năm 1921. — Положение Совета Народных Комиссаров о государственной монополии на соль. 31 мая 1921 г. — «Известия ВЦИК Советов Рабочих, Крестьянских, Казачьих и Красноарм. Депутатов и Моск. Совета Рабоч. и Красноарм. Депутатов», 1921, № 120 (1263), 3 июня, стр. 2, в отд.: Действия и распоряжения правительства. — 164.
- Điều lệ về việc quản lý nhà ở [do Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy thông qua ngày 8 tháng Tám 1921].* — Положение об управлении домами, [принятое Малым Совнаркомом 8 августа 1921 г.]. — «Известия ВЦИК Советов Рабочих, Крестьянских, Казачьих и Красноарм. Депутатов и Моск. Совета Рабоч. и Красноарм. Депутатов», 1921, № 177 (1320), 12 августа, стр. 4, в отд.: Действия и распоряжения правительства. — 139, 140.
- [*Điện của Đại hội I Hội viện trợ kỹ thuật cho nước Nga xô-viê-t.* Ngày 4 tháng Bảy 1921]. — [Телеграмма первого съезда Общества технической помощи Советской России. 4 июля 1921 г.]. — «Русский Голос», Нью-Йорк, 1921, № 1493, 5 июля, стр. 1, в ст.: Съезд О-ва тех. пом. (Советской) России. — 116.
- * *Điện khí hóa nước Nga xô-viê-t.* Báo cáo của đồng chí Cơ-gi-gi-an-ốp-xki và các tham luận của các giáo sư Ram-đin và A-léch-xan-đrốp tại hội nghị toàn thể của Xô-viê-t đại biểu công nhân, nông dân và Hồng quân Pê-tơ-rô-grát, ngày 20 và 22 tháng Giêng 1921. — Электрификация Советской России. Доклад т. Кржи-

жановского и содоклады проф. Рамзина и Александрова на пленарном заседании Петроградского Совета рабочих, крестьянских и красноармейских депутатов 20 и 22 января 1921 года. Пг., Госиздат, 1921. 87 стр. — 270 - 271.

* *Đôm-nen-cô, E. Ph. Điện gửi V. I. Lê-nin*. Ngày 29 tháng Chín 1921¹. — *Домненко, Е. Ф. Телеграмма В. И. Ленину*. 29 сентября 1921 г. — 315.

"*Đời sống kinh tế*", *Mát-xơ-va*. — «Экономическая жизнь», М. — 41, 66, 73, 109, 160, 216, 225, 329, 350, 426.

*— 1921, № 149, 10 июля, стр. 1. — 109.

— 1921, № 152, 14 июля. Приложение к № 152, стр. 1-8. — 160.

— 1921, № 192, 31 августа, стр. 1. — 201.

— 1921, № 194, 2 сентября, стр. 2. — 216.

— 1921, № 208, 18 сентября, стр. 1. — 284, 297.

— 1921, № 211, 22 сентября, стр. 2. — 284.

— 1921, № 214, 25 сентября, стр. 2. — 284, 297.

Gôn-đê-ba-ép. Tài nguyên của chúng ta. (Trích thư riêng). — *Гольдбаев. Наши богатства*. (Из частного письма). - «Правда», М., 1921, № 178, 13 августа, стр. 2. — 164.

Gửi toàn thể công dân nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa Xô-viết Nga. [Lời kêu gọi của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga về việc giúp đỡ bằng mọi cách những người bị đói]. Ngày 12 tháng Bảy 1921. — *Ko всем гражданам РСФСР*. (Воззвание ВЦИК об оказании всемерной помощи голодающим). 12 июля 1921 г. — «Известия ВЦИК Советов Рабочих, Крестьянских, Казачьих и Красноарм. Депутатов и Моск. Совета Рабоч. и Красноарм. Депутатов», 1921, № 150 (1293), 12 июля, стр. 1. — 52 - 55.

Hê-ghen, G. V. Ph. Khoa học lô-gích. — *Гегель, Г. В. Ф. Наука логики*. Пер. с нем Н. Г. Дебольского. Ч. 1-2 Пг., тип. Стасюлевича, 1916. 3 кн. (Труды Петроградского философского общ.-ва. Вып. (XII-XIV). — 6.

— *Lô-gích* — *Логика* — xem *Hê-ghen, G. V. Ph. Khoa học lô-gích*.

Hiến pháp (Đạo luật cơ bản) của nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa Xô-viết Nga. — *Конституция (Основной закон) Российской Со-*

1. In lần đầu trong Văn tập Lê-nin, t. XXIII, 1933, tr. 67.

циалистической Федеративной Советской Республики. Опубликовано в № 151 «Известий Всерос. Центр. Исп. Комитета» от 19 июля) 1918 г. М., Гиз, 1919, 16 стр. (РСФСР). — 286 - 287.

Hoạt động của Tổng cục kinh tế nông nghiệp của các xí nghiệp công nghiệp nước Cộng hòa. — *Деятельность Главземхоза*. — «Экономическая жизнь», М., 1921, № 211, 22 сентября, стр. 2. Под общ. загл.: Сельское хозяйство. — 284.

"*Hội đồng*" hay "*Con đường của chúng ta*" — «Совет» или «Наш путь» — xem "Unser Weg".

Hội nghị của những người dân chủ - xã hội. — *Совещание с.-д.* - «Газета Печатников», М., 1919, № 11, 6 января, стр. 4. — 82.

Huấn thị của Hội đồng bộ trưởng dân ủy và Hội đồng lao động và quốc phòng gửi các cơ quan Xô-viết địa phương. — *Наказ СНК и СТО местным советским учреждениям*. — «Собрание Узаконений и Распоряжений Рабочего и Крестьянского Правительства», М., 1921, № 44, 1 июля, стр. 9-43. — 30, 40, 51 - 52, 70, 88, 123, 147.

* *Kế hoạch điện khí hóa nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa Xô-viết Nga*. Báo cáo của Ủy ban nhà nước về điện khí hóa nước Nga tại Đại hội VIII của các Xô-viết. — *План электрификации РСФСР*. Доклад 8-му съезду Советов государственной комиссии по электрификации России. М., Гостехиздат, 1920. 669 стр. разд. паг.; 14 л. схем и карт (РСФСР. Науч.-техн. отд. ВСНХ). — 271, 309.

Kinh nghiệm của việc trao đổi hàng hóa nhà nước. — *Опыт государственного товарообмена*. - «Продовольственная Газета», М., 1921, № 97, 17 июня, стр. 2. — 225.

Kinh tế quốc dân năm 1920. — *Народное хозяйство в 1920 году*. — «Экономическая жизнь», М., 1921, № 152, 14 июля. Приложение к № 152, стр. 1-8 — 160.

* *Knhi-pô-vích, N. M. Thư gửi V. I. Lê-nin*. Ngày 6 tháng Tám 1921. Bản thảo¹. — *Книпович, Н. М. Письмо В. И. Ленину*. 6 августа 1921 г. Рукопись. — 220.

1. In lần đầu trong Văn tập Lê-nin, t. XXIII, 1933, tr. 88-89, 164-167.

- La-rin, I-u. Những bí mật của nền công nghiệp xô-viết.* — Ларин, Ю. Тайны советской промышленности. — «Правда», М., 1921, № 125, 9 июня, стр. 1. — 9 - 10.
- La-txít, M. I. Đáy vàng.* — Лацис, М. И. Золотое дно. — «Правда», М., 1921, № 217, 29 сентября, стр. 1. — 298.
- Lê-nin, V. I. Báo cáo về chính sách kinh tế mới [tại Hội nghị VII đảng bộ tỉnh Mát-xcơ-va] ngày 29 tháng Mười [1921].* — Ленин, В. И. Доклад о новой экономической политике [на VII Московской губпартконференции] 29 октября [1921 г.] — 414.
- *Chính sách kinh tế mới và những nhiệm vụ của các ban giáo dục chính trị. Báo cáo tại Đại hội II toàn Nga các ban giáo dục chính trị ngày 17 tháng Mười 1921.* — Новая экономическая политика и задачи политпросветов. Доклад на II Всероссийском съезде политпросветов 17 октября 1921 г. xem Lê-nin, V. I. Diễn văn của đồng chí Lê-nin về chính sách kinh tế mới và những nhiệm vụ của các ban giáo dục chính trị.
- *Diễn văn của đồng chí Lê-nin về chính sách kinh tế mới và những nhiệm vụ của các ban giáo dục chính trị.* — Речь тов. Ленина о новой экономической политике и задачах политпросветов. — «2-ой Всероссийский съезд политпросветов. Бюллетень съезда», М., 1921, № 2, 19 октября, стр. 1-3. — 413 - 414.
- *Dự thảo bức điện gửi "Hội viện trợ kỹ thuật cho nước Nga xô-viết" của Mỹ* — Проект телеграммы американскому «Обществу технической помощи Советской России» — xem Lê-nin, V. I. Thư gửi L. C. Mác-ten-xơ. Ngày 2 tháng Tám 1921.
- *Điện gửi các ban chấp hành Xô-viết tỉnh để gửi cho các ban điện lực. Ngày 18 tháng Tám 1921.* — Телеграммы губисполкомам для электроотделов. 18 августа 1921 г. — 163, 299.
- *Điện gửi G. L. Pi-a-ta-cốp.* Ngày 24 tháng Sáu 1921. — Телеграмма Г. Л. Пятакову. 24 июля 1921 г. — 21 - 22, 115 - 116.
- *Điện gửi M. C. Vla-đi-mi-rốp.* Ngày 17 tháng Tám 1921. — Телеграмма М. К. Владимирову. 17 августа 1921 г. — 168 - 169.
- *Điện văn bằng điện thoại gửi N. N. Va-scốp.* Ngày 1 tháng Tám 1921. — Телефонограмма Н. Н. Ваикову. 1 августа 1921 г. — 129.

- *Điện văn bằng điện thoại gửi N. N. Va-scốp.* Ngày 16 tháng Tám 1921. — Телефонограмма Н. Н. Ваикову. 16 августа 1921 г. — 453.
- *Góp phần đánh giá cách mạng Nga.* — К оценке русской революции. — «Пролетарий», Женева, 1908, № 30, 23 (10) мая, стр. 3 - 6. — 272.
- *Gửi Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga.* Ngày 23 tháng Bảy 1921. — В Политбюро ЦК РКП (б). 23 июля 1921 г. — 102.
- *Gửi Bộ dân ủy lao động.* Ngày 25 tháng Sáu 1921. — В Нарком труд. 25 июня 1921 г. — 437.
- *Gửi Bộ dân ủy nông nghiệp và Nhà xuất bản quốc gia.* Ngày 7 tháng Tám 1921. — В Наркомзем и в Госиздат. 7. Августа 1921 г. — 150.
- *Gửi đoàn chủ tịch Đại hội VIII toàn Nga các cán bộ kỹ thuật điện.* Ngày 8 tháng Mười 1921. — В президиум VIII Всероссийского электротехнического съезда. 8 октября 1921 г. — 330.
- *Gửi tòa soạn "Tin tức", "Sự thật" và V. N. I-pa-chi-ép.* Ngày 17 tháng Tám 1921. — В редакцию «Известий», «Правды» и В. Н. Ипатьеву. 17 августа 1921 г. — 298 - 299.
- *Huấn thị của Hội đồng lao động và quốc phòng gửi các cơ quan xô-viết địa phương.* Dự thảo. [Mát-xcơ-va, 1921]. — Наказ от СТО (Совета Труда и Оборона) местным советским учреждениям. Проект. (М., 1921) 20 стр. Под загл.: Проект. Наказ от СТО (Совета Труда и Оборона) местным советским учреждениям. Без обл. и тит. л. — 2.
- *Lời tựa cho lần xuất bản bằng tiếng Pháp và Đức* [cuốn "Chủ nghĩa đế quốc, giai đoạn tốt cùng của chủ nghĩa tư bản"]. Ngày 6 tháng Bảy 1920. — Предисловие к французскому и немецкому изданиям [книги «Империализм, как высшая стадия капитализма»]. 6 июля 1920 г. — 176 - 177.
- *Những ghi chú trên bản báo cáo về tình hình và triển vọng của nền công nghiệp cá ở A-xtơ-ra-khan để ngày 16 tháng Sáu 1921.* Ngày 24 tháng Bảy 1921¹. Пометки на доклад о положении и

1. In lần đầu trong Văn tập Lê-nin, t. XX, 1932, tr. 293 - 298.

- перспективах астраханской рыбной промышленности от 16 июня 1921 г. 24 июля 1921 г. — 74 - 75.*
- *Những sửa đổi vào bản đề cương của Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao.* Ngày 9 hoặc 10 tháng Bảy 1921. Bản thảo¹. — *Поправки к тезисам ВСХХ. 9 или 10 июля 1921 г. Рукопись. — 24 - 25, 26, 27.*
- *Những sửa đổi vào bản đề cương của A. X. Ki-xê-lép.* Ngày 4 tháng Chín 1921. Bản thảo². — *Поправки к тезисам А. С. Киселева. 4 сентября 1921 г. Рукопись. — 228.*
- *Quyết định của Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga về việc tổ chức thống kê các khoản quyền góp của công nhân ở châu Âu.* Ngày 2 tháng Chín 1921. — *Постановление Политбюро ЦК РКП(б) об организации учета пожертвований в Европе. 2 сентября 1921 г. — 223 - 224.*
- *Sơ thảo lần thứ nhất những luận cương về vấn đề dân tộc và thuộc địa.* (Cho Đại hội II Quốc tế cộng sản). Ngày 5 tháng Sáu 1920. — *Первоначальный набросок тезисов по национальному и колониальному вопросам. (Для Второго съезда Коммунистического Интернационала). 5 июля 1920 г. — 187 - 188.*
- *Thư gửi A. O. An-xki.* Ngày 5 tháng Chín 1921. — *Письмо А. О. Альскому. 5 сентября 1921 г. — 235 - 236.*
- *Thư gửi G. M. Cơ-gi-gia-nốp-xki.* Ngày 17 tháng Mười 1921. — *Письмо Г. М. Кржижановскому. 17 октября 1921 г. — 376 - 377.*
- *Thư gửi Đ. I. Suốc-xki và nhiệm vụ giao cho thư ký.* Ngày 3 tháng Chín 1921. — *Письмо Д. И. Курскому и поручение секретарю. 3 сентября 1921 г. — 304 - 305.*
- *Thư gửi L. C. Mác-ten-xơ.* Ngày 2 tháng Tám 1921. — *Письмо Л. К. Мартенсу. 2 августа 1921 г. — 122.*
- *Thư gửi G. I. Mi-a-xni-cốp.* Ngày 5 tháng Tám 1921. — *Письмо Г. И. Мясникову. 5 августа 1921 г. - 151.*
- *Thư gửi A. I. Pô-chi-a-ép, V. A. A-va-nê-xốp.* Ngày 24 tháng Bảy 1921. *Письмо А. И. Потяеву, В. А. Аванесову. 24 июля 1921 г. — 79, 105.*

1. In lần đầu trong Văn tập Lê-nin, t. XX, 1932, tr. 102 - 106.

2. In lần đầu trong Văn tập Lê-nin, t. XXIII, 1933, tr. 258 - 260.

- *Thư gửi P. I. Pô-pốp và nhiệm vụ giao cho thư ký.* Ngày 16 tháng Tám 1921. — *Письмо П. И. Попову и поручение секретарю. 16 августа 1921 г. — 172-173.*
- *Thư gửi V. V. Quy-bư-sép và dự thảo lời cam kết của những công nhân từ châu Mỹ sang Nga.* Ngày 22 tháng Chín 1921. — *Письмо В. В. Куибышему и проект обязательства рабочих, едущих из Америки в Россию. 22 сентября 1921 г. — 343 - 344.*
- *Thư gửi M. L. Ru-khi-mô-vích.* Ngày 11 tháng Mười 1921. — *Письмо М. Л. Рухимовичу. 11 октября 1921 г. — 340.*
- *Thư gửi G. V. Tsi-tsê-rin.* Ngày 16 tháng Mười 1921. — *Письмо Г. В. Чичерину. 16 октября 1921 г. — 370.*
- *Thư gửi E. M. Hơ-li-an-xki.* Ngày 30 tháng Năm 1921. — *Письмо Э. М. Склянскому. 30 мая 1921 г. — 253.*
- *Thư gửi V. A. Xmô-li-a-ni-nốp.* Ngày 3 tháng Chín 1921. — *Письмо В. А. Смольянинову. 3 сентября 1921 г. — 253.*
- *Thư ngắn gửi N. P. Goóc-bu-nốp và thư gửi A. X. Ki-xê-lép.* Ngày 11 tháng Chín 1921. — *Записка Н. П. Горбунову и письмо А. С. Киселеву. 11 сентября 1921 г. — 321.*
- *Về những nhiệm vụ của Ban thanh tra công nông, về việc nhận thức và chấp hành những nhiệm vụ đó.* Ngày 27 tháng Chín 1921. — *К вопросу о задачах Рабкрин, их понимании и их исполнении. 27 сентября 1921 г. — 293.*
- Lời kêu gọi của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga gửi toàn thể nhân dân Nga. — Воззвание ВЦИК ко всему населению России. — xem Gửi toàn thể công dân nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga.*
- Luận cương của Ki-xê-lép — Тезисы Киселева — xem Những quy tắc cơ bản về vấn đề biểu suất tiên công.*
- Luật về các hội đồng kinh tế huyện — Закон о райэкономсоветах — xem Về các hội đồng kinh tế địa phương, về chế độ báo cáo của các hội đồng đó và việc chỉ đạo theo Huấn thị của Hội đồng bộ trưởng dân ủy và Hội đồng lao động và quốc phòng.*
- Ma-xlốp, X. Kinh tế nông dân. Khái quát về nền kinh tế tiểu nông. — Маслов, С. Крестьянское хозяйство. Очерки экономики мелкого*

земледелия. 4-ое изд., под. и перераб. М., 1920. 398, II стр. На обл.: изд. 5-ое, год изд.: 1921. — 135, 150.

Mác, C. Tư bản. Phê phán kinh tế chính trị học, t. I-III. 1867 - 1894. — *Маркс, К. Капитал.* Критика политической экономии, т. I-III. 1867 - 1894 гг. — 112, 113.

Mác, C. và Ăng-ghen, Ph. Thư từ. Lý luận và chính trị trong thư từ trao đổi giữa Mác và Ăng-ghen. — *Маркс, К. и Энгельс, Ф. Письма.* Теория и политика в переписке Маркса и Энгельса. Пер., статья и примеч. В. В. Адоратского. М., «Моск. Рабочий», 1922. LXII, 328 стр. (Моск. Ком-т РКП). На обл. дата: 1923. — 112 - 113, 279.

Mê-sê-ri-a-cốp, N. L. Trên thiên đường của bọn men-sê-vích. Những cảm tưởng trong chuyến đi thăm Gru-di-a. — *Мецзяков, Н. Л. В меньшевистском раю.* Из впечатлений поездки и Грузии. М., Госиздат, 1921. 56 стр. (РСФСР). — 82 - 83.

Mi-a-xcốp, C. Vụ gieo trồng mùa xuân và mùa thu. — *Мясков, К. Весенняя и осенняя посевные кампании.* — «Известия ВЦИК Советов Рабочих, Крестьянских, Казачьих и Красноарм. Депутатов и Моск. Совета Рабоч. и Красноарм. Депутатов», 1921, № 202 (1345), 11 сентября, стр. 1. — 257.

Mi-a-xni-cốp, G. I. Gửi Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (bôn-sê-vích) Nga. Thư báo cáo. Ngày 2 tháng Năm 1921. — *Мясников, Г. И. В Центральный Комитет РКП (большевиков).* Докладная записка. 2 мая 1921 г. — Там же, стр. 3-15. — 151.

— *Những vấn đề hóc búa.* — *Больные вопросы.* — В кн.: «Дискуссионный материал» (тезисы тов. Мясникова, письмо тов. Ленина, ответ ему, постановление Организ. бюро Цека и резолюция мотовилихинцев). Только для членов партии. М., 1921, стр. 15-26. — 111, 151.

* *Mi-khai-lốp, L. Thư gửi V. I. Lê-nin.* Ngày 27 tháng Chín 1921. Bản thảo¹. — *Михайлов, Л. Письмо В. И. Ленину.* 27 сентября 1921 г. Рукопись. — 291.

Mi-khen-xơ, V. A. Những tỷ phú nghèo. — *Михельс, В. А. Нищие миллиардеры.* — «Известия ВЦИК Советов Рабочих, Крестьянских, Казачьих и Красноарм. Депутатов и Моск. Совета Рабоч.

1. In lần đầu không đầy đủ trong Văn tập Lê-nin, t. XXIII, 1933, tr. 110 - 111, 253 - 255.

и Красноарм. Депутатов», 1921, № 203 (1346), 13 сентября, стр. 1. — 259.

* *Môi-xê-ép, E. I. Thư báo cáo.* Tháng Năm 1921. Bản thảo¹. — *Моисеев, Е. И. Докладная записка.* Май 1921 г. Рукопись. — 230.

Nghị quyết thông qua tại khóa họp 4 Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga sau khi thảo luận bản báo cáo của Bộ dân ủy lương thực. Ngày 12 tháng Mười 1921. — *Резолюция, принятая 4-ой сессией ВЦИК по докладу Наркомпрод.* 12 октября 1921 г. — «Известия ВЦИК Советов Крестьянских, Казачьих и Красноарм. Депутатов и Моск. Совета Рабоч. и Красноарм. Депутатов», 1921, № 232 (1375), 16 октября, стр. 2. — 115.

Nghị quyết và quyết định của Đại hội I quốc tế của các công đoàn cách mạng (3 - 19 tháng Bảy 1921, Mát-xcơ-va). — *Резолюции и постановления Первого международного конгресса революционных профессиональных союзов* (3-19 июля 1921 г., Москва). С предисл. А. Лозовского. М., 1921. 73 стр. (Красный Интернационал профсоюзов). — 63, 96 - 97.

Nghị quyết về vấn đề tổ chức. (Dựa vào bản báo cáo của đồng chí Lô-dốp-xki). — *Резолюция по организационному вопросу* (По докладу т. Лозовского). — В кн.: Резолюции и постановления Первого международного конгресса революционных профессиональных союзов (3-19 июля 1921 г., Москва). С предисл. А. Лозовского. М., 1921, стр. 41-54 (Красный Интернационал профсоюзов). — 63.

"*Người vô sản*", Giơ-ne-vơ. — «*Пролетарий*», Женева, 1908, № 30, 23 (10) мая, стр. 3-6. — 272.

* *Những quy tắc cơ bản về vấn đề biểu suất tiền công.* Ngày 4 tháng Chín 1921. Bản thảo². — *Основные положения по тарифному вопросу.* 4 сентября 1921 г. Рукопись. — 228 - 229, 231.

* Những tổng kết sơ bộ về điều tra dân số ngày 28 tháng Tám 1920. — *Предварительные итоги переписи населения 18 августа 1920 г.*

1. In lần đầu không đầy đủ trong Văn tập Lê-nin, t. XXIII, 1933, tr. 110 - 111, 253 - 255.

2. Đăng lần đầu trong tờ báo "Tin tức của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga...", 1921, số 207 (1350), 17 tháng Chín, tr. 3.

Вып. 1-4 М., 1920-1921. 4 кн. (Труды Центр. стат. Упр. Т. 1. Серия 1 работ отд. демографии). Текст паралл. на рус. и франц. яз. — 365 - 366.

Niên giám 1914 - 1915 — Ежегодник 1914-1915 — xem Niên giám thống kê của nước Nga.

Niên giám thống kê của nước Nga. — Статистический ежегодник России. Изд. Центр. стат. Ком-та МВД. Пг., 1915-1918. 3 кн.

— 1914 г. 1915. XVIII, 675 стр. Разд. паг. — 366.

— 1915 г. 1916. IX, 638 стр. Разд. паг. — 366.

— 1916 г. Вып. 1. Изд. Центр. стат. Ком-та КВД, 1918. II, 121 стр. — 366.

"Nông dân nghèo", Mát-xơ-va. — "Беднота", М. — 65, 66 - 67.

Pa-vlốp, I-a. — Павлов, Я. — xem Béc-din, I-a. A.

"Phoóc-véc-xơ" — "Форвертс" — xem "Worwärts".

"Quốc tế cộng sản", Mát-xơ-va. — "Коммунистический Интернационал", М. — 89, 418.

Quy chế về cơ quan quản lý công nghiệp rừng vùng Bắc - Bạch hải (Cục công nghiệp rừng vùng Bắc - Bạch hải). Quyết định của Hội đồng lao động và quốc phòng. Ngày 17 tháng Tám 1921¹. — Положение об органе управления лесной промышленностью Северо-Беломорского района (Северолес). Постановление СТО. 17 августа 1921 г. — 372.

Quy chế về việc tổ chức tuần lễ tu sửa nhà ở (do Bộ dân ủy y tế và Bộ dân ủy nội vụ phê chuẩn). — Положение об устройстве недели оздоровления жилищ (утвержденное НКЗ и НКВн. Д.). — «Известия ВЦИК Советов Рабочих, Крестьянских, Казачьих и Красноарм. Депутатов и Моск. Совета Рабоч. и Красноарм. Депутатов», 1921, № 150 (1293), 12 июля, стр. 2, в отд.: Действия и распоряжения правительства. — 398 - 399.

Quyết định của Đoàn chủ tịch Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga và Hội đồng lao động và quốc phòng [về việc cấm thưởng bằng muối và về những hình phạt đối với những tội chống lại việc

1. In lần đầu trong "Tập sắc luật và chỉ thị của chính phủ công nông", Mát-xơ-va, 1921, số 78, 26 tháng Chạp, tr. 801 - 806.

độc quyền muối]. Ngày 29 tháng Tám 1921. — Постановление Президиума Всеросс. Центр. Исполнительного комитета и Совета Труда и Оборона [о воспрещении премирования солью и о наказаниях, налагаемых за преступления против соляной монополии]. 29 августа 1921 г. — «Известия ВЦИК Советов Рабочих, Крестьянских, Казачьих и Красноарм. Депутатов и Моск. Совета Рабоч. и Красноарм. Депутатов», 1921, № 194, (1337), 2 сентября, стр. 2, в отд.: Действия и распоряжения правительства. — 164, 454 - 455.

* *Quyết định của đoàn chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao.* Ngày 11 tháng Bảy 1921. Bản thảo¹. — Постановление президиума ВСНХ. 11 июля 1921 г. Рукопись. — 30.

Quyết định của Hội đồng bộ trưởng dân ủy. Ngày 17 tháng Giêng 1920. — Постановление Совета Народных Комиссаров. 17 января 1920 г. «Правда», М., 1920, № 15, 24 января, стр. 2, в отд.: Действия и распоряжения правительства. — 325 - 326.

Quyết định của Hội đồng bộ trưởng dân ủy sau khi thảo luận bản báo cáo của Liên hiệp trung ương các hợp tác xã tiêu dùng về các hoạt động trao đổi hàng hóa. Ngày 6 tháng Chín 1921. — Постановление Совета Народных Комиссаров по докладу Центросоюза о товарообменных операциях. 6 сентября 1921 г. — «Продовольственная Газета», М., 1921, № 130, 17 сентября, стр. 2, отд.: Официальный отдел. — 292.

Quyết định của Hội đồng bộ trưởng dân ủy về các biện pháp cải thiện việc trang bị cho các trường và các cơ quan giáo dục khác. Ngày 15 tháng Chín 1921. — Постановление Совета Народных Комиссаров о мерах к улучшению снабжения школ и других просветительных учреждений. 15 сентября 1921 г. — «Известия ВЦИК Советов Рабочих, Крестьянских, Казачьих и Красноарм. Депутатов и Моск. Совета Рабоч. и Красноарм. Депутатов», 1921, № 212, (1355), 23 сентября, стр. 2, в отд.: Действия и распоряжения правительства. — 248.

Quyết định của Hội đồng bộ trưởng dân ủy [về sự độc quyền nhà nước về muối]. Ngày 23 tháng Tám 1921. — Постановление Совета Народных Комиссаров о государственной монополии на соль. 23 августа 1921 г. — «Известия ВЦИК Советов Рабочих, Крестьянских,

1. In lần đầu trong Văn tập Lê-nin, t. XX, 1932, tr. 107 - 111.

Казачьих и Красноарм. Депутатов и Моск. Совета Рабоч. и Красноарм. Депутатов», 1921, № 194, (1337), 2 сентября, стр. 2, в отд.: Действия и распоряжения правительства. — 164, 454 - 455.

Quyết định của Hội đồng lao động và quốc phòng về chế độ trả tiền và gửi các bưu kiện thực phẩm và các bưu kiện khác từ các nước không ký kết với nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa Xô-viết Nga các hiệp ước về trao đổi bưu kiện. Ngày 20 tháng Chín 1921¹. Постановление Совета Труда и Оборона о порядке оплаты и направления продовольственных и иных посылок, следующих из стран, не заключавших с РСФСР соглашений, предусматривающих обмен почтовыми посылками. 20 сентября 1921 г. — 401, 403.

Ra-cổp-xki, Kh. G. Nạn đói và ngô. — Раковский, X. Г. Голод и кукуруза. — «Правда», М., 1921, № 231, 14 октября, стр. 1. — 363.

Sắc lệnh của Hội đồng bộ trưởng dân ủy. Về các tòa án kỷ luật đồng chí của công nhân (điều lệ). [Ngày 14 tháng Mười một 1919]. — Декрет Совета Народных Комиссаров. О рабочих дисциплинарных товарищеских судах (положение). 14 ноября 1919 г. - «Собрание Узаконений и Распоряжений Рабочего и Крестьянского правительства», М., 1919, № 56, 22 ноября, ст. 537, стр. 572-573. — 329 - 330.

"Sự thật", Mát-xơ-va" — «Правда», М. — 66, 158, 164, 244, 280, 291.

— 1920, № 15, 24 января, стр. 2. — 325-326.

— 1921, № 125, 9 июня, стр. 1. — 9-10.

— 1921, № 178, 13 августа, стр. 2. — 164.

— 1921, № 179, 14 августа, стр. 1. — 284, 297.

— 1921, № 184, 21 августа, стр. 1. — 183.

— 1921, № 191, 30 августа, стр. 1. — 185-186.

— 1921, № 217, 29 сентября, стр. 1. — 297.

— 1921, № 228, 11 октября, стр. 1-2. — 358.

— 1921, № 231, 14 октября, стр. 1. — 363.

"Tập sắc luật và chỉ thị của chính phủ công nông". Mát-xơ-va. — «Собрание Узаконений и Распоряжений Рабочего и Крестьянского Правительства М., 1919, № 56, 22 ноября, ст. 537, стр. 572-573. — 330.

— 1921, № 44, 1 июля, стр. I - 43. — 30, 40, 51, 65 - 67, 71, 87 - 88, 123-124, 146-147.

1. Đăng lần đầu trong báo "Tin tức của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết Nga...", 1921, số 242 (1385), 28 tháng Mười, tr. 4.

Thông báo của chính phủ [về việc giải tán Ủy ban cứu đói toàn Nga]. — Правительственное сообщение [о роспуске Всероссийского комитета помощи голодающим]. - «Правда», М., 1921, № 191, 30 августа, стр. 1. — 185 - 186.

"Tia lửa", [cũ, lê-nin-nít], [Lai-pích - Muyn-khen - Luân-đôn - Giơ-ne-vo]. — «Искра», [старая, ленинская], [Лейпциг-Мюнхен-Лондон-Женева]. — 404.

"Tiếng nói nước Nga", Ni-u-oóc. — «Русский Голос», Нью-Йорк, 1921, № 1492, 4 июля, стр. 1; № 1493, 5 июля, стр. 1. — 115.

"Tin tức của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga, các Xô-viết đại biểu công nhân, nông dân, Cô-dắc và Hồng quân và Xô-viết đại biểu công nhân và Hồng quân Mát-xơ-va". — «Известия ВЦИК Советов Рабочих, Крестьянских, Казачьих и Красноарм. Депутатов и Моск. Совета Рабоч. и Красноарм. Депутатов». — 65 - 66, 67, 164, 350.

— 1921, № 120 (1263), 3 июня, стр. 2. — 164.

— 1921, № 150 (1293), 12 июля, стр. 1, 2. — 52 - 55, 399.

— 1921, № 156 (1299), 19 июля, стр. 1. — 284, 297.

— 1921, № 158 (1301), 21 июля, стр. 1; № 159 (1302), 22 июля, стр. 1; № 162 (1305), 26 июля, стр. 1; № 164 (1307), 28 июля, стр. 1; № 166 (1309), 30 июля, стр. 1. — 284, 297.

— 1921, № 168 (1311), 2 августа, стр. 1. — 284, 297.

— 1921, № 177 (1320), 12 августа, стр. 1, 4. — 138 - 139, 284, 297.

— 1921, № 182, (1325), 18 августа, стр. 1. — 183.

— 1921, № 194 (1337), 2 сентября, стр. 2. — 164, 454 - 455.

— 1921, № 202 (1345), 11 сентября, стр. 1. — 257.

— 1921, № 203 (1346), 13 сентября, стр. 1. — 259.

— 1921, № 209 (1352), 20 сентября, стр. 1. — 284, 297.

— 1921, № 212 (1355), 23 сентября, стр. 1, 2. — 248, 284, 297.

— 1921, № 213 (1356), 24 сентября, стр. 1. — 284, 297.

— 1921, № 216 (1359), 28 сентября, стр. 1. — 284, 297.

— 1921, № 232 (1375), 16 октября, стр. 2. — 460.

Triển lãm của Tổng cục kinh tế nông nghiệp của các xí nghiệp công nghiệp trước Cộng hòa. — Выставка Главземхоза. — «Экономическая Жизнь», М., 1921, № 214, 25 сентября, стр. 2. — 284, 297.

Tơ-vết-cốp, M. Bàn về triển lãm nông nghiệp của Tổng cục kinh tế

nông nghiệp của các xí nghiệp công nghiệp của nước Cộng hòa. — Цветков, М. К. сельскохозяйственной выставке Главземхоза. — «Экономическая Жизнь», М., 1921, № 208, 18 сентября, стр. 1. — 284, 297.

* *U-kha-nốp, C. và Bô-ri-xốp, N. Sinh hoạt và hoạt động của Xô-viết đại biểu công nhân và Hồng quân khu phố Rô-gô-giơ-xcơ - Xi-mô-nốp-xki thành phố Mát-xcơ-va (Tháng Ba 1917 - tháng Giêng 1921).* — Уханов, К. и Борисов, Н. Из жизни и деятельности Совета р. и к. д. Рогожско-Симоновского района г. Москвы (Март 1917 г.-январь 1921 г.). М., Рогож.-Симонов. Совет р. и к. д., 1921. 106 стр. (РСФСР). — 51.

* *Va-scốp, N. N. Việc điện khí hóa nước Nga.* — Вашков, Н. Н. Электрификация России. - «Экономическая Жизнь», М., 1921, № 149, 10 июля, стр. 1. — 109 - 110.

Về các hội đồng kinh tế địa phương, về chế độ báo cáo của các hội đồng đốc và việc chỉ đạo theo Huấn thị của Hội đồng bộ trưởng dân ủy và Hội đồng lao động và quốc phòng. Quyết định của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga. — О местных экономических совещаниях, их отчетности и руководстве Наказом СНК и СТО. Постановление ВЦИК. - «Собрание Узаконений и Распоряжений Рабочего и Крестьянского Правительства», М., 1921, № 44, 1 июля, стр. 1-9. — 40, 51, 65 - 67.

Về công cuộc xây dựng xô-viết. [Nghị quyết được thông qua tại Đại hội VIII các Xô-viết toàn Nga]. — О советском строительстве. (Резолюция, принятая на VIII Всероссийском съезде Советов). - В кн.: Восьмой Всероссийский съезд Советов рабочих, крестьянских, красноармейских и казачьих депутатов. Стеногр. отчет (22-29 декабря 1920 года). М., Госиздат, 1921, стр. 277-280 (РСФСР). — 200, 379 - 380.

Về khuynh hướng công đoàn chủ nghĩa và vô chính phủ chủ nghĩa trong đảng ta. [Nghị quyết được thông qua tại Đại hội X của Đảng cộng sản (b) Nga. 1921]. — О синдикалистском и анархистском уклоне в нашей партии. (Резолюция, принятая на X съезде РКП(б). 1921 г.). В кн.: Десятый съезд Российской Коммунистической партии. Стеногр. отчет (8-16 марта 1921 г.). М., Госиздат, 1921, стр. 310-311 (РКП(б)). — 295-296.

Về việc tăng cường công tác lương thực. Quyết định của Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga. Ngày 9

tháng Bảy 1921¹. — Об усилении продовольственной работы. Постановление Политбюро ЦК РКП(б). 9 июля 1921 г. — 23 - 24.

Vi-nô-gra-đốp, A. V. Điện khí hóa. Tóm tắt các bài giảng. Vla-đi-mia, Nhà xuất bản quốc gia, 1921. — Виноградов, А. В. Электрификация. Конспект лекций. Владимир, Госиздат, 1921. 36 стр.; 1 л. карт (Владимирский губполитпросвет). — 271.

* *Ха-pha-rốp, G. I. Những vấn đề trước mắt của chính sách dân tộc.* — Сафаров, Г. И. Очередные вопросы национальной политики. Ташкент, 1921. 20 стр. — 137 - 138.

Xcơ-voóc-txốp - Xtê-pa-nốp, I. I. Công cuộc điện khí hóa nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga trong giai đoạn quá độ của nền kinh tế thế giới. Lời tựa của N. Lê-nin và G. Cơ-gi-gia-nốp-xki. — Скворцов-Степанов, И. И. Электрификация РСФСР в связи с переходной фазой мирового хозяйства. Предисловия Н. Ленина и Г. Кржижановского, М., Госиздат, 1922. XVI, 392 стр. с илл.; 1 л. карт. Перед загл. авт.; И. Степанов. — 50, 386 - 387.

* *Trích thư gửi V. I. Lê-nin.* Ngày 12 tháng Tám 1921. Bản thảo². — Из письма В. И. Ленину. 12 августа 1921 г. Рукопись. — 150.

Xô-xốp-xki, L. Có thể làm gì? — Сосновский, Л. Что можно сделать? — «Правда», М., 1921, № 179, 14 августа, стр. 1. — 284, 297.

Xôn-txơ, A. A. Lo lắng không đúng lúc. — Сольц, А. А. Неуместная тревога. — «Правда», М., 1921, № 184, 21 августа, стр. 1. — 183.

Xtê-clốp, I-u. Câu chuyện bình thường (Lại "bàn về nông nghiệp ở thành phố"). — Стеклов, Ю. Обыкновенная история (Еще «о городском земледелии»). - «Известия ВЦИК Советов Рабочих, Крестьянских, Казачьих и Красноарм. Депутатов и Моск. Совета Рабоч. и Красноарм. Депутатов», 1921, № 177 (1320), 12 августа, стр. 1. — 284, 297.

— *Lại bàn về vấn đề quan trọng.* — Еще о важном вопросе. — «Известия ВЦИК Советов Рабочих, Крестьянских, Казачьих и Красноарм. Депутатов и Моск. Совета Рабоч. и Красноарм. Депутатов», 1921, № 168 (1311), 2 августа, стр. 1. — 284, 297.

1. In lần đầu trong Văn tập Lê-nin, t. XX, 1932, tr. 271.

2. In lần đầu trong Văn tập Lê-nin, t. XXIII, 1933, tr. 206.

- *Tả khuynh, nhưng không phải tới mức tàn nhẫn.* (Bản về vấn đề thanh đảng). — *Левизна, но не до бесчувствия.* (К вопросу о чистке партии). — «Известия ВЦИК Советов Рабочих, Крестьянских, Казачьих и Красноарм. Депутатов и Моск. Совета Рабоч. и Красноарм. Депутатов», 1921, № 182 (1325), 18 августа, стр. 1. — 183.
- Vấn đề quan trọng. — *Важный вопрос.* — «Известия ВЦИК Советов Рабочих, Крестьянских, Казачьих и Красноарм. Депутатов и Моск. Совета Рабоч. и Красноарм. Депутатов», 1921, № 156 (1299), 19 июля, стр. 1. — 284, 297.
-
- Atlas of World's Commerce.* A new series of maps with descriptive text and diagrams showing products, imports, exports, commercial conditions and economic statistics of the countries of the world. Compiled from the latest official returns at the Edinburgh geographical institute and edited by J. G. Bartholomew. London, Newnes, 1907, LI, 176, 42 p. — 15.
- "*Avanti!*", Milano, 1921, N. 201, 21 agosto, p. 2. — 286.
- "*The Daily Chronicle*", London. — 235.
- "*Hamburger Volkszeitung*". — 406.
- Hillquit, M. From Marx to Lenin.* New York, The Hanford press, [1921]. 157 p. — 464.
- Kreibich, K. Die Weltkrise des Kapitalismus und die Kommunistische Internationale.* Das Referat des Genossen Karl Kreibich und die Resolution. Nach der Konfiskation. 2. Aufl. Reichenberg, Runge, 1921. 47 S. (Der Reichenberger Parteitag. 1921). — 464.
- Latzko, A. Frauen im Krieg.* Geleitworte zur Internationalen Frauenkonferenz für Völkerverständigung in Bern. Zürich, Rascher, 1918. 14 S. — 405 - 406.
- *Friedensgericht.* Sechs Abschnitte aus dem Leben deutscher Soldaten. Zürich, Rascher, 1918. — 405 - 406.
- *Menschen im Krieg.* Zürich, Rascher, 1918. 200. S. — 405 - 406.
- [*Lénine, V. I.] L'impôt alimentaire.* (La nouvelle politique, sa nature et ses conditions). Pétrograd, Internationale communiste, 1921. 56 p. Trước nhan đề có tên của tác giả.: N. Lénine. — 167.

- *The Meaning of the Agricultural Tax.* — In: [Lenin, W. I., Bukharin, N. and Rutgers, S. J.] *The New Policies of Soviet Russia.* Chicago, Kerr, [1921], p. 9 - 40. — 167.
- *— *Die Naturalsteuer.* (Die Bedeutung der neuen Politik und ihre Vorbedingungen). M., Kommunistische Internationale, 1921. 37 S. Trước nhan đề có tên của tác giả.: N. Lenin. — 167.
- *Die Vorbedingungen und die Bedeutung der neuen Politik Sowjetrusslands.* (Über die Naturalsteuer). Leipzig, Frank, 1921. 71 S. (Kleine Bibliothek der Russischen Korrespondenz. Nr. 47/48). Trước nhan đề có tên của tác giả.: N. Lenin. — 167.
- Nauticus.* Jahrbuch für Deutschlands Seeinteressen. Hrsg. v. Hollweg, Berlin. — 15.
- Raj, L. L. Reflections on the Political Situation in India.* Leipzig, Wigand, 1917. 44 p. — 464.
- Der Reichenberger Parteitag 1921. Die Weltkrise des Kapital. und die Kommunist. Internationale* — xem Kreibich, K. Die Weltkrise des Kapitalismus und die Kommunistische Internationale.
- "*Die Rote Fahne*", Berlin. — 406.
- "*Rudé Právo*", Praha, 1921, Číslo 103, 4. května — Číslo 116, 20. května. — 47.
- Serrati, G. M. La nostra risposta.* — "Avanti!", Milano, 1921, N. 201, 21 agosto, p. 2. Dưới đầu đề chung.: Il Partito socialista italiano e la Terza Internazionale. — 286.
- *[*Šmeral, B.] Die Rede Šmerals.* — "Vorwärts", Reichenberg, 1921, Nr. 114, 17. Mai. Abendausgabe. Beilage zu Nr. 114, S. 2 — 4. Dưới đầu đề chung: Der Kongreß der tschechischen Linken. Der Beitritt zur Dritten Internationale mit 562 gegen 7 Stimmen beschlossen. — Ein Referat Šmerals gegen die Dritte Internationale. — 14.
- Supan, A. Die territoriale Entwicklung der Europäischen Kolonien.* Mit einem kolonialgeschichtlichen Atlas von 12 Karten und 40 Kärtchen im Text. Gotha, Perther, 1906. XI, 344 S. — 15.
- * *Thesen und Resolutionen.* Angenommen auf dem III. Kongreß der Kommunistischen Internationale. Hrsg.: Presse-Bureau der Kommunistischen Internationale. M., 1921. 103 S. — 47 - 48, 117.

* *Thesen und Resolutionen des III. Weltkongresses der Kommunistischen Internationale (Moskau, 22. Juni bis 12. Juli 1921)*. Hamburg, Kommunistische Internationale, 1921. 192 S. (Bibliothek der Kommunistischen Internationale. XX). — 97.

"*Unser Weg*" ("Sowjet"), Berlin. — 96.

"*Vorwärts*", Reichenberg, 1921, Nr. 100, 11. Mai, Nr. 115, 19. Mai. — 47.

— 1921, Nr. 114, 17. Mai Abendausgabe. Beilage zu Nr. 114, S. 2-4. — 14.

BẢN CHỈ DẪN TÊN NGƯỜI*

A

A-dác-kho, X. A. (sinh khoảng năm 1880) — nhà kinh doanh gỗ ở Pê-tơ-rô-grát. Sau Cách mạng tháng Mười là thương gia. — 149.

A-đô-rát-xki, V. V. (1878 - 1945) — đảng viên từ năm 1904.

Từ năm 1920 đến hết 1929 — cục phó Cục lưu trữ trung ương (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 752)**. — 112 - 113, 196 - 197, 272, 279.

A-gra-nốp, I-a. X. (1893 - 1938) — trong những năm 1912 - 1914 là đảng viên Đảng xã hội chủ nghĩa - cách mạng; được đứng trong hàng ngũ của đảng bôn-sê-vích từ năm 1915. Năm 1921 là thư ký Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy. Từ năm 1923 đến hết năm 1937 giữ những trách nhiệm lãnh đạo ở Cục bảo vệ chính trị thống nhất nhà nước - Bộ dân ủy nội vụ. Năm 1937 bị khai trừ ra khỏi đảng vì đã vi phạm có hệ thống pháp chế xã hội chủ nghĩa. — 337.

A-lếch-xan-đrốp, V. I-a. (sinh năm 1866) — kỹ sư mỏ. Trong những năm 1896 - 1898 làm việc tại các nhà máy ở U-ran, sau đó ở Cục

* Vì số tên người được nhắc đến trong tập này rất nhiều, nên những người mà trong các bản chỉ dẫn của những tập trước đã có chú dẫn tí mỉ, ở đây, nói chung, chỉ đưa những chi tiết có liên quan đến năm 1921. Về những người mà lần đầu tiên được nhắc đến trong tập này, sẽ được chú dẫn tí mỉ hơn. Còn về một số ít người khác thì không tìm được xuất xứ.

** Từ đây trở đi trong ngoặc đơn sẽ dẫn những tập xuất bản trong V. I. Lê-nin Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, hoặc trong V. I. Lê-nin Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, trong đây phần chỉ dẫn tên người có thể tìm thấy chú dẫn tí mỉ hơn về từng người một.

giao thông, là thành viên các hội giúp cho sự phát triển công nghiệp và thương nghiệp của nước Nga. Từ tháng Hai 1921 liên tiếp giữ các chức vụ trợ lý trưởng phòng sức kéo, giám đốc nhà máy, phụ trách Cơ quan đại diện Pê-tơ-rô-grát của Cục quản lý vật tư thuộc Bộ dân ủy giao thông. Năm 1930 là nhân viên kiểm tra kỹ thuật phòng bảo hộ lao động tại Lê-nin-grát. — 266 - 267.

A-Jéch-xê-ép, N. A. (1873 - 1972) — đảng viên từ năm 1897.

Từ tháng Bảy 1921 là chủ nhiệm ban giáo dục chính trị tỉnh ở Cra-xnô-i-ác-xơ (cũng xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 10, tr. 515). — 404.

A-va-nê-xốp, V. A. (1884 - 1930) — đảng viên từ năm 1903.

Từ năm 1920 đến hết 1924 là thứ trưởng Bộ dân ủy thanh tra công nông, ủy viên ban lãnh đạo Ủy ban đặc biệt toàn Nga, sau đó là thứ trưởng Bộ dân ủy ngoại thương (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 752 - 753). — 2, 18, 26, 40, 73 - 74, 79, 98, 105, 131, 149, 165, 217, 258, 266, 276, 277, 282, 349, 355 - 356, 363 - 364, 380.

Ác-măng, A. A. (1894 - 1967) — con trai của I. Ph. Ác-măng, đảng viên từ năm 1918. Trong những năm 1919 - 1921 phục vụ trong Hồng quân, năm 1921 - 1922 là trưởng phòng chính trị Tổng cục giáo dục chính trị và thư ký đại diện thương mại ở Tê-hê-ran (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t.52, tr. 596). - 28, 157.

Ác-măng, V. A. (sinh năm 1901) — đảng viên từ năm 1921; con gái út của I. Ph. Ác-măng. Từ năm 1920 đến hết 1929 học tại Trường cao đẳng kỹ thuật - kỹ thuật (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 52, tr. 597). — 28, 157.

Ác-ti-u-khốp, I-a. X. (1884 - 1945) — nhân viên kinh tế. Về chuyên môn là nhà kinh tế, nhà thống kê. Trước Cách mạng tháng Mười là thư ký ủy ban xuất khẩu trong Ủy ban công nghiệp lanh và đay; là chủ bút và chủ nhiệm phòng thống kê của tạp chí "Ngành lanh". Trong những năm 1919 - 1920 phụ trách phòng thống kê của liên hiệp hợp tác xã; từ năm 1920 đến hết 1923 là chủ nhiệm phòng kế hoạch của Cục thu mua Bộ dân ủy lương thực. Về sau làm ở Tổng cục trắc địa thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao. Trong những năm sau làm công tác giảng dạy ở các trường cao đẳng Mát-xcơ-va. — 378.

Ác-xen-rôt, T. L. (1888 - 1938) — đảng viên từ năm 1917.

Trong những năm 1920 - 1921 phụ trách phòng báo chí của Quốc tế cộng sản (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 50, tr. 670 - 671). — 48, 117, 167.

An-đrê-ép, A. A. (1895 - 1971) — đảng viên từ năm 1914.

Trong những năm 1920 - 1922 là thư ký Hội đồng trung ương các công đoàn toàn Nga; từ tháng Năm đến tháng Mười 1921 là đại diện của Hội đồng trung ương các công đoàn toàn Nga trong Hội đồng lao động và quốc phòng (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t.44, tr. 753). — 319.

An-tô-nốp - Ôp-xê-en-cô, V. A. (1884 - 1938) — đảng viên từ năm 1917.

Năm 1921 (từ tháng Hai đến tháng Bảy) - là chủ tịch Ủy ban toàn quyền của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga phụ trách tiêu diệt phỉ tỉnh Tam-bốp (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 35, tr. 632). — 111 - 112.

An-xtê-lô-vích, N. M. (1888 - 1952) — đảng viên từ năm 1905. Sau Cách mạng tháng Hai 1917 là người tuyên truyền của Ban chấp hành Pê-téc-bua Đảng công nhân dân chủ - xã hội (b) Nga và là người lãnh đạo công đoàn thợ điện. Là người tham gia tích cực vào Cách mạng tháng Mười. Từ năm 1918 đến hết năm 1921 là chủ tịch hội đồng công đoàn tỉnh Pê-tơ-rô-grát. Trong những năm sau là thứ trưởng Bộ dân ủy thanh tra công nông, Bộ dân ủy lâm nghiệp, thứ trưởng Bộ dân ủy thương nghiệp nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga. Tại Đại hội XV và XVI của đảng được bầu làm ủy viên dự khuyết Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) toàn Liên-xô, tại Đại hội XVIII được bầu làm ủy viên Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) toàn Liên-xô. — 267.

An-xki, A. O. (1892 - 1939) — đảng viên từ năm 1917.

Từ năm 1921 đến hết 1927 là thứ trưởng Bộ dân ủy tài chính và ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy tài chính nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga, sau này là của Liên-xô (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 753 - 754). — 98, 151, 191, 232 - 233, 235 - 236, 385 - 386, 394.

Ă

Ăng-ghen (Engels), Phri-đrích (1820 - 1895). — 272, 279.

B

Ba-đã-ép, A. E. (1883 - 1951) — đảng viên từ năm 1904.

Từ năm 1921 đến hết 1929 là chủ tịch Hội thống nhất các hợp tác xã tiêu dùng Pê-tơ-rô-grát, sau đó là chủ tịch Liên hiệp các hợp tác xã tiêu dùng Lê-nin-grát (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 49, tr. 822 - 823). — 3, 72, 102.

Ba-gia-nốp, V. M. (1889 - 1939) — kỹ sư mỏ, đảng viên từ năm 1910.

Từ năm 1918 đến hết 1921 là chủ tịch ban lãnh đạo, sau đó là tổng cục trưởng Tổng cục công nghiệp than (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 50, tr. 672). — 69 - 70, 340.

Ba-sa, N. A. (1883 - 1957) — đảng viên từ năm 1917.

Trong những năm 1921 - 1923 là ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy tài chính và là cục trưởng Cục bảo quản tài sản quý của nhà nước (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 52, tr. 601). — 357.

Ba-ti-u-scốp, V. D. — kỹ sư cầu đường, một trong những tác giả cuốn "Những con đường đất cứng" (1915). - 216 - 217, 350.

Báp-kin, I. P. (1885 - 1940) — đảng viên từ năm 1902.

Trong những năm 1918 - 1921 là trưởng Ban lao động Bộ dân ủy lương thực nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga, sau đó là đại diện đặc biệt toàn quyền của Hội đồng bộ trưởng dân ủy và Hội đồng lao động và quốc phòng ở vùng Vôn-ga - Ca-xpiên. Từ tháng Chín 1921 là ủy viên đoàn chủ tịch Liên hiệp trung ương các hợp tác xã tiêu dùng, chủ tịch ban quản trị Liên hiệp hợp tác xã những người đánh cá toàn Nga (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 51, tr. 615 - 616). — 18, 75, 78 - 79.

Béc-din (Béc-dinh, Di-ê-mê-lít), I-a. A.* (Pa-vlốp, I-a.) (1881 - 1938) — đảng viên từ năm 1902.

Năm 1921 là đại diện toàn quyền ở Phần-lan. Trong những năm 1921 - 1925 là phó đại diện toàn quyền ở Anh (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 48, tr. 463). — 234 - 235, 358.

* Chữ in viết ngả trong ngoặc là họ thật.

Ben-gốp, V. P. (1884 - 1936) — đảng viên từ năm 1905.

Từ năm 1908 đến hết 1913 sống lưu vong, sau đó phục vụ trong quân đội Nga hoàng. Sau Cách mạng tháng Mười làm công tác ngoại giao, kinh tế và công tác đảng ở U-cra-i-na, Xi-bi-ri và nước Cộng hòa Viễn Đông. Là đại biểu tại Đại hội X của Đảng cộng sản (b) Nga. Từ năm 1921 làm việc ở Bộ dân ủy ngoại thương, là đại diện thương mại ở Ba-tư, là giám đốc ban đại diện thương mại của Liên-xô tại Áo (từ 1922 đến hết 1924), đại diện của Bộ dân ủy ngoại thương ở Trung Á (1925) và các công tác khác. — 157.

Bê-len-ki, A. I-a. (1883 - 1941) — đảng viên từ năm 1902.

Từ năm 1919 đến 1924 phụ trách đội bảo vệ V. I. Lê-nin (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 41, tr. 680 - 681). — 40, 70.

Bê-li-a-cốp, A. A. (1870 - 1927) — đảng viên từ năm 1903.

Từ năm 1920 làm công tác lãnh đạo kinh tế và báo chí (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 52, tr. 602). — 297.

Bê-lô-bô-rô-đốp, A. G. (1891 - 1938) — đảng viên từ năm 1907.

Từ tháng Ba 1921 là chủ tịch Hội đồng kinh tế miền (khu) Đông - Nam. Tháng Mười năm đó được cử làm ủy viên ban lãnh đạo, sau đó làm thứ trưởng thứ hai Bộ dân ủy nội vụ (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 50, tr. 674). — 313, 319.

Bô-gđa-nốp, P. A. (1882 - 1939) — đảng viên từ năm 1905.

Từ năm 1921 đến hết 1925 là chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao và ủy viên Hội đồng bộ trưởng dân ủy nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 756). — 20, 24, 31, 34 - 35, 48 - 49, 82, 115, 130, 147, 148, 174, 201, 202, 259, 267, 322, 337, 381, 391, 394, 400, 411, 414 - 415, 441, 456 - 457.

Bô-ki, G. I. (1879 - 1940) — đảng viên từ năm 1900.

Từ năm 1921 là ủy viên ban lãnh đạo Ủy ban đặc biệt toàn Nga, sau đó là ủy viên ban lãnh đạo Cục bảo vệ chính trị thống nhất nhà nước - Bộ dân ủy nội vụ (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 51, tr. 618). — 142, 151, 357.

Bô-ri-xốp, I. N. (1860 - 1928) — nhân viên vận tải đường sắt, kỹ sư. Từ năm 1920 là tổng cục trưởng của Bộ dân ủy giao thông, ủy viên Hội đồng vận chuyển tối cao. Từ năm 1923 là thứ trưởng Bộ dân ủy giao thông. — 209 - 210.

Bô-ri-xốp, N. E. (sinh khoảng năm 1899) — nhà báo, năm 1921 làm cộng tác viên của báo "Sự thật"; là ủy viên Ban chấp hành Xô-viết đại biểu công nhân và Hồng quân khu Rô-gô-giơ-xcơ - Xi-mô-nốp-xki thành phố Mát-xcơ-va. — 51.

Bô-rô-đin (Gru-den-béc), M. M. (1884 - 1951) — đảng viên từ năm 1903.

Từ năm 1918 đến hết 1922 làm việc ở Bộ dân ủy ngoại giao nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga và Quốc tế cộng sản (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 37, tr. 794). — 36, 89.

Bôn-tơ - Bru-ê-vích, V. Đ. (1873 - 1955) — đảng viên từ năm 1895. Sau Cách mạng tháng Mười đến năm 1920 là chánh văn phòng Hội đồng bộ trưởng dân ủy. Trong những năm sau đó là giám đốc nông trường quốc doanh "Lê-nin-i-e Pô-li-a-nur" ở ngoại ô Mát-xcơ-va và làm công tác khoa học (cũng xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 8, tr. 593). — 113 - 114.

Brau-nơ, U. — 128, 146.

Bri-tơ-ki-na, X. B. (1883 - 1967) — đảng viên từ năm 1903.

Từ năm 1921 đến hết 1922 làm việc ở Quốc tế cộng sản với cương vị phó văn phòng; có thời gian làm phó văn phòng Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 51, tr. 619) — 422.

Bri-u-kha-nốp, N. P. (1878 - 1938) — đảng viên từ năm 1902.

Từ năm 1918 đến tháng Chạp 1921 là ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy lương thực, sau đó là thứ trưởng bộ dân ủy (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 38, tr. 598). — 3 - 4, 18, 20, 23 - 24, 26, 73 - 74, 76, 91, 121, 125, 168 - 169, 192, 196, 197, 219, 265 - 266, 273, 420 - 421, 452.

Bư-cốp, A. P. (1889 - 1937) - đảng viên từ năm 1917. Sau Cách mạng tháng Mười là ủy viên đoàn chủ tịch Ban quân nhân Xô-viết Mát-xcơ-va, phó chủ tịch Ban thu mua hàng quân sự trung ương thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao. Trong những năm 1919 - 1924 là đại diện đặc biệt toàn quyền của Hội đồng lao động và quốc

phòng, phó chủ tịch Ủy ban cách mạng Xi-bi-ri và ủy viên Cục Xi-bi-ri của Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga. Từ năm 1924 là phó chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga, tổng cục trưởng Tổng cục công nghiệp giấy và làm những công tác kinh tế khác. Tại Đại hội XII của đảng được bầu làm ủy viên Ban kiểm tra trung ương Đảng cộng sản (b) Nga, tại Đại hội XVI được bầu làm ủy viên Ban thanh tra thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) toàn Liên-xô. — 315.

Bu-kha-rin, N. I. (1888 - 1938) — vào đảng từ năm 1906. Sau Cách mạng tháng Mười là tổng biên tập báo "Sự thật", ủy viên Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương đảng, ủy viên Ban chấp hành Quốc tế cộng sản (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 41, tr. 682 - 683). — 111.

C

Ca-i-u-rốp, V. N. (1876 - 1936) — vào đảng từ năm 1900. Trong những năm 1921 - 1922 là chủ tịch Ủy ban thanh đảng miền Xi-bi-ri thuộc Ban kiểm tra trung ương Đảng cộng sản (b) Nga (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 36, tr. 815). — 190.

Ca-li-nin, M. I. (1875 - 1946) — đảng viên từ năm 1898.

Từ tháng Ba 1919 là chủ tịch Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga, từ Đại hội VIII của Đảng cộng sản (b) Nga là ủy viên Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 45, tr. 734). — 56, 68, 152, 186, 291.

Ca-mê-nép (Rô-den-phen-đơ), L. B. (1883 - 1936) — vào đảng từ năm 1901.

Trong những năm 1918 - 1926 là chủ tịch Xô-viết Mát-xcơ-va. Ủy viên Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 35, tr. 634 - 635 và t. 49, tr. 830 - 831). — 33, 42, 56, 95, 102, 108 - 109, 127 - 128, 143, 145, 146, 151 - 152, 183, 202, 249, 254 - 255, 347, 360, 401, 404, 410 - 411, 413 - 414, 451.

Ca-rê-nép, N. L. - nhà nông học, trong những năm 1920 - 1921 làm việc ở Ban ruộng đất tỉnh Tu-la. Từ tháng Chín 1921 đến 1924 phụ trách quản trị nông trường quốc doanh thuộc Nhà máy điện Ca-si-ra. — 298.

Các-mơ, A-đôn-phơ X. — năm 1921 ở nước Nga xô-viết với tư cách là đại diện Đảng công nhân xã hội chủ nghĩa Mỹ. — 184.

Các-pin-xki, V. A. (1880 - 1965) — đảng viên từ năm 1898.

Từ năm 1918 đến 1922 làm tổng biên tập (không liên tục) báo "Nông dân nghèo" (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 759 - 760). — 65 - 67.

Các-tun, A. M. (1893 - 1937) — đảng viên từ năm 1916.

Sau Cách mạng tháng Mười tham gia công tác lãnh đạo kinh tế, quân đội và công tác đảng. Trong những năm 1920 - 1922 là ủy viên đoàn chủ tịch và phó chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân U-cra-i-na. Từ năm 1922 là phó tổng biên tập báo "Đời sống kinh tế". Từ năm 1926 đến 1929 là phó văn phòng Hội đồng bộ trưởng dân ủy Liên-xô và Hội đồng lao động và quốc phòng. Trong những năm 1931 - 1934 là ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy thanh tra công nông Liên-xô, phụ trách nhóm thủy lợi ngành trồng bông. Từ năm 1934 là phó chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa xô-viết Tát-gi-ki-xtan. — 201.

Cai-xa-rốp, V. D. (1878 - 1942) — về nghề nghiệp là kỹ sư công binh. Năm 1921 là chủ tịch Ủy ban khoa học đặc trách biên soạn bản đồ địa lý (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 52, tr. 606). — 15, 90, 221, 253.

Can-ma-nô-vích, M. I. (1888 - 1937) — đảng viên từ tháng Bảy 1917.

Năm 1921 trưởng Ban lương thực Xi-bi-ri (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 52, tr. 606 - 607). — 445.

Can-vóc, G. X. — công nhân Mỹ. Năm 1921 tham gia vào việc tổ chức khu kiều dân công nghiệp tự trị ở Cu-dơ-bát (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 760). — 268, 288 - 289, 307, 344.

Clát-xôn, R. E. (1868 - 1926) — chuyên gia nổi tiếng về năng lượng học. Căn cứ vào những đồ án và dưới sự lãnh đạo của Clát-xôn, hàng loạt nhà máy điện ra đời ở Mát-xcơ-va, Pê-tơ-rô-grát, ở mỏ dầu Ba-cu và nhà máy điện chạy bằng than bùn đầu tiên trên thế giới. Là một trong những người sáng chế ra phương pháp khai thác than bùn bằng sức nước (cũng xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 16, tr. 637). — 192 - 194, 215.

Clư-scô, N. C. (1880 - 1937) — đảng viên từ năm 1904. Năm 1921 là thư ký đoàn đại biểu thương mại xô-viết tại Luân-đôn (cũng xem

Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 43, tr. 583). — 82, 86.

Cô-ma-rốp, N. P. (1886 - 1937) - đảng viên từ năm 1909. Năm 1917 là ủy viên Ban chấp hành đảng bộ khu Vư-boóc-gơ và đảng bộ thành phố Pê-tơ-rô-grát. Trong thời kỳ nội chiến là chính ủy tiểu đoàn ở mặt trận phía Đông, trưởng phòng đặc biệt và chủ tịch Ủy ban đặc biệt tỉnh Pê-tơ-rô-grát. Từ năm 1921 là thư ký Ban chấp hành Xô-viết tỉnh Pê-tơ-rô-grát. Tại Đại hội X của đảng được bầu làm ủy viên Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga. Từ năm 1925 là bí thư Cục Tây - Bắc của Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) toàn Liên-xô, chủ tịch Xô-viết Lê-nin-grát và Ban chấp hành Xô-viết tỉnh, ủy viên đoàn chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao Liên-xô. Từ năm 1931 là bộ trưởng Bộ dân ủy công trình công cộng của nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga. — 273, 295 - 296, 360.

Cô-nơ, Ph. I-a. (1864 - 1941) — đảng viên từ năm 1906. Trong những năm 1919 - 1922 là bí thư Đảng cộng sản (b) U-cra-i-na (cũng xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 47, tr. 425). — 273, 453.

Cô-rô-xtê-lép, A. A. (1887 - 1937) — đảng viên từ năm 1905. Làm công tác đảng ở các nhà máy Xa-ma-ra và Ô-ren-bua, nơi ông làm thợ tiện kim loại. Sau Cách mạng tháng Hai 1917 được bầu làm chủ tịch Xô-viết đại biểu công nhân thành phố Ô-ren-bua và chủ tịch Ban chấp hành Xô-viết tỉnh; là ủy viên Hội đồng quân sự - cách mạng và trưởng phòng chính trị quân đoàn Tuốc-ke-xtan. Từ tháng Năm 1921 đến tháng Tư 1922 là ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy thanh tra công nông; phụ trách Ủy ban hỗ trợ các cơ quan kinh tế. Từ năm 1922 làm công tác lãnh đạo công đoàn và kinh tế - hành chính. Tại Đại hội XI, XII và XV của đảng được bầu làm ủy viên Ban kiểm tra trung ương Đảng cộng sản (b) toàn Liên-xô. — 33, 34, 41 - 42, 87 - 88, 104, 108, 128.

Côn-tsắc, A. V. (1873 - 1920) - thủy sư đô đốc hạm đội của Nga hoàng. Trong những năm 1918 - 1919 là một trong những kẻ cầm đầu chính của bọn phản cách mạng Nga. Với sự giúp đỡ của khối Đồng minh, y tự nhận là "người chấp chính tối cao" của nước Nga và cầm đầu chế độ chuyên chính tư bản - địa chủ - quân sự ở U-ran, Xi-bi-ri và Viễn Đông (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 762). — 234.

Cốp-phơ, V. L. (1880 - 1930) — đảng viên từ năm 1917.

Từ tháng Năm 1921 là đại diện của nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga ở Đức về vấn đề tù binh (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 42, tr. 654). — 82.

Cra-xi-cốp, P. A. (1870 - 1939) — đảng viên từ năm 1892.

Năm 1921 là ủy viên Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy (cũng xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 10, tr. 528). — 278, 304 - 305, 329 - 330, 340 - 342, 355, 384.

Cra-xin, L. B. (1870 - 1926) — đảng viên từ năm 1890.

Từ năm 1921 là đại diện của nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga ở Anh; đồng thời là bộ trưởng Bộ dân ủy ngoại thương (cũng xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 48, tr. 486). — 8, 16, 29, 32, 37, 39, 43, 46, 59, 50, 51, 61, 81, 82, 86, 87, 90, 98, 101, 105, 125, 132, 150 - 151, 174, 180, 189, 190, 194, 195, 244, 257, 336, 359, 362, 368 - 369, 370, 396.

Crau-xơ (Kraus), *Phri-đích* (1858 - 1936) — bác sĩ nội khoa người Đức. Từ năm 1892 là giáo sư và giám đốc bệnh viện thực hành ở Béc-ling. Rất có cảm tình với nước Nga xô-viết. — 373.

Crây-bích (Kreibich), *Ca-ren* (1883 - 1957) — nhà hoạt động nổi tiếng của phong trào cộng sản Tiệp-khắc và quốc tế. Tham gia tích cực vào việc thành lập Đảng cộng sản Tiệp-khắc. Là đại biểu của Đại hội III Quốc tế cộng sản. Trong những năm 1922, 1924 và 1925 là ủy viên Ban chấp hành Quốc tế cộng sản; về sau là tổng biên tập tạp chí "Quốc tế cộng sản". Trong những năm 1950 - 1952 là đại sứ nước Cộng hòa Tiệp-khắc ở Mát-xcơ-va (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 763). — 47, 167.

Cre-xtin-xki, N. N. (1883 - 1938) — đảng viên từ năm 1903.

Trong những năm 1918 - 1921 là bộ trưởng Bộ dân ủy tài chính (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 763). — 207, 209, 337, 357, 364 - 365, 413.

Cri-tơ-man, L. N. (1890 - 1938) — đảng viên từ năm 1918.

Năm 1921 là ủy viên đoàn chủ tịch Ủy ban kế hoạch nhà nước và là chủ tịch Ủy ban sử dụng vật tư của nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga trực thuộc Hội đồng lao động và quốc phòng (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 45, tr. 737). — 368, 384, 429.

Cơ-gi-gia-nốp-xcai-a - Nê-vdô-rô-va, D. P. (1870 - 1948) — đảng viên từ năm 1898. Năm 1921 làm việc ở Tổng cục giáo dục chính trị (cũng xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 46, tr. 603 - 604). — 21.

Cơ-gi-gia-nốp-xki, G. M. (1872 - 1959) — đảng viên từ năm 1893.

Năm 1920, theo sự ủy nhiệm của V. I. Lê-nin lãnh đạo Ủy ban nhà nước về điện khí hóa nước Nga. Trong những năm 1921 - 1930 phụ trách Ủy ban kế hoạch nhà nước (cũng xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 8, tr. 613). — 9 - 12, 25, 26, 27, 32, 34 - 35, 45, 109 - 110, 129, 139, 141, 160 - 163, 170, 174 - 175, 180 - 181, 189, 222, 244, 271, 309, 330, 363 - 364, 367, 376 - 377.

Cru-min, G. I. (1894 - 1943) — đảng viên từ năm 1908.

Từ năm 1919 đến 1929 là tổng biên tập báo "Đời sống kinh tế" (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 764). — 65 - 66, 294, 329, 426.

Cru-tsin-xki, M. A. (sinh năm 1894) — từ năm 1920 đến tháng Ba 1921 là tổng cục trưởng Tổng cục chăn nuôi ngựa thuộc Bộ dân ủy nông nghiệp, sau đó đã mấy năm phục vụ trong Hồng quân. Đảng viên từ năm 1942 (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 52, tr. 610). — 71.

Crúp-xcai-a, N. C. (1869 - 1939) — bạn chiến đấu và là vợ của V. I. Lê-nin. Đảng viên từ năm 1898. Sau Cách mạng tháng Mười là ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy giáo dục; từ tháng Tư 1921 lãnh đạo Tổng cục giáo dục chính trị (cũng xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 7, tr. 563 - 564). — 79, 126, 183.

Cru-len-cô, N. V. (1885 - 1938) — đảng viên từ năm 1904.

Từ năm 1919 đến hết 1922 là chủ tịch ủy ban Tòa án cách mạng tối cao của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 35, tr. 639). — 451.

Cu-sne, B. A. (1888 - 1937) — nhà báo, nhà văn. Vào đảng từ năm 1917. Bên cạnh hoạt động văn học, trong những năm 1920 - 1921, làm phó phòng ở to-rốt điện thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao; trong những năm sau làm công tác lãnh đạo trong hệ thống Bộ dân ủy nội thương và ngoại thương. — 271.

Cu-xcô-va, E. D. (1869 - 1958) — nhà hoạt động xã hội tư sản và là nhà chính luận. Tham gia phong trào hợp tác xã. Năm 1921 tham

gia Ủy ban cứu đói toàn Nga; cùng với những thành viên chống xô-viết khác của tổ chức này định lợi dụng tổ chức đó vào mục đích phản cách mạng. Năm 1922 bị trục xuất ra nước ngoài, tại đó trở thành người hoạt động tích cực của bọn bạch vệ lưu vong (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 6, tr. 695). — 31 - 32, 185 - 186, 187.

Cun (Kun), *Bê-la* (1886 - 1939) — một trong những người sáng lập và lãnh đạo Đảng cộng sản Hung-ga-ri. Năm 1919 là người lãnh đạo Chính phủ xô-viết Hung-ga-ri. Sau khi Chính quyền xô-viết ở Hung-ga-ri sụp đổ, sang nước Áo, sau đó sang nước Nga. Từ năm 1921 làm công tác lãnh đạo đảng ở U-ran, là ủy viên Đoàn chủ tịch Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga, phái viên của Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga, trong Ban chấp hành trung ương Đoàn thanh niên cộng sản Nga, ủy viên đoàn chủ tịch Ban chấp hành Quốc tế cộng sản (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 41, tr. 690). — 57, 156, 354.

Cuốc-xki, *Đ. I.* (1874 - 1932) — đảng viên từ năm 1904.

Từ năm 1918 đến 1928 là bộ trưởng Bộ dân ủy tư pháp, từ năm 1921 là ủy viên Đoàn chủ tịch Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 45, tr. 738). — 148, 205, 217 - 218, 240, 259, 262, 304, 343, 355, 380 - 381, 403, 409, 429.

D

Da-lu-txơ-ki, *P. A.* (1887 - 1937) — đảng viên từ năm 1907.

Năm 1921 là ủy viên và thư ký Đoàn chủ tịch Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 766). — 314, 360.

Dắc-xơ (Glát-nép), *X. M.* (1884 - 1937) - năm 1904 gia nhập Đảng dân chủ - xã hội Đức, sau đó là đảng viên Đảng công nhân dân chủ - xã hội Nga phái men-sê-vích. Năm 1906 theo phái bôn-sê-vích và gia nhập tổ chức đảng ở Pê-téc-bua; làm việc ở các tòa báo "Ngôi sao" (1911), "Sự thật" (1912 - 1913) và ở nhà xuất bản "Sóng vỗ". Năm 1917 làm công tác đảng và công tác biên tập ở U-cra-i-na; sau đó - trong các nhà xuất bản xô-viết và của đảng ở nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga; cố vấn của Hội đồng bộ trưởng dân ủy về các vấn đề văn hóa. Theo phái "đổi lập mới" nhưng sau Đại hội XV của Đảng cộng sản (b) toàn Liên-xô thì rời bỏ

phái đó. Từ năm 1928 phụ trách phòng nước ngoài của Thông tấn xã Liên-xô. Trong những năm 1930 - 1931 làm việc ở Tiểu bách khoa toàn thư xô-viết. Từ năm 1932 làm công tác kinh tế. — 262.

Di-nô-vi-ép (*Rô-đô-mun-xki*), *G. E.* (1883 - 1936) — vào đảng năm 1901. Sau Cách mạng tháng Mười là chủ tịch Xô-viết Pê-tơ-rô-grát, ủy viên Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương đảng, chủ tịch Ban chấp hành Quốc tế cộng sản (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 35, tr. 640 và t. 37, tr. 800 - 801). — 18, 23, 57, 63, 96 - 97, 102, 117, 146 - 147, 153 - 156, 176 - 177, 183, 238, 273, 280, 285, 295 - 296.

Đô-lô-tốp-xki, *G. A.* — kỹ sư, cán bộ của phòng quân sự thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao. — 90.

Du-ba-nốp, *Ph. X.* (1897 - 1956) — nhà kỹ thuật điện. Năm 1921 làm việc ở phòng kỹ thuật điện của nhà máy điện Ca-si-ra. Trong những năm sau làm việc trong các tổ chức xây dựng khác nhau. — 456 - 457.

Du-ba-nốp, *V. X.* (1888 - 1952) — kỹ sư điện. Trước năm 1921 phụ trách trạm phát điện của Nhà máy làm đạn ở Xim-biéc-xcơ. Từ tháng Chạp 1921 đến tháng Sáu 1924 là kỹ thuật viên ở nhà máy điện Ca-si-ra và phụ trách việc xây dựng mạng lưới tải điện Ca-si-ra - Mát-xcơ-va. Trong những năm sau phụ trách công việc lắp ráp ở các công trình xây dựng những nhà máy điện khác của Liên-xô. — 456 - 457.

Đ

Đa-ni-lốp, *X. X.* (1877 - 1939) — vào đảng từ năm 1904. Trong những năm 1911 - 1917 làm công tác báo chí. Sau Cách mạng tháng Mười phục vụ trong quân đội; là chính ủy của ban tham mưu, và từ tháng Bảy 1921 là ủy viên Hội đồng quân sự - cách mạng của Hồng quân công nông. Trong những năm 1929 - 1930 làm việc ở Viện C. Mác và Ph. Ăng-ghen. Bị khai trừ khỏi đảng vì đã hoạt động theo phái tơ-rốt-kit. — 247.

Đa-ni-sép-xki, *K. Kh.* (1884 - 1941) — đảng viên từ năm 1900.

Từ đầu năm 1921 là tổng cục trưởng Tổng cục lâm nghiệp và làm các công tác kinh tế - hành chính khác (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 767). — 300 - 301.

Dát-ta (Datta), *Bkhu-pen-đra-nát* (sinh năm 1880) — nhà bác học - xã hội học Ấn-độ, nhà hoạt động của phong trào giải phóng dân tộc ở Ấn-độ. Đầu thế kỷ XX là một trong những thủ lĩnh của các tổ chức bí mật cách mạng - dân tộc ở Ben-ga-li, biên tập viên tờ báo yêu nước "Yugantar" ("Giu-ga-ta") kêu gọi lật đổ ách thống trị của bọn Anh ở Ấn-độ. Tháng Tám 1921 theo lời mời của Quốc tế cộng sản đã sang thăm nước Nga xô-viết và đã trao cho V. I. Lê-nin những luận cương của mình — bài báo về vấn đề phong trào giải phóng dân tộc ở Ấn-độ. — 187 - 188.

Dgiéc-gin-xki, *Ph. E.* (1877 - 1926) — đảng viên từ năm 1895. Sau Cách mạng tháng Mười là chủ tịch Ủy ban đặc biệt toàn Nga đấu tranh chống bọn phản cách mạng, bọn phá hoại ngầm, sau đó là bộ trưởng Bộ dân ủy nội vụ, năm 1921 đồng thời được cử giữ chức bộ trưởng Bộ dân ủy giao thông. Là ủy viên Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 35, tr. 641). — 43, 106, 125, 129.

Dô-ga-đốp, *A. I.* (1888 - 1938) — đảng viên từ năm 1905. Làm công tác đảng ở Ca-dan, Pê-téc-bua và Ba-cu. Là người tham gia Hội nghị sáu (Pra-ha) toàn Nga Đảng công nhân dân chủ - xã hội Nga (1912). Trong thời kỳ chiến tranh đế quốc thế giới phục vụ trong quân đội. Từ năm 1918 làm việc ở Ca-dan với cương vị chủ tịch Hội đồng công đoàn, sau đó là ủy viên Hội đồng bộ trưởng dân ủy nước Cộng hòa Ta-ta-ri-a. Từ năm 1921 là ủy viên đoàn chủ tịch, thư ký Hội đồng trung ương các công đoàn toàn Nga, làm phó đại diện, sau đó là đại diện của Hội đồng trung ương các công đoàn toàn Nga trong Hội đồng lao động và quốc phòng. Năm 1930 là phó chủ tịch Hội đồng trung ương các công đoàn toàn Nga. Ủy viên ban thường vụ Quốc tế công đoàn đỏ. Từ năm 1931 làm việc ở Bộ dân ủy thanh tra công nông. Tại Đại hội XV của đảng được bầu làm ủy viên, và tại Đại hội XVI làm ủy viên dự khuyết của Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) toàn Liên-xô, tại Đại hội XVII là ủy viên Ban kiểm tra xô-viết. Ủy viên Ban chấp hành trung ương các Xô-viết và Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Liên-xô. — 210.

Dô-vga-lép-xki, *V. X.* (1885 - 1934) — đảng viên từ năm 1908.

Trong những năm 1921 - 1924 là bộ trưởng bộ dân ủy, sau đó là thứ trưởng Bộ dân ủy bưu điện của Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga (Liên-xô) (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt,

Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 768 - 769). — 21 - 22, 61, 131 - 132, 211, 283 - 284.

Đôm-nen-cô, *E. Ph.* (sinh năm 1896) — từ năm 1913 đã ở trong tổ chức Đảng xã hội chủ nghĩa - cách mạng cánh hữu, năm 1917 gia nhập Đảng công nhân dân chủ - xã hội (b) Nga. Sau Cách mạng tháng Mười là chủ tịch ủy ban xây dựng ở Đa-u-ri-a (Viễn Đông). Năm 1921 là người quản lý các mỏ Ri-đe-rơ, về sau phục vụ trong Hồng quân. — 242, 316, 323 - 324.

Đrây-man, *R. A.* (1887 - 1938) — đảng viên từ năm 1905. Làm công tác đảng ở Li-ba-va và Ri-ga. Sau Cách mạng tháng Hai 1917 là ủy viên Ban chấp hành Xô-viết đại biểu binh sĩ ở Tôm-xcơ. Sau Cách mạng tháng Mười phục vụ trong Hồng quân, sau đó là bộ trưởng Bộ dân ủy giao thông trong Chính phủ xô-viết ở Lát-vi-a. Từ năm 1920 là ủy viên ban quản trị "Kim loại An-ga-ra", từ tháng Mười một 1921 đến 1926 - phụ trách quản lý các mỏ Ri-đe-rơ ở An-tai. Trong những năm 1926 - 1929 là giám đốc Xí nghiệp liên hợp đúc đồng ở Các-xác-pai. — 323 - 324.

E

Éc-ma-cốp, *V. X.* (sinh năm 1888) — đảng viên từ năm 1917.

Trong những năm 1920 - 1921 là phái viên của Ủy ban đặc biệt thuộc Hội đồng quốc phòng về thi hành quân luật trên các đường sắt. Từ tháng Chín 1921 là ủy viên Ủy ban đặc trách xuất khẩu trực thuộc Hội đồng lao động và quốc phòng (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 51, tr. 631 - 632). — 214.

Ê

Ê-giốp, *I. C.* (sinh năm 1885) - đảng viên từ năm 1918. Sau Cách mạng tháng Mười phụ trách việc sơ tán quân cảng Ác-khan-ghen-xcơ. Trong những năm 1918 - 1924 là tổng cục trưởng Tổng cục phụ trách các kho nhà nước thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao. Từ năm 1924 làm công tác phụ trách công trình kỹ thuật và công tác đảng trong các tổ chức xây dựng. — 284 - 286, 390.

Ê-lê-nin, *A. A.* (1891 - 1939) - đảng viên từ năm 1918, công nhân. Từ năm 1919 đến 1921 là chủ tịch ủy ban nhà máy, còn từ năm 1922 đến 1925 là phó giám đốc Nhà máy chế tạo máy Cò-lôm-na. Trong những năm sau giữ cương vị lãnh đạo trong tơ-rốt các nhà máy

quốc doanh liên hợp chế tạo máy và các nhà máy công nghiệp quốc phòng. — 451.

Ê-li-da-rô-va, X. X. (sinh năm 1888) — đảng viên từ năm 1920, nhà sinh vật học. Trước năm 1917 là giáo viên. Sau Cách mạng tháng Mười làm các công tác khoa học - kỹ thuật và lãnh đạo trong công nghiệp cá; từ năm 1920 phụ trách các cơ quan khoa học ngư nghiệp. Năm 1930 là phó giám đốc Viện thí nghiệm sinh vật thuộc Bộ dân ủy y tế. Từ năm 1930 phụ trách phòng thí nghiệm của Viện sinh hóa mang tên A. N. Ba-khơ. — 38.

Ê-mê-li-a-nốp, N. A. (1871 - 1958) — đảng viên từ năm 1904. Tháng Bảy - tháng Tám 1917, theo sự phân công của đảng làm công tác bảo vệ V. I. Lê-nin tránh bọn mật thám của Chính phủ lâm thời ở Ra-dơ-líp. Từ tháng Chín 1921 đến năm 1923 làm việc ở cơ quan đại diện thương mại của nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga tại E-xtô-ni-a, phụ trách công việc sửa chữa và trang bị các tàu xô-viết ở Rê-ven (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 50, tr. 692 - 693). — 375 - 376.

Ê-nu-kit-dê, A. X. (1877 - 1937) — đảng viên từ năm 1898.

Từ năm 1918 đến năm 1922 là ủy viên Đoàn chủ tịch và thư ký Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga (cũng xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 48, tr. 477 - 478). — 37, 40, 46, 68, 83, 127 - 128, 204, 220, 408.

Ê-nu-kit-dê, T. T. (Xê-mi-ôn) (1877 - 1937) - đảng viên Đảng công nhân dân chủ - xã hội Nga từ năm 1899, là người bôn-sê-vích. Làm công tác đảng ở Ti-phlít, Ba-cu, Mát-xcơ-va, Pê-téc-bua, Vư-boóc-gơ. Sau Cách mạng tháng Mười - phụ trách các nhà in của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga. Từ năm 1919 là giám đốc Công xưởng đúc tiền. — 427 - 428.

G

Ga-ken. — 451.

Ghéc-béch, G. G. (sinh năm 1890) — năm 1921 là phó chủ tịch Cục công nghiệp U-ran thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao và phó đặc phái viên của Hội đồng quốc phòng về quân nhu cho Hồng quân và Hải quân. - 270.

Ghen-phát. — 448.

Ghê-chi-ô, Ph. A. (1863 - 1938) — bác sĩ, chuyên gia nổi tiếng về nội khoa, người lãnh đạo các bệnh viện Mát-xcơ-va: bác sĩ trưởng

bệnh viện Ba-xman-nai-a, sau đó là người sáng lập và là bác sĩ trưởng bệnh viện Bốt-kin (trước đây là bệnh viện Xôn-đa-ten-cốp). Sau khi Cục điều trị - an dưỡng của Crem-li được thành lập, được mời về đó công tác. Từ năm 1919 là bác sĩ của V. I. Lê-nin. — 22.

Ghê-txốp, X. A. (1883 - 1937) — trong những năm 1918 - 1923 là phó chủ tịch Tổng cục công nghiệp than và (từ năm 1920) là chủ nhiệm Liên hợp quốc doanh công nghiệp than vùng mỏ ngoại ô Mát-xcơ-va (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 50, tr. 694). — 69 - 70.

Gien-na-ri (Gennari), *Ét-gi-đi-ô* (1876 - 1942) — một trong những người sáng lập ra Đảng cộng sản Ý (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 770). — 285 - 286.

Giu-cốp, V. Đ. (sinh năm 1886) — năm 1921 là chánh văn phòng Hội đồng kinh tế khu U-ran. — 305 - 306.

Gli-át-xe, M. I. (1890 - 1951) — đảng viên từ năm 1917. Trong những năm 1918 - 1924 công tác tại Ban thư ký Hội đồng bộ trưởng dân ủy (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 51, tr. 634). — 34 - 35, 40, 219, 343.

Goóc-bu-nốp, N. P. (1892 - 1938) — đảng viên từ năm 1917.

Từ năm 1920 là chánh văn phòng Hội đồng bộ trưởng dân ủy của nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga (sau đó của Liên-xô) và là chánh văn phòng Hội đồng lao động và quốc phòng, ủy viên Ủy ban kế hoạch nhà nước Liên-xô (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 45, tr. 743). — 7, 128, 196, 204, 206 - 209, 210 - 212, 214 - 217, 222 - 223, 227 - 228, 240, 241 - 242, 243 - 245, 251 - 252, 253, 254 - 256, 260, 262, 263 - 264, 265 - 266, 267, 271, 277, 284 - 285, 291 - 292, 294 - 295, 297, 300 - 301, 304 - 305, 308 - 309, 312, 313, 314, 326, 346, 350 - 351, 377, 380, 407, 422, 428.

Goóc-bu-nốp, P. P. (1885 - 1937) — đảng viên từ năm 1918. Từ tháng Hai 1921 đến tháng Hai 1922 là ủy viên ban lãnh đạo và chánh văn phòng Bộ dân ủy ngoại giao (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 52, tr. 617 - 618). — 87, 354 - 355.

Goóc-ki, Mác-xim (Pê-scốp, A. M.) (1868 - 1936) — nhà văn vô sản vĩ đại, người sáng lập ra chủ nghĩa hiện thực xã hội chủ nghĩa, sáng lập ra nền văn học xô-viết (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 5, tr. 616). — 5, 134, 143, 262.

Gôi-khơ-bác, A. G. (1883 - 1962) — đảng viên từ năm 1919 đến 1924. Từ tháng Mười 1920 đến 1924 - ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy tư pháp, ủy viên Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy, sau đó là phó chủ tịch và chủ tịch Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 51, tr. 634 - 635). — 188, 240, 368, 382, 396.

Gôn-đen-béc, I. P. (1873 - 1922) — đảng viên dân chủ - xã hội, sau Đại hội II của Đảng công nhân dân chủ - xã hội Nga là đảng viên bôn-sê-vích, trong thời kỳ cao trào cách mạng mới là người theo phái hòa giải, trong thời kỳ chiến tranh đế quốc thế giới là người theo phái vệ quốc; năm 1920 lại được kết nạp vào đảng bôn-sê-vích; là nhà báo (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 49, tr. 845). — 46.

Gôn-đê-ba-ép. — 164.

Gra-phơ-ti-ô, G. O. (1869 - 1949) — nhà bác học xô-viết về năng lượng, kỹ sư. Tham gia vào công việc của Ủy ban nhà nước về điện khí hóa nước Nga. Trong những năm 1921 - 1927 là kỹ sư trưởng Công trường xây dựng nhà máy thủy điện Vôn-khốp, sau đó là kỹ sư trưởng Nhà máy thủy điện hạ lưu sông Xvi-a (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 51, tr. 636). — 182, 206 - 207, 217, 238.

Grê-tso-nép - Tséc-nốp, A. X. (sinh năm 1881) — kỹ sư máy, đảng viên từ năm 1905. Làm công tác đảng ở nước ngoài (từ năm 1906 đến 1918). Trong những năm 1919 - 1923 là giám đốc nhà máy Xoóc-mô-vô (đến mùa hè 1921), là tổng cục trưởng Tổng cục công nghiệp kim khí thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao và là ủy viên ban quản trị Công ty liên hợp quốc gia các nhà máy chế tạo máy móc. Năm 1921 bị khai trừ ra khỏi hàng ngũ của đảng vì ở trong "nhóm đối lập công nhân". Từ năm 1925 làm công tác lãnh đạo ở Bộ dân ủy ngoại thương. — 304.

Gri-ba-nô-va, L. D. (sinh năm 1890) — từ năm 1921 đến 1934 làm thư ký kỹ thuật ở Hội đồng lao động và quốc phòng (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 52, tr. 619). — 30.

Gri-gô-ri-ép, G. I. (sinh năm 1894) — cán bộ ngành công nghiệp nhiên liệu. Trong những năm 1917 - 1920 làm kế toán ở Đôn-bát. Từ tháng Giêng 1921 đến tháng Mười 1922 - người giúp việc cho tổng cục trưởng Tổng cục công nghiệp than. Về sau làm công tác lãnh đạo trong ngành công nghiệp than đá. — 60.

Grin-béc, D. G. (1889 - 1949) — trong những năm 1906 - 1914 tham gia phái Bun, từ năm 1917 đến 1922 là đảng viên Đảng cộng sản (b) Nga. Sau Cách mạng tháng Mười là chính ủy báo "Nước Nga mới", ủy viên Ủy ban nhà nước phụ trách giáo dục quốc dân, thứ trưởng Bộ dân ủy giáo dục của Liên đoàn công xã miền Bắc. Từ tháng Hai 1920 là ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy giáo dục nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa - xô-viết Nga, sau đó là ủy viên ban quản trị Bảo tàng lịch sử và phó giám đốc Phòng quân khí. Từ năm 1927 đến 1945 làm công tác sư phạm và nghiên cứu ở Trường đại học tổng hợp quốc gia Mát-xcơ-va số 2 và Viện văn học thế giới mang tên A. M. Goóc-ki thuộc Viện hàn lâm khoa học Liên-xô. — 119.

Grô-man, V. G. (sinh năm 1874) — đảng viên dân chủ - xã hội, men-sê-vích.

Năm 1920 là chủ tịch Ủy ban nghiên cứu những thiệt hại do chiến tranh đế quốc chủ nghĩa và nội chiến gây nên cho nền kinh tế quốc dân nước Nga, từ năm 1921 là ủy viên Ủy ban kế hoạch nhà nước (cũng xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 12, tr. 528). — 244, 396.

Gúp-kin, I. M. (1871 - 1939) — nhà địa chất xô-viết lỗi lạc. Đảng viên từ năm 1921. Trong những năm 1919 - 1924 là chủ tịch Ủy ban đá phiến trung ương và làm các công tác khác (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 45, tr. 743 - 744). — 34 - 35, 316.

H

Han-ri-xôn (Harrison), *Mác-ga-rét* — nhà báo Mỹ. Từ năm 1917 tham gia với cương vị phóng viên quân đội viễn chinh của Mỹ tại Pháp, sau đó ở Đức. Năm 1921 tới Mát-xcơ-va; hoạt động gián điệp. — 44.

Hác-đinh (Harding), *U-ô-ren* (1865 - 1923) — tổng thống Mỹ trong những năm 1921 - 1923 (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 42, tr. 662). — 177.

Ham-mơ (Hammer), *Ác-măng* - đại diện Công ty liên hợp được phẩm và hóa chất Mỹ. Trong những năm 1925 - 1930 cầm đầu xí nghiệp tô nhượng của công ty này tại Liên-xô về sản xuất và tiêu thụ hàng hóa văn phòng phẩm. - 353, 355, 359 - 360, 374, 396, 400, 411, 430 - 431.

Ham-mơ (Hammer), *Giuy-li-út* — nhà triệu phú Mỹ. Có cảm tình với Cách mạng tháng Mười ở Nga. Từ năm 1921 đến 1927 là chủ tịch ban quản trị xí nghiệp tơ nhuộm Mỹ "A-la-mê-ri-cô" khai thác mỏ sợi đá A-la-pa-ép-xơ (ở U-ran). — 353, 430 - 431.

Hây-vút (Haywood), *Uy-li-am (Bin)* (1869 - 1928) — nhà hoạt động của phong trào công nhân Mỹ. Sau khi Đảng cộng sản Mỹ được thành lập không lâu là đảng viên Đảng cộng sản. Từ năm 1921 sống ở Liên-xô (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 772). — 184, 268, 307, 344.

Hê-ghen (Hegel), *Giôóc-giơ Vin-hem Phri-đrích* (1770 - 1831) — nhà triết học lớn nhất của Đức, nhà duy tâm khách quan. — 6.

Hêch-kéc (Heckert), *Phri-txơ* (1884 - 1936) — nhà hoạt động nổi tiếng của phong trào công nhân Đức và quốc tế. Từ năm 1903 tham gia cánh tả Đảng dân chủ - xã hội. Tham gia tích cực vào phong trào công đoàn. Trong thời kỳ chiến tranh đế quốc thế giới là một trong những người sáng lập ra liên minh "Xpác-ta-cút". Đóng vai trò quan trọng trong việc thành lập Đảng cộng sản Đức, từ năm 1919 là ủy viên Ban chấp hành trung ương đảng này (bị gián đoạn trong những năm 1924 - 1925). Từ năm 1921 tham gia Ban chấp hành Quốc tế công đoàn đỏ. Là đại biểu Đại hội III - VI Quốc tế cộng sản và đại biểu tất cả các đại hội của Quốc tế công đoàn đỏ. Tại Đại hội VI của Quốc tế cộng sản (1928) được bầu làm ủy viên Ban chấp hành Quốc tế cộng sản. Cho đến cuối đời vẫn đấu tranh không khoan nhượng chống chủ nghĩa phát-xít và chiến tranh. — 63.

Hin-man (Hillman), *Xít-nây* (1887 - 1946) — nhà hoạt động công đoàn Mỹ, sinh trưởng ở Lit-va. Từ năm 1907 sống ở Mỹ; từ năm 1914 là người lãnh đạo Liên hiệp công đoàn công nhân may mặc Mỹ, sau đó là chủ tịch Liên hiệp công đoàn nam công nhân may mặc. Nhiều lần phát biểu chống những người cộng sản và cánh tả trong công đoàn. Năm 1921 đến Mát-xcơ-va, gặp V. I. Lê-nin để bàn về vấn đề thành lập Nghiệp đoàn công nghiệp Nga - Mỹ để giúp cho việc khôi phục kinh tế ở nước Nga xô-viết. Năm 1945 Hin-man tham gia thành lập Liên hiệp công đoàn toàn thế giới. — 347 - 348.

Hin-quýt (Hillquit), *Mô-rit* (1869 - 1933) — nhà xã hội chủ nghĩa Mỹ (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 773). — 464 - 465.

Hu-vơ (Hoover), *Héc-bớt Clác* (1874 - 1964) — nhà hoạt động chính trị phản động Mỹ, nhà tư bản lớn. Tham gia tích cực vào việc khai thác có tính chất ăn cướp công nghiệp mỏ nước Nga Nga hoàng ở Xi-bi-ri, sau đó tham gia tổ chức cuộc can thiệp chống xô-viết. Từ năm 1919 đứng đầu cái gọi là Cơ quan quản lý viện trợ Mỹ. Trong những năm 1921 - 1928 là bộ trưởng thương nghiệp, sau đó làm tổng thống Mỹ (1928 - 1933). — 127, 145, 146, 177.

I

I-a-cô-vlêp, *G. N.* (1899 - 1932) — nhà nông học. Năm 1921 tốt nghiệp Viện hàn lâm nông nghiệp mang tên C. A. Ti-mi-ri-a-dép. Là kỹ sư nông học tại các nông trường quốc doanh ở vùng Pi-a-ti-gôóc-xơ và tỉnh Vô-rô-ne-giơ. — 183 - 184.

I-a-cô-vlêp, *N. N.* (1870 - 1966) — kỹ sư mỏ. Tham gia tích cực vào phong trào cách mạng của sinh viên. Trong nửa đầu những năm 90 cùng với N. C. Crúp-xcai-a là giáo viên trường buổi tối chủ nhật ở Xmô-len-xơ, sau đó ở trường của nhà máy Ô-bu-khốp tại Pê-téc-bua. Từ năm 1897 làm công tác khoa học - sư phạm. Tham gia tích cực vào hoạt động khoa học thăm dò khoáng sản ở U-ran, Đôn-bát, Cáp-ca-dơ và những nơi khác. Tiến sĩ khoa học khoáng vật học - địa chất. Viện sĩ thông tấn Viện hàn lâm khoa học Liên-xô từ năm 1921. Tác giả nhiều tác phẩm về địa chất học, khoáng vật học và cổ sinh vật học. — 183 - 184.

I-a-cô-vlê-va, *V. N.* (1885 - 1941) — đảng viên từ năm 1904.

Từ mùa xuân năm 1921 đến 1922 là bí thư Cục Xi-bi-ri thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 45, tr. 746). — 444 - 446.

I-gna-chi-ép, *A. M.* (1879 - 1936) - đảng viên từ năm 1903. Tham gia cuộc cách mạng 1905 - 1907, tham gia nhóm kỹ thuật chiến đấu trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng công nhân dân chủ - xã hội Nga. Trong chiến tranh đế quốc thế giới phục vụ trong quân đội Nga hoàng. Sau Cách mạng tháng Mười phục vụ trong Hồng quân: thanh tra Ban phòng không Pê-tơ-rô-grát. Trong những năm 1920 - 1925 là đại diện thương mại của Liên-xô tại Phần-lan. Trong những năm 1925 - 1929 làm việc tại cơ quan đại diện xô-viết ở Béc-lanh. Trong những năm sau đó làm công tác khoa học. — 351, 357.

I-óc-đan-xki, N. N. (1863 - 1941) — từ tháng Mười một 1921 là ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy giáo dục. — 361.

I-óp-phê, A. A. (1883 - 1927) — đảng viên từ năm 1917.

Năm 1921 được cử làm trưởng đoàn đại biểu hòa bình đi đàm phán với nước Ba-lan tư sản - địa chủ. Sau đó được cử làm chủ tịch Ủy ban của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga và Hội đồng bộ trưởng dân ủy nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga phụ trách các vấn đề Tuốc-ke-xtan và Cục Tuốc-ke-xtan của Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga, nhưng chẳng bao lâu sau đã được điều trở về Mát-xcơ-va (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 45, tr. 746). — 38 - 39, 85 - 86, 136 - 138, 249 - 250.

I-ô-ghi-khê-xơ, Lê-ô — xem Tư-ska (Tyszka), I-an.

I-ô-nốp, I. I. (1887 - 1942) — vào đảng từ năm 1904.

Từ năm 1918 đến 1926 phụ trách nhà xuất bản Xô-viết Pê-tơ-rô-grát, sau đó phụ trách phòng Pê-tơ-rô-grát của Nhà xuất bản quốc gia (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 50, tr. 700 - 701). — 13.

I-ô-nốp (Côi-ghen, Ph. M.) (1870 - 1923) — đảng viên dân chủ - xã hội, là một trong những thủ lĩnh của phái Bun. Sau Cách mạng tháng Mười làm việc tại cơ quan đại diện Xô-viết ở Béc-ling, gia nhập Đảng cộng sản (b) Nga (cũng xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 19, tr. 566). — 118.

I-pa-chi-ép, V. N. (1867 - 1952) — giáo sư hóa học, viện sĩ hàn lâm. Năm 1921 là ủy viên đoàn chủ tịch và là trưởng Ban công nghiệp hóa chất thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao. Năm 1930 đã không trở về nước sau một thời gian làm công tác khoa học ở nước ngoài. — 164, 298 - 299.

I-va-nốp. — 323.

K

Kha-la-tốp, A. B. (1896 - 1938) — đảng viên từ năm 1917.

Năm 1921 là ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy lương thực của nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga, chủ tịch Ủy ban cung cấp cho công nhân thuộc Hội đồng bộ trưởng dân ủy (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 41, tr. 794). — 452, 455 - 456.

Khin-tsúc, L. M. (1868 - 1944) — đảng viên từ năm 1920. Từ năm 1921 đến 1926 là chủ tịch ban quản trị của Liên hiệp trung ương các hợp tác xã tiêu dùng (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 775). — 99 - 100, 135, 225, 305, 325.

Ki-ly (Keeley), *Rôi-an An-dích* (sinh năm 1875) — kỹ sư cơ khí người Mỹ (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 51, tr. 641 - 642). — 127.

Ki-skin, N. M. (1864 - 1930) — một trong những thủ lĩnh của Đảng dân chủ - lập hiến.

Năm 1921 tham gia Ủy ban cứu đói toàn Nga; cùng với những thành viên khác chống xô-viết của tổ chức này định lợi dụng tổ chức đó vào mục đích phản cách mạng (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 36, tr. 824). — 184 - 186.

Ki-xê-lép, A. X. (1879 - 1938) — đảng viên từ năm 1898.

Trong những năm 1921 - 1923 là chủ tịch Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy, ủy viên dự khuyết Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 45, tr. 748). — 119, 157, 230, 243, 259, 300 - 301, 316 - 317, 321, 438, 439.

Kiéc-xa-nốp, P. N. (1883 - 1937) — đảng viên từ năm 1905. Làm công tác đảng ở Pê-téc-bua và Mát-xcơ-va. Sau Cách mạng tháng Hai 1917 là chủ tịch Ban cầu đường Cục đường sắt miền Bắc. Trong những năm 1918 - 1919 là ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy giao thông. Từ năm 1919 đến 1922 là cục trưởng Cục tài chính Bộ dân ủy giao thông. Từ năm 1922 là phó chủ tịch ban quản trị đường sắt Mát-xcơ-va - Ki-ép và làm các công tác hành chính - kinh tế khác trong hệ thống của Bộ dân ủy giao thông. — 267.

Kít-xin, A. A. (1885 - 1938) — cán bộ thương nghiệp. Đảng viên từ năm 1920. Trong những năm 1907 - 1914 làm việc tại các hãng buôn ở Đức.

Sau Cách mạng tháng Mười trở về Nga; làm đại diện thương mại ở Liên hiệp trung ương các hợp tác xã tiêu dùng, ủy viên ban quản trị, sau đó làm phó chủ tịch Liên hiệp trung ương các hợp tác xã tiêu dùng và một số công tác kinh tế khác. — 197, 223.

Knhi-pô-vích, B. N. (1880 - 1924) — nhà kinh tế - thống kê. Từ năm 1917 đến 1921 làm việc ở Bộ dân ủy nông nghiệp (cũng xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 48, tr. 484). — 220.

Knhi-pô-vích, N. M. (1862 - 1939) — nhà động vật học và nhà hoạt động xã hội xô-viết nổi tiếng. Năm 1893 được bầu làm phó giáo sư Trường đại học tổng hợp Pê-téc-bua, nhưng sau đó không được tin cậy về chính trị nên đã bị khai trừ ra khỏi hàng ngũ những người làm công tác giảng dạy. Trong những năm 1911 - 1930 là giáo sư khoa động vật và sinh vật đại cương của Trường nữ đại học y khoa Pê-téc-bua (Lê-nin-grát số 1). Từ năm 1927 là viện sĩ thông tấn Viện hàn lâm khoa học Liên-xô, từ năm 1935 là ủy viên danh dự của Viện hàn lâm khoa học Liên-xô và là nhà hoạt động khoa học và kỹ thuật công huân của nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga. Người đứng đầu trường ngư loại học ở Nga, người tổ chức nghề cá khoa học và nghiên cứu biển phần châu Âu của Liên-xô; người tổ chức và lãnh đạo một số cuộc thám hiểm ngành cá khoa học. — 126, 220, 494.

L

La-lai-an-txơ, I. Kh. (1870 - 1933) — người tham gia tích cực phong trào dân chủ - xã hội ở Nga; sau Đại hội II của Đảng công nhân dân chủ - xã hội Nga là đảng viên bên-sê-vích, đại diện của Ban chấp hành trung ương đảng ở Nga. Cuối năm 1913 bị đày chung thân ở Đông Xi-bi-ri; cho đến năm 1922 đứng ngoài hoạt động chính trị (cũng xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 46, tr. 606 - 607). — 233, 379.

La-pin-xki, P. L. (Lê-vin-xôn, I-a., Mi-khan-xki) (1879 - 1937) — đảng viên cộng sản Ba-lan, từ năm 1919 là đảng viên Đảng cộng sản (b) Nga, nhà kinh tế học và nhà chính luận.

Từ năm 1920 đến 1928 là cán bộ của cơ quan đại diện toàn quyền nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga (Liên-xô) tại Đức (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 41, tr. 705). — 13, 166 - 167, 221, 396 - 397.

La-rin, I-u. (Lu-ri-ê, M. A.) (1882 - 1932) — đảng viên từ tháng Tám 1917.

Trong những năm 1920 - 1921 là phó chủ tịch Hội đồng vận chuyển tối cao, ủy viên Ủy ban kế hoạch nhà nước (từ tháng Năm 1921), ủy viên đoàn chủ tịch Ủy ban kế hoạch nhà nước (từ tháng Mười một 1921) (cũng xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 12, tr. 537, và Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 35, tr. 646). — 10.

La-tsu-ghin. — 6.

La-txít, M. I. (Xu-đráp-xơ, I-a. Ph.) (1888 - 1938) — đảng viên từ năm 1905.

Năm 1921 là ủy viên ban lãnh đạo, sau đó là tổng cục trưởng Tổng cục công nghiệp muối (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 37, tr. 808). — 298.

La-vren-chi-ê-va. — 196.

Lác-kin (Larkin), Giêm-xơ (1878 - 1947) — nhà hoạt động của phong trào công nhân Ai-rơ-len. Trong những năm 1914 - 1923 sống ở Mỹ, tại đây đã bị đàn áp vì hoạt động cách mạng (cũng xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 23, tr. 543) — 430.

Lát-txơ-cô (Latzko), An-đrê-át (sinh năm 1876) — nhà văn Áo, tác giả hàng loạt sách mang nội dung chống chiến tranh đế quốc. — 405.

Len-grích, Ph. V. (1873 - 1936) — đảng viên từ năm 1898.

Từ năm 1921 là ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy ngoại thương (cũng xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 10, tr. 530 - 531). — 375 - 376.

Lép-xê, I. I. (1889 - 1929) — đảng viên từ năm 1904. Làm công tác đảng ở Ri-ga và Pê-téc-bua; là người tham gia ba cuộc cách mạng Nga và nội chiến.

Trong những năm 1921 - 1929 là thư ký Hội đồng công đoàn ở Pê-tơ-rô-grát, sau đó là chủ tịch Ban chấp hành trung ương Công đoàn công nhân kim khí, ủy viên đoàn chủ tịch Hội đồng trung ương các công đoàn toàn Nga và là ủy viên thường vụ Ban chấp hành Quốc tế công đoàn đỏ. Tại Đại hội XI và XII của Đảng cộng sản (b) Nga được bầu làm ủy viên dự khuyết Ban chấp hành trung ương, tại Đại hội XIII - XV là ủy viên Ban chấp hành trung ương đảng. — 231.

Lê-gia-va, A. M. (1870 - 1937) — đảng viên từ năm 1904.

Từ năm 1920 đến hết 1925 là thư trưởng Bộ dân ủy ngoại thương (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 45, tr. 749). — 8, 26, 28, 159.

Lê-nin (U-li-a-nốp), V. I. (1870 - 1924) — những tài liệu về tiểu sử. — 3, 6 - 8, 18, 21 - 22, 24, 25 - 26, 29 - 30, 35, 36, 43 - 44, 47 - 48, 51 - 52, 62, 111 - 112, 113, 115 - 116, 117, 126 - 127, 129, 149 - 150, 151, 156 - 157, 159, 172 - 173, 176 - 177, 186 - 187, 188, 221, 229,

230, 231, 252 - 253, 270 - 271, 272, 295, 298 - 299, 340, 341, 376 - 377, 418, 430, 437 - 438, 452.

Lê-pê-sin-xcai-a, N. X. (1890 - 1923) — nữ cán bộ của ban thư ký của V. I. Lê-nin (từ năm 1918 đến 1923). — 229.

Lê-vin, L. G. (1870 - 1938) — bác sĩ nội khoa. Trong những năm 1896 - 1897 là bác sĩ tại bệnh viện thực hành Béc-lanh và Pa-ri, từ năm 1897 - ở Nga. Từ năm 1907 đến 1919 là bác sĩ các nhà máy và công xưởng, sau đó là bác sĩ điều trị của bệnh viện an dưỡng - nghỉ mát thuộc Bộ dân ủy y tế. Từ tháng Tư 1920 là bác sĩ điều trị và là chủ nhiệm khoa nội của bệnh viện Crem-li. — 57.

Lê-vy (Levi), Pa-un (1883 - 1930) — nhà dân chủ - xã hội Đức. Tháng Tư 1921 bị khai trừ khỏi Đảng cộng sản Đức vì đã vi phạm nghiêm trọng kỷ luật đảng. Sau đó lại gia nhập Đảng dân chủ - xã hội (cũng xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 31, tr. 606 - 607). — 96 - 97.

Li-đi-a A-lếch-xan-đrôp-na — xem Phô-ti-ê-va, L. A.

Li-kha-tsép, V. M. (1882 - 1924) — đảng viên Đảng công nhân dân chủ - xã hội Nga từ năm 1902, là người bôn-sê-vích. Làm công tác đảng ở Péc-mơ, U-pha, Xa-ma-ra, Ca-dan và các thành phố khác ở nước Nga. Trong những năm 1912 - 1916 sống lưu vong ở Mỹ. Sau Cách mạng tháng Hai 1917 là bí thư Ban chấp hành đảng bộ Mát-xcơ-va Đảng công nhân dân chủ - xã hội (b) Nga. Sau Cách mạng tháng Mười là chủ nhiệm phòng hành chính Xô-viết Mát-xcơ-va, chủ nhiệm phòng phụ trách các xí nghiệp của Cục công trình công cộng ở Mát-xcơ-va.

Trong những năm 1921 - 1922 là chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân Mát-xcơ-va. Từ năm 1923 phụ trách phòng cổ động và tuyên truyền của Ban chấp hành đảng bộ Mát-xcơ-va Đảng cộng sản (b) Nga. — 436.

Lít-ken-xơ, E. A. (1888 - 1922) — đảng viên từ năm 1919.

Từ tháng Giêng 1921 là thứ trưởng Bộ dân ủy giáo dục nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 779 - 780) — 119, 124, 134, 224 - 225, 237, 248, 364.

Lít-vi-nốp, M. M. (1876 - 1951) — đảng viên từ năm 1889.

Từ năm 1921 là thứ trưởng Bộ dân ủy ngoại giao (cũng xem

Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 8, tr. 619). — 15, 37, 85, 146, 191, 258, 337, 352, 353, 396 - 397, 410, 417, 430.

Lô-ba-tsép, I. X. (1879 - 1933) — đảng viên từ năm 1917.

Từ năm 1920 là ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy lương thực nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga. Từ tháng Hai 1922 là bộ trưởng Bộ dân ủy lương thực U-cra-i-na (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 51, tr. 645). — 23, 64, 166.

Lô-dốp-xki (Đrít-dô), X. A. (1878 - 1952) — đảng viên từ năm 1901.

Trong những năm 1921 - 1937 là tổng thư ký Quốc tế công đoàn đỏ (cũng xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 48, tr. 491). — 63, 97.

Lô-mô-nô-xốp, I-u. V. (sinh năm 1876) — chuyên gia ngành giao thông đường sắt, giáo sư; trong những năm 1920 - 1921 lãnh đạo phái đoàn đường sắt phụ trách các đơn đặt hàng về đầu máy, thiết bị đường sắt và các thiết bị kỹ thuật khác ở Thụy-điển và Đức (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 51, tr. 646). — 252, 408, 410, 413, 417.

Lô-u-ri. — 234 - 235.

Lu-na-tsác-xki, A. V. (1875 - 1933) — tham gia vào phong trào dân chủ - xã hội từ đầu những năm 90.

Sau Cách mạng tháng Mười đến 1929 là bộ trưởng Bộ dân ủy giáo dục nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga (cũng xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 48, tr. 491 - 492). — 87, 119, 159, 187, 237, 248, 423 - 424.

Lu-tô-vi-nốp, I-u. Kh. (1887 - 1924) — đảng viên từ năm 1904.

Năm 1921 được cử làm phó đại diện thương mại của nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga tại Đức (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 40, tr. 521 - 522). — 39, 149.

Lúc-xăm-bua (Luxemburg), Rô-da (1871 - 1919) - nhà hoạt động lỗi lạc của phong trào công nhân Ba-lan và Đức, một trong những thủ lĩnh cánh tả trong Quốc tế II. Tham gia lãnh đạo đại hội thành lập Đảng cộng sản Đức. Tháng Giêng 1919 bị bắt và bị bọn phản cách mạng giết hại một cách dã man (cũng xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 19, tr. 574 - 575). — 97.

M

Ma-khô-nin, I. I. — 141.

Ma-xlốp, X. L. (1873 - 1938) — đảng viên Đảng xã hội chủ nghĩa - cách mạng cánh hữu. Sau Cách mạng tháng Mười làm việc trong các tổ chức kinh tế và các cơ quan khoa học (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 37, tr. 812). — 135, 150.

Mác (Marx), Các (1818 - 1883). — 112, 279.

Mác-ten-xơ, L. C. (1875 - 1948) — đảng viên từ năm 1893.

Từ năm 1921 là ủy viên đoàn chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao và chủ tịch Tổng cục công nghiệp kim khí (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 783). — 44, 114 - 115, 122, 288 - 289, 305 - 308, 352, 359 - 360, 374, 397, 411 - 412, 435, 443 - 444.

Mai-a-cốp-xki, V. V. (1893 - 1930) - nhà thơ xô-viết. — 224 - 225, 330.

Man-txan (Malzahn), Hen-ri-ích (sinh năm 1884) — nhà dân chủ - xã hội Đức, sau đó là đảng viên cộng sản. Năm 1921 là đại biểu của Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản thống nhất Đức tại Đại hội III Quốc tế cộng sản và đại biểu của Hội đồng trung ương các công đoàn Đức tại Đại hội I Quốc tế công đoàn đỏ. Cũng trong năm đó bị khai trừ ra khỏi Đảng cộng sản Đức như một kẻ thuộc phái giữa. — 63.

Mây-xne, V. I. (1879 - 1938) — chuyên gia ngành nuôi cá. Từ năm 1910 công tác ở Bộ nông nghiệp. Sau Cách mạng tháng Mười là người giúp việc cho trưởng phòng đánh cá và nghiên cứu khoa học đánh cá trong ban nông nghiệp. Từ tháng Bảy 1920 là tổng cục phó rồi tổng cục trưởng Tổng cục công nghiệp cá. Từ năm 1923 làm việc ở Ủy ban kế hoạch nhà nước Liên-xô với tư cách là cố vấn cho những vấn đề về ngư nghiệp. Từ năm 1934 là giám đốc Viện nghiên cứu nghề cá. — 125, 126, 333.

Me-gin-xki, V. R. (1874 - 1934) — đảng viên từ năm 1902. Từ năm 1919 là ủy viên ban lãnh đạo Ủy ban đặc biệt toàn Nga (cũng xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 23, tr. 549 - 550). — 17.

Men-ni-tsan-xki, G. N. (1886 - 1937) — đảng viên từ năm 1902. Trong những năm 1918 - 1924 là chủ tịch Hội đồng công đoàn tỉnh

Mát-xcơ-va và là ủy viên đoàn chủ tịch Hội đồng trung ương các công đoàn toàn Nga (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 50, tr. 713). — 224.

Men-si-cốp. — 456.

Mê-khô-nô-sin, C. A. (1889 - 1938) — đảng viên từ năm 1913.

Năm 1921 là ủy viên ban lãnh đạo Tổng cục công nghiệp cá (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 50, tr. 713 - 714). — 17.

Mê-sê-ri-a-cốp, N. L. (1865 - 1942) — đảng viên từ năm 1901.

Trong những năm 1920 - 1924 là chủ tịch hội đồng biên tập của Nhà xuất bản quốc gia, ủy viên hội đồng biên tập báo "Sự thật" (1918 - 1922) (cũng xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 8, tr. 623 - 624 và Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 784). — 82, 83.

Mi-a-xcốp, C. G. (1881 - 1958) — đảng viên từ năm 1912. Sau Cách mạng tháng Mười là ủy viên phụ trách lương thực ở Xa-ma-ra, sau đó làm chủ tịch Ngân hàng nông nghiệp Nga, ủy viên đoàn chủ tịch Viện hàn lâm khoa học nông nghiệp toàn liên bang mang tên V. I. Lê-nin, ủy viên Ủy ban kế hoạch nhà nước Liên-xô và làm việc trong bộ máy của Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Liên-xô. — 257.

Mi-a-xni-cốp, G. I. (1889 - 1946) — vào đảng năm 1906. Năm 1921 làm công tác đảng ở tỉnh Péc-mơ, sau đó ở Pê-tơ-rô-grát (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 784). — 111, 151.

Mi-khai-lốp (Ê-lin-xon), L. M. (Gla-gô-lép, L.) (1872 - 1928) — đảng viên từ năm 1900.

Năm 1921 là trưởng ban phụ trách các công trình công cộng của Ban chấp hành Xô-viết tỉnh Pê-tơ-rô-grát (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 52, tr. 630 - 631). — 291 - 292.

Mi-khai-lốp, V. M. (1894 - 1937) — đảng viên từ năm 1915.

Từ Đại hội X đến Đại hội XI của đảng là bí thư Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 785). — 370, 383, 386 - 387, 389, 405, 417.

Mi-khan-xki — xem La-pin-xki, P. L.

Mi-khen-xơ, V. A. (1892 - 1940) — đảng viên từ năm 1918, nhà báo. Trong thời kỳ chiến tranh để quốc thể giới phục vụ trong quân đội. Sau Cách mạng tháng Mười phục vụ trong Hồng quân (làm chính trị viên, phóng viên của Hãng thông tấn Nga). Từ tháng Hai 1921 đến 1925 phụ trách phòng thông tin báo "Tin tức". Trong những năm sau đó làm công tác báo chí, kinh tế và ngoại giao. — 259.

Mi-li-u-tin, V. P. - (1884 - 1938) — đảng viên từ năm 1910.

Trong những năm 1918 - 1921 là phó chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao. Tại Đại hội X của đảng được bầu làm ủy viên dự khuyết Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 785). — 273.

Mi-rô-sni-cốp, I. I. (1894 - 1939) — đảng viên từ năm 1917. Là người tham gia nội chiến. Từ năm 1921 đến 1937 là phó văn phòng, sau đó là chánh văn phòng của Hội đồng bộ trưởng dân ủy và Hội đồng lao động và quốc phòng, từ năm 1937 là thứ trưởng Bộ dân ủy tài chính Liên-xô. — 270 - 271.

Mi-sen (Mishell), B. O. — quản lý chính xí nghiệp tơ nhện của Mỹ "A-la-mê-ri-cô" tại nước Nga xô-viết. — 412.

Mô-lô-tốp (*Xcơ-ri-a-bin*), V. M. (sinh năm 1890) — vào đảng năm 1906. Sau Đại hội X của đảng là ủy viên Ban chấp hành trung ương và bí thư Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga, ủy viên dự khuyết Bộ chính trị (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 52, tr. 632). — 5, 17-18, 22, 27, 35, 38, 47, 72-73, 79, 81-82, 85-86, 95, 102, 119, 123, 139, 144-145, 149, 181 - 182, 183, 192, 197, 202, 224 - 225, 228 - 229, 237, 295, 300 - 301, 307, 311, 336 - 337, 342 - 343, 344, 354, 383, 389.

Mô-rô-dốp, N. A. (1854 - 1946) — người theo phái dân túy. Vì tham gia tích cực vào phong trào cách mạng những năm 70, năm 1882 bị kết án khổ sai chung thân, thay bằng án tù ở các pháo đài Pê-tơ-rô-pa-vlốp-xcai-a và Sli-xen-bua, nơi đây ông đã ngồi tù 21 năm. Sau này làm công tác khoa học - sư phạm ở các trường cao đẳng Pê-téc-bua. Sau Cách mạng tháng Mười là giám đốc Viện nghiên cứu khoa học tự nhiên mang tên Lê-xgáp-tơ. Từ năm 1932 là ủy viên danh dự của Viện hàn lâm khoa học Liên-xô. Là tác giả của nhiều công trình khoa học, phần lớn là trong lĩnh vực hóa học và thiên văn học. — 159.

Môi-xê-ép, E. I. (sinh năm 1885) — kỹ sư điện. Năm 1921 phụ trách phòng tiêu chuẩn kỹ thuật chính của ban điện Hội đồng kinh tế quốc dân tỉnh Pê-tơ-rô-grát. — 230.

Mu-dư-tsen-cô, M. Ph. (sinh năm 1883) — đảng viên từ năm 1921, thợ may. Từ năm 1913 sống ở Mỹ, làm việc tại các xí nghiệp may mặc. Từ tháng Sáu 1921 sau khi về nước, phụ trách xí nghiệp may mặc ở Mát-xcơ-va. Trong những năm 1922 - 1927 làm công tác lãnh đạo trong hệ thống của tờ-rốt "May mặc Mát-xcơ-va". — 436.

Mu-ra-lốp, N. I. (1877 - 1937) — vào đảng từ năm 1903.

Từ tháng Tám 1920 là ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy nông nghiệp, từ tháng Ba 1921 là tư lệnh quân khu Mát-xcơ-va (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 50, tr. 716). — 297.

Muy-lơ (Müller), *Ri-kha* (sinh năm 1880) — nhà dân chủ - xã hội Đức, công nhân, đảng viên Đảng dân chủ - xã hội độc lập Đức, sau đó vào Đảng cộng sản thống nhất Đức. Tham gia tích cực cuộc Cách mạng tháng Mười một 1918 ở Đức. Năm 1921 đến nước Nga xô-viết dự Đại hội I Quốc tế công đoàn đỏ với tư cách là đại biểu Công đoàn công nhân kim khí Đức. — 63.

N

Na-dơ-va-nốp, M. C. (1872 - 1934) - kỹ sư công nghệ trong ngành công nghiệp đường. Trước năm 1917 là kỹ sư phụ trách hành chính của các nhà máy nấu đường tư nhân. Sau Cách mạng tháng Mười làm cố vấn ban quản trị và chủ tịch hội đồng kỹ thuật Tổng cục công nghiệp đường. Trong những năm 1919 - 1921 là cố vấn phòng sản xuất của Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao, sau đó của Ủy ban kế hoạch nhà nước. Từ năm 1922 làm việc ở Bộ dân ủy ngoại thương với cương vị giám đốc thương mại liên hợp công nghiệp rừng vùng Bắc - Bạch hải; từ năm 1926 làm việc ở cơ quan đại diện thương mại Liên-xô tại Đức với cương vị cố vấn, sau đó làm trưởng phòng. Từ năm 1930 làm việc ở Ủy ban tiêu chuẩn hóa toàn liên bang trực thuộc Hội đồng lao động và quốc phòng. — 172, 336.

Na-đê-giơ-đa Côn-xtan-ti-nốp-na — xem Crúp-xcai-a, N. C.

Na-ri-ma-nốp, *Na-ri-man Kéc-ba-lai Nát-gia-phơ Ô-giư* (1871 - 1925) — nhà hoạt động nhà nước xô-viết.

Năm 1921 là chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy A-déc-bai-gian (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 51, tr. 653). - 283.

Na-txa-rê-nút, X. P. (1883 - 1938) — đảng viên từ năm 1904. Năm 1921 là đại diện của nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga ở Thổ-nhĩ-kỳ (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 50, tr. 717) — 105.

Nan-xen (Nansen), *Phri-tô-phơ* (1861 - 1930) — nhà bác học xuất sắc Na-uy, nhà hoạt động xã hội nổi tiếng.

Năm 1921 là người tổ chức Ủy ban quốc tế cứu trợ những người bị đói ở Nga (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 39, tr. 655 - 656). — 27, 185, 235.

Nép-xki, V. A. (sinh năm 1888) — từ tháng Ba 1921 là ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy giáo dục. — 361.

Nê-ô-pi-kha-nốp, A. A. (sinh năm 1884) — kỹ sư kinh tế. Từ năm 1909 làm việc trong ngành đường sắt. Trong những năm 1919 - 1921 là phó chủ tịch Ban chấp hành trung ương công đoàn các cán bộ ngành vận tải đường sắt, sau đó là ủy viên đoàn chủ tịch Ủy ban kế hoạch nhà nước. Từ năm 1927 làm việc ở tuyến đường sắt phía Đông - Trung-quốc. — 11.

Nê-pri-a-khin, M. G. (sinh năm 1887) — đảng viên từ năm 1918. Trong những năm 1919 - 1921 là ủy viên phụ trách lương thực tỉnh A-xtơ-ra-khan. Năm 1921 - 1922 là chủ tịch ban quản trị hợp tác xã tỉnh, trưởng phòng vận tải Tổng cục công nghiệp cá. Từ năm 1922 là cục trưởng Cục quản lý các xí nghiệp cá quốc doanh. Trong những năm 1926 - 1930 là giám đốc ngành công nghiệp cá của Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga. Từ năm 1931 làm việc trong ngành công nghiệp hàng không và luyện kim. — 74 - 75, 105.

Ni-cô-la-ép, A. M. (1887 - 1938) — đảng viên từ năm 1904.

Từ năm 1918 đến 1924 là ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy bưu điện và chủ tịch Hội đồng vô tuyến điện (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 51, tr. 653 - 654) — 236 - 237.

Nô-ghin, V. P. (1878 - 1924) — đảng viên từ năm 1898.

Năm 1921 là ủy viên Cục quốc tế của Quốc tế công đoàn đỏ, ủy viên đoàn chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao,

ủy viên Ủy ban phụ trách các vấn đề Tuốc-ke-xtan của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga, chủ tịch Tổng cục công nghiệp bông (cũng xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 19, tr. 580 - 581, Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 37, tr. 816). — 346, 354.

Nô-vi-txơ-ki, A. A. (sinh năm 1894) — cán bộ tài chính. Từ năm 1918 là đảng viên Đảng cộng sản (b) Nga, phụ trách Ban tài chính tỉnh Pê-tơ-rô-grát, sau đó tỉnh Ki-ép. Từ năm 1921 phụ trách Cục ngân sách nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga, thư ký Ủy ban kim ngạch vàng, ủy viên Tiểu hội đồng bộ trưởng dân ủy, đại diện của Bộ dân ủy tài chính tại Hội đồng lao động và quốc phòng. Năm 1922 là đặc phái viên của Bộ dân ủy tài chính tại U-cra-i-na và là ủy viên Hội đồng bộ trưởng dân ủy U-cra-i-na, sau đó là ủy viên Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn U-cra-i-na. Từ năm 1923 là cục trưởng Cục kiểm tra tài chính thuộc Bộ dân ủy tài chính Liên-xô. — 388 - 389.

Nu-lăng-xơ (Noulens), *Giô-dép* (1864 - 1939) — nhà hoạt động chính trị và ngoại giao Pháp (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 787 - 788). — 205, 235.

O

Oóc-đgiô-ni-kít-dê, G. C. (Xéc-gô) (1886 - 1937) — đảng viên từ năm 1903.

Trong những năm 1921 - 1926 là chủ tịch Cục Cáp-ca-dơ của Ban chấp hành trung ương, sau đó là bí thư thứ nhất Ban chấp hành đảng bộ khu Da-cáp-ca-dơ. Tại Đại hội X của đảng được bầu làm ủy viên Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga (cũng xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 48, tr. 501 - 502). — 6, 13, 47, 51, 90, 277, 278, 282, 294, 314, 319 - 320, 360.

Ô

Ô-bô-rin, V. P. (1887 - 1939) — vào đảng từ năm 1904. Làm công tác đảng và công đoàn ở Mát-xcơ-va, Pê-téc-bua, Cô-lôm-na và Ê-ca-tê-ri-nô-xláp. Sau Cách mạng tháng Mười làm công tác đảng và công đoàn ở Pê-tơ-rô-grát.

Năm 1921 là thư ký ban lãnh đạo ban điện lực trực thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân Pê-tơ-rô-grát, từ tháng Chín năm đó, làm việc tại Hãng thông tấn Nga ở Mát-xcơ-va. Tại Đại hội XV

của Đảng cộng sản (b) toàn Liên-xô bị khai trừ khỏi đảng vì đã tham gia nhóm chống đảng "tập trung dân chủ". - 229, 231.

Ô-xát-tsi, P. X. (1866 - 1943) — chuyên gia nổi tiếng trong lĩnh vực kỹ thuật điện.

Từ tháng Ba 1921 đến hết năm 1930 là phó chủ tịch Ủy ban kế hoạch nhà nước của nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga; phụ trách các vấn đề ngoại thương (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 788 - 789). — 12.

Ô-xin-xki, N. (Ô-bô-len-xki, V. V.) (1887 - 1938) — đảng viên từ năm 1907.

Trong những năm 1921 - 1923 là thứ trưởng Bộ dân ủy nông nghiệp (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 789) — 80, 150, 256 - 257, 292, 363 - 364, 367 - 377, 383, 394 - 395.

Ô-xto-ri-a-cốp, P. A. (1887 - 1952) — kỹ sư và nhà bác học, chuyên gia về kỹ thuật vô tuyến điện. Trong những năm 1918 - 1927 làm việc ở Viện thí nghiệm vô tuyến điện Ni-giơ-ni Nốp-gô-rôt; năm 1921 dưới sự lãnh đạo của ông bắt đầu xây dựng đài phát thanh ở Mát-xcơ-va (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 52, tr. 635). - 211.

P

Pa-vlốp, I-a. — xem Béc-din, I-a. A.

Pê-scốp, M. A. (1897 - 1934) — đảng viên từ tháng Ba 1917, con trai của M. Goóc-ki. Từ tháng Ba 1921 làm giao liên ngoại giao của Bộ dân ủy ngoại giao nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 52, tr. 636). — 260.

Pê-téc-xôn, R. A. (1897 - 1940) — đảng viên từ năm 1919.

Trong thời kỳ chiến tranh đế quốc thế giới là công nhân đường sắt, sau đó là lính quân đội cũ. Là người tham gia nội chiến. Từ năm 1920 đến 1935 phụ trách quản lý điện Crem-li, sau đó (đến 1937) là phó tư lệnh quân khu Ki-ép. — 31.

Pê-téc-xơ, I-a. Kh. (1886 - 1938) — đảng viên từ năm 1904. Từ năm 1920 là ủy viên Cục Tuốc-ke-xtan của Ban chấp hành trung ương, sau đó là ủy viên ban lãnh đạo Cục bảo vệ chính trị thống nhất

nhà nước, ủy viên Ban kiểm tra trung ương - Bộ dân ủy thanh tra công nông, chủ tịch Ban kiểm tra Mát-xcơ-va Đảng cộng sản (b) toàn Liên-xô, ủy viên Ban kiểm tra đảng trực thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) toàn Liên-xô (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 50, tr. 721). — 250.

Pê-xtun, Kh. G. (1889 - 1939) — đảng viên từ năm 1918. Sau Cách mạng tháng Mười là ủy viên Cục quản lý lương thực, phó ủy viên phụ trách lương thực tỉnh Mô-gi-lép. Trong những năm 1919 - 1920 là chủ tịch Liên hiệp các hợp tác xã tiêu dùng tỉnh Gô-men. Trong những năm 1920 - 1921 là bí thư tỉnh ủy Gô-men. Trong những năm 1921 - 1922 là đặc phái viên của Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga ở Ba-ski-ri-a. Từ năm 1922 làm công tác lãnh đạo đảng và kinh tế ở tỉnh Rô-xtốp, ở nước Cộng hòa xô-viết xã hội chủ nghĩa tự trị I-a-cu-ti-a, ở vùng Trung Vôn-ga v. v.. — 219.

Phéc-ghi-u-xôn, A. E. — 430.

Phô-min, V. V. (1884 - 1942) — đảng viên từ năm 1910.

Từ tháng Giêng 1921 là chủ tịch Hội đồng vận chuyển tối cao, thứ trưởng Bộ dân ủy giao thông (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 42, tr. 676). — 273 - 274.

Phô-pha-nô-va, M. V. (sinh năm 1883) — người tham gia phong trào cách mạng.

Sau Cách mạng tháng Mười đến năm 1925 làm việc ở Bộ dân ủy nông nghiệp, có chân trong bộ ba của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga ở Crum, sau đó là giám đốc Viện kỹ thuật chăn nuôi Mát-xcơ-va (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 49, tr. 872). — 80.

Phô-ti-ê-va, L. A. (1881 - 1975) — vào đảng từ năm 1904. Từ năm 1918 là thư ký Hội đồng bộ trưởng dân ủy và Hội đồng lao động và quốc phòng, đồng thời là thư ký của V. I. Lê-nin (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 790). — 13, 20 - 21, 30, 34 - 35, 40, 55, 70, 72 - 73, 149, 159, 171, 173, 184 - 185, 254, 333.

Phrăng-xơ (France), *Giô-dép Iéc-vin* (1873 - 1939) — thượng nghị sĩ Mỹ trong những năm 1917 - 1923; mùa hè 1921 đến thăm nước Nga xô-viết. Nghiên cứu các vấn đề thương mại quốc tế. — 16, 19, 44 - 45.

Phrit-béc, V. I. (1885 - 1938) — trong những năm 1904 - 1907 đứng về phía những người bôn-sê-vích. Sau Cách mạng tháng Hai 1917 thuộc phái men-sê-vích, phụ trách phòng lương thực Đu-ma khu Ác-bát (Mát-xcơ-va). Sau Cách mạng tháng Mười làm việc ở phòng lương thực Xô-viết khu Kha-mốp-ni-ki ở Mát-xcơ-va. Năm 1920 gia nhập Đảng cộng sản (b) Nga. Từ năm 1918 đến 1923 là ủy viên ban lãnh đạo và chủ nhiệm phòng vận tải của Xô-viết Mát-xcơ-va. Trong những năm sau đó là ủy viên công tố tỉnh Ô-ri-ôn, ở Bộ dân ủy tư pháp, khu Rô-xtốp và vùng Đông - Xi-bi-ri. — 449.

Phrum-kin, M. I. (1878 - 1939) — đảng viên từ năm 1898.

Từ năm 1918 đến tháng Ba 1922 là ủy viên ban lãnh đạo, sau đó là thứ trưởng Bộ dân ủy lương thực (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 791). — 62, 120 - 121, 165, 265 - 266, 282, 292, 309 - 310, 311, 347, 428.

Pi-a-ta-cốp, G. L. (1890 - 1937) — vào đảng từ năm 1910.

Trong những năm 1920 - 1921 là chủ tịch Tổng cục công nghiệp than Đôn-bát. Trong thời gian tranh luận về công đoàn là người theo lập trường Tơ-rốt-xki (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 35, tr. 656 - 657). — 21, 60, 115, 178, 179.

Pi-a-ti-goóc-xki, I-u. V. (sinh năm 1888) — cán bộ ngoại thương xô-viết. Sau Cách mạng tháng Mười là chánh văn phòng của Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao (1918), là phái viên của Bộ dân ủy ngoại thương ở Pê-tơ-rô-grát, Tuốc-ke-xtan, sau đó ở Ác-khan-ghen-xcơ. Từ tháng Bảy đến tháng Mười một 1921 phụ trách cục xuất khẩu của Bộ dân ủy ngoại thương và là ủy viên Ủy ban đặc trách xuất khẩu trực thuộc Hội đồng lao động và quốc phòng. Trong những năm 1922 - 1929 cũng giữ các cương vị lãnh đạo trong bộ máy của Bộ dân ủy ngoại thương. — 214.

Pô-chi-a-ép, A. I. (1888 - 1939) — đứng trong hàng ngũ đảng từ năm 1917 đến 1923.

Trong những năm 1920 - 1921 là ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy lương thực, tổng cục trưởng Tổng cục công nghiệp cá (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 51, tr. 659). — 18, 38, 75 - 76, 77, 78, 79, 91, 105, 125 - 126, 333.

Pô-crốp-xki, M. N. (1868 - 1932) — đảng viên từ năm 1905, nhà sử học.

Từ năm 1918 là thứ trưởng Bộ dân ủy giáo dục nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga (cũng xem Toàn tập,

tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 34, tr. 718 - 719). — 113, 119 - 120, 171, 325 - 326.

Pô-đi-a-cô-nốp, X. A. (sinh năm 1871) — kỹ sư mỏ. Từ năm 1895 là kỹ sư thăm dò mỏ của Hiệp hội công nghiệp vàng Nga. Từ năm 1903 đến 1911 là kỹ sư mỏ quân đội thuộc Ban quản trị quân nhân Cô-dắc Ô-ren-bua. Từ năm 1915 đến 1917 là trưởng thanh tra cục thuế thu nhập tại Bộ tài chính. Sau Cách mạng tháng Mười là ủy viên ban lãnh đạo Tổng cục công nghiệp diêm của Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao. Trong những năm 1921 - 1923 cố vấn cho Ủy ban kế hoạch nhà nước, chủ nhiệm ban mỏ của Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao. Từ năm 1923 - 1925 là giám đốc công nghiệp mỏ quặng thuộc Tổng cục nhiên liệu - khai khoáng của Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao Liên-xô. Năm 1925 - 1927 là ủy viên ban quản trị "An-đan-dô-lô-tô". Từ năm 1927 phụ trách phòng kỹ thuật "Xô-u-dơ-dô-lô-tô". — 170.

Pô-lôn-kin. — 281.

Pô-lôn-xki, X. M. (1873 - 1934) — bác sĩ nội khoa và nhà thủy lý học, giáo sư. Là bác sĩ ở thành phố Ki-xlô-vốt-xcơ từ năm 1901; từ năm 1920 đến 1933 là chủ nhiệm Viện lý liệu pháp, giám đốc và người lãnh đạo khoa học của bệnh viện thực hành chuyên khoa tim mang tên V. I. Lê-nin, cố vấn Ban quản lý khu nghỉ mát Ki-xlô-vốt-xcơ. — 55 - 56.

Pô-nô-ma-ren-cô, T. M. (sinh năm 1888) — đảng viên từ năm 1919. Từ năm 1917 làm việc trong hệ thống Bộ dân ủy lương thực; từ tháng Sáu 1921 là thứ trưởng Bộ dân ủy lương thực Kiéc-ghi-di-a, đặc phái viên của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga phụ trách nước Cộng hòa Kiéc-ghi-di-a tại các vùng Ác-mô-lin-xcơ và Xê-mi-pa-latin-xcơ. Trong những năm 1924 - 1930 làm công tác lãnh đạo ở Bộ dân ủy ngoại thương. — 196, 313.

Pô-pốp, P. I. (1872 - 1950) — nhà thống kê. Từ năm 1918 đứng đầu Cục thống kê trung ương. Là đảng viên từ năm 1924 (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 42, tr. 679). — 11, 92 - 94, 160 - 163, 172 - 173, 175, 198 - 201, 320, 365 - 367.

Pra-vdín, A. G. (1879 - 1943) — đảng viên từ năm 1899.

Sau Cách mạng tháng Mười đến năm 1923 là thứ trưởng Bộ dân ủy nội vụ (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 50, tr. 726). — 250.

Prê-ô-bra-gien-xki, E. A. (1886 - 1937) — vào đảng từ năm 1903.

Từ tháng Ba 1921 là ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy tài chính, sau đó là chủ tịch Tổng cục giáo dục chuyên nghiệp thuộc Bộ dân ủy giáo dục. Trong thời gian tranh luận về công đoàn (1920 - 1921) là người theo lập trường Tơ-rốt-xki (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 41, tr. 725 và t. 52, tr. 640). — 158, 310, 319, 364 - 365, 415 - 416, 426 - 428.

Prê-ô-bra-gien-xki, N. Ph. (1886 - 1952) — đảng viên từ năm 1904. Là người tham gia tích cực cuộc cách mạng 1905 - 1907 ở Mát-xcơ-va. Trong thời kỳ chiến tranh đế quốc thế giới làm công tác đảng và tuyên truyền trong Liên đoàn các hội đồng địa phương và các thành phố. Sau Cách mạng tháng Mười được bầu làm ủy viên Xô-viết Mát-xcơ-va, là chủ tịch ủy ban đặc biệt của Hội đồng quân sự - cách mạng nước Cộng hòa phụ trách việc thành lập và trang bị cho Hồng quân, là ủy viên Hội đồng quân sự - cách mạng của quân đoàn 14. Từ năm 1920 công tác tại Xi-bi-ri với cương vị trưởng phòng Cục Xi-bi-ri của Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga phụ trách vấn đề công tác ở nông thôn, chủ tịch Ban kiểm tra Xi-bi-ri, chủ tịch Ban điện khí hóa Xi-bi-ri v. v.. Từ năm 1924 làm việc ở Ủy ban kế hoạch nhà nước; phụ trách tơ-rốt quang hóa của Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao Liên-xô và làm các công tác kinh tế, văn hóa và giáo dục khác. — 138 - 139.

Prết-tê-tsen-xki, X. A. (1884 - 1931) — kỹ sư kỹ thuật nhiệt. Từ năm 1909 đến hết 1917 là kỹ sư phụ trách hành chính ở các nhà máy tư nhân. Sau Cách mạng tháng Mười là đặc phái viên phụ trách nhiên liệu ở miền Vôn-ga. Từ năm 1919 là ủy viên ban lãnh đạo Tổng cục công nghiệp đá phiến và (từ tháng Bảy năm đó) là người phụ trách công nghiệp đá phiến ở miền Trung Vôn-ga. Từ cuối năm 1922 là người giúp việc, sau đó là phó giám đốc Viện nghiên cứu kỹ thuật nhiệt (ngày nay mang tên Ph. E. Đgiéc-gin-xki). — 277, 316.

Pri-ga-rin, A. V. (1887 - 1943) - cán bộ thương nghiệp. Từ năm 1906 đến 1912 là đảng viên Đảng xã hội chủ nghĩa - cách mạng, năm 1920 gia nhập Đảng cộng sản (b) Nga. Năm 1921 là đặc phái viên của Bộ dân ủy lương thực nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga ở Viễn Đông, từ năm 1922 làm công tác lãnh đạo một số cục và cơ quan buôn bán và cung ứng của Liên-xô. — 244.

Prô-cô-pô-vích, X. N. (1871 - 1955) — nhà kinh tế học và nhà chính luận tư sản.

Từ năm 1921 tham gia Ủy ban cứu đói toàn Nga; cùng với những thành viên khác của tổ chức này định lợi dụng tổ chức đó vào những mục đích phản cách mạng. Năm 1922 vì hoạt động chống xô-viết đã bị trục xuất ra nước ngoài (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 6, tr. 721). — 185, 186, 187.

Q

Quy-bư-sép, V. V. (1888 - 1935) — đảng viên từ năm 1904.

Từ tháng Năm 1921 là ủy viên đoàn chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao và tổng cục trưởng Tổng cục công nghiệp điện. Tại Đại hội X của đảng được bầu làm ủy viên dự khuyết Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 793 - 794). — 210, 268 - 270, 308 - 309, 343 - 344, 400, 401 - 402.

R

Ra-cô-si (Rákosi), Ma-ti-át (1892 - 1971) — gia nhập Đảng cộng sản Hung-ga-ri từ năm 1918.

Từ năm 1921 đến 1924 là bí thư Ban chấp hành Quốc tế cộng sản (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 45, tr. 762). - 184, 280.

Ra-cốp-xki, Kh. G. (1873 - 1941) — vào đảng từ năm 1917.

Trong những năm 1918 - 1923 là chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy U-cra-i-na. Tại Đại hội X của đảng được bầu làm ủy viên Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 794). — 4 - 5, 93, 322, 363, 385, 454 - 455.

Ra-đếch, C. B. (1885 - 1939) — vào đảng từ năm 1917.

Từ tháng Ba 1920 là một trong những bí thư của Ban chấp hành Quốc tế cộng sản. Tại các đại hội VIII - XII của đảng được bầu làm ủy viên Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 35, tr. 660 - 661). — 13, 117, 146 - 147, 153 - 156, 184, 221, 253, 280, 285 - 286.

Ra-khim-ba-ép, A. R. (1896 - 1939) — đảng viên từ năm 1919; là bí thư huyện ủy thị trấn Gô-lốt-na-i-a Stép, bí thư tỉnh ủy Xa-ma-ro-can-đơ,

chủ tịch Ban chấp hành trung ương các Xô-viết Tuốc-kê-xtan. Từ tháng Chín 1920 đến hết 1923 là bí thư Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Tuốc-ke-xtan, tháng Ba 1921 được cử làm ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy dân tộc. Từ cuối năm 1923 là bí thư Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) U-dơ-bê-ki-xtan, chủ tịch Cục xuất bản trung ương, ủy viên ban lãnh đạo của Bộ dân ủy giáo dục nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga. Trong những năm 1933 - 1937 là chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy nước Cộng hòa xô-viết xã hội chủ nghĩa Tát-gi-ki-xtan. — 342.

Rai (Rai), *La-la Lát-giơ-pát* (1865 - 1928) — nhà chính luận Ấn-độ, luật sư. Là một trong những thủ lĩnh của phong trào giải phóng dân tộc chống đế quốc ở Ấn-độ. Từ năm 1885 tích cực tham gia hoạt động của tổ chức tư sản dân tộc lớn nhất ở Ấn-độ - Đại hội dân tộc; đầu thế kỷ XX là một trong những người lãnh đạo nhóm cấp tiến ("cực đoan") của đảng này. Trong những năm 20 tham gia vào phong trào công đoàn phát sinh ở Ấn-độ. Bị chính quyền Anh truy nã. — 464.

Ram-din, *L. C.* (1887 - 1948) — nhà bác học nổi tiếng trong lĩnh vực kỹ thuật nhiệt. Từ năm 1920 là giáo sư Trường cao đẳng kỹ thuật Mát-xcơ-va. Năm 1921 là ủy viên Ủy ban kế hoạch nhà nước (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 795) — 11, 12, 271, 340.

Ranh-xtanh, *B. I.* (1866 - 1947) — đảng viên từ năm 1918. Hoạt động nhiều nhất trong Quốc tế cộng sản và Quốc tế công đoàn đỏ (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 34, tr. 721). — 184 - 185, 353, 355, 359, 374, 400, 411, 430.

Rát-tsen-cô, *I. I.* (1874 - 1942) — đảng viên từ năm 1898. Trong những năm 1921 - 1922 là ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy ngoại thương (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 795). — 194, 195, 258, 263, 282, 312, 314, 319 - 320, 337, 375 - 376, 391, 392, 410, 412 - 413, 416, 417, 418, 422.

Rê-xkê, *N. A.* (1887 - 1956) — cán bộ tài chính - hành chính. Từ năm 1909 là thanh tra ở ngân hàng A-dốp - Đôn, sau đó là chủ tịch Ban kiểm tra trong Liên đoàn hội đồng địa phương toàn Nga.

Sau Cách mạng tháng Mười là nhân viên kiểm soát chính trong Ban kiểm tra nhà nước, sau đó là phó phòng tổ chức - hướng dẫn. Năm 1921 là phái viên của Hội đồng lao động và quốc phòng,

Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga và Bộ dân ủy thanh tra công nông ở miền Bắc Cáp-ca-dơ, ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy thanh tra công nông. Sau đó là đặc phái viên toàn quyền của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga và Bộ dân ủy lương thực phụ trách thực hiện thuế lương thực ở các tỉnh Gô-men, Bri-an-xcơ và Ca-lu-ga. Trong những năm sau đó làm việc trong hệ thống Bộ dân ủy ngoại thương. — 51, 55 - 56, 107 - 108, 219.

Ri-a-da-nốp (*Gôn-đen-đác*), *D. B.* (1870 - 1938) — đảng viên từ tháng Tám 1917.

Từ năm 1921 là viện trưởng Viện C. Mác và Ph. Ăng-ghen (cũng xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 48, tr. 511). — 279.

Rô-den-hôn-txơ, *A. P.* (1889 - 1938) — vào đảng từ năm 1905.

Năm 1921 là ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy tài chính. Trong thời gian tranh luận về công đoàn theo lập trường Tơ-rốt-xki (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 50, tr. 729 - 730). — 267.

Rốt-stanh, *Ph. A.* (1871 - 1953) — vào đảng từ năm 1901.

Trong những năm 1921 - 1922 là đại diện toàn quyền của nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga ở I-răng (cũng xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 48, tr. 509). — 28, 47, 156 - 157.

Ru-khi-mô-vích, *M. L.* (1889 - 1939) — đảng viên từ năm 1913.

Từ năm 1921 là chủ tịch Ban chấp hành Xô-viết tỉnh Đô-ne-txơ, sau đó tỉnh Ba-khơ-mút, chủ nhiệm các tờ-rốt "Đô-nu-gôn" và "Khi-mu-gôn" (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 797). — 115 - 116, 178 - 180, 314, 338 - 339.

Ru-nốp, *T. A.* (1886 - 1941) — nhà nông học. Từ năm 1913 làm việc ở Hội đồng địa phương tỉnh Mát-xcơ-va, sau đó là chủ tịch Ban lương thực tỉnh Mát-xcơ-va. Từ năm 1919 là chủ tịch Tổng cục kinh tế nông nghiệp của các xí nghiệp công nghiệp nước Cộng hòa. Từ năm 1921 là một trong những người tổ chức triển lãm nông nghiệp ở Mát-xcơ-va, làm công tác cải tạo đất ở ngoại ô Mát-xcơ-va. Từ năm 1924 đến 1928 làm việc ở Bộ dân ủy nông nghiệp, lãnh đạo Cục công trình thủy lợi - xã hội và Cục hạt giống nhà nước. Từ năm 1934 đến 1936 là phó quản lý tờ-rốt "Ghi-đrô-xốp-khô-dơ".

Trong những năm 1936 - 1939 là kỹ sư nông học chính của Triển lãm nông nghiệp toàn liên bang. — 186, 297.

Ru-ten-béc-gơ (Ruthenberg), *Sác-lơ E-mi-lơ* (1882 - 1927) — nhà hoạt động nổi tiếng của phong trào công nhân Mỹ, một trong những người sáng lập và lãnh đạo Đảng cộng sản Mỹ. Từ năm 1909 gia nhập Đảng xã hội chủ nghĩa, sau đó cầm đầu cánh tả trong đảng. Là biên tập viên báo "Cleveland Socialist" ("Người xã hội chủ nghĩa Clíp-len-đơ"), bí thư tổ chức Clíp-len-đơ của Đảng xã hội chủ nghĩa (1913 - 1919). Sau khi thành lập Đảng cộng sản Mỹ, tháng Chín 1919 được bầu làm bí thư đảng đó; là ủy viên Ban chấp hành Quốc tế cộng sản. Đã nhiều lần bị cầm tù. Năm 1921, trong khi ở tù, được bầu làm bí thư Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản Mỹ. — 430.

Rút-du-tác, I-a. E. (1887 - 1938) — vào đảng từ năm 1905.

Trong những năm 1921 - 1924 là chủ tịch Cục Trung Á của Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga, ủy viên Ban chấp hành trung ương đảng (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 797). — 129, 137, 342.

Rút-ghéc-xơ (Rutgers), *Xê-ban I-u-xti-út* (1879 - 1961) — kỹ sư người Hà-lan, đảng viên cộng sản. Trong những năm 1921 - 1926 lãnh đạo khu kiều dân công nghiệp tự trị (quốc tế) ở Cu-dơ-bát (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 798). — 269, 288, 307, 308 - 309, 343 - 344, 359, 374, 387, 400, 402.

Ru-cốp, A. I. (1881 - 1938) — vào đảng từ năm 1899.

Trong những năm 1920 - 1921 là chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao, sau đó là phó chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy và Hội đồng lao động và quốc phòng. Tại Đại hội X của đảng được bầu làm ủy viên Ban chấp hành trung ương (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 35, tr. 662). — 5, 7, 18, 29 - 30, 34 - 35, 38, 64, 69, 77, 78 - 79, 85, 91, 185, 261 - 262, 384.

Ru-cu-nốp, M. V. (1884 - 1937) — đảng viên từ năm 1903.

Trong những năm 1921 - 1922 là ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy ngoại thương (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 52, tr. 645). - 214, 264, 416.

S

Sa-phran-xki, I. O. (1891 - 1954) — đảng viên từ năm 1917. Là người tham gia nội chiến. Tháng Năm - tháng Sáu 1921 là bí thư có trọng trách của tỉnh ủy Xa-ma-rơ-can-đơ Đảng cộng sản Tuốc-ke-xtan, sau đó là chủ tịch Ban kiểm tra đảng tỉnh Xa-ma-rơ-can-đơ. — 1.

Sa-pô-va-lốp, A. X. (1871 - 1942) — một trong những người lão thành tham gia phong trào cách mạng Nga, theo phái "Dân ý". Từ năm 1895 là thành viên "Hội liên hiệp đấu tranh để giải phóng giai cấp công nhân". Năm 1906 ra nước ngoài. Năm 1917 trở về nước Nga. Sau Cách mạng tháng Mười làm công tác xô-viết và công tác đảng (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 51, tr. 664). — 276.

Sa-tê-len, M. A. (1866 - 1957) — nhà bác học xô-viết nổi tiếng trong lĩnh vực kỹ thuật điện. Tham gia tích cực vào việc vạch kế hoạch của Ủy ban nhà nước về điện khí hóa nước Nga. Từ tháng Tư 1921 là ủy viên Ủy ban kế hoạch nhà nước (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 51, tr. 664). — 314.

Sanh-man, A. L. (sinh năm 1886) — vào đảng từ năm 1903.

Từ năm 1920 làm việc ở Bộ dân ủy ngoại thương. Từ đầu tháng Mười 1921 được cử làm ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy tài chính và ban quản trị Ngân hàng nhà nước (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 35, tr. 663). — 337, 417.

Sanh-man, M. M. — 83.

Scơ-lốp-xki, G. L. (1875 - 1937) — đảng viên từ năm 1898.

Từ năm 1918 đến hết 1925 làm công tác ngoại giao (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 49, tr. 882 - 883). — 39.

Sê-lê-khe-xơ, I-a. X. (sinh khoảng năm 1874, chết năm 1921) — nguyên là chủ hiệu mỹ kim và đồng hồ. Bị Hội đồng quân sự Tòa án tối cao kết án xử bắn vì tội ăn cắp tài sản quý của nhà nước. — 142, 172.

Sli-áp-ni-cốp, A. G. (1885 - 1937) — vào đảng từ năm 1901.

Trong những năm 1919 - 1922 là chủ tịch Ban chấp hành trung ương Công đoàn công nhân kim khí, từ tháng Năm 1921 là ủy

viên đoàn chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 49, tr. 883). — 149, 423.

Sli-khte, A. G. (1868 - 1940) — đảng viên từ năm 1891.

Năm 1921 là ủy viên Ủy ban nghiên cứu việc bảo quản các tài sản quý của nhà nước; cũng từ năm đó làm công tác ngoại giao (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 42, tr. 682). — 36, 37, 201.

Smê-ran (Šmeral), *Bô-gu-mia* (1880 - 1941) — nhà hoạt động nổi tiếng của phong trào công nhân Tiệp-khắc và quốc tế, một trong những người sáng lập Đảng cộng sản Tiệp-khắc. Trong những năm 1921 - 1929 và từ năm 1935 là ủy viên Ban chấp hành Quốc tế cộng sản (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 799). — 14, 47, 167.

Smít, V. V. (1886 - 1940) — đảng viên từ năm 1905.

Trong những năm 1918 - 1928 là thư ký Hội đồng trung ương các công đoàn Liên-xô, sau đó là bộ trưởng Bộ dân ủy lao động. Từ tháng Mười 1921 là đại diện của Ban chấp hành trung ương Đảng Cộng sản (b) Nga trong Ủy ban của Hội đồng bộ trưởng dân ủy phụ trách vấn đề lưu thông hàng hóa (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 799). — 437.

Stanh, B. E. (1892 - 1961) — đảng viên từ năm 1926. Trong những năm 1918 - 1920 làm công tác báo chí, văn hóa - giáo dục và kinh tế ở U-cra-i-na. Từ năm 1920 đến 1952 làm ở Bộ dân ủy ngoại giao. Từ năm 1952 đến 1959 làm công tác nghiên cứu khoa học và sư phạm. — 41, 42.

Své-bốp, A. I. (1889 - 1943) - cán bộ hợp tác xã. Từ năm 1914 đến 1918 là đảng viên Đảng xã hội chủ nghĩa - cách mạng, sau đó là đảng viên Đảng cộng sản (b) Nga. Trong những năm 1921 - 1924 là phó chủ tịch Liên hiệp trung ương các hợp tác xã tiêu dùng, từ năm 1925 là chủ tịch ban quản trị Ngân hàng hợp tác xã toàn Nga và làm công tác sư phạm. — 244.

Svét-tsi-cốp, C. M. (1884 - 1952) — đảng viên từ năm 1904.

Trong những năm 1918 - 1924 là đặc phái viên toàn quyền về công nghiệp giấy và ngành in (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 51, tr. 666 - 667). — 134.

T

Tan-khi-lê-vích, G. M. (sinh năm 1888) — từ tháng Năm 1918 làm việc ở phòng kiểm tra, sau đó là ủy viên Ủy ban tổ chức Tổng cục kinh tế - công nghiệp của Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao. — 48.

Tê-ô-đô-rô-vích, I. A. (1875 - 1940) — đảng viên từ năm 1895.

Trong những năm 1920 - 1922 là ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy nông nghiệp (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t.44, tr. 800). — 5, 20, 80, 135 - 136, 150.

Tê-u-min, I. V. (1872 - 1936) — vào đảng từ năm 1920, trước đó là người theo phái Bun. Sau Cách mạng tháng Mười làm việc ở các cơ quan lương thực U-cra-i-na.

Từ tháng Bảy 1921 là phái viên toàn quyền của Bộ dân ủy ngoại thương tại Bê-lô-ru-xi-a, từ năm 1922 — tại nước Cộng hòa Kiéc-gi-di-a. Từ năm 1925 làm việc ở Ban thương nghiệp nhà nước và ở công ty cổ phần "Cô-giơ-im-poóc-to". — 335.

Ti-khvin-xki, M. M. (1868 - 1921) — kỹ sư hóa chất, giáo sư. Sau Cách mạng tháng Mười phụ trách các phòng thí nghiệm ở Pê-tơ-rô-grát của Tổng cục công nghiệp dầu mỏ thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao. Tham gia vào âm mưu chống Chính quyền xô-viết năm 1921 (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 52, tr. 649). — 223.

Tôm-xki, M. P. (1880 - 1936) — vào đảng từ năm 1904.

Từ tháng Năm 1921 là chủ tịch Ủy ban của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga và Hội đồng bộ trưởng dân ủy nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga phụ trách các vấn đề Tuốc-ke-xtan. Từ Đại hội VIII của đảng là ủy viên Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 37, tr. 823). — 136 - 137, 250 - 251, 257, 342 - 343.

Tơ-ri-phô-nốp, V. A. (1888 - 1938) — đảng viên từ năm 1904.

Từ tháng Sáu 1921 là tổng cục phó Tổng cục công nghiệp nhiên liệu thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao và chủ tịch ban quản trị Xanh-đi-ca dầu mỏ toàn Nga (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 52, tr. 649 - 650). — 409.

Tơ-rô-i-a-nốp-xki, A. A. (1882 - 1955) — đảng viên Đảng công nhân dân chủ - xã hội Nga từ năm 1907. Từ năm 1921 làm việc ở Bộ dân ủy

thanh tra công nông (cũng xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 48, tr. 520). — 356.

Tơ-rốt-xki (Brôn-stanh), *L. D.* (1879 - 1940) — đảng viên Đảng công nhân dân chủ - xã hội Nga từ năm 1897, theo phái men-sê-vích. Tại đại hội VI của Đảng công nhân dân chủ - xã hội (b) Nga cùng với nhóm Tổ chức liên khu của những người dân chủ - xã hội hợp nhất được kết nạp vào đảng bôn-sê-vích.

Sau Cách mạng tháng Mười là bộ trưởng Bộ dân ủy ngoại giao, bộ trưởng Bộ dân ủy quân sự và hàng hải, bộ trưởng Bộ dân ủy giao thông, chủ tịch Hội đồng quân sự - cách mạng nước Cộng hòa; ủy viên Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương và ủy viên Ban chấp hành Quốc tế cộng sản. Trong những năm 1920 - 1921 cầm đầu phái đối lập trong cuộc tranh luận về công đoàn (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 45, tr. 768). — 95, 98, 101, 107, 108, 144 - 145, 153 - 154, 181, 183, 261, 307, 310, 362.

Tséc-li-un-tsa-kê-vích, *N. A.* (1876 - 1938) - đảng viên từ năm 1907. Về nghề nghiệp là luật sư. Làm công tác đảng ở Tséc-ni-gốp, Mát-xcơ-va, Ba-lan. Sau Cách mạng tháng Mười làm việc ở Tòa án nhân dân Mát-xcơ-va, sau đó là ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy tư pháp nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga. Trong những năm 1922 - 1926 làm việc ở U-cra-i-na. Từ năm 1927 là phó văn phòng Cục thống kê trung ương, ủy viên đoàn chủ tịch Ủy ban kế hoạch nhà nước nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga. — 262.

Tséc-nốp — xem Grê-tơ-nép - Tséc-nốp, A. X.

Tsi-tsê-rin, *G. V.* (1872 - 1936) — đảng viên Đảng công nhân dân chủ - xã hội Nga từ năm 1905; trong thời kỳ phản động là người theo chủ nghĩa men-sê-vích, trong thời gian chiến tranh đế quốc thế giới là người theo chủ nghĩa quốc tế; năm 1918 gia nhập Đảng cộng sản (b) Nga.

Từ năm 1918 đến 1930 là bộ trưởng Bộ dân ủy ngoại giao (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 37, tr. 825). — 15, 28, 41, 42, 44 - 45, 47, 64 - 65, 82, 83, 85, 87, 115, 118, 122, 127, 145, 146, 151 - 152, 205, 213, 234 - 235, 240, 261, 354 - 355, 362, 368 - 369, 370, 395 - 397, 402.

Tsin-bum (Kilbom), *Các-lơ* (1885 - 1961) — nhà dân chủ - xã hội Thụy-điển, sau đó vào Đảng cộng sản Thụy-điển, là đại diện của đảng

đó trong Ban chấp hành Quốc tế cộng sản (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 49, tr. 889). — 185.

Tsu-ba-rơ, *V. I-a.* (1891 - 1941) — đảng viên từ năm 1907.

Từ năm 1920 đến 1922 là chủ tịch đoàn chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao của nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa xô-viết U-cra-i-na và là ủy viên đoàn chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao của nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 43, tr. 607). — 201 - 202, 322, 385.

Tsu-tơ-ca-ép, *X. Ê.* (1876 - 1946) — vào đảng từ năm 1903. Từ năm 1921 là ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy tài chính, sau đó là thứ trưởng Bộ dân ủy tài chính; chủ tịch Ủy ban bãi bỏ thuế tiền, sau đó là phó chủ tịch Ủy ban cách mạng Xi-bi-ri (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 51, tr. 669 - 670). — 29, 315.

Tư-ska (Tyszka), *I-an* (*I-ô-ghi-khê-xơ*, *Lê-ô*) (1867 - 1919) — nhà hoạt động nổi tiếng của phong trào công nhân Ba-lan và Đức. Trong thời gian chiến tranh thế giới thứ nhất là một trong những người tổ chức "Liên minh Xpác-ta-cút". Trong những năm 1916 - 1918 bị tù. Sau khi được giải phóng nhờ Cách mạng tháng Mười một 1918, tham gia vào việc thành lập Đảng cộng sản Đức và được bầu làm bí thư Ban chấp hành trung ương đảng này. Tháng Ba 1919 bị bắt rồi sau đó bị giết ở nhà tù Béc-lanh (cũng xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 21, tr. 641). — 97.

Txét-kin (Zetkin), *Cla-ra* (1857 - 1933) — nhà hoạt động lỗi lạc của phong trào công nhân và cộng sản Đức và quốc tế. Là một trong những người sáng lập ra Đảng cộng sản Đức. Tại Đại hội III Quốc tế cộng sản được bầu vào Ban chấp hành Quốc tế cộng sản. Lãnh đạo ban bí thư phụ nữ quốc tế của tổ chức này (cũng xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 16, tr. 672 - 673). - 96 - 97.

Txi-u-ru-pa, *A. Đ.* (1870 - 1928) — đảng viên từ năm 1898.

Từ năm 1918 là bộ trưởng Bộ dân ủy lương thực. Từ cuối năm 1921 là phó chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy và Hội đồng lao động và quốc phòng (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 803). — 33, 311, 373.

Txi-u-ru-pa, *G. Đ.* (1885 - 1940) - kỹ sư điện. Trong những năm 1919 - 1926 là kỹ sư trưởng Công trường xây dựng Nhà máy thủy điện Ca-si-ra; từ tháng Năm 1921 là phó chủ tịch Ủy ban các công trình

nhà nước (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 52, tr. 653). — 7, 49, 50, 144, 222, 298, 424 - 425.

Txu-pê-rô-vích, G. V. (1871 - 1932) — đảng viên từ năm 1919.

Từ năm 1921 làm việc ở Hội đồng kinh tế quốc dân Pê-tơ-rô-grát (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 803). — 182, 231.

U

U-gla-nốp, N. A. (1886 - 1940) — vào đảng từ năm 1907.

Năm 1921 là bí thư Ban chấp hành đảng bộ tỉnh Pê-tơ-rô-grát. Tại Đại hội X của đảng được bầu làm ủy viên dự khuyết Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 52, tr. 654). — 273, 296, 360.

U-kha-nốp, C. V. (1891 - 1937) — đảng viên từ năm 1907. Làm công tác đảng ở các tỉnh I-va-nô-vô - Vô-dơ-nê-xen-xcơ, Cô-xơ-rô-ma và Pê-téc-bua. Từ đầu Cách mạng tháng Hai 1917 là ủy viên Xô-viết Mát-xcơ-va. Năm 1921 là chủ tịch Xô-viết Rô-gô-giơ-xcơ - Xi-mô-nốp-xki ở Mát-xcơ-va. Là đại biểu tại Đại hội X của Đảng cộng sản (b) Nga, là người tham gia trấn áp cuộc nổi loạn phản cách mạng ở Crôn-stát. Về sau là giám đốc nhà máy "Đi-na-mô", rồi làm chủ tịch ban quản trị tơ-rốt kỹ thuật điện. Từ năm 1926 là chủ tịch Xô-viết Mát-xcơ-va. Trong những năm 1932 - 1934 là thứ trưởng Bộ dân ủy cung cấp Liên-xô. Từ năm 1934 là bộ trưởng Bộ dân ủy công nghiệp địa phương, từ tháng Mười 1936 là Bộ trưởng Bộ dân ủy công nghiệp nhẹ của nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga. Từ Đại hội XII của đảng là ủy viên Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga. — 51 - 52.

U-li-a-nô-va, M. I. (1878 - 1937) — em gái của V. I. Lê-nin, đảng viên từ năm 1898.

Từ năm 1917 đến 1929 là ủy viên hội đồng biên tập và tổng thư ký báo "Sự thật" (cũng xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 46, tr. 636). — 65 - 66.

Ua-các, Lê-xli (1874 - 1933) - nhà tư bản tài chính và là nhà công nghiệp Anh. Trong những năm 1921 - 1922 đàm phán với Chính phủ xô-viết về việc nhận tô nhượng tài sản trước đây của mình ở nước Nga (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 45, tr. 770). — 48 - 49, 174, 251, 314, 396, 414.

Un-slich-tơ, I. X. (1879 - 1938) — đảng viên từ năm 1900.

Từ tháng Tư 1921 đến mùa thu 1923 là phó chủ tịch Ủy ban đặc biệt toàn Nga (sau đó là Cục bảo vệ chính trị nhà nước) (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 51, tr. 671 - 672). - 17, 43, 44 - 45, 145, 171, 172, 183, 184, 185, 259, 336, 425.

V

Va-la-ép, A. A. (1877 - 1928) - nhà kinh tế - cán bộ hợp tác xã. Trong những năm 1903 - 1917 làm việc trong ngành hợp tác xã cho vay, là đảng viên dân chủ - xã hội - men-sê-vich. Trong thời kỳ Cách mạng tháng Hai 1917 đứng về phía Đảng dân chủ - lập hiến. Sau Cách mạng tháng Mười là người không đảng phái, làm việc ở Bộ dân ủy lương thực với cương vị một trong những người phụ trách công tác thu mua. Từ tháng Chín 1921 đến tháng Giêng 1922 là ủy viên Ủy ban đặc trách xuất khẩu thuộc Hội đồng lao động và quốc phòng. Năm 1922 phụ trách phòng thu mua của Bộ dân ủy ngoại thương, về sau là của Ban thương nghiệp nhà nước. Trong những năm sau đó làm việc ở Liên hiệp hợp tác xã nông nghiệp toàn Nga và Liên hiệp hợp tác xã nông nghiệp toàn Nga phụ trách sản xuất, chế biến và tiêu thụ các loại cây có hạt và có dầu. — 214.

Va-scốp, N. N. (1874 - 1953) — kỹ sư điện. Trong những năm 1920 - 1921 phụ trách Ban điện lực thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao, ủy viên Hội đồng kỹ thuật điện trung ương, ủy viên Ủy ban nhà nước về điện khí hóa nước Nga. Từ năm 1921 là ủy viên Ủy ban kế hoạch nhà nước (xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 52, tr. 654 - 655) — 109 - 110, 129, 163, 447, 448, 453, 463.

Vai-đê-mai-ơ (Weydemeyer), *I-ô-xíp* (1818 - 1866) — nhà hoạt động nổi tiếng của phong trào công nhân Đức và Mỹ, bạn và là bạn chiến đấu của C. Mác và Ph. Ăng-ghen (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 33, tr. 511). — 272.

Van-lê-ni-út (Wallenius), *An-lan Au-gu-xtô-vích* (1890 - 1942) - đảng viên cộng sản Phần-lan. Là người tham gia cuộc Cách mạng 1918 ở Phần-lan. Đã tham gia vào công việc của Đại hội III Quốc tế cộng sản, sau đó tham gia Ban chấp hành Quốc tế cộng sản và làm việc ở đó đến năm 1925. Từ tháng Năm 1925 đến 1939 sống và làm việc ở Mỹ và ở các nước Xcăng-đi-na-vơ. Là ủy viên Ban chấp hành

trung ương Đảng cộng sản Mỹ. Từ năm 1930 phụ trách phòng Xcăng-đi-na-vơ của Trường đại học cộng sản của các dân tộc thiểu số miền Tây và làm các công tác khác. — 185.

Vét-tsin-kin, N. X. (1886 - 1960) — kỹ sư cầu đường. Trong những năm 1914 - 1919 phụ trách công việc cầu đường ở U-cra-i-na. Trong những năm 1921 - 1927 làm việc ở Cục kinh tế - sản xuất trung ương thuộc Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao, sau đó ở Ủy ban kế hoạch nhà nước Liên-xô. Là đảng viên từ năm 1928. Đồng thời trong những năm ấy và những năm sau đó làm công tác sư phạm và khoa học ở các trường cao đẳng và các viện nghiên cứu khoa học lâm nghiệp và của Tổng cục giao thông đường biển miền Bắc; từ năm 1929 là giáo sư. Tác giả các phát minh và một loạt tác phẩm về cơ khí hóa vận tải đường bộ đã được in. — 217, 350.

Vì-sni-ác, I-a. I. (1886 - 1948) — kỹ sư điện. Đảng viên Đảng công nhân dân chủ - xã hội Nga từ năm 1906. Từ năm 1907 đến 1917 sống ở nước Pháp; tham gia Đảng xã hội chủ nghĩa Pháp (từ năm 1910); năm 1913 tham gia nhóm Tổ chức liên khu của những người dân chủ - xã hội hợp nhất và đến tháng Tám 1917, tại Đại hội VI của Đảng công nhân dân chủ - xã hội (b) Nga cùng nhóm này được kết nạp vào đảng bôn-sê-vích. Sau Cách mạng tháng Mười làm công tác trong quân đội ở Xi-bi-ri và Crưm. Trong những năm 1921 - 1924 và 1928 - 1930 làm việc tại các cơ quan đại diện thương mại xô-viết ở nước ngoài. Trong những năm sau đó làm công tác lãnh đạo kỹ sư và kinh tế. — 233, 424.

Vla-đi-mi-a-xki, M. Ph. (1874 - 1951) — đảng viên từ năm 1895. Trong những năm 1919 - 1921 là ủy viên đoàn chủ tịch Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga, thứ trưởng Bộ dân ủy nội vụ của nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 39, tr. 670 - 671). — 240, 357 - 358, 361.

Vla-đi-mi-rốp (Sanh-phin-ken), M. C. (1879 - 1925) — đảng viên Đảng công nhân dân chủ - xã hội Nga từ năm 1903, là người bôn-sê-vích; năm 1911 rời bỏ những người bôn-sê-vích, tại Đại hội VI của Đảng công nhân dân chủ - xã hội (b) Nga cùng với nhóm Tổ chức liên khu của những người dân chủ - xã hội hợp nhất được kết nạp vào đảng bôn-sê-vích.

Năm 1921 là bộ trưởng Bộ dân ủy lương thực, sau đó là bộ trưởng Bộ dân ủy nông nghiệp U-cra-i-na (cũng xem Toàn tập, tiếng

Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 46, tr. 583 - 584). — 4 - 5, 92 - 94, 132 - 134, 168, 227, 454.

Vô-lin (Phrát-kin), B. M. (1886 - 1957) — đảng viên từ năm 1904.

Từ mùa thu 1921 đến 1924 là biên tập viên báo "Mát-xcơ-va công nhân" (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 50, tr. 741). — 215.

Vôi-cốp, P. L. (1888 - 1927) — từ năm 1903 là đảng viên men-sê-vích, từ tháng Tám 1917 là đảng viên Đảng công nhân dân chủ - xã hội (b) Nga.

Từ năm 1920 đến 1924 là ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy ngoại thương, đồng thời là ủy viên ban quản trị tơ-rốt "Công nghiệp rừng vùng Bắc - Bạch hải" (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 52, tr. 657 - 658). — 368.

Vôn-cốp, E. D. (sinh năm 1883) - vào đảng từ năm 1920. Từ tháng Chín đến tháng Mười 1921 phụ trách tiểu ban thông tin của Ủy ban cứu đói trung ương trực thuộc Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga. Đồng thời phụ trách bộ phận thư viện - khoa học của Ủy ban kế hoạch chung của nhà nước trực thuộc Hội đồng lao động và quốc phòng. Trong những năm 1922 - 1935 làm công tác kinh tế và giảng dạy. — 268.

X

Xa-ít - Ga-li-ép, X. G. (1894 - 1939) — đảng viên từ năm 1917. Trong những năm 1920 - 1924 là chủ tịch Hội đồng bộ trưởng dân ủy của nước Cộng hòa Ta-ta-ri-a, sau đó của nước Cộng hòa Crưm. Từ năm 1924 đến 1926 là chủ nhiệm các ban thanh tra tài chính và nông nghiệp của Ban kiểm tra trung ương - Bộ dân ủy thanh tra công nông. Từ năm 1931 là ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy lao động Liên-xô, từ năm 1933 là chủ nhiệm phòng chính trị chi nhánh Xa-ra-tốp thuộc đường sắt Ri-a-dan - U-ran. — 58 - 59.

Xa-pha-rốp, G. I. (1891 - 1942) — vào đảng từ năm 1908. Năm 1921 là ủy viên Cục Tuốc-ke-xtan thuộc Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga, sau đó là ủy viên Ban chấp hành Quốc tế cộng sản, chủ nhiệm phòng phương Đông của Quốc tế cộng sản (cũng xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 48, tr. 512). — 136, 137 - 138, 213, 250.

Xa-phô-nốp. — 368.

Xa-prô-nốp, T. V. (1887 - 1939) — vào đảng từ năm 1912.

Từ tháng Năm 1921 là phó chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao. Trong thời gian tranh luận về công đoàn cầm đầu nhóm chống đảng "tập trung dân chủ" (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 39, tr. 672). — 202.

Xcô-bê-lép, M. I. (1885 - 1939) — vào đảng từ năm 1922. Từ năm 1921 đến 1925 là phái viên toàn quyền của Bộ dân ủy ngoại thương ở Pháp (cũng xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 48, tr. 514). — 205.

Xcơ-li-an-xki, E. M. (1892 - 1925) — đảng viên từ năm 1913.

Từ năm 1918 đến 1924 là thứ trưởng Bộ dân ủy quân sự và phó chủ tịch Hội đồng quân sự - cách mạng nước Cộng hòa (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 45, tr. 773 - 774). — 21, 253.

Xcơ-voóc-txốp - Xtê-pa-nốp, I. I. (1870 - 1928) — đảng viên từ năm 1896.

Năm 1921 là phó chủ tịch hội đồng biên tập thuộc Nhà xuất bản quốc gia. Tác giả của nhiều cuốn sách về kinh tế, lịch sử, chống tôn giáo, là người dịch và biên tập ba tập bộ "Tư bản" và một số tác phẩm khác của C. Mác và Ph. Ăng-ghe-n (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 45, tr. 774). — 50, 150, 224 - 225, 272, 330, 386.

Xe-ra-ti (Serrati), Giát-sin-tô Mê-nốt-ti (1872 - 1926) — một trong những người lãnh đạo Đảng xã hội chủ nghĩa Ý, sau đó là đảng viên cộng sản. Trong những năm 1915 - 1923 là giám đốc cơ quan trung ương của Đảng xã hội chủ nghĩa - tờ báo "Avanti !" ("Tiến lên!") (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 45, tr. 774 - 775). — 285 - 286, 423.

Xê-đen-ni-cốp, T. I. (1876 - 1930) — đảng viên từ năm 1918.

Từ năm 1921 là ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy nông nghiệp (cũng xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 14, tr. 544). — 383.

Xtê-ma-scô, N. A. (1874 - 1949) — đảng viên từ năm 1893. Trong những năm 1918 - 1930 là bộ trưởng Bộ dân ủy y tế của nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 39, tr. 671 - 673). — 31 - 32, 254, 353, 398 - 400, 439 - 440.

Xê-mi-an-ni-cốp, I. A. (sinh khoảng năm 1897) — đảng viên từ năm 1919. Sau Cách mạng tháng Mười tình nguyện gia nhập Đội cận vệ đỏ, sau đó vào Hồng quân, là chính trị viên. Tháng Năm 1921 phục viên, có một thời gian làm công tác lương thực, sau đó làm công tác đảng. — 35.

Xê-rê-brốp-xki, A. P. (1884 - 1938) — đảng viên từ năm 1903.

Trong những năm 1920 - 1926 là chủ tịch ban quản trị "Cục dầu mỏ A-déc-bai-gian" ở Ba-cu (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 45, tr. 775). — 32, 448.

Xê-rê-đa, X. P. (1871 - 1933) — đảng viên từ năm 1903.

Từ năm 1921 là ủy viên đoàn chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao và Ủy ban kế hoạch nhà nước (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 39, tr. 673). — 198, 228, 363.

Xê-ri-a-cốp, I. I. (sinh năm 1884) — cán bộ công nghiệp may mặc thành phố Mát-xcơ-va. Trong những năm 1919 - 1923 là trưởng phòng sau đó là chủ tịch ban quản trị tơ-rốt "May mặc Mát-xcơ-va". — 436.

Xmiéc-nốp, A. P. (1877 - 1938) — đảng viên từ năm 1896.

Từ năm 1919 là ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy lương thực, sau đó là thứ trưởng Bộ dân ủy lương thực (cũng xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 48, tr. 514). — 196, 243, 313, 321.

Xmiéc-nốp, I. N. (1881 - 1936) — vào đảng từ năm 1899.

Trong những năm 1920 - 1921 là chủ tịch Ủy ban cách mạng Xi-bi-ri. Trong những năm 1921 - 1922 làm việc ở Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao. Tại Đại hội X của đảng được bầu làm ủy viên dự khuyết Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 805). — 29, 281, 315, 444 - 446.

Xmin-ga, I. T. (1892 - 1938) — vào đảng từ năm 1907.

Từ năm 1921 đến hết 1923 là phó chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao và là tổng cục trưởng Tổng cục công nghiệp nhiên liệu (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 805). — 24 - 25, 26 - 27, 32, 34 - 35, 45 - 46, 178 - 180, 266, 277, 282, 293, 304, 316, 319 - 320, 340.

Xmô-li-a-ni-nốp, V. A. (1890 - 1962) — đảng viên từ năm 1908.

Từ tháng Tư 1921 là phó văn phòng Hội đồng lao động và quốc phòng phụ trách các vấn đề xây dựng kinh tế và kinh doanh

sau đó là chánh văn phòng Hội đồng bộ trưởng dân ủy nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 805 - 806). — 7, 20, 28 - 29, 32, 34, 60, 65 - 66, 68, 69, 71, 77, 81, 85, 90 - 91, 98 - 99, 104, 105 - 106, 118, 122, 128, 130 - 131, 135, 147, 158, 170, 180, 182, 190, 191, 194, 195, 196, 201 - 202, 203, 204, 205, 209, 214 - 215, 217 - 218, 220, 221, 222 - 223, 226, 239, 253, 263, 299 - 300, 377, 383 - 384, 407, 425.

Xô-côn-ni-cốp (Bri-li-an-tơ), G. I-a. (1888 - 1939) — vào đảng từ năm 1905.

Từ năm 1920 là chủ tịch Ủy ban Tuốc-ke-xtan thuộc Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga và Hội đồng bộ trưởng dân ủy nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga, ủy viên Hội đồng quân sự - cách mạng và là tư lệnh mặt trận Tuốc-ke-xtan (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t.45, tr. 776). - 39.

Xô-lô-vi-ép, N. I. (1870 - 1947) — đảng viên từ năm 1900.

Năm 1921 là trưởng phòng thống kê của Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 50, tr. 748). — 231 - 232.

Xô-rô-kin, P. X. (1886 - 1933) — cán bộ các cơ quan lương thực, trước là đảng viên Đảng xã hội chủ nghĩa - cách mạng. Đảng viên Đảng cộng sản (b) Nga từ năm 1918. Từ năm 1919 phụ trách phòng lương thực khu Xô-côn-ni-ki, Mát-xcơ-va. Từ năm 1921 đến hết 1923 là ủy viên phụ trách lương thực tỉnh Mát-xcơ-va. Trong những năm sau đó làm việc ở Công xã tiêu dùng Mát-xcơ-va, Bộ dân ủy nội thương, Liên hiệp trung ương các hợp tác xã tiêu dùng và một số nơi khác. Là ủy viên Ban chấp hành Xô-viết tỉnh Mát-xcơ-va và ủy viên Xô-viết Mát-xcơ-va. — 84.

Xôn-tơ, A. A. (1872 - 1945) — đảng viên từ năm 1898. Từ năm 1920 là ủy viên và từ năm 1921 là chủ tịch Ban kiểm tra trung ương Đảng cộng sản (b) Nga, sau đó là ủy viên Tòa án tối cao (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 806). — 35, 183, 352.

Xô-xnốp-xki, L. X. (1886 - 1937) — vào đảng từ năm 1904.

Năm 1921 phụ trách phòng tuyên truyền cổ động của Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga (cũng xem Toàn tập,

tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 45, tr. 776). — 218, 297, 310.

Xta-lin, (Gi-u-ga-svi-li), I. V. (1879 - 1953) — đảng viên từ năm 1898. Từ năm 1912 là ủy viên Ban chấp hành trung ương Đảng cộng nhân dân chủ - xã hội (b) Nga.

Từ tháng Mười một 1917 đến tháng Bảy 1923 là bộ trưởng Bộ dân ủy dân tộc, từ tháng Ba 1919 kiêm bộ trưởng dân ủy phụ trách Ban kiểm tra nhà nước và sau khi tổ chức lại Ban kiểm tra nhà nước, là bộ trưởng Bộ dân ủy thanh tra công nông (đến 25 tháng Tư 1922). Ủy viên Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga. Trong thời kỳ nội chiến là ủy viên Hội đồng quân sự - cách mạng nước Cộng hòa và Hội đồng quân sự - cách mạng một số mặt trận (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 45, tr. 776 - 777). — 13, 21, 51, 108, 153 - 156, 165, 170, 180, 183, 185 - 187, 195, 202, 213, 278, 293, 295, 311, 340, 379, 383, 398, 405.

Xtác-cốp, V. V. (1869 - 1925) — tham gia phong trào dân chủ - xã hội từ đầu những năm 90. Trong thời kỳ phản động đã rời bỏ công tác đảng.

Sau Cách mạng tháng Mười làm việc ở Bộ dân ủy ngoại thương, là phó đại diện thương mại của nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga ở Đức (cũng xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 16, tr. 663 - 664). — 418 - 419, 420.

Xtê-clốp, I-u. M. (1873 - 1941) — tham gia phong trào dân chủ - xã hội từ năm 1893.

Sau Cách mạng tháng Mười là biên tập viên báo "Tin tức của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga" (cũng xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 19, tr. 589 - 590). — 65 - 67, 156, 183.

Xti-un-ken, B. E. (1882 - 1938) — kỹ sư điện. Từ năm 1920 là ủy viên Ủy ban nhà nước về điện khí hóa nước Nga; làm công tác khởi thảo đồ án điện khí hóa Khu công nghiệp trung ương (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 44, tr. 807). — 292.

Xtô-mô-ni-a-cốp, B. X. (1882 - 1941) — đảng viên từ năm 1902.

Từ năm 1920 đến 1925 là phái viên toàn quyền của Bộ dân ủy ngoại thương ở Béc-lanh (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà

xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 45, tr. 777 - 778). — 7 - 8, 32, 39, 49, 50, 59 - 60, 70, 143 - 144, 222, 391 - 392, 418, 419.

Xtơ-ru-mi-lin (*Xtơ-ru-min-lô - Pê-tơ-ra-skê-vích*), X. G. (sinh năm 1877) — nhà kinh tế và là nhà thống kê xô-viết nổi tiếng, từ năm 1923 là đảng viên Đảng cộng sản (b) Nga.

Trong những năm 1921 - 1937 làm việc ở Ủy ban kế hoạch nhà nước của nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga (Liên-xô), viện sĩ hàn lâm (cũng xem Toàn tập, tiếng Nga, xuất bản lần thứ 5, t. 13, tr. 556). — 11, 198.

Xu-tơ-kê-ve, M. M. — năm 1921 là cán bộ của Hội đồng kinh tế quốc dân Mát-xcơ-va. — 226.

Xvéc-đlốp, V. M. (1886 - 1940) — từ tháng Năm 1920 là ủy viên đoàn chủ tịch Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao và chủ tịch Hội đồng vận chuyển tối cao, từ tháng Bảy 1920 là thứ trưởng Bộ dân ủy giao thông (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 51, tr. 680). — 267.

Xvi-đéc-xki, A. I. (1878 - 1933) — đảng viên từ năm 1899. Từ tháng Năm 1921 là ủy viên ban lãnh đạo Bộ dân ủy thanh tra công nông. Nhiều lần được bầu làm ủy viên Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga và Ban chấp hành trung ương các Xô-viết Liên-xô (cũng xem Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. 39, tr. 675). — 219.

H

Hillquit, Morris — xem Hin-quýt, Mô-rít.

L

Latzko — xem Lát-txơ-cô, An-đrê-át.

Lowrie — xem Lô-u-ri.

MỤC LỤC VẤN ĐỀ¹

A

A-déc-bai-gian — 14, 20, 63, 117, 135, 195, 211, 342, 347, 348, 388, 463.

Ác-mê-ni-a — 463.

B

Ba-ski-ri-a — 441

Ban chấp hành trung ương các Xô-viết toàn Nga — 2, 72, 87, 352, 364;
Phụ lục — 36.

Bản đồ địa lý — 13, 17, 206, 265, 290, 309.

Bản kê khai — 393.

Báo chí và xuất bản — 9, 53, 54, 56, 71, 86, 87, 91, 92, 95, 120, 141, 142, 149, 157, 171, 173, 190, 192, 200, 201, 203, 213, 226, 229, 245, 260, 261, 262, 266, 271, 272, 313, 317, 321, 328, 345, 352, 355, 359, 360, 363, 365, 388, 393, 402, 405, 413, 422, 432, 439, 468, 478, 486, 497, 518, 521, 523.

Bảo vệ tài sản xã hội, đấu tranh chống tệ lấy cắp — 46, 57, 204, 245, 303, 317, 352, 367, 482; Phụ lục — 14.

Bê-lô-ru-xi-a — 268, 408.

Bọn cu-lắc và cuộc đấu tranh chống lại chúng — 143, 154.

Bọn đả-snắc (Đa-snắc-tsu-ti-un) — 112.

Bộ máy nhà nước, sự cải tiến bộ máy ấy — 12, 17, 26, 27, 30, 40, 46, 54, 56, 57, 88, 94, 97, 98, 99, 101, 102, 103, 104, 115, 120, 130,

1. Những chữ số chỉ số thứ tự của các tài liệu trong tập này.

134, 136, 137, 138, 139, 143, 152, 160, 163, 164, 168, 173, 176, 180, 196, 197, 201, 216, 219, 221, 237, 244, 253, 261, 263, 280, 311, 322, 324, 327, 339, 349, 352, 382, 386, 387, 390, 400, 406, 408, 411, 412, 418, 424, 427, 435, 436, 455, 481, 482, 500, 504, 515, 519; Phụ lục — 14.

Còn có thể xem Công cuộc xây dựng xô-viết.

Bu-kha-ra — 156.

Bưu điện, liên lạc bằng điện thoại, điện báo — 27, 88, 105, 107, 168, 349, 454, 484, 488, 515.

C

Ca-rê-li-a — 441.

Các bộ dân ủy và các cơ quan trung ương của nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga.

— Bộ dân ủy ngoại thương — 113, 338, 384, 392, 501, 509, 516.

— Bộ dân ủy nông nghiệp — 93, 104, 173, 177, 313, 390, 442, 462, 478, 480.

— Bộ dân ủy ngoại giao — 54, 56, 83, 84, 114, 251, 260, 283, 320, 427, 444.

— Bộ dân ủy bưu điện - 4, 27, 168, 258, 285, 349.

— Bộ dân ủy lương thực — 99, 154, 263, 377, 480, 513, 514; Phụ lục - 14, 30, 36.

— Bộ dân ủy giáo dục — 132, 152, 153, 230, 254, 286, 287, 303, 436.

— Bộ dân ủy giao thông — 165, 255, 354, 367, 495.

— Bộ dân ủy tài chính — 48, 129, 180, 191, 254, 281, 284, 289, 423, 430, 440, 463, 467, 471, 472.

— Bộ dân ủy tư pháp — 187, 253, 262, 371, 403, 413, 428, 489.

— Bộ dân ủy thanh tra công nông — 44, 55, 73, 115, 133, 134, 139, 189, 254, 357, 481.

— Cục thống kê trung ương — 12, 86, 123, 148, 201, 219, 244.

— Ủy ban đặc biệt toàn Nga đấu tranh chống bọn phản cách mạng, bọn phá hoại ngầm và bọn buôn lậu — 183, 421, 435, 520.

Còn có thể xem Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao; Ủy ban kế hoạch nhà nước; Ủy ban sử dụng vật tư trực thuộc Hội đồng lao động và quốc phòng; Ủy ban các công trình nhà nước.

Các cán bộ đảng và xô-viết — 22, 30, 50, 51, 52, 62, 93, 99, 101, 102, 103, 104, 119, 136, 161, 216, 226, 234, 264, 280, 282, 285, 338,

340, 362, 363, 387, 388, 397, 412, 424, 426, 427, 430, 444, 452, 457, 462, 481, 490, 494.

Các công đoàn trong nước Nga xô-viết — 97, 221, 256, 271, 276, 277, 279, 403, 413.

Các cơ quan kinh tế ở các địa phương và sự phát huy sáng kiến kinh tế địa phương - 1, 12, 71, 86, 87, 145, 147, 157, 167, 221, 253, 325, 326, 350, 384, 392, 408, 417, 476; Phụ lục — 8.

Các đại hội các Xô-viết

— VIII — 244, 456.

Các đội quân lao động — 221, 308.

Các phát minh và hoạt động phát minh — 179, 257, 258, 285.

Các tô nhượng — 11, 66, 84, 172, 187, 188, 217, 218, 248, 252, 306, 358, 385, 425, 428, 434, 438, 450, 459, 460, 461, 477, 479, 483, 486, 487, 496, 498, 500, 501, 504, 527.

Các trường cao đẳng — 170.

Cáp-ca-dơ và Da-cáp-ca-dơ — 8, 70, 117, 310, 359, 441, 463.

Còn có thể xem A-đéc-bai-gian; Ác-mê-ni-a; Gru-di-a.

Chế độ báo cáo — 86, 87, 95, 110, 123, 127, 141, 145, 186, 205, 261, 281, 284, 324, 325, 326, 350, 367, 390, 402, 408, 421, 467, 471, 472, 501; Phụ lục - 8, 14, 36, 37, 38.

Chế độ bảo hiểm — 25.

Chế độ lãnh đạo tập thể — *xem* Chế độ thủ trưởng và chế độ tập thể; Đảng cộng sản Liên-xô, Đảng công nhân dân chủ - xã hội (b) Nga, Đảng cộng sản (b) Nga - Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga - cơ quan tập thể lãnh đạo đảng và đất nước, cuộc đấu tranh để phục hồi nền kinh tế quốc dân.

Chế độ thủ trưởng và chế độ tập thể — 2, 31, 32, 33, 34, 38, 131, 167, 183, 236, 254, 276, 277, 278, 279, 304, 381, 382, 415, 425, 502, 506.

Chế độ tiết kiệm — 12, 219, 244, 254, 482.

Chính sách dân tộc của Đảng cộng sản và Nhà nước xô-viết — 51, 76, 156, 174, 175, 290, 305, 401, 414, 441.

- Chính sách đối ngoại của Nhà nước xô-viết* — 18, 19, 24, 51, 59, 63, 112, 113, 162, 183, 184, 193, 195, 241, 251, 283, 320, 330, 357, 410, 438, 445, 446, 479, 486, 500, 526.
- Chính sách kinh tế mới (đặc điểm chung)* — 1, 86, 174, 175, 277, 341, 525; Phụ lục — 6.
 Còn có thể xem "Huấn thị của Hội đồng bộ trưởng dân ủy về việc thực hiện những nguyên tắc của chính sách kinh tế mới".
- Chủ nghĩa cơ hội và chủ nghĩa xét lại trong phong trào công nhân quốc tế và cuộc đấu tranh chống lại chúng* — 82, 124, 351, 518.
- Chủ nghĩa phát-xít và cuộc đấu tranh chống lại nó* — 185.
- Chủ nghĩa quan liêu, tệ quan liêu trì trệ và cuộc đấu tranh với chúng* — 1, 27, 40, 53, 86, 91, 92, 97, 120, 201, 215, 261, 262, 291, 311, 312, 339, 352, 371, 386, 408, 456, 465, 492, 494, 504, 506, 509, 515, 519, 520; Phụ lục - 1, 2.
- Chủ nghĩa quốc tế vô sản* — 3, 146, 220, 401, 420.
- Chủ nghĩa tư bản nhà nước* — 1.
 Còn có thể xem Địa tô; Các tô nhượng.
- Công cuộc xây dựng kinh tế (đặc điểm chung)* — 1, 86, 115, 173, 201, 221, 261, 300.
- lời cuốn quần chúng nhân dân rộng rãi tham gia vào sự nghiệp xây dựng kinh tế — 86, 115.
- Công cuộc xây dựng xô-viết* — 51, 71, 118, 143, 244, 290, 437, 441.
- Cộng hòa nhân dân Mông-cổ* — 526.
- Công nghiệp* — 1, 12, 14, 20, 42, 45, 55, 61, 78, 90, 115, 117, 123, 135, 140, 141, 148, 171, 201, 203, 211, 212, 216, 218, 221, 222, 244, 245, 247, 250, 261, 278, 294, 295, 299, 300, 306, 323, 328, 329, 331, 340, 346, 347, 365, 368, 387, 388, 394, 397, 402, 407, 411, 412, 417, 425, 429, 434, 446, 450, 489; Phụ lục - 5, 9, 37.
- Công tác phục vụ sinh hoạt của những người lao động* — 115; Phụ lục — 6.
- Công tác văn hóa - giáo dục* — 132, 173, 175, 194, 202, 210, 302, 303, 304.
- Cơ quan quản lý viện trợ Mỹ* — 162, 183, 184, 193, 220, 246, 283, 479.

- Crôm* — 103, 197, 208, 209, 310.
- Cục khai thác than bùn bằng thủy lực* — 238, 239, 261, 296, 344, 382, 509, 510, 512.
- Cụm các xí nghiệp liên hợp Mát-xcơ-va* — 140.
- Cùng tồn tại hòa bình* — xem Chính sách đối ngoại của Nhà nước xô-viết.
- Cuộc phản cách mạng và cuộc đấu tranh chống lại nó* — 41, 108, 109, 143, 151, 183, 229, 269, 283, 479.
- Đ**
- Đảng cộng sản Liên-xô, Đảng công nhân dân chủ - xã hội (b) Nga, Đảng cộng sản (b) Nga*
 — Đại hội X — 174, 362.
 — Hội nghị X — 174.
 — Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga - cơ quan tập thể lãnh đạo đảng và đất nước, cuộc đấu tranh để phục hồi nền kinh tế quốc dân — 28, 30, 41, 51, 63, 122, 131, 156, 160, 162, 169, 183, 194, 229, 235, 236, 243, 246, 248, 259, 276, 286, 348, 377, 379, 380, 391, 394, 403, 409, 425, 445, 446, 451, 502.
 — sự củng cố và sự thống nhất đảng — 142, 192, 335, 361, 362.
 — các tiêu chuẩn sinh hoạt đảng — 192, 335, 352, 361, 362, 424.
 — vai trò của những người cộng sản trong công cuộc xây dựng xô-viết — 41, 104, 115, 280, 285, 452.
 — điều lệ — 352.
 — các điều kiện kết nạp đảng — 234.
 — thanh đảng — 234.
 — các tổ chức đảng địa phương — 1, 3, 8, 63, 192, 259, 335, 352, 361, 362, 427, 508, 517; Phụ lục — 14.
 Còn có thể xem Kỷ luật đảng và nhà nước; Các cán bộ đảng và xô-viết.
- Địa tô* — 186, 187, 273, 411, 487.
- Điện khí hóa và các trạm điện* — 81, 141, 166, 167, 202, 210, 218, 225, 253, 262, 278, 298, 333, 366, 376, 385, 404, 434, 523; Phụ lục — 38.

- Công trường xây dựng nhà máy thủy điện Vôn-khốp — 253, 262, 288, 289, 293.
- Công trường xây dựng nhà máy điện khu Ca-si-ra — 10, 67, 68, 77, 182, 255, 267, 292, 301, 307, 339, 370, 398, 474, 475, 509, 519, 520; Phụ lục - 4, 7, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 29, 30, 31, 32, 33, 35.
- Nhà máy điện I-va-nô-vô - Vô dơ-nê-xen-xơ — 447.
Còn có thể xem Kế hoạch điện khí hóa nước Nga, sự tuyên truyền kế hoạch đó; Máy cày điện và máy cày Phau-lơ.

Điều kiện vật chất của những người lao động — 1, 131.

Đoàn thanh niên cộng sản — 482.

Đôn-bát — 20, 61, 78, 147, 169, 221, 222, 244, 275, 378, 407, 411, 412;
Phụ lục — 19.

G

Giai cấp công nhân trong nước Nga xô-viết — 1, 3, 115, 401.

Gru-di-a — 108, 109, 248.

H

Hạm đội ở nước Nga xô-viết - 138, 159; *Phụ lục* — 34.

Hiến pháp nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga — 352.

Hội đồng bộ trưởng dân ủy nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga — 54, 56, 58, 110, 131, 152, 178, 196, 197, 232, 243, 261, 311, 312, 322, 389, 418; *Phụ lục* — 5.

Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao — 31, 139, 253, 261, 289, 300, 306, 368, 422, 447, 500, 504; *Phụ lục* — 9.

Hội đồng lao động và quốc phòng — 20, 45, 94, 97, 98, 167, 177, 186, 201, 202, 211, 219, 222, 235, 261, 360, 363, 373, 374, 381, 382, 384, 389, 402, 502, 521; *Phụ lục* — 14.

Hội quốc liên — 183.

Hồng quân và sự củng cố khả năng quốc phòng của Nhà nước xô-viết — 26, 224, 308, 479.

Hợp tác xã ở nước Nga xô-viết — 80, 95, 107, 127, 172, 243, 268, 272, 371, 399, 524.

Hợp tác xã quốc tế — 107, 172.

"Huấn thị của Hội đồng bộ trưởng dân ủy về việc thực hiện những nguyên tắc của chính sách kinh tế mới" — 31, 32, 33, 34, 38.

"Huấn thị của Hội đồng lao động và quốc phòng gửi các cơ quan xô-viết địa phương" — 2, 39, 53, 71, 86, 87, 91, 92, 115, 157, 186.

K

Kế hoạch điện khí hóa nước Nga, sự tuyên truyền kế hoạch đó — 69, 141, 202, 333, 376, 468.

Kế hoạch hóa nền kinh tế quốc dân — 12, 201.

Còn có thể xem Ủy ban kế hoạch nhà nước nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga.

Khoa học và kỹ thuật — 45, 78, 90, 104, 161, 221, 227, 238, 239, 257, 261, 264, 329, 369, 396, 422, 491, 494; *Phụ lục* — 21.

Còn có thể xem Các phát minh và hoạt động phát minh;
Vô tuyến và kỹ thuật vô tuyến.

Kiến-ghi-di-a — 397.

Kiểm tra nhà nước — 130, 189, 480; *Phụ lục* — 36.

Còn có thể xem Các bộ dân ủy và các cơ quan trung ương của nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga - Bộ dân ủy thanh tra công nông.

Kinh doanh cá và công nghiệp cá — 4, 22, 50, 97, 98, 101, 102, 136, 160, 161, 264, 401, 405, 443.

Kinh doanh rừng và công nghiệp rừng — 167, 354, 448.

Kỷ luật đảng và nhà nước — 22, 94, 130, 136, 215, 263, 322, 327, 421, 448, 476.

L

Liên hiệp trung ương các hợp tác xã tiêu dùng — xem Hợp tác xã ở nước Nga xô-viết.

Lương thực và cung cấp — 3, 4, 5, 12, 25, 30, 83, 85, 89, 94, 106, 110, 113, 114, 121, 122, 130, 132, 154, 169, 174, 175, 204, 205, 208, 209, 219, 221, 240, 243, 244, 274, 295, 299, 300, 336, 383, 394, 395, 407, 466, 524.

M

Mác, C. và Ăng-ghe-n, Ph. — về di sản văn hóa của Mác và Ăng-ghe-n — 144, 334, 343.

Máy cày điện và máy cày "Phau-lơ" — 163, 164, 261, 355, 428, 465.

N

Nạn đói và cuộc đấu tranh chống nạn đói — 6, 16, 25, 29, 35, 58, 72, 74, 79, 96, 105, 106, 107, 113, 121, 122, 132, 135, 151, 162, 169, 177, 183, 193, 204, 220, 229, 237, 241, 246, 251, 263, 270, 274, 283, 313, 336, 337, 345, 371, 380, 390, 401, 419, 420, 439, 453; Phụ lục - 10, 14, 27, 28, 34, 36.

— cứu trợ của những người lao động các nước ngoài — 220, 270, 283, 345, 420.

Nạn hối lộ và cuộc đấu tranh chống lại nó — 196, 310.

Nền giáo dục nhân dân — 9, 153, 194, 230, 287, 303.

Ngành y tế — 208, 209, 310, 425, 455, 482; Phụ lục - 7.

Ngoại thương của Nhà nước xô-viết — 10, 11, 14, 16, 37, 58, 67, 68, 70, 77, 78, 90, 98, 100, 107, 117, 125, 126, 135, 171, 182, 189, 199, 221, 235, 241, 258, 260, 261, 268, 274, 292, 297, 307, 314, 315, 330, 342, 344, 347, 348, 384, 392, 408, 410, 419, 421, 425, 438, 450, 477, 486, 493, 495, 498, 500, 501, 502, 506, 509, 510, 511, 512, 516, 519, 520, 527.

Nhà máy và công xưởng — 370, 517; Phụ lục — 11, 15, 19.

Nhà nước xô-viết (đặc điểm chung) — 401.

Nhiên liệu — 12, 20, 45, 61, 219, 244, 354, 367, 407, 421, 476, 497; Phụ lục — 19, 22.

Những người men-sê-vích — 108, 109, 151.

Những người xã hội chủ nghĩa - cách mạng — 151.

Những nhà hoạt động của phong trào công nhân và cộng sản quốc tế, những cuộc gặp gỡ với họ, sự quan tâm đến họ — 75, 124.

Những tác phẩm của V. I. Lê-nin, việc viết và xuất bản những tác phẩm đó — 207, 220, 231, 503, 508.

Những yêu cầu về sách báo — 7, 15, 64, 65, 185, 207, 220, 333, 334, 491; Phụ lục — 39.

Nông dân nghèo và trung nông — chính sách của Đảng cộng sản đối với họ — 1, 174, 175; Phụ lục — 27.

Nông nghiệp — 96, 104, 177, 221, 223, 297, 305, 313, 350, 363, 389, 390, 401, 428, 439, 442, 453, 463, 487.

Nông trường quốc doanh — 145, 244, 350, 355, 363, 389, 487.

P

Pháp chế cách mạng, xã hội chủ nghĩa — 46, 128, 137, 180, 214, 215, 227, 228, 242, 254, 269, 409.

Pháp luật ở nước Nga xô-viết — 25, 60, 173, 178, 196, 204, 232, 341, 356, 377, 380, 403, 413, 428, 484, 487, 488, 489, 525; Phụ lục - 6.

Phỉ ba-xmác và cuộc đấu tranh với chúng — 305.

Phong trào công nhân và cách mạng quốc tế — 82, 124, 185, 194, 220, 228, 231, 270, 283, 420, 518, 527.

Còn có thể xem Những nhà hoạt động của phong trào công nhân và cộng sản quốc tế, những cuộc gặp gỡ với họ, sự quan tâm đến họ.

Phong trào cộng sản quốc tế — 15, 23, 64, 65, 82, 124, 185, 194, 207, 220, 351, 491.

Còn có thể xem Những nhà hoạt động của phong trào công nhân và cộng sản quốc tế, những cuộc gặp gỡ với họ, sự quan tâm đến họ.

Q

Quan tâm đến mọi người — 14, 21, 36, 43, 46, 52, 62, 70, 75, 101, 102, 139, 181, 195, 208, 209, 219, 233, 267, 282, 310, 316, 319, 332, 432, 433, 449, 452, 457, 462, 464, 468.

Quốc tế công đoàn đỏ (Hội liên hiệp quốc tế của các công đoàn cách mạng) — 124, 426.

Quốc tế cộng sản (Quốc tế cộng sản, Quốc tế III) — 220, 228.

— Đại hội II — 15, 231.

— Đại hội III — 23, 65, 124, 149, 207, 228.

S

Sự quan tâm đến lợi ích vật chất trong các kết quả sản xuất — 9, 55, 205, 244, 261, 328, 337, 429, 473.

Còn có thể xem Tiền lương.

Sự tham gia của các công nhân và chuyên gia nước ngoài vào công cuộc xây dựng kinh tế ở nước Nga xô-viết — 146, 155, 331, 353, 372, 373, 374, 375, 381, 416, 420, 434, 451, 470, 479, 483, 485; Phụ lục - 1, 2, 3.

T

Ta-ta-ri-a — 76, 441.

Tài chính và chính sách tài chính — 198, 235, 239, 254, 281, 284, 378, 391, 440, 463, 467, 469, 471, 472, 499, 505, 522, 523.

Thông báo những người lao động các nước khác, các đoàn thể xã hội thế giới về Cách mạng tháng Mười, về tình hình ở nước Nga xô-viết — 60, 108, 109, 155, 183, 220, 258.

Thông báo về tình hình kinh tế thế giới, về chính sách đối ngoại của các nước khác, về phong trào công nhân và cách mạng quốc tế — 47, 116, 194, 220, 298, 491.

Thống kê — 110, 123, 141, 148, 201, 202, 210, 216, 219, 244, 280, 366, 368, 393, 441.

Còn có thể xem Chế độ báo cáo; Các bộ dân ủy và các cơ quan trung ương nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga - Cục thống kê trung ương.

Thuế lương thực — 1, 30, 96, 121, 122, 154, 169, 221, 356, 377, 379, 380, 480, 513, 514; Phụ lục — 36.

Thư trả lời các thư, điện, đơn của nhân dân lao động và những tin báo từ các địa phương gửi đến — 46, 81, 103, 200, 249.

Thư viện và công việc của thư viện — 7, 194, 303, 400, 491.

Tiền lương — 222, 276, 277, 278, 279, 405, 429, 499.

Tiền vay (các cuộc đàm phán về vay tiền các nước ngoài và các hãng tư bản) — 125, 410, 438, 498, 507.

Tòa án và thủ tục tố tụng — 262, 456.

Còn có thể xem Pháp chế cách mạng, xã hội chủ nghĩa.

Trao đổi hàng hóa và buôn bán — 1, 30, 80, 86, 127, 150, 169, 204, 221, 240, 244, 272, 295, 378, 383, 391, 394, 417, 513, 524; Phụ lục — 5, 9.

Trí thức tư sản — chính sách của Chính quyền xô-viết đối với trí thức tư sản — 104, 269, 329, 409.

Tước-ke-xtan — 1, 3, 49, 51, 174, 175, 259, 305, 314, 414, 426, 441.

Tuyên truyền sản xuất — 202, 210, 439.

Từ điển tiếng Nga hiện đại — 158, 406.

U

U-cra-i-na - 5, 30, 121, 122, 169, 208, 336, 395, 407, 441, 466; Phụ lục - 27, 28.

Ủy ban các công trình nhà nước - 422, 469.

Ủy ban cứu đói toàn Nga - 6, 41, 72, 229.

Ủy ban hỗ trợ các cơ quan kinh tế trực thuộc Bộ dân ủy thanh tra công nông - 44, 55, 115, 133, 134.

Ủy ban kế hoạch nhà nước của nước Cộng hòa liên bang xã hội chủ nghĩa xô-viết Nga - 12.

Ủy ban sử dụng vật tư trực thuộc Hội đồng lao động và quốc phòng - 443, 525; Phụ lục - 9.

V

Vấn đề dân tộc - thuộc địa — 231.

Vấn đề kho tàng — 107, 352, 429, 473; Phụ lục — 9.

Vấn đề nhà ở — 178, 431, 482.

Vận tải — 1, 12, 159, 255, 336, 337, 354, 358, 395, 421, 422, 429, 458, 495, 502;
Phụ lục — 10, 14.

Vô tuyến và kỹ thuật vô tuyến — 257, 258, 318, 478.

X

Xi-bi-ri — 30, 176, 211, 234, 240, 297, 346, 470, 490; Phụ lục - 14, 21.

MỤC LỤC

<i>Lời nhà xuất bản</i>	V - VI
<i>Lời tựa</i>	VII - XVI

1921

1. ĐIỆN GỬ NHỮNG NGƯỜI CỘNG SẢN XA-MA-RƠ-CAN-ĐỒ. Ngày 27 tháng Sáu	1
2. GỬI TẤT CẢ CÁC BỘ TRƯỞNG HOẶC CÁC THỦ TRƯỞNG CÁC BỘ DÂN ỦY. Ngày 27 tháng Sáu.	2
3. GỬI HỘI ĐỒNG BỘ TRƯỞNG DÂN ỦY VÀ BỘ DÂN ỦY LƯƠNG THỰC NƯỚC CỘNG HÒA TUỐC-KE-XTAN. Ngày 27 tháng Sáu.	3
* 4. GỬI BỘ DÂN ỦY BƯU ĐIỆN. Ngày 27 tháng Sáu	3 - 4
5. ĐIỆN GỬ Kh. G. RA-CỐP-XKI, M. C. VLA-ĐI-MI-RỐP, BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) U-CRA-I-NA. Ngày 28 tháng Sáu	4 - 5
6. GỬI I. A. TÊ-Ô-ĐÔ-RÔ-VÍCH. Ngày 28 tháng Sáu	5
7. GỬI VIỆN BẢO TÀNG RU-MI-AN-TXÉP. Ngày 28 tháng Sáu	6
8. ĐIỆN GỬ G. C. OÓC-ĐGIÔ-NI-KÍT-ĐÊ. Ngày 29 tháng Sáu	6
9. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP. Ngày 30 tháng Sáu	7
10. GỬI B. X. XTÔ-MÓ-NI-A-CỐP. Ngày 30 tháng Sáu.	7 - 8

* Những văn kiện công bố lần đầu đánh dấu bằng hoa thị.

11. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI A. M. LÊ-GIA-VA. Ngày 30 tháng Sáu.	8
12. GỬI G. M. CRO-GI-GIA-NỚP-XKI. Ngày 2 tháng Bảy.	9 - 12
13. NHIỆM VỤ GIAO CHO L. A. PHÔ-TI-Ê-VA. Giữa ngày 4 và 9 tháng Bảy.	13
14. ĐIỆN GỬI G. C. OÓC-ĐGIÔ-NI-KÍT-ĐÊ. Ngày 4 tháng Bảy.	13
*15. TRAO ĐỔI THƯ TỪ VỚI BÔ-GU-MIA SMÊ-RAN. Chậm nhất là ngày 5 tháng Bảy.	14
*16. GỬI BỘ CHÍNH TRỊ BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA. Ngày 5 tháng Bảy.	14
17. GỬI V. Đ. CAI-XA-RỚP. Ngày 6 tháng Bảy.	15
*18. GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN. Ngày 6 hay ngày 7 tháng Bảy.	15
*19. GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN. Ngày 7 tháng Bảy.	16
*20. GỬI HỘI ĐỒNG KINH TẾ QUỐC DÂN TỐI CAO, BỘ DÂN ỦY LƯƠNG THỰC, ỦY BAN KẾ HOẠCH NHÀ NƯỚC, BỘ DÂN ỦY THANH TRA CÔNG NÔNG, HỘI ĐỒNG TRUNG ƯƠNG CÁC CÔNG ĐOÀN TOÀN NGA. Ngày 7 tháng Bảy.	16 - 17
21. GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP. Ngày 7 tháng Bảy.	17
*22. GỬI A. I. RŨ-CỐP và V. M. MÔ-LÔ-TỐP. Ngày 7 tháng Bảy.	17 - 18
23. GỬI NHỮNG NGƯỜI THAM GIA PHIÊN HỌP CỦA TIỂU BAN VỀ SÁCH LƯỢC CỦA ĐẠI HỘI III QUỐC TẾ CỘNG SẢN. Ngày 7 tháng Bảy.	18 - 19
*24. GỬI GIÔ-ĐÉP PHRĂNG-XƠ. Ngày 8 tháng Bảy.	19
25. NHỮNG GHI CHÚ TRÊN BỨC ĐIỆN TỪ VÊ-XI-Ê-GÔN-XCƠ VÀ BỨC THƯ NGẮN GỬI THƯ KÝ. Ngày 8 tháng Bảy.	20
26. GỬI L. A. PHÔ-TI-Ê-VA. Ngày 8 tháng Bảy.	20 - 21
27. GỬI V. X. ĐÔ-VGA-LÉP-XKI. Ngày 8 tháng Bảy.	21 - 22

28. GỬI BỘ TỔ CHỨC BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA. Ngày 8 tháng Bảy.	22
*29. GỬI G. E. DI-NÔ-VI-ÉP ĐỂ CHUYỂN CHO CÁC ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA. Sớm nhất là ngày 9 tháng Bảy.	23
30. GỬI N. P. BRI-U-KHA-NỚP. Ngày 10 tháng Bảy.	23 - 24
31. GỬI I. T. XMIN-GA. Ngày 10 tháng Bảy.	24 - 25
32. GỬI G. M. CRO-GI-GIA-NỚP-XKI. Ngày 10 tháng Bảy.	25 - 26
33. GỬI N. P. BRI-U-KHA-NỚP, A. M. LÊ-GIA-VA và V. A. A-VA-NÊ-XỐP. Ngày 11 tháng Bảy.	26
34. GỬI I. T. XMIN-GA. Ngày 11 tháng Bảy.	27
*35. GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP ĐỂ CHUYỂN CHO BỘ CHÍNH TRỊ BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA. Ngày 11 tháng Bảy.	27
*36. GỬI Ph. A. RỐT-STANH. Ngày 11 tháng Bảy.	28
37. GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỚP. Ngày 11 tháng Bảy.	28 - 29
1.	28 - 29
2.	29
38. GỬI A. I. RŨ-CỐP. Ngày 12 tháng Bảy.	29 - 30
39. NHỮNG BỨC THƯ NGẮN GỬI CÁC THƯ KÝ. Ngày 12 tháng Bảy.	30
1. Gửi L. Đ. Gri-ba-nô-va	30
2. Gửi L. A. Phô-ti-ê-va	30
40. GỬI R. A. PÊ-TÉC-XON. Ngày 12 tháng Bảy.	31
41. GỬI N. A. XÊ-MA-XCÔ. Ngày 12 tháng Bảy.	31 - 32
42. GỬI G. M. CRO-GI-GIA-NỚP-XKI. Ngày 12 tháng Bảy.	32
43. GỬI A. Đ. TXI-U-RU-PA. Giữa ngày 12 và 16 tháng Bảy.	33

44. GỬI A. A. CÔ-RÔ-XTÊ-LÉP. Ngày 13 tháng Bảy	33 - 34
45. NHIỆM VỤ GIAO CHO L. A. PHÔ-TI-Ê-VA VÀ THƯ GỬI P. A. BÔ-GĐA-NỚP, I. T. XMIN-GA, G. M. CỜ-GI-GIA-NỚP-XKI, A. I. RŨ-CỐP. Ngày 13 tháng Bảy	34 - 35
46. GỬI L. A. PHÔ-TI-Ê-VA. Ngày 13 tháng Bảy	35
47. GỬI M. M. BÔ-RÔ-ĐIN. Ngày 13 tháng Bảy	36
48. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI A. G. SLI-KHTE. Ngày 13 tháng Bảy	36-37
49. NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ VÀ THƯ NGẮN GỬI A. X. Ê-NU-KÍT-ĐÊ. Ngày 13 tháng Bảy	37
50. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI A. I. RŨ-CỐP và V. M. MÔ-LÔ-TỐP. Ngày 13 tháng Bảy	38
*51. GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP ĐỂ CHUYỂN CHO CÁC ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA. Ngày 13 tháng Bảy	38-39
52. GỬI G. L. SƠ-LỚP-XKI. Giữa ngày 13 và ngày 19 tháng Bảy	39
53. NHIỆM VỤ GIAO CHO L. A. PHÔ-TI-Ê-VA VÀ ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI CHO V. A. A-VA-NÊ-XỐP, A. X. Ê-NU-KÍT-ĐÊ, A. I-a. BÊ-LEN-KI. Ngày 13 tháng Bảy	40
54. GỬI CHỦ TỊCH TIỂU HỘI ĐỒNG BỘ TRƯỞNG DÂN ỦY HOẶC PHÓ CHỦ TỊCH TIỂU HỘI ĐỒNG. Ngày 14 tháng Bảy	41
55. GỬI A. A. CÔ-RÔ-XTÊ-LÉP. Ngày 15 tháng Bảy	41-42
*56. GỬI CHỦ TỊCH TIỂU HỘI ĐỒNG BỘ TRƯỞNG DÂN ỦY. Ngày 15 tháng Bảy	42
57. GỬI Ph. E. ĐGIÉC-GIN-XKI, I. X. UN-SLÍCH-TƠ. Ngày 15 tháng Bảy	43
*58. GỬI L. B. CRA-XIN. Ngày 15 tháng Bảy	43

59. GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN. Ngày 15 tháng Bảy	44 - 45
*60. BỔ SUNG BỨC THƯ NÓI VỀ PHRĂNG-XƠ. Tháng Bảy, sớm nhất là ngày 15	45
*61. GỬI I. T. XMIN-GA. Ngày 15 tháng Bảy	45 - 46
62. GỬI L. B. CRA-XIN. Ngày 16 tháng Bảy	46
*63. GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN. Ngày 16 tháng Bảy	47
64. NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ. Tháng Bảy, trước ngày 17	47
65. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI T. L. ÁC-XEN-RỐT. Ngày 17 tháng Bảy	48
66. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI P. A. BÔ-GĐA-NỚP. Ngày 17 tháng Bảy	48 - 49
67. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI G. Đ. TXI-U-RU-PA. Ngày 17 tháng Bảy	49
68. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI L. B. CRA-XIN. Ngày 17 tháng Bảy	50
69. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI I. I. XCƠ-VOỐC-TXỐP - XTÊ-PA-NỚP. Ngày 17 tháng Bảy	50
70. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI G. C. OÓC-ĐGIÒ-NI-KÍT-ĐÊ. Ngày 17 tháng Bảy	51
71. GỬI ĐOÀN CHỦ TỊCH XÔ-VIỆT ĐẠI BIỂU KHU RÔ-GÔ-GIƠ-XCƠ - XI-MÔ-NỚP-XKI. Ngày 17 tháng Bảy	51 - 52
72. ĐIỆN GỬI ĐẠI HỘI CÁC XÔ-VIỆT HUYỆN XIM-BIẾC-XCƠ. Ngày 18 hoặc 19 tháng Bảy	52 - 55
73. NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ VÀ ĐIỆN GỬI PÔ-LÔN-XKI. Ngày 19 tháng Bảy	55 - 56
74. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI M. I. CA-LI-NIN và L. B. CA-MÊ-NÉP. Ngày 19 tháng Bảy	56 - 57
75. NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ VÀ THƯ NGẮN GỬI L. G. LÊ-VIN. Ngày 19 tháng Bảy	57

76. TRẢ LỜI THƯ CỦA X. G. XA-ÍT - GA-LI-ÉP. Ngày 20 tháng Bảy	58 - 59
77. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI B. X. XTÔ-MÔ-NI-A-CỐP. Ngày 20 tháng Bảy	59 - 60
78. GỬI TỔNG CỤC CÔNG NGHIỆP THAN. Ngày 20 tháng Bảy	60 - 61
79. GỬI L. B. CRA-XIN và V. X. ĐÔ-VGA-LÉP-XKI. Ngày 20 tháng Bảy	61
80. GỬI M. I. PHRUM-KIN. Ngày 20 tháng Bảy	62
81. GỬI CÁC CÔNG DÂN LÀNG GOÓC-KI. Ngày 20 tháng Bảy	62
82. GỬI RI-KHA MUY-LƠ VÀ HEN-RÍCH MAN-TSAN. Ngày 20 tháng Bảy	63
* 83. GỬI I. X. LÔ-BA-TSÉP, A. I. RŨ-CỐP. Ngày 20 tháng Bảy	64
* 84. GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN. Ngày 20 tháng Bảy	64 - 65
85. GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP. Ngày 21 tháng Bảy	65
86. GỬI I-u. M. XTÊ-CLỐP, M. I. U-LI-A-NÔ-VA, V. A. CÁC-PIN-XKI, G. I. CRU-MIN. Ngày 21 tháng Bảy	65 - 67
87. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI TỔNG CỤC PHÁT HÀNH SÁCH BÁO. Ngày 21 tháng Bảy	67
88. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI M. I. CA-LI-NIN, A. X. Ê-NU-KÍT-ĐÊ, V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP. Ngày 21 tháng Bảy	68
89. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI A. I. RŨ-CỐP. Ngày 22 tháng Bảy	69
90. GỬI V. M. BA-GIA-NỐP, X. A. GHÊ-TXỐP. Ngày 22 tháng Bảy	69 - 70
91. GỬI L. A. PHÔ-TI-Ê-VA. Ngày 23 tháng Bảy	70
92. GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP. Giữa ngày 23 và 25 tháng Bảy	71

93. GỬI M. A. CRU-TSIN-XKI. Ngày 23 tháng Bảy	71
94. GỬI BỘ CHÍNH TRỊ BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA. Ngày 23 tháng Bảy	72
95. GỬI BAN QUẢN TRỊ LIÊN HIỆP TRUNG ƯƠNG CÁC HỢP TÁC XÃ TIÊU DÙNG VÀ NHIỆM VỤ GIAO CHO L. A. PHÔ-TI-Ê-VA. Ngày 24 tháng Bảy	72 - 73
96. NHỮNG GHI CHÚ TRÊN BỨC ĐIỆN GỬI TỪ IN-DA VÀ THƯ NGẮN GỬI N. P. BRI-U-KHA-NỐP, V. A. A-VA-NÊ-XỐP, V. M. MÔ-LÔ-TỐP. Ngày 24 tháng Bảy	73 - 74
97. GỬI A. I. PÔ-CHI-A-ÉP, V. A. A-VA-NÊ-XỐP. Ngày 24 tháng Bảy	74 - 75
98. GỬI A. I. PÔ-CHI-A-ÉP. Ngày 24 tháng Bảy	75 - 76
99. GỬI N. P. BRI-U-KHA-NỐP. Ngày 24 tháng Bảy	76
*100. GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP. Ngày 24 tháng Bảy	77
101. GỬI I. P. BÁP-KIN. Ngày 24 tháng Bảy	77 - 78
102. GỬI A. I. RŨ-CỐP. Ngày 24 tháng Bảy	78 - 79
103. GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP. Ngày 24 tháng Bảy	79
104. GỬI N. Ô-XIN-XKI. Tháng Bảy, sau ngày 24	80
105. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP. Ngày 25 tháng Bảy	81
106. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP. Ngày 25 tháng Bảy	81 - 82
107. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI L. B. CRA-XIN. Ngày 25 tháng Bảy	82
108. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI N. L. MÊ-SÊ-RI-A-CỐP. Ngày 25 tháng Bảy	82 - 83
109. GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN. Ngày 25 tháng Bảy	83

110. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI ĐOÀN CHỦ TỊCH XÔ-VIẾT MÁT-XCƠ-VA. Ngày 25 tháng Bảy.	84
111. GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN. Ngày 25 tháng Bảy.	85
*112. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP ĐỂ CHUYỂN CHO BỘ CHÍNH TRỊ BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA. Ngày 25 tháng Bảy.	85 - 86
*113. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI L. B. CRA-XIN. Ngày 25 tháng Bảy.	86
*114. GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN. Ngày 25 tháng Bảy.	87
115. GỬI A. A. CÔ-RÔ-XTÊ-LÉP. Ngày 26 tháng Bảy.	87 - 89
116. GỬI M. M. BÔ-RÔ-ĐIN. Ngày 26 tháng Bảy.	89
*117. GỬI L. B. CRA-XIN. Ngày 26 tháng Bảy.	90
118. NHỮNG GHI CHÚ TRÊN BỨC THƯ CỦA V. Đ. CAI-XA-RỐP VÀ THƯ NGẮN GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP. Ngày 26 tháng Bảy.	90 - 91
119. GỬI A. I. RƯ-CỐP. Ngày 27 tháng Bảy.	91
* 120. GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP Ngày 27 tháng Bảy.	91
121. CUỘC NÓI CHUYỆN QUA ĐƯỜNG DÂY TRỰC TIẾP với M. C. VLA-ĐI-MI-RỐP và P. I. PÔ-PỐP. Ngày 28 tháng Bảy.	92 - 94
122. GỬI BỘ CHÍNH TRỊ BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA. Ngày 28 tháng Bảy.	95
123. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI CỤC THỐNG KÊ TRUNG ƯƠNG. Ngày 28 tháng Bảy.	95 - 96
124. GỬI G. E. DI-NÔ-VI-ÉP. Ngày 28 tháng Bảy.	96 - 97
125. GỬI L. B. CRA-XIN. Ngày 28 tháng Bảy.	98
126. NHỮNG GHI CHÚ TRÊN TỜ ĐƠN CỦA HỘI LIÊN HIỆP KIỂU DÂN SỐNG Ở MIỀN NAM NƯỚC NGA VÀ BỨC THƯ NGẮN GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP. Ngày 29 tháng Bảy.	98 - 99

127. GỬI L. M. KHIN-TSÚC. Ngày 29 tháng Bảy.	99 - 100
*128. GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP ĐỂ CHUYỂN CHO CÁC ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA. Ngày 29 tháng Bảy.	101
129. GỬI A. G. SLÍCH-TƠ. Ngày 29 tháng Bảy.	101
*130. GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP. Chậm nhất là ngày 29 tháng Bảy.	102
*131. GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP. Ngày 30 tháng Bảy.	102
132. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI CHỦ TỊCH CÔNG XÃ TỈNH MÁT-XCƠ-VA. Ngày 30 tháng Bảy.	103
133. GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP. Ngày 30 tháng Bảy.	104
134. NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ. Ngày 30 tháng Bảy.	104
135. GỬI L. B. CRA-XIN. Ngày 30 tháng Bảy.	105
136. GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP. Ngày 30 tháng Bảy.	105 - 106
137. GỬI Ph. E. ĐGIÉC-GIN-XKI. Ngày 30 tháng Bảy.	106
*138. GỬI L. Đ. TƠ-RỐT-XKI. Ngày 30 tháng Bảy.	107
139. GỬI N. A. RÊ-XKÊ. Ngày 31 tháng Bảy.	107 - 108
*140. GỬI L. B. CA-MÊ-NÉP. Cuối tháng Bảy hoặc đầu tháng Tám.	108 - 109
1.	108 - 109
2.	109
141. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI N. N. VA-SCỐP. Ngày 1 tháng Tám.	109 - 110
142. GỬI G. I. MI-A-XNI-CỐP. Ngày 1 tháng Tám.	111
143. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI V. A. AN-TÔ-NỐP - ỐP-XÊ-EN-CÔ. Ngày 1 tháng Tám.	111 - 112
144. GỬI V. V. A-ĐÔ-RÁT-XKI. Ngày 2 tháng Tám.	112 - 113
145. GỬI V. Đ. BÔN-TSƠ - BRU-Ê-VÍCH. Chậm nhất là ngày 2 tháng Tám.	113 - 114

146. GỬI L. C. MÁC-TEN-XƠ. Ngày 2 tháng Tám	114 - 115
147. ĐIỆN GỬI M. L. RU-KHI-MÔ-VÍCH. Ngày 2 tháng Tám. .	115 - 116
148. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI CỤC PHÓ TỔNG CỤC THỐNG KÊ TRUNG ƯƠNG. Ngày 2 tháng Tám	116
149. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI T. L. ÁC-XEN-RỐT. Ngày 2 tháng Tám	117
150. GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỚP. Ngày 2 tháng Tám	118
*151. GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN. Ngày 3 tháng Tám	118
152. GỬI A. V. LU-NA-TSÁC-XKI. Ngày 3 tháng Tám	119
153. GỬI M. N. PÔ-CRỐP-XKI. Chậm nhất là ngày 3 tháng Tám. .	119 - 120
154. GỬI M. I. PHRUM-KIN. Ngày 4 tháng Tám	120 - 121
155. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỚP. Ngày 4 tháng Tám	122
*156. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP ĐỂ CHUYỂN CHO CÁC ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA. Ngày 4 tháng Tám	123
157. ĐIỆN VÔ TUYẾN GỬI TẤT CẢ CÁC HỘI ĐỒNG KINH TẾ CỦA CÁC TỈNH VÀ CÁC HUYỆN. Chậm nhất là ngày 4 tháng Tám	123 - 124
158. NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ. Ngày 5 tháng Tám	124
159. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI L. B. CRA-XIN. Ngày 5 tháng Tám.	125
160. GỬI A. I. PÔ-CHI-A-ÉP. Ngày 5 tháng Tám	125 - 126
161. ĐIỆN GỬI N. M. KNHI-PÔ-VÍCH. Ngày 5 tháng Tám.	126 - 127
*162. GỬI L. B. CA-MÊ-NÉP ĐỂ CHUYỂN CHO CÁC ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ BAN CHẤP HÀNH TRUNG	

ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA. Ngày 5 tháng Tám.	127 - 128
*163. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỚP. Ngày 5 tháng Tám	128
164. GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỚP. Ngày 5 tháng Tám	128
165. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI Ph. E. ĐGIẾC-GIN-XKI. Ngày 5 tháng Tám.	129
166. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI G. M. CRO-GI-GIA-NỚP-XKI. Ngày 5 tháng Tám.	129
167. GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỚP VÀ CÁC ỦY VIÊN HỘI ĐỒNG LAO ĐỘNG VÀ QUỐC PHÒNG. Ngày 5 tháng Tám	130 - 131
168. GỬI V. X. ĐÔ-VGA-LÉP-XKI. Ngày 6 tháng Tám	131 - 132
169. CUỘC NÓI CHUYỆN QUA ĐƯỜNG DÂY TRỰC TIẾP với M. C. VLA-ĐI-MI-RỐP. Ngày 6 tháng Tám	132 - 134
170. NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ. Ngày 6 tháng Tám.	134
171. GỬI C. M. SVÉT-TSI-CỐP. Ngày 6 tháng Tám.	134
*172. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỚP. Ngày 6 tháng Tám.	135
173. GỬI BỘ DÂN ỦY NÔNG NGHIỆP VÀ NHÀ XUẤT BẢN QUỐC GIA. Ngày 7 tháng Tám	135 - 136
174. GỬI M. P. TÔM-XKI. Ngày 7 tháng Tám	136 - 137
175. GỬI G. I. XA-PHA-RỐP. Ngày 7 tháng Tám	137 - 138
176. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI N. Ph. PRÊ-Ô-BRA-GIEN-XKI. Ngày 7 tháng Tám.	138 - 139
177. THƯ NGẮN GỬI THƯ KÝ. Ngày 8 tháng Tám	139
178. GỬI TIỂU HỘI ĐỒNG BỘ TRƯỞNG DÂN ỦY	139 - 141
1. Giữa ngày 8 và 11 tháng Tám	139 - 140
2. Ngày 11 tháng Tám	140
3. Ngày 19 tháng Tám	140 - 141
179. GỬI G. M. CRO-GI-GIA-NỚP-XKI. Ngày 9 tháng Tám	141
180. GỬI G. I. BÔ-KI. Ngày 9 tháng Tám	142

181. GỬI A. M. GOÓC-KI. Ngày 9 tháng Tám	143
182. NHỮNG GHI CHÚ TRÊN BỨC ĐIỆN VÔ TUYẾN CỦA B. X. XTÔ-MÔ-NI-A-CỐP VÀ NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ. Ngày 11 tháng Tám	143 - 144
*183. GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP ĐỂ CHUYỂN CHO BỘ CHÍNH TRỊ BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA. Ngày 11 tháng Tám	144 - 146
184. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN. Ngày 11 tháng Tám	146
185. GỬI G. E. DI-NÔ-VI-ÉP. Ngày 11 tháng Tám	146 - 147
186. GỬI P. A. BÔ-GĐA-NỐP. Ngày 11 tháng Tám	147
187. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI P. A. BÔ-GĐA-NỐP. Ngày 11 tháng Tám	148
188. GỬI L. A. PHÔ-TI-Ê-VA. Ngày 11 tháng Tám	149
*189. GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP. Ngày 11 tháng Tám	149
190. GỬI I. A. TÊ-Ô-ĐÔ-RÔ-VÍCH. Ngày 12 tháng Tám	150
191. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI L. B. CRA-XIN. Ngày 12 tháng Tám	150 - 151
192. ĐIỆN GỬI TỈNH ỦY TỈNH PÉC-MƠ ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA. Ngày 12 tháng Tám	151
193. GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN và L. B. CA-MÊ-NÉP. Ngày 13 tháng Tám	151 - 152
*194. THƯ GỬI G. E. DI-NÔ-VI-ÉP VÀ NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ. Ngày 13 tháng Tám	153 - 156
*195. GỬI Ph. A. RỐT-STANH. Ngày 13 tháng Tám	156 - 157
196. GỬI A. X. KI-XÊ-LÉP. Ngày 13 tháng Tám	157
197. GỬI A. X. KI-XÊ-LÉP. Ngày 13 tháng Tám	158
198. GỬI E. A. PRÊ-Ô-BRA-GIEN-XXI. Ngày 13 tháng Tám	158

199. GỬI A. M. LÊ-GIA-VA. Ngày 14 tháng Tám	159
200. GỬI L. A. PHÔ-TI-Ê-VA. Ngày 15 tháng Tám	159
201. THƯ GỬI P. I. PÔ-PỐP VÀ NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ. Ngày 16 tháng Tám	160 - 163
202. GỬI G. M. CỜ-GI-GIA-NỐP-XXI. Ngày 16 tháng Tám	163 - 164
203. GỬI CÁC BAN BIÊN TẬP BÁO "TIN TỨC", "SỰ THẬT" và V. N. I-PA-CHI-ÉP. Ngày 17 tháng Tám	164
204. GỬI M. I. PHRUM-KIN, V. A. A-VA-NÊ-XỐP và I. V. XTA-LIN. Ngày 17 tháng Tám	165
205. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI I. X. LÔ-BA-TSÉP. Ngày 17 tháng Tám	166
206. ĐIỆN GỬI P. L. LA-PIN-XXI. Ngày 17 tháng Tám	167
207. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI THƯ KÝ. Ngày 17 tháng Tám	167
208. ĐIỆN GỬI M. C. VLA-ĐI-MI-RỐP. Ngày 17 tháng Tám	168
209. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI N. P. BRI-U-KHA-NỐP. Ngày 17 tháng Tám	168 - 169
210. ĐIỆN GỬI CÁC BAN CHẤP HÀNH XÔ-VIỆT TỈNH ĐỂ CHUYỂN CHO CÁC BAN ĐIỆN LỰC. Ngày 18 tháng Tám	169
211. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP. Ngày 18 tháng Tám	170
212. GỬI I. V. XTA-LIN. Ngày 19 tháng Tám	170
213. GỬI L. A. PHÔ-TI-Ê-VA. Ngày 19 tháng Tám	171
*214. GỬI I. X. UN-SLÍCH-TƠ. Ngày 19 tháng Tám	171
215. GỬI I. X. UN-SLÍCH-TƠ. Ngày 19 tháng Tám	172
216. GỬI P. I. PÔ-PỐP. Ngày 20 tháng Tám	172 - 173

217. TRAO ĐỔI THƯ TỪ với L. B. CRA-XIN. Trước ngày 22 tháng Tám	174
218. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI G. M. CỜ-GI-GIA-NỚP-XKI. Ngày 22 tháng Tám	174 - 175
219. GỬI G. M. CỜ-GI-GIA-NỚP-XKI. Ngày 22 tháng Tám	175 - 176
* 220. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI G. E. DI-NÔ-VI-ÉP. Ngày 22 tháng Tám.	176 - 177
221. THƯ GỬI I. T. XMIN-GA VÀ NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ. Ngày 22 tháng Tám	178 - 180
* 222. GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỚP. Ngày 23 tháng Tám	180
223. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI G. M. CỜ-GI-GIA-NỚP-XKI VÀ NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ. Ngày 23 tháng Tám.	180 - 181
*224. GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP ĐỂ CHUYỂN CHO BỘ CHÍNH TRỊ BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA. Ngày 23 tháng Tám	181 - 182
225. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỚP. Ngày 23 tháng Tám	182
*226. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI CÁC ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA. Ngày 23 tháng Tám	183
*227. LỜI GHI CHÚ TRÊN BỨC THƯ CỦA N. N. I-A-CÔ-VLÉP VÀ BỨC THƯ NGẮN GỬI I. X. UN-SLÍCH-TỜ. Ngày 23 tháng Tám	183 - 184
228. THƯ NGẮN GỬI L. A. PHÔ-TI-Ê-VA VÀ THƯ GỬI MA-TI-ÁT RA-CÔ-SI, C. B. RA-ĐẾCH, I. X. UN-SLÍCH-TỜ, B. I. RANH-XTANH. Ngày 23 tháng Tám	184 - 185
*229. GỬI I. V. XTA-LIN VÀ TẤT CẢ CÁC ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA. Ngày 26 tháng Tám	185 - 187
230. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI A. V. LU-NA-TSÁC-XKI. Ngày 26 tháng Tám	187

231. GỬI BKHU-PEN-ĐRA-NÁT ĐÁT-TA. Ngày 26 tháng Tám	187 - 188
232. GỬI TIỂU HỘI ĐỒNG BỘ TRƯỞNG DÂN ỦY. Ngày 27 tháng Tám	188 - 189
233. GỬI BỘ TỔ CHỨC BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA. Ngày 29 tháng Tám	189
234. ĐIỆN GỬI V. N. CA-I-U-RỐP. Ngày 30 tháng Tám	190
*235. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỚP. Ngày 30 tháng Tám	190 - 191
236. GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỚP. Ngày 30 tháng Tám	191
*237. GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP ĐỂ CHUYỂN CHO CÁC ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA. Ngày 30 tháng Tám.	192
238. NHỮNG GHI CHÚ TRÊN BỨC THƯ CỦA R. E. CLÁT-XÔN VÀ NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ. Ngày 31 tháng Tám	192 - 194
239. GỬI R. E. CLÁT-XÔN. Ngày 31 tháng Tám	194 - 195
240. GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỚP. Ngày 31 tháng Tám	195 - 196
241. GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỚP. Ngày 31 tháng Tám	196
242. GỬI V. V. A-ĐÔ-RÁT-XKI. Ngày 31 tháng Tám	196 - 197
243. GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP ĐỂ CHUYỂN CHO CÁC ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA. Ngày 31 tháng Tám	197
244. THƯ GỬI P. I. PÔ-PỐP VÀ NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ. Ngày 1 tháng Chín	198 - 201
245. THƯ NGẮN GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỚP VÀ ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI P. A. BÔ-GĐA-NỚP. Ngày 1 tháng Chín	201 - 202
*246. GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP. Ngày 1 tháng Chín	202

247. GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP. Ngày 1 tháng Chín.	202 - 203
248. GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP. Ngày 1 tháng Chín.	203
249. THƯ NGẮN GỬI A. X. Ê-NU-KÍT-ĐÊ VÀ THƯ GỬI NHỮNG NGƯỜI THỢ THỦ CÔNG BA-TỬ. Ngày 1 tháng Chín.	204
250. GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP. Ngày 1 tháng Chín.	204
251. GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN. Ngày 1 tháng Chín.	205
252. GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP. Ngày 1 tháng Chín.	205
253. NHỮNG GHI CHÚ TRÊN THƯ CỦA G. Ô. GRA-PHƠ-TI-Ô VÀ NHIỆM VỤ GIAO CHO N. P. GOÓC-BU-NỐP. Ngày 2 tháng Chín.	206 - 207
254. NHỮNG GHI CHÚ TRÊN BẢN BÁO CÁO CỦA N. N. CRETIN-XKI VÀ NHIỆM VỤ GIAO CHO N. P. GOÓC-BU-NỐP. Ngày 2 tháng Chín.	207 - 209
255. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI I. N. BÔ-RI-XỐP. Ngày 2 tháng Chín.	209 - 210
256. GỬI A. I. ĐÔ-GA-ĐỐP và V. V. QUY-BƯ-SÉP. Ngày 2 tháng Chín.	210
257. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP. Chậm nhất là ngày 2 tháng Chín	210 - 211
258. THƯ GỬI V. X. ĐÔ-VGA-LÉP-XKI VÀ NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ. Ngày 2 tháng Chín.	211 - 212
*259. GỬI CÁC ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA. Ngày 2 tháng Chín.	213
*260. GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN. Ngày 2 tháng Chín.	213
261. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP. Ngày 3 tháng Chín.	214 - 217
262. THƯ GỬI Đ. I. CUỐC-XKI VÀ NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ. Ngày 3 tháng Chín.	217 - 218
263. THƯ NGẮN GỬI N. P. BRI-U-KHA-NỐP VÀ ĐIỆN GỬI Kh. G. PÊ-XTUN. Ngày 3 tháng Chín.	219

264. THƯ NGẮN GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP VÀ THƯ GỬI N. M. KNHI-PÔ-VÍCH. Ngày 3 tháng Chín.	220
265. GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP. Ngày 3 tháng Chín.	221
266. THƯ NGẮN GỬI THƯ KÝ. Ngày 3 tháng Chín.	221
267. GỬI G. Đ. TXI-U-RU-PA. Ngày 3 tháng Chín.	222
268. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP và V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP. Ngày 3 tháng Chín.	222 - 223
269. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP. Ngày 3 tháng Chín.	223
270. GỬI BÍ THƯ BAN CHẤP HÀNH QUỐC TẾ CỘNG SẢN. Ngày 3 tháng Chín.	223 - 224
*271. GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP ĐỂ CHUYỂN CHO BỘ CHÍNH TRỊ BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA. Ngày 4 tháng Chín.	224 - 225
272. GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP. Ngày 4 tháng Chín.	225 - 226
273. GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP. Ngày 4 tháng Chín.	226
274. ĐIỆN GỬI M. C. VLA-ĐI-MI-RỐP. Ngày 4 tháng Chín.	227
*275. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP. Ngày 4 tháng Chín.	227 - 228
276. THƯ NGẮN GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP VÀ NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ. Ngày 4 tháng Chín.	228 - 229
277. GỬI V. P. Ô-BÔ-RIN. Ngày 4 tháng Chín.	229
278. GỬI E. I. MÔI-XÊ-ÉP. Ngày 4 tháng Chín.	230
279. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI G. V. TXU-PÊ-RÔ-VÍCH và I. I. LÉP-XÊ. Ngày 5 tháng Chín.	231
280. GỬI BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG, TRƯỞNG PHÒNG THỐNG KÊ N. I. XÔ-LÔ-VI-ÉP. Ngày 5 tháng Chín.	231
*281. GỬI A. O. AN-XKI. Ngày 5 tháng Chín.	232 - 233
282. GỬI I-a. I. VI-SNI-ÁC. Ngày 5 tháng Chín.	233 - 234

*283. GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN. Ngày 5 tháng Chín	234 - 235
284. GỬI A. O. AN-XKI. Ngày 7 tháng Chín	235 - 236
*285. GỬI A. M. NI-CÔ-LA-ÉP. Ngày 7 tháng Chín	236 - 237
286. GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP ĐỂ CHUYỂN CHO CÁC ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA. Ngày 7 tháng Chín	237
287. GỬI G. E. DI-NÔ-VI-ÉP. Ngày 8 tháng Chín	238
288. GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP. Ngày 8 tháng Chín	239
289. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI ĐOÀN CHỦ TỊCH HỘI ĐỒNG KINH TẾ QUỐC DÂN TỐI CAO. Ngày 8 tháng Chín	239 - 240
290. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP. Ngày 9 tháng Chín	240
291. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP. Ngày 11 tháng Chín	241
292. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP. Ngày 11 tháng Chín.	241
293. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP. Ngày 11 tháng Chín.	242
294. THƯ NGẮN GỬI THƯ KÝ. Ngày 11 tháng Chín	242
295. THƯ NGẮN GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP VÀ THƯ GỬI A. X. KI-XÊ-LÉP. Ngày 11 tháng Chín	243
296. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP. Ngày 11 tháng Chín	243
297. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP. Ngày 11 tháng Chín	244
298. GỬI G. M. CỜ-GI-GIA-NỐP-XKI. Ngày 11 tháng Chín	244
299. NHỮNG GHI CHÚ TRÊN BẢN BÁO CÁO CỦA XÔ-VIỆT MÁT-XCƠ-VÀ VỀ CÁC XÍ NGHIỆP VÀ CƠ QUAN CHUYỂN SANG CHẾ ĐỘ CUNG CẤP NHÀ NƯỚC VÀ NHIỆM VỤ GIAO CHO N. P. GOÓC-BU-NỐP. Ngày 11 tháng Chín	245
300. ĐIỆN GỬI TẤT CẢ CÁC HỘI ĐỒNG KINH TẾ KHU VÀ TỈNH. Ngày 12 tháng Chín	246

301. GỬI BAN ĐIỆN LỰC THUỘC HỘI ĐỒNG KINH TẾ QUỐC DÂN TỐI CAO. Ngày 12 tháng Chín	247
*302. GỬI X. X. ĐA-NI-LỐP. Ngày 12 tháng Chín	247
303. GỬI A. V. LU-NA-TSÁC-XKI. Ngày 12 tháng Chín	248
304. GỬI TIỂU HỘI ĐỒNG BỘ TRƯỞNG DÂN ỦY. Giữa ngày 12 và 15 tháng Chín	249
305. GỬI A. A. I-ÓP-PHÊ. Ngày 13 tháng Chín	249 - 251
306. THƯ GỬI BAN TÔ NHƯỢNG VÀ NHIỆM VỤ GIAO CHO N. P. GOÓC-BU-NỐP. Ngày 13 tháng Chín	251 - 252
307. ĐIỆN BÁO GỬI I-u. V. LÔ-MÔ-NÔ-XỐP. Ngày 13 tháng Chín	252
308. GỬI E. M. XCƠ-LI-AN-XKI. Ngày 13 tháng Chín	253
309. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP HOẶC V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỐP. Ngày 13 tháng Chín	253
310. GỬI N. A. XÊ-MA-SCÔ. Ngày 13 tháng Chín.	254
311. GỬI VĂN PHÒNG HỘI ĐỒNG BỘ TRƯỞNG DÂN ỦY. Ngày 13 tháng Chín	254 - 255
312. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP. Ngày 13 tháng Chín	255 - 256
313. GỬI N. Ô-XIN-XKI. Ngày 14 tháng Chín.	256 - 257
314. GỬI L. B. CRA-XIN. Ngày 14 tháng Chín	257
315. GỬI I. I. RÁT-TSEN-CÔ. Ngày 15 tháng Chín	258
316. GỬI M. M. LÍT-VI-NỐP. Ngày 15 tháng Chín	258
317. GỬI A. X. KI-XÊ-LÉP. Ngày 15 tháng Chín.	259
318. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP. Ngày 16 tháng Chín	260
319. GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP. Ngày 16 tháng Chín	260
320. GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN. Nửa sau tháng Chín	261
*321. GỬI A. I. RƯ-CỐP. Ngày 17 tháng Chín	261 - 262
322. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP. Ngày 17 tháng Chín	262

323. GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỚP. <i>Chậm nhất là ngày 17 tháng Chín</i>	263
324. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỚP. <i>Ngày 19 tháng Chín</i>	263 - 264
325. GỬI HỘI ĐỒNG KINH TẾ HUYỆN KIẾC-XA-NỚP. <i>Ngày 19 tháng Chín</i>	264
326. GỬI HỘI ĐỒNG KINH TẾ HUYỆN CRA-XNÔI-ÁC-XCƠ. <i>Ngày 19 tháng Chín</i>	265
327. GỬI N. P. BRI-U-KHA-NỚP. <i>Ngày 19 tháng Chín</i>	265 - 266
328. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỚP. <i>Ngày 19 tháng Chín</i>	266 - 267
329. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỚP. <i>Ngày 19 tháng Chín</i>	267
330. GỬI E. D. VÔN-CỐP. <i>Ngày 19 tháng Chín</i>	268
331. GỬI V. V. QUY-BƯ-SÉP. <i>Ngày 19 tháng Chín</i>	268 - 270
332. GỬI I. I. MI-RÔ-SNI-CỐP. <i>Ngày 19 tháng Chín</i>	270 - 271
333. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỚP. <i>Ngày 20 tháng Chín</i>	271
334. GỬI V. V. A-ĐÔ-RÁT-XKI. <i>Ngày 20 tháng Chín</i>	272
*335. GỬI CÁC ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA. <i>Ngày 20 tháng Chín</i>	273
336. GỬI V. V. PHỒ-MIN, N. P. BRI-U-KHA-NỚP và PHÊ-LÍCH-XƠ CÔ-NƠ. <i>Ngày 22 tháng Chín</i>	273 - 274
337. ĐIỆN GỬI TẤT CẢ CÁC BAN CHẤP HÀNH XÔ-VIỆT TÍNH. <i>Ngày 22 tháng Chín</i>	274 - 275
338. GỬI BỘ TỔ CHỨC BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA. <i>Ngày 22 tháng Chín</i>	276
339. GỬI V. A. A-VA-NÊ-XỐP. <i>Ngày 23 tháng Chín</i>	276 - 277
340. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỚP. <i>Ngày 23 tháng Chín</i>	277
341. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỚP. <i>Ngày 23 tháng Chín</i>	278
342. GỬI G. C. OÓC-ĐGIÓ-NI-KÍT-ĐÊ. <i>Ngày 23 tháng Chín</i>	278

343. GỬI Đ. B. RI-A-DA-NỚP. <i>Ngày 23 tháng Chín</i>	279
344. GỬI CÁC ỦY VIÊN ỦY BAN LÂM THỜI BÉC-LANH VỀ VIỆC PHÂN PHỐI HÀNG ĐẶT MUA Ở NƯỚC NGOÀI CHO CỤC KHAI THÁC THAN Bùn BằNG THUỶ LỤC. <i>Ngày 24 tháng Chín</i>	279
345. GỬI G. E. DI-NÔ-VI-ÉP. <i>Ngày 24 tháng Chín</i>	280
346. ĐIỆN GỬI I. N. XMIẾC-NỚP. <i>Ngày 24 tháng Chín</i>	281
347. GỬI G. C. OÓC-ĐGIÓ-NI-KÍT-ĐÊ. <i>Ngày 26 tháng Chín</i>	282
348. ĐIỆN GỬI N. N. NA-RI-MA-NỚP. <i>Ngày 26 tháng Chín</i>	283
349. GỬI V. X. ĐÔ-VGA-LÉP-XKI. <i>Ngày 26 tháng Chín</i>	283 - 284
350. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỚP. <i>Ngày 26 tháng Chín</i>	284 - 285
351. GỬI C. B. RA-ĐÉCH. <i>Ngày 26 tháng Chín</i>	285 - 286
352. GỬI I. C. Ê-GIỐP. <i>Ngày 27 tháng Chín</i>	286 - 288
353. ĐIỆN GỬI L. C. MÁC-TEN-XƠ. <i>Ngày 27 tháng Chín</i>	288 - 289
354. DỰ THẢO BỨC ĐIỆN VỀ VIỆC TỔ CHỨC BA TUẦN CHỜ CỬI VÀ NHIỆM VỤ GIAO CHO THỦ KÝ. <i>Ngày 27 tháng Chín</i>	289 - 291
355. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỚP. <i>Ngày 27 tháng Chín</i>	291 - 292
356. GỬI M. I. PHRUM-KIN. <i>Ngày 27 tháng Chín</i>	292
357. GỬI I. V. XTA-LIN. <i>Ngày 27 tháng Chín</i>	293
*358. GỬI I. T. XMIN-GA. <i>Ngày 27 tháng Chín</i>	293
359. GỬI G. C. OÓC-ĐGIÓ-NI-KÍT-ĐÊ. <i>Ngày 28 tháng Chín</i>	294
360. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỚP. <i>Ngày 28 tháng Chín</i>	294 - 299
*361. THƯ NGẮN GỬI BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA, KÈM THEO DỰ THẢO BỨC ĐIỆN VĂN BằNG ĐIỆN THOẠI GỬI G. E. DI-NÔ-VI-ÉP. <i>Ngày 29 tháng Chín</i>	295
*362. GỬI G. E. DI-NÔ-VI-ÉP. <i>Ngày 29 tháng Chín</i>	295 - 296
363. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỚP. <i>Ngày 29 tháng Chín</i>	297

364. GỬI A. X. Ê-NU-KÍT-ĐÊ. Ngày 29 tháng Chín	298
365. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỚP. Ngày 29 tháng Chín	298 - 299
366. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỚP. Ngày 30 tháng Chín.	299 - 300
367. NHIỆM VỤ GIAO CHO N. P. GOÓC-BU-NỚP VÀ THƯ GỬI C. KH. ĐA-NI-SÉP-XKI, V. M. MÔ-LÔ-TỐP và A. X. KI- XÊ-LÉP. Ngày 30 tháng Chín	300 - 301
368. GỬI ĐOÀN CHỦ TỊCH HỘI ĐỒNG KINH TẾ QUỐC DÂN TỐI CAO. Ngày 30 tháng Chín	301 - 302
369. GỬI ỦY BAN SÁCH BÁO NƯỚC NGOÀI. Ngày 30 tháng Chín	302 - 303
370. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI I. T. XMIN-GA. Ngày 30 tháng Chín	304
371. GỬI P. A. CRA-XI-CỐP. Ngày 30 tháng Chín	304
372. ĐIỆN GỬ HỘI ĐỒNG KINH TẾ U-RAN. Ngày 30 tháng Chín	305 - 306
373. ĐIỆN GỬ CỤC CÔNG NGHIỆP U-RAN. Ngày 30 tháng Chín	306
*374. GỬI L. Đ. TƠ-RỐT-XKI. Ngày 30 tháng Chín	307
*375. NHIỆM VỤ GIAO CHO N. P. GOÓC-BU-NỚP VÀ THƯ GỬI V. V. QUY-BỬ-SÉP. Ngày 30 tháng Chín	308 - 309
376. GỬI G. M. CỜ-GI-GIA-NỚP-XKI. Cuối tháng Chín	309
377. GỬI M. I. PHRUM-KIN. Tháng Chín	309 - 310
*378. GỬI L. Đ. TƠ-RỐT-XKI. Tháng Chín	310
379. GỬI A. Đ. TXI-U-RU-PA. Ngày 1 hoặc 2 tháng Mười	311
*380. GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP. Ngày 2 tháng Mười	311
381. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỚP. Ngày 3 tháng Mười	312
382. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỚP. Ngày 3 tháng Mười	312
383. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỚP. Ngày 3 tháng Mười	313

384. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỚP. Ngày 3 tháng Mười	313 - 314
385. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỚP. Ngày 3 tháng Mười	314
386. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỚP. Ngày 3 tháng Mười	315
*387. GỬI I. N. XMIẾC-NỚP. Ngày 4 tháng Mười	315
388. GỬI I. M. GÚP-KIN. Ngày 4 tháng Mười	316
389. GỬI A. X. KI-XÊ-LÉP. Ngày 4 tháng Mười	316 - 317
390. BẢN CHẤT VẤN VỀ TIẾN TRÌNH CUỘC VẬN ĐỘNG GIEO TRỒNG. Ngày 4 tháng Mười	317 - 318
391. GỬI E. A. PRÊ-Ô-BRA-GIEN-XKI. Ngày 4 tháng Mười	319
392. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI A. T. BÊ-LÔ-BÔ-RÔ- ĐỐP. Ngày 4 tháng Mười	319 - 320
393. GỬI P. I. PÔ-PỐP. Ngày 4 tháng Mười	320
394. GỬI A. X. KI-XÊ-LÉP. Ngày 5 tháng Mười	321
395. GỬI KH. G. RA-CỐP-XKI. Ngày 5 tháng Mười	322
396. CHỈ THỊ GHI TRÊN THƯ CỦA VỤ QUẢN LÝ CÁC CƠ QUAN KHOA HỌC CỦA TRUNG TÂM VIỆN HÀN LÂM. Ngày 5 tháng Mười	322
*397. ĐIỆN GỬ BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG CÁC XÓ- VIẾT NƯỚC CỘNG HÒA KIẾC-GHI-DI-A, CỤC CÔNG NGHIỆP KIẾC-GHI-DI-A, ỦY BAN CÁCH MẠNG XI-BI-RI, CỤC CÔNG NGHIỆP XI-BI-RI, VÀ BAN QUẢN TRỊ CÁC MỎ RI-ĐÊ-RƠ, Ê-KI-BA-XTU-DỜ VÀ DƯ-RI-A-NỚP-XCƠ. Ngày 6 tháng Mười	323 - 324
398. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI BỘ DÂN ỦY GIAO THÔNG. Ngày 6 hoặc 7 tháng Mười	324
399. GỬI M. I. PHRUM-KIN. Ngày 7 tháng Mười	325
400. GỬI BỘ DÂN ỦY NGOẠI GIAO - VỤ ĐĂNG KÝ, ỦY BAN ĐẶC BIỆT TOÀN NGA, BỘ DÂN ỦY QUẢN SỰ, QUỐC TẾ CỘNG SẢN, BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA. Ngày 7 tháng Mười	325 - 326

401. BIỂN A-RAN. HỘI ĐỒNG NGŨ DÂN VÀ CÔNG NHÂN BU-GUN THUỘC MIỀN DUYÊN HẢI PHÍA BẮC. Ngày 7 tháng Mười.	326 - 328
402. GỬI G. I. CRU-MIN. Ngày 7 tháng Mười.	329
*403. GỬI P. A. CRA-XI-CỐP. Ngày 8 tháng Mười.	329 - 330
404. GỬI G. M. CRO-GI-GIA-NỚP-XKI. Ngày 8 hoặc 9 tháng Mười.	330
405. ĐIỆN GỬI A. I. PÔ-CHI-A-ÉP VÀ THƯ NGẮN GỬI THƯ KÝ. Ngày 9 tháng Mười.	333
406. GỬI L. A. PHÔ-TI-Ê-VA. Ngày 9 tháng Mười.	333
407. ĐIỆN GỬI TẤT CẢ CÁC BAN CHẤP HÀNH XÔ-VIỆT TỈNH, CÁC BAN CHẤP HÀNH ĐẢNG BỘ TỈNH, CÁC HỘI ĐỒNG CÔNG ĐOÀN TỈNH, CÁC BAN LAO ĐỘNG TỈNH. Ngày 10 tháng Mười.	334
408. ĐIỆN GỬI CHỦ TỊCH HỘI ĐỒNG BỘ TRƯỞNG DÂN ỦY NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA XÔ-VIỆT BÊ-LÔ-RU-XI-A. Ngày 10 tháng Mười.	335
*409. GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP ĐỂ CHUYỂN CHO CÁC ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA. Ngày 10 tháng Mười.	336 - 337
*410. GỬI BỘ CHÍNH TRỊ BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA. Ngày 11 tháng Mười.	337
411. GỬI M. L. RU-KHI-MÔ-VÍCH. Ngày 11 tháng Mười.	338 - 339
*412. GỬI M. L. RU-KHI-MÔ-VÍCH. Ngày 12 tháng Mười.	340
413. NHỮNG GHI CHÚ TRÊN THƯ VÀ THƯ NGẮN GỬI P. A. CRA-XI-CỐP. Ngày 12 tháng Mười.	340 - 342
*414. GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP ĐỂ CHUYỂN CHO CÁC ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA. Ngày 12 tháng Mười.	342 - 343

415. GỬI M. I. GLI-ÁT-XE. Ngày 12 tháng Mười.	343
416. GỬI V. V. QUY-BU-SÉP. Ngày 12 tháng Mười.	343 - 344
417. ĐIỆN GỬI TẤT CẢ CÁC HỘI ĐỒNG KINH TẾ. Ngày 12 tháng Mười.	345
418. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỚP. Ngày 13 tháng Mười.	346
*419. GỬI L. B. CA-MÊ-NÉP. Ngày 13 tháng Mười.	347
420. GỬI XÍT-NÂY HIN-MAN. Ngày 13 tháng Mười.	347 - 348
421. ĐIỆN GỬI TẤT CẢ CÁC BAN LÂM NGHIỆP VÀ CÁC ỦY BAN ĐẶC BIỆT TỈNH. Ngày 13 tháng Mười.	349 - 350
422. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỚP. Ngày 13 tháng Mười.	350 - 351
423. GỬI A. M. I-GNA-CHI-ÉP. Ngày 13 tháng Mười.	351
424. GỬI L. C. MÁC-TEN-XƠ. Ngày 14 tháng Mười.	352
425. GỬI CÁC ỦY VIÊN BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA. Ngày 14 tháng Mười.	353
*426. GỬI V. M. MÔ-LÔ-TỐP ĐỂ CHUYỂN CHO TẤT CẢ CÁC ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA. Chậm nhất là ngày 14 tháng Mười.	354
427. GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN. Chậm nhất là ngày 14 tháng Mười.	354 - 355
428. THƯ NGẮN GỬI THƯ KÝ. Giữa ngày 14 và 24 tháng Mười.	355
429. GỬI V. A. A-VA-NÊ-XỐP. Ngày 15 tháng Mười.	355 - 356
430. GỬI N. N. CRE-XTIN-XKI. Ngày 15 tháng Mười.	357
431. GỬI M. Ph. VLA-ĐI-MIA-XKI. Ngày 15 tháng Mười.	357
*432. GỬI I-a. A. BÉC-DIN. Ngày 15 tháng Mười.	358
*433. GỬI L. B. CRA-XIN. Ngày 15 tháng Mười.	359
434. GỬI L. C. MÁC-TEN-XƠ. Ngày 15 tháng Mười.	359 - 360
*435. GỬI N. A. U-GLA-NỚP. Ngày 15 tháng Mười.	360

*436. GỬI E. A. LÍT-KEN-XƠ. Sau ngày 15 tháng Mười	361
437. GỬI M. Ph. VLA-ĐI-MIA-XKI. Ngày 16 tháng Mười	361
438. GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN. Ngày 16 tháng Mười	362
439. GỬI G. M. CỜ-GI-GIA-NỚP-XKI. Ngày 17 tháng Mười	363 - 364
440. GỬI N. N. CRE-XTIN-XKI. Ngày 17 tháng Mười	364 - 365
441. GỬI P. I. PÔ-PỐP. Ngày 17 tháng Mười	365 - 367
442. GỬI G. M. CỜ-GI-GIA-NỚP-XKI. Ngày 17 tháng Mười	367
443. GỬI L. N. CRI-TXO-MAN. Ngày 18 tháng Mười	368
*444. GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN. Ngày 18 tháng Mười	368 - 369
445. ĐỀ NGHỊ GỬI BỘ CHÍNH TRỊ BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA VÀ THƯ NGẮN GỬI V. M. MI-KHAI-LỐP. Ngày 18 tháng Mười	369
446. GỬI CÁC ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA. Ngày 18 tháng Mười	370
447. GỬI ĐOÀN CHỦ TỊCH HỘI ĐỒNG KINH TẾ QUỐC DÂN TỐI CAO. Ngày 19 tháng Mười	370 - 372
448. ĐIỆN GỬI BAN CHẤP HÀNH XÔ-VIỆT TỈNH ÁC-KHAN-GHEN-XCƠ. Ngày 19 tháng Mười	372 - 373
449. GỬI A. Đ. TXI-U-RU-PA. Ngày 19 tháng Mười	373
450. GỬI L. C. MÁC-TEN-XƠ. Ngày 19 tháng Mười	374
451. GỬI L. C. MÁC-TEN-XƠ. Ngày 19 tháng Mười	374 - 375
452. THƯ GỬI I. I. RÁT-TSEN-CÔ VÀ THƯ NGẮN GỬI Ph. V. LEN-GNÍCH. Ngày 19 tháng Mười	375 - 376
453. GỬI N. Ô-XIN-XKI. Ngày 20 tháng Mười	376 - 377

454. NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ. Ngày 20 tháng Mười	377
455. GỬI BAN QUẢN LÝ CÔNG TRÌNH THUỘC SỞ Y TẾ MÁT-XCƠ-VA. Ngày 20 tháng Mười	378
456. GỬI TÒA ÁN CÁCH MẠNG MÁT-XCƠ-VA. Ngày 20 tháng Mười	378 - 379
457. GỬI I. V. XTA-LIN. Ngày 20 tháng Mười	379
458. GỬI V. A. A-VA-NÊ-XỐP. Ngày 20 tháng Mười	380
459. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỚP. Ngày 20 tháng Mười	380 - 381
460. GỬI P. A. BÔ-GĐA-NỚP. Ngày 20 tháng Mười	381
461. GỬI A. G. GÔI-KHƠ-BÁC. Ngày 20 tháng Mười	382
1	382
2	382
*462. GỬI T. I. XÊ-ĐEN-NI-CỐP. Ngày 20 tháng Mười	383
463. GỬI V. A. XMÔ-LI-A-NI-NỚP. Ngày 21 tháng Mười	383 - 384
464. NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ. Ngày 21 tháng Mười	384
465. GỬI P. A. CRA-XI-CỐP. Ngày 21 tháng Mười	384
466. GỬI V. I-a. TSU-BA-RƠ và Kh. G. RA-CỐP-XKI. Ngày 21 tháng Mười	385
467. GỬI A. O. AN-XKI. Ngày 21 tháng Mười	385 - 386
468. GỬI BỘ TỔ CHỨC BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA. Ngày 21 tháng Mười	386 - 387
469. GỬI TIỂU HỘI ĐỒNG BỘ TRƯỞNG DÂN ỦY. Ngày 21 tháng Mười	387
470. ĐIỆN GỬI CỤC CÔNG NGHIỆP XI-BI-RI. Ngày 21 tháng Mười	387 - 388
*471. GỬI A. A. NÔ-VI-TXƠ-KI. Trước ngày 22 tháng Mười	388 - 389
*472. GỬI A. A. NÔ-VI-TXƠ-KI. Ngày 22 tháng Mười	389 - 390

473. GỬI L. X. XÔ-XNỐP-XKI. Ngày 22 tháng Mười	390
474. GỬI P. A. BÔ-GĐA-NỐP. Ngày 22 tháng Mười	391
475. ĐIỆN GỬI B. X. XTÔ-MÔ-NI-A-CỐP VÀ THƯ NGẮN GỬI I. I. RÁT-TSEN-CÔ. Ngày 22 tháng Mười	391 - 392
1	391 - 392
2	392
476. ĐIỆN GỬI TẤT CẢ CÁC HỘI ĐỒNG KINH TẾ KHU VÀ TỈNH. Ngày 22 tháng Mười	393
477. GỬI Đ. I. CUỐC-XKI. Ngày 22 tháng Mười	394
478. GỬI N. Ô-XIN-XKI. Ngày 22 tháng Mười	394 - 395
*479. NHỮNG GHI CHÚ TRÊN BẢN BÁO CÁO VÀ THƯ GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN. Ngày 22 tháng Mười	395 - 397
480. ĐIỆN GỬI CÁC ỦY VIÊN PHỤ TRÁCH LƯƠNG THỰC TỈNH VÀ CÁC BAN RUỘNG ĐẤT TỈNH. Ngày 22 tháng Mười	397 - 398
481. GỬI I. V. XTA-LIN. Giữa ngày 22 và 31 tháng Mười	398
482. GỬI N. A. XÊ-MA-SCÔ. Ngày 24 tháng Mười	398 - 400
483. GỬI V. V. QUY-BỮ-SÉP. Ngày 24 tháng Mười	400
484. GỬI L. B. CA-MÊ-NÉP. Ngày 24 tháng Mười	401
485. GỬI V. V. QUY-BỮ-SÉP. Ngày 24 tháng Mười	401 - 402
486. GỬI G. V. TSI-TSÊ-RIN. Ngày 24 tháng Mười	402
487. GỬI Đ. I. CUỐC-XKI. Ngày 25 tháng Mười	403
488. NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ. Ngày 25 tháng Mười	404
489. THƯ NGẮN GỬI Đ. I. CUỐC-XKI VÀ NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ. Ngày 25 tháng Mười	404
490. GỬI I. V. XTA-LIN. Ngày 25 tháng Mười	405
491. TÀI LIỆU MONG MUỐN CÓ (NHỮNG XUẤT BẢN PHẨM TỪ ĐỨC). Ngày 25 tháng Mười	405 - 406
492. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP. Ngày 26 tháng Mười	407

493. NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ. Ngày 26 tháng Mười	407
494. GỬI N. P. GOÓC-BU-NỐP. Ngày 26 tháng Mười	407 - 408
*495. GỬI CÁC BỘ TRƯỞNG DÂN ỦY. Ngày 26 tháng Mười	408
496. GỬI CÁC ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA. Ngày 26 tháng Mười	409
497. GỬI V. A. TÔ-RI-PHÔ-NỐP. Ngày 26 tháng Mười	409
498. GỬI I-u. V. LÔ-MÔ-NÔ-XỐP. Ngày 26 tháng Mười	410
499. THƯ NGẮN GỬI L. B. CA-MÊ-NÉP VÀ NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ. Ngày 26 tháng Mười	410 - 411
500. GỬI L. C. MÁC-TEN-XÔ. Ngày 27 tháng Mười	411 - 412
501. GỬI I. I. RÁT-TSEN-CÔ. Ngày 27 tháng Mười	412 - 413
502. NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ. Ngày 27 tháng Mười	413
503. GỬI L. B. CA-MÊ-NÉP. Ngày 27 tháng Mười	413 - 414
504. GỬI P. A. BÔ-GĐA-NỐP. Ngày 28 tháng Mười	414 - 415
505. GỬI E. A. PRÊ-Ô-BRA-GIEN-XKI. Ngày 28 tháng Mười	415 - 416
506. GỬI M. V. RŪ-CU-NỐP. Ngày 28 tháng Mười	416
507. GỬI V. M. MI-KHAI-LÓP ĐỂ CHUYỂN CHO BỘ CHÍNH TRỊ BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA. Ngày 28 tháng Mười	417
508. GỬI BAN CHẤP HÀNH ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA KHU ĐA-MÔ-XCƠ-VÔ-RE-TSI-Ê. Ngày 28 tháng Mười	417 - 418
509. GỬI I. I. RÁT-TSEN-CÔ. Ngày 28 tháng Mười	418
510. ĐIỆN GỬI V. V. XTÁC-CỐP. Ngày 28 tháng Mười	418 - 419
511. GỬI TIỂU HỘI ĐỒNG BỘ TRƯỞNG DÂN ỦY. Ngày 31 tháng Mười	419

512. ĐIỆN GỬ V. V. XTÁC-CỐP. Ngày 31 tháng Mười	420
513. NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ VÀ ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI N. P. BRI-U-KHA-NỐP. Ngày 31 tháng Mười	420 - 421
514. GỬI BỘ DÂN ỦY LƯƠNG THỰC. Ngày 31 tháng Mười . .	421
515. NHIỆM VỤ GIAO CHO THƯ KÝ. Tháng Mười	422
516. GỬI I. I. RÁT-TSEN-CÔ. Tháng Mười - tháng Mười một . .	422
517. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI BAN QUẢN LÝ, ỦY BAN NHÀ MÁY VÀ CHI BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA NHÀ MÁY LÀM ĐẠN PÔ-ĐÓN-XCƠ. Ngày 1 tháng Mười một	423
518. TRAO ĐỔI THƯ TỪ VỚI A. V. LU-NA-TSÁC-XKI	423 - 424
1. 1 tháng Mười một	423
2. 2 tháng Mười một	424
519. GỬI G. Đ. TXI-U-RU-PA. Ngày 2 tháng Mười một	424 - 425
520. GỬI I. X. UN-SLÍCH-TƠ. Ngày 2 tháng Mười một	425
521. GỬI HỘI ĐỒNG KINH TẾ QUỐC DÂN TỐI CAO, BỘ DÂN ỦY LƯƠNG THỰC, BỘ DÂN ỦY GIAO THÔNG, BỘ DÂN ỦY NÔNG NGHIỆP, BỘ DÂN ỦY NGOẠI THƯƠNG. Ngày 2 tháng Mười một	426
522. GỬI E. A. PRÊ-Ô-BRA-GIEN-XKI. Ngày 3 tháng Mười một	426 - 428
1	426
2	427
3	427 - 428
523. GỬI N. P. GOỐC-BU-NỐP. Ngày 3 tháng Mười một	428
524. GỬI M. I. PHRUM-KIN. Ngày 3 tháng Mười một	428 - 429
525. GỬI Đ. I. CUỐC-XKI. Ngày 3 tháng Mười một	429
526. GỬI CHỦ TỊCH TIỂU HỘI ĐỒNG BỘ TRƯỞNG DÂN ỦY. Ngày 3 tháng Mười một	430
527. GỬI ÁC-MẶNG HAM-MƠ. Ngày 3 tháng Mười một	430 - 431

PHỤ LỤC

1. GỬI L. C. MÁC-TEN-XƠ. Ngày 27 tháng Sáu	435
2. GỬI V. M. LI-KHA-TSÉP. Ngày 27 tháng Sáu.	436
*3. GỬI ĐOÀN CHỦ TỊCH HỘI ĐỒNG KINH TẾ QUỐC DÂN MÁT-XCƠ-VA. Ngày 27 tháng Sáu	436 - 437
4. GỬI V. V. SMÍT. Ngày 2 tháng Bảy	437 - 438
5. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI HỘI ĐỒNG KINH TẾ QUỐC DÂN TỐI CAO, BỘ DÂN ỦY NÔNG NGHIỆP, BỘ DÂN ỦY LƯƠNG THỰC, BỘ DÂN ỦY NGOẠI THƯƠNG, BỘ DÂN ỦY TÀI CHÍNH. Ngày 4 tháng Bảy	438
*6. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI BỘ DÂN ỦY NÔNG NGHIỆP, BỘ DÂN ỦY LƯƠNG THỰC, HỘI ĐỒNG KINH TẾ QUỐC DÂN TỐI CAO, BỘ DÂN ỦY NGOẠI THƯƠNG, BỘ DÂN ỦY BƯU ĐIỆN, BỘ DÂN ỦY NỘI VỤ, BỘ DÂN ỦY NGOẠI GIAO, BỘ DÂN ỦY TÀI CHÍNH. Ngày 4 tháng Bảy	439
7. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI N. A. XÊ-MA-SCÔ. Ngày 15 tháng Bảy	439 - 440
*8. ĐIỆN GỬ TẤT CẢ CÁC HỘI ĐỒNG KINH TẾ KHU. Ngày 30 tháng Bảy	440
9. GỬI P. A. BÔ-GĐA-NỐP. Ngày 1 tháng Tám	441
10. ĐIỆN GỬ ỦY BAN CÁCH MẠNG PÊ-TƠ-RÔ-PA-VLỐP-XCƠ. Ngày 5 tháng Tám.	442
11. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI TỔNG CỤC CÔNG NGHIỆP NHIÊN LIỆU. Ngày 8 tháng Tám	442 - 443
12. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI TỔNG CỤC CÔNG NGHIỆP CAO SU. Ngày 8 tháng Tám	443
13. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI L. C. MÁC-TEN-XƠ. Ngày 10 tháng Tám	443 - 444
14. ĐIỆN GỬ CÁC CƠ QUAN LÃNH ĐẠO XI-BI-RI. Ngày 12 tháng Tám	444 - 446

15. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI TỔNG CỤC CÔNG NGHIỆP NHIÊN LIỆU. Ngày 12 tháng Tám	447
16. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI N. N. VA-SCỐP. Ngày 16 tháng Tám	447
17. ĐIỆN GỬI A. P. XÊ-RÊ-BRỐP-XKI. Ngày 18 tháng Tám	448
18. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI N. N. VA-SCỐP. Ngày 19 tháng Tám	448
19. ĐIỆN GỬI ỦY BAN ĐẶC BIỆT CỦA U-CRA-I-NA PHỤ TRÁCH VIỆC KHÔI PHỤC ĐƠN-BÁT. Ngày 26 tháng Tám	449
20. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI V. I. PHRÍT-BÉC. Ngày 2 tháng Chín	449
21. ĐIỆN GỬI ỦY BAN CÁCH MẠNG XI-BI-RI. Ngày 4 tháng Chín	450
22. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI TỔNG CỤC CÔNG NGHIỆP NHIÊN LIỆU. Ngày 6 tháng Chín	450
23. ĐIỆN GỬI NHÀ MÁY CÔ-LÔM-NA. Ngày 7 tháng Chín	451
24. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI L. B. CA-MÊ-NÉP. Ngày 9 tháng Chín	451 - 452
25. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI N. P. BRI-U-KHA-NỐP. Ngày 12 tháng Chín	452
26. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI N. N. VA-SCỐP. Ngày 12 tháng Chín	453
27. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI PHÊ-LÍCH-XƠ CÔ-NƠ. Ngày 19 tháng Chín	453 - 454
28. GỬI KH. G. RA-CỐP-XKI. Ngày 19 tháng Chín	454 - 455
29. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI TỔNG CỤC CÔNG NGHIỆP NHIÊN LIỆU. Ngày 27 tháng Chín	455
30. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI. A. B. KHA-LA-TỐP. Ngày 30 tháng Chín	455 - 456

31. ĐIỆN GỬI NHÀ MÁY PÔ-ĐÔN-XKƠ. Ngày 30 tháng Chín	456
32. GỬI BAN QUẢN TRỊ NHÀ MÁY LÀM ĐẠN Ở XIM-BIẾC-XCƠ. Ngày 30 tháng Chín	456 - 457
33. ĐIỆN GỬI BAN LƯƠNG THỰC TỈNH TU-LA. Ngày 30 tháng Chín	457
34. LỜI KÊU GỌI CÔNG NHÂN VẬN TẢI ĐƯỜNG THỦY. Cuối tháng Chín	458
35. ĐIỆN GỬI CÁC BAN LAO ĐỘNG HUYỆN TU-LA, A-LÉC-XIN, TA-RÚT-XA VÀ CÔ-LÔM-NA. Ngày 6 tháng Mười	459
36. ĐIỆN VỀ VIỆC ÁP DỤNG NHỮNG BIỆN PHÁP NHẪM HOÀN THÀNH THUẾ LƯƠNG THỰC. Ngày 24 tháng Mười	459 - 462
37. ĐIỆN VĂN BẰNG ĐIỆN THOẠI GỬI PHÒNG CÔNG NHÂN KIM KHÍ TỈNH MÁT-XCƠ-VA. Ngày 3 tháng Mười một	462
38. DÀN BÀI BỨC THƯ GỬI N. N. VA-SCỐP. Sớm nhất là ngày 10 tháng Bảy	463
39. THƯ NGẮN GỬI NHÂN VIÊN THƯ VIỆN VÀ GHI CHÚ TRÊN BẢNG KÊ NHỮNG CUỐN SÁCH NHẬN ĐƯỢC TỪ NƯỚC NGOÀI. Ngày 11 tháng Chín	464 - 465

Danh mục những thư của V. I. Lê-nin ở các tập trước của lần xuất bản này (27 tháng Sáu - 3 tháng Mười một)	469 - 470
Danh mục những thư của V. I. Lê-nin cho đến nay chưa tìm thấy (27 tháng Sáu - 3 tháng Mười một 1921)	471 - 497
Chú thích	498 - 589
Bản chỉ dẫn các sách báo và tài liệu gốc mà V. I. Lê-nin có trích dẫn và nói đến	590 - 610

Bản chỉ dẫn tên người.	611 - 666
Mục lục vấn đề	667 - 678

PHỤ BẢN

Ảnh V. I. Lê-nin. — Tháng Mười một 1921	XVI -1
Trang đầu bản thảo của V. I. Lê-nin "Gửi đoàn chủ tịch Xô- viết đại biểu khu Rô-gô-giơ-xcơ - Xi-mô-nốp-xki". - 17 tháng Bảy 1921	53
Những ghi chú trên bức điện vô tuyến của B. X. Xtô-mô-ni- a-cốp và nhiệm vụ giao cho thư ký. - 11 tháng Tám 1921 . . .	144 - 145
Điện gửi A. I. Pô-chi-a-ép. - 9 tháng Mười 1921	331
V. I. Lê-nin trong buổi thử chiếc máy cày điện xô-viết đầu tiên ở trại huấn luyện - thí nghiệm thuộc Viện động vật học Mát-xcơ-va. - 22 tháng Mười 1921	400 - 401

Chịu trách nhiệm xuất bản

TRỊNH THỨC HUỖNH

Chịu trách nhiệm nội dung

TS. LÊ VĂN YÊN

Biên tập nội dung:	VŨ HỒNG THẮM
	NGUYỄN MINH HIỀN
Trình bày kỹ, mỹ thuật:	ĐƯỜNG HỒNG MAI
Trình bày bìa:	PHÙNG MINH TRANG
Chế bản vi tính:	TRỊNH THÙY DƯƠNG
Sửa bản in và đọc sách mẫu:	VŨ HỒNG THẮM
	NGUYỄN MINH HIỀN

Mã số : $\frac{3K2}{CTQG - 2006}$

In 1.000 cuốn khổ 14,5 x 20,5 cm tại Công ty In và Văn hóa phẩm.
Giấy phép xuất bản số 35-429/CXB-QLXB ngày 30-3-2005.
In xong và nộp lưu chiểu tháng 2 - 2006.